

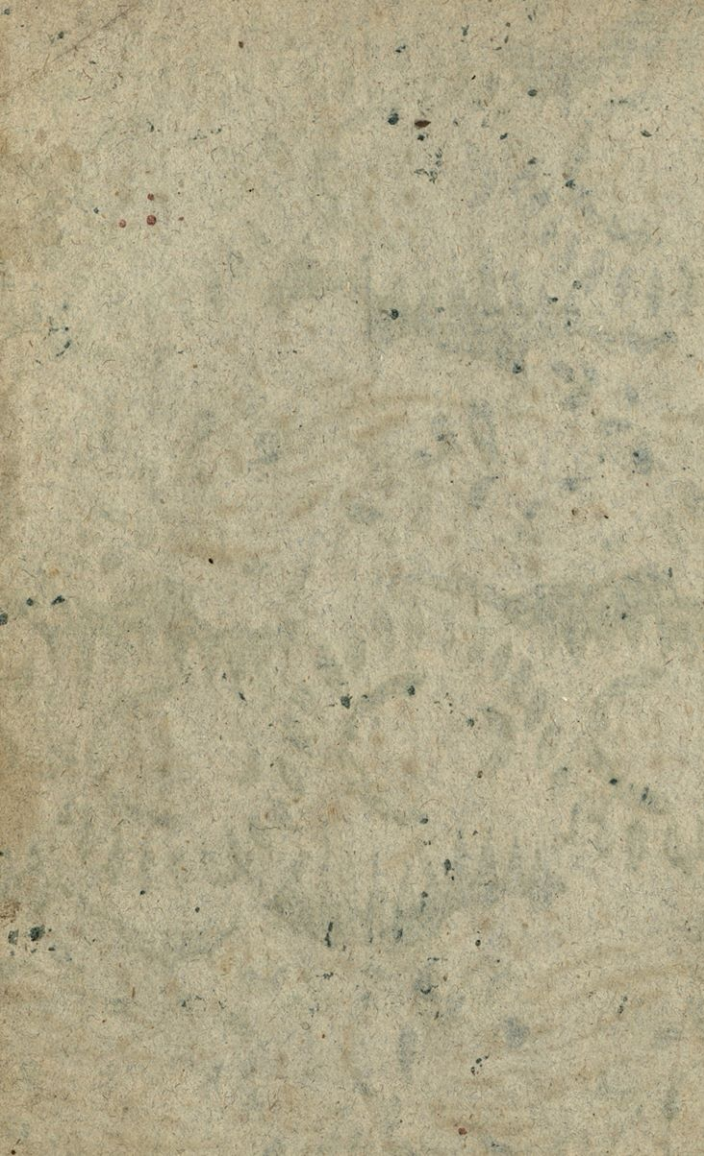
Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

44888

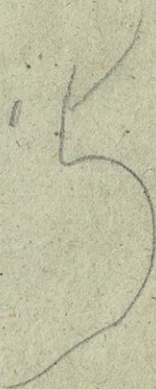
1

1	3
1	3
2	3
3	
4	
9	

888

80
80
124
80

3 614

Jeldkurat Lukavick 1915.

š. 30.

✓

Quart

52

600

vosvo

50

nos

40

blac

44

spirit

43

23 0

60

60

50

50

0

220

40

sc. M. Charl.

Kraljiza vsih Svetnikov.

SHIVLJENJE
SVETNIKOV

8888 I N
PRESTAVNI

G O D O V I.

PERVE BUKVE.

[2. nat.]
V' natif téh bukev so milostljivi Firšht

GOŠPOD GOŠPOD

ANTON ALOJS

LJUBLJANŠKI ŠKOF,

pet in dvajstiga Svezhana 1831 dovolili.

V' LJUBLJANI

Natifnil Joshef Blasnik.

Na prodaj per Janesu Klemensu, bukrovesu.

1 8 3 1.

Zhe so tudi pred ljudmi bolezhine terpeli, sakaj Bog jih je skushal, kakor slato v' pezhì jih je skufil, in kakor shgano daritev jih je sprejel. Buk. mod. 3.

Sveti zerkveni sbor ukashe vsm shkofam in vsm drugim; ki imajo nad seboj dolshnost uzhati in sa dufhe vernih skerbeti, (po shegi katoljshe in apostoljske zerkve od prvih zhasov kershanfke vere, po eniga glasa uku svetih ozhakov, in po ukasih zerkvenih sborov, posebno tih, ki skerbno uzhe, de svetniki sa naš profijo, in de gre jih na pomozh klizati, svetinje zhasiti in podobè shpogati,) de naj verne svesto uzhe, de svetniki s' Kristufam kraljujejozhi svoje molitve sa ljudi opravljajo, in de je dobro in koristno vane ponishno klizati. Trident. sbor sej. 25.

IN=395193371

PREDGOVOR.

Ufi pravoverniki radi poslušajo, in berejo djanje svetnikov. Slovenzi niso v' tim slabši od drusih: jest vem in prizhujem od njih goreznosti. Dosihmal je slo malo na svetlobo prishlo od shivljenja svetnikov v' slovenskim jeziku: sato sim jim t'le bukve spisal, in s' boshjo pomozhjo jim kozhem she druge saporedama sa vse mesze zeliga

leta spisati; de bodo shelje dobrih nasitene.

Ozhitno sposnam, de so mi pomagali prezhastitlivi Gospod Mihael Hofmann, nekdaž korar v' Novim-mestu, kateri so prvi dan Kimovza 1826 v' Bogu saspali. Oni so s' stanovitnim pridam, in hvale vredno uzhenostjo spisali veliko od prestavnih prasnikov, od shivljenja svetnikov, in vse to pomnoshili s' lepimi nauki. To mi je bilo dobrotljivo v' roke dano, in njih pridnost je mojo delo slo polajfhala.

Kar sveto pismo prizhuje od shivljenja hudih, in dobrih se more verovati; kar drugi pishejo, in prizhujejo, se more modro premisliti; in jim pametno verjeti; slasti, kadar ni to soper nobeno rasodeto resnizo, in je k' poduzhenju. Kar v' dobro napeljuje, je pomagljivo, ako bi tudi bile prilike, kterih je dosti tudi v' svetim evangelji: ne smemo pa soditi od mogozhnosti gnade boshje nad svetniki po svoji slabosti. V' popisovanji shivljenja svetnikov sim se skerbno varoval, kar bi samoglo vest slabih raniti.

Ljubi Slovenzi! berite te in prihodne bukve od svetnikov s mislijo, in voljo svoje shiviljenje poboljšhati. Svetniki naš užé ljubiti Boga is vsiga serza; stanovitno njemu flushiti; v' pokorshini radovoljno in svesto shiveti; pravizhno in usmiljeno gospodovati; svoje greshno telo pokoriti; nadloge in krivize volno preterpeti; storjene krivize popraviti; resnizhno se spokoriti; sovrashtnikam savolj Boga odpushhati; po vsih sapovedih stanovitno shiveti. Svetniki so bili zhloveki ko smo mi; vsih stanov so bili kakor mi; v' fredi pohujshanja so bili ko mi, pa

s' gnado boshjo so premagovali sapelj-
 ve skušnjave, mozh hudizha, filo
 hudobnih in vse. Ne obupajmo, ker
 Bogu je vse mogožhe, in s' njegovo
 gnado samoremo v' nebesa priti. Be-
 rite in premishljajte skrivnosti nashiga
 odreshenja, de boste Bogu hvaleshni,
 Berite in premishljajte shivljenje zhi-
 ste in mogožhne matere boshje Ma-
 rije, kraljize vsih svetnikov, tudi shiv-
 ljenje drusih svetnikov in svetniz, de
 se vnemate, in serzhno rezhete s' sve-
 tim Avgushtinam: „Zhe so oni sa-
 mogli, sakaj pa mi ne?“ Molite sa
 dusho svestiga Jesufovigamestnika

Gospoda Hofmana, sa-me in sa druge, ki so se trudili sa vaše dušhe, de bomo s' vami v' veseli drushbi vsih svetih hvalili kralja in vojvoda svetnikov, Jesusa Kristusa, kateri gospoduje s' Ozhetam in svetim Duham od vekomaj do vekomaj. Amen.

FRANZ VERITI,
Fajmoshter v' Horjulu.

Preštavni godovi.

Nedelja.

Sveta nedelja je prvi dan zerkveniga leta, in prvi dan sleherniga tedna skosi leto, sa to bo od nje pervo poduzhenje. Kar bo rezheno od svete nedelje, je rezheno tudi od vsakiga sapovedaniga prasnika.

Dolshnost nafha je vsigamogozhniga, in usmiljeniga stvarnika ljubiti, hvaliti, moliti vsaki zhas, sosebno pa ob nedeljih. Mi smo sa delo rojeni, moremo sa shivesh in sa oblazhilo skerbeti, de bi pa v' tim smiraj ne tizhali, in dushe ne posabili, je usmiljeni Bog po Mojsefu odlozhil seboto, in jo posvezhevatí ojtstro sapovedal. Apostelni so posvezhevanje sebote v' nedeljo predstavili, ker je v' nedeljo Jesus od smerti vstal, in svetiga Duha apostelnam poslal — Posvezhevanje nedelje ni od Boga sapovedano sato, de bi ga druge dni posabili; vsaki dan ga moremo moliti, ker vsaki dan veliko dobriga prejmemo od njega. To je res, vender je Bog is usmilenja odlozhil sleherniga

tedna en dan, v' katerim ga moremo prosti od nepokojnih posvetnih sferbi, sosebno s' gorezho dusho moliti.

N a u k.

Sploh od vsih nedelj, in prasnikov skosi leto.

1) Kristjan! Bog ti nar prej sapové teshkiga, in nepotrebniga dela v' nedeljo se sder-shati, de bo tvoje serzé prosto od posvetnih sferbi, in imash zhas njemu prijetno sflushbo opravljati. Bog ti sosebno sapové greha se varovati, in vsiga, kar tvojo dusho odvrazhuje od njegove flushbe. Sam lahko sposnash, de je hudobnisthi Boga rasshaliti v' dneh odlozhenih sa sosebno njegovo flushbo. Bog ti ni prepovedal delati, de bi v' lenobi, ali v' rasuj-sdanji shivel, ampak de bi s' dobrimi deli njega sosebno hvalil, in sa svoje svelizhanje sferbel.

2) V' nedeljo je vsm odrashenim umnim kristjanam sapovedano sveto masho spodobno in poboshno slishati. Zerkev to sapove, de kristjani nekoliko spolnujejo boshji namen in njegovo sapoved, nedeljo posvezhevati. Sveta masha je ponavljanje kervaviga Jesusoviga ofra na krishu. Zhe je tvoj duh gorezhe sbran per sveti mashi, v' resnizi hvalish Boga, in sosebne gnade sprosish. Per sveti mashi moresh biti poln shive vere, terdniga upanja, gorezhe ljubesni, velike ponishnosti. Zhe se slabo sadershish per sveti mashi, si maloveren, sani-

zhujesh Boga, in si enak Judam, ktéri so pred krisham Jesufa terpézhiga sanizhevali.

3) Dolshan si boshjo besedo prav svesto, sheljno, ponishno poslušhati. Zhe nifi tak, bo boshja beseda, desiravno zhišta in ognjena, v' tebi nerodovitna. Ako sanizhujesh nauke Jesufove, bosh obsojen in savershen od Jesufa. Ako nozhesh besede boshje poslušhati, nifi otrok boshji, in bosh v' svoji greshni nevednosti nesreznno umerl. — Popoldan moresh tudi hoditi k' boshji flushbi, in tvoje sadershanje naj bo popolnoma po veri. Ako bres velikiga urshaha ostanesh doma, gotovo greshish: huji greshish, zhe je pijanzhvanje, ali igra, ali kaka druga napazhna rezh, sgovor tiga opushe-niga dobriga dela, kteriga Bog sapove in h' kterimu zerkev perganja.

4) V' nedeljo moresh she dosti drusiga dobriga storiti. — Premisli skerbno svoje shivljene, kako si shivel, kako shivish: premisli, ne le ene dolshnosti, temuzh vse. Beseda boshja je luzh tvojiga serza in pomozh, ona te bo rasvetlila, de bosh vidil svoje smote, grehe, slabosti: de jih obshalujesh, in se poboljšash. — Premishljuj resnize svete vere; moli is serza; beri svete bukve, pogovarjaj se od svetih nauk. Ob delavnikih si po mozhi persadevaj to storiti, ob nedeljih in prasniki pa si sosebno dolshan. — Skerbno delaj, karkoli moresh dobriga: sosebno skerbno se varuj hudiga, de nedelj in prasnikov ne sanizhujesh, ktire posvezhevati je oistro sapovedano.

5) Kristjan moj! dobro premisli, zhe si nedelje in prasnike prav posvezheval? Morebiti si eno ali dve uri v' zerkvi bil, pa morebiti mersel in rasmishljen; morebiti si rad sunaj zerkve ostajal, ali med osnanovanjem besede boshje se pogovarjal, ali dremal, ali se smejal; ali si bil zhes dan v' lenobi, v' smotah, v' prasnih pogovorih; morebiti v' igrah, v' slabih drushini, v' pregrehah. Glej! Gospodove dneve si preobrazil v' dneve hudizhove: dnevi svelizhanja so bili tebi dnevi pogubljenja; vendar ne sposnash, in ne obshalujesh svoje hudobe? — Zhe nisi bil toliko hudoben si pa v' lenobi shivel, in Gospodove dneve sapravljaj. Pravish: hodim svesto v' zerkev, in molim. — Premisli tudi, kako si se sunaj zerkve sadershal: je le eno, ali dve uri nedelja? Ali ni zel dan nedelja? Bi ti dal plazhilo vfiga dneva delauzu, kteri bi ti le eno, ali dve uri delal? kako ga pa ti upash od Boga? Pravish: Nimam zhasa vse opraviti, kakor duhovni uzhe. Odgovorim: Imash zhas dosti nepotrebniga govoriti, ali poslushati, ali po hishah hoditi, sakaj se sgovarjash, de ne moresh sapovedanih dobrih del dopernashati? — Tvoja lenoba je, de to opushash, tode rasujsdanje ne more bres pokorjenja ostati: tedaj poboljshaj se, de milost sadobish. Ponishno rezi:

M o l i t e v.

O moj Bog! Jest sim vreden od tebe slishati, kar si po Isaji rekel terdovratnim Ju-

dam: Vafhe godove sovraſhi moja duſha, oni ſo mi ſoperni. Reſ je, ponishno ſposnam, de v' delavnike niſim toliko greſhil, ko ob nedeljih in prasniki; odlozhene in poſvezhene dneve ſim ſanizheval, in preobrazhal v' dneve pogubljenja; dolſhnoſt moja je bila tebe, o Bog! bolj hvaliti, pa ſim te nar huji raſſhalil, in bliſhniga pohujſhal. Sim hodil v' zerkve le is navade; mlazhno in ſlabo ſim ſe v' nji ſadershal; smota in ſaderga drugim ſim bil. Kakſhna je bila moja poboshnoſt v' zerkvi? Kakſhno je bilo moje ſhivljenje ſunaj zerkve? O Goſpod! ne ſaversi me po mojim ſafluſhenji, ker me greva vſe to: poboljſhati ſe hozhem, pomagaj mi ſ' ſvojo gnado. Sa naprej bom ſkerbel tebi vſelej ſluſhiti, ſoſebno pa ob nedeljih in prasniki, de te tudi po ſmertihvalim vekomaj. Amen.

A d v e n t.

Advent pomeni prihod Svelizharjev. V' ſtarih zhaſih ſo bili boshizhni prasniki imenovani advent: ſdaj ſe tako imenujejo, trije ali ſhtirje tedni pred boshizham. Pervi verni ſo ſe prav ſkerbno perpravljali boshizhne prasnike s' veliko gorezhnoſtjo obhajati. Oni ſo po ſvetim Martinu do boshizha v' ojſtri pokori ſhivelili, in ſo tiſti zhaſ imenovali, poſt ſvetiga Mar-

tina. — Sato so meseni kristjani ob svetim Martinu pojedine napravljali kakor vtorek pred pepelnizhno sredo. Ta navada je s'he sdaj semtertje med nami, ker se poshreshni shelodez ne da rad flashzhiz odvaditi. — Advent je tudi per slabih kristjanih nekaj v' zhasti, pa to nizh ne pomaga, ako nozhejo vfiga storiti, kar jim Bog in zerkev sapovesta. — Advent je svet zhas, zhas molitve, premishljevanja, posta, solsa, pokore, svelizhanja. S' tem morejo verni perpravljati in poravnati pot Gospodu, ker le po nji pride s' svojo gnado v' njih dushe prebivat. — Kristjan! bodi v' Adventu, kakor ti bo sdaj rezhen.

N a u k.

Kaj v' adventu premishljevati, in delati.

1) Premishljuj prav skerbno neisrezhen ljubesen Sina boshjiga do vfiga zhloveshtva. Toliko je Bog ljubil svet, de je svojiga edino-rojeniga Sina dal, ne de bi svet obsodil, temuzh de bi ga od pogubljenja usmiljeno odre-shil. O zhlovek! prezhudne skrivnosti so se godile savolj tebe. Sin Boshji, kralj nebes in semlje postane zhlovek, de bi zhloveka odre-shil; Bog se ponisha de bi zhloveka povikshal; Bog pride na semljo, de bi zhloveka perpravil sa nebesa. O nesapopadljiva milost boshja; — To premishljuj, de se v' ljubeshni do Boga zhe dalje bolj vnamesh.

2) Zhaſti, hvali, in povikſhuj tudi prezhiſto devizo Marijo, ſkrinjo miru in ſprave, ker je ona v' ſvojim prezhiſtim teleſu ſpozhele, in noſila Odreſhenika. Vem, ti zhaſtiſh Marijo, ker verujeſh v' Jeſuſa, pa tudi ſhivi po ſvetim njenim ſhivlenji. Ona je bila ſmiraj polna Jeſuſoviga duha; ne boſh ſaſhel, ako po njenim ſgledu ſhiviſh. Zhe po njenim ſgledu ne ſhiviſh, ni tvoja vera v' Jeſuſa ſhiva, ampak mervta; ni delavna, ampak nerodovitna.

3) Premiſhluj, moli, poſti ſe, obſhaluj grehe, ſpreoberni ſe, de ſadobiſh miſoſt, in ſvelizhanje. — Zerkev ſkerbna mati opominja ſhe v' nedeljo pred adventam, in v' pervo adventno nedeljo premiſhljevati pravizhno ſodbo boſhjo. Ako drugi prihod Jeſuſov ſkerbno premiſhljujeſh ſe boſh perpravljaj k' pervimu ſ' pravo pokoro. Sveti Janes kerſtnik uzhi, de ne moreſh boſhji jeſi oditi, ko ſ' reſnizh-nim ſadam pokore. Reſnizhen ſad pokore ni le moliti, v' zerkev hoditi, in ſe poſtiti, temuzh ſvoje greſhno ſhivljenje ſpreoberniti. V-ſe ſapovedane dobre dela ſveſto opravljaj, de boſh gnado praviga ſpreobernjenja od Boga doſegel. Premaguj hudo poſhelenje; ſlovo daj vſim greham; ob tim ſvetim zhaſu ſe varuj po mozhi tudi perpuſheniga nepotrebniga veſelja ſavoljo Jeſuſa, de boſh v' njem prerojen, in de bo on vnovizh rojen v' tvojim ſerzu. Perporozhuj ſe mogozhni pomozhnizi Marii, de ti ſproſi gnado praviga ſpreobernjenja, in v' njem oſtani ſtanoviten.

M o l i t e v.

O preljubi Jēsup! spoznam, de sim dolshen sebi nikoli, tebi pa smiraj shiveti. Vse dni svojiga shivljenja sim dolshen tebi svesto flushiti, pa nisim storil: moje shivljenje je do sdaj bilo merslo, in slabo. V' adventu sim nekaj sunanjiga sposhtovanja fkasoval, pa moje shivljenje je bilo mlazhno, in le obetal sim pokoro. Sa naprej bom drugazhen: kakor mi sapove tvoj osnanovavez, bom ravne storil tvoje stese; is poti bom spravil, kar brani tebi v' moje serze; ponishal bom grizhe svojiga napuha s' veliko ponishnostjo; doline pomankanja dobriga bom s' vfimi dobrimi deli napolnil; svoje krivo, in svijazhno serze bom sravnal s' gorezho ljubesnijo; vse more biti v' meni po tvojih svetih naukih, de vidim in vshivam svelizhanje boshje. Amen.

Shtirje kvaterni tedni.

Shtirje kvaterni tedni so she sdavnaj v' katolski zerkvi. Ona jih je sapovedala is fosebno dobriga namena: to je, de bi verni posvezhevali shtiri letne zhase: spomlad, leto, jesen, simo. Zerkev v' letih tednih sapové post v' sredo, petik in seboto: tudi sapové fosebne dobre dela in molitve, ker je v' tih na-

vadno masnlike shegnovati. Verni naj prosijo Boga sa rodovitnost semlje; naj ga prosijo sad semlje ohraniti; naj ga sahvalijo sa vse dari, pa posebno naj prosijo prav gorezhe, de bi usmiljeni Bog napolnil shkose s' svetim Duham, de bi le vredne isvolili, in shegnovali sa masnlike, de bi Jesufove ovzhize frezhno vodili v' nebeshko kraljestvo.

N a u k.

Sakaj so kvaterni tedni od zerkve postavljeni.

1) Spomlad se vsa natora, prej tako rekozh mertva, ponovi, in vse stvari rasveseljuje. To je podoba nashiga vstajenja od smerti. Prosi Boga sa rodovitnost semlje, pa veliko bolj sa rodovitnost vere, ktera skosi ljubesen dela, de bosh zhashto vstajenje imel. — Po léti Bog daje gorkoto in desh k' rastvu vsakiga sadu. To je podoba ognja Jesufove ljubeshni, ktera daje rodovitnost vsiga dobriga. Prosi usmiljeniga Boga ohraniti semlje perdelke; pa she bolj tebe ohraniti v' svoji gnadi, in te varovati pred greham. — V' jeseni spravljash sadnje perdelke semlje; nabiraj si tudi bogastvo v' nebesih, de kadar bosh pred sodbo poklizan, ne bosh prasen snajden. Boga sahvali sa vse njegove dobrote. posebno pa sa vse zhesnatorne dari. — Sima je pusta, mersla, nerodovitna. Tako je shivljenje v' flushbi boshji leniga zhloveka. Prosi Boga, de ti milostljivo pomaga vso

mersloto, lenobo in sanikernost premagati. Zhe ti je sdaj sima, ti bo tudi po smerti, ker nizh dobriga ne bošh mogel delati. — Ker si vse shtiri letne zhaše gresihil, ozhišhuj se vsaj ob kvaternih tednih f' postam, f' pokoro, de sadobish milost.

1) V' kvaternih tednih delé shkofje shegnovanje maschnikov tem, ktéri bodo na mešti Kristusa opravljali slushbo k' svelizhanju vsih. Prosi prav gorezhe Boga, de bi bili shegnani le tisti, ktere je Bog v' to slushbo poklizal. Noben zhlovek, naj bo ozhe, mati, prijatel, ali drugi ne more blishnimu toliko pomagati, ko dober maschnik. On uzhi prav sposnati Boga, pravizhno in mirno shiveti, oblaštnike sposhtovati in ubogati, vsm dajati, kar jim gre. On uzhi, svéti s' dobrim sgledam, moli sa vse, pomaga ti f' svetimi sakramenti, in s' vsimi duhovnimi pomozhmi. — Premisli koliko dobriga prejemas h od Jéusovih namestnikov; bodi ti majhen, ali odras hen; sdrav, ali bolan; shiv, ali mertev, prejemas h pomozh od njih. Sa to imaj maschnike v' veliki zhasti, in ubogaj jih ko Jesusa. — Tudi vedno prosi, de Jesus svoji zerkvi da le dobre in svešte namestnike. Gorje vernimu ljudstvu, ako bi Bog v' svojim serdu dal najemnike, kteri pregledujejo greschnikam, in ne skerbe sa svelizhanje svojih ovzhiz. Kristus pravi: Shetev je velika, delovzov je malo: sa to profite Gospoda shetve, de delovze poshlje v' svojo shetev. Mat. 9, 37, 38.

M o l i t e v.

Blagor ovzhizam Jesufovim, ako imajo pastirje po volji boshji! O Jesuf nar bolji, in nar vikshi pastir vsih pastirjev! Gorezhe te prosim, nikar ne odtegni tiga velikiga daru svoji zerkvi, dajaj ji pastirje fkerbne, modre, sdraviga nauka, svetiga shivljenja, de bodo pravi namestniki tvoje velike milosti. Ref slabi smo in tiga velikiga daru nevredni, pa ravno sato dajaj nam po svoji veliki milosti svete duhovne, de vidimo njih sveto shivljenje, in poslushamo njih svete nauke, in se poboljšhamo, in svelizhanja vredne storimo. Ako bi nam v' svojim serdu dal najemnike, de nam pregledujejo, in naš pušé v' smoti shiveti, gorje njim! gorje nam! ker ti, vikshi pastir, bosh vse pravizhno sodil, pastirje, in ovze, in vsm povernil pravizhno. O Jesuf! ponishno, in gorezhe te prosim, napolni s' svetim Duham shkose, in masnlike, in daj nam gnado njim pokorni biti, de bi pastirji, in ovze s' teboj, vikshim pastirjem, vekomaj sdrusheni bili v' nebesih. Amen.

Presveto imé Jesuf.

Svelizhar vsiga sveta je bil osem dni po rojstvu obresan, in imenovan Jesuf. Tega imena

mu ni ne Marija, ne sveti Joshef, ne drug zhlovek dal, ampak nebeshki Ozhe po angelju Gabrijelu. To imé ni prasna beseda, ampak pomeni, kar je Jesus v' resnizi, Bog in zhlovek, odreshenik vsiga sveta: pomeni tedaj boshjo natoro f' zhloveshko sdrusheno k' odreshenju vsih ljudi. Ni svetejiga imena ne v' nebeshih, ne na semlji. Sveti Pavel pravi: To ime je zhes vse imena; pred njim se more vsako koleno perpogniti v' nebeshih, na semlji, pod semljo. Filip. 2, 9, 10. To sveto imé Jesus je veselje angeljev, je strah hudizhev, pomozh slabih, upanje gresnikov, je mozh marternikov, je ohlajenje terpezhih.

Presveto ime Jesus ima neisrezhen moz. Sam Jesus je svojim uzhenzam rekel: V' mojim imenu bote hudizhe isganjali, nove jesike govorili, ako bote kaj strupeniga pili, vam ne bo shkodvalo, nad bolnike bote roke pokladali, in bodo sdravi. Marka 16, 17, 18. Kar je Jesus obljubil, se je resnizhno sgodilo. Velika mozh presvetiga Jesusoviga imena se je sosebno rasodela v' prizho velike mnoshize nad bolnim zhlovekam pred Jerusalemskim tempeljam. En mosh hrom od rojstva je bil osdravljen od Petra in Janesa, ker sta mu rekla: V' imenu Jesusa is Nazareta vstani in hodi. Djan. apost. 3, 5. — Mozh presvetiga imena Jesusa se je rasodevala po vsim svétu, ker so se veliki zhudeshi v' njem godili, in neverniki so hiteli v' katolsko zerkev. — Tudi sdaj ni drusiga imena, v' ktirim bi mogli svelizhani biti. Djan.

apost. 4, 12. Karkoli je bilo, je, in bo dobri-
ga, ni od drugod, ko od Jesufa.

N a u k.

Kako Jesufa resnizhno moliti.

1) Moli Jesufa v' serzu. — Ako ne mo-
lish Jesufa v' svojim serzu, je vsa tvoja hvala
prasna, hinavska, lashnjiva. Ljubi Jesufa zhes
vse, in tvoja hvala mu bo dopadla. Sveti Pa-
vel pravi: Kdor ne ljubi Gospoda Jesufa, bodi
preklet. Ljubi is vsiga serza Gospoda Jesufa,
is ljubeshni mu bodi pokoren, in le tako ga
bofh molil v' serzu. Zhe Jesufa le s' shnabli
zhashtish, imash podobo brumnosti, v' resnizi
pa si bres nje. II. Tim. 3, 5. Jesufa v' serzu
imeti je nar potrebnishi, ker drugazhi ni sveli-
zhanja. Premishljuj rad, kar je on vsm do-
briga storil; kar je terpel sa odreschenje vsih;
ljubi, kar on ljubi; sovrashi, kar on sovrashi;
shivi po njegovih sgledih, in naukih: to se
pravi Jesufa moliti.

2) Moli Jesufa s' besedo. — Zhe imash
Jesufa v' serzu, in ga ljubish, bofh rad go-
voril od njega, in ga bofh rad hvalil, ker
vsak ima veselje govoriti od tige, kar ljubi.
To se vidi per vsih, ker jesik govori is obilno-
sti serza. Dva uzhenza gredo zh v' Emaus nista
mogla od drugiga govoriti, ko od Jesufa, ker
sta ga ljubila. Apostelni so le od Jesufa radi
govorili. Peter in Janes sta rekla poglavarjem

Judovskim: Ne moremo jenjati govoriti od Jesufa. Djan. ap. 4, 20. — Govori tedaj rad od Jesufa, od njegove velike ljubesni, od njegovih svetih naukov, od njegovih sgledov, od njegovih bolezhin; hvali, in povikshuj ga; nikoli ga ne imenuj nepridno; brani drugim ga rasshaliti, in skerbi smiraj sa njegovo zhaft.

3) Moli Jesufa s' djanjem. — Sveto mifliti in govoriti od Jesufa je dolshnost, pa ni sadofti. Tudi hudobnik ve, de je Jesus vse hvale vreden, in s' besedo ga lahko hvali; pa kaj to pomaga, ako ga s' delmi sanizhuje? Lepa navada je ta, eden drugimu rezhi: Hvaljen bodi Jesus Kristus! pa to so prasne besede, zhe drusiga ni. Zhe si slabiga shivljenja, sebi nasprotno govorish. Sveti Janes uzhi: Otrozhizhi! ne ljubite le s' besedo ampak s' djanjem. I. 3, 18. Jesus naf ni le s' besedo ljubil, ne, ampak tudi s' djanjem, ker je veliko terpel sa nafhe svelizhanje. Ne daj se golfati; ne verjami prehitro, de ljubish Jesufa: zhe vseh sapovedanih dobrih del nimash, ga ne ljubish, in ga ne hvalish. Shivi svefto po njegovih sapovedih; ubrani greshiti, zhe moresh; terdi Jesusove nauke s' djanjem v' prizho vseh, in to bo prizhevanje tvoje resnizhne hvale. Sam Jesus pravi: Kdor moje sapovedi spolnuje, ta me ljubi. Jan. 14, 21.

4) Upaj v' Jesufa. — Jesufova mozh preshe mozh vseh stvari, ker je vfigamogozhna. Jesufova ljubesen je vezhi od vseh drugih ljubesen: on móre, in hozhe pomagati: tedaj u-

paj v' njega. Vfigamogozhni in ušmiljeni Jesus sheli vſim pomagati, upaj in proſi verno, in ne boſh ſapušhen. Ena bolna shena je bila oſdravljena, ker ſe je ſaupljivo dotaknila roba Jeſusoviga oblazhila: veliko drugih je ſoſebne gnade prejelo: pa ravno tiſti Jesus je ſhe ſdaj, in bo vſigamogozhen, ušmiljen. Bodi tvoja ſlaboſt tudi velika, ſkuſhnjave nadleſhne, grehi neſnani, vſe ſamoreſh odpraviti ſ' pomozhjo Jeſusovo. V' ſhkodljivi ſhaloſti, v' ſiſkah, v' vſih nadlogah, proſi Jeſusa ſa pomozh, in jo boſh prejel. Kadar zhutiſh ſvoje ſerze mlazhno, merslo, jeſno; kadar ſe perpravljaiſh k' ſpovedi, in v' vſih drugih potrebah, poklekni, proſi, jokaj pred Jeſusam, in on te bo dobrotljivo uſliſhal. Ako ſi bolan, naj bo Jesus tvoje upanje; njega ljubesniviga, in krishaniga imaj ſmiraj pred ozhmi; podverſi ſe njemu, in boſh obveſeljen. — Veruj in upaj v' Jeſusa, pa ljubi ga, ſluſhi mu ſ' vſo duſho, in ne boſh nikdar od njega ſapušhen.

M o l i t e v.

Bodi moljeno, zheſheno, in poſvezhen Jeſusovo ſveto ime od mene, od vſih ſtvari, ſdaj in vekomaj! Jeſusovo ſveto ime je vredno vſe hvale, zhaſti, ljubesni, in ſluſhbe, ker njega mozh, oblaſt, ſvetoſt, ljubesen preſeſhe miſli vſih ljudi, in angeljev. Karkoli je bilo, in bo dobriga, je od njega. Apoſtelní ſo v' njegovim ſvetim imenu zhudeshe delali, in

svet preobrazhali; marterniki so dosegli sosebno mozh le od njega, in so veseli kri prelivali; svetniki so v' njegovi mozhi vse sapeljivosti premagovali. O jest nesrezhen in nehvalessen zhlovek! sakaj fim do sdaj tako malo Jesusa molil? sakaj fim tako mlazhno Jesusu flushil? Velikokrat fim ga nepridno imenoval, in velikokrat fim ga s' flabim shivlenjem sanizheval. O preljubi Jesuf! ljubiti te hozhem is vsiga ferza, flushiti ti obljubim is vse dushe vse dni svojiga shivljenja. Rasli v' moje terdovratno serze svojo nebeshko fladkost, de ishem le tebe, de ljubim le tebe, dokler shivim, sakaj tako te bom ljubil, in hvalil vekomaj. Amen.

Pepelnizhna freda.

Pepelnizhna freda se imenuje perva freda, ali prvi dan shtirdesetdanskiego posta. Ta freda se po pepelu imenuje pepelnizhna, s' kterim so duhovni potrefali glave gresnikov, ki so se ozhitni pokori podvergli. Ta dan, so prishli pred zerkev odkriti, bosi v' shalofnih oblazhilih: pred zerkvijo so klezhé profili sa pokoro. Shkof in mashniki so flehernim sapovedali permerjeno pokorjenje, so jih peljali v' zerkev, klezhé sa nje molili, roke na njih glave pokladali, s' shegnano vodo jih pokropili, in s' pepelam njih glave potrefli; pot-

lej so jih is zerkve isgnali. Grefhniki so mogli dolgo v' postih, v' molitvah, v' drugih dobrih teshkih delih shiveti: tudi od perpusheniga veselja se sdershati: per boshji flushbi so bili odlozhjeni od drugih vernih, de bi se sramovali, in sposnali svoj revni stan. Ni jim bilo dopushteno k' boshji misi perstopiti, dokler niso vse pokore pridno dostali. Gorezhim so vzhasi pregledali, slasti ob preganjanji, in zhasi pokorjenja skrajshali, in timu se je reklo odpustik! — V' pepelnizhno fredo se alterji, in podobe svetnikov sakrivajo, kar veliko shalost pomeni. To je tudi ostanik stare navade, ker v' fhtirdesetdanskim postu niso, spomina nobeniga svetnika obhajali: kar je she sdaj v' Grefhki zerkvi v' navadi.

N a u k.

Kaj zerkev v' tim zhasu svoje otroke uzhi.

1) Pepel, s' ktérim duhovni potrefajo glave grefhnikov, pomeni pokoro in smert. Grefhnik! spomni se, de si prah, in de se bosh v' prah vernil. Premishljuj smert, de se rad spokorish, spokori se, de frezhno umerjesh. Sakaj slabo shivish, ko bi umreti ne imel? Sakaj odlashtash pokoro, ker utegnesh naglo umreti? Vesh in sposnash, de si grefhnik, vender se branish pokore, in ob zhasu pokore terdovratno shivish. Zhe se ravno v' postu nekaj shivesha pertergujesh, vender tvoje slabo

shivljenje ostane po navadi. — Ne delaj po shegi slabih kristjanov, kateri se ne dajo poduzhiti, in so toliko dalezh od duha pomishnosti in pokore, de se zlo framujejo v' pepelnizhno fredo svoje prevsetne glavé ponishati, in s' pepelam sasnamnjani biti.

2) Perpravljaj se prav skerbnno k' vélikimu postu po sheljah katolshke zerkve. Ona she tri nedelje pred opominja k' pokori s' shalostnimi oblazhili per sveti mashi, ne poje se vezh gloria, ne aleluja ob tih nedeljih. Vse to uzhi shalost, osnanuje pokoro, in kashe, de te tri nedelje so nekoliko s' velikim postam sdrushene. — Prosi Boga sa gnado prave pokore in pokorjenja; de bi post osdravil dusho in telo. Is tiga ponishniga namena prejmi pepel, snamnje svoje umerjozhnosti.

3) Zhe si prav otrok katolshke zerkve jo bosh poslusshal, in se bosh prav skerbnno varoval navade rasujsdanih, kateri pred pustam posabijo Boga, in krishaniga Jesusa. Neverniki so v' pred pustam s' norostjo, s' pijanzhevanjam, s' nezhistostjo svoje bogove zhastili. Katolshka zerkev se je slo persadevala svoje otroke odvrazhati od vsiga tiga, pa je eni kristjani niso hotli poslushati, kakor tudi sdaj ne posluslhajo. De bi zerkev loshej odvernila svoje otroke od gerdih navad nevernikov, sapove brati, in premishljevati v' nedeljo pred pepelnizo evangeli, v' kterim Jesus govori od svojiga terpljenja, vender nekteri raji posluslhajo in vhogajo svoje hudo posheljenje.

4) Kristijan! vbogaj svojo ljubo mater katoliško cerkev, ktira te skerbno odvrazhuje od norešt slepih nevernikov, in slabih kristijanov. Ne pohujšaj se nad slabimi, in ne delaj po njih spazhnosti. Vbogaj svetiga Pavla, rekozhiga: Ne versite se po tim svétu, ampak spremislite voljo boshjo. Riml. 12, 2. Volja boshja je posvezhenje vsih, de grehu umerjemo, in shivimo Bogu v' Kristusu Jesusu. — Imaj smiraj pred ozhmi Jesusa krishaniga, in morjenje Jesusovo smiraj nosi na svojim telesu: ne posnemaj sveta, de ne bosh s' njim pogubljen. — Posvetni kristijani noré, ker se blisha post, pa ravno s' tim rasodevajo svoje sprideno serze in slabo dusho, de se posta boje, in se neradi postijo. — Ti bodi v' tim zhasu pred velikim postam rajshi shalosten: lahko si shalosten, zhe ljubish Boga; moli in prosi is serza sa svoje slepe brate, de bi ko otrozi boshji spodobno shiveli.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! ti si nas svoje nevredne otroke s' vsim dobrim napolnil, mi pa nehvalešno sapravljamo, kar si nam dobrotljivo dal, in dajesh, zhas, premoshenje, sdravje, in dusho, ker hozhemo po svojim hudim posheljeni shiveti. Veliko kristijanov posabi tvoje velike dobrote, posabi tvoje sapovedi; posabi tvojiga edinorojeniga Sina is ljubesni do nas krishaniga, in nevernike posnema. Vsa

deshela je v' tim zhasu polna shuma, vpitja, pijanosti, nezhistosti; tebe neisrezheni shalijo, in ne pomislijo. Jest tudi sim slepo hodil sa neumnim svetam, pa sanaprej bom po tvojih sapovedih stanovitno shivel, in le Jesusa bom posnemal, ker sposnam, de ni zhasa, ni dneva, ni ure, v' ktiri bi smel greseliti. Molil bom is serza sa svoje brate, in sferbel sa njih poboljšhanje, de vsi zhasimo tebe, in Jesusa Kristusa v' svetim Duhu. Amen.

Shtirdefetdanfki post.

Shtirdefetdanfki post pred velikonozhjo je bil smiraj v' katolshki zerkvi. Verni so ga sosebno sposhtovali s' vsimi dobrimi deli. Skoraj dvanajst sto lét so oni navado imeli le enkrat na dan jesti. V' drugih postih zhes léto so jedli ob treh popoldne, pa v' shtirdefetdanfkim postu so jedli le svezher. Sraven ojsitiga posta so veliko molil, malo spali, sdershlivo shiveli, in veliko drugiga dobriga delali. Ne le niski ljudje, tudi bogati, mogozhni, in kralji so v' ojsitri pokori shiveli. Sveti Bernard je svojim mniham tako pisal: Dosdaj smo se postili do tretje ure popoldne; sdaj pa v' velikim postu se homo postili do vezhera; ne le mi, ampak vsi, ubogi, bogati, oblastniki, kralji. — Szhasama je ta gorezhnost

opefhala, ker bi mehki kristjani radi to butaro odtrefli od sebe, akolihi so je potrebni, in vredni. — Štirtidesetdanski post je od zerkve sapovedan, de bi verni posnemali Jesufa, kateri se je v' pufhavi ravno toliko dni postil; de bi f' postam, s' molitvijo, f' pokoro ozhiftili duſho in telo; de bi se perpravljali ſveto reſhnje Telo ob velikonoſhi prejeti; de bi veſelo velikonoſhne prasnike s' zhifto duſho obhajali. — To prizhuje od ſvete miſli in ſhelje ljube matere katolſhke zerkve.

N a u k.

Od poſta.

1) Post je ſapovedan od Boga in od zerkve. — Pokorjenje je ſpazhenimu zhloveku potrebno, ſa to je ſapovedano, de bi ne greſhil, zhe je greſhil, de bi ſe ſpokoril, in ſtanoviten oſtal v' dobrim. Preroki ſo ga oſnanovali v' Goſpodovim imenu; Mojses, Elija, ſta ga perporozhala s' ſvojim ſgledam; in Jeſuf ſe je hotel ſhtirtdeſet dni v' pufhavi oſtro poſtiti, de bi mi ſpoſnali dolſhnoſt ſe pokoriti. — Katolſhka zerkev f' ſvojo ſapovedjo terdi boſhjo; tudi odkashe dni v' katerih ſe moremo poſtiti. Kristjani, ſoſebno ſdaj, ſo premehki, in dalezh od duha pokore; ſavolja tiga ſo ozhitne ſapovedi potrebni, de bi ſe pokorili. — Kristjan! poſti ſe rad po ſvoji mozhi, in po navadi dobrih vernih. Uzhi te ſveti Avguſhtin: Poſti ſe,

de bi ne gresih; pošti se, zhe si gresih, de milost sadobish: pošti se, zhe si se spreobernil, de stanoviten ostanesh. Ne poslušhaj slabih, in ne pohujšhaj se nad njimi. Oni te bodo sferbno odvrazhevali s' slabim sgledam, in s' shpotljivim govorjenjam od tiga fvetiga dela, pa ti poslušhaj le katolske zerkve sapoved.

2) Post je fosebno dobro delo. — Kroti slabo telo polno hudiga posheljenja, dusih da je veliko mozh, hudizha odganja, sprosi milost, sbrishe saflushene shtrafinge. — Tudi hudobni so sposnali, de post je fosebno dobro delo, pa brumni so ga v' veliki zhasi imeli, kakor Mojsef, Elija, David, Judit, Ester, apostelni, in drugi. — Pošti se tedaj, o kristjan! rad, in veselo daruj Bogu svoje pokorjenje, to bo njemu dopadlo, in te bo uflifhal. David je od sebe rekel: „Sim se postil, in ponishal, in bom prejel, kar profim.“ Pf. 34, 13.

3) Sam post, bres drugih dobrih del, je she premalo. — Judje so bili v' nadlogah, in so se postili, pa niso bili uflifhani od Boga. Isaija jim pravi: „Sa to niste uflifhani, ker dan svojiga posta shivite po svoji volji. Glejte, pravi Gospod, kadar se postite, se pravdate, in prepirate neufmiljeno. Ne postite se ko do sdaj.“ 58, 3, 4.

Post more biti s' drugimi dobrimi deli sdrushen. Prerok Joel je v' Gospodovim imenu ne le post, ampak tudi spreobernjenje sapovedal, rekozh: „Preobernite se k' meni pravi

Gospod, is vsiga serza, f' postam, s' jokam.“
2, 12. — V' Ninivi se niso le postili, ampak
so tudi opustili svoje hude dela, in Gospod
jim je odpustil. Jon. 3, 10. — Tedaj, o kri-
stjan moj! posti se v' duhu pokore, moli obil-
no, pomagaj ubogim, premaguj hudo poshe-
ljenje, opusti svoje grehe, in bosh dosegel mi-
lost. Zhe se postish, pa ne premagujesh hu-
dobnih shelja, ne bersdash svojiga strupeniga
jesika, ne opustish hude perloshnosti, ne po-
pravish blishnimu storjene krivize, in nozhesh
po sapovedih shiveti, kaj ti more le post po-
magati? — V' shtirdesetdanskim postu ti sose-
bno perporozhim premishljevali Jesusov post,
uboshtvo, terpljenje, in smert. To ti bo veli-
ko pomagalo v' pokori shiveti, svoje grehe,
obshalovati in opustiti.

M o l i t e v.

O ljubi Jesus! ti Gospod vsiga si hotel
smiraj v' uboshtvu shiveti, ti nar sveteji si ho-
tel smiraj v' pokori biti, in tudi v' pushavi
shtirdeset dni se ojstro postiti, tvoji svetniki so
se tudi radi postili; jest pa velik greslnik se
branim potrebniga, in sapovedaniga pokorje-
nja, moji grehi, moji slabi pozhutki so po-
trebni strahovanja; zerkev mi sapové post,
vender le malo, in nerad se postim. Zhe se
ravno postim, se ne postim v' duhu pokore,
polajsham kolikor morem to sapoved, in shi-
vim po stari navadi v' lenobi, v' grehah. —

Odpusti mi to grešno lenobo, in mehkobo: daj mi duha pokore in solsa; stori me rodovitniga v' vseh dobrih delih, de se svesto possim, se resnizhno poboljšham, in sadobim milost. Amen.

Shalostna mati boshja Marija.

Marija zhišta deviza, in mati boshja je v' svojim serzu vselej shalost zhutila, ktero ji je Simeon prerokval. Ona je vedila, kaj je Prerok Isaija pravil od velikiga sanizhevanja, in shpotljve smerti nje Sina in Odresnenika vsiga svéta. 53, 2 — 7. — In ni posabila besedi, ki jih ji je pravizhni Simeon rekel: Tvojo dusho bo mezh presunil. Luk. 2, 35. — Ona je bila vselej pokorna dekla boshja, in tudi ni mogla bres shalosti na svetu biti. Ona ni ljubila Jesufa, ko druge matere ljubijo svoje otroke, temuzh veliko boli, ker je Jesuf vrednisthi od vseh otrók. Nje zhišta dusha je ljubila Jesufa edinorojeniga, Sina boshjiga, vsigamogozhniga Gospoda, praviga Boga; po ti neisrezheni ljubeshi do njega, je bila tudi nje shalost neisrezheni velika; posebno, kadar ga je vidila krishaniga, kervaviga, mertviga. Nashe serza bi ne mogle ostati terdovratne pred krisham terpezhiga Jesufa; koliko je torej she le prestati moglo ljubeshnjivo

serze Marije? Presunil je mezh njeno dušno savolj smertnih bolezhin Jesufovih; vender med njegovimi sovrashniki ona pred krisham stoji serzhno, in neprestrasheno. Marija, ogleduje in premishljuje rane Jesufove, vidi sveto nedolshno kri po njegovim telesu in krishu tezhi; ga vidi opljuvaniga, saframovaniga, s' ternjam kronaniga, she umirajozhiga, s' sulizo po smerti prebodeniga; slifhi serdito shkripanje in neusmiljeno vpitje njegovih hudih sovrashnikov; vidi temno sonze, slifhi skale pokati; vse je prestrasheno in beshi, le ona stanovitna pred krisham stoji, in ne gre od ljubiga Jesufa. — O shalostna mati Marija! refnizhno si kraljiza marternikov, ker so tvoje britkoſti hujſhi od vſih.

N a u k.

Bodi shaloſten s' shaloſtno Marijo.

1) Jesuf je ſvojo mater Marijo perſerzhno ljubil, vender ni odvern timer od nje velike britkoſti, akolih bi bil lahko. Jesuf je hotel ſvojo ljubo ſveto mater v' ſmertnih bolezhinah imeti, de bi ona veliko vezh saſluſhila, vezh zhaſti v' nebeſih prejela, in nam sgled dala velike poterpeſhljivoſti v' vſih nadlogah. — O zhlovek! glej Jesufa, Marijo, apoſtelne, marternike v' groſnim terplenji, in ſposnaj hudobo ſvoje greſhne nepoterpeſhljivoſti. Marija mati boſhja nar ſvetejſhi deviza neisrezhe-

no terpi, ti poln hudiga djanja nozhesh terpeti? Tvoji krishi so majhni, tvoji grehi veliki, ne brani se terpeti tukaj, de vekomaj ne terpišh po smerti.

2) Vsaki more deleshen biti grenkiga kelha Jesufoviga; kdor se brani terpljenja, vender more terpeti, pa terpi bres saflushe-nja. — Spazhenimu zhloveku so nadloge potrebne, in Bog jih nam greschnikam is usmilenja poshilja, de svet sanizhujemo, in po nebeskimi kraljestvu hrepenimo. Slató in srebro se v' ognji poskusha, tako mi v' nadlogah, de s' poterpeshljivostjo saflushimo nebesa. — Mi le po mesnih dobrotah, in po pozhutnim veselji hrepenimo, ker je nasha natora skashena; pa po ti poti se gre na ravnost v' pogubljenje. Jesus uzhenik pravi: „Gorjé vam, ki se sdaj smejate; ker bote shalovali, in jokali,“ Luk. 6, 25. — Norost je norza veselje, pa to je soperno bogabojezhim. Kristus je rekel svojim uzhenzam: „Vi bote shaloftni, svet se bo pa veselil.“ Jan. 16, 20. Shaloft je snamnje boshjih otrók, veselje je snamnje posvetnih.

3) Kristjan! bodi raji shaloften s' shaloftno Marijo, ko vesel s' sovrashniki Jesufovi-mi. Bodi tudi ti stanoviten pred krishanim Jesusam: premishljuj njegove bolezhine, de v' pokori shivish, in se ubranish greshniga veselja. Zhe si v' tim stanoviten, te ne bo motilo greschno veselje, ga bosh sovrashil, in bosh obshaloval slepe kristjane, kateri hité po shiro-

ki poti v' pogubljenje: oni veselí hodijo po gladki poti, pa jim bode vekomaj gorje. Ne posabi nikoli, de kratko greslino veselje saflushi vezhno shalošt, in de kratka shalošt saflushi vezhno veselje. Jesuf je to govoril, in njegova resnizhna beseda bo ošlala vekomaj. — Kristjanu polnimu posvetniga duha se vse nedolshno sdi, ker sebe rad sapeljuje: de ti zhišto resnizo sposnash, premisihljuj nauke, in shivljenje Jesufovo, tudi shivljenje Marije, in svetnikov.

M o l i t e v.

Pred tvojim kervavim krisham, o same krishani Jesuf! klezhe te ponishno prosim: Vlivaj v' moje spazheno serze ves zhas moji-ga shivljenja nekaj kapelz svojiga grenkiga kelha, kteriga si svojo ljubo mater deleshno šloril, de mi bo greslino veselje soperno. S' teboj terpeti in f' tvojo materjo shalovati mi je potrebno, ker sim velik greslnik.

Daj mi študenž solsa, f' kterimi do smer-ti obshalujem svoje greslhne smote. Objamem, kufhujem, zhaslim tvoj sveti krish; od njega se nozhem vezh lozhiti: tvoj krish naj bo moj, de se potlej f' teboj veselim vekomaj. O shaloštna mati Marija! sprosi mi od Jesufa to potrebno gnado. Amen.

Z v e t n a n e d e l j a.

Zvetna nedelja ima v' sebi velike skrivnosti, ker katolška cerkev obhaja spomin lošebne zhaſti Jesusu dane v' Jerusalemu od Judovskih mnoshiz. — Šest dni pred velikonožjo je Jesus vezherjal v' Betanii, kjer so mu stregle dve brumne sestri, Marta, in Marija. Sjutraj se on napravi s' svojimi uzhenzi v' Jerusalem. Pod oljsko goro je bil terg Betfage, poldrugo uro dalezh od Jerusalema: Jesus pošlje dva uzhenza, va-nj rekozh: Ondi bota našla o-flizo pervesano, in shebe per nji, odveshita in perpelita jo k' meni. Zhe vama kdo kaj porezhe, rezita: Gospod je potrebuje. Uzhenza sta šhla in štorila, kakor jima je Jesus uka-sal. — Takrat je tudi mogozhnim in kral am navadno bilo, slaſti v' mirnih zhaſih, tako po-blevno shivino jesditi. — Od Jesusa je bilo prerokovano od Zaharija. 9, 9. Kadar je bil she bliso Jerusalema, je veliko ljudi is mesta šhlo Jesusu naproti; eni so rasgrinjali svoje oblazhila na poti; eni so veje is dreves sekali, in po poti šlali; zhaſtito so ga spremljevali v' mesto, in na ves glaſ vpili: Zheſhen bodi Davidov Sin! Hvaljen bodi ta, kateri pride v' imenu Gospodovim. — Vse mesto je bilo ob Jesusovim prihodu po konzuh. Eni so praſha-li: Kdo je ta? Kdo pride? Ljudje so jim od-

govorili: Jezus prerok od Nazareta is Galileje, kralj Israelski.

N a u k.

Kaj pomenijo zerkveni opravki zvetne nedelje.

1) Ljudstvo je posebno zhaft skasovalo Jesusu odrefheniku, ker so bili njegovi dobrotljivi zhudeshi povsod rasglasneni. Ljudstvo daje ponishnimu Jesusu posebno hvalo, kakor je bila navada mogozhne kralje zhaftiti: pa kdo je nagnil ferza tolkanj ljudi, de vsi enako mislijo, in govore? Jezus sam. Savolj velikonozhi je bilo Judov is vsih deshel neisrezhenno veliko, pa vsi enako mislijo, in govore. — Ravno tako moremo mi vsi Jesusu, kralju in odrefheniku, hvalo dajati, ne le s' besedo, temuzh s' dobrimi deli.

2) Veje, ktere so veseli ljudje derskali v' rokah, pomenijo premaganje. Ljudje dajejo hvalo Jesusu premagavzu vsih sovrashnikov, kakor je bila navada mogozhnimu ferzhnimu kralju hvalo dati savoljo premaganih sovrashnikov. — Veje so bile s' oljke, kterih je dosti bilo okoli Jerusalema: sad tih pomeni gnado svetiga Duha, ktero je Jezus saflushil: tudi pomeni dobre dela, ktere so sad gnade. — Kdor hozhe vse sovrashnike premagati, naj gorezhe profi njo sadobiti, in naj pridno dela s' njo.

3) Ljudje so Jesusu, ko je pershel, pose-

bno hvalo dajali, pa ene dni potlej so vpili soper njega: krishaj ga! krishaj ga! O gerda, in hudobna nestanovitnost: — Kristjan! morebiti ti ravno to delash. Ti hvalish Jesusa s' besedo; klezhe obljubish pred njegovim namestnikom njega stanovitno ljubiti, pa hitro odstopish od njega, se smejash njegovimu rasshaljenju, pomagash ga sanizhevati. — Ne delaj vezh tako, ampak bodi stanoviten v' njegovi flushbi.

4) Zerkev to nedeljo napravi prozefijo, in ta daje veliko naukov. — Maschnik s' vernim ljudstvom gre okoli zerkve, in se vstavi pred velikimi vratmi. Duri so saperte. V' zerkvi in sunaj pojejo Jesusu v' zhasht. Maschnik trikrat poterka s' krisham, in duri se odprejo: on in drugi v' veselim petji gredo v' zerkev. — Saperta zerkev pomeni nebeshko kraljestvo, saperto v'fim ljudem savolj perviga greha. — Maschnik hodi okoli zerkve, in poterka na duri s' krisham, ker je Jesus s' velikim terpljenjem, in s' smertjo na krishu odperl nebeshko kraljestvo. — Petje v' zerkvi, in sunaj, pomeni zhasht dano Jesusu premagavzu od angeljev, in od v'vih pravizhnih. — Maschnik gre v' zerkev, in drugi sa njim gredo s' veselim petjam, in s' vejami v' rokah, ker pred Jesusam nobeden ni mogel v' nebeshko kraljestvo: pravizhni so shli sa njim, in so ga hvalili, ker le po njem je premaganje prishlo. — Kristjan moj! lohka sposnash kako lepo ravná katolshka zerkev, in kako

škerbno te opominja s' vsim, de vero obudish, in Jesufa hvalish. Ne bodi neumen, ampak per slehernim zerkvenim opraviu glej, de svoji dushi pomagash.

M o l i t e v.

O Jesuf! vem in sposnam, de tebi vsa hvala gre, ker si Sin boshji, Gospod vfiga, odresnik vsih. Nebeshko kraljestvo je bilo saperto vsim, ti si ga odperl s' krisham: s' svojo smertjo na krishu si nam dal shivljenje, si premagal vse sovrashnike. To vem, vender te le premalo hvalim sa vse te dobrote: zhe te ravno hvalim s' besedo te malo hvalim s' djanjam, in sim ko Judovska mnoshiza nestanoviten v' hvali. Se vname v' meni serze, pa hitro opešha, in se odverne od tebe: danš te povikshuje, jutri te sanizhuje. O ljubi odreshenik; daj mi zhesnatorno masilo gnade svetiga Duha, ker le v' svetim duhu te morem resnizhno in stanovitno hvaliti. Daj mi obilnost gnade, de te sosebno hvalim, in de nikoli ne odstopim od tvoje flushbe. O Jesuf! ušlišhi mojo prošnjo, de te tudi po smerti hvalim vekomaj Amen.

Veliki zhetertik.

Vsim vernim je dobro, saj nekoliko, vediti raslaganje svetih opravkov tega svetiga tedna, de morejo po duhu zerkve te velike skrivnosti obhajati. — Tri dni, v' sredo, zhetertik, in petik popoldan je shaloŝno petje, in molitve. Te molitve so nekdej le po nozhi bili; sdaj so svezher, ker je ta zhaŝ vernim bolj perloŝen. Zerkev pred opravlja te molitve, ker tudi vesel ŝpomin vŝtajenja Jesuŝoviga, ŝhe v' ŝeboto nameŝti v' nedeljjo obhaja. Tri dni ŝapored ŝo popoldanŝke molitve, ker je ljubi Jeŝuŝ tri dni v' grobu mertev leŝal: te ŝhaloŝne molitve ga terpezhiga ali mertviga obŝhaljujejo. Popoldanŝko ŝhaloŝno petje ni, kakor drujkrat, ŝ' to kratko proŝhnjo ŝazheto: Bog pridi meni na pomozh, Goŝpod hiti mi pomagati, ker je Jeŝuŝ naŝha pomozh obŝojen, in ŝmo oŝtali ko otrozi bres ozheta, ali ovze bres paŝtirja. Tudi je ŝpuŝhen navadni veŝeli. 94. pŝalm. Pridite, veŝelimo ŝe pred Goŝpodam: pojmo veŝeli Bogu ŝvojimu ŝvelizharju. Tudi med timi molitvami ni po navadi nobene peŝmi, in ŝe na konzju vŝaziga pŝalma ne poje: zhaŝt bodi Ozhetu, ŝinu in ŝ. Duhu, ker uzhenzi, kŝteri bi bili dolŝhni Jeŝuŝa hvaliti, ŝo obmolknil, in ga ŝapuŝtili: tudi, ker ŝo Judje Jeŝuŝa ŝavergli, in ga po rokah nevernikov

tepli, in umorili, — Dvakrat se moli 50. psalm. Usmili se me, o Bog! po svoji veliki milosti. S' njim sposnamo svoje veliko sadolshenje, obshaljujemo svoje grehe, obudujemo upanje v' boshjo milost, ktire nas je Jesus s' svojim terplenjem deleshne storil.

Per tih molitvah se vezh psalmov s' shalostnim glasam poje. Po tretjemu psalmu se vsaki dan milo poje nekoliko shalostne pesmi preroka Jeremija, ktiro je sloshil in shalostno pel v' Jerusalemu ob zhasu judovskega ljudstva preselovanja v' Babilon. Prerok je v' duhu tudi obshaloval prihodno rasdjanje mesta Jerusalema savolj Jesufove smerti. Tudi zerkev s' besedami preroka Jeremija obshaljuje smert Jesusa, nje boshjiga shenina. Prerokovo branje se vselej sklene s' timi besedami: Jerusalem! Jerusalem! Spreoberni se k' Gospodu svojimu Bogu. To je judam in vsm gresnikom gorezhe opominjevanje ne vstavljati se Bogu: tudi je gorezha proshnja k' Bogu terdovratne jude, in vse gresnike milostliivo spreoberniti.

Po shestim psalmu se vse tri dni nekaj bere is bukev s. Avgushtina, ktiri rasklada prerokovanje od Kristusoviga terpenja in smer-ti. — Po devetim psalmu se vse tri dni bere is lista s. Pavla do Korinzhanov, in is lista do Hebrejov. Branje is perviga lista prizhuje od Sakramenta Jesufoviga telefa in ker-vi, ktiriga je Jesus per sadnji vezherji postavil: branje is drusiga lista prizhuje od velike oblasti visihiga darovavza, Jesusa, tudi de

je njegov ofar na krishu vrednisthi od vsih ofarov stare saveše.

Med timi molitvami na levi strani altarja gori petnajst svezh, shtirinajst rumenih, na verhu tih pa ena bela tudi shešt svezh, na altarji gori. Bela svezha, ktera je visheji od vsih, pomeni Jesusa, druge svezhe pomenijo uzhenze in brumne shene. Po slehernim psalmu se ena rumena svezha ugasne; ktere so na altarji se ena sa drugo ugasujejo med pesmijo Zaharijevo: Hvaljen bodi Gospod Isralfki Bog. Zaharija f' to pesmijo Boga hvali savolj rojstva svojiga sina Janesa, in savolji prihoda obljubljeniga Odreshenika. Svezhe se ugasujejo ena sa drugo v' snamnje de so uzhenzi, in prijatli Jesusovi v' veri peshali, in eden sa drugim sbeshali, kadar so ga vidili v' oblasti judov in nevernikov. Bela svezha pomeni Jesusa, kakor je bilo rezheno, ta se ne ugasne, ampak se gorezha nese sa veliki altar, ker Jesus, desiravno mertev, je shiv. Gorezha bela svezha ostane nekaj zhafa sa altarjem, in to pomeni njegov pokop: potlej se nasaj pernese, kar njegovo vstajenje pomeni, po katerim se je svojim prijatlam perkasoval. — Vse tri dni se per konzsu sadnje molitve s' lesam ropota v' spomin veliziga vpitja judovskega ljudstva, kadar so Jesusa na vertu Getsemani vjeli, v' Jerusalem peljali, in pred Pilatam vpili, de bi krishan bil.

O Kristjan! she per tim majhnim raslaganji vidish in sposnash misil svoje ljube ma-

tere katolfske zerkve, ktira te napravlja is
serza obshalovati Jesufovo terpljenje, in nje-
govo smert. Per tih molitvah tudi lahko po-
misliš slabost Jesufovih prijatlov, in svojo ne-
stanovitnost obshalujesh. Dokler je Jesuf zhu-
deshe delal, so v' njega verovali, kadar je
bil vjet, obsojen in umorjen, je njih vera
opefhala, in so ga sapustili. Ravno tak si ti;
serzhen viditi, dokler skufhan nisi, v' skufh-
njavi nestanoviten. Ponishaj se, in Jesufa
profi te nikdar sapustiti, ker le s' njegovo
gnado ti je mogozhe sapeljive skufhnjave pre-
magovati. Vedno profi sa gnado, in bodi
gnadi boshji svest, ter bosh Jesufove presvete
kervi deleshen k' svelizhanju.

Veliki zhetertik so v' vsaki farni zerkvi
vesele in shalofne opravila: sdaj so sjutraj,
pa nekda j so bile po nozhi, v' spomin sadnje
Gospodove vezherje, po ktiri je shel terpet in
umret. — Masfhnik v' belim oblezhen masfu-
je savolj spomina Jesufoviga telefa, ktiriga je
per sadnji vezherji postavil. Masfjno belo ob-
lazhilo pomeni lepo oblazhilo nedolshnosti,
ali pravizhnosti v' kterim more vsak biti, ka-
dar k' boshji misi perstopi. — V' perzhetku
f. mashe se navadni 42. psalm spuisti: Sodi me,
o Bog! in rasfodi mojo rezh soper nesvesto
ljudstvo. David ga je ob zhafu Savloviga pre-
ganjanja sloshil, in Boga profil mu pomagati.

Zerkev ga spusti v' snamnje, de Jesus ni nobene pravize nashel, ne per Judih, ne per nevernikih, in je od vsih sapushten umerl. — Med s. masho se vender poje vesela pesem: Zhaft bodi Bogu na visokosti, in mir ljudem dobre volje. Desiravno je zerkev v' veliki shalosti savolj spomina blishne smerti Jesufove, vender poje to veselo pesem, in se veseli, ker je dobrotljivi Jesus per sadnji vezherji postavil Sakrament svojiga telefa in kervi. V' to neisrezheni milost Jesufovo je zerkev vsa samaknjena, in savolj nje skoraj posabi na svoje veliko britkost savolj blishne smerti Jesufove: pa po ti veseli pesmi se veliko veselje bersh premeni v' grosno shalost, ker je Jesus nje shenin po sadnji vezherji shel v' smert; orgle in svonovi potihnejo, in namesti tih se slishi le shalostni glas lesa. S' lesam se ropotá, ker je Jesus na lesu umerl, in je vse shalovalo ob njegovi smerti. — Med to sveto masho se tri hostje shegnajo, ena sa donashno, ena sa jutrajshino masho. V' petik se ne spodobi kruha shegnati, ker je Jesus shivi kruha ta dan na krishu umerl; sosebno pa ker je on ta dan svojimu nebeshkimu Ozhetu sebe v' dar dal sa odrefshenje vsiga zhloveshtva. — Per ti s. mashi se ne da navadniga kushovanja miru, ker so uzhenzi per sadnji vezherji nepokojni bili savolj Jesusovih besedi: Eden is val me bo isdal. Tudi sa to ni voshenja miru, ker je hudobni Judesh svojiga uzhenika Jesusa s' hinavskim kushovanjem nehvaleshno isdal.

Po sveti mashi se sveta hostja sa prihodni dan shegnana, in tudi druge sa nevarno bolne verne perhranjene, f' prozefijo na drug stranski altar preneso, kateri altar je sa Jesufov grob namenjen. Jesufov grob je she v' zhetertik narejen, ker zerkev spomin Jesufo-viga vstajenja sa en dan prehiti, ki ga she v' saboto obhaja. Per boshjim grobu se vezhernize molijo, in po njih se vsi drugi altari odgernejo, in obropajo, v' spomin de so Jesusu soldatje oblazhila flekli, si jih med seboj rasdelili, in sa njegovo suknujo losali. Med tim se moli 21. psalm, kjer je popisano Jesufovo sapushenje na krishu, rasdeljenje in losanje sa njegove oblazhila.

O kristjan! skerbno premishljuj skrivnosti tiga neposabljeniga dneva, v' katerim je Jesus presveti Sakrament svojiga telefa, in ker vi postavil, in potlej shel umret. On je v' hishi bogabojezhiga Israelza velikonozhno jagnje s' svojimi uzhenzi jedel, ktero je njega, njegovo smert, in odreshenje vfiga sveta pomenilo. On je malo zhasa pred svojo rado-voljno smertjo svoje uzhenze, ko umirajozh dober ozhe, ljubesnivo uzhil, in prijasno trofhtal. She bliso shpotljive smerti krisha, sgol pohlevshina, mirnost, in ljubesen ga je: blishna smert ga nizh nepokojniga ne dela, ker je svoje volje, svojiga shivljenja, in svoje smerti gospodar. Jesus je svoje smeraj ljubil, in jim vezhno svelizhanje vofhil; sa to je svoje predrago shivljenje sa nje rad dal v' smert.

De bi pa s'he bolj spošnali njegovo neskonzhno milost, je pred smertjo postavil presveti Sakrament svojiga telefa in kervi, de v' mozhi tiga jedila, in tiga pitja sovrashnike premagujemo, in v' obljubljeni kraljestvo pridemo. On je vedil našho nevrednost, tudi de bo s' nevrednim prejemanjem sanizhevan, pa je is ljubesni do isvoljenih to storil, apostelnam in njih nastopnikom oblast dal ta velik zhudesh do konza sveta ponavljati v' spomin njegove ljubesni in smerti. Té ljubesnive, pa visoke skrivnosti pogostim premishljuj, pa sosebno med donashnim duhovnim opravilam, de tvoja dušha od ljubesni in hvaleshnosti gori.

Kadar med sveto mas'ho, in potlej slishish s' lesam ropotati, domishli se, de je na lesu pogubljenje sazhetik imelo v' paradishu, in na lesu s. krisha odres'henje od vezhniga pogubljenja. Kakor je nek'ej Noetova barka ohranjenje bila zhlovesh'kiga saroda, tako je s. krish ohranjenje, in bramba sa vezhno shivljenje. — Kadar vidish s. hostjo v' boshji grobnesti, premishli shalosten pokop Jesufov. Joshef, in Nikodem sta Jesufovo telo zhaštito pokopala, Marija preshalostna mati, in drugi Jesufovi prijatli so njegovo sveto telo v' veliki shalošti spremljali, in obshalvali: tudi ti se s' svojim duham tim bogabojezhim ljudem perdrushi, Jesufovo smert obshaluj, grehu odmri, in -bodi v' pokopalishu pokore, de potlej vstanes' v' vezhno shivljenje. — Kadar vidish altarje odgrinjati, premishli Jesusa

flezheniga, in na krishu perbitiga: njega flezheniga obshaluj, pa tudi svojo sgubleno nedolshnost. Tvoje oblazhila so prizhevanje te velike nefrezhe; nikar tedaj se s' oblazhili ne povikshaj, temuzh fkerbi oblazhilo per s. kerstu prejeti pravizhnosti v' ponishnosti ohraniti: zhe si jo sgubil, fkerbi f' pravo pokoro jo sadobiti, in s' dobrimi deli svojo dusho svelizhati, de ne bo presveta prelita kri ljubesniviga Jesufa nad teboj sgubljenja.

M o l i t e v.

O ljubi Jesuf, o dobrotljivi Svelizhar! mnogi viharji se v' mojim serzu obudujejo. Tvoje neisrezheni ljubesen premishljujem, is ktere si nam postavil Sakrament svojiga telefa, in moje serze od veselja poskakuje: premishljujem tebe dobriga ozheta sadnji krat per misi s' svojimi uzhenzi jesti, jih troshtati, opominjati, in to me napolni s' velikim upanjem: premishljujem tvoj namen v' smert sa hudobne dushe, in te sa to nesaflusheno milost hvallim: premishljujem hudobijo tvojiga neufmiljeniga sdajavza Judesha, nestanovitnost ljubiga Petra, nesvestobo drusih vzhenzov, in sim shalosten, ker mi njih sapufhenje mojo hudobijo ozhita: premishljujem hudobijo tvojih neufmiljenih sovrashnikov, kateri fklepajo kako te v' roke dobiti in umoriti, in to obudi v' meni sosebno shalost, ker tudi jest sim bil tvoje grenke smerti kriv. O Jesuf! ti si vsm

ljudem dober, vsi smo do tebe hudobni, ne-
hvaleshni, in neusmiljeni: meni je shal in me
pezhe de sim tudi jest tebi sa neisrezheno do-
broto neisrezheno hudobo vrazheval. O ljubi
Gospod! klezhé pred teboj v' grenkosti svoje
dushe te ponishno prosim mi odpustiti, milosti-
vo me poglej ko nesvestiga Petra; odpusti mi
ko defnimu rasbojniku, in ne savorsi me, de
tvoje velike ljubeshni, in presvete prelite kervi
deleshen postanem. Amen.

V e l i k i p e t i k.

Ta preshalostni dan se po vsi katolshki zerkvi
obhaja neposabljeni spomin grenke smerti lju-
besniviga Jesusa. Ravno en dan pred judov-
sko velikonozhjo je on kervavi ofer na krishu
dokonzhal, in svét od pogubljenja odreshil.
Desiravno je Jesufova smert vsm Adamovim
otrokam odreshenje in veselje pernefla, vender
katolshka zerkev neisrezheno obshaljuje grenko
smert svojiga boshjiga shenina, kakor vsi njeni
shalostni opravki tiga neposabljeniga dneva o-
snanujejo. — Ti shalostni opravki bodo sdaj
kratko raslagani.

Mashnik se pred altarjem vstavi, se na
tla vershe, in moli. To pomeni shalostno mo-
litev Jesufovo na vertu, in tudi jok jerusalem-
skih shen nad terpijozhim Jesusam. Tudi ti

se s' serzhno shalostjo perpravljaj spomin obhajati Jesufove smerti. Obshaluj terpijozhiga Jesufa, pa ne posabi tudi sebe obshalovati, in svoje grehe sovrashiti, savolj katerih je on umerl. — Masfhnik vstane, gre k' altarju in ga kufhne, in na levi altarja bere is prerokovanja preroka Oseja, ktero je od odrefhenika Jesufa. Potlej nekoliko bere is drusih Mojsefovih bukev od velikonozhniga jagnjeta, ktero je krishaniga Jesufa pomenilo. Po tim bere terplenje Jesufovo, kakor ga je s. Janes popisal, kateri je vse vidil, in do sadnjiga bil per svojim ljubesnivim uzheniku Jesufu. Med tim branjem premishljuj ljubesen in terplenje Jesufovo, ga hvali in sahvali, ga prosi v' njegovi ljubesni rasti, grehu odmreti, in v' njegovi gnadi umreti. — Po branji terplenja Jesufoviga masfhnik moli 17 molitev: namrezh, sa papesha vikshiga poglavarja katolshke zerkve; sa svojiga shkofa, vse shkofe, masfhnike, in druge duhovne; sa sposnovavze vere, devize, vdove, in sa vse kershanfsko ljudstvo, tudi moli sa zesarja, novinze v' veri, popotnike, jetnike, bolnike, odlozhene od zerkve, terdovratne jude, in flepe nevernike. Po fleherni molitvi se odgovori, amen; pa po molitvi sa terdovratne jude se ne odgovori, amen, ker se njih spreobrnjenje she dolgo odlashta. Tudi ti po sgledu ljubesnive matere katolshke zerkve moli sa vse, de bi vsi Jesufa sposnali, in njemu flushili.

Mafhnik po tih opravljenih molitvah flezhe plajsh, in gre sa altar, ondi vsame pokrito podobo krishaniga Jesufa, jo pokrito pernese do perve stopnje leve strani altarja, ondi od verha odkrije nekoliko podobe Jesufove, in proti ljudem sapoje: Glejte les krisha, na katerim je Svelizhar sveta visel! Drugi pokleknejo, in odgovore: Pridite, in molimo ga. — Mafhnik visheji stopi, desno roko krishaniga Jesufa odgerne, glasneji sapoje, in drugi odgovore, ko v' pervizh. — Mafhnik na sredo altarja stopi, vso podobo Jesufovo odkrije, she glasneji sapoje, in drugi glasneji odgovore, ko v' pervizh, in v' drugizh. — Mafhnik nese odkrito podobo krishaniga Jesufa po zerkvi nekoliko prozh od altarja, jo poloshi na perpravljeno pogernjeno mesto, poleg gre sa altar, isuje zhevlje, in gre s. krish (*Jesufa*) moliti; trikrat poklekne in moli, poleg ga kushne, gre sa altar se obuje, stopi k' altarju in plajsh oblezhe: on, in drugi bero, ali pojejo ozhitanje, ko bi Jesus is krisha svojim sovrashnikom njih nehvaleshnost ozhital, in jih opominjal se spokoriti.

V' trojnih hudih rezheh so hudobni judje per nevernim oblastniku Pilatu krivizhno satozhili Jesufa. — Perva krivizhna toshba je leta: on brani zesarju dazijo dajati, druga: on se hozhe kralja storiti, tretja: on se Sina boshjiga dela. Jesus jim pravizhno ozhita: Moje ljudstvo! kaj sim ti hudiga storil, ali v' zhim te shalil? odgovori mi. Jest sim te is

egiptovske sushnosti reshil, ti pa si svojimu odrefheniku krish napravilo. Jest sim te shti-ridefet let po pushavi vodil, ti mano dajal jesti, te v' dobro deshelo peljal, ti pa si krish svojimu odrefheniku napravilo. Kaj sim mogel vezh storiti, in nisim storil? ko lepi vinar grad sim te sadil, ti si meni grenkobo rodil, s' jesiham mojo shejo gasil, in s' sulizo mojo stran prebodil. Jest sim savolj tebe Egipt, in njega pervorojene udaril, ti pa si me Pilatu tepsti dal. Jest sim tebe is Egipta ispeljal, v' rudezhim morju Faraona utopil, in ti si mene vikshim duhovnim sdal. Jest sim pred teboj v' oblaku hodil, in ti si me tepel in bizhal. Jest sim ti dal vode is skale, ti si mene s' sholzham in jesiham napajal. Jest sim savolj tebe deshelo Kananejov udaril, in ti si mojo glavo s' terstam tolkel. Jest sim ti kraljevo palizo dal, in ti si meni ternjevo krono na mojo glavo posadil. Jest sim te mogozhno povikshal, in ti si me na les krisha obéfil. Te ozhitanja so od zerkve v' Jesufovim imenu rezhené, de se vshivo vidi nehvaleshnost njegovih sovrashnikov. — Jesuf je bil od Judov, od Grekov, in od Rimljanov sanizhevan, in tudi v' tih treh jesikih je bilo spisano in verh krisha nabito njegovo obsojenje. Katolska zerkev v' tih treh jesikih Jesufa hvali; sdaj szer le v' dveh, ker so hebrejske besede v' latinske prestavljene, de se lashej umejo. Zerkev hvali Jesufa, rekozh: Sveti Bog! sveti vsigamogozhni Bog! usmili se nas. — To se more

kratko raslagati, de se ve, kaj je skritiga pod sagrinjalam tih zerkvenih opravkov.

Mafhnik gre sa altar po podobo krishaniga Jesusa, in jo do leve strani altarja pokrito pernese, ker je bil urshah njegove smerti na krishu ljudem nesnan, ali skrit: tudi uzhenzi in drugi Jesufovi prijatli niso prej te velike skrivnosti sapopadli, sa to so se nad njegovo shpotljivo smertjo pohujshali. — Mafhnik pozhasi odkriva podobo Jesufovo, ker vera v' njega ni bersh povsod bila, temuzh se je szhasama rasshirvala po svetu: narod sa naredam se je krishanimu Jesufu podvergel, in so njegov krish zhasili, kteriga so prej sanizhevali. — Mafhnik nese krish po zerkvi, in ga na perpravljen kraj poloshi: to pomeni de so apostelni po svetu hodili krishaniga Jesusa osnanovat. Mafhnik isuje zhevlje, klezhe moli, in kushne podobo Jesufovo: to pomeni ljubesen, in sposhtovanje spreobernjenih judov in neverzov, kteri so Jesusa shpotljivo krishaniga ljubili, in molili. — O kristjan! per tih shalostnih zeremonjah katolshe zerkve povsdiguj svoje misli do ljubesnjeviga Jesusa, in hvali ga, ki je hotel sa te umreti: tudi ga prosi ti pomagati njegovo neisrezheno ljubesen sposnati: moli ga s' verno dusho, upaj v' njega, ljubi ga, in shivi po njegovih sapovedih, de pojdesh v' nebeshko kraljestvo, ktero je on s' s. krisham odperl.

Milo ozhitanje s' kterim se zerkev v' imenu Kristusovim judovske nehvaleshnosti poto-

shi, tudi tebe sadéva. Koliko bi tvoja dusha shalostna bila, ako bi is Jesufovih ust slishal si tvojo terdobo, in nehvaleshnost ozhitati? Beri, ali poslushaj to, ko bi sam Jesus ti ozhital, rekozh: Ljuba dusha! jest sim te ljubil, in te ljubim, de te vezh ljubiti ni mogozhe: sim te po svoji podobi vstvaril, in s' vsim oskerbel: sim savolji tebe zhlovek postal, te uzhil, odobrotil, sdaj is ljubesni do tebe na letim terdim krishu v' vsih bolezhinah visim, in tukaj hozhem umreti, de ti ne umerjesih vekomaj. Ljuba moja dusha! she druge moje dobrote premisli. Per s. kerstu sim te s' vodo s. Duha ozhistil, in otroka mojiga kraljestva storil; sim te s' svojim mesam redil, in veliko drusiga dobriga ti storil: kaj pa ti meni? o nehvaleshna dusha! Jest te nisim mogel perferzhnisih ljubiti, ti pa si mene sanizhevala, in po moji presveti kervi taptala. Ti nehvaleshna stvar! tako neusmiljeno ravnasih s' svojim nar boljsim ozhetam? Spokori se, in svoje kamnato serze spreoberni, de obsojena ne bosh.

Po ozhitanju Jesufovim se pojete dve lepi pesmi, ktere je zerkev sa ta shalostni dan flosbila, de bi vsi sposnali veliko milost Sina boshjiga, kateri je is ljubesni do vsiga obsojeniga zhloveshtva zhlovek postal v' prezhistim telefu Marije devize, in na krishu umerl ga is hudi zheve fushnosti ljubesnivo odreshiti.

Po tih dokonzhanih opravkih se prozefija k' boshjimu grobu napravi, de se vzherej-

fhni dan polvezhena hostja sa donashno s. ma-
sho prenese. Kadar je s. hostja na altarji,
se ona in altar pokadi v' spomin Jesufove
smerti, in njegoviga pokopa. Per pogrebih
vernih se kadilo shge, veliko bolj per Jesu-
fovim. — Maschnik v' kelh vlije vina in vo-
de po navadi, pa nad vodo po navadi ne
moli, kelha ne daruje, ker vina ne bo she-
gnal, is tiga urshaha, ker je Jesus, od kte-
riga ves shegen pride, umerl. Maschnik si po-
tlej roke umije, pa is navadniga 25. psal-
ma ne moli. Potlej se na fredi altarja per-
klone, in tako moli: V' duhu ponishnosti,
in s' shalostnim serzam stojimo pred teboj;
vsami nash dar, o Gospod! in godi naj se
pred tvojim oblizhjam tako danf nash ofer,
de ti bo vfhezh, o Gospod Bog! Maschnik se
potlej oberne, in prizhijozhe opomni moli-
ti, rekozh: Molite bratje, de bo moj in vash
ofer prijeten per Bogu, vfigamogozhnim ozhe-
tu. Maschnik se k' altanju oberne, in poje
Gospodovo molitev: Ozhe nash; potlej pro-
si Boga naf vse refhiti od vfiga hudiga, pre-
tezheniga, sdanjiga, in prihodniga na pro-
shnje Marije, apostelnov, in vsih svetih po
Jesusu Kristusu Gospodu nashim.

Maschnik povsdiguje s. hostjo le s' desno
roko, de jo prizhijozhi vidijo, in molijo:
kelha ne povsdigne, ker vino ni shegnano.
Po tim rasdeli s. hostjo po navadi. Ne re-
zhe; Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, ker Jesus ni bil she sposnan, ampak

na krishu sanizhevan. Tudi ni kufhevanja miru, ker je Jesus bil s' kufhevanjem isdan, in ker je s'he le po vstajenji svojim apostelnam mir dal. Per navadni s. mas'hi so pred obhajilam tri molitve, pa ta dan le sadnjo moli. Po ti molitvi rezhe po navadi: Gospod! nisim vreden. Savshije s. hostjo rekozh: Telo Gospoda nashiga Jesusa Kristusa naj ohrani mojo dus'ho sa vezhno shivljenje. Amen. Savshije tudi vino, pa spusti vse navadne molitve, in le to moli: O Gospod! kar smo s' u'itmi prejeli, naj nam bo s' zhi'stim serzam savshito, in ta zhasni dar nam bodi vezhno sdravilo. Mas'hnik ne da shegna, in ne bere sadnjiga evangelja, ker je Jesus, od kteriga je shegen in resniza, na krishu od hudobnih umorjen.

O kristjan! ti shalostni opravki katols'ke zerkve, s' kterimi rasodeva Jesusovo sapu'shenje, sanizhevanje, terplenje, in smert, te opominjajo s'kerbno premishljevat' kar je on, nash stvarnik, Bog, in Gospod sa nehvaleshne dus'he terpel. Sosebno premishljuj njegovo neisrezheno ljubesen, is ktere je na svetim krishu vso svojo presveto kri pretil. Jesus je is ljubesni do tebe, in do vs'iga zhloveshtva veliko terpel na dus'hi, na telesu, in na zhas'ti. Njegova sveta dus'ha je bila s' nar vezhi shalostjo napolnjena savolj gres'hne nehvaleshnosti. Na telesu je terpel kar si more'sh bolezhiga, in hudiga misliti, Na zhas'ti je tudi neskonzhno terpel, ker on Sin boshji

je med dyema hudodelnikama na shpotljivim krishu ozhitno umerl. Glej in premishljuj Jesufovo rasmefarjeno telo, njegove shiroke rane in sveto kri. Kakor bi bil pred njegovim krisham, in s' svojimi ozhmi vidil terpejzhiga Jesufa, sdihuj, in moli.

M o l i t e v.

O nedolshno Jagnje boshje, o prefladki Jesuf! kdo te je na krish s' debelimi shlesnimi sheblji neufmiljeno perbil? Tvoji krivizhni sovrashniki, med kterimi sim tudi jest, so to storili: pa bolj rezhi, tvoja ljubesen, od ktere vezhi nikdar ne bilo, in je ne bo, te je krishala. Vsi sovrashniki bi ti ne bili mogli nizh shaliga storiti, ako bi se jim sam ne bil podvergel. Ti si hotel Gospod sa jetnika, Bog sa zhloveka, Stvarnik sa stvar radovoljno umreti, de bi mi ne umerli vekomaj. Kaj ti bom sa to veliko milost povernil? O Jesuf! daj mi tebi hvaleshnimu biti. Tvojo nefkonzhno milost bom vedno pomnil, smiraj te hozhem ljubiti, in hvaliti, nikdar te nozhem shaliti, hozhem vse nadloge voljno preterpeti, in vse delati po tvoji sveti volji. O dobrotljivi Ozhe! O preljubi Odrashnik! objamem in kushnem sveti krish, na kterim is ljubeshni do mene terpish, in te prosim me nikdar sapustiti; ti terdno oblubim vedno svestobo, in stanovitno flushbo.

Usmili se me, usmili se vsih, de bo tvoja sveta kri, in grenka smert kljuzh v' nebesko kraljestvo. Amen.

Premishljevanje, in sdihtovanje per boshjim grobu,

Kadar je bila Jesufova smert rasglashena, je Joshef is mesta Arimateje oblastnika Pilata profil, in sprofil, mu Jesufovo telo dati, ga pokopati. K' njemu se je Nikodem perdrushil, in sta ga ondi bliso po shegi judovskih bogatinov v' nov grob zhashto poloshila. — V' spomin Jesufoviga pokopa ima katolska cerkev navado boshji grob napravljati, kjer s. reshno telo Jesufovo hrani. V' nekterih shkofijah je navada s. Jesufovo telo v' monshtranzi zhashtljivo na altar postaviti, pa ta navada ni popolnoma po duhu cerkve, ktera od veliziga zhetertka do sebote obshaluje Jesufovo smert, in spomin njegoviga pokopa. Sveto reshno telo Jesufovo ozhitno in zhashtljivo na altar postavljeno, in Jesus v' tamnim grobu, skrit, se ne sgliha.

Stara in sveta navada je bogabojezhnih vernih od veliziga zhetertka do vstajenja altar obiskavati, kjer se sveto reshno telo Jesufovo v' tabernakelnu, ko v' pokopalishu, hrani. Ta altar se boshji grob imenuje, ker je v' spomin Jesufoviga groba.

Zhe svesta shena grob svojiga dobriga moshas' s' solumi ljubeshni moshzi, zhe se dober

otrok na grobu svojih ljubih staršev joka: zhe prijatel grob svojiga prijatla obišče, ali ne bodo kristjani groba svojiga Svelizharja obiskovali, in per njem s'ols tozhili? Marija, uzhenzi, in bogabojezhe shene so per Jesufovim grobu jokali, tudi verni kristjani se morejo tim bogabojezhim dušham perdrushiti, boshji grob obiskavati, ponishevanje Jesufovo premis'hljevati, in nad njim jokati. Rad obiskavaj Jesufov grob, per njem premis'hljuj in moli tako:

O Jesuf! ti v' tamnim grobu mertev leshish, pa tvoja vsigamogozhnost ni umerla, in si jo po svoji smerti s' strashnimi zhudes'hi rasodeval, kateri so tvoje sovrashnike in ves svet s' velikim straham napolnili. O Gospod! verujem, de, ako ravno se je tvoja sveta dušha odlozhila, je vender tvoja boshja natura ostala per dušhi in per truplu. Ti si mertev in shiv, si mertev in vstajenje mertvih. Toraj, o vezhni Bog! pusti mi svoje serze pred teboj rasliti, in bodi usmiljen meni tvojimu nevrednemu flushabniku. Tvoje zhudno ponishevanje v' tamnim grobu presune moje serze: ti mertev v' grobu leshish, tvoje sveto truplo je merslo, ranjeno in krivavo, v' tanzhizi savito, s' potno ruto je tvoja glava pokrita, vender tebe shiviga Boga molim, in se ti perporozhujem.

Refnizhno, o Jesuf! je tvoje ponishevanje veliko. Ponishal si se v' svojim uzhlovezhenji, ponishal si se ob svojim rojstvu in obresovanji; ponishal si se, kadar si hotel keršhen biti, svojim aposteljnām noge vmivati, in med dvema rasbojnikama na krishu umreti, vender vse to preseshe ponishevanje tvojiga pokopa. V' svojim uzhlovezhenji si prebivalšhe imel prezhisto telo vselej devize Marije; per svojim rojstvu si angeljam sapovedal tebe rasglafiti; per svojim obresovanji si bil imenovan, Jesuf vsiga sveta Svelizhar; po tvojim kerstu te je nebesški Ozhe svojiga Sina imenoval; per vmivanji nog so te tvoji aposteljni verovali uzhenika in Gospoda; na krishu te je desni rasbojnik sposnal, in zhudeshti so te osnanovali Sina boshjiga, pa v' grobu nimash nobeniga prijatla, v' tami mertev leshish, nobeniga zhudesha ne storish, tvoji prijatli so dalezh, in tvoji sovrashniki te varujejo.

O zhudno in prezhudno ponishevanje mojiga Svelizharja! Savolj mene, in savolj vsih se je Jesuf do groba ponishal, mene ponishevanje uzhit. Bog se savolj mene ponishuje, sakaj se jest ne bom savolj njega ponisheval? Jesuf se ponishuje, in jest se ponishevanja branim, ki sim prah in pepel, in pekla velikokrat vreden? Ti, o Jesuf! si dopustil, kar si od zhloveka vsel, v' grob sakopati, de jest, kar sim po pervim zhloveku hudiga poverbal, sakopljem v' grob pokore, de s' teboj v' novo shivljenje vstanem. Sakopanimu mertvimu tru-

plu ni vezh mar sa svet, tako se jest odpovem
všim slabim sheljam, in všim sapeljivim re-
zhem, in ne bom drusiga iskal ko tebe mert-
viga in pokopaniga savolj mene.

Pokopalishe, kamer sta Joshef in Niko-
dem tvoje sveto telo poloshila, je bilo novo,
v' katerim s'he ni nobeniga polosheniga bilo.
O Gospod! stori, de pokopalishe mojiga ser-
za, v' ktero tvoje sveto telo poloshim s' gna-
do s. Duha postane novo, in de ne bo nizh
v' njem, kar bi tebe shaliti moglo. Ozhisti
mojo dus'ho, de te per s. obhajilu vselej vre-
dno prejmem. — Tvoje pokopalishe je bilo v'
terdi skali s' velikim terplenjam is-sekano:
tudi moje serze je kamnato neobzhutno, in
terdovratno, pa ti ga s' svojo gnado omezhi,
in ga po svoji sveti volji obdelaj. Tudi si
bom s' tvojo gnado persadeval ga s' velikim
tolzhenjem stanovitne pokore poboljšhati, in ga
perpraviti prijetno pokopalishe tvojiga presve-
tiga telefa. Tvoja sveta kri naj omezhi moje
terdovratno serze, s' grenkimi solсами ga ho-
zhem oprati, ti ga osnashi s' svojo gnado in
ljubesnijo.

Joshef is Arimateje, tvoj dober prijatelj,
je velik kamen pred duri tvojiga groba pervalil;
hudobni judje so veliki kamen sapezhatili,
in zhujezhe varhe postavili, de bi tvoje telo
odnes'heno ne bilo: kar so judje is terdovratno-
sti storili, hozhem jest is dobriga namena stori-
ti, de meni sovrashniki moje dus'he tvoje gna-
de ne vsamejo. Hozhem svoje serze sapezhatiti

s' tvojim terplenjem, f' tvojo kervijo, smertjo, in f' tvojim pokopam. O Jesuf! to naj bode varih moje dushe, in bramba soper hude sovrasnikе, de mi ne s' svijazho, ne f' filo tvoje prijasnosti ne vsamejo. Ravno sato pred tvojim svetim grobam tebe usmiljeniga Gospoda ponishno in upno prosim.

M o l i t e v.

O moj v' tamnim grobu leshijozh Svelizhar! Ti si solnze pravize, shivljenje mertvih, Jagnje boshje, Sin shiviga Boga, nebfhki kralj, odrefhenik sveta, vender v' grobu savolj mene mertev leshifh? O Gospod! ki si hotel v' grob poloshen biti, tudi v' moje ferze pridi. Moje ferze je hudobno, nezhedno in terdovratno, pa ti ga s' svojo presveto kervjo operi, in s' svojo gnado ozhiiti, de ti bo prijetno prebivalifhe. O Jesuf! pridi k' meni, oftani v' meni, in daj mi gnado se nikdar lozhiti od tebe. Svojimu ferzu bom zhujezhe varhe postavil: strah in ljubesen do tebe, sveto sovrashtvo soper sebe, sanizhevanje sveta, pokorjenje, solse, molitev, varnost, ponishnost, ferzhnost, tvoja gnada, in pomozh Marije tvoje prezhiite matere bodo varhi mojiga ferza, de te nikdar ne sgubim. Ti sapezhati moje ferze s' svojo sveto kervjo, ktera je is ljubeshni do moje greshne dushe istekla is tvojih bolezhnih ran. O prefladki Jesuf! to mi dodeli po mogozhnih proshnjah

svoje presvete matere Marije, in vsih svojih svetnikov. Amen.

Vélika fabota.

Na véliko saboto se ogenj, kadilo, kerstna svezha, in voda shegna. — Nar prej se ogenj shegna, in s' njim se potlej vshgo svezhe in lampe. — Duhoven nese tri svezhe na enimu svezhniku v' zerkev: eno tih s' novim ognjem vshge per velikih vratah, poklekne in sapoje: Glejte! luzh Kristusovo! drugi odgovoré: hvala Bogu. — Drugo vshge v' sredi zerkve: tretjo pred velikim altarjam, in enako dela; pa vsaki krat glasneji sapoje, in drugi glasneji odgovoré. — Duhoven per velikim altarji shegna velikonozhno svezho, pet sernov, she prej poshegnaniga kadila vtisne va-njo v' podobu krisha. Potlej vshge svezho, in lampe, ali svetila. — Maslnik po tim bere, ali poje dolgo per altarji is svetiga písma, in potlej gre shegnovat kerstno vodo. Med tim shegnam rasdeli vodo s' svojo roko — se dotakne vode, je malo vershe na shtiri kraje — dihne trikrat v' njo — trikrat vtopi velikonozhno svezho v' vodo, in vsaki krat glasnisthi sapoje: Naj pride v' njo mozh svetiga duha. Sopot dihne trikrat v' vodo in rezhe: De naj ona sadobi mozh ljudi preroditi. — Potlej vlije dvojno

posvezheno olje v' vodo; olje, in vodo smesha: po tim gre k' velikimu altarju, in ondi na obrasi leshe moli litanie vsih svetnikov. — Sa tim je vesela sveta masha od vstajenja Jesusoviga.

N a u k.

Kaj pomenijo zerkveni opravki tega dneva.

1) Stari ogenj se o velikonožhi vgasne, in nov ukreshe iz kamna. — Stari ogenj pomeni staro saveso, ktero je Bog po Mojsefu osnanil Israelzam. Bog se je Mojsefu perkasal v' podobi ognja, in je govoril s' njim na hribu Horeb is gorezhiga germa. — Novi ogenj pomeni novo saveso, ktera vsa je sapopadena v' ljubesni, ognju vpodobljena. Jesus de djal: „Ogenj sim pernesel na svet, in hozhem de se vname.“ Luk. 12, 49. Tudi sveti Duh je v' apostelne prishel v' podobi ognja. — Novi ogenj je is kamna, kateri pomeni Jesusa poglavitni kamen katolske zerkve, kakor sveti Pavel pishe Efesanam: „Jesus Kristus je poglavitni vogelni kamen, na kterim je vse sidanje sklenjeno.“ 2, 20, 21. — Kristjan moj! vshgi se od noviga ognja, kteriga je Jesus pernesel na svet, in bodi ves gorezh v' njegovi flushbi. Luzh Jesusova te je obsvetila, ne shivi tedaj v' tami ko neverniki, ampak ko otrok svitlobe, pravizhno, bogabojezhe.

2) Pet sernov kadila s' molitevjo posve-
zhenih, in vtisnjenih v' velikonožno svezho,
pomeni dishezhe masila s' kterimi je bilo po-
kopano sveto telo Jesufovo. Kadilo je v' kar-
stno svezho v' podobi krisha vtisnjeno, in to
pomeni rane Jesufove. Kadilo dishi, in to
pomeni, de svete rane Jesufove so nam saflu-
shile gnado, s' ktero samoremo sveto shiveti,
ali kakor govori sveti Pavel, dober duh biti
per Bogu. II. Kor. 2, 15.

3) Tri svezhe na enim svezhniku, ktere
duhoven nese v' zerkev, ktere eno sa drugo
vshiga, pomenijo tri pershone svete Trojize,
ktere so le en Bog. Te svezhe so ena sa dru-
go vshgane po zerkvi, ker svitloba vere v' sve-
to Trojizo se je vnemala po svetu po Kristufu
Jesufu in njegovih apostelnih. — Duhoven
poklekne tri krat, in vsaki krat glasneji sapo-
je: Glej! luzh Kristufovo! Drugi odgovarjajo:
Hvala Bogu. To pomeni de neverniki so vi-
soko hvalili Boga sa luzh svete vere, ktera se
je zbedalje serzhnishti povsod osnanovala. Tu-
di mi moremo hvaliti Boga savolj luzhi
prave vere, sakaj bres nje ni svelizhanja. —
S' eno tih treh svezh se vshge velikonožna
svezha. Velikonožna svezha pomeni Kristufa,
kteri je bil po zhloveshki natori obujen od
boshje nature. — S' gorezho velikonožno
svezho se vshgo lampe po zerkvi, ker le Je-
suf je dal svitlobo svojim apostelnam, in po
njih vsimu svetu.

4) Med shegnovanjem kerstne vode mahnih rasdeli vodo s' roko v' podobi krisha, ker saflushenje Jesufove smerti na krishu, in njegova gnada daje mozh vodi sbrisati grehe. — Duhoven se dotakne vode s' roko k' poterjenju, de veruje in upa vse, kar je Jesus oblubil tim, kateri shele kersheni biti. — Duhoven tudi vershe malo vode na shtiri kraje, kar pomeni vse kraje sveta, ker je sveti kerst postavljen od Jesusa v' prerojenje vsih narodov.

5) Duhoven vtopi trikrat velikonožno svezho v' vodo, vsaki krat globokeji, in vsaki krat glasneji poje: Naj pride v' to vodo mozh svetiga Duha. — Zerkev prosi, de bi sveti Duh prishel, in posvetil vse ljudi v' vodi s' svojo mozhjo. — Duhoven dihne trikrat v' vodo, sakaj duh boshji po volji Boga Ozheta skosi milost Jesufovo v' svetim kerstu dusho posveti. Jesus je premagal hudizha, in je nashe dushe s' svojim svetim duham napolnil.

6) Duhoven vlije v' kerstno vodo dvojno posvezheni olje. Dvojno posvezheni olje pomeni boshjo, in zhloveshko natoro Jesusa Kristusa, po kterih je odreshil svet. — Duhoven smesha dvojno posvezheni olje in vodo, ker je Jesus Kristus sdrushen s' vsimi kershenimi. — Potlej duhovni na obrasi leshé, in molijo litanje vsih svetnikov, ker so v' poprejsnih zhasih dolgo molili sa te, kateri so bili to, ali pa binkushtno seboto kersheni.

7) Kristjan! hvaleshno sposnaj veliko ne-saflusheno milost boshjo, de si bil rasviltjen,

in posvezhen po Jesusu Kristusu. — Vidish svete opravila, in slisish molitve katolske cerkve; ne bodi neveden. Sposnaj tudi svoj poprejšnji revni stan, stan greha in pogubljenja: hvali is serza usmiljeniga Boga sa gnado prejetiga kersta. — Greshniki smo bili vsi, pa s' kerstam smo oprani in posvezheni. Jesus je dal sebe v' shpotljivo smert, de bi nas reshil od vsih grehov: tedaj je dolshnost vsih po njegovih sapovedih shiveti, kakor smo obljubili per svetim kerstu: kdo v' sveti veri slabo shivi, si hujshi mashevanje, in obsojenje nakopava.

M o l i t e v.

O Jesus! luzh moje dushe, in vsiga sveta, ti si mi dal sposnanje, in gnado; si mi odpustil grehe, in sbrisal sodbo pogubljenja per svetim kerstu: tudi potlej si mi jih dobrotljivo odpushal. Opran in posvezhen sim bil v' vodi, in v' svetim Duhu: deleshen sim tvoje svete kervi, in upanje mi dajesh v' nebesa priti. Kaj ti bom povernil sa vse te dobrote? Kar sim in kar premorem je malo, in tudi to je tvoje; saj si bom persadeval, tebe vedno hvaliti, smiraj tebi shiveti. Daj mi gnado tako shiveti, de sadobim, kar si obljubil rekozh: Kdor bo veroval, in bo kersthen, bo svelizhan. Amen.

V e l i k a n o z h.

V petik svezher je bilo sveto telo Jesufovo polosheno v' nov grob od Joshefa is mešta Arimateje in od Nikodema, leshalo je v' grobu do nedelje. Jesufova dusha se je s' telefam sdrushila, in v' nedeljo sгодaj je Jesus is svoje mozhi od smerti vstal. — Veliki zhudeshi so bili per grobu: Angel je odvalil velik kamen od pokopalisha: velik potref je bil: angelovo oblizhje je bilo ko blisk: od straha so se varhi sfreshi, beshali, in hiteli v' mesto vikshim povedat vse, kar se je godilo. Strah je obfshel vse sovrashnike Jesufove; veliko veselje je bilo vshim Jesufovim prijatlam.

N a u k.

Potrebno in poduzhno je vstajenje Jesufovo.

1) Jesufovo vstajenje je bilo potrebno. — On je szer odreshil svét s' svojo smertjo, pa ljudje bi tega ne bili vedili, ako bi ne bil od smerti vstal. — Jesus je svojim uzhenzam rekel majhino pred smertjo: Vsi se bote nad menoj pohujshali, to je, bote oflabeli v' duhu savolj moje smerti. Uzhenzov slabost je dobro vedil, sa to je tudi, kadarkoli njim je pravil od svoje smerti, perstavil: Tretji dan bom od smerti vstal. To govorenje je bilo

snano všim, sa to so judje pred Pilatam rekli: Ta sapeljiviz, dokler je bil she shiv, je djal: Tretji dan bom od smerti vstal. — Uzhenzi so oflabeli per njegovi smerti, defiravno jim je prej vse pravil; veliko bolj bi se bili pohujshali, ako bi ne bil od smerti vstal, kakor je obljubil. Kaj pa bi bili djali Jesufovi sovrashniki? — Vfi Jesufovi nauki, sgledi, zhudeshi, terplenje in smert, bi bilo ostalo bres sadu, ako bi ne bil od mertvih vstal. — Tedaj je bilo Jesufovu vstajenje od smerti potrebno.

2) Jesuf je refnizhno od mertvih vstal. — Njegovi sovrashniki to nar prej prizhujajo. Veliki duhovni, in poglavarji ljudstva so shli k' Pilatu, in so ga profili: Vkashi, de se grob obvaruje do tretjiga dne, de njegovi uzhenzi ne vsamejo njegoviga telefa, in ne reko med ljudstvam: Vstal je od mertvih. Ta smota bi bila huji od perve. Neverni Pilat, ki je zhes svojo vest obsodil Jesufa, ni hotel od tiga vezh flishati; is nevolje je rekel vikshim: Imate varhe, pojdite, obvarujte kakor veste. Vikshi so vseli soldate, in so jih tje pelali: in de bi nobene smote ne bilo, so sapezhatili pred grobam kamen, kteriga je bil Joshef od Arimateje pervalil. — Jesuf je po svoji besedi tretji dan od smerti vstal: varhi so se prestrashili, in hiteli v' Jerusalem vikshim povedat, kaj se je sgodilo. Vikshi so dali varham dosti dnarjov, de bi rekli: kadar smo spali, so uzhenzi prishli, in njegovo telo vseli. — Zhudna lash je to! Varhi so spali, vender so vidili

uzhenze? Slepí in terdovratní vikšhi poslušajo spíjozhe prízhe, ker ne vedo, kako si drugazhi pomagati. — Marija Magdalena; in druge brumne shene so uzhenzam pravile, de Jesuf shívi; pa jím niso hotli verjeti, kakor so potlej verovali, ker so sami vidili Jesufa shívi-ga. Uzhenzi niso hotli verjeti shenam, pa Tomash je bil she bolj neveren, ker tudi uzhenzam ni hotel verjeti; in le potlej je veroval, kadar je roko poloshil v' njegovo stran. Vsi uzhenzi so bili maloverni, potlej so bili serzhni: so to resnizo osnanovali, in sa njo umerli, ker so vidili Jesufa shiviga. — Tedaj, Jesuf je resnizhno od mertvih vstal.

3) Nar veselíshi god je velikanozh, ali od smerti vstajenje Jesufovo. Veliko veselje po veliki shalosti je nar prijetníshi. — Uzhenzi so vidili Jesufa svesaniga, so sapustili obsojeniga, krishaniga, kervaviga, mertviga, pokopaniga: potlej so ga vidili shiviga in zhaštítiga. Po Jesufovi smerti so bili ko ovze bres pastirja v' velikim strahu, po njegovim vstajenji pa so bili polni veselja in serzhnosti. Tudi mi, desiravno slabi, zhutimo veselje velikonozhnih prasníkov, pa to ni sadošti, ker vsaki si more persodevati s' zhísto vestjo obhajati te vesele prasníke: pa tudi potlej shiveti tako sveto, de bo dosegel in imel zhaštito od smerti vstajenje. Vsi bomo vstali, pa vsi ne bomo po podobi Jesufa premenjeni. — Poslušaj tedaj, o moj ljubi kristjan.

4) Vstani hitro is groba svojih grehov. — Jesuf je bil szer v' grobu do tretjiga dne, de bi vsi spoznali resnizo njegove smerti, pa tretji dan je sgodaj od smerti vstal. Brumne shene so v' nedeljo prav sgodaj fhle k' pokopalishu, pa ga niso nashle, in so sasilfhale od angelov: Vstal je, ga ni tukaj. — Grefhnik! ne odlashaj spreobernjenja, ampak hitro, bersh vstani, de sadobish milost, ker je sapifano: „Terdovratnimu serzu na sadnje hudo pojde.“ Sirah. 3, 27.

5) Vstani resnizhno, ne le s' nerodovitnimi sheljami, ali s' prasno besedo. — Jesuf je obljubil od mertvih vstati, resnizhno je tudi vstal. On je poprejshno telo szer imel, pa ni bilo opljuvano, ali rasmesarjeno. Rane od shebljev, in od sulize so bile na njegovim telesu, de bi uzhenze preprihal, in na sodni dan vsimu svetu kasal, kaj je terpel sa odreshenje vsih, pa te rane ga vezh niso bolele. — Tako moresh ti od smerti svojih grehov vstati, de bosh imel v' poprejshnim telesu sdravo dusho. — Vstani resnizhno, de bodo tudi drugi mogli od tvojiga spreobernjenja prizhevati, kakor so angeli, brumne shene, in uzhenzi od Jesufovig a resnizhniga vstajenja prizhevali. Kdo bi bil verjel, de je Jesuf od smerti vstal, ako bi bilo njegovo telo smiraj v' grobu? Ravno tako ni mogozhe verjeti, de si ti resnizhno spreobernjen, zhe v' navadnih grehizh.

6) Vstani sa vselej. — Ne vstani od smerti ko Lazar, ali mladenzh per mestu Naim, ali drugi, kateri so potlej umerli, ampak vstani ko Jesus, kateri ni vezh umerl. Vstani f' pravo pokoro, in bodi v' dobrim stanoviten: opusti vse grehe in perloshnosti grehov na vselej. V' postu si bil ponishnihi in boljshi viditi; si tudi obljubil pred Jesusovim namestnikam: Hozhem raji vse terpeti, ko greseliti. — Obljubim vse grehe in hude perloshnosti opustiti. — Lepe besede! potrebne obljube! kaj pa to pomaga zhe drugiga ni? De le saflislih veselo aleluja, bolj nesramno, in pohujshljivo sazhnesi shiveti. Ref, veselo aleluja je tebi snamnje soper Jesusa, in soper tvojo dusho. — Nikar vezh tako: poboljšhaj se refnizhno, in bodi v' dobrim stanoviten, de bosh zhasitljivo vstajenje imel.

M o l i t e v.

O Jesus! verujem terdno, de si umerl, in od smerti vstal, sa - me in sa vse ljudi, vse reseliti od pogubljenja, si umerl: vse poterditi v' veri, si od mertvih vstal. Ljubi Gospod! ti si f' svojim zhasitljivim vstajenjem premagal vse sovrashnike, in rasveselil vse prijatle: daj meni gnado od vsih grehov vstati, in stanovitno tebi flushiti, de bodo vsi sovrashniki moje dushe osramoteni, vsi angelji, in svetniki rasveseljeni. Daj mi po

tvojih naukih stanovitno shiveti; tebe posnemati v' terplenji, de bo moje vstaenje podobno tvojimu. Sdaj mi veselo aleluja gre skosi serze: daj mi po tebi stanovitno shiveti, de aleluja pojem vekomaj v' nebesih. Amen.

K r i s h e v i t e d e n.

Krishevi teden se imenuje od krishov, ktere verni nosijo v' prozefii. — Prozefije krisheviga tedna so bile she sdavnaj v' katolshki zerkvi, pa szhafama so jih verni opustili. V' letu 442 je poboshni shkof Mamert na Franzoskim savolj velikih nadlog opushe ne prozefije ponovil; drugi shkofje so ga posnemali, de so sopet v' navado prishle. — Posnej je prozefija svetiga Marka sazhetik imela, ker jo je sveti Gregor papesh sapovedal v' letu 590 ob perloshnosti strashne kuge. — Ob tim zhasu je sapovedano obilno moliti, se pokoriti, shalovati zhes grehe, in druge dobre dela dopernafhati. V' prejsnih zhasih je bil v' tih dneih sapovedan post, sdaj je le perporozhen. V' Rimskim zeremonijalu se tako bere: Prozefije krisheviga tedna so v' katolshki zerkvi, de bi se na Bog usmilil, nam odpustil grehe in saflushene shtrafinge, in dal rodovitnost sem-

lji. — Sveti Avgushtin opominja vse, rekozh: Bratje! tó so dnevi pokore, folsá, molitve, posta.

N a u k.

Sakaj so prozefije, in kaj uzhé.

1) She v' starim testamentu so bile prozefije. — Israelzi, dokler so she v' pushtavi bili, so v' prozefii prenasnali skrinjo save-se. Duhovni in leviti so bili okoli nje, jo spremljali, in vse ljudstvo sa njimi. Kadar so vsdignili skrinjo save-se, so duhovni sapeli: Naj se vsdigne Bog! in vsi sovrashniki bodo raskropljeni. — To je bilo tudi ob zhasu Davida kralja, kadar je sapovedal skrinjo save-se prenesti v' mesto Hebron, potlej v' Jerusalem.

2) Nektere prozefije so vesele, druge so hvalne, druge shalostne, druge kaj sosebniga pomenijo. Ene prozefije so od zerkve sapovedane, kakor v' prasnik ozhishevanja Marije devize, na zvetno nedeljo, na svetiga Marka dan, krishevi teden, ob svetim Telesu. Ene prozefije so perpushene ob zhasu kuge, vojke, in ob drugih perloshnostih. Od zerkve sapovedane prozefije, morejo biti pofod. — Ktere pa so po posebnih krajih perpushene, ali sapovedane, shkofje po previdnosti na snanje dajo; in bres njih pervolenja se ne sme nobena prozefija voditi.

3) Prozefija daje veliko naukov. — Prozefija naš domišli na teshko pot Jesufovo s' teshkim krisham od Jerusalema do mesta mertvafhkih glav. — Prozefija naš uzhi, de smo popotniki na svetu, in de moremo hiteti po poti vezhniga shivljenja. Kdor hodi v' prozefii, pozhasi hodi; ravno tako moremo mi popotniki varno hoditi, de ne pademo; to je, varno shiveti, de ne gresimo. V' prozefii se moli: ravno tako moremo tudi ves zhas svojiga shivljenja skerbno moliti. V' prozefii skasujemo ozhitno svojo vero v' praviga Boga, in se ne framujemo pred svetam njegove flushbe. — V' prozefii se podoba krishaniga Jesusa pred vsimi nese, in mi sa njo hodimo, de rasodevamo svojo terdno voljo sa Jesusam hoditi. — V' prozefii se bandere nosijo, na kterih so podobe svetnikov, de se rasodevamo vojshake boshje po isgledu svetnikov. — Ob svezhnizi je prozefija okoli zerkve v' spomin, de je Marija shla v' tempelj k' ozhishevanju. Dershimo gorezhe svezhe v' rokah, ker Jesus luzh vfiga sveta je bil v' tempeljnu sposnan od pravizhniga Simeona, in od prerokine Ane. — Zvetno nedeljo je prozefija v' spomin zhasi Jesusu dane od poboshnih mnoshiz, ki so ga s' vejami v' rokah, in s' hvalnim petjem spremljale v' Jerusalem. — O velikonozhi je vesela prozefija v' zhas vstajenja Jesufoviga. — Krishovi teden je prozefija, de bi nam Bog odvern timereshe na dushi in na telesu, in naš s' svojo gnado

nagnil k' pokori. — O svetim Telefu' je prozefija ozhitno prizhevanje de verujemo v' sakrament svetiga Jesufovigā telefa. — Te, in druge prozefije imajo svoj sosebni namen, in kristjan se jih more oberniti k' boljshanju svoje dushe.

4) Kristjan moj! tebe veselé te ozhitne opravila, pa morebiti se slabo per njih sader-shish. Navada je per nekterih kristjanih k' prozefii hoditi, de se sprehodijo, pa drusiga nizh; okolj sebe, in po ljudih gledajo, malo in slabo molijo. — Je sufha, mozha, ali druga nadloga, kristjani hrepené po prozefii, ker upajo s' njo odverniti nesrezho, pa nozhejo f' pravo pokoro pravizhne boshje jese potolashiti. — Glej, in premisli, morebiti ti ravno tako delash; hrepenish po ti ozhitni molitvi, pa se ne ponishash, prav ne molish, greha ne opushish. — Tedaj is serza rezi:

M o l i t e v.

O Gospod! daj mi po svoji veliki milosti rasviltjeno modrost in gorezho poboshnost, kterih sim slo potreben. Do sdaj sim bil fizer rad per tvoji ozhitni flushbi, pa nisim hotel sastopiti; sim bil s' telesam drugim vernim perdrushen, pa s' duham nisim bil f' teboj sklenjen; opravljal sim po hlapzhevsko, kar mi je zerkev sapovedovala, pa moje molitev je bila mersla, moja dusha rasmishljena, moje o-zhi radovidne. Odpuisti mi vse moje sanikerno-

sti, in posihmal te hozhem skrivno in ozhitno prav moliti, tebi dolshno hvalo dajati, de svelizhanje sadobim. Amen.

Vnebohod Jesufa Kristufa.

Jesuf odrefhenik ni hotel bersh po svojim vstajenji v' nebesa iti, temuzh je is sosebne mi-losti odlafhal shtirideset dni, de bi ta zhas svo-je uzhenze uterdil v' veri, in uzhil, kakor se sadershati po njegovim odhodu. Uzhenzi so bili shaloftni, pa Jesuf jih je ljubesnivo tola-shil, rekozh: „Grem prostor vam perpravit, de bote tudi vi tam, kjer bom jest.“ Jan. 14, 2, 3. — „Sa vas je dobro, de grem: ako prozh pojdem bo sveti Duh v' vas prishel.“ Jan. 16, 7. — Jesuf je sapovedal svojim u-zhenzam po vsm svetu osnanovati sveti evangeli: jim je dal oblast delati zhudeshe, odpushati in sadershati grehe. Tudi jim je sapovedal, ne hoditi od Jerusalema, ampak tam zhakati na oblubo, de bodo kerfheni f' svetim Duham. Djan. Ap. 1, 4, 5.

Kadar je bil Jesuf vse sgovoril, je shel na oljsko goro, uzhenzi pa s' njim. Od Jeru-salema se gre zhes potok Zedron, in zhes do-lino Josafat na oljsko goro. Ta gora ni viso-ka, je vsa vesela, in ne dalezh od mesta. Olj-ska gora ima tri verhe, na fredniga je Jesuf

shel f' svojimi uzhenzi. Ondi je ves prijasen vsel slovo od vsih svojih uzhenzov, ko usmiljen umirajozh ozhe uzhi in poshegna svoje otroke, tako Jesus svoje uzhenze; potlej se je vsdignil od semlje, in je shel v' nebefa v' prizho vsih svojih prijatlov. Vsi ostermé, se zhudijo, ga spremljajo f' ferzam in s' ozhmi: oblak ga spred njih ozhi vsame, ga ne vidijo vezh, vendar le gledajo v' nebo. Dva angelja sta k' njim perstopila, in rekla: Moshje galilejski! kaj stojite, in gledate v' nebo? ta Jesus, kateri je spred vas v' nebo shel, bo ravno tako prishel, kakor ste ga vidili v' nebo iti. Djan. ap. 1, 11. — Pravizhni stare saveše od Jesusa resheni, so ga spremljali v' nebefa: Uzhenzi so se vernili v' Jerusalem.

N a u k.

Jesufov vnebohod je uterjenje v' veri, in spodbod le nebeshkiga kraljestva iskati.

1) Jesus je v' prizho svojih prijatlov v' nebefa shel, de bi oni in mi v' njega terdno verovali, hrepeneli po nebeshkim kraljestvu, upali gori priti; de bi nam prostor perpravil, naš besednik bil per Ozhetu, de bi svetiga Duha poslal. — Djanje apostelnov tako shivo popisuje Jesufov vnebohod, de se morajo tudi naše mersle ferza unéti. Uzhenzi so bili shalošni in veseli; shalošni, ker so menili, de bres pomozhi ostanejo; veseli, ker je Jesus shel

v' svojo zhašt. Hiteli so v' Jerusaleem, sbrani v' molitvi so zhakali obljubljeniga prihoda svetiga Duha; potlej so s' velikim terplenjem saflushili iti sa Jesufam v' nebefa.

2) O ljubi kristjan! premisli zhašt Jesufovo, in zhašt zhloveshke natore v' Jesufu povsdignjene, kateri sedi na desni Ozheta. — Premisli, o zhlovek! podobo boshjo, svoj visoki namen. Jesuf je shel v' nebefa, on poglavar vsih vernikov je shel prostor perpraviti, in tam gori zhaka teh, kateri njemu podobno shive. Ne bodi eden tistih, od katerih David shalošno govori: „Zhlovek je v' zhašti bil, pa ni sastopil, se je poshivinil, in se je neumni shivini enakiga storil.“ Pf. 48, 13. — Taki so vsi, kateri slepo flushijo svojimu gerdimu posheljenju. Ti ne pridejo v' nebefa, ker njih konz bo pogubljenje. V' nebefa ne pride lakomnost, nezhišto, napuh, kriviza, ampak le svetost.

3) Premisli lepe nebefa, de sanizhujesh revno semljo. Zhe premisljish nebefa, bosh vse, kar je tukaj viditi dobriga, in veseliga, lahko sanizheval; bo lahko svet krishan tebi, in ti njemu; vse ko ostudno blato bosh zhislal de Jesufa sadobish. Svetá in pozhutkov dobrôte so majhine, sapeljive, nestanovitne, kratke, shkodljive; le v' nebesh je veliko, zhišto vezhno veselje. — Ti bi rad dal polovizo svojiga premoshenja, de bi se reshil od smerti; daj raji vse, ko greshiti, de vezhno shivish v' nebeshkim kraljestvu. Ti terpisish veliko sa majhen shivesh in sa revno oblazhilo; terpi

veliko raji sa nebeske dobrote. Bodi odlo-
zhen od vsiga, de bošh s' Jesusam sdrushen
vekomaj.

4) Premishluj neprenehama nebesko
kraljestvo, de po vsih sapovedih svesto shivish.
Jesuf je svojim uzhenzam ojštro sapovedal:
„Uzhite ljudi spolnovati vse, karkoli sim vam
sapovedal.“ Mat. 28, 20. Kdor je pravizhni-
ga shivljenja, pride v' nebefa; tedaj ohrani
nedolshnost; zhe si jo sgubil, delaj vreden
sad pokore; hodi stanovitno po voski poti:
vojskuj se serzhno, ker le filni sgrabijo ne-
besko kraljestvo. Jesuf je s' krisham odperl
nebesko kraljestvo, in to je obljubljeno, ne
lenim in mehkim, ampak pridnim in serzhnim
flushabnikom. Sveti Pavel pravi: „Ako s' Je-
susam terpite, bote tudi s' njim kraljevali.“
II. Tim. 2, 3.

M o l i t e v.

O Jesuf! nebeski kralj, in moj odreshe-
nik! ponishno te molim, in prosim, ne sapu-
sti me. Ti si mi kasal s' naukam, in sgledam
pravo pot v' nebefa, de bi jest vekomaj bil,
kjer si ti, pa meni revnimu zhloveku je svet
poln sapeljivosti in nastav; satorej malo sker-
bim, in si malo persadevam k' tebi priti. Daj
mi gnado svet sanizhevati, sebe premagovati,
nebeskiga kraljestva iskati, po ravni poti k'
tebi priti. Sa naprej bom le tebe pred ozhmi
imel, in po tvojih naukih shivel. O ljubi Od-

refhenik! daj mi gnado po tebi shiveti, de se
s' teboj vekomaj veselim. Amen.

Binkufhtna nedelja.

Po Jesufovim vnebohodu so uzhenzi shli na-
saj v' Jerusalem; tam so bili v' drushbi Mari-
je, in drugih vedno v' molitvi, in so se sker-
bno perpravljali svetiga Duha prejeti. Deseti
dan po Jesufovim odhodu in petdeseti po ve-
likinozhi sjutraj je nanaglim vstal pish is ne-
ba ko viharja, ki pride, in je vso hisho napol-
nil, v' kateri so bili. Perkasali so se rasdelje-
ni ognjeni jesiki nad vsakim, in vsi so bili s'
svetim Duham nepolnjeni. Uzhenzi so ven
planili is hishe, in so po Jerusalemu osnano-
vali Jesufa. Savolj binkufhtniga prasnika so
hiteli v' Jerusalem Judje is vsih deshel, in so
slisnali apostelne v' mnogih jesikih govoriti.
Zhudili so se slo nad tim velikim zhudesham,
in so eden drugimu djali: Glejte! ti so Gali-
lejzi, drugiga jesika niso snali, sdaj pa vse
jesike govoré. Kaj je to, in od kod?

Apostelni so bili s' daram jesikov obdaro-
vani v' prid vsiga zhloveshtva. — V' starih
zhafih je Bog smeshal jesik prevsetnih ljudi
na planjavi v' desheli Senaar per babilonskim
turnu, de eden drugiga niso sastopili; sdaj
je dal apostelnam vse jesike govoriti, de bi ga

vsi narodi sposnali. — Ne le dar jesikov, temuzh vse darove svetiga Duha so apostelni prejeli. — Israelzi so petdeset dni po reshenji is Egipta prejeli sapovedi v' pufhavi; ravno petdeset dni po odreshenju vsiga zhloveshtva so apostelni prejeli svetiga Duha, in so v' Jerusalemu novo saveso osnanoi.

N a u k.

Od sedmirih darov s. Duha.

1) Uzhenzi so bili sbrani v' stanovitni molitvi, de bi se bili perpravili svetiga Duha prejeti, desiravno jim je bil sveti Duh terdno obljubljen od Jesufa. Meseni kristjanji ne marajo sa svetiga Duha in ga sanizhujejo. Ravno od tih Jesus govori, Duha resnize, kteriga svet ne posna, in ne more prejeti, vam bom poslal. Jan. 14, 16, 17. Kdor ljubi greh, sanizhuje darove svetiga Duha. Hudobniki ljubijo temò, in sovrashijo luzh, ker so njih dela hude. Tim pravi sveti Pavel: „Hudo mashevanje saflushi, kdor Duhu gnade nezhaft stori!,, Hebr. 10, 29.

2) Darov svetiga Duha je sedem: Modrost — umnost — svet — mozh — uzhenost ali snanje — poboshnost — strah boshji. — Ti darovi so zhesnatorne dobrote, ktere je Odreshenik svojim vernim saflushil. Té je Isaija vidil v' duhu, in osnanil. 11, 2, 3. — Ti darovi bodo ob kratkim raslagani.

3) Pervi dar svetiga Duha je modrost. — Silno potreben je ta dar, de zenimu pravi-zhno vsako rezh; de smo saljubljeni v' zhes-natorne dobrote, in sanizhujemo dobrote sve-tá. Modrost prava je, sposnati, ljubiti in delati, kar flushi k' svelizhanju; sposnati, sa-nizhevati, in se varovati vsiga, kar odvrazhu-je od boshje flushbe. — Svetá modrost je ti soper. Posvetni modrijan vé in skerbi, kako bi tukaj frezhen bil, in kako strezhi sprideni-mu telesu; kar je boshjiga pa ne vé. Od tih govori Jeremija: „Eni so modri sa hudo dela-ti, dobriga delati pa ne vedo.“ 4, 22.

4) Drugi dar svetiga Duha je umnost. — Ta obstoji v' tim, de je kristjan sosebno ras-svetljen, de umé sosebne skrivnosti; ne le de ve svoje dolshnosti, ampak tudi kako dalez in globoko segajo. Ta dar je bil uzhenzam ob-ljubljen: „Duh refnize vas bo vse uzhil.“ Jan. 18, 13. — Dar umnosti so ref apostelni pre-jeli, prej so bili neuzheni, potlej so skrivne rezhi uméli, kakor obilno prizhuje, kar so oni sapisaniga pustili. * Vlak nima te visoke umnosti, ker ni vsm potrebna; sadoosti je ve-diti, kar je treba vediti. — Ne bodi radove-den previfokih, ali nepotrebni rezhi; ker marfakteri je safhel v' predersnim preiskova-nji. Vse opominja sveti Pavel: „Ne vezh misli-ti, ko se spodobi misliti, ampak misliti, kar je prav.“ Riml. 12, 3.

5) Treti dar svetiga Duha je svet, ali svetovanje. — Ta dar nam je spazhenim zhlo-

vekam filno potreben, ker teshko raslozhimo dobro od hudiga; hudo posheljenje na skriveno salasuje, hudizh nam nastavlja nevidne saderge, lashnjivi priyatli si persadevajo na smotiti, in smo smiraj v' nevarnosti. — Ta dar je tudi potreben, de smo luzh drugim, de ne sajdejo. — Posvetni modri nimajo tiga daru, ker le po mesu mislijo; oni ne prashajo sa svet, kakor, zhe upajo isvediti, kar njim dopade. — Ti ishi per Bogu sveta s' molitviye, in poslushaj bogabojezhe modre. Ne govori od tiga, kar ne vesh, in ne prashaj sprideniga zhloveka sa svet. Poslushaj, kako te modri uzhi, „S' norzi se ne posvetuj, sakaj oni ne morejo ljubiti drusiga, ko to, kar njim dopade.“ Sirah. 8, 20.

6) Zheterti dar svetiga Duha je mozh. — Ta dar dela zhloveka mozhniga, terdniga serzhniga, stanovitniga tudi v' velikih skushnjavah, v' fredi sapeljiviga pohujshanja. Ne le apostelni so bili tiga daru potrebni, kateri so shli med volkove, pred oblastnike, v' smert savolj Jesufa; tudi mi smo ga potrebni, de se nikdar ne udamo hudobii, ne hudobnim, ne svojimu posheljenju. — Kristijan! ne posnemaj hudobnih, ampak bodi serzhno vnet sa zhast boshjo, in sa svojo dushe. Delaj po svetu modriga: „Savolj svoje dushe se potegni s' vso mozhjo sa resnizo do smerti.“ Sirah. 4, 33.

7) Peti dar svetiga Duha je uzhenost ali snanje. — Ta dar daje sposnanje potrebnih resniz in vfiga, kar flushi k' svelizhanju. Vi-

foka uzhenost ni vſim dana, ker ni vſim potrebna. Tebi je sadoſti vediti, kar moreſh vediti, de duſho svelizhaſh. To ni rezheno, de bi neſkerben bil v' poduzhenji, ali isgo-varjal ſvojo lenobo, ampak, de bi ſe ſdershal ſhkodljive radovednoſti. Poſluſhaj modriga: „Ne iſhi, kar je tebi previſoko, ampak vedno miſli na to, kar ti je Bog ſapovedal.“ Sirah. 3, 22.

8) ſheſti dar ſvetiga Duha je poboshnoſt. — Poboshnoſt ali brumnoſt je le v' ljubesni ſapopadena; kjer ni ljubesni, ni poboshnoſti. Ljubiti, moliti Boga; njemu pokoren biti, vſe ſkuſhujave premagovati; vſe kriſhe preterpeti ſavolj njega; ſa bliſhniga svelizhanje gorezhe ſkerbeti, in v' drugih enakih rezheh, je prava poboshnoſt in brumnoſt. Kdor ne dela tiga, nima prave poboshnoſti, ampak le unanjo, ali hinavſko. Sapopadik prave poboshnoſti da ſveti Pavel rekozh: „Ljubite bres hinavſhine, ſovraſhite hudo, delajte dobro.“ Riml. 12, 9.

9) ſedmi dar ſvetiga Duha je ſtrah boſhji. — ſtrah boſhji je potreben vſim; pravizhnim, de ne greſhé, greſhnikam, de ſe ſpreobernejo; ſpreobernjenim, de ſtanovitni oſtanejo. ſploh vſi ſe boje Boga, pa ni per vſih sadoſti ſtrahu, ali pa ni sadoſti zhiſt. Kdor ljubi Boga zheſ vſe, in ſe ga iſ ljubesni boji, je pravizhen.

Modri pravi: Kdor je bres ſtrahu, ne more pravizhen biti. Sirah. 1, 28. To je reſ;

vender ni vsaki pravizhen, desiravno se boji Boga. Strah boshji bres ljubesni pomaga szer zhloveku, pa sam strah ga ne opravizhi. Zhe je v' zhloveku strah boshji is ljubesni, sveto shivljenje prizhuje. Salomon uzhi: „Boga se bati, in njegove sapovedi spolnovati, je ves zhlovek.“ Prid. 12, 13.

10) Vsi ti darovi, in karkoli je dobra, je od svetiga Duha. Sveti Pavel pravi: „Darovi so mnogiteri, Duh pa je eden.“ I. Kor. 12, 3. — Premisli, o ljubi kristjan! svojo veliko spazhenost, nevarne skusnjave svetá, in bosh lahko sposnal potrebo gnade svetiga Duha. Prosi vedno s' soljami, de gnado sadobish, ker sad gnade je svetost in svelizhanje.

M o l i t e v.

Nebeshki Ozhe! ti si poslal na svét svojiga edinorojeniga Sina, kteri je uzhil tebe, tvojiga Sina in svetiga Duha sposnati, in moliti; hvaleshen sim ti sa to. Ozhe nebeshki! ti si res Ozhe vsiga usmiljenja; vsi dobri darovi so od tebe; ti me ljubish, ker si me vlekel k' sebi po Jesusu Kristusu s' svetim Duham; sa to upam vse od tebe, in saupljivo prosim: Daj mi svetiga Duha, de bom preroben, in posvezhen; daj mi obilnost gnade svetiga Duha; naj pride sveti Duh v' me, de bom gorezh v' serzu, rodoviten v' dobrim, stanoviten v' tvojih sapovedih, nepremagan v' skusnjayah. Pridi, pridi sveti Duh v' serza ysh, pre-

še en mersloto, daj gorezhnost, in stanovitnost, de frezhno dokonzhamo tek svojiga shivljenja, in pridemo v' nebeshko kraljestvo. Amen.

S v e t a T r o j i z a.

Od svete Trojize se ne more drugiga vediti, ko to, kar rasodeta beseda boshja uzhi; vsaki, tudi nar modreji more svoj um podvrezhi veri. Kar je bilo rasodeto od svete Trojize, se more vediti, in verovati po naukih katolshke zerkve. Sam Bog sposna sebe popolnoma; nam je rasodel, kolikor nam je treba; vsaki zhlovek more per tim ostati. — Bog edin v' natori, in trojin v' pershonah, preseshe vse nashe misli. Kako je Bog edin, in trojin? Kako je Bog Sin od vekomaj, in Bogu Ozhetu enak, ker je rojen od njega? Kako je sveti Duh od vekomaj, Bogu Ozhetu, in Bogu Sinu enak, ker se is-haja is Boga Ozheta, in is Boga Sinu? Kako more biti vsaka pershona od vekomaj, vsigamogozhna, nar sveteji, zhe je vender le en sam Bog, en sam vsigamogozhen, en sam svet? — Take, in enake vprashanja bi bile is zhlovekoviga uma, in so per rasodeto vero, kateri se more vsak podvrezhi.

Skriynosti svete Trojize so bile rasodete le v' novi savesi. Judam niso bile rasodete savolj njih terdovratniga serza in mozh-

niga nagnjenja k' malikovanju. Uzheniki katolshke zerkve so v' prvih zhasih prav varno pisali od svete Trojize, de bi neverniki ne mislili po svojim slabim umu, de kristjani vezh Bogov molijo. Sizer so bili kristjani skerbno poduzheni od svete Trojize. — Nar prej je bila sveta Trojiza rasodeta per Jesufovim kerstu, ker ga je Ozhe rasglafil sa svojiga Sinu, in sveti Duh se je perkasal v' goloba podobi. Mat. 3, 16, 17. — Jesuf je tudi govoril ozhitno od svete Trojize, kadar je svojim apostelnam sapovedal: Pojdite, in uzhite vse narode, in kerfhujte jih v' imenu Ozheta, Sina in svetiga Duha. Mat. 28, 19. — Jesuf je veliko krat govoril, od nebeshkiga Ozheta, od sebe, in od svetiga Duha, de bi vfi verovali, kar rasumeti ni mogozhe. — Zerkev je slo hvaleshna Bogu savolj tih rasodetih skrivnost; sa to je sapovedala pervo nedeljo po binkufhtnih prasniki svete Trojize obhajati. To je prav, de ponishno molimo sveto Trojizo, in hvaleshno premislimo, kaj, in koliko dobriga smo prejeli od Ozheta, od Sina in od svetiga Duha.

N a u k.

S. Trojizo s' shivo vero, in svetim shivljenjam moliti.

1) Moremo ponishno moliti Boga ediniga v' natori, in trojniga v' perfhonah. —

Moliti Boga se ne pravi le s' jesikam, ampak veliko bolj s' shivo vero, f' ponishnostjo, f' pokorshino, Angelji in svetniki ga molijo f' trepetanjem, ga hvalijo, in povikshujejo; tako ti, o kristjan! vselej delaj. Bogu vsa hvala gre, in bodi hvalessen, ker ti je is sosebne milosti dano ga sposnati in moliti. Veseli se nad Bogam, nosi ga smiraj v' serzu, imaj ga smiraj pred ozhmi, hvali ga vedno f' svetim shivljenjam, bodi mu vselej pokoren, moli ga is vsiga serza skrivno in ozhitno; vse to pa is zhishte ljubeshni do njega. — Kolikor samoresh posnemaj prebivavze nebesshkiga kraljestva, od kterih govori sveti Janes: Nozh in dan rezhejo: Svet, svet, svet je Gospod vsigamogozhni Bog! hvala in povikshanje gre sedezhimu na tronu od vekomaj do vekomaj. Skr. ras. 4, 8. 9.

2) Moli Boga ediniga v' natori, trojniga v' pershonah f' svetim shivljenjam. Bog je ljubeshen, te ljubi neisrezhen; sa to mu rezhes saupljivo: Ozhe! ljubi ga tedaj, in is ljubeshni mu bodi vselej pokoren. Otrok boshji si; bodi tedaj v' resnizi dober otrok. Premisli, kaj pravi sveti Janes: Ne le imenovani, ampak tudi v' resnizi smo otrozi boshji. I. L. 3, 1. David ves hvalessen pravi: „O Gospod! kaj je zhlovek, de si ga visoko povsdignil?“ Ps. 8, 4. Ti, o kristjan! imash vezh nagibkov, ko David, Boga ljubiti, hvaliti

in moliti, ker vse dobrote vshivašh v' katolshki zerkvi.

3) Shivi tedaj bogabojezhe, ker si otrok nebeskhiga Ozheta, ud Jesufa Kristufa, prebivalishe svetiga Duha. Ne podversi se drugimu gospodarju, ne flushi dvema gospodama, ampak le vsigamogozhnimu Bogu, ker on sam je Gospod vsih in vsiga. On je tebi vse podvergel, de ti sebe njemu podvershesh, in de bosh frezhen vekomaj.

M o l i t e v.

O moj, vsih, in vsiga vsigamogozhni edini trojni Bog! s' oblizhjam na tléh te is serza molim, in povikshujem. Ponishno te prosim: Odpusti mi moje velike grehe soper tebe. Nerodovitno vero, slabo upanje, mlažno ljubesen sim do tebe imel; moja nepokorshina, posabljivost, in nehvaleshnost ni odpushanja, ampak pogubljenja vredna: pa tvoja milost je vezhi od moje hudobije. Posihmal hozhem tebe neprenehama moliti, in ti stanovitno flushiti. Pomagaj mi sveto shiveti, de tebe Ozheta stvarnika, Sina odre-shenika, svetiga Duha posvezhevavza molim in hvalim vekomaj. Amen.

S v e t o r é f h n j e T e l o .

Dobrotljivi Jesuf je po sadnji vezherji postavil sakrament svojiga telefa, in kervi, de bi bil s' svojimi vernimi do konza sveta. Ta sveti sakrament je prizhevanje velike ljubesni Jesusove do nas; to je sadna volja, ali testament ljubesniviga prijatla, in ozheta naslih duh; to je jed nas revnih otrók, de v' nje mōzhi samoremo v' pushavi hudobniga sveta obstati, in v' obljubljeno deshelo frezhno priti. — Zerkev je bila vselej hvaleshna dobrotljivimu Jesusu savolj tiga svetiga sakramenta. Veliki zhetertik ona obhaja hvaleshni spomin te velike milosti, ker pa vender tega ne more, kakor sheli, savolj spomina blishne smerti Jesusove, odloshi do zhetertika po nedelji svete Trojize bolj zhaštitljivo, in veselo svojo hvalo Jesusu skasati. — Desiravno je bila zerkev sa to smiraj hvaleshna Jesusu, vender prasník s. refhnjiga Telefa ni bil smiraj. Papesh Urban IV. ga je v' letu 1262 sapovedal. Klemen V. je ponovil to sapoved shtirdefet let potlej. — Prozefija se je she posneji sazhela.

N a u k .

Terdno verovati, in vredno prejemati Jesufa v' tim presvetim sakramentu.

1) Kristjan veruj terdno s' vso zerkvijo, de je Jesuf Kristuf Bog in zhlovek v' tim sa-

kramentu, v' podobi kruha in vina. — Ta je sakrament, ali sveta skrivnost vere in ljubesni. Jezus ljubi neisrezhen svojo zerkev, prej je veliko krat govoril od tiga svetiga sakramenta; on je vsigamogozhen, je sastopno govoril: To je moje telo. — To je moja kri. Tedaj veruj vse, kar zerkev uzhi, desiravno ne moresh rasuméti. Hudizh je veroval, de, ako je Kristus Sin boshji, kamenje v' kruh lahko spreoberne. Mat. 4, 3. Jezus je v' Kani Galilejski spreobernal vodo v' vino: ravno tako lahko je spreobernal kruh v' svoje telo, in vino v' svojo kri. — Ravno tako terdno moresh verovati, de maslniki ponavljajo ta zhudesh med sveto masho, ker jim je Jezus dal oblast, rekozh: To storite v' moj spomin. — Kadar je Jezus vodo v' vino spreobernal v' Kani Galilejski, ni bila potlej voda; tudi ne voda in vino, ampak le vino: ravno tako posvezhen kruh, ni kruh, tudi ne kruh in telo, temuzh le telo Jesusovo. Tako tudi veruj od posvezheniga vina. Le podoba kruha, in vina ostane; fizer je ravno tisto telo, ki je sa nas krishano, in ravno tista kri, ki je sa nas prelita bila. Ni le telo in kri Jesusova, ampak tudi boshja natora, in zhloveshka dusha. — Jezus se v' podobi kruha in vina daje, de lahko vshivamo, kar nam hozhe dati; namrezh sebe, Boga in zhloveka.

2) Kershanska dusha! hvali Jesusa usmiljeniga ozheta savolj tega svetiga sakramenta, v' katerim njega prejemas. Sosebno ga hva-

li, in hvalo prepevaj donafhni prasn timer. Glej! Bog je v' pulhavi redil s' mano Jude; Jesus redi svoje popotne otroke f' svojim mesam, in f' svojo kervjo. Sakaj? Sato, de jih posvezhuje, de je v' njih, in oni v' njem. On sam je to govoril: „Kdor je moje meso, in pije moje kri, ostane v' meni, in jest v' njem.“ Jan. 6, 57.

3) Perpravljaj prav fkerbno svojo dusho k' svetimu obhajilu. Premisli svetoft Jesusovo, in nevrednost svojo, de si veliko persadenesh. — Ako nozhesh k' boshji misi perstopiti, ne pojdes v' nebesko kraljestvo. Jan. 6, 54. — Ako prejmesh Jesusa nevredno, si jest in pijesh sodbo. I. Kor. 11, 27 — 29. Tedaj ti sopet rezhem: Perpravi prav fkerbno svojo dusho k' svetimu obhajilu.

4) Tvoja dusha more biti zhista: to je, bres smertniga greha. — Jesusovo telo je bilo pokopano v' nov grob, kako ti smesh Jesusa v' nezhedno serze vseti? To vesh; vender premisli fkerbno, de kaka fkrita hudobija ne tizhi v' tvojim serzu. Ozhisti se, kadar hozhesh nar svetejiga prejeti.

5) Tvoja dusha more biti sdrava: to je, bres ljubeshni do majhniga greha. Teshko je zhlovek bres vsiga greha, pa saj sovrashi vse grehe, tudi majhne; fkerbno jih opushaj; zhe si bolj zhist, obilnisthi gnado prejmesh.

6) Tvoja dusha more biti lazhna: to je, lazhna Jesusa in njegove gnade. Jesus sheli is ljubeshni k' tebi; ti ga sheli is ljubeshni pre-

jeti. Ne delaj, ko hinavzi, kateri so lashnjivo lazhni, vender menijo vredni biti. Oni mermrajo, zhe niso od spovednika spušteni k' svetimu obhajilu, in nikoli nozhejo svojiga greslniga shivljenja poboljšati. Ne delaj, ko Judesh, kateri je Jesusa prijasno kufnili, kadar ga je neusmiljeno v' smert isdal. Posnemaj poboshne dushe, ktere is zhiste ljubeshni hrepené po Jesusu.

7) Zhe je tvoja dusha zhistá, sdrava, in lazhna, naj le pogostim prejema Jesusa, in obilne gnade bo prejemala. Zhe ni tako, naj se resnizhno spokori, de si pogubljenja ne nakoplje. — Odgovorish: Ravno tiga se jest bojim; in sato komaj dvakrat v' letu, ali le o velikonozhni perstopim k' boshji misi.

Ljubi moj! premisli dobro, morebiti je ta sgovor pokrivalo tvoje lenobe, ne pa tvoje ponishnosti. — Tukaj ni prestorno rasgrinjati vesti vsih, in slehernimu po lastni potrebi dajati nauke; vender te prosim, saj pomisli ti, kaj te sadershuje od svetiga obhajila? Morebiti ti ljubeshen do greha, in verni strah ne pusti k' boshji misi perstopiti. Enkrat, ali dvakrat v' letu vender gresln k' svetimu obhajilu, pa morebiti, savoljo ljudi vezh, ko savolj svoje dushe. — Pobiljšhaj svoje shivljenje, shivi sveto, pogostim prejemaj Jesusa v' tim svetim sakramentu, de bo tebi popotniza v' frezhno vezhnost.

M o l i t e v.

O ljubesnivi J esuf! verujem tvoji resni-
zhni vsigamogozhni besedi, de v' podobi kru-
ha in vina si ti Bog in zhlovek prizhejzh.
Sahvalim te sa to neisrezheno ljubesen do mo-
je nevredne dushe. Ravno to telo, ki si ga
dal v' smert, meni dajesh v' jed; ravno to
kri, ki si jo prelil, meni dajesh v' pitje, de
bi ti v' meni, in jest v' tebi bil. Prosim,
odpuisti mi, ako sim te mlazhno, ali nevredno
prejemal; napolni mojo dusho s' svojo lju-
besnijo, de se popolnoma osdravi, de hrepe-
ni po tebi, in te vselej vredno prejema slasti
sadjno uro. Blagor meni, zhe to milost sado-
bim, ker po smerti bom shel vshivat, kar
sdaj prejemam, tebe mojiga ljubiga Odreshe-
nika. Amen.

A n g e l j i v a r h i.

Prasnik angeljov varhov je postavila zerkev
is hvaleshnosti do Boga, in do njih. Bog da-
je slehernimu zhloveku angelja varha, de
se more na tim revnim, in sapeljivim svetu
nevarnost ogibati, in frezhno v' nebesa iti.
Angelji radi to slushbo opravljajo, ker ljubi-
jo Boga in nashe dushe. Bog ni potreben an-
geljov; on sam nas lahko obaruje, vender

nam daje angelje varhe, de bi skasovali veliko ljubesen, ktero imajo do nas. — Ravno tako se rezhe od pomozhi, ktero skasujemo blishnimu, ali jo prejemamo od njega. Bog lahko svelizha, ktere hozhe svelizhati bres nas, vender vsm sapove blishnimu pomagati, moliti sa njega, ga uzbiti, svariti, de dolshno ljubesen eden do drusiga skasujemo. — Hvalimo usmiljeniga Boga, kateri nam je modre, sveste, skerbne, in mogozhne varhe dal, in bodimo jim pokorni.

N a u k.

Od ljubesnive pomozhi angeljov varhov.

1) Vera uzhi, de so angelji. — Tudi neverniki so vedili, de so dobri duhovi. Neverni kralj Ahis je rekel Davidu: „Ti si v' mojih ozheh, ko angelji boshji. I. Kralj. 29, 9. — Nabuhodonosor kralj, kadar je vidil tri mladenzhe v' pezhi bres vse shkode, je rekel: „Bog je poslal svojiga angelja, in jih je reshil.“ Dan. 3, 95. — Per Judih je bila, in per kristjanih je ta vera od angeljov bolj zhišta in terdna.

2) Angelji so velikiga sposhtovanja vredni. — Bog je rekel Mojsefu: „Poshlem svojiga angelja pred teboj; sposhtuj ga; glej, de ga ne sanizhujesh, ker moje ime je v' njem.“ II. Mojs. 23, 20, 21. — Danijel prerok je vidil v' perkasni angelja Gabrijela, in se je ves tre-

fel. Dan. 8, 17. — Tobija se je prestrašhil, kadar mu je angelj Rafael pravil, kdo de je. — Marija se je tudi prestrašhila nad govorjenjam angelja Gabrijela. — Shene per Jesu-
 sovim grobu so se prestrašhile, kadar so vgle-
 dale angelja. — Spofhtuj tedaj, o kristjan!
 svojiga angelja varha, in nikoli ne stori pred
 njim, kar Boga shali.

3) Angelji so našhi ljubesnivi pomozhni-
 ki. — Oni naš ljubijo, nam pomagajo, naš
 obvarujejo. David pravi: Gospodovi angelj
 se bo okoli bogabojezhnih vstavil, in jih bo re-
 shil. Ps. 33, 8. — Lot je bil reshen is So-
 dome od dveh angeljov. — Tobija je bil ob-
 varovan na poti. — Danijel je bil obvarovan
 v' levnjaku. — Trije mladenzhi so bili ohran-
 jeni v' gorezhi pezhi. — Peter je bil reshen
 is jezhe. — Kdo more vse dobrote angeljov
 varhov povedati? — Upaj tedaj, o kristjan!
 v' pomozh angeljov, slasti, ako si v' nadlogah
 savolj zhaſti boshje; pa varuj se predersno
 upati, ali iti radovoljno v' nevarnost; desirav-
 no je Bog svojim angeljam sapovedal tebe va-
 rovati, in tako rekozh, na rokah nositi, ven-
 der ne skufhaj Boga. Mat. 4, 6, 7.

4) Premisli neisrezhenost svestobó ange-
 ljov varhov. Oni ne sapusté zhloveka, zhe je
 tudi sapufhenja vreden, temuzh, zhe je hudo-
 bnishhi, bolj si persadevajo ga poboljšhati. Zhe
 se greschnik poboljšha, se angelj filno veseli,
 in vsi drugi v' nebesih nad poboljšhanim gresch-
 nikam. Luk. 15, 10. Vse to je is sgolj lju-

besni do nafhe dushe. — Kristjan moj! ubogash svojiga angelja varha? koliko skerbish sa svojo dusho? Angelj vareh si bres vfiga svojiga dobizhka veliko persadeva tebe svelizhati; ti sa svojo vezhno frezho ne skerbish? O slep zhlovek! tako vrazhujesh usmiljenimu Gospodu, in svojimu dobrotljivimu angelju varhu? Prosim te: Ne shali Boga, ne shali njegoviga angelja. Na sodni dan bosh svojiga angelja varha imel toshnika, ne pomagavza pred sodnikom, ako ga sdaj sanizhujesh, in hudo delash pred njim.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! tvoja milost je neisrezhe-
na do mene, ker si mi eniga svojih angeljov
dal sa varha. Ti si svojim angeljam sapove-
dal nas varovati, de ne opehamo, in varno
hodimo po ti sapeljivi pushavi, de pridemo
frezhno v' nebeshko kraljestvo. Vidim in spos-
nam, de je moja dusha tvojim ozhem ljuba;
slo si bom persadeval jo svelizhati, de tebi,
in tvojimu angelju dopadem, in de vezhno fre-
zho sadobim. O ljubi angelj vareh! tudi te-
be sahvalim sa veliko skerb, ki jo vedno imash
sa mojo dusho. Spofhtoval, in posluschal te
bom, de bom v' tvoji drushbi hvalil Boga ve-
komaj. Amen.

Sladko ime Marije.

Bog je hotel, da je bilo sveto dete svetiga Joahima, in svete Ane imenovano Marija. — Marija pomeni gospa, ali oblastnizo, tudi svesdo. Marija je ref gospa, ali oblastniza od Boga povsdignjena zhes vse stvari. Ona samore sa nasho frezho veliko per Bogu. — Svesda je tudi imenovana, ker nam sveti na tim tamnim nestanovitnim svetu, da ne sajdemo. — O kristjan! ki hodiš po tim sapeljivim svetu, ne odverni svojih ozhi od Marije. Zhe vstane vihar skufhnjar in teshav, klizhi v' Marijo. Zhe si v' strahu savolj svojih grehov, ne obupaj, ampak klizhi Marijo na pomozh, da ti pomaga duha pokore, in odpuštenje od usmiljeniga Boga sadobiti. Marijo imaj v' svojim serzu, in na jesiku: ona naj ti bo sgled tvojiga shivljenja, in ne bosh nikdar safhel.

N a u k.

Marijo po veri zhaštiti.

1) Povikshaj Marijo, ki jo je sam Bog povikshal. Ona je polna gnade, velika prijatelza boshja, mati Odrefhenikova, pomozhniza vsih vernih. Apostelni so Marijo v' zhašti imeli; uzheniki so od nje visoko pisali; kristjani vsih zhasov so jo zhaštili, in se ji perporozhevali; vsi verni do konza sveta jo bodo

frezčno imenovali, perdrushi se jim tudi ti. Brumna shena poslušajozha Jesufove nauke, je glaf povsdignila, in rekla: „Blagor telefu, ktero te je nosilo!“ Luk. 11, 27. Veliko bolj moremo mi verni rezhi: Blagor Marii, ker od zerkve poduzheni bolj sposnamo njeno svetost. — Kdor prav zhaſti Marijo, hvali Boga, kteri jo je s' svojo mogozhno gnado povikſhal.

2) Glej pa, de Marijo verno zhaſtiſh. Ona je ljubila, in ljubi ponishnoſt, in reſnizo. Ona ſe je ſhtela nevredna vſih gnad, in je hvalila Boga, ker ſe je oserl na njeno niſkoſt. Kadar je bila od angelja reſnizhno hvaljena, ſe je imenovala dekla Goſpodova. Tedaj moreſh verno zhaſtiti Marijo. — Veruj, de vſa svetost Marije je od Boga, bres gnade bi ne bila nizh samogla. Bog ji je is miloſti ſoſebno gnado dal; ona je bila gnadi ſveſta, in ravno to povikſhuje Marijo. Angelj Gabrijel je rekel Marii: Zheſhena ſi; gnade ſi polna, to je: Marija, zhaſtim te, ker te je Bog ſ' svojo gnado napolnil. — Blagor zhlo-veku, kteri prejme gnado od Boga, in pridno dela s' njo!

3) Vera ti brani miſliti, de bi Marija mogla gnado dati, ali grehe odpuſtiti. Marija uſmiljena in mogozhna pomozhniza le proſi Boga ſa naſ. Sa to katolſhka zerkev proſi Boga, rekozh: Uſmili ſe naſ. — Daj nam — Reſhi naſ; kadar ſe pa Marii perporozha; pravi: Proſi Boga ſa naſ. — Po veri ſaſtopi vſe, kar ſe govori, in moli v' nje zhaſt. Ma-

rija je imenovana, nar sveteji, nar modreji, ker je nar sveteji, in modreji stvar, pa ne de bi bila enaka stvarniku. Marija je imenovana, sazhetik nashiga veselja, ker nam je rodila Odrefhenika; fizer je le Bog sazhetnik vsiga dobriga. Marija je imenovana, vrata nebeske, ker nam nje proshnje pomagajo v' nebesa. Marija je imenovana, mati gresnikov, ker prosi sa nje, de bi se spreobrnili. Marija je imenovana, kraljiza angeljov, in vsih svetnikov, ker je visheji od vsih povsdignjena od Boga.

4) Vera te uzhi, de je Marija s' Bogam popolnoma sdrushena. Kar dopade Bogu, dopade Marii: kar shali Boga, je soperno Marii: tedaj ne moresh zhasiti Marije, zhe sanizhujsesh Boga; ne moresh dopasti Marii, ako ne ljubish Jesusa; tvoja proshnja ne dopade Marii, zhe ne fkerbish dopasti, in flushiti Bogu. Marija ni pomozhniza gresnikov, de bi se svelizhali bres pokore, ampak de bi se spokorili. Menish, bodo svelizhani ti, kteri terdovratno v' grehish shive, ker so nekte re molitve opravili v' zhas Marije? Tedaj zhasi Marijo, in nji se prav saupljivo perporozhuj, de ti ona od usmiljeniga Boga po Jesusu Kristusu gnado sprosi, de svoje gresno shivljenje poboljsash, in se svelizhash.

M o l i t e v.

O Marija! ljuba prijatelza boshja, mati vsih odrefhenika Jesusa, mati gresnikov, po-

mozhniza vsih kristjanov, upam v' tvoje mogozhne proshnje: prosim te, pomagaj mi revnimu greslniku milost sadobiti. Nisim vreden tvojiga svetiga imena imenovati, vender bom le klizal v' tebe. Velik greslnik sim, ponishno sposnam, pa ravno sato sim bolj potreben tvoje pomozhi, in te bom nadlesšno profil: Usmiljena mati Marija! ne sapusti me, pomagaj mi, sprosi mi gnado od Jesusa, de se poboljšham, de sveto shivim, de njemu in tebi dopadem, in se svelizham. Amen.

Roshenkranfka nedelja.

Roshenkranz je sdaj sploh molitev v' katolski zerkvi. Sveti Dominik je to molitev sloshil, ali od zerkve she poterjene molitve je v' ta red djal v' letu 1200. Rimski papesi so poterdili to molitev, in na prvo nedeljo mesza kosaperska postavili prasn timer svetiga roshenkranza. — Dobra in sveta je ta molitev, dobri kristjani jo zhasé in molijo. Is apostolske vere, ozhe nasha, zhesheha Marija, in is skrivnosti nashiga odreshenja je sloshena.

N a u k.

Od roshenkranza.

1) Roshenkranz moliti ni sapovedano, ker ne boshja, ne zerkvena sapoved ne sapove.

Verni so prej molili in Bogu flushili, defiravno ni bilo sſhe roshenkranza. Roshenkranz ſe je ſazhel le v' letu 1200, pa molitve is kterih je sloſhen, ſo od nekdej, od zhaſov apoſtelnov.

2) Kdor roshenkranz prav moli, veliko gnad ſproſi; ker je ta molitev ſama na ſebi ſveta; zhe pa kriſtjan ſlabo moli, ne ſadobi nizh, ne ſ' to molitvijo, ne ſ' drugo. — Nekteri le is navade, in le ſ' jeſikam molijo roshenkranz, in takrat ſo kriſtjani ſlabi, ne ta molitev. — Lahko je verjeti, de zhe kdo ſanizhuje roshenkranz, ga ne moli, pa tudi kaj drugiga ne, poſebno zhe brati ne ſna.

3) Vſim vernim ſe perporozhi roshenkranz, in druge molitve prav opravljati. Kaj pomaga veliko ſhteвило ozhenafhov, in zhe ſhenamarij, zhe ſo le beſede bres ſnotranje pobošnoſti? Zhe nozhesh moliti, ſi ſlab kriſtjan, zhe pa ſlabo molish, koljko ſi bolji? Ne imaj praſne vere, de je tvoja molitev bolji, zhe ſo jagode ſhegnane: ako bi tudi bile, vender tvoja molitev oſtane kakor je opravljena. — Premisli, morebiti ſi eden tiſtih, kteri jagode zhaſte, in molitev ſanizhujejo. Reſ, eni imajo ſmiraj per ſebi roshenkranz, ga po rokah noſijo, ſlaſti v' zerkvi, pa ſe nizh ne perpravijo k' boſhji flushbi, ſlabo ali zlo nizh ne molijo. Ne pomaga ti doſti moliti, ako ſlabo molish, temuzh moli dolgo, in dobro. Zhe ne moreſh dolgo, in

dobro moliti; raji moli kratko in dobro, pa nosi Boga smiraj v' serzu, sdihuj velikokrat k' njemu; delaj vse Bogu v' zhaft, stanovitno misli le po njegovi sveti volji shiveti.

M o l i t e v.

Vfigamogozhni Bog! ti si vse hvale vreden, in si me stvaril, de bi te molil; pa ponishno sposnam, de do sdaj sim te velikokrat molil le s' jesikam, s' merslim serzam, bres vfiga dobriga namena: sa to sim smiraj slab, in se ne poboljšham. Ne bom vezh tako molil, ampak is ponishniga serza, de te bom resnizhno hvalil, in sebi potrebne gnade sprosil. Ti si me uzhil, de le dobra molitev predere oblake, do tebe pride, in od tebe sprosi dobre darove: persadeval si bom torej prav moliti. Molil bom tebe svojiga stvarnika, in tudi se bom perporozhal Marii, de mi sprosi od tebe po Jesusu Kristusu milost, in svelizhanje. Amen.

Zerkveno shegnanje.

Zerkev je kraj ozhitne molitve, ali boshje flushbe. Samo to kashe, de so zerkve vredne velikiga sposhtovanja. — Bog ni zerkva potreben, pa mi potrebujemo videnih svetih

opravkov, de naša duša ne opešha. Bog si je tedaj is sgolj milosti isvolil, in posvetil zerkve, de bi bile njegovo prebivališče, in kraj njegove ozhitne flushbe. Karkoli je tukaj, ti sapoveduje spofhtovanje, te opominja moliti. Zerkve so posvezhene od shkofa; so podoba nebeshkiga kraljestva, in verni v' njih sbrani pomenijo nebesške prebivavze, kateri neprenehama Boga hvalijo.

N a u k.

Kratko raslaganje zerkveniga posvezhevanja ali shegnanja.

De ti, o kristjan! spofhtujesh zerkve, in v' njih prav molish, bošh nekoliko vidil, kako jih shkof shegnuje, ali posvezhuje.

1) Shkof pridejo v' novo zerkev, in pred vsim drugim vkashejo dvanajst svezh po zerkvi pershgati. — Té pomenijo dvanajst apostelnov, kateri so bili svitlobo vere v' Jesusa, luzh vsiga sveta. Svezhe goré med shegnovanjam, ker bres svitlobe Jesusove bi ne bilo katolsške zerkve, in tudi nobeniga zhloveka posvezheniga.

2) Shkof gredo is zerkve, in duri se sapro sa njimi. Pred zerkvenimi vratmi so svetinje, pred kterimi shkof s' drugimi duhovnimi molijo. Te svetinje se potlej poloshé v' altar. — Pred velikimi vratmi shkof, in drugi pojejo litanije, de profijo Boga to sveto

delo dopadljivo sprejeti. — Škof poshegnajo sol in vodo, sebe in druge s' njo pokrope, tudi trikrat sidove sunaj zerkve okolj in okolj, in pokopalishe rekozh vezhkrat: V' imenu Ozheta, Sina, in svetiga Duha.

3) Kader so škof prvi krat sidove in pokopalishe s' shegnano vodo pokropili, in so prishli do velikih vrat, se vstavijo pred njimi; poterkajo f' palizo na duri, rekozh: Poglavarji; odprite svoje vrata, in vezhne vrata vsdignite se, de kralj zhaſti notri pride. Duhoven od snotraj vpraſha: Kdo je ta kralj zhaſti? Škof odgovoré: Mozhni in mogozhni Gospod. — Duri se ne odpro. — Škof gredo okolj zerkve v' drugizh, in delajo, kar prej, pa jim ne odprejo dur. — V' tretizh gredo okolj zerkve, in kader pridejo do velikih vrat se vstavijo pred njimi, poterkajo ko prej f' palizo, prekrishajo s' palizo vrata, in se odpro, grejo noter in sa njimi gredo le duhovni, in potrebni flushabniki; potlej saprejo duri. Zerkvene saperte duri pomenijo nebeshko kraljestvo pred Kristusam vsim saper-to. — Duhovni saperti v' zerkvi, pomenijo angelje. — Škof hodiyo trikrat okolj zerkve, in trikrat poterkajo na duri, ker nam je Jesus s' velikim terplenjam odperl nebeshko kraljestvo. — Škof in malo drugih gre v' zevkev, ker je Jesus v' nebefa f' seboj vsel le pravizhne ſtare ſavese. — Duri so sopet saperte, in vse ljudſtvo oſtane sunaj, de škof morejo loshej svoje svete opravila v' zerkvi i-

meti; pa tudi v' nauk je to, de moremo tudi mi f' terplenjam, tako rekozh, v' novizh nebeshko kraljestvo odpreti.

4) Shkof, kadar v' zerkev pridejo pravijo. Mir bodi ti hifhi. Duhovni sa njimi enako rezhejo. — Shkof na fredi zerkve klezhe sapojo pesem od svetiga Duha. Med petjam flushabniki potresajo pepel po tleh v' podobi krisha is vogla do vogla zerkve. Po tim krishu shkof s' svojo palizo sapishejo zherke gerfhkiga in latinskiga jesika; tisti zhaf duhovni pojejo pesem Zaharijovo. Krish po tleh narejen s' potresenim pepelam, pomeni krish na katerim je Jesus umerl. Zherke dveh jesikov pomenijo, de narodi vsih jesikov so prishli v' katolshko zerkev s' saflushenjam Jesusove smerti na krishu. Pesem Zaharijova se poje Bogu v' hvalo, ker je milostljivo dal odrešhenika.

5) Shkof in duhovni potlej pojejo litanije vsih svetnikov; sa timi shkof prosijo Boga, de bi to zerkev poshegnal, in angelje varhe v' njo poslal. Drugi sa vsako proshnjo odgovarjajo: Te profimo, uslišhi nas.

6) Shkof shegnajo vodo, potlej veršejo v' njo malo pepela, soli in vina; s' njo prekrishajo velike vrata sdolaj in sgoraj; tudi altar na fred, in na vogalih. Kropé tudi altar okolj in okolj sedem krat; zerkev od snotraj trikrat, na fred in povsod. Shkof med tem molijo, in prosijo Boga u-

smiliti se vernih, kateri bodo tukaj molili. Pepel pomeni zhloveshko natoro Jesufovo, sol nestrohljivost, ali vstajenje, vino boshjo natoro, voda pa nafho natoro. Shkof f' to vodo prekrishajo velike vrata, pokrope s' njo altar, in zerkev v' spomin, de je nafha natora s' Jesufovo sdrushena, in de upamo zhaftito vstajenje imeti.

7) Shkof gredo potlej is zerkve k' svetinjam, od katerih je bilo sgoraj rezheno: opominjajo verno ljudstvo spofhtovati boshjo vesho, in jo zhedno ohraniti, tudi moliti sa dobrotnike, kateri so pomagali boshjo vesho fosidati, in obljubijo, de bodo njeni dobrotniki deleshni svetih ofrov in molitev, ki bodo v' nji opravljene.

8) Shkof pomashejo f' posvezhenim oljam velike vrata, in molijo, de bodo v' imenu svete Trojize vrata v' svelizhanje. — Shkof potlej nesejo svetinje v' prozefii okolj zerkve, in jih nesejo do velikiga altarja, in jih vanj poloshe. Potlej pomashejo kamen f' katerim se svetinje svetnikov pokrijejo, rekozh: Posvezhen bodi ta grob v' imenu Ozheta, Sina, in svetiga Duha. Shkof tudi altar pomashejo f' posvezhenim oljam v' vezh krajih. Altar pomeni Jesusa Kristusa; svetinje so poloshene v' altar, ker svetniki pozhivajo v' Jesufu; svetinje svetnikov so djane v' vsaki altar, ker so prvi verni navado imeli na grobih marternikov altarje in zerkve sidati.

9) Shkof pollej pomashejo f' posvezhenim oljam mesta dvanajst gorezbih svezh po zerkvi, kjer se krishi narede; poshegnajo kelhe, in kar flushi k' flushbi boshji; tudi profi-jo Boga dopadljivo jemati ofre svete mashe, in molitve, ktere bodo tukaj opravljene; pollej je sveta masha.

10) Sdaj je bilo le malo na zhes rezhenod vfiga, kako shkof shegnujejo novo zerkev, de verni kristjani saj nekoljko sposnajo te sve-te opravila in si persadevajo s' velikim sposh-tovanjam v' boshji veshi biti. De bi ref bilo tako, se more she nekaj povedati.

11) Zerkev pomeni nebesfhko kraljestvo, in njega svoljene. — Preden zerkev postavi-jo, morejo globoko kopati, de velike kamne vloshe, na kterih bo sidanje stalo. Veliki kam-nji pomenjio apostelne, poglavarje katolsfhke zerkve, kteri so tudi postavijeni na poglavitni vogelni kamen, kteri je Jesus Kristus. — Kam-nje slosheno v' sidanju boshje veshe, pome-ni vse verne kristjane, kteri so udje katolsfhke zerkve. — Sidarji s' velikim tolzhenjam per-pravljajo kamnje, de bi sidanje prav zhedno, in sklénjeno bilo. To pomeni, de se moremo s' velikim terpljenjam obdelovati in perprav-ljati, fizer bi ne bili vredni kamni duhovniga sidanja nebesfhke zerkve. — Sidarji sametje-jo kamne, kteri se ne dajo obdelati; ravno tako bodo verni saversheni, kteri se ne pusté obdelati po boshjih sapovedih.

12) Jesuf sida v' nebesih duhovno hišo bres madesha. Patriarhi, preroki, in vsi pravizhni stare in nove savese bodo gladki in svitli kameni tiga zhaštiga sidanja. Ta zhaštita zerkev bo dodelana na konz sveta, kadar bodo isvoljeni vsih zhasov in krajov sbrani. Svitloba te zhaštite zerkve ne bo sonze, ampak Bog. V' tim svetim prebivališhu bodo angelji in svetniki peli zhašt, hvalo, slavo Bogu, in jagnjetu vekomaj. — Od te zhaštite zerkve govori sveti Pavel v' listu do Efes. 5, 27, Tudi sveti Janes v' skrivn. ras. 21.

13) O kristjan! zhe hozhesih shiv kamen biti zhaštiga nebeshkiga Jerusalema, sposh-tuj zerkve, in shivi sveto. Zhe si per boshji flushbi slab, kje bosh dober? Kadar prideš v' boshjo vesho, bodi poln shive vere, in moli Boga s' vso ponishnostjo. Zhe boshjo vesho spreobernesih v' jamo rasbojnikov, bosh hudo shtrafan. Sveti Pavel pravi: Kdor boshjimu tempeljnu nezhašt stori, bo konzhan. I. Kor. 3, 17. — Kadar se ponavlja spomin shegnanja kake zerkve, ali vsih zerkva ene shkofije: pomni dane nauke: opusti navado poshreshnikov, in rasujsdanih, kateri ponavljajo ta spomin, spomin velike milosti boshje, s' poshreshnostjo, s' pijanzhevanjam, s' norostjo.

M o l i t e v.

O Bog! zhe premislím molitve, in svete opravila višhiga pastirja per shegnovanju tvo-

je veshe; kaj ta pomeni, koliko je spofhtovanja vredna, kako sim se v' nji sadershal; sim permoran obshalovati svojo mersloto, in hudobijo. Usmiljeni Ozhe nebeshki! odpusti mi te, in druge grehe, desiravno nisim vreden. Sa naprej hozhem v' tvojim strahu tukaj moliti, pa tudi sunaj zerkve sveto shiveti, de bom preneshen v' zhasfito nebeshko zerkev, kjer te bom vekomaj hvalil. Amen.

Dan svojiga rojstva, in kersta.

Stara navada je v' spominu ohraniti léto in dan kake sosebne prejete dobrote. Ravno tako moremo mi delati; to je ohraniti v' spominu dan svojiga rojstva, in prejetiga kersta, de sahvalimo Boga sa vse to. Kadar je zhlovek rojen, pride na svet lepo sonzhno svitlobo vshivat; pa per svetim kerstu je prejel gnado zhes natorne svitlobe katolshe vere. — Kerstanski starshi dajejo svojim otrokam imena svetnikov: to je prav, de ima fleherni kristjan per Bogu sosebniga pomozhnika, in de si per sadeva po njegovim sgledu shiveti.

N a u k.

*Kaj delati na dan spomina svojiga rojstva,
in kersta.*

1) Bodi hvaleshen Bogu stvarniku, kteri ti je dobrotljivo dal dusho, telo, in veliko drusiga. Bodi mu hvaleshen, ki ti je dal um f' kterim moresh njega sposnati. She bolj mu bodi hvaleshen, ker si prerojen in posvezhen f' svetim kerstam. Kakor drugi si bil otrok jese in mashevanja savolj perviga greha, potlej si bil posvezhen v' Gospodu. Sahvali Jesusa, kteri je sebe dal v' hudo smert, de bi bil ti opran v' njegovi sveti kervi. Te velike gnade nifi prejel is del pravize, ker nobeniga saflushenja ni bilo v' tebi, ampak is fosebne milosti boshje, kakor govori sveti Pavel. Tit. 3, 5.

2) Premisli dobro, zhe shivish po boshjim poklizu. Volja boshja hozhe posvezhenje, in svelizhanje vsh. Zhe ne shivish kershanfko, nifi vreden kershanfka imena. Ne smesh shiveti, kakor neverniki shive v' nizhimernosti svojih gerdih shelja; oni ne sposnajo Boga, ti pa ga sposnash, in sa to nimash sgovora v' svojih grehih. Slezi tedaj stariga zhloveka spazheniga v' Adamu, in oblezhi noviga po Jesusu Kristusu; shivi po duhu, ne po mesu, in ne spolnuj del mesa, ker to se ne spodobi posvezhenimu udu Jesufovimu.

Sveti Pavel to opominja: Bog te je odlozhil, de bi bil podoben Jesusu. Riml. 8, 19.

3) Vezhkrat v' letu, pa fosebno svojiga rojstva, in kersta dan ponovi pred Bogam njemu prej storjene obljube: odpovej se refnizhno hudizhu, njegovimu napuhu, njegovim delam, spazhenimu svetu, svojimu hudimu posheljenju. Terdno obljubi sapovedi spolnovati; in nosi jih v' serzu, de ves zhas svojiga shivljenja svesto shivish po njih. Obljubil in persegel si sapovedi spolnovati, in dolshan si svojimu stvarniku pokoren biti, ako bi ravno ne bil obljubil; bodi tedaj stanoviten flushabnik boshji. S' straham poslushaj, kaj David govori: „Preklet zhlovek! kateri od boshjih sapoved odstopi.“ Pf. 118, 21.

4) Ti nosish ime boshjiga prijatla, shivi tedaj po njem: tiga imash fosebniga pomozhnika per Jesusu, perporozhuj se mu, de ti sprosi gnado sveto shivéti. Skerbno se uzhi, kako je on shivel, de shivish po njem, kolikor je mogozhe. On ti rezhe, kar sveti Pavel vsim vernim: Shivite po meni, kakor jest po Kristufu. Ni svetnika v' nebesih, de bi ne bil tukaj is vsiga serza ljubil Boga, ljubil blishniga ko sebe, svoji volji se odpovedal, in se pokoril. Svetniki so bili tudi skushani, so shiveli med slabimi, so vidili dosti pohujshanja; pa so se premagovali, in so svoje hudo posheljenje devali pod sapovedi. Ti ravno tako delaj, in bosh svelizhan.

M o l i t e v.

O moj Bog! vezh let shivim, in vshivam tvojo milost, pa le sebi, ne tebi sim vezhi del shivel. Ti si me dobrotljivo vstvaril, mi dal natorno, in zhesnatorno svetlobo, vedno mi daješh veliko dobriga, pa sim tvoje dari v' tvoje rasshaljenje obrazhal. Kadar je bil moj god, in obletniza prejetiga kersta, sim svojimu telesu kaj boljiga pervoshil, pa nisim tebe hvalil sa prejete gnade, na misel mi ni prishlo, kar sim per svetim kerstu tebi obljudil; in ni mi bilo mar svoje shivljenje poboljshati. Usmiljeni Gospod! sahvalim te sa tolikanj dobrot; odpuisti mi moje grehe; daj mi gnado sveto shiveti. — O ljubi moj pomozhnik sveti I. (*imé kerstniga patrona*) tvoje imé nosim, pa po tebi ne shivim; pomagaj mi per Bogu; sprosi mi gnado od njega po Jesusu Kristusu, de obljuje svetiga kersta svešto spolnujem: in de se v' tvoji drushbi kdaj veselim vekomaj. Amen.

Neprestavni godovi.

I. dan profenza.

Obresovanje Jesusovo. — Novo léto.

Bog je bil sapovedal obreso Abrahamu patriarhu, kateri je bil ozhe po mesu vsih Judov, in po duhu vsih vernih. Obresa je bilo snamnje boshje savese s' njim. On, in njegovi mlajshi moshkiga spola so bili ti sapovedi podversheni. — Bog je to sapoved po Mojsefu ponovil, de bi vsi Judje moshkiga spola obresani bili; zhe ne, bi bili is shtevila verniga ljudstva sbrifani.

Jesus Kristuf ni bil ti sapovedi podvershen, pa se je vender radovoljno podvergel. On je bil fizer po mesu sin Abrahamov, pa je bil od svetiga Duha spozhet v' prezhistim telesu Marije vselej devize; in ni senze greha nad seboj imel. On, Bog in zhlovek skupaj, je bil Gospod postave; vender se je postavi podvergel, in je bil obresan osem dni po rojstvu, de bi naluzhil pokorsino, in svoje serzé obresovati.

Obresa telesna je bila le Judam sapovedana, obresa duhovna pa je vsm. Obresa

serza je potrebna k' svelizhanju; sakaj, kdor ne premaguje svojih hudih shelja, in pozhutkov ne deva pod sushnost postave, ne more svelizhan biti. — Vsi smo skušhani od svojiga hudiga posheljenja; to pa rodi greh, in pogubljenje, ako v' skušnjave dovolimo. Tedaj se more vsaki vstavljati hudimu posheljenju, in to je duhovna obresa.

Jesuf je bil osem dni po rojstvu obresan, je bolezhine terpel, in do smerti je shivel v' terplenji. To nas uzhi od perve mladosti do svoje smerti se vojskovati, se obresovati, in terpeti. Tudi duhovno obresovanje ni bres bolezhin in terpenja, ker so nam shušnjave nadlesne, in mesu neprijetne. Kdor jih ne kroti, bo is shtevila isvoljenih isbrisan.

N a u k.

Resnizhno in bersh svoje shivljenje po Jesusu poboljšhati.

1) Kristjan moj, spremisli, de po Jesusu Kristusu se tako imenuješ; shivi tedaj sveto. Zhe sveto ne shiviš, se kristjan nevredno imenuješ. Vsa modrost je sposnati Jesusa; vsa uzhenost je shiveti po njem. Ti si obljubil svestobo Bogu per svetim kerstu, potlej si te obljube ponavljal; kako pa shiviš? Ni ure, ni dneva, ni perloshnosti take, de bi smel od Boga odstopiti; pa vender kolikokrat si ga rasshalil? Osem dni po rojstvu je Jesuf

sazhel kri prelivati; ti pa kedaj si sazhel Bogu flushiti? Sam sposnash, de tvoje shivljenje ni po sgledih in naukih Jesufovih, in vest ti prizhuje de potrebuješh poboljšhanja, pa le obetash pokoro, rekozh: bom she, bom she.

2) Ne odlashhaj pokore na prihodni zhas, ker to je nevarno. Veliko jih je v' peklu bres vfiga upanja, ker so v' shivljenji predatorsno upali; glej, de tudi ti med tiste ne pridešh. Vesh sam, de shivljenje je kratko, de morešh naglo umreti, de je vsako uro smert blishej, de ti bo tvoja terdovratnost hujshi jeso nakopala. — Vstani tedaj serzhno, in saupljivo pojdi s' pokoro k' usmiljenimu Jesusu.

3) Pravish: Poboljšhanje mi je sdaj preteshko, se bom potlej poboljšhal, kadar se bom lasheji. Neumnesh! bosh smiraj pesem lenih pel? Sakaj se sapeljuješh? Ako odlashh spreoburnjenje, bodo grehi, in hude navade zhe dalje huji v' tebi gospodovali, in bosh boshje milosti zhe dalje manj vreden. — V' prizho Boga se spremisli, in permoran bosh mogel sposnati, de tvoj um je bolj tamen, tvoja volja hudobnishti, boshji strah manji v' tebi, in she bliso groba terdovraten ostajash; morebiti bo do sadnje ure tvoja merslota ostala.

Sdaj te gospodujejo nadleshe ne skushnjave, potlej te bo velika lenoba, in morebiti bosh v' grehih mirno umerl. Poslufhaj s' straham boshje shuganje: Greshniki! me niste poslu-

shali, pravi Gospod, jest se bom k' vashimu pogubljenju smejal. Prip. 1, 26. — Sbudi se o gresnik; in sgrevano moli.

M o l i t e v.

Usmiljeni ozhe nebeshki! sahvalim te sa toliko poterpeshlivosti, in milosti meni nevedni-
mu storjene. Dolgo si me zhakal, sdaj me va-
bisih k' pokori, desiravno sim odpušhenja ne-
vreden. She sdavnaj bi bil pogubljen, ako bi
mi bil ti pravizhno povernil. Ne le nerodovit-
no, ampak tudi shkodljivo drevo sim do sdaj
bil. Oh! pezhe in boli me moja gerda nehva-
leshnost, nizh vezh nozhem sebi, ampak le te-
bi shiveti. Pred teboj danš terdno obljubim,
de bom sazhel novo shivljenje po Jesusu Kri-
stusu; f' tvojo gnado hozhem tudi stanoviten
ostati do sadnje ure svojiga shivljenja.

O Jesus! o preljubi Jesus! pomagaj mi,
de to novo leto perzhnem v' tvojim presvetim
imenu. Savoljo svojih bolezhin, in svoje presve-
te kervi bodi milostliv meni revnimu gresniku,
de sdaj, in po smerti milost sadobim. Amen.

II. dan profenza.

Sveti Makar Aleksandrijz pushavnik.

Sveti Makar je bil rojen v' velikim mestu
Aleksandrii okoli 306 let po Jesufovim rojstvu.

S pomozhjo gnade je she v' mladosti dobro sposnal nevarnost shumezhiga sapeljiviga sveta, in je hitel v' pushavo, de bi v' pokori shivel.

De bi ne sashel, ali ne peshal na pravi poti vezhniga svelizhanja, je shel k' svetimu Antonu pushavniku, pod kteriga oblastjo je vezh let shivel, in od njega se je uzhil ponishnost, pokorjenje, in vse kerskanske zhednosti k' svelizhanju petrebne.

Vsa njegova skerb je bila Bogu flushiti v' resnizi, in nikdar prostora dati hudizhu s' mehkim in lenim shivljenjam. Je bral, premishljeval, molil in delal neprenehama. Nikolj ni s' jedjo, f' pitjam, f' pozhitkam popolnoma stregel svojimu slabimu in trudnimu telesu. — V' vsih svojih dobrih delih je ponishen ostal; in desiravno mashnik, od vsih zheshen in sposhtovan, je hotel biti sadnji vsih drugih, samo v' pokori prvi.

Smiraj je bil poln mozhnih shelja vse dobro posnemati, kar je per drugih vidil. Svedil je, de sveti Pakomi, duhovni ozhe veliko brumnih pushavnikov, fosebno poboshno shivi, in je shel v' nesnanih oblazhilih pred njegov kloshter, in je tako dolgo nadlesšno profil, de so ga vanj vseli. V' kloshtru je prezhudno shivel, in svoje telo tolikanj pokoril, de so ga pushavniki imenovali zhloveka bres telefa.

Sveti Makar, ko je bil sposnan od svetiga Pokomija, se je vernil k' svojim pushavni-

kam, katerih duhovni ozhe je bil. Prozh je shel is tistiga klofhtra sosebno sato, ker je bil od vsih sposhtovan, in se je bal od napuha skufhan biti.

Defiravno je Bog dal svojimu svetimu Makarju zhudeshe delati, vender ni bil bres skufhnjav. Ta mu je bila sosebno nadlesna, de bi v' Rim shel. Sposnal je, de je samota slabimu zhloveku varnish, in je serzhno premagal nadlesno skufhnjano.

Sveti Makar je po vsih sapovedih shivel, in v' veliki starosti v' Gospodu saspal v' letu 394 ali 395 po Jesufovim rojstvu.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Sveti Makar je v' svoji mladosti Bogu flushil, in beshal pred sapeljivim svetam v' pufhavo. — Mladost ima veliko sovrashnikov, veliko skufhnjav, pa malo modrosti. Posheljenje je per mladih hujshi, savoljo tiga so vse skufhnjave nevarnish. — Kristjan! svest bodi Bogu v' svoji mladosti, in bosh lahko svelizhan. Ako se v' mladosti spridish, teshko se bosh poboljschal. — Beshi pred hudobno mnoshizo; beshi v' pufhavo. V' pufhavo ne moresh iti, kakor sveti Makar in drugi, pa ljubi samoto, varuj se kolikor moresh nepokojniga shumezhiga sveta. V' samoti bosh

loshej sposnal Boga, in sebe; bosh raji molil, in nedolshnost ohranil.

Ne bodi nikoli v' svojih ozheh pre moder, ker nisi sam moder; zhe se sam na-se bolj sanashtah, loshej bosh sapeljan. Morebiti tvoja modrost ni drugiga ko posheljenje, napuh in terdovratnost. Spremisli pred Bogam svoje serze. Isberi si, ko sveti Makar, dobri-ga in svetiga svetovavza. Hudobnik je slab svetovaviz. Kdor ni sebi dober, kako bo tebi? On bo govoril po svojim spazhenimu serzu, in tvoje posheljenje bo slabimu svetu rado pervolilo. S' ravnim serzam ishi modrosti, in jo bosh nashel.

Ne shivi nikoli v' lenobi, ker lenoba je veliko hudiga nauzhila. Delaj rad, in poterpeshljivo poshtene dela svojiga stanu, de boshjo voljo dopolnujesh. Le dela ti je premalo: poslushtaj, ber, premishluj svete nauke, de bo tvoja dusha s' boshjim Duham polna, in v' njem mozhna. Zhe to delash, bosh svoje dela posvezheval, bosh Boga smiraj v' serzu nosil, in skushnjave te ne bodo premogle.

Vedno sheli, in si persadevaj, ko sveti Makar, bogabojezhe posnemati. — Hudo, in dobro boljsha dobroshelniga kristjana. — Hudo ga shali, ker je Bog rasshalen od hudiga; ga ponishuje, ker vidi nesrezho drugih, in ga zhujezhiga dela, de bi ne padel v' pogubo. — Dobro drugih ga unema, sheli, in si persadeva ravno tako shiveti. On je ko la-

komnik, kteriga shelje niso nikdar site; smiraj boljshi prihaja; tudi per majhnih rezheh dufhniga dobizhka ishe; vse perloshnosti na to oberne, de prijetnishi Bogu postaja. Ti ravno tako delaj, in bosh vekomaj frezhen.

M o l i t e v.

Vfigamogozhni Gospod! ponishno pred teboj sposnam, de ti do sdaj nisim resnizhno flushil. Kar je moje serze bolj spazhilo sim iskal; zhe so bile greha perloshnosti nevarnishi, raji sim jih imel; le slabim sim rad verjel, svetim opominjevavzam sim se ustavljal; nizhemerne, in kratkozhasne opravila sim ljubil; potrebne dela nepoterpeshljivo, in svete malopridno opravljal, per vsih rezheh sim le svojiga veselja iskal; hudobne sim posnemal, s' njih slabim shivljenjam sim svoje grehe isgovarjal; dobre ljudi, in njih dobre dela sim sanizheval. — Kaj mi je storiti? Upam v' tvojo neskonzhno milost, prosim te sa gnado, poboljshati se shelim, shal mi je savolj vsih mojih grehov; sebe hozhem sapustiti, le tebe iskati, in le tebe se dershati, de te bom po smerti prijasniga nashel. Amen.

III. dan profenza.

Sveta Genovefa deviza.

Sveta Genovefa je bila rojena okoli léta 422 bliso poglavitniga mesta Parisa. Njeni starshi so bili katolske vere, pa uboshni. Sveti German škof je memo grede vidil to majhino deklizo, in je is njeniga lepiga sadershanja sposnal, de bo ona velika svetniza. Ta sveti škof jo je lepo uzhil, posebno ji je perporozhal snotranjo in sunanjo ponishnost skerbno ohraniti, v' zhistosti shiveti, in nizhemerne oblazhila sanizhevati.

Majhina, in nedolshna Genovefa, je te svete nauke v' serzu ohranila, in po njih shivela. Ona je bila rada doma, dolgo je premishljevala in molila, vedno se postila, v' zhistosti in v' vsih zhednostih shivela, de bi Jesusu, sheninu zhistih dush, dopadla. Njeno zhisto serze je bilo Bogu prijetno prebivalishe.

Sveta Genovefa je veliko preganjanje terpela. Stara navada je na svetu, de slabi sanizhujejo dobre. Rekli so ji hinavka, zoper-niza, in kar so mogli shpotljiviga; ker je bila smiraj bolehna, so djali, to je shtrafinga njene hinavshine in drugih grehov. Ona je molzhala, vse voljno preterpela, molila sa sov-rashnike, in nikoli opustila svojiga dobriga shivljenja.

Ob njenim zhasu je prishel na Franzosko neufmiljeni kralj Atila, shiba boshja imenovan, s' veliko vojsko. Vsi so hotli is Parisa sbeshati v' terdne mesta, Genovefa jim je branila rekozh: Mesta, v' ktere mislite iti, bodo rasdjane, timu mestu pa nizh hudiga ne bo. Posmehovali so se ji, pa reknizhno se je sgodilo tako, in potlej so jo v' zhasi imeli.

Bog ji je dal mozh zhudeshe delati, in njeno ime je dalezh flovelo. Zlo sveti Simeon Stilita vezh sto mil dalezh od nje, je svedel njeno svetost, in se ponishno njenim proshnjem perporozhal. — Shivela je skoraj devetdeset let, in je saspala v' Gospodu 3. dan prosenza v' letu 511, ali 512. Bog ji je dal po smerti tudi dosti zhudeshev delati, ker je hotel svojo ponishno flushabnizo tudi na semlji povikshati, de bi verni njene sglede raji posnemali.

N a u k.

Is njeniga shivljenja.

Vsim, pa fosebno mladim, so nauki svetiga Germana potrebni v' ponishnosti, v' zhistosti shiveti, in nizhémerne oblazhila sanizhevati. Kdor hozhe dushno nedolshnost ohraniti, se more bati svetu dopasti. Kdor nosi prevsetne oblazhila, kashe posvetno serze, in de bolj fkerbi sa telo, ko sa dusho. Modri

pravi: „Telefno oblazhilo pokashe zhloveka.“
Sirah. 19, 27.

Sveta Genovefa je bila sanizhevana, in obdolshena, pa ona je voljno vse preterpela, molila sa sovrashnike, in v' dobrim stanovitna ostala. Kristjan moj! ti ravno tako delaj. Zhe se jesish, in kolnesh hude jesike, ni prave ponishne poterpeshljivosti v' tebi. Bolji ti je sanizhevanje, ko hvala. Zhe se hujshi jesish, hujshi terpish. Slabi jesiki so ko osé, zhe se jim bolj branish, huji ti filijo v' obras. Molzhi, preterpi, moli, in stanoviten bodi v' dobrim. Zhe odstopish od dobriga savoljo slabih jesikov, si hinaviz, in rasodevash svojo hinavshino. To je snamnje, de ne flushish Bogu savoljo njega samiga.

Ona je dolgo shivela, ako je bila ravno smiraj v' postih in v' pokori. Ne poshlushaj svojiga hudiga posheljenja, de bi ti posti shkodvali. Bodi smiraj sdershljiv, in posti se rad po navadi dobrih, to bo sdravje dushe in telefa. Posti se na skrivnim, kadar si sam svolish post; posti se ozhitno, kadar je ozhitno sapovedan. Premehki kristjani se boje svojimu telefonu shkodvati s' postam; zhe pleshejo vso nozh, zhe veliko terpé, ker svojimu hudimu posheljenju streshejo, tiga se ne bojé; le takrat, ko samore telefno terplenje dushi pomagati, se bojé.

Ne shivi mehko, ker mehko shivljenje ni kershanfko. Kristjani sploh mislijo, de je

mehko shivljenje le per bogatih; ti se motijo, ker samore biti tudi per ubogih, kateri veliko terpe, in se vedno trudijo. Mehko shivljenje je per tih, kateri po svoji spazheni volji shivé. Veliko jih je, ki se netrudno trudijo sa shivesh, sa posvetne dobizhke, sa streshbo svojim pozhutkam: kaj to pomaga, zhe terpe le sa telo, sa dusho pa jim ni mar? Pijanži, nezhištniki, prevsetniki, in drugi taki veliko terpe, de bi samogli po svojim gerdim posheljenju shiveti. Eni so ognjeni sa svet, pa v' molitvi, v' poslusljanji boshje besede, in v' drugih svetih delih, so leni, in saspani; drugi so, tudi per teshkih delih, polni norosti, gerdiga govorjenja, in veliko hudiga. Vsi ti, in drugi taki so mehkgiga shivljenja. — Svoje hude shelje premagovati, v' duhu pokore voljno terpeti, vse nadloge savoljo Boga preterpeti, in vse keršhanske dolshnosti spolnovati, je vsm sapovedano; kdor tiga ne dela, mehko shivi.

Vsi se morejo pokoriti, lenobo premagovati, serze in pozhutke pod sapovedi devati. Pokorjenje je potrebno pravizhnim, de ne greše, je potrebno greshtnikam, de se poboljšajo, in je potrebno poboljšhanim, de stano vitni ostanejo. Poslushaj svetiga Pavla: „Tarem svoje telo, in ga v' fushtnost devam, de savershen ne bom.“ I. Kor. 9, 27. — Tudi: „Umiranje Jesufovo na svojim telefu nosim.“ II. Kor. 4, 10. — Kdor tiga ne dela, mehko shivi, in bo savershen.

M o l i t e v.

O Jezus! sgled ojstriga shivljenja, in velikiga pokorjenja, ponishno sposnam, de sim filno delezih od tvojih sgledov, in naukov. Ti si od rojstva do smerti veliko, in rad terpel sa svelizhanje moje dushe, jest pa vfiga terplenja vreden sim se terplenja ogibal. Zhe sim terpel, sim nerad, le sa telo, bres duha pokore. Tvoji svetniki so veseli bili tvojiga terplenja in bolezhin deleshni biti, jest pa sim ljubil in iskal le, kar je moje gresne pozhutke veselilo. V' dobrotah sim bil hudobnisthi; zhe so me sadevale nadloge, sim bil nepoterpeshljiv. Sdaj sposnam svojo prasno in hinavsko bogabojezhnost, ker tudi dobre dela sim dopernafhal savoljo sebe, savoljo hvale, savoljo posvetniga plazhila. O Jezus! napolni me s' svojim duham, de bom tvoj uzhenz, de nikoli sebe, temuzh smiraj tebe ishem, de bom tvojih bolezhin tukaj deleshen, in potlej tvojiga kraljestva. Sveta deviza Genovefa prosi Jesusa sa me, in sa vse mehke kristjane, de samoremo po voski poti terplenja in premagovanja v' nebefa priti. Amen.

IV. dan profenza.

Sveta Sinkletika deviza.

Imenitnost, bogastvo, lepota je prav redko f' svetostjo v' mladim zhloveku sdrusheno, pa

sveta Sinkletika je vse te sadershke s' pomozhjo gnade premagala. Ona je bila rojena v' velikim in spazhenim mestu Alefkandrii od bogatih staršev. Njena frezha je bila, de je imela prav bogabojezhe starše, kateri so jo s' vso skerbjo v' boshjim strahu sredili.

Ona je bila filno bogata in lepa. Kadar je bila odraslena, je svoje devishtvo Jesufu v' dar dala sa vselej. Bogato bi se bila lahko omoshila, pa stanovitno je ostala v' svojim sklepu. Doma je rada bila, ponishno in sramoshljivo je bilo njeno oblazhilo; skerbno se varovala tudi hudobnih shenskih, pridna je bila, premishljevala svete resnize, in molila neprenehama. Njeno fosebno veselje je bilo s' Jesufam se pogovarjati, velikokrat ga je po imenu klizala, in djala: Ljubi Jesuf! preljubi sa - me krishani Jesuf! ti si ves moj, in jest sim vsa tvoja. Ker je ona do Boga narvezhi dopadajenje imela, ni hotla od shumezhiga sveta nizh govoriti, nizh poslushati: od svojih dobrih del je rada molzhala, in tudi pred domazhimi jih skerbno je skrivala, ker se je bala od napuha skufhana biti, in ker je hotla le Jesufu dopasti.

Starshi so ji pomerli, ko je bila she mlada, prodala je vse svoje veliko premoshenje, in med uboge ga rasdelila. Po tem je shla v' domazhe pokopaliske prebivat. V' tistih zhasih so bile pokopalisha bogatih prestorne, in so imele kamre sa prebivaliske shivih.

Ondi je bila v' delu, v' postu, v' molitvi. Od nevoshljiviga hudizha je bila hudo skufhana, pa ona je s' ljubesnijo do Jesufa f' postam; in f' s'olsami vse skufhnjave frezhno premagovala.

Sinkletika je povsod flovela. Bogate devize in imenitne shene so jo obiskovale, in so se nad njo zhudile. Zhudile so se nad njo, de mlada, lepa, in bogata je vsimu svetu flovo dala is ljubesni do Jesufa. Shelele so po svoji mozhi ravno tako shiveti, in so jo profile sa svelizhanske nauke. Ona se je dolgo branila druge uzhiti, vender permorana je djala: „*Kdor hozhe dopasti Bogu, more vreden sad pokore delati; nikdar mehko shiveti, svoje telo pokoriti, pred vsimi hudimi beshati; v' samoti, v' postu, v' molitvi stanoviten biti; nikoli v' se upati, temuzh le v' gnado svetiga Duha; radovidnost in radovednost premagovati, svoje misli vedno v' nebesih imeti.*“ To je sapopadik njenih svetih nauhov.

Ona je bila she osemdeset let stara, in polna dobrih del; pa Bog je hotel po nji sgled velike poterpeshljivoſti drugim dati. Tri leta je bila bolna, de nikoli ni pozhitka imela. Sadnje tri mesze je bilo njeno nedolshno telo ena sama rana; nar boljsi in poterpeshljiviſi priatlize so komaj per nji prestale. Umerla je peti dan profenza okoli 360 po Jesusovim rojstvu.

N a u k.

Mogozhe je v' nebefa priti.

Sveta Sinkletika uzhi, de moremo v' nebefa priti, pa tudi de moremo sa nebefa veliko terpeti. Ona je bila mlada, lepa, bogata, in v' fredi velikiga spazheniga mesta, pa se ni dala smotiti, temuzh je Bogu svesto, in stanovitno flushila do smerti. Ravno tako moremo mi, de svoja edino neumerjuzho dusho svelizhamo.

Nekteri mislijo bres terplenja v' nebefa priti, kar ni ref. Kristuf pravi: „Voske so vrata, in tesna je pot, ktera v' shivljenje pelja.“ Mat. 7, 14. Svetniki so bili v' samoti, v' postu, v' molitvi, v' shaloosti, v' pokori stanovitni, vender so smiraj trepetali. Sdaj pa greslniki v' smehu, v' igrah, v' norzhijah, v' poshreshnosti vender le upajo v' nebefa priti. O neumni!

Drugi mislijo, de je nemogozhe dusho svelizhati! pa more biti te misli svirajo is ljubeshni do greha, ker se jim ne ljubi slabo natoro premagovati. Oni si is lenobe smishljujejo veliko tesho v' sapovedih, in sato mislijo, de je nemogozhe po volji boshji shiveti. Oni so enaki lenimu otroku, kteri se ozhetu vedno odgovarja: Ne morem; v' resnizi pa nozhe.

Kdor ima serze po Jesusovih naukih, misli, de le s' terplenjem, in premagovanjem se

pride v' nebesko kraljestvo, vender se samore priti, in sleherni pride, ktéri s' pomozhjo gnade boshje refnizhno hozhé. Ref je to, natora je slaba, soyrashnikov je veliko; pa, kar ni zhloveku mogozhe, je Bogu mogozhe, ker vse samoremo s' njegovo gnado. Sapovedi so ref butara, in jarm sprideni natori, pa s' gnado boshjo je ta butara lahka, in ta jarm fladak. Kar so perute ptizam, to so sapovedi zhloveku. Ptize ne teshé perute, ampak ji flushijo k' letanju, tudi soper mras in mozho; ravno tako ima zhlovek, kteri Boga refnizhno ljubi, v' sapovedih vso pomozh. Kdor najde Boga s' pravo vero, in ga is vsiga serza ljubi, nosi butaro njegovih sapoved, ko zhlovek, ki saklad najde in ga nese domu. Teshkó nese, pa lahko nese, in terpljenja ne zhuti, ker veselo terpi.

O kristjan moj, sakaj se te sdi, de preveliko terpisih sa svelizhanje svoje dushe? Ti terpisih silno veliko sa svet, morebiti terpisih veliko sa pekel, morebiti vezh terpisih sa pekel, ko bi bilo treba terpeti sa nebefa. Tedaj si vero sahtonj prejel, ker se tako gerdo motisih v' svojih mislih. Obudi, in obuduj shivo vero, in sposnaj vrednost svoje dushe; upaj v' usmiljeniga Boga, in ga is serza prosi, de pomozh gnade sadobisih. Le verjemi mi, de tvoja slaba natora poviksjuje tesho boshjih sapoved, ker ji greh dopade. Hitro, in serzhno se podaj na pot svelizhanja, po kte-

ri so svetniki hodili. Kar so oni samogli, samoreh tudi ti. — Moli is serza:

M o l i t e v.

O moj Bog! ponishno sposnam, de fim do sdaj premalo fkerbel sa svoje svelizhanje, fim shivel do sdaj v' smoti; svetu fim flushil, in le sa telo fkerbel, vender fim upal v' nebesa priti. Moj preljubi Svelizhar mi je pravo pot kasal s' krishem, svetniki s' krishem oblosheni so hodili sa njim, jest fim hodil po poti pogubljenja, in shivel bres vsiga strahu. Sa naprej, o Jesuf! se bom le tebe dershal, in po tvojih sapovedih shivel. Tvoje sapovedi so bile moji pokasheni natori teshka butara, ker fim radovoljno ljubil greh, pa vse samorem, ako mi pomagash: tvoj jarm mi je bil teshak le sa to, ker nisim tebe ljubil. Daj mi po svoji veliki milosti ljubesen do tebe; napolni me s' nebeshko sladkostjo, de veselo terpim, de premagujem nadleshne skushnjave, de stanovitno tebi flushim: in v' sveti drushbi tvojih svetih tebe hvalim vekomaj. Amen.

V. d a n p r o f e n z a.

Simeon Stilita pushavnik.

Sveti Simeon, imenovan Stilita, ker je vezh let na stebru stal, je bil prezhuden svet-

nik, nad katerim je Bog kàsal vfigamogozhnost svoje gnade. Njegov ozhe je bil pastir, in tudi on je shivino pafel do trinajstiga leta. Sgodilo se je, de je velik sneg padel, de ni mogel na pasho gnati. Takrat, she otrok trinajst lét star, gre v' zerkev molit, in flifhi brati is evangelja: „Blagor shalostnim, oveseljeni bodo! Blagor zhistim, Boga bodo gledali!“ Te besede so ga mozno spodbodle, pa umeti jih ni mogel. Vprafha stariga bogabojezhiga pufhavnika, kako se morejo te besede saftopiti? Pufhavnik mu pove, de te govore od lastniga satajenja in od kerfhanfskih zhednost, ki jih je k' svelizhanju treba. Skerbno ga she vprafha: Kako sadobi zhlovek svelizhanje? Starzhek mu odgovori: Shalovati in jokati more zhlovek savoljo svojih grehov, ker je s' njimi Boga rasshalil, sveta ne ljubiti, pestiti se, moliti, zhuti zhes svoje posheljenje; revfhino, lakoto, sanizhevanje, preganjanje in vse nadloge voljno preterpeti, in nobeniga prepovedaniga veselja tukaj ne vshivati. Saftopifh to, moj ljubi otrok? Bog ti daj tako shiveti!

Simeon je bil fkosi serze presunjen od tiga svetiga govorjenja, je ponishno in gorezhe profil Boga gnada, de bi s' njo hodil po poti svelizhanja. Shel je v' pufhavo, ondi je bil nektere dni. Vef ognjen sa svelizhanje pride v' neki klofhter, poklekne pred vikfhiga v' klofhtru, profi ponishno ga v' klofhter vseti, kar je tudi sprofil. V' klofhtri je, ako ravno she otrok, nar ojftrjshi shivel memo

vsih drusih. Stanovitno je molil, vedno se poſtil, in nikoli ni dal pozhitka ſvojimu teleſu. Vikſhi tega kloſhtra ga je oſlovil, de bi njegovo preoſtro ſhivljenje ne bilo nevaren ſgled drugim puſhavnikom.

Sveti Simeon pokoren ſapuſti kloſhter, in potlej je ſhe oſtrejſhi ſhivel. Na ſadnje ſi je prebivaliſhe ſvolil viſok ſteber, na katerim je, kakor pravijo, 40 let ſtoje ſhivel: ondi je preſtal lakoto, ſhejo, vrozhino, mras in veliko drusiga hudiga.

Vezh let je ſhe ſhivel v' puſhavi, de je njegova mati ſhe le ſvedla, kje de je, in kako ſveto de ſhivi. Silno je ſhelela ga ſhe enkrat viditi, in s' njim govoriti. Pride k' njemu, od veſelja ſe ſjoka nad njim, in mu raſodene ſvoje filne ſhelje ga viditi. Tolashi jo rekozh: Nikar ne ſhalujte, ljuba moja mati! ſej ſe bomo vidili v' vezhnim boſhjim kraljeſtvu. Umerla mu je mati ſraven njega. Veſ ſhaloſten joka in moli rekozh: „Goſpod naj te vſame v' ſvoje veſelje, in plazha naj ti bolezhine, trud in ſkerbi, ki ſi jih imela ſavoljo mene. O Goſpod! ki na Kerubinih ſediſh, vſe je v' tvoji oblaſti; ti ſi obljudil nebefa vſim, ki te ljubi-jo, ti klizheſh in jemljeſh duſhe pravizhnih v' ſvoje kraljeſtvo, in verſheſh hudobne v' pogubljenje, vsemi nje duſho v' prebivaliſhe naſhih ſvetih ozhakov, ſakaj vſe je v' tvoji oblaſti od vekomaj do vekomaj.“ Amen.

Bog je po njem ſ' zhudeſhi ſvojo vſigamogozhnoſt raſodeval; veliko ljudi je ſavoljo

njegoviga svetiga ojstriga shivljenja k' njemu perfhlo, se mu v' molitvo perporozhevali, in ker so vidili, koliko si sa nebesa persadeva, so tudi pokoro svolili, hudobno in mehko shivljenje sapustili, in k' Bogu se obernili.

Kadar je veliko let na stebru stal je saspal v' Gospodu, v' letu 459 po Kristusovim rojstvu, in shel v' nebesa, sa ktere je tolikanj terpel.

N a u k.

S' vednim pokorjenjem svoje hudo posheljenje premagovati.

Sazhetik brumniga shivljenja svetiga Simeona je bilo skerbno poslušanje besede boshje. Prav govori Salomon: „Modrosti sazhetik so shelje resnizhne po nauku.“ Modr. 6, 18. Kristjan! ti velikokrat flishish, in poslušash besedo boshjo, pa bres vsiga sadu. Beseda boshja ti je mersla, ker hudo posheljenje moti tvoje serzē. Presheni s' gnado boshjo ljubesen do greha, in svelizhanski nauki ti bodo prijetni.

Spremisli neisrezheni pokorjenje nedolshniga Simeona, de sposnash potrebo se pokoriti, in de se resnizhno pokorish. Bog ti ne sapove delati, kar je on delal, vender v' drugih rezheh ga po svoji mozhi posnemāj, in si dolshan, ker si greslnik. Od njega si flishal, de je od prvih let do smerti v' veliki pokori shivel: ti si morebiti od prvih let

do sdaj v' grehih shivel. Delaj tedaj vreden sad pokore.

Pokora Bogu nar prijetniſhi je premagovanje ſvoje hudobne volje, pa tudi moreſh v' pokorjenji shiveti, ako hozeſh ſvojo hudobno voljo premagovati. Jeſuf to ſapove, rekozh: „Kdor hoze ſa menoſj priti, naj ſataſji ſam ſebe.“ Luk. 9, 23. Vſi ſmo v' hudobii ſpozheti, naſhe miſli ſo hodobne, vſih ſerze je ſprideno, na naſhim meſu ni nizh ſdraviga, imamo hudo voljo boſhſji ſveti volji naſprotno; vſi ſmo ſkuſhani od ſvojiga hudiga poſheljenja, ktero ſili naſho duſho v' vezhno pogubljenje.

Mi ſmo tedaj dolſhni ſtarimu zhloveku odmreti, kteriga ſmo po Adamu poverbali, in ſmo dolſhni ſe ponavljati po Jeſufu Kriſtuſu; zhe tiga ne ſtorimo, bomo vekomaj umerli. Sam Bog to ſapove, in ſato pravi ſveti Pavel: „Slezite ſtariga zloveka s' njegovimi deli, in oblezite noviga — po Jeſufu Kriſtuſu.“ Kolof. 3. 9.

Kriſtjan! nikar ne shivi po ſvojim hudim poſheljenji, pa odverni ſe od ſvoje hudobne volje, ne poſluſhaj hudizha, ſlabih tovarſhev, ali ſvojih hudih ſhelja. Ne shivi, kot neverniki v' neſramnoſti, v' poſhreſhnoſti, v' pija-noſti, v' nezhiſtoſti; zhe shiviſh po meſu, boſh vekomaj pogubljen. Ne opuſhaj le ozhitno hudiga djanja, ampak ſkerbno premaguj hude miſli, de boſh per Bogu pravizhen. Ti ſi kriſtjan, shivi tedaj ſveto po Jeſufu Kriſtuſu.

Sveti Pavel pravi: „Kteri so Kristusovi, so svoje meso krishali, vse grehe, in shelje.“ Gal. 5, 24.

Ne brani se tiga storiti, ker drugazhi ne bošh svelizhan. Zhe sdaj nozhesh sebi odmreti, svoje misli in pozhutke v' fushnost devati, in se pokoriti, te bo smert v' grehih prehitela, in pred sodbo boshjo ne bošh obstal. Telo bodo zhervi snedli, premoshenje bodo drugi vshivali, ali sapravili, dusho bošh pogubil. Stori tedaj s' dobro voljo sdaj sa vezhno svelizhanje, kar bošh potlej sastojnj storiti shelel. Zhe tiga ne storish, bošh svojo terdovratnost obshaloval vekomaj, in ta preposna shaloft ti ne bo nizh pomagala. — Obshaluj is serza svoje greshno shivljenje, in rezi:

M o l i t e v.

O Jesus! sdaj shaloften sposnam, de fim od tvojih svetih naukov delezh safhal. Svojim pozhutkam fim stregel; sebi in svetu fim shivel; slabeji fim bil od nevernikov, ker oni tebe ne posnajo, jest pak fim vedno slishal tvoje, svete nauke, in vshival tvoje dobrote. O jest nesrezhni zhlovek! Veroval fim v' tebe is ljubesni do mene krishaniga, drugiga mi pa ni mar bilo kot rasujsdano shiveti. Poslufhal, in bogal fim raji vsakiga, ko tebe, o Jesus! Upam v' tvojo nefkonzhno milost; ti samoresh, in hozhesh

meni pomagati na pravo pot pokore. Pomagaj mi po svoji veliki milosti, de s' pomo-
zhjo tvoje gnade serzhno obshalujem svoje
velike grehe, se resnizhno poboljšham, v'
pokori do smerti stanovitno shivim, in tebe
vekomaj vshivam. Amen.

VI. dan profenza

Sveti trije kralji.

Malo zhasa po Jesuovim rojstvu so prishli
v' Betlehem mesto rodu Juda is jutrove de-
shele modri Jesufa molit. Ti so bili per-
vine nevernikov. Ti se sploh sveti trije kralji
imenujejo. So bili res kralji, ali ne; kako
jim je bilo ime, se ne more v' resnizi vé-
diti. Bogati, mogozhni in modri so bili.
Sploh misel je, de so bili is Arabije, ktera
velika deshela meji s' Judovsko, in je Ju-
dovski desheli proti jutru.

Modri so v' svoji desheli vidili novo sve-
sdo nad Judejo, in od boshje gnade ras-
svitljeni so sposnali de osnanuje rojstvo Si-
na boshjiga. Od te prezhudne svesde je ve-
liko zhasa prej pravil Balaam. — Judje so
bili v' daljnih deshelah v' fushnosti, in tudi
neverniki so lahko od njih svedili, de zhakajo
odreshenika, in ob katerim zhasu bo prishel.

Modri polni hvaleshnosti in serzhnosti so se na pot podali, in hiteli v' Judejo, pa svedsa se jim je bila skrila, kar je bila skušnja njih vérne stanovitosti. Oni so menili, in je bilo ref: v' Jerusalemu bomo svedili, kje je novi kralj rojen; so hiteli v' mesto, in serzhno vprashali po njem. Oni niso prashali po sinovih kralja Herodesha, kateri so še bili odraseni, temuzh kje je sdaj rojeni kralj Judov.

Kadar je kralj Herodesh to slishal, se je prestrashil, in ves Jerusalems s' njim. — Ob tistim zhasu Judje niso imeli praviga sapopadka od odreshenika. Oni so od njega mislili de bo Israelze od vidnih sovrashnikov odreshil, in de bo mogozhen kralj v' Jerusalemu zhes vse narode. Motili so se, ker so prerokovanje od katoljshke zerkve posvetno sastopili. Herodesh je ravno tako mislil, sato se je prestrashil, ker se je bal sa kraljestvo. Pa sakaj so se tudi Jerusalemszhani prestrashili? Jim ni bilo bolji se Herodesha snebiti? To je ref, vender so se prestrashili is posvetnih urshahov. — Eni so se prestrashili k' videsu in is hinavshine, de bi Herodeshu dopadli. — Drugi so se prestrashili is lakomnosti, ker so se bali sa flushbo, ktero so imeli per njem, ali od njega. — Tretji so se prestrashili, ker so menili: neusmiljeni kralj Herodesh nas bo pomoril, ker bo mislil, de noviga kralja shelimo.

Kralj Herodesh je poklizal uzhenike, in jih je vprashal: Kje bo Kristus rojen? Oni

so mu odgovorili: V' Betlehemu rodu Juda. Prej ni bilo Herodeshu mar svediti, kje bo Kristuf rojen, sdaj ga le skerbi, ker se boji sa kraljestvo; sato ni bil vreden ga posnati.

Kralj Herodesh je potlej skrivaj poklizal modre in skerbno is njih sprasheval zhas, v' kterim se jim je svesda perkasala. Kadar je to svedil, jim rezhe: Pojdite, in skerbno oprashujte po detetu, in ko ga najdete, pridite meni nasaj povedat, de tudi jest grem ga molit. — O neusmiljeni in prekanjeni hinaviz! On je modre skrivaj poklizal, de bi drugi ne slisnali tiga hinavskiga govorjenja, in modrim ne povedali, koliko je on neusmiljen. Herodesh je hudobno mislil, in lepo govoril, sato je on shiva podoba hinavske dushe.

Modri so Herodeshu verjeli, pa Bog ni dopustil jih sapeljati. Oni so shli bersh is Jerusalema, in sunaj mesta ugledajo svesdo, ktero so prej vidili v' jutrovi desheli, ta je pred njim shla, in nad Jesusam obstala. To je bilo nebeshko plazhilo njih velike serzhnosti in stanovitosti. Modri so bili neisrezheni veselili, in hvaleshni sato, so hiteli sa svesdo, in so nashli Jesufa. — Kdor je svest Bogu, ni nikdar od njega sapushen.

Modri so ob ti perloshnosti skasali dve sosebni zhednosti, shivo vero, in veliko ponishnost. Oni so shli v' tisto revno prebivalishe bolj ubogimu, ko mogozhnimu kralju podobno,

vender se niso nad tim pohujšhali, temuzh so sposnali odrefhenika vsiga sveta, in klezhe novorojeno dete ponishno molijo.

Oni so Jesufu v' dar dali slata, kadila, mire. Ti darovi rasodenejo njih vero. S' slatam so njega sposnali kralja, ker slato se daruje kraljam; f' kadilam so ga sposnali Boga, ker kadilo se sashiga per boshji flushbi; s' miro so ga sposnali zhloveka, ker s' njo pomasane so v' tistih deshelah trupla mertvih pokopavali. Nar boljshi, in prijetnishi dar modrih je bil ta, ker so sebe is vsiga serza Jesufu dali.

Modrim je bilo od Boga rasodeto, in sapovedano ne verniti se k' Herodeshu; shli so tedaj po drugi poti v' svoje deshele nasaj. Oni niso sposnali Herodeshove hudobne hinavshine, pa Bog jih ni pustil sapeljati. Jesuf je bil tedaj dobrim rasodet, hudobnim je ostal nesnan. — Modri so vso pot hvalili Boga, Jesufa so smiraj v' serzu nosili, drugim so ga po mozhi osnаноvali, do smerti prav sveto shiveli, in potlej sosebno plazhilo v' nebesih prejeli.

N a u k.

Is tiga prasnika.

Modri so vidili novo svesdo, in so bersh shli Jesufa iskat: ako bi ne bili bersh shli, bi ga morebiti ne bili nikoli najdlj. Kristjan moj!

tudi tebi sveti svesda gnade boshje, ishi tedaj bersh Jesufa f' pravim spreobrnjenjem. Ne rezi: Bom ob bolj perlošnim zhasu, kadar bom manj skerbi imel, kadar mi bodo skufhnjave manj nadlesne, kadar bom stareji. Zhe si gnadi boshji nesvest, morebiti bosh sapushen. Gorje zhloveku, kateri ne sposna zhafa boshjiga obiskanja. — Lashnjivi priyatli, dolga pot, nevarnost in veliko terpenje bi bilo lahko odvernilo modre, ako bi bili manj gorezhnosti imeli; ravno to tebe, o gresnik, obfodi, ker sovrashnike svoje dushe poslushash, in nozhesh nizh terpeti sa svoje svelizhanje, — Serzhno tedaj vstani, in pojdi k' Jesufu.

Modrim se je bila svesda skrila, pa oni niso savolj tiga od dobriga sklepa odstopili. Kakor s' njimi, tako s' drugimi Bog dela. On daja svitlobo is milosti, in is milosti perpušti, tamó. Dobro in hudo se premenjuje, de smo serzhni in ponishni. Gresniki! v' hudim ne posabite dobriga, in v' dobrim ne posabite hudiga. Bog s' nami dela kot moder ozhe s' svojimi otrozi, ktere resnizhno ljubi, pa ozhitne ljubesni njim ne kashe vselej. Kristjan! zhe nimash obzhutniga veselja v' molitvi in v' boshji flushbi, bodi stanoviten, ne odstopi od dobriga, she bolj moli; opravljaj svesto, kar ti Bog sapové, in potlej ti bo obilno povernjeno.

Kadar se je svesda skrila modrim, so shli v' Jerusalem, de bi od uzhenikov svedili, kam

se bodo obrnili. Ti ravno tako delaj; kadar koli zviblašh, vprašhaj uzhenike katoljške zerkve, sosebno per spovedi, de najdesš pravo pot, in de po nji varno hodišh. Nimasš sgo-vora, zhe tiga ne storisš.

Herodesh se je prestrašhil in ves Jerusa-lem s' njim, kadar so svedili, de modri no-vorojeniga kralja ishejo. Glej, o kristjan! de se tudi ti is posvetnih urshahov ne prestra-sbisš, kadar slisšisš, kaj je storiti k' sveli-zhanju. Jesusovi namestnik ti sapove slabiga priyatla sapustiti, veliki drushbi se odpoveda-ti, blishnimu poverniti, ali kaj drugiga; ne prestrašhi se, temuzh stori to, de dusho sve-lizhasš. Kaj ti bodo sapeljivi priyatli, veli-ka drushba, obilnost blaga pomagali v' vezh-nim pogubljenji?

Herodeshu ni bilo prej mar svediti, kje in kedaj bo Kristuf rojen, le ob prihodu mo-drih je shelel svediti, ker se je bal sa kra-ljestvo. — Herodesh je podoba slabih kristja-nov, kateri od fkerbi, od hladnosti, od sku-shnjav smotljeni shive v' radovoljni slepoti. Le v' nevarni bolesni fkerbno oprashtujejo uzhenike, in spovednike, kaj de jim je storiti, pa takrat je morebiti preposno. — Uzheniki, kateri so modrim pravili, kje bo Jesus rojen, in vender sami niso hotli k' Jesusu iti, pome-nijo tiste, kateri druge modro uzhe sami pa ne delajo tako, drugim kashejo pravo pot, sami pa po drugi hodijo.

Si flifhal, kako je Herodesh hinavsko govoril modrim; ti sovrashish njegovo gerdo hinavshino, pa morebiti ravno tako delash. Ti molish Jesufa s' shnabli, pa ne s' serzam; fkerbish sa njegovo sunanjo zhaft, in ga s' shivljenjem sanizhujesh; shelish ga prijeti per svetim obhajilu, in ga krishash v' svojim serzu; prav govorish in hudobno delash. Preljubi moj! kaj je to, ko gerda hinavshina?

Modri so sunaj Jerusalema sopet vidili svesdo, ta je pred njimi fhla, in nad Jesusam obstala. — O kristjan! bodi poln vere, in serzhnosti, in Bog te bo frezhno vodil. Modri so nashli Jesufa, kteriga so s' velikim terplenjem stanovitno iskali; ti vavno tako delaj. Kaj ti pomaga svediti pot, po kteri se pride do Jesufa, zhe nozhesh hoditi po nje, ali zhe odstopish od nje? Bodi tedaj boshjimu pokli zu pokoren, in na Gospodovi poti stanoviten. Boljsi bi ti bilo poti refnize ne sposnati, ko po sposnanji od nje odstopiti.

Shiva vera, in serzhna ponishnost modrih uzhi in svari. Bogatih in mogozhnih ni bilo fram pred detetam Jesusam se ozhitno ponishovati; ti morde se framujesh ponishno moliti Jesufa v' prizho drugih kristjanov. Per sveti masi je ravno tisti Jesus, kralj nebes in semlje, kteriga so modri v' Betlehemu molili: to verujesh, vender je malo prave ponishnosti v' tebi. Bodi tedaj poln shive vere, ko modri in bosh tudi ponishen.

Tudi ti daruj Jesusu, ko modri prijetne dari. Slato mu daj zhište gorezhe ljubesni, kadilo prave molitve in zhaſti, miro reſnizh-niga pokorjenja in ſolsa. Vzhaſi dajefh v' dar ſa Jeſusovo ſunanjo zhaſt, ſebe pa nozhefh dati; zhe mu ſebe ne daſh, bo on vſe tvoje dari ſanizheval.

Modri ſo ſhli po drugi poti v' ſvojo de-shelo naſaj, ker jim je bilo to raſodeto in ſapovedano od Boga. Tudi ti delaj tako, va-ruj ſe prav ſkerbno Jeſusovih ſovraſhnikov, ker oni te ne morejo zhiſto ljubiti, in ſavolj tiga te bodo ſapeljali, pohujſhali in pogubili. Boljſhi in potrebnjſhi je prijaſnoſt Jeſusova od prijaſnoſti vſih kraljev in mogozhnih, ker ti vſi kralji in mogozhni ne bodo ſamogli po-magati, ali te reſhiti na ſodni dan, ako naj-deſh Jeſufa ſerditiga.

M o l i t e v.

O preljubi Jeſuf! ſgrevano ſpoſnam, de ſim velikokrat tvojo gnado ſanizheval, ktera me je nepeljevala k' tebi. Ti ſi meni poma-gal iſ ſgol miloſti, jeſt ſim ſe branil iſ ſgol hudobije. Modri ſo tebe ſ' velikim terplenjem iſkali, jeſt bi bil lahle, pa te niſim hotel iſkati. Tvojiga velikiga ponishevanja in nau-kov ſim ſe pred ljudmi ſramoval, ker tebe niſim ljubil. Zlo per tvoji ſluſhbi ſim bil premalo ponishen: zhe ſim te pa ſ' beſedo

hvalil, fim te s' djanjem sanizheval. Pomagaj mi, dobrotljivi Jesuf, moje slabo shivljenje resnizhno poboljšhati. Terno obljubim tudi s' velikim terplenjem tebe iskati, in najdi. Tebi v' dar dam svojo dušo, svoje telo, in kar premorem. Majhen dar je leta, pa tvoja milost je neisrezheno velika, in me ne bo sanizhevala. — Sveti trije kralji! profite Jesusa sa-me ubogiga nevredniga gresnika, de milost od njega sadobim, in de ga v' vašhi sveti drushbi hvalim vekomaj. Amen.

VII. dan profenza.

Sveti Luzijan marternik.

Sveti Luzijan je bil rojen na Sirskim, in od mladosti do smerti je bil Bogu svest. Kadar je bil odrashten, je vse svoje premoshenje med uboge rasdelil, in v' klošter shel, de bi ondi bres smot Bogu gorezhe flushil. Njegova nar vezhi skerb je bila od prvih let do smerti prav skerbno premishljevali Jesufove nauke, in po njih na tanko shiveti, de bi dušo svelizhal.

Njegova svetost ni mogla skrita ostati, verni so ga sheleli povikshana v' s. zerkvi. Mashtnik je bil shegnan sa šreshbo vernih velikiga mesta Antiohije. V' tistim velikim me-

Stu je nevtrudno osnenoval besedo boshjo, vérne je neprenehama uzhil v' zhistih naukih katolske zerkve, in tudi veliko pisal sa poduzhenje vernih, in sa spreobernenje nevernih: on je bil s' svojim svetim shivljenjem v-sim sgled prave brumnosti, velikiga pokorjenja in globoke ponishnosti.

Ob tistim zhasu so neverniki preganjali zerkev. Sveti Luzijan je bil tudi ujet, vesan in vershen v' jezho, ker je dolgo, in veliko terpel, pa on je bil vsiga tiga terplenja vesel, in je vedno hvalil Boga. Potlej so ga neverniki mnogo skufhali in martrali, pa ga niso mogli premagati. Na vsako vprashanje neverniga sodnika je odgovoril: Jest sim kristjan. S' tim je premagal vse sovrashnike. Na sadnje je bil umorjen 7. dan profenza 312.

N a u k.

Verni morejo biti sheljni svetih naukov, in delati po njih.

Sveti Luzijan je bil od prvih let do smerti svest Bogu, ker she v' sazhetku je bil poln ognjenih shelj po Jesusovih naukih: te je on smiraj premishljeval, in se jih uzhil. Prav govori Salomon: „Sazhetik modrosti so refnizhne shelje po nauku.“ Modr. 6, 18. On je smiraj v' serzu imel, kar je obljubil per svetim kerstu, in kar je Kristusu dolshan; sa to je nevernikam odgovarjal: Jest sim kristjan.

Ta beseda vse dolshnosti sapopade, in rasla-ga. — Bodi tudi ti smiraj lazhen Jesufovih naukov. De to storish, premisli: Sin boshji je is nebes prishel nas uzhit. Kakshini bi mi bili bres njegovih naukov!

Vezhna hvala bodi usmiljenimu uzheniku Jesufu, kateri nam je pernesel luzh, in saflushil gnado, de bi sposnali, kaj je storiti, in tudi storili. Slaba natora bi nas uzhila rezhi: Blagor bogatim — veselim — rasujsdanim, pa Jesuf, uzhenik, odganja te smote. Mi bi rasujsdano in krivizhno shiveli, bres vfiga ozhitanja vesti, vsi bi bili pogubljeni. Ljubi tedaj svete nauke Jesufove.

Ako te refniza prav veseli, bosh nauke rad poslusshal in premishljeval, bosh pridige, in vse svete nauke s' sheljnim in ravnim serzam poslusshal. Zhe ne marash sa Jesufove nauke, sanizhujesh Jesufa samiga. Poslushaj, kako strashno Jesuf govori sanizhevavzam boshje besede: „Vi ste is ozheta hudizha.“ Potlej perstavi: „Kdor je is Boga, besedo boshjo poslussha.“ Jan. 8, 44, 47.

Ako te refniza prav veseli, bosh rad shivel po nji. Kaj ti pomaga poslushati, zhe ne shivish po naukih? Kaj ti pomaga dosti snati, zhe slabo shivish? Marfkteri hvali nauke Jesufove s' besedo, pa jih sanizhuje s' shivljenjem. Poslushaj svetiga Pavla: „Niso ti, kateri postavo flishijo, pravizhni, temuzh ti, kateri postavo dopolnujejo.“ Rim. 1, 13. —

Tedaj shivi sveto po svetih naukih, ker bošh tudi po njih sojen. Beseda, katero je Jezus govoril, te bo sodila na posledni dan.

Ne poslušhaj svojiga hudiga posheljenja, ali hudobnih naukov soper rasodeto besedo bošho. Slaba natora nerada nosi potrebno tesho boshjih sapoved: sa to si vedno persadeva polajshati jarm Jesusovih naukov. Zhe si rešnize sheljin, bošh od nje rasvitlejen; zhe rešnize ne ljubish, bošh poln svijazh soper njo. Hudobnik nozhe sastopiti, de bi dobro delal; on sovrashi luzh, ker so njegove dela hude. Kdor je slabiga shivljenja, ne terpi rad sdra viga uka. Njemu je vse previfoko dognano, vse preojstro, in vse preteshko.

Preljubi moj! ne pohujshaj se nad slabimi, in ne poslušhaj hudobnih, ker ti so luli-ka od sovrashnika persijana, pa potlej bo v'ogenj vershena. Poslušhaj in ubogaj le katolshko zerkev, šteber rešnize; in sopet ti perporozhim, ne poslušhaj in ne posnemaj hudobnih, ker veliko greshnikov te ne bo rešhilo na dan sodbe. Poslušhaj, kakor govori sveti Pavel: „Ako bi ravno is nebes angel prishel vam osnanit sunaj tiga, kar smo vam osnаноvali, naj bo preklet.“ Gal. 1, 8.

M o l i t e v.

O Jezus sonze moje dushe, in vfiga sveta! ti si luzh pernesel na svet, pa jest, neum-

ni zhlovek, sim do sdaj ljubil tmo, in sovra-
shil luzh sato, ker so moje dela bile hude.
Spazhnost mojiga serza in shivljenja je bila
kriva, de sem si smishljeval sgovore soper tvo-
je sapovedi, de sim greslhne dela opravizhe-
val, in de sim po slabih shegah neumniga
sveta slepo shivel. Spazhenost mojiga serza mi
je prijetno storila vse, kar so mi hudobni pra-
vili, in de sim raji njim verjel, ko tebi,
in tvojim namestnikam, duhovnim. Odpusti
mi, o Jesus! mojo hudobijo; sa naprej bom
le tvojo zerkev poslushal, in hozhem le po
njenih naukih shiveti. Daj mi gnado po tvo-
jih sapovedih shiveti, varuj me pred sapelji-
vim pohujshanjem, daj mi serzhnost vse hu-
do raji prestati, ko tebe shaliti, daj mi sta-
novitnosti v' dobrim, de ne opešham, in de
tvojo milost hvalim vekomaj. Amen.

VIII. dan profenza.

Sveti Severin, Esterajharski uzhenik.

Sveti Severin, maslnik is velikih shelj prav
sveto shiveti, in Bogu prav skerbno flushiti,
je shel v' daljne deshele svete pushavnike ob-
iskat, de bi se od njih nauzhil popolnoma shi-
veti. Per njih je bil vezh zhasa v' vsih do-
brih delih, in je shelel smiraj per njih ostati;

od boshjiga rasvltljenja pa gnan, je prishel v' nashe deshele greslhniko preobrazhat k' Bogu. On je v' majhnim mestu bliso Duneja spazhenim prebivavzam osnanoval pokoro, pa ga niso hotli poslushati. Na sadnje jim je oestro rekel: Ako se ne spokorite, val bo Bog hudo, hudo pokoril: neusmiljeni sovrashniki bodo nad to mesto prishli, vse bodo pomorili in poshgali. Oni pa so se mu posmehovali.

Sveti Severin je tisto terdovratno mesto sapustil, in v' drugo shel. Zhes majhen zhas so prishli Ogri, kateri so bili takrat neverniki, so mesto premagali, vse pomorili in poshgali. Drugim mestam okolj in okolj so enako delali; potlej so prishli nad tisto, v' katerim je bil sveti Severin. Mestnizhani so bili v' grosnim strahu, pa na ognjene besede njegove so se k' Bogu spreobernili. Bog je njih pokoro in proshnje uslisshal, in jih naglo reshil od hudih sovrashnikov.

Leta svesti flushabnik boshji je tudi na Dunaji in v' drugih mestih osnanoval pokoro; veliko dobriga je delal vsm; v' pokori in terplenji je vedno shivel; kakor je pa sveto shivel, je tudi sveto umerl v' letu 480.

N a u k.

Sakaj nam Bog poshilja nadloge?

Sveti Severin je resnizhno govoril: Bog poshilja nadloge savoljo grehov; in f' pokoro

se potolashi pravizbna jesa boshja. Vender moremo sposnati, de vsi smo strahovanja, in nadlog potrebni, ker smo spridene natore; in sraven moremo sposnati, de Bog tudi pravizhnim poshilja nadloge. Bog tako ravná s' svojimi prijatli, de se raji lozhijo od sveta, de sbrishejo svoje madeshe, in vezhi plazhilo prejmejo v' nebeshih. Besede angelja Rafaela starimu Tobiju rezhene so prezhudne, pa ravno one poterdijo, kar je bilo sgoraj rezheno. On je tako govoril: „Ker si bil prijeten Bogu, te je nadloga mogla skusiti.“ Tob. 12, 13.

Bog s' terpljenjem obiskuje greshnike, de se spreobernejo. Od tiga prizhuje sveti Pavel, rekozh: „Mi smo od Gospoda pokorjeni, de ne bomo s' svetam pogubljeni.“ I. Kor. 11, 32. Nadloge sadevajo greshnike, de sposnajo, koliko je hudo in grenko Gospoda sapustiti; de k' njemu sdihujejo, in se spreobernejo. Na semlji, nerodovitni pufhavi dobriga in rodovitni hudiga, ne moremo biti bres nadlog: to je pa, de jo teptamo s' mislami, kakor jo teptamo s' nogami, in sdihamo po nebeshkim kraljestvu.

Terdno misli, de so vse nadloge od Boga. Prerok Amos vprasha: „Je li nesrezha v' mesti, ktere bi ne bil Gospod storil?“ Am. 3, 6. Vse nadloge so od Boga. Vetrovi, mras, susha, mozha, ogenj, bolesni, sovrashniki, in vse stvari so shiba v' boshji roki. Zhe kaj terpisih od nadleshnih ljudi, zhe nimash fre-

zhe per hishi, zhe so flabe letine, zhe je voj-
ska, ali kar si bodi hudiga, sunaj greha vse
je od Boga. Ti dolshish vse druge, pa no-
zhesh sposnati: Bog me shtrafuje savoljo gre-
hov. Zhe pa sposnash, kaj ti pomaga, ako
se ne poboljšash? Poslufhaj besede svetiga
pisma: „Ogenj, tozha, lakota in smert, vse
to je sa mashevanje stvarjeno.“ Sirah. 39,
35. David tudi prizhuje: „Ogenj, tozha,
sneg, led, pish, in vse nadloge spolnujejo
boshje povelje.“ Pf. 148, 8. Ravno sato Bog
tebe shrafuje s' zhloveki, kateri te sovrashi-
jo in stiskajo. On ni kriv njih hudobne
volje, pa perpuhti to, ker si ti vreden. On
te tepe s' njimi, potlej bodo pa oni hudo
pokorjeni. Od tiga je neisrezhenno veliko sgle-
dov v' svetim pismu. — Jenjaj tedaj od kri-
vih sodeb in le sebe kriviga sposnaj. Jeremi-
ja vprasha: „Kdo je moder, de bi sastopil,
sakaj je deshela rasdjana?“ On odgovori: „Ker
so ljudje Gospodove sapovedi sapustili.“ Jer.
9, 12, 13.

Ne zhudi se, de Bog shtrafuje hude dela,
ker je pravizhen in svet. Zhiste so njegove
ozhi, in ne more hudobije terpeti. Premisli
koljko hudiga je na svetu, kdo se Boga is-
ljubesni boji, koljko pravize in svetoſti je
med nami? Dobriga je malo, hudiga veliko;
ni vezh nedolshnoſti, ni vezh pokore na sve-
tu. Pohujſhanja je toljko, de se ſkoraj ſhe
ne miſli na besede Jeſusove: „Gorje svetu
savoljo pohujſhanja.“ Mat. 18, 7. Tedaj,

kakšna modrost in praviza je tvoja, o gresnik! de hozheš po svoji hudi volji shiveti, in se zhudiš, ako Bog pošilja nadloge: zhuditi bi se mogel, de nismo vsi pokonzhani. Res, boshja milost je, de smo še shivi, de nismo pogubljeni.

Preterpi voljno vse nadloge, ker si jih resnizhno vreden. Vse, karkolj se ti hudiga pergodi, prenesi v' duhu pokore, in ne savori Gospodoviga svarjenja. V' vsih nadlogah imaj pred ozhmi Jesufove besede in rezi is serza: Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji. Ti praviš: Lahko bi preterpel, ako bi od ljudi hudiga sa dobro ne prejemal. Neumnesh! To je pravizhno plazhilo tvoje nehvaleshnosti, ker ti s' Bogam ravno tako delaš. Porezhesh: Vse krishe bi loshej preterpel, ko tiga. O neumni gresnik! ti zherev in pepel bosh vsigamogozhniga Boga vshugal. Hozheš nar modrejshiga uzhiti, kako te ima pokoriti. Kdo si ti, de se hozheš s' Bogam pravdati, in predersno vprafhati: Sakaj mi te nadloge pošiljaš? Ti si bil velikokrat vreden pekla, ne brani se majhniga in kratkiga terpljenja. Zhe hozheš, ali nozhesh, moreš terpeti. Branish se teh krishev, pa si še hujših vreden. Ne brani se tedaj krishev, ampak voljno preterpi; zhe voljno terpiš, loshej terpiš, in sraven veliko plazhila saflushish. Poterpeshljivost ti je potrebna, de boshjo voljo storish, in oblubo vezhniga shivljenja sadobish. Hebr. 10, 36.

Bog te shtrafuje in terpinzhi, de se spokorish, in ti ogrenuje is gole milosti posvetno veselje, de pogubljen ne bosh. Bog ti ne poshilja nadlog le sato, de terpish, temuzh, de f' pravo pokoro njega ishesh. Gorje tebi, ako bi te pustil v' grehah mirno shiveti. Spreoberni se tedaj k' Gospodu, in te bo reshil is nadlog; zhe te pa ne bo reshil, ako se ravnopoboljšash, ti bo potlej obilnisthi plazhilo dal. — Memrash zhes krishe, in terdovaten v' grehah ostanes. Terpish, ne savoljo pravize, temuzh savoljo svojih grehov, pa se hudujesh, in se ne poboljšash. Bog te pokori savoljo prejsnih pregreh, pa ljubesen do njih je smiraj mozna v' tebi. Obetash poboljšhenje, pa zhasa sa poboljšhenje vender le nikolj ni. Profish fizer Boga sa reshhenje, pa f' svojo terdovratnostjo ga permorash te she hujishi shtrafati; jenjaj tedaj od grehov, in on bo jenjal od tepenja.

M o l i t e v.

Ozhe nebeski! vem, de me shtrafujesh le sato, ker sim gresnik, pokorjenja vreden in potreben. Ti mi poshiljash nadloge, de bi se poboljšhal, in vekomaj ne terpel. Ti si Ozhe usmiljenja, in le is ljubesni me spokorish. Pravizna je tvoja shiba. Veliko dobra sim prejel od tebe, in tudi sdaj prejemam, pa nehvaleshnisthi sim bil od vsih drugih; si me s' nadlogami stiskal, pa sopet ni-

fi per meni nizh opravil. Vzhasi fim obetal pokoro, pa le obetal jo s' pizhlim serzam, pokore vender nifim delal, in do sdaj fim ti nepokoren shivel. Savershenja fim vreden, sposnam, pa ravno tvoje strahovanje mi daje upanje, de me she vabis h k' pokori. Pravi- zhen in usmiljen si, o Gospod! vezh se ne bom tebi vstavljaj, daj mi gnado prave pokore, in tepi me tukej po svoji milosti, de pogubljenju odidem. Sveti Severin, osnanovaviz pokore, sprosi mi po Jesusu Kristusu praviga duha pokore, de se spreobnem, ne le voljno, ampak tudi s' veseljem terpim, in de se po smerti vekomaj veselim. Amen.

IX. dan profenza.

Sveti Gordi marternik.

Sveti Gordi flotnik (*poglavar zhes sto mosh*) v' mestu Zesareji je bil svest, mogozhen, in od vsih zhaften. V' letu 303 pod zesarjama Dioklezianam in Maksimianam je hudo preganjenje vstalo zhes zerkev. Od tiga hudiga preganjenja ozhak sveti Basili pravi: Neverniki so bili bolj neusmiljeni od sverin; kdor ni hotel moliti malikov je bil bres vsiga usmiljenja umorjen; pushave in jezhe so bile polne kristjanov, hishe pa prasne.

Sveti Gordi je pred Bogam dobro premislil, potlej je sklenil svojo imenitno flushbo pušiti, in v' pušhavo beshati, kar je tudi storil. V' pušhavi je shivel v' molitvi, in v' pokori. Njegova dušha se je v' pušhavi zhe dalje bolj unemala, in drugiga ni sheléla ko veliko terpeti sa vero Jesufovo. On je svedel, de v' Zesareji bodo neverniki velik prasnik obhajali; shel je v' mesto, de bi te neumne ob hudiga odvernili; pa bersh so ga sposnali, savpili, s' sobmi shkripali, ga popadli in peljali pred oblastnika; pred kterim je prav serzhno sposnal Jesufa, in sanizheval malike. Oblastnik vef serdit v'kashe svojim flushabnikom, de naj perpravijo shibe, noshe, skire, ogenj. Sveti Gordi vef vesel rezhe: Bog je moja pomozh, nizh se ne bojim; zhe bom huji terpel, vezhi plazhilo me zhaka. Kadar so ga neverniki martrali, jim je sam serzhnost dajal, ker je shelel she vezh terpeti.

Oblastnik vidi, de f' hudo nizh ne opravi, mu sazhne prijasno govoriti, in mu obljudi zhasht, bogastvo in veliko drugiga, zhe se odpove Kristufu in malike moli. S. Gordi serzhno odgovori: Neumen si, zhe mislish, de bi jest prodal lepe nebefa sa posvetne dobrote. Oblastnik se raserdi, in ga bersh obsodi. Takrat so perstopili prijatli k' svetimu Gordiju, in so ga profili rekozh: Saj s' besedo tolashi oblastnika, de ne umerjesht v' nar lepshi starosti; sadosht je, de Jesufa v' serzu imash. On jim odgovori: Ne obshalovajte mene, te-

muzh sebe. Jest sim perpravljen ne le enkrat, ampak tavshentkrat sa Kristusa umreti, ker je tudi on sa me umerl.

Kadar oblastnik vidi njegovo serzhno stanovitnost, ktero je on terdovratno nepokorshino mislil, ga je ukasal umoriti. Is nekterih besedi svetiga Basilija se sklene, de je sveti Gordi v' ogenji svoje shivljenje sklenil.

N a u k.

V' slehernim stanu je mogozhe dushe svelizhati.

Sveti Gordi je bil stotnik, in prizhuje de je mogozhe v' vsakim stanu dusho svelizhati. Soldashki stan je zhastit, pa slabimu zhloveku je nevaren. Vojshak sa svojo deshelo unet, svest svojim vikshim, tudi s' nevarnostjo svojiga shivljenja, serzhan soper sovrashnike, vender v' sredi morije usmiljen, pravizhen, in bogabojesht, je sosebne hvale vreden. — Ne le sveti Gordi, ampak tudi veliko drugih vojshtakov je sveto shivelo, in tudi sa vero shivljenje dalo, Neverni zesarji niso imeli bolj svestih soldatov, ko so bili kristjani, ker oni so jim bili svesti savoljo Boga! pa tudi so raji dali vse, in tudi shivljenje ko odstopiti od Boga. Kdor je od vikshih v' soldashko flushbo poklizan, more perve verne posnemati, naj bo svest, bogabojezh in poterpeshljiv, in bo veliko plazhilo od Boga prejel.

Lashnjivi prijatli so obdali svetiga Gordija, in so sheleli ga odverniti, pa niso nizeh samogli opraviti. Oni so mislili usmiljeni biti, pa so bili neusmiljeni. Kristjan moj! ljubi Boga, in bosh slabe prijatle ne le hitro sponal, ampak tudi serzhno odpravil. Dobrih prijatlov je slo malo. Vsaki da svoj svet, kakor mu je, ali ni resniza per serzu. Ni tvoj prijatel ta, kateri se tebi perlisuje; in ni tvoj sovrashnik ta, kateri tebe svari. Varuj se prijatla nebogabojezhiga; kdor ne ljubi Boga, ne more ne sebe, ne tebe prav ljubiti. Tudi ti bodi s' drugimi pravizhen in resnizhen. Preljubi moj! spremisli svoje serze; morebiti vsakiga poslushash, ako te ravno sapeljuje; morebiti se bojis shaliti zhloveka tudi, kadar ne moresh njemu in Bogu dopasti. Tebe vprasha sveti Avgushtin: Kaj bi ti sazhel v' bolezhinah, ker se neumno bojis besedi? — Poslushaj in vbogaj prijatla dobriga sveta, in tudi ti uzhi druge po volji boshji.

Sveti Gordi in vsi svetniki so bili serzhni in stanovitni, ker so vedno pred ozhmi imeli prihodno shivljenje. Lepe nebesa, strashni pekeli in neskonzhno vezhnost so oni smiraj premishljevali; sato so bili v' dobrim stanovitni. Slep gresnik! ljubesen do Boga nima mozhni v' tebi, ker te ljubesen do greha le bolj neobzhutljiviga dela. Kaj je storiti? Premishluj saj vezhno pogubljenje, de te bo skerbalo, de bosh is serza molil, de greh opustish, in szhasama opravizhenje sadobish. Ve-

dno premišluj besede Jesufove: „Poberite se od mene vi prekleti v' vezhni ogenj! Ako bosh skerbno to pravizhno sodbo premišljeval, bosh saj nekoliko sapopadil hudobo greha. Greh permora ljubesnjiviga in usmiljeniga Jesusa obsoditi dušho v' pekel, sa ktero je vso svojo presveto kri prelil. Zhe ti ostanesh terdovraten, bosh v' neisrezhenih bolezhinah vekomaj. V' peklu te bo vest pekla, ker si bil toljkanj gnadam nehvalessen. V' katoljshki zerkvi vshivash vse dobrote, pa sanizhujesh gnado, sapovedi, boshjo besedo, sakramente in vse. Sato pravim, vest te bo pekla neisrezheni in vekomaj, ker si sam pahnil svojo dušho v' bresen velikiga terpljenja.

Pravish: Zhe bom pogubljen, ne bom sam. Vem, de ne bosh sam: bosh sraven sebe, okolj sebe, nad seboj, pod seboj neisrezheni veliko prekletih dušh in savershenih duhov imel. Ti, in drugi bodo preklinjevali Boga, sebe, shlahto in vse, tudi med seboj se bodo grosno sovrashili. Sdaj eden drugiga napeljujejo v' greh, potlej bodo eden drugiga kleli rekozh: Prekleti starshi, ker ste meni vse pregledavali; prekleti otrozi, ki ste krivi mojiga pogubljenja; prekleti tovarsh, kateri si me uzhil greshiti; prekleti prijatel, ki si me v' vezhne bolezhine perpravil. Vidish konz greshne ljubesni, in sposnash predersnost svojih neumnih besedi, zhe bom pogubljen, ne bom sam? Ljuba kristjanska dušha! ne saversi se, ponishno sposnaj in rezi:

M o l i t e v.

O grosa, strah, in trepetanje! le premalo in skoraj nizh nisim do sdaj premishljeval, kaj hudiga zhaka nehvaleshniga gresfnika. O-zhe nebeshki! dosihmal sim jest delal le sa svoje vezhno pogubljenje, in nisim pomislil, kam grem. V' grehah sim mirno shivel, in nisim hotel vediti, kako veliko nesrezho si nakopavam, to je, vezhno pogubljenje. Sdaj sa naprej si svolim le pokoro, pokorjenje, solsé in dobre dela, de v' pekel ne pridem. Premalo je she to, le pogubljenja se bati; pomagaj meni s' svojo gnado greha se varovati, se spokoriti, in dobre dela dopernafhati is ljubeshni do tebe. Usmiljeni Jesus! kdo samore praviti tvoje dobrote in moje grehe? Veliko je pogubljenih manj vrednih pogubljenja ko jest, vender she shivim, ja she shivim, s' tvojo gnado se samorem spokoriti, in v' nebefa priti. Upam v' tvojo milost, vender ne bom nikdar bres strahu. Tebi se v' roke podam, pomagaj mi, de s' pravim poboljsenjem in s' serzhno stanovitnostjo od tvojiga neskonzhniga usmiljenja sadobim odpushtenje grehov, in srezhno vezhnost. Amen.

X. dan profenza.

Sveti Pavel prvi pufhavnik.

Sveti Pavel je bil rojen v' Egiptu od bogatih in katolfskih porodnikov okoli 228. On se prvi pufhavnik imenuje sato, ker se ne more vediti, de bi kdo bil pred njim v' pufhavi shivel. On je bil she mladenzh krotak, prijasen, brumen in uzhen. Kadar je bil petnajst let star so mu starshi pomerli, in po njih je veliko premoshenje poverbal.

Nekaj let potlej je neusmiljeni neverni zesar Dezi sapovedal hudo preganjati katolfsko zerkev. Sveti mladenzh Pavel se je prestrašhil, in shel v' samotno val, pa tamkaj je svedel, de blishna shlahta ga hozhe sdati, de bi se njegoviga polastila. Takrat gre v' pufhavo, de bi ondi perzhakal konz hudiga preganjenja. V' sazhetku je njemu bilo slo britko delezhi biti od vsih ljudi, in v' pomankanju vsiga, kar telo potrebuje. Mladi in bogati mladenzh v' berlogih prebiva, in nobene pomozhi nima. Ako je bila ravno pufhava shaloftna in strashna, se je vender pervadel, in mu je szhasama dopadla. Sklenil je v' pufhavi do smerti ostati, moliti, se postiti, Bogu flushiti in dusho svelizhati. Hodijozh po pufhavi je nashel prestorno jamo, okolj nje so bile rodovitne drevesa, in bliso lep studenz bistre vode. Onda je bil smiraj.

Sveti Pavel je dolgo zhafa le sadje imel sa shivesh, pa v' starosti mu je bilo to preflaba jed. Bog ga je zhudno potlej redil, krokar mu vsaki dan pol hleba pernese. Bog je ofkerbel svojiga flushabnika, ker je njemu pridno in stanovitno flushil.

On je bil she v' pushavi okolj devetdeset let, in bi bil vsimu svetu nesnan ostal, ako bi Bog ne bil poslal do njega svetiga Antona pushavnika. Svetimu Antonu je bilo rasodeto, de sveti Pavel delezh od njega v' pushavi po angeljsko shivi. Sveti Anton, ako ravno go lét star, se vsdigne, in hodi po pushavi dva dni in eno nozh, de sam ne ve, kam gre. Bog ga je vodil, in frezhno najde berlog svetiga Pavla, pa ta je bil od snotraj sapert. Sveti Anton prosi mu odpreti, pa ni uflifhan: sdihuje, in joka vezh ur pred berlogam, in savolj velike nadleshnosti mu sveti Pavel odpre.

Kadar sta se sposnala, sta se objemala, kushevala, in Boga hvalila. Sveti Pavel vpraša svetiga Antona: Kako je sdaj na svetu? Je she kaj malikovavzov? Kadar sta se lepo pogovarjala, krokar per leti in pernese hleb kruha. Takrat rezhe sveti Pavel svetimu Antonu: Glej zhudno in usmiljeno previdnost boshjo! she shestdeset let prejemam vsaki dan pol hleba, ker sva pa danš dva, je Bog zelig poslal. Tisti kruh sta per studenzu vshila, vso nozh skupaj molila, in Davidove psalme péla.

Kadar se dani, rezhe sveti Pavel svetimu Antonu: Umerl bom kmalo, pojdi po plajsh ranziga svetiga Atanasja, de moje truplo v' va-nj savijesh in pokopljesh. Sveti Anton hiti po plajsh; kadar nasaj pride, najde truplo svetiga Pavla klezhe, s' glavo in rokami proti nebu. V' sazhetku je mislil, de moli, potlej je sposnal, de je she mertev. Takrat milo joka, savije njegovo sveto truplo v' plajsh in po shegi katoljshke zerkve moli dolgo nad jim. Ker sveti Anton ni orodja imel v' pufhavi sa pokopati to sveto truplo, sta pertekla dva leva, sta sadošt prostorno jamo naredila, svetimu Antonu se perlisovala, in fhla sopet v' hošto. Sveti Pavel je bil star okolj 113 let, kadar je umerl.

N a u k.

Kdor hozhe Bogu svesto flushiti, naj pre-shene ljubesen do sveta.

Sveti Pavel je shel savoljo preganjenja nevernikov v' pufhavo, de bi v' nji flushil Bogu in se svelizhal. Blagor njemu, ker je bil preganjen savolj pravize, in blagor vsm, kteri hudobnih preganjenje voljno preterpe. On je imel pred ozhmi Jesufa, kteri je beshel pred neusmiljenim Herodeshem v' Egipt, in potlej veliko prestal od hudih sovrashnikov. Marija in sveti Joshef sta tudi veliko terpela sa pravize voljo. Vsi, kteri hozhejo v' Jesu-

su Kristusu brumno shiveti, preganjenje ter-
pé. — Kristjan! ne zhudi se nad tim: stara
navada je od sazhetka sveta, de dobri so od
hudobnih sovrasheni. Ne boj se preganjenja,
temuzh ostani svest Bogu, in on ti bo obilno
povernil.

Svetniki so vezh terpeli, ko ti, ako so
bili ravno bolji, ko ti. Njih veliko terpljenje
sveti Pavel popishe rekozh: „Oni so bili ka-
menovani, preslagani, skufhani, s' mezham
umorjeni; hodili so v' kosjih koshah, ubo-
shni, v' nadlogi in v' revshini. Svét njih ni
bil vreden; in potikali so se po puhavah,
po gorah, berlogih in jamah.“ Hebr. 11, 37,
38. Varuj se godernjanja, ktero nizh ne po-
maga, in ti odvsame saflushenje per Bogu.
Ne poverni hudiga sa hudo: ti ne smesh tu-
di svojim sovrashnikom nizh hudiga pervoshiti,
temuzh moli sa nje, delaj njim dobro sa hudo,
in tako bosh otrok nebeshkiga Ozheta, kateri
dobrim in hudim dobro daje.

Sveti Pavel je bil bogat, vender je raji
sapustil vse, ko shiveti v' nevarnosti vezhniga
pogubljenja. Tudi ti tako delaj, ako ne sa-
moresh drugazhi svojo dusho ohraniti v' ne-
dolshnosti. Kaj bi ti pomagale vfiga sveta
kraljestva, zhe bi dusho sapravit? kakshno
menjo bosh dal sa svojo dusho? Tedaj, zhe
je zhlovek ali druga stvar tebi ljuba in potre-
bna, kakor desno oko ali desna roka, versi od
sebe, ako te pohujsha. Varuj se prav sker-
bno ostudne lakomnosti. Lakomnik ima tudi

dušno na prada; on proda nebesa sa majhno rezh. Lakomnik je, ko Juda sdajaviz, kateri je drago masilo zenil tri sto srebernikov, Jesusa pa je prodal sa trideset. Varuj se lakomnosti, ker ta ni nikdar sita, in nikolj ni pravizhna. Ona obrodi shkodljive skerbi, odvrazhuje od boshje slushbe, napravlja nevo-shljivost, jeso, krivizo in veliko hudiga. Sveti Pavel prav obkratim veliko pove: „*Kdor hozhe obogatiti, pade v' hudizhovo sadergo.*“ Bodi ubog v' duhu, kakor Kristus sapove, in sgled daje. Poslufhaj, kaj od sebe pravi: „Lifize imajo jame, in ptize gnesda, jest pa nimam, kam bi glavo naslonil.“ Luk. 9. 58. Zhe veliko premoresh, bodi ponishen in blifhnimu usmiljen: zhe tiga ne delash, huda sodba te zhaka. Zhe malo premoresh, naj ti bo to malo sadošti. Zhe veliko ali malo premoresh, raji ob vse pridi, ko greshti. Kaj ti bo bogastvo pomagalo v' vezhnosti? Spravlaj bogastvo v' nebeshih s' dobrimi deli: tiga ti ne bo mogel nobeden vseti, in ga bošh vshival vekomaj.

Slushi Bogu svesto, in terdno upaj v' njega. Bog nobeniga pravizhniga ne sapuſti. On tudi ptize in shivali redi: ti si veliko bolj od njih. Nebeshki Ozhe ve; zhesar potrebuješh; tedaj ne skerbi nepokojno, ko neverniki sa shivesh in oblazhilo. Isſhi nebeshko kraljestvo, in kar ti gori pomaga, in usmiljeni Bog te bo ofkerbel. Mati ne more posabiti svojiga otroka, veliko manj bo Bog te-

be posabil: le glej, de njemu skerbno in stanovito flushish. Premisli, kako zhudno je Bog nafil Daniela v' levniku; kako Jesus mnoshize v' pushavi; ravno tiga svetnika svetiga Pavla, kterimu je krokar nafil kruh. Ne zhudi se nad tim, ker Bog je neisrezhenou smiljen in vsigamogozhen. Sveto pismo prizuje, de je smiljeni Bog tudi preroka Elijata tako redil. Poslufhaj besede svetiga pisma: Bog je preroku Eliju rekel: Skri se per reki Karit, tam bosh vodo pil, krokarjem sim sapovedal te rediti. Krokarji sjutraj in svezher njemu kruh in meso donashajo. III. Kralj. 17, 3, 4. Upaj v' boshjo previdnost, pa tudi ti bodi previden. Kadar bosh v' stiskah savoljo Boga, te bo zhudno reshil: zhe rad delash in molish, te bo oskerbel, kakor je obljudil; pa vedi, de Bog ni obljudil podpirati lenobo, bahanje, rasujsdanje, poshreshnost; s' besedo, tvoje posheljenje. Spremisli svoje shivljenje, in lahko sposnash, de si delez od Jesusovih nauk, po kterih so svetniki shivel; sato rezi:

M o l i t e v.

O Bog! kadar premishlujem shivljenje tvojih svestih flushabnikov, in svoje posvetno sadershanje, sposnam svojo veliko mersloto in nevarnost. Sveti Pavel pushavnik je she v' mladosti sanizheval, karkolj je prijetniga in sapeljiviga na svetu; jest pa bolj ljubim

revno semljo, ko nebefa. On je sapuſtil ſvoje pravizhno in veliko premoſhenje, de bi v' puſhavi pokoro delal; jeſt ſim lakomniga ſerza, de nikoli niſo moje ſhelje blaga naſitene. On je sapuſtil drushbo ljudi, de bi v' ſamoti varno ſhivel; jeſt ſovraſhim ſamota in tje hitim, kjer je moji duſhi nar bolj nevarno. On je v' veliki pokori, ako ravno nedolſhen, ſmiraj ſhivel; jeſt do ſdaj ſim greſhno ſhivel, in pokoro le obetal. On je le vodo pil, ſadje jedel, in le v' veliki ſtaroſti malo kruha ſa ſhiveſh imel, ſraven pa dan in nozh tebi fluſhil; jeſt pa ſhelim le v' dobrotah plavati, ako ravno ſmiraj greſhno ſhivim. Kaj bo ſa mojo ubogo greſhno duſho? Uſmiljeni Goſpod! vreden ſim, vender mi ne ſapoveſh ojſtriga pokorjenja, kakorſhno ſi je ſvolil ſveti Pavel, pa mi ga ſapoveſh po moji mozhi. Shelim, hozhem, obljubim ſa naprej v' pokori ſhiveti. Zhutim, de ti mi dajeſh drugazhne miſli, ker ſpoſnam ſvojo ſlepoto in hudobo, dajaj mi obilniſhi gnado po tvoji ſveti volji ſtanovitno ſhiveti. Sa naprej hozhem ſa poſvetne dobrote toliko marati, kolikor blato zhiſhlati: naj bo meni ſvet krishan, in jeſt nje-mu, de tebe ſadobim. Amen.

XI. dan profenza.

Sveti Teodos duhovni ozhe veliko menihov.

Sveti Teodos je bil rojen v' desheli Kapodozii v' letu 423 od bogabojezhnih staršev, kteri so ga sredili prav skerbno v' kershanški brumnosti. On je rad bral in skerbno premišljeval sveto pismo: sato se je njegova dobra dušha zhe dalje bolj vnemala v' ljubesni do Boga in do blishniga.

Ker je bil tolikanj vnet, je sklenil sapustiti svet: je shel v' daljno deshelo is name-nam v' pufhavo iti; pa de bi prav varno flushil Bogu, je prej shel k' nekimu svetimu mo-shu, s' imenam Longin, kteri je prebival v' Jerusalemu; per njem se je navadil po vsih naukah Jesufovih shiveti. Od ondod je shel verh neke gore v' neko jamo, kjer, kakor so takrat sploh ljudje mislili, do sveti trije kra-lji prenozhili, kadar so is Betlehema shli na-saj v' svojo deshelo. Ondi je Bogu flushil v' pokori, in vsih dobrih delih.

Svetost bogabojezhiga Teodosa ni ostala skrita: k' njemu jih je nekaj prishlo s' she-ljami pokoro delati, in so se njemu podvergli. Tim in drugim je on nar prej sapovedal pre-mišhljevati smert. On je mislil, in je ref, de sazhetik brumniga shivljenja je molitev, in pre-mišhljevanje. Szhasama je imel pod seboj ve-

liko menihov, katerih shivljenje je bilo delati v' duhu pokore, premishljevati, moliti.

Sveti Teodosi je bil poln ponishnosti, pa tudi serzhnosti in ognja sa katolishko véro. Ob njegovim zhasu je zesar Anastasi hotel vse permorati v' krivoverstvo verovati, in je preganjal stanovitne v' katolishki veri. Sveti Teodos je zesarju prav serzhno pisal, in je tudi okolj in okolj obhodil deshele, de bi v' pravi veri vterjeval katolishke kristjane. Zesar je to svedel in filno se rasferdil. Ukasal je tudi svetiga Teodosa v' daljno deshelo gnati; pa on je vse te nadloge veselo prestal. Zesar Anastas je kmalo umerl, in sveti Teodosi je prishel nasaj k' svojim meniham. Sveto je shivel in sveto umerl v' letu 529.

N a u k.

Smert daje sposnanje in skerb svojo dusho svelizhati.

Prav je sveti Teodos uzhil premishljevati smert, ker to premishljevanje je sazhetik vsiga dobriga. Smert je nar bolji svetovaviz. Smerti spomin je grenak, pa ravno to je spazhenimu zhloveku potrebno. Smert bo grenka, pa sosebno sato, ker potlej bo sodba. Dusha bo shla v' vezhnost, bo vseta v' nebesa, ali vershena v' pekel na vekomaj. Kdor prav skerbno premishljuje smert, se lahko varuje vsih grehov, in lahko dopernasha

vse sapovedane dobre dela. Premišljevanje smerti uzhi lakomnika, de ne bo nizh f' seboj vsel, in de f' svoje dushe fhkodo tolikanj skerbi sa svet. Smert uzhi ponishnost, ker odvsame lepoto, mozh, zhasht, oblast, in vse kar tukaj povikshuje zhloveka. — Smert uzhi nezhistnika svoje ostudne dela, besede in misli opustiti; telo savoljo kteriga gerdo shivi, bo versheno v' jamo, kjer ga bodo zhervi sne-dli, dusha njegova bo vershena v' pekel, kjer bo neisrezhenno terpela. Smert daje vsm ljudem potrebne nauke, in blagor zhloveku, kteri jo vedno premishljeje. Slehernimu pravi sveti Avgustin: Verjami meni, hudo posheljenje je bres mozhi v' zhloveku, kteri pogostim premishljeje smert. Kristjan! premishljuj smert, in se skerbno perpravljaj f' pokoro, morebiti je bliso.

Sveti Teodosi je neisrezhenno skerbel svojo edino neumerjozho dusho svelizhati. Vrednost dushe nihzher popolnoma ne sposna; vera pomaga nekoliko jo sposnati, ker uzhi de je vstvarjena po boshji podobi, de je edina in neumerjozha. Le savolj dushe so se oistro pokorili pufhavniki, in drugi; savoljo nje so spokorni greslniki vedno v' salsah; savoljo nje so marterniki kri prelivali. Neumnim greslnikom je dusha, kar je dragi kamen nevednimu otroku. De sposnash, koliko je dusha vredna, glej, kaj je ljubi Jesus sa njeno reshenje dal, dal je vso svojo presveto kri. Sveti Peter nas opominja prav dobro to spre-

mislliti, rekozh: „Niste s' slatam, ali s' frebram refheni, temuzh s' drago kervjo Jesufovo.“ I. 1, 18, 19. Dufha je vezh vredna ko vef svet. Kristjan! kaj bi ti pomagalo vef svet v' svoji oblasti imeti, dufho pa pogubiti?

Ker s' vero fposnash vrednost svoje dufhe, fkerbi sa njo. Sa svoje dufhe voljo premaguj sapeljivo posheljenje; delaj neutrudeno dobro, is strahu pred ljudmi nikoli ne gresli. Zhe shivish po mesenim posheljenji, bosh vekomaj pogubljen; zhe s' mozhjo boshjiga Duha premagujesh skushnjave, bosh vekomaj svelizhan. Kakshno menjo bosh dal sa svojo dufho, Ne pusti se od nobeniga zhloveka smotiti. Sam Kristuf sapove: „Ne bojte se tih, kateri telo umore, dufhe pa ne morejo umoriti, ampak bojite se Boga, kateri samore dufho in telo pogubiti.“ Mat. 10, 28. Premisli svojo greslino slepoto. Nizh hudiga ne storish radovoljno svojimu telesu; sakaj s' greham ranish svojo dufho? Svoje telo prefkerbno redish; sakaj svojo dufho v' nemar pushash? Zhe telo potrebuje oblazhila, ga ofkerbish, zlo lepotizhish; sakaj pa svojo ubogo dufho ne oblézhefh s' dobrimi deli? Zhe tvoje telo sboli, drage in grenke sdravila v' se jemlesh, sakaj svoji bolni dufhi nozhefh pomagati? V' zhasnih nadlogah fi obilno nadleshen Bogu; sakaj pa vedno in gorezhe ne profish sa gnado, de bi hude skushnjave premagoval? Kristjan! kaj pravish? ni refnizhno vse to? Pa morebiti fi ti she fla-

beji. Ne le ne fkerbifh sa svelizhanje svoje
 dufhe, temuzh fkerbifh sa nje pogubljenje.
 Morebiti ljubifh te, in fi hvaleshen tim, kateri
 te uzhé, in ti pomagajo dufho pogubiti. Hu-
 dobnifhi fi ko neufmiljeni Judesh: on je pro-
 dal Jesufa sa trideset frebernikov, ti pa mo-
 rebiti plazhujefh te, kateri so tvojih neframnih
 grehov deleshni. O slepota velika in frafthna!
 Ponifhno jo fposnaj, in profi is ferza.

M o l i t e v.

Oh sapufhena moja dufha! ti podoba bo-
 shja, vftvarjena sa nebefhko kraljestvo, re-
 fhena s' predrago kervjo Jefusovo, sakaj fi
 bila malo vredna pred mojimi ozhmi? Dufha
 moja! ti fi vezh vredna, ko vef svet, jefh pa
 fim te hudizhu prodal sa majhen dobizhik,
 sa kratko vefelje, sa nizh. Sakaj vse to? Sa-
 voljo tiga, ker nifim fmerti premifhljeval, in
 tudi ne, kaj bode po fmerti. Terpel fim ve-
 liko sa svoje posheljenje, sa svoje pogublje-
 nje, pa nifim hotel terpeti sa svelizhanje svo-
 je neumerjозhe dufhe. Ljubesen do sveta in
 do telefa me je sapeljala, jefh zlo nifim po-
 mislil, de hitim v' pekel. O Jefus! ti nar
 bolj vefh, koliko je moja dufha vredna,
 ker fi hotel sa nje refhenje, in posvezhenje
 fmertne britkosti na fhpotljivim krifhu preftati.
 Daj mi po svoji veliki milofhi rafsvitljen um,
 in gorezhe ferze, de fposnam in delam sa

svelizhanje svoje dushe, karkoli tebi dopade, de frezhno vezhnost sadobim. Amen.

XII. dan profenza.

Sveti Arkadi marternik.

Sveti Arkadi je bil rojen v' Afriki, in ob njegovim zhasu je bilo filno hudo preganjenje Jesufove zerkve. Neverniki so od hifhe do hifhe ifkali kristjane jih permorati v' malikovanje, ali umorit. Sveti Arkadi je svojo hifho, in premoshenje sapustil, shel je v' pufhavo, kjer je v' vsih dobrih delih gorezhe flushil Bogu. — Neverniki, ker nikoli niso vidili Arkadija po mestu, so mislili, de je skrit doma, so hiteli na njegov dom, pa niso nashli njega, temuzh eniga od njegoviga rodu; tiga so popadli, in peljali pred oblastnika, in filili, de naj pove, kje je Arkadi. Ker ni vedel povedati, so menili, de nozhe, so ga svesali in v' jezho vergli.

Sveti Arkadi je svedel v' pufhavi, kako se godi; britko mu je bilo, de bi nedolshni savolj njega v' jezhi terpel; je shel v' mesto in na ravnost pred oblastnika, kterimu rezhe: Ker savolj mene imash nedolshniga v' jezhi, ispusti ga; jest bom od sebe povedal, kar u- ni povedati ni mogel. Oblastnik mu odgovori:

Vse ti odpustim, ako nashe malike molish. Sveti Arkadi mu serzhno odgovori: „Kaj pravish? se motish, zhe mislish, de jest is ljubesni do shivljenja, ali is strahu pred smertjo od Boga odstopim. Pravi kristjan raji umerje ko gresli. Smishljuj si, kar hozhesli, hudiga zhes - me, tvoja neusmiljena jesa me ne bo odlozhila od Boga.“

Oblastnik ves raskazhen ni vedel kaj odgovoriti; dolgo premishljuje kako bi hudo, hudo svetiga Arkadija martral. Ukashe flushabnikom ga na kosze rasfekati. Oni so ga popadli in resali meso is njega; tudi roke in noge. To so prav pozhasi delali, de bi Arkadi vezh terpel. Nedolshna kri obilno tezhe pa on neprestashen, in nepremagan ostane. Kadar vidi meso, roke in noge okoli sebe po tleh, serzhno kar more saupije: O frezhni moji udje! vi sdaj ref flushite Bogu. Dokler ste bili v' telesu sdrusheni, vas nisim tolikanj ljubil, kakor sdaj, ki ste odlozheni savoljo Jesusa. Potlej se je obernil v' prizhijozhe neverno ljudstvo rekozh: „Vse to moje terpljenje je majhino, in ga lahko preterpim. Opuстите svoje lashnjive bogove, kateri vam ne morejo pomagati, sposnajte vsigamogozhnost praviga Boga, kateri meni mozh daje. Kdor savoljo njega umerje, najde vezhno shivljenje.“ Kadar je bil to isgovoril, je vesel umerl shtirnajsti dan prosenza, pa se ne ve v' kterim letu.

N a u k.

Kteri so bogabojezhi kristjani?

Sveti Arkadi je prav govoril pred nevernim oblastnikom: Pravi kristjani raji umerjejo, ko greseliti. Ne imé, ampak shivljenje po veri dela praviga kristjana. Vernih kristjanov je filno veliko, dobrih je zlo molo. Eni so nevernikom enaki, ker hudobno shivé; eni so bolji viditi pa so leni; eni so svetiga shivljenja is gorezhe ljubesni do Boga. To se more rasloshiti.

Eni so nevernikom enaki, ker hudobno shivé. Ti le po imenu posnajo Jesufa, s' djanjam ga tajé. Vsi so v' svet saljubljeni, in shivé po njegovih spazhenih navadah. Oni se skoraj framujejo kaj boshjiga govoriti, v' zerkvi se ponishati, in spolniti sapovedi v' prizho drugih. Tih edina skerb je shiveti po nateri; norza se delajo is Jesufovih flushabnikov; shpotlive imena dajejo brumnim; napazhno govoré od kershanških zhednost; hozhejo od vsiga govoriti, in vse rasfoditi po svoji prevsetni spazhnosti. Ti so resnizhno enaki nevernikom, in ravno od njih govori sveti Pavel: „Veliko jih je, kteri shivé ko sovrashniki krisha Jesufoviga, kterih konz je pogubljenje.“ Filip. 3. 18, 19.

Drugi so bolji viditi, pa so leni. Veliko kristjanov postavi vse kershanstvo v' vidne opravila. Oni hodijo v' zerkev, molijo, se posti-

jo, sakramente prejemajo, ubogim pomagajo, in kaj drugiga dobriga delajo; sato mislijo, de so bogabojezhi, pa ni res, ker ne premagujejo slabe nature, mehko shivé, in Boga ne ljubijo. Oni imajo v' veliki zhaſti shegnane rezhi, bratovſhine, prozeſije, in drugo; pa premagovanja, pokorjenja, poniſhnosti, ljubeshni in drugih potrebnih zhednost nimajo. Kaj pa de unanje ſvete opravila ſo dobre in tudi potrebne zhloveku, pa v' tih ni vſa kerſhanſka pravizhnost. Kdor ne ljubi Boga is vſiga ſerza, in is te ljubeshni ne ſpolnuje vſih ſapoved, je laſhnjivo bogabojezh. Bog ne mara ſa beſede in ſa dari, zhe ni pokorſhine is ljubeshni do njega. Ti ſo pravizhni pa le v' ſvojih ozhih, greſhniki pa v' boſhjih. Naj poſluſhajo, kar Kriſtus govori: „Ozhe nebeſhki takih iſhe, ki bi ga v' duhu in v' reſnizi molili.“ Jan. 4. 23.

Pravi kriſtjani ſo le ti, kateri ſo ſvetiga ſhivljenja, in radovitni v' dobrih delih is gorezhe ljubeshni do Boga. — Ti ſanizhujejo ſemljo, de bi nebefa doſegli; ſkerbé ſa unanjo zhaſt boſhjo, veliko bolj ſa raſt gorezhe ljubeshni; ſo ſhaloſtni ſvojih in drugih ljudi grehov; ſo veſeli vſih dobrih del; pomagajo bliſhnimu le ſavoljo Boga; dobro ſa hudo radi vrazhujejo; ſo mirni s' vſimi, ako je mogoche bres boſhjiga raſſhaljenja; ſo ſtanovitni v' dobrim, ako lih ſo od ſveta ſanizhevani, in preganjani; ſe ne ſramujejo kriſha Jeſuſoviga; premagujejo hudo poſheljenje; ſo

smiraj lazhni dobrih del; so smiraj ponishni, tudi v' frezhi, v' oblasti in v' zhahti; na skrivnim in ozhitno molijo Boga. V' letih kratkih naukih je sapovedano pravo kerfhanfko shivljenje, bres kteriga ni svelizhanja. Sreznhi kristjan! ako bi shiveli tako. Sveti Pavel pravi: „Té je Bog previdil, tudi pred odlozhil, de bi podobi njegoviga Sina enaki postali.“ Riml. 8, 29.

Kristjan moj! kaj odgovorish na to? Morebiti ko uzhenzi Jesusu: Gospod! kdo bo svelizhan? kdo samore tako shiveti? to je nemogozhe, ker smo flabi zhloveki. Preljubi moj! morebiti govorish sa svoje hudo nagnjenje, in povikshujesh flabost spridene nature, de bi shivel po nji. Ako bi ljubil Boga, bi ti bilo vse mogozhe; zhe ga ne ljubish, ti je vse preteshko, in vse tvoje dela nizhemerne. Mara Bog sa tvoje besede, sa tvoje zheshe-nje, sa tvoje dari, zhe mu samiga sebe ne das h v' dar? On hozhe le tebe, in zhe se mu samiga sebe ne das h, je tvoje flushba prasna, nepridna, lashnjiva. Rezhem ti, kar je prerok Samuel nepokornimu kralju Savlu rekel: Boljs hi je pokorshina, ko vsi darovi. Savel je rasshalil Boga s' nepokorshina, in ga je hotel tolashiti s' darmi. Prav je tedaj govoril Samuel: Boljs hi je pokorshina, ko vsi darovi. Kar je Bog po njem govoril, je vsm rezheno, in to delaj, de bosh svelizhan.

Zhe, o kristjan! nifi she preprizhan, in memrash zhes potrebno tes ho boshjih sapo-

ved, premišli veliko plazhilo tvoji pridnosti obljubljenosti. Ti bi rad v' nebese prishel, pa nebese niso lenim, ali rasujsdanim obljubljenosti, temuzh pridnim, in svestim flushabnikam, kateri tesho in vrozhino dneva nosijo. Ubogaj Davida, rekozhiga: „Varuj se hudiga, delaj dobro, in bosh, vezhno prebivalsthe dosegel.“ Pf. 36, 27. Veliko terpish sa svet, sa nebese malo ali skoraj nizh; kako bosh v' nebese prishel? Glej svetiga Arkadija, druge marternike, in svetnike! kako bosh v' njih sveti drushbi hvalil Boga vekomaj, zhe shivish, kakor neverniki? Serzhen bodi in svest, ker vse tvoje terpljenje je majhno memo velikiga plazhila, ktero te zhaka. Sdaj sposnaj ozhitno svojo smoto in lenobo rekozh:

M o l i t e v.

O jest nevreden kristjan! le po imenu sim bil kristjan do sdaj. Tako se imenujem po Kristusu, kteriga nisim v' serzu nosil, ne v' shivljenji bil njemu podoben. On vojvod marternikov je vso kri prilil na krishu savoljo moje dushe; marterniki so enako delali; svetniki so veliko terpeli sa nebeshko kraljestvo, jest prav malo, ali nizh; vender sim predersno upal v' nebese priti? Sa svet, sa svoje posheljenje sim neprenehama veliko terpel; sa nebese pa mi je bilo vse preteshko, vse prevezh. Molil sim Boga le s' besedo, s' djanjam sim ga tajil in shalil. Rasdeljen sim

visel med Bogam in med svetam, dvema gospos-
dama sim hotel slushiti, in nisim hotel vediti,
de hitim v' pogubljenje. O prelubi Jesus!
daj mi gnado prave pobeshnosti, in pokore;
odpuisti mi vse grehe. Obljubim sa naprej te-
be samiga ljubiti in moliti; tebi samimu bom
shivel: v' tvoji ljubeshni bom krishal svoje gre-
shno posheljenje, de bom tvojiga kraljestva de-
leshen. Amen.

XIII. dan profenza.

Sveti Hilari shkof in uzhenik.

Sveti Hilari je bil rojen na Franzoskim, in je
bil pred svetam visoko uzhen, pa pred Bogam
je bil neveden, ker je malikovaviz bil. Bog
ga ni smiraj pustil v' tami shiveti, in mu je
dal fosebno gnado, de se je spreobernil. On
sam popisuje svoje spreobernjenje tako: „Do-
bro sim vedel in sposnal, de zhlovek ni na sve-
tu, ko shivina, de bi le jedel, pil, in pozhut-
kam stregel. Vidil sim svet poln nadlog in kri-
shev; sato sim shelel drugo shivljenje po smer-
ti, kjer bi vshivali plazhilo nashe sdershnosti,
in poterpeshljivosti. Sposnal sim malike, de ni-
so nizh, in sim shelel sposnati Boga vsigamo-
gozhniga stvarnika nebes in semlje. V' svetim
evangelii, in v' pismih svetih aposteljnov sim

našel obilno poduzhenje, kteriga je moja dušha shelela.“

Ko shejin jelen hrepeni po mersli vodi, je sveti Hilari hrepenil po svetih in zhistih naukiah katoljshke zerkve. Poln velikiga veselja je bil, ker je svojiga stvarnika sposnal, kteriga je shelel vekomaj vshivati. Kadar je bil dobro poduzhen v' katolhski veri, je sveti kerst prejel, in s' njim gnado svetiga Duha. Shivel je prav sveto po vsih sapovedih boshjih in zerkvenih; njegova edina skerba je bila na gnadi in na brumnosti rasti.

Sveto shivljenje njegovo je bilo v' katoljshki zerkvi, ko svetlo sonce opoldne; od vernih je bil isvoljen sa shkosa v' letu 352. Silno se je branil, vender je mogel to preteshko butaro na - se vseti. Nevtrudno je delal sa svelizhanje svojih ovzhiz, skerbno jim je osnannoval svete nauke, ktere je nozh in dan premishljeval.

Ob njegovim zhasu so bili svijanzhni krivoverzi, ti so uzhili, de Jesus ni Bog, ampak le zhlovek. Oni so bili she obsojeni od katoljshke zerkve, pa niso se poboljshali, in zlo so preganjali shkose zhistiga nauka. Sveti Hilari je neprenehama veliko skerbil ohraniti nauk katoljshke zerkve, in obvarovati vse verne sapeljiviga nauka. Ni se dal, ne smotiti, ne ustrashiti od krivoverzov. Njegova serzhna stanovitnost mu je napravila velike nadloge; zlo pregnan je bil v' daljno desheto, pa

ondi, in povsod je smiraj enako ognjeno fkerbel sa katoljšhke refnize. Bog mu je dal nasaj priti v' svojo fhkofijo, kjer je poln saflushenja mirno umerl 13 dan profenza v' letu 368.

N a u k.

Kteri so refnizhni, ali lashnjivi modri?

Sveti Hilari je bil she v' mladosti uzhen, vender je bil neveden, ker ni vedel, kar je bilo potrebniga k' svelizhanju. Kadar mu je Bog dal sposnati pravo vero, je tudi sposnal, de prej ni nizh vedel. Takrat je bil moder v' refnizi, ker ni modrosti sunaj te, ktero Bog da. Vsaki sheli dosti vediti, in snati; to je prav, ako se uzhi, kar je v' prid. Kaj pomaga zhloveku vediti in snati, kar mu ni treba; kaj bo v' vezhnosti od vse uzhenosti imel, zhe v' shivljenji ne ve katoljšhkih refniz; zhe dolshnosti svojiga stanu v' nemar pusha. Kaj pomaga vse vediti, zhe ni strahu boshjiga? Vsa ki naj fkerbi narprej vediti, kar je k' svelizhanju dushe.

Ako vprashash: kaj se morem uzhiti, in kaj morem snati, de bi mi dobro bilo? Odgovorim: fkerbi prav sposnati Boga, in nje-mu flushiti; fkerbi sebe prav sposnati, se sajajevati, premagovati. Vedi dolshnost svojiga stanu, in jih spolnuj. — Ako to storish, bosh uzhen, dobrovesten, priden, in ti bo dobro. Poslufhaj modriga: „Ne bodi bolj moder, ali

sastopen, kakor je treba, de neumen ne bošh.“ Prid. 7, 17. Prasno preiskevanje visokih rezhi vezhi del svira is napuha. Ubogaj tedaj modriga: Ne ishi previsokih rezhi, ampak vedno misli na to, kar ti je Bog sapovedal. Sirah. 3, 22.

Veliko skerbnisshi se varuj shkodljive modrosti posvetnih in gresnikov. Ti imajo spri-deno modrost, ker so modri v' hudim, ne-vedni v' dobrim. Modrost tih je per Bogu narost. Modrost tih ni modrost, ampak pre-kanjenje in hudobija. Prava modrost ne gre v' hudovoljno dusha; sakaj sveti Duh uzhe-nik modrosti beishi od binavza, in kamor hu-dobija pride, njega preshene. — Eni so pre-zhudni svijazhi in salasovavzi blishniga; kar pa potrebujejo k' svelizhanju, ne vedo. Gor-je neumnim modrim! oni hozhejo vse vediti, vse ljudi soditi, vse rezhi rasfoditi, vse po-ravnati; zlo oblastnike svoje hozhejo soditi. Oni nikoli ne pravijo: Ne vem. Napuh jim brani tako govoriti. Bog hotel, de bi njih pre-dershnost ne segla do rasodetih resniz!

Ta modrost ni od sgoraj pershla: ampak je posemljska, shivinska, hudizheva, govori sveti Jakop 3, 15. Po tim naj se sodi, kdor po svojih sheljah vshiva dobrote sveta, po-zhutkam vse voshi, le svojiga dobizhka ishe pravizhno ali krivizhno, vse favoljo sebe de-la, zhes druge se povikshuje, in kaj takiga. Ni treba si veliko persadevati to modrost ime-ti, ona je od flabe notore v' zhloveku. Ka-

dar je serze skasheno od napuha, in od hudiga shivljenja, se ni zhuditi, zhe is njega pride hudobno govorjenje.

Varuj se skerbno takih modrih, in nekerfhanfskih kristjanov. Beshi pred hudobnimi, de tvoje dushe ne pohujshajo. Delaj, kar ti sveti Janes sapove: „Zhloveka sapeljiviga ne vsami pod streho: tudi ga ne posdravljaj.“ II. L. v. 10. Zhe ne vbogash, se ga bosh pervadil, in, ako ravno bi ne verjel, bo vender njegovo govorjenje nekaj tamniga pustilo na tvoji dushi, ali bosh is slabosti njegovih gresfnih besedi deleshen. Vedi, de ti spazheni modrijani le bahajo s' svojo rasujsdano uzhenostjo, fizer sami drugazhi mislijo. Sami zhes se bodo govorili ob prvi bolesni, ker takrat bo hudo posheljenje utihnilo. Bodo tudi sposnali pred sodbo boshjo svojo neumnost, rekozh: „Oh, mi nespametni! shivljenje brumnih smo sanizhevali, in se jim posmehovali. Glejte! resnize pota smo torej sgresfhili, smo se na poti hudobije in pogubljenja vtrudili, sa Gospodovo pot pa nismo vedili. Kaj nam je prevsetnost pomagala? Modr. 5, 3, 8. Boj se, boj se, o kristjan! modrosti rasujsdanih gresfnikov, ker ta bi te peljala v' vezhno smert; ishi prave modrosti naukov Jesusovih, in po tih shivi, de bosh vekomaj frezhen. Ako si bil safhel ponishno rezi:

M o l i t e v.

O Jesuf uzhenik resnize! shelim od tebe pravo modrost sadobiti. Pred teboj shaloften sposnam, de fim bil safhel, ker nisim modrosti tvojih svetnikov, ampak modrosti grešnikov iskal, in ljubil. S' tvojo svetlobo sposnam, de je moj um spazhen, in je bil she bolj spazhen, ker je bilo moje shivljenje hudobno. Dokler fim shivel nedolshno, je bil moj um tebi pokoren, kadar je spazhnost moje serze pod-se spravila, mi ni bila resniza mar. Shelel fim, de bi ne bilo greh, kar fim hudobno ljubil; rad fim svojimu spazhenimu domishljevanju verjel; nad hudobnimi fim se pohujshal, ker fim bil she pred hudoben. Preljubi Jesuf! ne saversi me; pomagaj mi sa svoje milosti voljo; vodi me po poti resnize; rasvitli moje dushne ozhi, de v' smerti ne saspim; hiti mi pomagati, ker k' tebi stegujem svoje roke; poshlji svojo ljuzb, de me bo peljala na tyojo sveto goro. Sveti Hilari! prosi sa - me neyredniga grešnika de modrost sadobim, in v' nebeshko kraljestvo pridem. Amen.

XIV. d a n p r o f e n z a.

Sveti Feliks maslnik.

Sveti Feliks je bil rojen v' napolitanškem mestu Noli. Veliko premoshenje je imel, pa ga je vsiga ubogim rasdal. Njegovo shivljenje je bilo popolnoma; sato ga je Maksim Nolanški škof sa maslnika shegnal. Sveti Maksim je bil slo star, in je bil njegove pridne pomozhi potreben.

Sveti Feliks je svoje velike dolshnosti svetlo opravljal, in v' miru flushil Bogu; pa neverni zesar Dezi je hudo vojsko napovedal katoljšhki zerkvi. Neverniki so sovrashili in preganjali sosebno duhovne, de bi verni bres pastirjev ostali, in opešhali. Sveti Maksim škof je svoje ovzhize svetimu Feliksu isrozhil, in je shel v' hribe. Kmalo potlej so neverniki prishli iskat Maksima, ker ga pa niso nashli, so vsi serditi iskali po mestu njegoviga namestnika svetiga Feliksa; so ga nashli, popadli, in peljali, pred sodnika, kateri ga je bersh ukasal uklenjeniga v' tamno jezho vrezhi.

Sveti Maksim v' samotnih gorah ni nizh manj terpel ko Feliks v' jezhi: v' mrasu, v' lakoti in sheji pod golim nebam je bil; pa molil je, in Bogu svoje shivljenje isrozhil. Tamkej je mislil kmalo umreti, pa Bog je poslal svojiga angela Feliksu v' jezho, in po njem

sapovedal: Bersh pojdi Maksimu pomagat. Takrat so vse verige odjenjale, in duri jezhe so se mu odperle. Feliks is jezhe je hitel, in sgolj sam gre v' hribe Maksima iskat, in ga pol mertviga najde, ga sadene na rame, in nese nasaj v' mesto v' njegovo hišo.

Potlej je shel sveti Feliks na svoj dom, kjer je smiraj molil in profil Boga sa mir katolski zerkvi. Zhes malo zhasa je sopet ozhitno uzhil. Neverniki so bili slo serditi, so ga po mestu s' nagimi mezhmi iskali; so ga tudi nashli, pa ga niso posnali, ker Bog ni perpuštil, in ga je tudi potlej zhudno obvaroval. Potem je bil v' suhi kapnizi shest meszov; nihzher ni vedel, pa Bog ga je zhudno redil. Pregarjanje je jenjalo, in je shel k' svojim. Vsi so se veselili in zhudili nad njim. Po smerti svetiga Maksima so ga vsi hotli sa svojiga shkosa imeti, on pa je toljkanj profil in se branil, de je bil drug isvoljen. Kar je she premoshenja imel, je ubogim rasdal, in v' Gospodu saspal shtirinajsti dan tiga mesza v' letu 266.

N a u k.

Od prezhudne, pa pravizhne previdnosti boshje.

Popisovanje shivljenja svetiga Feliksa u-zhi v' ljubesnivo previdnost boshjo popolnoma upati. On je bil smiraj v' velikih nadlogah in nevarnostih, pa Bog ga je is vsih rešhil.

Terpel je ref veliko, pa veliko njegovo terpljenje mu je saflushilo obilnifhi plazhilo. Kadar zhlovek ravna vse po volji boshji, so vse rezhi, dobre in hude njemu v' prid. Kristjan! delaj dobro neprenehama, upaj ftanovitno, in nikoli ne bosh ed Boga sapufhen.

Ako se zhlovek ne podvershe boshjim fklepam, shali Boga s' nepokorfihino. Zhlovek po svoji flabi natori le dobrote sheli. On hrepeni po sladnosti, po bogaftvu, po zhafti, in po vfm, kar ga raslozhi in povikfha na semlji. Sato se vftavlja Bogu, memra, in se huduje v' nadlogah. On je ko terdovraten bolnik, kteri nozhe grenkih sdravil; raji je bolan ko soperne rezhi v' se jemati. Kristjan! ne bodi tako neumen. Naj bo bolesen, ubofhtvo, sanizhevanje, ali drugo terpljenje, bodi pokoren Bogu. Upaj tudi zhes vse upanje v' Boga modriga, ljubesniviga, vfigamogozhniga. Ti fi flep, on vse ve; ti fi fpazhen, on sgolj fvestoft; ti ne morefh nizh, on vse.

De modro, ljubesnivo previdnost boshjo molifh, in se ji podvershefh, fpremifli, kako ravna f' zhloveki. Bog svojim sveftim flushabnikom daje dobro, ali hudo, kakor se njemu prav sdi. Jim da obilnifhi gnado, de mu veselo flushijo, in blifh nimu pomagajo v' nebefa. Bog jim vzhasi da posvetno frezho, de samorejo pomagati potrebnim. Vzhasi jim poshlje nadloge, de se bolj ponishajo, se raji lozhijo od sveta, in vezh saflushenja imajo po

smerti. Nadloge so pravizhnim, kar je strahovanje dobrimu otroku, desiravno je dobri modriga strahu potreben, de se na spazhi. Bog daje hudobnim dobro, de sposnajo njegovo milost in svojo nehvareshnost, de se spreobrnejo. Daje hudim hudo, de s' hudim ogrenuje njih posvetne hladnosti, in de ga ishejo s' pravo pokoro. — Pravizhnim je dobro in hudo dobro; terdovratnim gresnikam je dobro in hudo shkodljivo, ker so v' dobrim hudobni, v' hudim nepoterpeshljivi; to pa isvira is njih hudobne volje.

Moli tedaj prezhudne pota boshje previdnosti, in ne sodi dobrih ali slabih prena-glo. Srezha ni vselej snamnje bogabojezhe dushe; nefrezha ni vselej snamnje slabiga shivljenja. Bog je Jobu dal dobro, hudo in so-pet dobro, pa je bil smiraj nedolshen. Sve-timu Joshefu se je ravno tako premenjevalo veselje in terpljenje. Tedaj ne sodi svojiga stvarnika, in nikoli ne misli, sakaj tako dela, tudi ne, de te je Bog posabil. V' dobrim ne bodi bres strahu, v' hudim ne bodi bres upa-nja. Evangeljski bogatin je vse svoje dni imel dobro, po smerti je bil vershen v' pekel. La-zar je veliko hudiga prestal, pa po smerti je bil od angeljev nesen v' narozhje Abrahamo-vo. Noe je bil pravizhen, in Bog ga je ohra-nil. Tobija je bil pravizhen, vender je bil v' fushnost odpeljan. Bog je reshil svetiga Pe-tra is jezhe, pa ga ni hotel potlej reshiti pred smertjo.

She dalje spremisli prezhudno boshjo previdnost, de se ponishujesh. Bog perpušha, ali pošilja hudo, ker is hudiga stori dobro, ali se poslushi hudobnih, de ispeljuje svoje skrivne sodbe, vender ni deleshen ali kriv njih hudobije. Hudobni soper voljo boshjo delajo, tudi kadar mu flushijo. To govorjenje je morebiti tebi zhudno, pa je vender refnizhno. Joshef je bil prodan od bratov; oni so slo greshili, vender je bilo to po modri boshji previdnosti, ker je bila njegova nefrezha napeljevanje v' veliko frezho, njegovo, vfiga egiptovskiga kraljestva in drugih. I. Mojs. 45, 8. Israelzi so se sperli soper svojiga kralja Roboama; greshili so, vender je to moglo biti, de se je dopolnilo boshje shuganje savoljo Salomonove nesvestobe. III. Kralj. 11, 11. in 12, 24. Davidu je Bog obljudil vse kraljestvo Jsrael. Isbofet, sin saversheniga kralja Savla, je bil od ljudstva isvoljen sa kralja zhes enajst rodov. On je bil od dveh hudobnih mosh umorjen; David je potlej zhes ves Jsrael kraljeval. Tako se je dopolnila Gospodova beseda. II. Kralj. 2. in 4.

Bog je nepokorne Jude raskropil med nevernike; to je bilo Judam shtrafinga, neverzam pak sazhetik svelizhanja, ker so loshej praviga Boga sposnali. Bogabojezhi Tobija to sposna rekozh svojim bratam: V' prizho nevernikov zhaštite Gospoda, ker sato je val med nje raskropil, de bi njegove zhudešhe osnanovali, in jim sposnati dali, de ni

drusiga vsigamogozhniga Boga. Tob. 13, 3. 4. Jesuf je hotel sa odrefhenje vsih umreti; to je moglo biti po boshjim sklepu, vender so Judje strafshno gresihili, ki so ga umorili. Ne-verniki so skoraj tri sto let preganjali zerkev boshjo. Hudobni so oni bili, vender Bog je hotel tako imeti, de je bila sveta vera poter-jena od veliko marternikov. Neisrezhenno ve-liko drugih sgledov je v' svetim pismu od pre-zhudne previdnosti boshje, ktere slab zhlovek nikdar sastopiti ne more.

Vse to uzhi ponishno moliti boshje sodbe, in njim pokorni biti. Zhlovek f' trudem sa-stopi, kar ima pred ozhmi; sebe ne more prav sposnati, se móti v' lahkkih rezheh, kako ho-zhe umeti boshjo modrost, in njene skrivne pota? Poslufhaj kako sveti Pavel govori od boshje modrosti: „O visokost bogastva boshje modrosti, in snanja! Kako ne sapopadljive so njegove sodbe, in neisvedljive njegove pota! Kdo je misel Gospoda sposnal, ali kdo je nje-gov svetovaviz bil?“ Riml. 11, 33, 34, Pre-maguj, o kristjan! svoj napuh, ponishaj se, in rezi:

M o l i t e v.

O moj Bog! kako prasen je moj um, in kako spazhenno moje serze! Sa nepotrebno uzhenost fim skerbel, sa potrebno nifim ma-ral. Sebe fim modriga in mogozhniga mislil, pa fim bil bres tebe poln smot in slabost. Me-

nil sim prav modro oberniti svoje opravila, ti pa si hitro rasderl moje neumne sklepe. Ako si perpuštil, de se mi je sgódilo, kakor sim shelel, je bilo moji dushi shkodljivo. Tvoje dela prezhudne sim hotel soditi, desiravno sim se v' lahkkih in vidnih motil. Obljubim sa naprej tebi pokoren biti. Ti me ljubish bolj, ko dobra mati svojiga ediniga otroka; ti si moder, vfigaveden, vfigamogozhen, milostiv, pravizhen, svest; tedaj bom vselej tebi pokoren, ker vem, de mi bo dobro, ako se tebi podvershem. O sveti Feliks prosi Boga sa-me, de bi se jest vselej po tvojim sgledu sadershal, ker vem, de bom tako po varni poti sa teboj v' nebesa preshel. Amen.

XV. dan profenza.

Sveti Makar egiptovski, pushavnik.

Sveti Makar egiptovski je bil ubogih staršov, in je v' mladosti shivino pasel. Enkrat je v' drushini drugih pastirjev ukradel nekoliko fig, od kterih je le eno snedel. Kadar je sposnal, koliko je hudo le s' majhnim graham Boga shaliti, je bil slo shalošten, in je ta greh obshaloval vse dni svojiga shivljenja. On je shelel bolj flushiti Bogu, sato je shel v' revno hifhizo bliso vasi, kjer je bil

vedno v' boshji flushbi. Ljudje vidijo brumno shivljenje svetiga mladenzha Makarja, in so ga v' veliki zhaſti imeli. On je vſo hvalo ſovraſhil, ſato je ſhel od ondod prozh v' bolj ſamoten kraj, kjer ſe je ſ' delam preſhivel, in Bogu flushil. Skasal je ſvojo veliko ponishnoſt ob perloſhnoſti. Obdolſhen je bil ſlo hudo, pa je vſe preterpel. Kmalo potlej je bila raſodeta njegova nedolſhnoſt, in njegovi preganjavzi ſo hiteli k' njemu ga profit ſa odpuſhenje, pa je iſ ponishnoſti hitel prozh, in je ſhel v' puſhavo.

V' puſhavi je ſhe ſveteji shivel. Ondi je bilo veliko puſhavnikov, kteri, de bi bres boſhje flushbe in bres ſakramentov ne oſtali, ſo ga permorali maſhnikov ſhegen prejeti. Ni mogozhe povedati, kako ojſtro je shivel; ſpal je malo in le na ſtENO naſlonjen; kruha, ali drusiga ſe ni nikolj najedel; v' veliki ſheji ſi je komaj malo vode pervoſhil.

Sveti Makar je bil poln boſhjiga Duha, in kar bo ſdaj rezhen, to ſprizhuje. Neki puſhavnik ga je vpraſhel, kaj mu je ſtoriti, de bo popolnoma. Sveti Makar je bleſo vedel, de ta fizer dober puſhavnik je prenaſliga ſerza, mu odgavori: Bodi ko merlizh, kteri ſe ne jeſi, zhe ga tepeſh, ſe ne ſmeja, zhe ga hvaliſh. Drug puſhavnik ga je vpraſhal: Kako bo mogel prav moliti. On mu rezhe: Ni treba doſti beſedi, ampak moli ſ' duham, ſdi-huj, in rezi: Goſpod uſliſhi me po ſvoji veliki miloſti. Drug ga je popraſhal: Ozhe!

kako je to? v' klofhtu fim se prav lahko ojstro poſtil, sdaj pa v' puſhavi ſe ne morem ſavolj velike lakote. Sveti Makar mu prav modro odgovori: V' puſhavi ſi ſam, in nobeden ne ve ſa tvoje poſte, de bi te hvalil; v' klofhtu ſo bili drugi tvojih poſtov prizhe, in ſavoljo tiga ſi ſe raji ojstro poſtil. Te beſede naj vſaki dobro premišli, de s' njimi ſebe pravizhno ſodi, in de ſpoſna vrednoſt ſvojih del.

Sveti Makar je bil ſhe ſlo ſtar, in poln dobrih del; vender je v' molitvi ſaſliſhal glaſ: Ti niſi ſhe tako ſvet, ko dve ſhene v' meſtu. On ſe je berſh na pot podal, de bi ſa ſvoje poduzhenje iſvedel, kako te dve ſhené ſhivite. S' velikim trudem pride do njune hiſhe poterka, ena mu odpre, on gre noter, ſe uſede in obe proſi, rekozh: Povejte mi, kaj dobroga delate? One ſte odgovorile: O ſveti ozhe! kaj more biti per nama dobroga, ker ſve ſakonſke? — Sveti Makar ſhe bolj proſi: Sa to fim iſ puſhave priſhel; povejte mi, kako ſhivite. One permorane ſte odgovorile: Me dve ſe niſve nizh v' rodu, pa imave vſaka eniga brata; petnajſt let ſhe ſkupaj prebivave popolnam v' miru, nikdar hude beſedize ne rezheve ena drugi, in med nama ni bilo nikoli nar manji nevolje. Sve tudi proſile ſvojih moſh, de bi ſhle v' klofhter bolj ſhivet, pa nama niſta perpuſtila; tedaj naj ſe ſgodi boſhja volja. Sveti Makar je na veſ glaſ hvalil Boga, kteri devizam in ſakonſkim

gnado daje. Vef vefel je fhel nasaj v' pufhavo.

Sveti Makar fi je do sadnje ure persadeval vezh in vezh dobriga ftoriti, kakor de bi ne bil nikolj nizh dobriga ftoril. Bog mu je dal perloshnost veliko saflushiti, ker je bil od krivoverzov hudo preganjan. On je umerl devetdeset let ftar, poln svetih del, okolj 390 let po Jefusovim rojftvu, in je fhel veliko vezhno plazhilo vshivat.

N a u k.

Bodi pravizhen, miren, ponishen, poterpeshljiv, in le tako bosh pokojno shivel.

Sveti Makar je vse dni svojiga shivljenja majhino tatvino svojih otrozhjih let obshaloval, ker tudi majhen greh shali Boga. Uzhi se, o moj kristjan! od njega prav dobre vefti biti, nar manji fhkode, ali krivize blishnimu ne ftoriti; ne salasovati, ne golufati v' nobeni rezhi, ker Bog je mashevavez vsiga tiga. Tudi ne bodi nekolj vedama deleshen krivize; v' vfm bodi pravizhen, Uzhi se tudi od njega prav is ferza obshalovati majhine grehe, ker majhini grehi shalijo Boga, te napravljajo v' velike, in ti hudo pokorjenje saflushijo. Vbogaj svetiga Pavla: „Vfake senze greha se sdershi.“ I. Tef. 5, 22. Poslufhaj famiga Jefusa, rekozhiga: „Povem vam, de sa vfako

prasno besedo bote odgovor dali na sodni dan.“
Mat. 12, 26.

Dve brumni sheni, obiskane od svetiga Makarja, ste bile Bogu ljube, ker ste v' pokorshini, v' poterpeshljivosti, v' mirnosti shivale. — Kristjan moj! premisli, de le ljubesen raslozhi zhloveka, pa ne nisek ali visok stan. Mirnost is ljubesni do Boga je sosebno lepa, in tudi potrebna zhednost. Kristuf pravi: Blagor mirnim! Od mirnosti je veliko v' svetim pismu, pa sveti Pavel v' malo besedah vse dopove, rekozh: „Bodite med seboj ene misli v' Kristufu Jesufu.“ Riml. 15, 5.

Nekteri veliko molijo, v' zerkev radi hodi, nauke pridno poslusajo, svete sakramente pogostim prejemajo, in dosti drugiga dobriga storé, pa so nepokojni, sdrashljivi, jesizhni, nepoterpeshljivi. Kaj jim pomagajo vse te dobre dela? Nizh njim ne pomagajo. Od njih unanjih dobrih del rezhe sveti Jakob: „Ako kdo meni, de je bogabojezh, pa ne bersda svojga jesika, temuzh sapeljuje svoje serze, tiga bogabojezhnost je prasna.“ Jak. 1, 26. Ti pravis: Imam hudiga mosha, jesizhno sheno, nepokorne otroke, svojoglavno drushino, sitne sosedé, hude sovrashnike, nemogozhe je s' njimi mirno shiveti; poterpeshljivi Job bi ne mogel vsiga prestati. Vprasham te: Si pa ti dober, usmiljen, pravizhen? Morde sam drashish te, soper ktere memrash, in jim miru ne das? Morebiti uni ravno tako govoré, in memrajo soper tebe. Tedaj

ste vsi pravizhni, in vsi gresniki? Morebiti si ti slabiji od unih; sebe ne vidiš, slabosti drugih vidiš; vidiš pesder v' ozhesu blishniga, bruna pa v' svojim ozhesu ne zhutish. Zhe shelish isvediti, kako s' blishnim mirno shiveti, poslushaj.

Bodi ponishen savoljo Boga, in ponishnost te bo uzhila vse. Zhe si ponishen, verjamesh lahko, de si velik gresnik, de tudi ti si potepeshljivosti drugih potreben, boshje pa nar bolj. Zhe si resnizhno ponishen, ne bosh le svoje trobil, ne bosh pravizhen v' svojih mislih zhes resnizo, ne bosh terdovratniga serza, de bi se preuzhiti ne pustil. — Zhe si ponishen, bosh sebe in druge pravizhno sodil, in bosh terdno mislil, de si slabiji od drugih. Zhe si ponishen, ne bosh vsake besedize, vsake rezhi na vago deval; ne bosh rasshaljen od sanizhevanja drugih, ker sebe rad sanizhujesh; bosh tudi v' preganjanji vshival mir. Ker pa nisi ponishen, ne delash pravizhno, ampak tudi nedolshno besedo in nedolshno sadershanje hudo raslagash; smiraj ishes hudiga per blishnim, in dosti najdesh, ker je tvoje serze hudo. Sato vrazhujesh hudo sa hudo, in tudi hudo sa dobro, ker sovrashtish te, kateri skerbe sa tvoje svelizhanje. Ni se zhuditi, zhe miru nimash, ker ga drugim ne das. Hozhes le druge poboljshti, de bi bilo vse ne po volji boshji, temuzh po tvoji; ti pa se nozhesh poboljshti, ker is napuha ne vidiš, kako si poboljshtanja potreben.

Bodi tedaj ponishen, ponishnost bo osdravila tvoje holno serze, tvoje misli bodo pravizhne, tvoje besede nedolshne, varne in modre, in bosh mir vshival.

Prav sferbno si persadevaj sposnati blishniga slabosti, de bosh usmiljen do njega. To je potrebno, pa glej, de tiga ne storish is hudiga serza. Sposnaj njegove slabosti, de vesh, kaj ga shali, in kaj mu je vshezh. Bodi vzhafi gluh, defilih slifhish; bodi mutez, ako lih nifi; bodi slep, ako ravno vidish. To ti bo veliko pomagalo, de te ne bo vsaka beseda, ali sitnost sbodla, in de ne bosh neumno govoril. Sadershi se s' blishnim po njegovi slabosti, pa ne de bi is slabosti molzhal, ali pregledal, kadar si dolshan govoriti; temuzh de molzhish, ali govorish kar, in kadar je treba; de ga svarish mehko, ali ojstro, kakor mu pomaga k' poboljsanju. De vse to delash po volji boshji, ljubi Boga, in ishi vselej svelizhanja blishniga. Veliko vezh bi se lahko od tiga povedalo, vender bi ti ne pomagalo, ako bi ljubesni, in ponishnosti ne imel. Ljubi tedaj, in bodi ponishen; te dve zhednosti ti bote vse potrebne nauke dale. Zhe se nifi tako sadershal shalostno rezi:

M o l i t e v.

O moj Jesuf! prezhuden zhlovek sim jest. Kolikokrat sim tebe vsigamogozhniga Gospoda rasshalil, in sanizheval, ti me nifi ne le

milostljivo zhakal, ampak tudi ponujal si mi gnado in spravo; jest pa zherev semlje sim bil bres poterpeshljivosti in usmiljenja s' svojim blishnim. Karkoli ni bilo po moji volji, me je jesilo in raskazhilo, in nisim pomislil, de sim tvoj velik dolshnik. Sposnam, de premajhina ljubesen do tebe, in do blishniga je bila vsiga tiga kriva. Pomagaj mi po svoji veliki milosti, o ljubi Jesus! de svojo hudobo in terdobo ne le spošnam, temuzh tudi obshalujem in se poboljšham. Daj mi ljubesen, ponishnost, poterpeshljivost, de me sunaj greha, nobena rezh ne bo shalila. Blagor mi, zhe bom miren po tvoji sveti volji, ker tako bom otrok tvojiga kraljestva. Amen.

XVI. dan profenza.

Sveti Klemen Anziran, shkof in marternik.

Sveti Klemen je bil edin otrok svoje svete matere Eufrosine. Ni mogozhe dopovedati, kako sveto in perferzhno ga je ljubila. Smiraj je shelela, de bi Klemen Jesusov marternik bil; od tiga mu je velikokrat pravila. Njeno govorjenje je bilo le od Kristusa in od njegovih svetnikov. Sosebno mu je rada perpovedovala kaj, in koliko so marterniki terpeli sa vero. Uzhila ga je skerbno po vsih

sapovedih shiveti, in njeno shivljenje je bilo ravno tako. Kadar so neverniki kakiga kristjana martrali, je tje pelala svojiga fina, in mu serzhnost dajala.

Klemen je bil dvanajst let star, kadar je njegova skerbna mati Eufrosina sholela in umerla. Vdova je bila, sa to ji je britko bi'o svojiga ediniga otroka na svetu pustiti v' takim hudim zhasu. Kadar je vidila, de je sadnja ura bliso, poklizhe k' sebi svojiga ljubiga ediniga otroka, ga objame, kufhne, in mu milo rezhe: Sadnjikrat sdej s' teboj govorim; ljubi moj otrok, prosim te, ne pusti se nikdar od Jesusa odlozhiti. Vem, hudo preganjanje bo vstalo, tudi tebe bodo peljali pred oblastnike, pa ne boj se jih; terplenje je kratko, plazhilo bo vezhno. Sa vse skerbi, ki sim jih s' teboj imela, nozhem drugiga od tebe, ko to, de bom marternika mati. Solse so se ji takrat uderle, in ni mogla vezh govoriti; le kufhovala je svojiga ljubiga sinka. Kmalotlej je umerla. Klemen je v' serzu nafil lepe nauke svoje svete ranze matere, in se skerbno s' dobrimi deli perpravljal sa Kristusa vso kri preliti. On je tudi druge otroke lepo uzhil, in na to nagovarjal, ker je skerbel sa njih svelizhanje.

Sveti Klemen je bil isvoljen in shegnan shkof v' mestu Anziri. Se ve, kako ognjeno je skerbel sa svoje ovzhize. — Dioklezian neverni in neusmiljeni zesar je zerkev boshjo preganjal. Sveti Klemen je bil vjet in pred

oblastnika peljan. Ta je ukasal s' shelesnimi grabljami Klemenena po shivotu tergati, on pa je v' bolezhinah hvalil Boga. Oblastnik se ni mogel prezhuditi; ni bilo mogozhe verjeti, de bi zhlovek samogel toljkanj bolezhin preštati; mēsa ni vezh imel, koſti ſo ſe vidile, veſ je bil rasmefarjen, vender veſel.

Oblastnik, ker ni mogel Klemenena ushugati, ga je poſlal zefarju Dioklezianu v' Rim. Ondi je ſhe huji martre terpel, pa je smiraj nepremagan oſtal. Nevernikov veliko je ſpoſnalo boſhjo mozh nad Klemenam, in ſo ſe ſpreobernili. Klemen je bil vezh zhaſa ſkuſhan, na ſadnje ſo ga naſaj gnali v' Anziro, kjer je bil obſojen v' jezho do ſmerti. Soldatje ſo vender na ſkrivnim po nozhi ſpuſhali ſvetiga Klemenena k' vernim kriſtjanam boſhjo flushbo opravljat. Soldatje ſo to delali, ker ſo jim kriſtjani denarje dajali. Vikſhih eden je to ſvedel, je ſhel s' drugimi ſoldati tje, in ko je ſveti Klemen ravno maſheval, ga je s' mezhām umoril. Umerl je v' letu 309.

N a u k.

Kaj naj ſtarſhi delajo ſvoje otroke ſvelizhati.

Blagor ſtarſham, blagor otrokam, blagor vſimu ſvetu, ako bi vſi ravnali po iſgledu brumne matere Eufroſine, in dobriga otro-

ka Klemenca. Starshi sploh skerbe sa posvetno frezho svojih otrok, pa ne vfi, de bi otrozi sveto shiveli. Tukaj je perlošno od njih dolšnost nekaj govoriti.

Porodniki morejo svoje otroke ljubiti. Ta ljubesen je v' natori, in vfi sploh jo imajo, pa vfi ne ljubijo prav svojih otrok. Eni bolj skerbe sa posvetno frezho, ko sa svelizhanje svojih otrok; raji imajo eniga ko drugiga, ker je zhedniga oblizhja; pregledajo jim, kar bi mogli strahovati; jim vse dovolijo, tudi kar njih dušhi shkoduje. Bogabojezhi starshi skerbe sa posvetno frezho, pa veliko bolj sa vezhno frezho svojih otrok; so dobri ali ojstri s' otrozi po njih bojezhi ali predersni natori; pa tako, de jih vedno v' dobro napeljujejo. Tukaj je tudi potrebno opominiti, de starshi ne smejo svojim otrokam prevezh ozhitne ljubeshni skasovati, de so smiraj v' potrebnim strahu.

Starshi naj skerbno uzhe otroke. Otrozi so poduzhenja sosebro potrebni. Nekteri ne uzhe svojih otrok, kako bi sveto shiveli; jih dajejo flushiti ljudem, kterim bi ne isrozhili svoje neumne shivine; zhe jih uzhe moliti, so le prasne besede, ker drugih naukov ni. Starshi naj raslagajo svojim umnim otrokam lastnosti boshje, de Boga sposnajo, in njemu flushijo. Naj jih uzhe, kaj je zhlovek in kako spazhen; koliko je Jesus naš ljubil, in kaj je is te ljubeshni sa naš terpel. Naj jim velikokrat govore od smerti, sodbe in vezhnosti.

Starshi naj svojim otrokam, tako rekozh, f' perstam kashejo ob perloshnosti, kaj je, ali ni prav; kako morejo biti persanesljivi, dobri, usmiljeni; kako se morejo sadershati v, molitvi, v' zerkvi, pred duhovnimi in vikshimi. Tako tudi v' drugih rezheh, de bodo otrozi Bogu in ljudem prijetni.

Starshi morejo svoje otroke svariti. Svarjenje, in strahovanje je otrokam potrebno bersh v' sazhetku, in potlej; pa to more biti po ljubesni, in modrosti, to je po njih natori, po njih pregreshkkih, in po njih starosti. Svarjenje ali strahovanje ne sme biti neusmiljeno, hudobno, ali s' kletvijo, ampak pravizhno. V' zhafih je svarjenje starshov bolj svarjenja vredno, ko slabost, savoljo ktere svare. Porodniki ne smejo is slepe ljubesni do otrok raslozhka delati, de bi enimu slepo pregledali, kar per enim svare. Vera naj sodi od njih pregreshkov, in po tem raslozhku naj svare, ali strahujejo modro. Porodniki ne smejo, ko otrozi vsako uro drugazhni biti, de bi vzhasi vse pregledali, vzhasi sa nizh neusmiljeno strahovali. Ozhe in mati moreta biti ene misli v' svarjenji; sakaj, zhe jim eden potuho daja, spazhi otroke, de potlej potrebni ga ne bogajo.

Starshi morejo otrokam dober sgled dajati. Otrozi so slabe nature, in bres praviga sposnanja; bodo tedaj radi posnemali starshe, flashi v' hudim. Starshi bi bili ubijavzi svo-

jih trok, ako bi jih pohujšali. Oni morejo po vsih sapovedih shiveti; morejo biti svetiga in modriga govorjenja; tudi ne smejo perpušiti, de bi drugi govorili, ali delali v' prizho otrok, kar jih pohujšha; ne smejo svojih otrok nesnanim, ali hudobnim dati v' flushbo: tudi ne smejo slabe drushine per hishi imeti; ne smejo pušhati otrok po hishah, v' slabo, ali nevarno drushbo. Starshi naj per vi store, kar otrokam sapovedujejo; naj bodo pridni v' molitvah, brumni v' zerkvi, u-smiljeni in pravizhni s' vsimi. Ozhe in mati naj shivita v' miru med seboj, in s' drugimi; zhe se ona med seboj, ali s' drugimi prepirata, je nemogozhe, de bi otrozi ne bili pohujšani.

Starshi so dolshni moliti sa otroke. Vsa-ki je dolshan sa druge moliti, she bolj starshi sa otroke. Eni so viditi skerbni sa svoje otroke, pa premalo molijo in profijo Boga, de bi on njih persadevanje poshegnal. Le s' vpitjam, in strahovanjam se malo opravi, ako ni gorezhe molitve sraven. Nedolshni Job je profil vsak dan Boga sa svoje otroke; drugi skerbni starshi so ravno tako delali, in vfi so dolshni. Starshi naj profijo Boga sa otroke she pred njih rojstvam, de bi gnado svetiga kersta dosegli, in jo ohranili. Naj gorezhe profijo Boga sa otroke sosebno, kadar vidijo per njih kako pregreho, ali hudo navado. Naj ne rezhejo: molimo in profimo, pa nizh ne pomaga. Naj posnemajo sveto Moniko,

brumno mater svetiga Avgufhtina. Dolgo in gorezhe je profila, in je bila uflifhana. Le nekaj maliga je tukaj rezhen o d o l s h n o f t f t a r f h o v d o o t r o k , k e r t e p r e f h i r o k o f e f e h e j o i n t u k a j n i m o g o z h e v f i h p o p i f a t i . P r o f i m , d e n a j f t a r f h i b o d o p o l n i d o b r i g a d u h a b r u m n e m a t e r e E u f r o s i n e , i n b o d o p o v o l j i b o f h j i o t r o k e f v o j e s r e d i l i . P r e l j u b i m o j k r i f t j a n ! z h e t e d o l f h n o f t i f a d e v a j o , l a h k o f p o f n a f h , d e n i f i v f e l e j t a k o f t o r i l . R e z i t e d a j i f f e r z a t a k o :

M o l i t e v .

O moj Bog! kje fo sdaj taki brumni in fkerbni f t a r f h i , k o j e b i l a t v o j a f l u f h a b n i z a E u f r o f i n a ? K d o u z h i f v o j e o t r o k e v f i g a m o g o z h n i g a B o g a f p o f n a t i ? K d o f k e r b i , d e b i o t r o z i f p o f n a l i f k r i v n o f t i v z h l o v e z h e n j a S i n a b o f h j i g a , n j e g o v o v e l i k o l j u b e f e n ; p r e g r e f h n o n a t o r o l j u d i , p r a v o b r u m n o f t , r e f n i z h n o p o n i f h n o f t , p o t r e b a g n a d e b o f h j e , i n d o f t i t a k i g a ? S a t o f o o t r o z i f l a b i , i n s a t o f o f l a b i k r i f t j a n i . J e f t f i m m o r e b i t i d o s d a j r a v n o t a k b i l . U f m i l j e n i G o f p o d , r a f f v i t l i v f e k e r f h a n f k e f t a r f h e i n o t r o k e , d e b o d o p o t v o j i f v e t i v o l j i , d e n e b o d o e d e n d r u g i m u o z h i t a l i , i n e d e n d r u g i g a p r e k l i n j a l i n a f o d n i d a n . D a j j i m f v o j o g n a d o , d e b o d o f t a r f h i p o l n l j u b e f n i , m o d r o f t i , p o t e r p e f h l j i v o f t i , i n v f i g a d o b r i g a , d e b o d o o t r o z i p o l n i f p o f f h t o v a n j a , i n p o k o r f h i n e . T a k o b o t v o j a z e r k e v p o n o

vljena, ker bodo povsod dobri kristjani; tako bodo starshi, in otrozi vekomaj tebe hvalili v' nebesih. Amen.

XVII. dan profenza.

Sveti Anton, duhovni ozhe pushavnikov.

Sveti Anton je bil rojen v' Egiptu od imenitnih in bogatih staršev v' letu 252. Oni so bili bogabojezhi, in so svojiga ljubiga otroka skerbno uzhili po vsih Kristusovih naukih shiveti; so ga smiraj doma imeli pred svojimi ozhmi, ga nikoli niso pustili v' družino, de bi se od drugih ne pohujshal; tudi v' zerkv je le s' njimi hodil. Sveti Anton she mladenzh je ljubil samoto; njegovo veselje je bilo le doma ali v' zerkvi biti, bogal je rad, molil veliko, bral in premishljeval sveto pismo, de bi prav svesto flushil svojimu stvarniku.

Sveti Aoton je bil okolj 19 let star, kadar so mu brumni starshi pomerli. Po njih smerti je mogel sa vse skerbeti, le eno majhno sestvo je imel. Premoshenje njegovo je bilo grosno veliko. Marškteri mladenzh gospodar velikiga premoshenja, in bres strahu pred starshi, bi bil rasfajal, visoko se nosil, dobrote sveta rasujsdano vshival; pa svetiga mladenzha Antona ni nizz tiga veselilo, bo-

gaſtvo mu je bilo ternje, ker je Boga in kriſhaniga Jeſufa v' ſerzu noſil.

En dan je v' zerkev gredoſh ſam per ſe-
bi miſlil, kako frezhni ſo bili apoſteljni, ki
ſo vſe ſapuſtili in ſa Jeſufam ſhli. V' zerkvi
je ſliſhal brati beſede Jeſuſove: Zhe hoſheſh
popolnoma biti, prodaj vſe, daj ubogim, in
hodi ſa menoſj. On je miſlil, de ſo té beſede
njemu rezhene, je oſkerbel ſvojo ſeſtro, vſe
ſvoje premoſhenje ubogim rasdal, in je ſhel
v' ſamotno hiſhizo, de bi ſe vadal v' pokori
shiveti.

Ta ſveti mladenſh je bil dolgo od nevo-
ſhljiviga hudizha ſkuſhan, pa je ſ' poſtam,
ſ' molitvijo, ſ' premišljevanjam, ſ' pokor-
jenjam, ſoſébnó ſ' ljubesnjo do Jeſufa vſe ſku-
ſhnjave ſerzhno premagoval. Nikolj ni shi-
vel v' lenobi, ampak je delal, per delu pre-
miſhljeval ſvete rezhi, in molil. Soſebno je
ſkerbel, karkolj je doſtiga vidil per drugih,
poſnemati; je ſvete ljudi obiškoval, jih pro-
fil ſa poduzhenje, de bi zhe dalje ſveteſji
shivel.

Star je bil 35 let, kadar je delezh v' pu-
ſhavo ſhel; prej je tudi v' ſamoti shivel, ven-
der ne delezh od ljudi. Sdélo ſe mu je, de
ſhe premalo brumno shivi; ſato ſe je vsdignil,
in ſhel v' ſtraſhno puſhavo, kjer nobeniga
zhloveka ni bilo. V' puſhavi je naſhel po-
derto hiſho, je v' njo ſhel, ondi prebival,
in nozh in dan flushil Bogu. Deſiravno je
bil delezh od ljudi, ſe je vender isvedilo, kje

je, in so hodili k' njemu is vsih krajev, ali de bi bili poduzheni, ali osdravljeni, ali de bi per njemu ostali. Vse je lepo uzhil, sosebno pa je rad govoril od velike milosti boshje do nas gresnikov; od velike ljubesni Jesufove, od njegovih bolezhin, od praviga spreobernjenja, od nebeshkiga kraljestva. Veliko se jih je spreobernilo, in tudi ostalo v' pufhavi, kjer so si revne hifhize naredili is lefa, pridno delali, in stanovitno molili.

Sveti Anton je bil rasviltjen uzhenik. Nekaj njegovih nauk je perloshno tukaj povedati: „Ljubi moji! nafha edina fkerb more biti ta, de po svetih sapovedih shivimo, in nikolj ne opefhamo. Smiraj moremo fkerbnifhi flushiti Bogu, kakor de bi bili danf sazveli. Kaj je nafhe kratko shivljenje memo vezhnosti? Bog je neisrezheno usmiljen, ker je obljudil dati, in nam bo dal vezhno svelizhanje sa majhno terpljenje. Ne golufajte se med feboj, ker ni veliko tudi vse svoje premoshenje sapuftiti sa nebeshko kraljestvo. Kaj bogastvo pomaga, ker ga ne bomo po smerti potrebovali? Bodimo bogati v' dobrih delih, ker tih bomo potrebni po smerti. Shivimo vfaki dan, ko bi utegnili vfaki dan umreti, in ne bomo nikolj greslili.“ Té, in dosti drugih lepih nauk je on dajal svojim pufhavanikam in drugim. Vfi so ga radi poslufhali, ker je bil poln ljubesni, perljudnosti in gorezhnosti.

Sveti Anton je povsod slovil, zlo krivo-
verzi in neverniki so ga spofhtevali; pa zhe
je bil bolj od ljudi zhefhen, bolj se je poni-
sheval. Katoljški zesar Konstantin mu je pri-
jasno in ponishno pisal. Vsi pufhavniki so
se nad tem zhudili; sveti Anton pa jim je djal:
Sakaj se zhudite, de zesar meni pishe; zhu-
dite se, de je vsigamogozhni Gospod nam pi-
sal in nas uzhil s' rasodeto boshjo besedo,
ktero imamo v' svetim pismu, in de nam je
govoril po svojim ljubim Sinu, Jesusu Kristusu.

Sveti Anton je bil she star, in je vedel,
de bo kmalo umerl; sato je svoje pufhavni-
ke obiskoval, in jim djal: Moji ljubi otrozi
kmalo pojdem od vas; ne pefhajte v' dobrih
delih; shivite smiraj, ko bi utegnili vsaki dan
umreti; fkerbno se varovajte slabih misel;
ne sdrushite se s' krivoverzi; bodite stanovi-
tni v' katoljški veri. — On je kmalo potlej
sbolel in umerl 105 lét star, v' letu 356, 17
dan tiga mesza.

N a u k.

Od strahu boshjiga

Kristjan moj, spremisli, de je strah pred
vezhnim pogubljenjam v' nerodovitne pufha-
ve veliko vernih gnal, de bi v' pokori shive-
li, in se svelizhali. Ne le sveti Anton, am-
pak tudi dosti drugih, ki so bili prej dobri
so v' pufhavi bolj postali. Samota lozhi zhlo-

veka od shumezhiga sveta, in mu daje zhaš premišljevati, Boga in sebe sposnavati, ozhishevati serze in sveto shiveti. V' pufha-vi so mnih in pufhavniki zlo malo potrebovali. Hifhiza spletana is hoste, ali berlog, revno oblazhilo, sadje, malo kruha in zhista voda jim je bilo sadošti. Delali so in molili, kar je sdravje dušhino, in telesno. Ker je strah boshji, strah pred pogubljenjam tolikanj dobriga nad njimi delal, se dajo tukaj potrebni nauki od njega.

V' zhloveku je trojin strah, vender ne ob enim zhasu. Je strah bres upanja, in bres ljubesni; ta se sploh imenuje obupnost. Ta strah je poguben, ker ne pomaga gresniku k' pokori, temuzh mu brani se spokoriti. Takiga sta imela Kain in Judesh. Je strah s' upanjem in s' ljubesnjo sdrushen, vender tako, de sta upanje in ljubesen she slaba. Takiga ima gresnik preden se popolnoma spreoberne. Ta strah je dober in pomaga gresniku, kakor bo potlej rezhen. Je strah is sgolj ljubesni, in ta je nar bolji. Takiga so imeli svetniki, kteri so se is ljubesni do Boga bali njega shaliti. Vse to raskladati ni tukaj perlošno.

Strah boshji je potreben. Sirah pravi: „Kdor se Boga ne boji, ne more pravizhen biti.“ Sir. 1, 28. Strah boshji je tudi pravizhnim potreben; sato je sapifano: „Bojte se Gospoda vsi njegovi svetniki.“ Pf. 33, 10. David se je Boga bal, vender je profil: „Pre-

bodi s' svojim strahom moje meso, sakaj jest se bojim tvojih sodba.“ Pf. 118, 120. Meso prebodeno, in polno bolezhin; se ne more veseliti nad hudim, in tudi duha ima pokoj pred njim. Kristjan! ni sadošti se le bati, temuzh tolikanj se moreš bati, de premagašh greh, in ta strah te bo napeljeval v' ljubesen, ktera je spolnjenje postave. Tako uzhi modri Sirah, rekozh: „Gospodovi strah preshe-ne greh.“ Sir. 1. 27. Potlej pravi: Strah boshji je sazhetik ljubesni. Sir. 25, 16. Sploh vsi se bojé pogubljenja, vendar le greshe, ker je v' njih premalo strahu.

Strah pred vezhnim pogubljenjam je gresniku slo potreben. Ta mu velikokrat vbrani gresiti, in ga preganja dobre dela dopernafhati, de bi vekomaj pogubljen ne bil. Strah odpira gresniku sadershane dušhne ozhi, de vidi svoje nevarnost, in sapeljivošt sveta; ga perganja moliti, profiti in sdihovati; njegovo serze je savoljo strahu nepokojno, in ga fili k' Bogu.

Strah pred vezhnim pogubljenjam ni sadošti gresniku, ker ta svira is lastne ljubesni. Svetniki, dokler so bili na semlji, so se Bega bali is ljubesni do njega; gresniki se vfigamogozhniga Boga bojé is ljubesni do sebe. Prej so is ljubesni do sebe slepo gresili, in niso pomislili, de hité v' pogubljenje; sdaj so jim grehi soperni le sato, ker saflushijo pogubljenje, in shelé greh opustiti, pa le is ljubesni do sebe. Gresnik ni prav spreo-

bernjen od samiga strahu, zhe lih is tiga strahu obshaluje grehe, ker jih sovrashi le sato, ker so mu shkodljivi, ne pa, ker shalijo Boga. Ta gresnik je enak kupzu na morju, kateri savoljo viharja svoje ljubo blago v' morje smezhe. On ljubi svoje blago, pa she bolj ljubi svoje shivljenje; ker ne more blaga in shivljenja perhraniti, de bi barko polajshal, in nefrezhi odshel, mezhe blago v' morje; vender s' veliko shalostjo, ker ga she ljubi. Ravno tako gresnik, kateri is samiga strahu grehe opusha. On she ljubi grehe, ker pa ne more pogubljenju oditi, in greshti, opusti grehe, kar bi ne storil, ako bi se pogubljenja ne bal. Tedaj ostane she v' njem slaba volja, ktero le ljubesen do Boga popolnoma poboljsa. Dobro spremisli vse to, o gresnik, de se ne golufash. Morebiti is samiga strahu shalujesh, in grehe opushash, vender upash, in se tudi sanashash, de si resnizhno poboljsan. Bodi pokoren svojimu modrimu spovedniku, kateri te hozhe po varni poti k' opraviženju perpeljati, de milost sadobish.

Ako hozhesh odpuhanje grehov sadobiti, ljubi Boga, in is te ljubeseni svoje grehe sovrashi. Salomon pravi: „Ljubesen vse grehe pokrije.“ Prip. 10, 12. Ravno tako govori sveti Peter: „Ljubesen pokrije veliko shtevilo grehov.“ I. Pet. 4, 8. Strah je potreben, upanje tudi, pa vera, upanje, molitve, posti, sakramenti, in vse ti ne more bres ljubeshni pomagati.

Kristjan! dokler shiviš, boj se Boga, upaj, ljubi ga. Ker si grešnik, boj se, ker je Bog usmiljen, upaj in ljubi ga. Strah te bo delal varniga, upanje serzhniga, ljubesen mozhniga. Delaj ko otrok, kateri od dalezhi hiti k' svojimu ozhetu. On po poti své, de so jih rasbojniki veliko obropali, sato se boji, ker se boji, hodi prav varno. On tudi své, de eni so frezhno domu prifhli, sato upa in je serzhan. On ljubi ozheta, sato hozhe vse premagati. Zhe je blishaj doma, manj se boji, bolj upa, ljubesen se bolj vnema. Ker varno, saupljivo in serzhno hodi, pride frezhen domu, kjer se popolnoma rasveseli. Ravno tako ti, o kristjan! delaj, in bošh frezhno prifhel v' nebeshko kraljestvo, kjer se ne bošh nikolj bal, kjer bošh vshival, kar si is vfiga serza ljubil. Tako so delali svetniki, in ti delaj tako, de vezhno frezho sado-bišh.

M o l i t e v.

O Jesuf! usmili se me! Ponishno te prosim, daj mi rasvitljenje, ker je moja slepota silno velika. Jest sim v' nevarnosti vezhniga pogubljenja, vender sim bres strahu. Obdan sim od hudih sovrashnikov, moje grešno poshelenje je med njimi nar nevarniši, jest sim pa ga neumno ljubil, in mu vse, kar je posheljelo, dovolil. Velikokrat sim slishal od tvojih nemešnikov, de se morem lastni vo-

Iji odpovedati, se pokoriti, svoje meso krishati, po duhu shiveti; pa sim malo verjel, in nizh tiga storil. Prosim te, napolni me s' svojim strahom, ker strah je meni lenimu, merslimu gresniku silno potreben. Pa to je premalo; daj mi tudi pravo upanje, in gorezho ljubesen, de vse grehe veselo opustim, perserzhno obshalujem, in stanoviten v' dobrim ostanem. Sveti Anton, vsi mnih in pufhavniki sprofite mi od Boga vse potrebne gnade k' pravimu spreobrnjenju, de po vaslih stopinjah po svoji mozhi hodim, in pridem sa vami v' nebesko kraljestvo. Amen.

XVIII. dan profenza.

Svetiga Petra stol.

Kaj to pomeni in uzhi?

Sveti Peter je bil postavljen od Jesusa Kristusa prvi poglavar katoliške zerkve. On je s' velikim terpljenjam, in s' stanovitno serzhnostjo osnanoval sveti evangeli v' Jerusalemu, v' Judeji, v' velikimu mestu Antiohii, in v' dostih krajih; veliko Judov in nevernikov je spreobrnil s' nauki in zhudeshi, kakor bo bolj na tankim popisano 29 dan roshniga zveta.

Okoli 42 let po Jesufovim rojstvu je sveti Peter shel v' Rim poglavitno mesto velikiga Rimskiga zefarstva, de bi dushe perdobival Jesu fu Kristufu. Ondi je bres vse zhloveshke pomozhi, pa s' mozhjo svetiga Duha osnanoval sveti evangeli. Rim je bilo mesto filno veliko, polno mogozhnih nevernikov, vnetih sa lashnjive bogove. Sveti Peter se nizh tiga ni bal, serzhno je osnanoval Jesufa, je veliko Judov in nevernikov spreobernel. On je bil prvi shkof spreobrnjenih Rimzov, in je tisto zerkv vishal, pa tudi ob enim je bil prvi poglavar vse Jesufove zerkve. Sa njim so bili papeshi nasledniki do donashniga dne, in bodo do konza sveta.

Sveti Peter je bil ref prvi poglavar katoljshke zerkve od Jesufa povikshan. Jesus mu je rekel: „Ti si Peter, in na to skalo bom sidal svojo zerkv.“ Mat. 16, 18. Sveti Peter je bil vselej prvi pred vsimi apostelni imenovan, kakor se najde per svetim Mateushu 10, 2. per svetim Marku 3, 16; per svetim Lukeshu 6, 14. Sveti Peter je prvi govoril, kadar je bil na mestu Judesha sveti Matia isvoljen. Djanje ap. 1, 15. Tudi, kadar je bil v' Jerusalemu sbor savoljo obrese. Djan. 15, 7. Oblast, ktero je Jesus savoljo prida vse zerkve svelimu Petru dal, bo do konza sveta. Tedaj so nasledniki svetiga Petra Rimski papeshi imeli, imajo, in bodo imeli enako oblast, ker je ona zerkvi potrebna.

V' katoljshki zerkvi je vikshi poglavar po-

treben, de se ohrani edinoſt vere in naukov, in de raſpertja ni. Tudi ſhkofje in duhovni ſo od ſvetiga Duha poſtavljeni zhedo Jeſusovo paſti, vender ſreda edinoſti vſih je Rimſki pa-peſh, kteriga more vſaki ſpoſhtevati, in po ſa-povedih bogati. Kdor ni s' njim v' potrebnih rezheh ſdruſhen, ne more s' Jeſuſam deleſha imeti.

Svetiga Petra ſtol ne pomeni ſtola, na kte-rim je on ſedel, ampak njegovo oblaſt in uk. Rimſki papeſhi, ſvetiga Petra naſledniki, ſo ime-li navado obhajati ſpomn njih povikſhanja, kakor tri pridige ſvetiga Leona papeſha pri-zhujejo. Tudi ſhkofje ſo enako navado imeli, kakor prizhuje ſveti Avguſhtin. De bi vſi ver-ni kriſtjani hvaſeſhni bili Jeſusu Kriſtuſu ſavol-jo oblaſti ſvetimu Petru in Rimſkim papeſham od njega dane, je donaſhni ſpomn v' katoljſh-ki zerkvi.

Kriſtjani! bodite reſnizhno hvaſeſhni Jeſu-su Kriſtuſu, kteri vaſ je poſtavlil v' ſvoje kral-jeſtvo, v' katoljſhko zerkev. Bodite vſelej po ſapovedih pokorni Rimſkimu papeſhu, pervimu vidnimu poglavarju, pa tudi ſhkofam, in du-hovnim, ker ſo prejeli oblaſt od Jeſuſa Kriſtuſa, ker vam oſnanujejo beſedo boſhjo, in zhu-jejo nad vami k' vaſhim ſvelizhanju. Ljubite, ſpoſhtovajte, in vbogajte jih, ker ta pokorſhi-na vaſ bo iſ tiga kraljeſtva Jeſuſove zerkve v' nebeſhko kraljeſtvo preſelila.

XIX. dan profenza.

Sveti Janes shkof, almoshnar.

Sveti Janes, imenovan almoshnar, je bil rojen na otoku Zipra od bogatih in mogozhnih staršev, kateri so ga prav skerbno uzhili keršhansko shiveti. Od mladosti je bil bogabojezh, in usmiljen. Kadar je bil Gospodar svojiga premoshenja, je saporedama prodajal lastnine, de bi ubogim pomagal, in na sadnje je tudi on ubog bil. Njegovo sveto shivljenje, in sosebno usmiljenje je shiroko slovelo. Pergodilo se je, de je velikimu mestu Aleksandrii patriarh umerl, in vsa duhovshina in verno ljudstvo je svetiga Janesa isvolilo sa patriarha. S' vso mozhjo se je branil, pa se ni mogel ubraniti, ker ga je tudi zesar filil v' to imenitno flushbo.

Kadar je bil she patriarh, je veliko rezhi poravnal, in sosebno je skerbno sprasheval po mestnih ubogih. Vsim je pomagal, in vse dobrotljivo oskerbel. Tudi je dva dni v' tednu odlozhil uboge sasilshati, de bi svedel, zhe jim ni od mogozhnih kaka kriviza storjena, in de bi jim po mozhi pomagal. Vezh fi je persadeval svediti potrebe ubogih in nefrezhnih, kakor so oni njega profili sa pomozh. Enkrat je slo potrebnimu zhloveku veliko denarjev dal; ta se je prav ponishno sahvalil,

pa sveti patriarh mu odgovori: Moja dobrota je majhina, sahvali se raji Jesusu Kristusu, kteri je sa te in sa me kri prelil. Ob drugi perloshnosti je tudi skasal svoje usmiljeno serze do ubogih. V' leto 614 so prishli Persiani s' veliko vojsko v' Sirijo, in filno shkodo so delali; veliko jih je perbeshalo v' Aleksandrijo, sveti Janes pa je dobrotljivo vse ofkerbel. Slo bogato shkofijo je imel, vender je vse to premalo bilo; usmiljeni bogati so mu pomagali, ker so vidili koliko ljubi uboge in nefrezhne.

Sveti Janes je bil neisrezheno usmiljen do telefa ubogih, pa veliko bolj je skerhel sa svelizhanje njih dush. Tudi bogatih in mogozhnih se ni nizz bal, jih je uzhil in svaril, pa tolikanj ljubesnivo, de so mu bili radi pokorni. Zhe je svedel prepir, jeso, pohujshanje, ali kako drugo pregreho, je neisrezheno skerbel vse popraviti, in poboljshati. Tako je bilo njegovo usmiljenje, ne le do telefa, ampak veliko bolj do dush. Eno bres drusiga ni pravo usmiljenje.

Sovrashni Persiani so hiteli s' vojsko nad mesto Aleksandrijo; savoljo tiga so bili vfi v' velikim strahu. Sveti Janes je s' mestnim poglavarjam hitel k' zesarju v' Konstantinopel pomozhi profit; pa kadar sta prishla v' Zipper, ravno v' mestu, kjer je bil sveti Janes rojen, je on sbolel; per sebi ni vezh imel ko dva slata; tudi te je ukasal ubogim dati, in je is serza Boga sahvalil, de ubog umerje. Umerl je v' letu 617.

N a u k.

• *Od praviga ušmiljenja do ubogih.*

Bog sapove ubogim pomagati. Še v' stari saveši je Bog sapovedal po Mojsefu: „Ubo-gi bodo v' desheli, sato ti sapovem jim poma-gati.“ V. Mojs. 15, 11. Bogati in ubogi mo-rejo biti na svetu. Bog je to storil savoljo lju-besni, de bi bili eden drusiga potrebni; bo-gati pridnosti in šreshbe ubogih, in ubogi pre-moshenja bogatih. Bog je pa premoshnim sa-povedal ušmiljeni biti; sakaj modri pravi: „Kdor svoje uho pred ubosiga vpitjam satifne, bo tudi on vpil, in ne bo ušlišhan.“ Prip. 21, 13. Ne le bogati, ampak tudi drugi so dolshni po svoji mozhi ušmiljenje skasovati. Kar je stari Tobija svojimu finu rekel, je vsm rezhenó: „Kakor bosh premogel, bodi ušmil-jen. Zhe veliko premorešh, dajaj obilno; zhe malo premorešh, tudi malo rad daj.“ Tob. 4, 2, 9. Jesuf bo na sodni dan ojštro rekel neušmiljenim: Poberite se od mene, vi pre-kleti, v' vezhni ogenj, ker sim bil (v' *ubogih*) lazhen, sim bil shejin, sim bil nag, in mi ni šte pomagali. Mat. 25, 41 — 43.

Kristjan! ishesh dobizhka, in rad jem-ljesih velike obresti; kaj ti bo veliko bogastvo pomagalo? Desiravno si bogat, ti vojska, ali ogenj, ali druga nefrezha lahko vse vsame; zhe te pa nizh tiga ne bo sadelo, te bo saj smert lozhila od vsiga. Premisli, kar si s' ve-

liko fkerbjo vkup spravljaj, zhigavo bode? Tvoja uboga dusha, prasna dobrih del, ne bo reshena pred sodbo s' posvetnim bogastvam; tvoja neusmiljena dusha ne bo dosegla milosti. Bodi tedaj usmiljen, de sadobish usmiljenje. Tobija pravi: „Usmiljenje daje veliko upanje per Bogu vsim, kateri pomagajo ubogim.“ Tob. 4, 12. Zhe ishesh in shelish velikiga dobizhka, pomagaj potrebnim, ker tako si bosh bogastvo vkup spravljaj v' nebesih, kjer ga nihzher ne more vseti, kteriga bosh vekomaj vshival. Salomon pravi: „Kdor pomaga ubogim, Gospodu posojiuje, in on mu bo povernil.“ Prip. 19, 17. Jesus vezhna resniza enako govori: „Resnizhno vam povem, kar ste enimu tih mojih nar manjsih bratov storili, to ste meni storili.“ Mat. 25, 40. Tedaj, zhe si usmiljen, si sebi usmiljen, ker bosh veliko plazhilo prejel od Gospoda; zhe si neusmiljen, si sebi neusmiljen, ker tudi ti ne bosh usmiljenja od Gospoda dosegel.

Usmiljen bodi, pomagaj potrebnim savoljo Boga, in bres memranja, ali ozhitanja. Ni popolnoma usmiljenja per tebi, zhe le savoljo nadleshnosti potrebnimu dajeish. Ako ne moreish potrebniga uslishati, saj sheli, in Bog ti bo po tvojim dobrim ferzu povernil. Pomagaj potrebnim savoljo Boga, ne pa is gerdiga posheljenja, ali is lakomnosti; sakaj tudi zolnarji, in neverniki delajo tako. Zhe pomagash, ali zhe ne moreish pomagati, ne shali ubogiga s' hudo besedo, ker je sapisano:

Veseliga darovavza Bog ljubi. Dobra beseda je bolji ko dar, oboje pa je per pravizhnim. Zhe ne morešh vřim pomagati, bolj potrebnim, sosebno pravizhnim pomagaj. Bodi usmiljen s' blishnim, vender modro, de njegove lenobe, ali rasujsdanja ne podpirash. Pomagaj rad svojim sovrashnikam, de potolašish njih jeso, in jih poboljšhash; to ti bo sosebno milost od Boga sprofilo. Ne ozhitaj blishnimu storjene dobrote, in ne pravi bres potrebe drugim, kaj in koliko dobriga mu storish. Sramoshljivim ubogim usili dar in molzhi, de obilniřhi povrazhilo od Boga prejmeřh.

Bodi sosebno usmiljen duřhi svojiga blishniga, de řkerbiřh sa njega svelizhanje. Uzhi, řvari, moli, in kakor samoreřh mu pomagaj. Zhe ne řkerbiřh sa blishniga svelizhanje, je tvoje usmiljenje do telefa nepopolnama. Kardar si s' daram perkupiřh blishniga, ti je perlořhno ga modro uzhiti, ali prijasno posřvari ti, ker takrat te bo rad poslušhal. Dober dar, in prijasna beseda vse opravi, tudi per terdovratnim.

M o l i t e v.

O moj Bog! řposnam svojo terdobo, in neusmiljenje. Ti si mi dobrotljivo dal, in dajeřh svoje usmiljene dari; řapovedal si mi, de pomagam potrebnim; obljubil si tudi veliko plazhilo, jeřh pa řim is gerde lakomnosti

le sa-se fkerbel. Sama prošnja ubogiga me je shalila; sim ozhitno memral, in shalil potrebniga; zhe sim mu tudi dal, ni bilo is do-
briga ferza, in savoljo tebe. Neusmiljen sim bil f' potrebnim: zhe je pa napuh, jesa, ali kako drugo posheljenje mojo dusho omoglo, sim veliko sapravit, se mi ni nizh shkode sde-
lo, desiravno je bilo shkodljivo moji dushi. Terd in neusmiljen do ubogih sim bil do sdaj is gerde ljubesni do blaga, is majhniga upa-
nja v' tvojo previdnost, in ker nisim pomislil koliko sim jest tvojiga usmiljenja potreben. Odpusti mi, o usmiljeni Gospod! mojo terdo-
bo, ker jo f' tvojo gnado shaloftno sposnam, in se hozhem poboljšhati. Stori me resnizh-
no usmiljeniga do drugih, de tudi jest od tebe usmiljenje sadobim. Amen.

XX. dan profenza.

Sveti Boshtjan marternik.

Sveti Boshtjan je bil rojen na Franzoskim, pa je bil srejen v' Majlandu na Lashkim. Sveti Ambrosh pravi, de je v' Rim shel le sato, de bi tankej perloshnost nashel sa vero Jesu-
fovo terpeti. Vef je bil perljuden, dober, ferzhan in bogabojezh. Vfi so ga ljubili, in tudi zefar Dioklezian, kteri ga je postavil po-

glavarja svojih shvotnjakov (*shivotnih varhov.*) Le is shelja kristjanam pomagati je sveti Boshtjan to slushbo vsel. Nektere nevernike je spreobernal, kristjanam je serzhnost dajal, in preganjanim vernim je s' svojim premoshenjam pomagal. Pod soldashkimi oblazhili je imel bogabojezho in usmiljeno dusho. Dolgo je skrit ostal, ker si neverniki niso nikolj domishljevali, de bi tak serzhan soldat, zesarjev prijatel, in poglavar njegovih shvotnjakov, kristjan bil.

Neverniki so vender le sposnali, de sveti Boshtjan moli Jesusa in sanizhuje bogove, in so povedali zesarju. Zesar ga poklizhe, in mu ves serdit rezhe: Ti nehvaleshni zhlovek! Veliko dobriga sim ti storil, ti pa meni hudo sa dobro vrazhujesh? Sveti Boshtjan prav mirno odgovori zesarju: Sposnam tvoje dobre, satorej vsaki dan profim sa te, ne lesenih ali kamnatih bogov, kateri ti pomagati ne morejo, ampak vsigamogozhniga praviga Boga, stvarnika nebes in semlje. Zesar Diklezian od tiga odgovora raskazhen ukashe svojim vojshakam ga s' pushizami streljati. Pervesali so ga k' stebru, in ga streljali. Ker so menili, de je she mertev, so shli prozh. Po nozhi je brumna kerfshanska shena tje shla sveto truplo pokopat, pa zhuti ga she shiviga. S' pomozhjo drugih ga na svoj dom nese, ga oskerbi, in popolnoma se je osdravil. Kristjani so to svedili, so hiteli k' njemu, se s' njim veselili, in mu svet dali prozh iti,

de nevernikam sopet v' roke ne pride. On jih ni hotel poslušhati, ker je shelel le vezh terpeti savoljo Jesufa; serzhno gre pred zesarja, in mu rezhe: Sakaj preganjash kristjane, svoje nar svesteji podloshne, kateri praviga Boga sa te profijo? Zesar ni vedel, zhe je to ref Boshtjan, ali drug njemu podoben, ali zhe se mu sanjá, ker ga je she mertviga mislil. Sveti Boshtjan mu rezhe: Le verjami, de sim Boshtjan, kteriga si umoriti ukasal, pa Jesuf me je per shivljenji dobrotljivo ohranil. Zesar se je nad njim silno rasferdil, in ga umoriti ukasal. Soldatje so ga f' kolmi tolisko zhasa tolkli, de je mertov obleshal v' letu 288.

N a u k.

Kakshna more biti ljubesen do blishniga.

Sveti Boshtjan je Bogu svesto slushil, in is ljubesni njegove je skerbel sa spreobenjenje slepih nevernikov, in sa svelizhanje vernih kristjanov. Is ravno te ljubesni je skušhal zesarja pregovoriti, de bi katoljško zerkev jenjal preganjati. Koliko je sveti Boshtjan v' ljubesni vnet bil, se ozhitno vidi, ker se ni bal sovrashtva slepih neverzov, in tudi ne shivljenja dati sa vero. Njegovo sveto sadershanje uzhi zhisto, sveto in mozno ljubiti blishnjiga savoljo Boga.

Ljubesen do Boga, in ljubesen do blishniga ste sdrushene, ker ena bres druge ne morete biti. Kdor ljubi Boga, ljubi tudi blishniga; kdor ne ljubi Boga is vfiga serza, ne more blishniga sveto ljubiti; kdor ljubi blishnjiga, tudi ljubi Boga, ker blishnjiga ljubi savoljo njega. Sveti Janes pravi: „To sapoved imamo od Boga, de kdor Boga ljubi, naj tudi svojiga blishnjiga ljubi.“ I. Jan. 4, 21.

Ljubesen do blishniga more biti sveta, refnizhna, stanovitna. Kristuf pravi: „To je moja sapoved, de se med seboj ljubite, kakor sim jest vas ljubil.“ Jan. 15, 12. Kdor nozhe fkerbeti sa svelizhanje blishniga, ga ne ljubi prav. Kdor ljubi blishniga is lakomnosti, is nezhistosti, is poshreshnosti, is drugih flabih, ali natornih nagibkov, ga (ljubi flabo) napazhno, ne savoljo Boga. Kristjan, premisli, zhe blishniga ljubish, in sakaj ga ljubish. Ako eniga samiga zhloveka sovrashish, ne ljubish Boga, ker njegovo sapoved sanizhujesh. Morebiti nekteere ljubish slo, nekterih nizh; tedaj ne ljubish nobeniga prav, ali jih ne ljubish savoljo Boga, ker ti sapove vse ljubiti. Morebiti nekteere hvalish in povsdiguješ, zhes nekteere pa smiraj jesikash, ishes per njih nedolshnih delih hudobije; tedaj ne ljubish tih, ktere hvalish, in ne ljubish drugih, so per ktere rad govorish, ker ljubesen ne ishe hudobije per blishnim. Dolgo molish po zerkvah, sakramente po gostim prejemas, vender je tvoja bogabojezhnost prasna, ker

ne bersdash svojiga jesika, ker ne ljubish blishniga.

Spremisli kako, in sakaj ljubish svoje prijatle. Morebiti jih ljubish, ker so tvoji slabi natori vshezh, ker se ti perlisujejo, in smiraj rezhejo de, in ne, kakor tebi dopade; ker so deleshni tvojih grehov, ker ti pomagajo v' pogubljenje. Ti ravno tako delash, s' njimi; jih uzhish nepokorshino, tolashish s' lashnjivimi besedami njih vest, jih s' seboj napravljash v' hude perloshnosti, jih pohujshash s' gerdim govorjenjam. Je to prava in sveta ljubesen od Boga sapovedana do blishniga? Si ljubljén, ali ljubish, kakor je Kristus nas ljubil?

Bog ti sapové greshnike ljubiti, in njih grehe sovrashiti, pa si bleso tudi v' tem krivizhen, ker sanizhujesh blishniga savoljo greha, greha pa ne sovrashish savoljo Boga. Morebiti te greh veseli, ker ti perloshnost daje hudo govoriti soper svoje neprijatle. Zhe pa skashefh shalost savoljo grehov svojih neprijatlov, morebiti to delash is hudiga serza, de bi tudi drugi sanizhevali té, ktere ti sanizhujesh. Zhe je greschnik tvoj prijatel, ti je vse prav, kar dela, tudi krivizhno je pravizhno, in ga opravizhujesh s' vso mozhjo; tedaj nish pravizhen ne s' prijatli, ne s' greshniki, ne s' sovrashniki. Svoje krivizhno serze sam rasodevash, kadar se smejash hudobii, kadar sanizhujesh dobre dela. Hudobnik je pravizhen, dokler je tvoj prijatel; pravizhen je

poln vřiga hudiga, zhe ni tebi vřhezh; vřako uro drugazh govorish, ker nobeniga ne ljubish savoljo Boga.

Zhe ljubish blishniga slabo, ga ljubish savoljo sebe; tedaj le sebe ljubish, in nobeniga drugiga; pa tudi sebe prav ne ljubish, ker ne ljubish blishniga savoljo Boga. Zhe je tvoj blishnji potreben, mu nizh ne pomagash, ako ne upash obilniga povrazhila; drugim bi neprosihen vse dal, ker tudi oni streshajo tvojimu hudimu posheljenju. Zhe si od blishniga rasshaljen, se hudujesh, in vpijesh; zhe blishni shali Boga, merslo pravish: Naj dela, kar hozhe; kaj je meni mar sato? Kakshna ljubesen je to? Tako mersla neskerbna, krivizhna ljubesen?

Pravish: Ne morem vsih ljubiti; eni so tolikanj fitni, nadlesni, jesizhni, in slabi, de jih je nemogozhe prenesti. Neumnesh! mislish, de Bog ni vedel tvojih, in blishniga slabost? Bog ti vedno dari daje, desiravno ga shalish, in ti ne moresh prenesti slabost drugih? Jesus, usmiljeni Odreshenik, je sa nas greshnike umerl, ti bi rad vse greshnike pokonzhal? Vřigamogozhni Gospod je persanesljiv s' njimi, ti pa nozhesh nizh preterpeti? Zhe si ravno ti imenitnish, bogatish od blishniga, preterpi ga, in ljubi ga; sakaj Bog te ni povikshal, de bi prevsetniga, in terdiga serza s' blishnim bil. Jenjaj neumno misliti, in podversi se vřigamogozhnimu Bogu, in ljubi bli-

shniga savoljo njega; zhe ne, bo tudi Ozhe ne-
beshki tebi ravno tako povernil, pravi Kriftus.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! ti mi ojštro sapovešh bli-
shniga ljubiti, pa sim bil do sdaj tvoji sveti
sapovedi nepokoren; ker sim ga ljubil po na-
tori, po svojim dopadajenji, po svojim poshe-
ljenji; sim ga ljubil malo, merslo, greslhno, ne
pa po tvoji sveti volji gorezhe, sveto, stano-
vitno, savoljo tebe. Moj blishnji, desiravno
potreben, me ni sprofil, ker sim bil terdiga
serza; zhe sim ga vidil v' britkosti, mi ni mar
bilo; zhe je ravno njegova dusha v' nevarno-
sti bila, ga nisim hotel ne uzhiti, ne svariti,
ne mu pomagati. Krivizhen sim bil f' priyatli,
ker sim se jim lashnjivo perlisoval, njih grehe
isgovarjal; krivizhen sim bil f' sovrashniki, ker
sim jih slabo sodil, sanizheval, in shelel, de bi
bili od vsih sovrasheni. Ljubil sim blishniga
le savoljo sebe, in sato sposnam, de nisim ne
tebe, ne sebe, ne njega ljubil. Shelim vse to
popraviti; ljubil bom vse is ljubesni do tebe,
jih bom ljubil sveto, serzhno, in stanovitno,
ne le s' besedo, temuzh resnizhno in v' djanji.
— O sveti Boshtjan! kateri si perferzhno ljubil
tudi neusmiljene sovrashnike, sprof mi od Bo-
ga gnado prave ljubesni do njega, do sebe, do
blishnjiga, de f' teboj hvalim vekomaj ljubes-
njiviga Boga. Amen.

XXI. dan profenza.

Sveta Nesha deviza, in marterniza.

Med vsimi devizami, ktere so kri prelile sa vero, je morebiti sveta Nesha nar bolj slovezha. Vsih zhasov verni in ozhaki so jo visoko hvalili, ker je serzhno premagala dva huda sovrashnika, eniga perlisjeniga soper zhiftoft, drugiga neusmiljeniga soper vero. Is pisanja svetiga Ambrossha je vseto, kar se bo sdaj reklo od njeniga svetiga shivljenja, in serzhniga premaganja.

Sveta Nesha je bila rojena v' Rimu od bogatih in brumnih kershanskih starfhev. Romaj je bila dvanajst let stara, she so se ji shenini ponujali, ker je bila lepa in bogata. Shernimu je serzhno odgovorila: Jesus je moj shenin, drufiga nozhem. Navada je she stara, de is flepe ljubeshi hitro jesa isvira, sato so tudi sveto Nesho satoshili per nevernim oblastniku. Okoli trinajst let stara je bila peljana pred sodnika. Kadar je sodnik to majhino deklizo pred seboj sagledal, je bersh ukasal jo svesati, de bi se prestrashila. Majhini otrozi, pravi sveti Ambrossh, se boje bistriga pogleda svojih starfhev; sveta Nesha se ni nizeh bila med kervavimi rokami neusmiljenih flushabnikov, ker je shelela sa Kristusa umreti. Oblastnik je skushal f' perljudnostjo jo pregovoriti, pa ni nizeh opravil. Je sapovedal jo pe-

ljati pred bogove, in jo permorati jih moliti; ona pa je sanizhevala lashnjive bogove, vsdi-govala svoje roke v' nebo, in vsfigamogozhniga Boga molila.

Oblaſtnik je rekel ti zhifti devizi: Ker mo-je bogove sanizhujesh, te bom poslal v' hiſho, kjer boſh tudi ti sanizhevana. Sveta Ne-sha mu je odgovorila: Jeſuf je nar ſkerbniſhi Goſpod, on me ne bo posabil, in tudi ne sa-puſtil. Loshej me boſh umoril, ko Jeſusu ne-sveſto ſtoril. Ref je to bilo, Bog je vſe ras-ujſdane ſalasovavze s' velikim ſtraham napol-nil, de je niſo mogli ſhe pogledati ne. Eden is med njih, nar hudobniſhi, jo je is gerdih ſhelja pogledal, pa berſh je bil od nebeſhki-ga ognja vdarjen; je oflepel, in padel. Nje-govi tovarſhi ſo ga berſh vsdignili, in ſo me-nili, de je mertev. Prudenz, piſar njeniga ſhiv-ljenja, pravi, de mu je ſveta Neſha od Boga ſdravje ſproſila.

Premaganje ſvete Neſhe je raſferdilo fle-piga ſodnika, kteri jo je na naglim obſodil. Kadar je ona to ſaſliſhala, ſe je raſveſelila, in je hitela k' ſmertu bolj veſela ko neveſta v' ſakon. Vſi ſo jo proſili ſe reſhiti in ſhiveti, pa jim je odgovorila: Ne ſhalim Jeſufa; nje-gova miloſt me zhaka in hitim k' njemu; on me je ljubil; njegova bom vekomaj. Zlo neu-ſmiljenimu rabeljnu ſe je ſmilila, in veſ ſe je trefel pred njo; ona pa ſe ni nizh bala, in mu ſhe ſerzhnoſt dajala, rekozh: Mahni, vdari s' mezham telo, ktero ſe s' ozhmi ljubi, ſ' kte-

rimi nozhem biti ljubljena. Ona moli sadnjo uro tako: Hvala bodi tebi, o Bog! de si me greha obvaroval; kar sim smiraj shelela, bom sdaj sadobila; k' tebi grém, kteriga sim vselej ljubila. Rabelj mahne s' mezham, glava ji je odletela, in njena zhišta dušha je shla v' lepe nebefa, kjer bo Boga vekomaj vshivala. Njena sveta smert se je sgodila v' letu 304, ravno na ta dan njeniga spomina.

N a u k.

Kako zhištoft ohraniti.

Sveta Nesha vse uzhi skerbno ohraniti zhištoft, ktera je v' svetim písmu, in od vsih uzhenikov posebno hvaljena. Salomon pravi: „Zhištoft stori dušho Bogu nar blisnishi.“ Modr. 6, 20. Sveta Nesha, desiravno she mlada, je dobro vedila, de zhišta dušha dopade Bogu; sato je raji svojo kri prelila, ko oma-deshevana biti. Vedila je, de zhišti zhlovek je angeljam enak; kaj! vezhi hvale od angelja vreden, ker angelj nima telefa, tudi ne sapeljivih skushnjav. Satorej saljubljena v' fkrivno lepoto svete zhištofti, je sama sebe v' dar dala Bogu, in si je isvolila Jesusa sa svojiga shenina.

Zhištoft je popolnoma, ali nepopolnoma po stanu sleherniga zhloveka. Naj bo stan kakor shni si bodi, nihzher ne sme misliti, ne govoriti, ne delati, kar je v' shešti in deveti sapor-

vedi boshji prepovedano. Zhiftoft se lahko справи, ker je natora filno flaba. Sveti Pavel pravi: „Imamo saklad v' perftenih posodah, v' slabim telesu.“ II. Kor. 4, 7. Tertuljan zhudno govori: Loshej je sa zhiftoft umreti, ko v' zhiftofti umreti. Sveti Hieronim pravi: Zhiftoft je teshka, sato je redka.

Slabi in rasujsdani is tiga morebiti fkle-nejo, de ni mogozhe zhifto shiveti, pravijo: Nezhiftoft je majhina flaboft; mladimu se more kaj pregledati. Per hudobnih je dosti takiga prèdersniga govorjenja, pa bogabojezhi kristjan drugazhi misli in govori: Zhiftoft je sapovedana; nezhiftoft je smertni greh, mladim in starim so sapovedi dane; mlad fim in slab, sato morem fkerbno shiveti. Sveta Nesha je bila mlada, lepa in bogata, vender je modro, framoshljivo, in ponishno shivela, ker je vedila, de drugazhi se ne da zhiftoft ohraniti. Kdor poslusha svoje posheljenje, lahko gresbi, pa filno teshko se poboljsa; kdor v' mladosti shivi zhifto, bo sosebne gnade od Boga prejemal, in bo svelizhan.

Zhe hozhesf zhifto shiveti, premishljuj velikokrat smert, sodbo, in vezhnost; tudi neisrezhene bolezhine Jesuoviga presvetiga telefa. Ako velikokrat premishljujefh, de bo tvoje telo kmalo versheno v' semljo, in de ga bodo zhervi snedli, ne bosh savoljo njega svoje edine dushe delal nesrezhne vekomaj. Premishljevanje Jesuovih bolezhin bo premagovalo telefno posheljenje. Sosebno v' fkuhnjavah pre-

mišhljui zhaſt in imenitnoſt zhiſtoſti, de ſe pre-
magalſh. Zhe ti na miſel pride, kako drugi
ſhive, ſpremiſli velike bolezhine, ktere jih ve-
liko terpi v' peklu ſavoljo nezhiſtoſti.

Bodi vſelej poniſhen, in nikdar ne upaj
v' ſvojo mozh; zhe bolj upaſh ſam v' ſebe,
hitreji boſh padel; zhe ſi bolj bojezh, loſhej
boſh premagal. Nezhiſtoſt je velikokrat ſaflu-
ſhena ſhtraſinga greſhniga napuha. Bodi po-
niſhen tudi, kadar niſi ſkuſhan, ker morebiti
bo ſkuſhnjava nanaglima priſhla. Bodi poni-
ſhen, zhe tudi premagujeſh ſkuſhnjave, ako
ne, te bodo hitro premagale. Ne ſanizhuj
greſhnikov v' ti pregrehi, ali v' drugih ſapo-
padene, ker utegnēſh tudi ti ſhe hujſhi gre-
ſhiti, zhe ſoſebne boſhje pomozhi nimalſh.
Bodi poniſhen tudi v' oblazhilu, de ſi ſkuſh-
njav ſlabih ljudi ne nakopljeſh.

Ne govori, in ne poſluſhaj bres potrebe
gerdih rezhi, od lepote teleſne, od gerdiga
ſadershanja drugih. Tudi kadar je potreba,
ſtrahama framohljivo govori, ali poſluſhaj.
Slab ſi, tudi nedolſhne rezhi te lahko po-
hujſhajo, veliko loſheji gerde. Ne poſluſhaj,
in ne govori tudi ne ſkrivaj od neſramnoſti;
kaj pomaga, zhe ſo beſede nedolſhne, ka-
dar ni nedolſhno, kar beſede pomenijo? Sva-
ri hude neſramne jeſike, pa ſvari kratko,
modro, ſhaloſtno, ſerzhno in ne prepiraj ſe
s' njimi, de vezh ſmradu ne napraviſh. Ne-
ſramno govorjenje ne bo bres ſhkode; ako rav-
no ſe braniſh, ti ſtrup leſe v' ſerze, in obro-

duje skušnjave, ker ni v' tvoji oblasti posabiti, kar si slabiga slišhal.

Bodi vselej framoshljiv. Spofhtuj svoje slabo telo v' prizho Boga, in angelja varha. Kadar je tvoje telo potrebno, stresi mu pa spodobno, framoshljivo in hitro. Nikolj ne stori v' prizho Boga, kar bi ne hotel rasglašeno imeti. Bodi framoshljiv pred vsimi v' govorjenji in v' sadershanji. Imaj tudi svoje otroke v' potrebni framoshljivosti, de se ne rasyadijo, in drugih ne pohujshajo. Bodi framoshljiviga in ponishniga oblazhila, zhe se ne framno nofish, nifi zhiste dushe, in dosti salasovavzov si bosh navabil. Ne bodi vesel svojiga zkedniga oblizhja, in nikolj se ne hvali s' svojo lepoto, de saderg ne najdesih v' pogubljenje. Bodi vselej framoshljivih ozhi, ker skosi njih ti pride nezhisti strup v' serze. Ni sadohti, de se nekoliko framujesh pred ljudmi, zhe nifi ref framoshljiv pred Bogam. Zhe te je fram pogledati, kaj ti to pomaga, ako vender shelish? Bodi framoshljiv tudi v' svojih mislih, in nikolj ne premishluj, kar bi ti utegnilo shkodvati.

Varuj se vsih hudih perloshnost, ker si slab, in poln, hudiga posheljenja. V' nevarni perloshnosti se posheljenje unema in bosh greshil, ker je tvoja predersnost vredna boshjiga sapushenja. Ne imaj drushbe s' flabimi, de ne bosh njim enak, ker nezhutno se bosh hudobije navsel, in ti bo dopadla. Varuj se rasujsdaniga posvetniga veselja, nepo-
I.

trebne prijasnosti s' drugim spolam, slabiga govorjenja, obilnosti vina, in kar mozh daje tvojimu hudimu posheljenju. Zhe ne delash po letih naukih bosh savoljo svojiga slabiga telesa dusho in telo spravil.

M o l i t e v a.

O preljubi Jesus! ti si me uzhil, de ti zhistost dopade, in de zhista dusha je tvoje prijetno prebivalishe; tudi si mi zhistost serza sapovedal; pa do sdaj sim bolj ljubil svoje slabo telo, ko tebe, in sato nisim po tvoji sapovedi shivel, ker sim pred tvojim svetim oblizhjam hudobijo dopernashel. Sveta Neshi tvoja prijatelza, in drugi so se vojskvali sa zhistost do smerti; jest pa sim hitel v' slabe perloshnosti zhistost spraviti, zhe so bile perloshnosti nevarnishe, raji sim jih imel; sim bil poln skufhnjav, vender sim jih vzhasi shel she vezh imeti; sim ljubil strupene prijatle, kateri so me pohujshali, in sim bil hvaleshen tim, kateri so mi pomagali v' pogubljenje; moje ozhi, jesik in vsi pozhutki so bili rasujsdani, ker moja dusha ni tebe, o Jesus! ljubila. Sposnam, de vsih svojih padzov sim jest sam kriv bil; pohujshal sim se nad drugim, ker sim se rad pohujshal. O ljubesnivi Jesus! shen zhistih dush, pomagaj mi odpraviti to silno nadlesno hudobo. Sa naprej hozhem tvojo ljubo prijatelzo sveto Nesho posnemati; nozhem vezh s' slabimi hoditi; bom ponishen,

framoshljiv, bojezh; pa tudi serzhnan, in stanoviten, de ne greschim. Karkolj me more v' nezhistost napeljati, tega se hozhem skerbno varovati, de zhisto shivim in svojo dusho svelizham. Amen.

XXII. d a n p r o f e n z a.

Sveti Vinzenz levit, in marternik.

Sveti Vinzenz je bil rojen na Shpanskim od gosposkih starshov, in od svetiga shkofa Valerja v' poboshnosti srejen. Od tiga shkofa je shegen djakonstva prejel, in mu je pomagal v' duhovskih opravilih. Shkof Valeri je bil svet mosh, pa ni mogel lahko govoriti; sato je sveti Vinzenz na mestu njega kershanško ljudstvo skerbno uzhil.

Ob njegovim zhasu so neverniki zerkev neusmiljeno preganjali. Dazian oblastnik shpanske deshele je vksal svetiga shkofa Valerja, in njegoviga namestnika svetiga Vinzenza popasti, in v' jezho vrezhi. V' jezhi sta bila dolgo, in potem pred oblastnika peljana. Dazian je nar prej vprashal svetiga Valerja, ker je pa on teshko govoril, je sveti Vinzenz sa se, in sa svojiga shkofa odgovarjel; serzhno je sposnal Jesufa, in sanizheval malike. Dazian je ukasal svetiga Valerja is mesta

isgnati, in je vso svojo jeso nad Vinzenzam mislil rasliti. Sapovedal je mu vse ude rastegniti, in ga s' shelesnimi grabljami po shivotu tergati; flushabniki so po neusmiljeni sapovedi storili. Sveti Vinzenz je bil v' tih bolezhinah ves vesel, in je rekel oblastniku: Sdaj mi je prav dobro, ker sim dosegel, kar sim smiraj shelel, sa Jesufa terpeti. Oblastnik is jese ukashe flushabnike hudo pretepati, ker je menil, de so prevezh usmiljeni s' Vinzenzam. V' novizh so ga tedaj strahno martrali, pa on sa vse to ni nizh maral. Oblastnik vidi, de per njem nizh ne opravi, mu prijasno rezhe: Zhe nozhesh nashih bogov moliti, saj mi daj bukve evangeljske, de jih soshegem. Vinzenz mu serzhno odgovori: Svetih bukev ne dam v' ogenj; ti bosh gorel v' ognji. Potlej perstavi: Profim te, she hujshi me rezi martrati.

Oblastnik Dazian ni vedil od jese kaj pozheti, je ukasal Vinzenza na shelesni rosh poloshiti, kateri je bil ves s' shelesnimi sobmi nasajen in sharjavze pod njega djati, de bi ga po zhafu pekli; s' rasbeljenim shelesam so ga po shivotu shgali, in s' solijo njegove rane potrefli. Sveti Vinzenz je bil v' vsih tih strahnih bolezhinah vesel, in je trinogam rekel: She premalo terpim! smislite si kaj hujshiga. Dazian ni vedil kaj pozheti od framote, je ukasal tamno jezho s' ojstrimi zhepinjami potresti, njega pa svesaniga na rokah, in nogah va-njo vrezhi, mu tudi ne jesti, ne

piti dati, de bi od vsiga hudiga konz storil. Bog pa ga ni sapustil. Angelji so perfhli v' jezho, svese njegove so odjenjale, vse je bilo svitlo, on in angelji so dajali hvalo Bogu. Soldatje, to viditi, so ostermeli, in se spreob-
 bernili.

Oblastnik is hinavskiga usmiljenja sapove svetiga Vinzenza poloshiti na mehko posteljo, in je perpustil vernim mu strezhi. Oni so per-
 tekli, so se s' njim veselili savoljo premaga-
 nja, in kufhevali njegove rane. Bog pa je k' sebi poklizal dusho svojiga flushabniku. U-
 merl je v' letu 304.

Oblastnik ga je preganjal tudi mertviga. Je ukasal truplo svetiga marternika Vinzenza vrezhi is mesta, de bi ga sveri snedle, pa Bog ga je obvaroval. Sapovedal je velik ka-
 men mu obesiti na vrat in ga v' morje vrezhi, pa morje ga je hitro na suho verglo. Kristja-
 ni so ga vseli, f' zhaštjo pokopali, in posnej na njegovim grobu lepo zerkev fosidali.

N a u k.

*S' pomozhjo gnade boshje se lahko pravi-
 zhno shivi.*

Prezhudna je mozh, serzhnost, in stano-
 vitnost svetiga Vinzenza, in drugih marterni-
 kov Jesufovih, strashne bolezhine so, ne le
 voljno, ampak tudi veselo prestali. Vsa njih
 mozh je bila od gnade svetiga Duha, f' ktero

jim je bilo tudi teshko lahko, tudi nemogozhe mogozhe. Bog jim je sosebno pomagal, de bi neverniki njegovo vsigamogozhnost sposnali, in se spreobrnili. To je tudi nam v sgled, de se vojskujemo sa nebeshko kraljestvo.

Tudi sdaj nam je potrebna sosebna pomozh gnade svetiga Duha, de sapeljive skušnjave serzhno premagujemo. Zhloveka shivljenje je vedno vojskovanje; snotraj smo slabi, sunaj je dosti sapeljiviga; vidni in nevidni sovrashniki si persadevajo nasho dusho pogubiti. Hudo posheljenje, lastna spazhena ljubesen, napuh, slepota in vse notranje slabosti delajo vse unanje sovrashnike nevarnishti. Vse to je refnizhno, vender s' mozhjo gnade boshje samoremo vse premagati. Bog je svest, in on nam bo dal premaganje, ako savoljo njegoviga presvetiga imena terpimo.

Popolnoma miru na svetu ni upati, ampak le v' nebesih; nebesa pa bomo dosegli le s' stanovitnim vojskovanjam, in frezhnim premaganjam. Kristjan! bodi tedaj stanoviten na Gospodovi poti; kaj ti pomaga nekterikrat, ali nektere skušnjave premagati, zhe vselej, in vsih ne premagash? Zhe eniga sovrashnika premagash, in si od drugiga ti premagan; zhe si kak zhas stanoviten, in potlej odstopish, je vse tvoje delo in terpljenje sahtonj. Zhe bosh do konza stanoviten, bosh krono pravize dosegel, ker jo je Bog le stanovitnim dati obljubil, in jo bo dal.

☛ Spremisli dobro, kaj ti je bolj sapeljivo na svetu. Sovrashnik nar sapeljivishi je to, kar je tvoji slabi natori bolj vshezhi. Tiga odpravi serzhno, in bosh vekomaj frezhen. Zhe je tvoje serze lakomno, ali serdito, ali nevoshljivo, ali nezhisto, vojskuj se serzhno zhes svojiga nar sapeljivishiga sovrashnika; ako poglavarja omagash, bo drugo vse lahko. Ti je blago, ali flushba, ali zhlovek nevaren, ubrani se, stanoviten bodi, in blagor tebi. Ne bodi rasdeljen med Bogam in svetam; ne flushi dvema gospodama; brani se serzhno; imaj boshjo mozh v' serzu, serze pa na jesiku, ako je potreba. Ne boj se shaliti sapeljiviga skushnjavza; ne boj se od ljudi sanizhevan biti, ampak sanizhevanje sanizhevavzov sanizhuj serzhno, de hvalo in plazhilo od Boga prejmes. Zhe se bolj bojish ljudi ko Boga, nifi njega vreden, in ne bosh prishel v' njegovo kraljestvo. Premisli, kako bi prishel v' boshje kraljestvo, sa ktero so marterniki kri prelili, ako bi se besedi hudobnih bal? Ravno tako serzhno premaguj svojo poglavitno slabost ali nagnjenje. Vse je lasheji in ljubshi storiti, ko sebe premagovati. Morebiti si tudi ti eden tistih, kateri radi molijo, se lahko postijo, po boshjih potih nevtrudno hodijo, hrepené po odpustkih, pa ne premagujejo se ne; tode vse je sastonj, zhe tiga ne storish.

Ne obupaj v' svojih slabostih, temuzh, zhe si bolj skushan, bolj gorezhe prosi Boga, in upaj v' njegovo pomozh; ako je Bog s' te-

boj, kdo te bo premagal? Mladenzh David je velikana umoril, ker je shel tje v' Gospodovim imenu, ravno tako ti. Zhe premagash, daj hvalo Bogu; bodi ponishen in zhujezh, de she premagash. Ako si premagan od skušnjave, ne obupaj, ampak bolj zhuj, bolj moli, in serzhnishi bodi, de drugizh premagash. Zhe se bolj vojskuješh, mozhneji bošh. V' sazhetku bošh teshko, posnej pa loshej premagoval; na sadnje bošh lahko hodil po Gospodovi poti, in bošh s' svetim Pavlam saupljivo rekel: „Vem, de ne strah pred smertjo, ne ljubesen do shivljenja, ne nobena rezh me ne bo lozhila od Boga.“

M o l i t e v.

O Jesuf! tvoje neisrezhenost terplenje, in tvojih serzhnih flushabnikov kervavo vojskovanje premishljujem, in ponishno morem sposnati svojo veliko grešno slabost, svojo hudobno nestanovitnost. Poln sim neisrezhene slabosti, in vsaka skušnjava me omore. Dolshan sim vse sapeljive skušnjave premagovati, pa kako samorem, ker so ravno té moji slabi natori vshezh? Moje hudo nagnjenje, slabe misli, lastna mesena ljubesen, in druge sapeljivosti me silijo v' pervoljenje, v' nepokorshino, v' pogubo. Kako samorem sam soper sebe se vojskovati, svoji volji se odpovedati, ker v' meni ni nizh sdraviga? Slaba dusha v' slabim telesu mu rada pregleduje;

velikokrat sim nezhutno skufhan in sapeljan, ker nevarnosti nozhem sposnati. Vem, sam filim svojo dusho v' pogubljenje, in bom pogubljen, zhe mi ti ne pomagash. Preljubi Jesus! nikdar ne bom obupal; ti si same vso svojo presveto kri usmiljeno preli, ne bosh me sapustil, ampak pomagal mi s' gnado svetiga Duha. Obljubim s' nje pomozhjo se serzhno in stanovitno vojskovati soper skufhnjave, in salasovavze mojiga svelizhanja; daj mi po svoji veliki milosti premaganje, de pridem v' vezhni mir. Amen.

XXIII. dan profenza.

Poroka devize Marije.

Zerkev danši obhaja spomin poroke devize Marije s' svetim Joshefam; treba je tedaj od te nekaj poduzhenja dati. Marija vselej deviza je sebe Bogu v' dar dala, in mu svoje devishtvo obljubila. Zhiste dushe, in zhistiga telefa je bila smiraj, kakor katoljshka zerkev uzhi. Zhe je Marija svoje devishtvo obljubila Bogu, sakaj je vender pervolila shenina vseti? Nihzher ne sme po svojim tamnim umu od tiga soditi. Marija velika boshja prijatelza ni nikolj nizh storila bres boshjiga sveta.

Boshji sklep je ta bil, kakor ozhaki pravijo, in kakor bo sdaj rezhen.

Poroka devize Marije je bila potrebna, de bi bila pred ljudmi sakrita; in tudi, de bi bilo dobro ime Jesufovo bres ozhitanja ostalo. Ako bi bila Marija neporozhena rodila Jesufa, bi bili vsi govorili, kar sdaj govore od neposhtenih mater: tudi Jesus bi ne bil bres madesha pred ljudmi.

Refnizhno je bilo prerokovano od Isaija: „Glejte! deviza bo spozhela, in finu rodila, in njemu bo ime Emanuel. (*Bog s' nami.*)“ Isa. 7, 14. Marija je bila ta zhista deviza in mati; pa kako ljudi preprizhati? Lejte! Marija zlo svetimu Joshefu tiga ni povedala, ampak angelj je zhistimu in shalostnimu Joshefu to skrivnost rasodel. Marija mu tiga ni povedala, ker je bila vselej ponishna, veliko manj bi bila drugim; in ako bi bila tudi povedala, kdo bi bil verjel? Jesus je imel veliko sovrashnikov, kteri so soper njega veliko krivizhniga govorili; veliko bolj bi mu bili to ozhitali, zhe bi bil od nesakonske matere rojen.

Poroka devize Marije s' svetim Joshefam ji je bila velika pomozh v' vsih potrebah, in nadlogah, sosebno, kadar je mogla v' Egipt beshati pred neusmiljenim kraljam Herodesham. Kako bi bila mogla ta vfa sramoshljiva deviza med nevernike s' detetam Jesusam iti? Kako bi se bila preshivela? Vemo, Bogu je vse mogozhe, pa vender vselej zhudeshev

ne dela. Vse to uzhi moliti boshje fklepe, in se jim vselej podvrezhi.

N a u k.

Is tiga prasnika.

Kristjan! narprej premisli zbudni fklep boshji nad Marijo isvoljeno materjo Odrefhenika vsih ljudi. Sarozhena je bila prej f' svetim Joshefam, de bi se ljudje nad njo ne pohujshali. Ako bi bili ravno ljudje soper njeno poshtenje govorili, bi bila ona prezhist deviza, ker Jesufa je spozhela od svetiga Duhha; vender pa ji je Bog pred spozhetjam shenina dal, de bi bres ozhitanja ostala. Varuj se blishniga soditi in govoriti, kar dobro ne vesh in fkerbno ne isprashash. Veliko je tamniga na svetu, kar bo le na sodni dan rasodeto. Sato naf vse opominja sveti Pavel: Ne sodite pred zhasam, dokler Gospod ne pride. To je potrebno, pa tudi varuj se ozhitnih grehov isgovorjati. Bodi vselej varen, pa tudi pravizhen.

Bodi tudi fkerben, de ljudi ne pohujshash; sakaj, gorje zhloveku, po kterim pohujshanje pride. Kdor blishniga pohujsha, je ubijavez, je namestnik hudizhov, in bo hudo obsojenje prejel. De bi se ljudje nad Mariinim spozhetjam ne pohujshali, ji je vfigamogozhni Bog prej shenina dal. On, Gospod vsih stvari, tako modro dela; ti pa pre-

dersno pravish: Naj govore, kar hozhejo. Bog sam te uzhi varniga biti proti svojimu blishnimu. Ti se hudujesh zhes slabe jesike, in zhes soperne besede, kterih si morebiti sam kriv. Ljudje so res velikokrat prenagli v' govorjenji, vender ne vsi, in velikokrat govore resnizo. Ti imash bres vse potrebe drushbo s' slabimi; bres poshteniga opravila hodish v' hisho rasujsdanih; sakaj se jesh, ako flabo govore od tebe? Sizer imash dosti isgovorov, pa to je navada vsih gresnikov. Zhe pa vender nizh tiga ne delash, v' zhimur si obdolshen od ljudi, sakaj ne opustish, kar lahko moresh, in kar pohujsha ljudi? Ako bi nobene gresne savese ne imel s' slabimi, bi rad opustil; tedaj sama tvoja terdovratnost soper tebe prizhuje. Sveti Pavel vsm sbove: „Od vsake podobe greha se sdershite.“ I. Tef. 5, 22.

Zhista ljubesen med Marijo in svetim Joshefam uzhi sakonske sveto shiveti savoljo Boga. Marija je perferzhno ljubila, in je bila ljubljena od svetiga Joshefa, akolihi sta bila ko dva angelja bres telefa; zhe toliko ne moresh ali nozhesh, saj bodi bres greha pred nar svetejshimi boshjimi ozhmi. Sveti Joshef je s' trudam in terpljenjam redil Marijo in Jesufa, desiravno ni bil ozhe Jesusov; to uzhi hishne ozhete domazhe oskerbeti, in ne sapraviti isrozheniga premoshenja.

M o l i t e v.

O sveta nevesta, zhišta mati, vselej deviza Marija! shelim te ljubiti, kakor je tebe sveti Joshef, tvoj zhišti shenin, sveto ljubil. Pravim fizer s' jesikam; ljubim te, pa moje shivlje-nje ni po tvojim sgledu, ker pokoren nisim sapovedam tvojiga fina Jesusa. Poln sim ger-de ljubesni do sebe, do drusih, do sveta. Vem, de ne morem tvoj prijatel biti, ako ne dopa-dem Jesusu. Sprosi mi, o ljuba pomozhniza slabih, usmiljena mati greschnikov, od Jesusa duha pokore, ponishnosti, zhistosti in vsiga do-briga, de njemu, in tebi dopadem. Prosim te, ne sapusti me nikolj. Sveti Joshef tudi ti pro-si Jesusa sa-me revniga greschnika, de usmilje-nje sadobim. Amen.

XXIV. dan profenza.

Sveti Timotej shkof in marternik.

Sveti Timotej je bil rojen v' mestu Listre od neverniga ozheta, in od hebrejske matere. Njegova mati je she verovala v' Jesusa, in v' ti sveti veri je tudi redila svojiga fina Timo-teja. Sveti Pavel je shel okolj 52 let po Kri-stusu v' Listre, in vsi verni tistiga mesta so prizhevali od Timotejove svetosti. Sveti Pavel

je Timoteja f' seboj vsel, de bi mu pomagal evangeli osnanovati. Sveti Timotej je bil svesti pomagaviz svetiga Pavla, in je bil vfiga njegoviga terpljenja deleshen. Sveti Pavel ga je slo ljubil, in ga perporozhal vernim v' svojih listih.

Sveti Pavel je Timoteja sa shkofa postavil v' veliko mesto Efes, in mu je tudi isrozhil druge zerkve, ali shkofije tiste deshele. On je bil ref svet naslednik apostelnov, poln vere, gorezhnosti, poterpeshljivosti, pokorjenja, in vfiga dobriga. Desiravno je bil slabiga shiyota, ni vina pil; pa sveti Pavel mu je pifal: Pij malo vina, savoljo svojiga pogostiga bolehanja. Svetimu Pavlu je bilo per serzu sdravje svojiga ljubiga Timoteja, ker je bil vernim potreben. Sveti Pavel mu je, ko je bil v' Rimu svesan savolj vere, v' drugizh pifal, in mu svoje ognjeno serze rasodel; tudi mu je dajal serzhnost vse prestatu sa vero; ker je Jesus tukaj svojim svestim flushabnikom le terpljenje odlozhil. Tudi ga je profil v' Rim priti ga obiskat, ker ga je slo shelel pred smertjo viditi.

Sveti Timotej je kri pretil sa vero. V' Efesu so neverniki obhajali velik prasn timer bogine Dijane, v' kterim so v' shemah norfko hodili, in skakali po mestu. Svetiga Timoteja je to grosno peklo, jim je branil, pa slepi neverniki so ga umorili v' letu 97 po Jesusovim rojstvu 22 dan tika mesa.

N a u k.

Duhovne ljubi, in sposhtuj.

Srezhno keršhansko ljudstvo, ako so pastirji po sgledu svetiga Timoteja, namrezh: ljuzh sveta, sol semlje, angelji saveše in miru, osnanovavzi resnize, svešti delivzi svetih sakramentov, sredniki med Bogam in njim, sgled vsih dobrih del, usmiljeni, pa pravizhni, serzhni in modri, de poterpeshljivo, modro, in serzhno vidijo Jesufove ovzhize po pravi poti v' nebeshko kraljestvo. Srezhno keršhansko ljudstvo, ako ljubi, poslušha in sposhtuje osnanovavze resnize, namestnike Jesufove. Blagor pervim vernim, kateri so bili vsi eniga duha, ene misli v' Jesusu Kristusu. Oni so duhovne ko angelje boshje sposhtovali in slushali. Sveti Pavel hvaleshno od tiga prizhuje: „Prejeli ste me, ko angelja boshjiga, ko Kristusa.“ Gal. 4, 14.

Kristjan moj! imaj pravi sapopadik od zhaštite pa teshke duhovske flushbe. Duhovni zhujejo nad ukam in zhedo, ki jim jo je Jesus vikshi pastir isrozhil, od ktere mu bodo odgovor dajali. Duhovni nosijo butaro angeljam preteshko; imajo veliko dush na svoji dush; so Jesufovi namestniki, vender zhloveki, morejo rasfoditi komu gre, ali ne gre dati svete sakramente, pa serza drugih ne vidijo; morejo sdravniki biti veliko bolnikov, pa so sami s' slabostjo obdani. Duhovni, zhe le ma-

lo fkerbe, ne morejo biti mirniga serza; vidijo gresfnike, hinavze, pijanze, nezhišnike, terdovratne, pa jih spreoberniti ne morejo; v' salsah premisfljujejo hude bolesni svojih ovzhiz, profijo, opominjajo, osnanujejo besedo boshjo, svare perlošno in neperlošno, mehko, ojštro, poterpeshljivo, ognjeno, pa vse to nizh ne pomaga, ker gresfniki svoje ushesa od resnize odvrzhajo, raji kvante poslušajo.

Ti ne bodi tak, in ne perdevej teshe njih veliki butari, in ne obteshuj serza Jesusovih namestnikov, kateri te perferzhno ljubijo, in fkerbe sa tvoje svelizhanje. Ne bodi eden tistih, kateri so gerdo nehvaeshni, in nepokorni, in se morebiti f' tim hvalijo. Sovrashniki Jesusovi, in svoje dushe so ti, ki jih veseli duhovnim nasproti govoriti, in delati. Na sadershi se po njih sgledu; oni so bolniki v' hudi vrozhini, in dobrote ne sposnajo; sanizhujejo Jesufa, kateri je sapovedal duhovne sposhtovati; so podobni nevernikom, kateri so umorili svetiga Timoteja, ker jim je branil greshiti.

Sosebno ti perporozhim: Bodi pokoren svojimu spovedniku, kteriga ti je duh pokore isbral, kateri prvi dela, kar drugim sapoveduje, pred kterim terdovratni gresfniki beshe, kteriga imajo rasvitlejeni verni v' zhasli. Spremisfli, de odvesa dana nevrednimu ne pomaga; on neusmiljenje usmiljeno prejme; sodbo premehko bo Jesus overgel; zhe si sam

golufan od svoje grešne vesti, in spovednika golufah, Boga ne moreh; nisi pravizhen ali spokoren, ker se pravizhniga, ali spokorniga shitejesh, zhe si nevreden per Bogu. Spremisli, de veliko odvesanih, in obhajanih je v' pekleniskim ognji, ker so bili v' shivljenji slepe vesti, so greh ljubili, poboljšanja ni bilo, so v' lashnjivim miru shiveli, in po smerti ni bilo sa-nje pokore k' svelizhanju. Tedaj poslušhaj nauk: Perpravljaj se k' spovedi, in obhajilu, kakor ko bi vsaka spoved in vsako obhajilo bilo sadnje tvojiga shivljenja. Zhe to delash, bošh frezhen, zhe ne, bošh nefrezhen; spremisli pa, de frezha ali nefrezha bo vezhna.

M o l i t e v.

O ljubi Jesus! vikshi pastir vsih pastirjev! ti si svoji zerkvi is fosebne milosti namestnike dal, de bi sa svelizhanje vsih skerbeli; pa tudi si sapovedal jih poslušhati in posphtovati. Do sdaj sim bil premalo hvalesen tvoji neskonzhni dobroti. O res velika dobrota je to, o Jesus! Vse bi bilo posabljeno ali skasheno, kar si ti delal in uzhil, tudi sveti sakramenti bi bili saštonj, ako bi ti namestnikov ne imel v' katoljshki zerkvi. Nisim bil le tvoji neisreženi milosti nehvalesen, temuzh tudi tebi, in tvojim namestnikom nepokoren; sim jih hotel po svoji spazheni volji; sim bil nevoljen, kadar sim bil od njih prayizhno posvarjen; zlo

na spovedi mi ni rešniza dopadla; ponishal
sim se hinavsko, obljubil le s' shnabli pa pra-
ve pokorshine ni bilo. Odpusti mi, o usmi-
ljeni Gospod! ker vse to mi je shal, in oblju-
bim tvoje namestnike, duhovne, spofhtovati,
in poslušhati savoljo tebe. Naj me le vodijo
po voski poti, pokoren bom, de s' njimi v'
nebesa pridem, in f' teboj, vikshim pastirjam
vsih, vselej sdrushen ostanem. Amen.

XXV. dan profenza.

Spreobrnjenje svetiga Pavla.

Sveti Pavel, prej Savel imenovan, je bil
Abrahamove rodovine, is rodu Benjaminovi-
ga, rojen v' mestu Tarsu. Njegov ozhe je bil
farisej. V' Jerusalemu, je bil od imenitniga
uzhenika Gamalijela na tankim poduzhen v'
Mojsefovi postavi. Savel, poln gorezhnosti sa
postavo, je v' farisejsko drushbo stopil, ker je
menil, de oni bolj, ko drugi, po sapovedih
shivé.

Savel je bil ves ogenj sa Mojsefovo posta-
vo, hvalil se je s' svojo uzhenostjo, lepiga
shivljenja je bil pred ljudmi, vender je bil
neveden, in gresnik, ker Jesusa ni sposnal,
od kteriga so preroki govorili; sovrashil ga je
in shelel vse njegove flushabnike pomoriti.

On je filno veliko hudiga pozhel is lashnjive vesti; je bil sraven, kadar so Judje svetiga Shtefana kamnjali; je Jerusalemlje drashil so-per verne; je od hishe do hishe iskal vernih, de bi bili hudo shtrafani, in si je prav slo persadeval Jesufovo vero pokonzhati. Vsi verni, bliso in dalezhi, so svedili njegovo neufmiljenje; vsi so se trefli pred njegovim imenam.

Savlu je bilo vse to she premalo. Je shel k' velikimu duhovnu Kajfeshu, in k' vikshim zhes s - hodnize spisane oblasti profit na Jude, in s - hodnize mesta Damashka, de bi vse verne, moshke in shenske svesane poslal v' Jerusaleml. V' drushini vezhi serditih Judov, je ravno opoldne she bliso mesta Damashka bil, pa nagla nebeshka svitloba ga je obshvetila, in je na semljo padel. Glas sahlishe: „Savel! kaj me preganjash?“ On odgovori: „kdo si, o Gospod?“ Sopet glas: „Jest sim Jesus, kteriga preganjash.“ Savel shrepeta, oshermi in rezhe: „Gospod kaj hozheshe de shorim?“ Jesus njemu: „Vstani in pojdi v' mesto Damashk, tamkej ti bo rezheno, kaj shoriti.“ Savlovi tovarshi so shlisali glas, pa nikogar niso vidili.

Savel vstane, pa s' odpertimi ozhmi ni nish vidil; mogli so ga peljati sa roko v' mesto. Ondi je imel snaniga Juda po imenu Juda, per kterim je bil tri dni, in ni vidil, ne jedel, ne pil, ampak le molil in jokal. V' Damashku je bil prav bogabojezh Jesufov flu-

shabnik, Ananija imenovan. Timu je Gospod Jesuf v' perkasni rekel: „Ananija! vstani in pojdi na terg, imenovan Ravni, v' hišho Judatovo; ondi bošh nashel Savla Tarsana v' molitvi.“ Ananija se prestrašhi in odgovori: „Gospod! slišhal sim od veliko ljudi, koliko hudiga je ta mosh tvojim flushabnikom v' Jerusalemu storil, in de ima oblast vse svesati, kateri na tvoje ime klizhejo.“ Gospod mu odgovori: „Pojdi, sakaj isvoljen je on, in bo moje ime pred vsimi osnanoval.“ Ananija gre k' Savlu, in mu rezhe: „Brat Savel! Gospod Jesuf! kateri se ti je perkasal na poti, me je poslal, de spregledašh, in de bošh s' svetim Duham napolnjen.“ Sdajzi so padle od njegovih ozhi kakor lufkine, in je spregledal; tedaj je vstal in se dal kerstiti.

Sveti Pavel je bil s' svetim Duham napolnjen; v' Damasku je neprenehama v' s' hodnizi osnanoval Jesufa, in prizheval, de on je Sin boshji. Vsi so se slo zhudili nad njim, de nar hujšhi sovrashnik vere, osnanuje Jesufa. Judje so bili grosno serditi, in so fklelili ga umoriti, in verni so ga po nozhi zhesid v' pletenizi spustili, de je shel v' Jerusalemu. Kadar je bil v' Jerusalemu so se ga vsi verni slo bali, pa ko so isvedili njegovo spreobrnjenje, so se zhudili, se veselili, in hvallili Boga. Sveti Pavel je v' Jerusalemu, v' blishnjih in daljnih deshelah serzhno osnanoval Jesufa, veliko terpel savolj njegoviga presvetiga imena, veliko nevernikov in Judov

spreobernal, sa vero kri prelil in frezhno dokonzhal svoje shivljenje.

N a u k.

Od greschnikove slepote, in spreobernjenja.

Vsi moremo Boga hvaliti ker je milostivo, zhudno in mogozhno neusmiljeniga sovrashnika. Savla spreobernal v' velikiga aposteljna. Prezhudno spreobernjenje svetiga Pavla uzhi tri sosebno potrebne resnize. Perva je, de greszna slepota ne isgovori, druga, de gnada ima neisrezhenno mozh, tretja, kakshno more biti pravo spreobernjenje. To se more ob kratkim rasloshiti.

Greszna nevednost ne isgovori.

Sveti Pavel je bil od slovezhiga uzhenika Gamalijela na tankim nauzhen v' Mojsefovi postavi. Mojsef je osnanoval Kristusa; shege in opravila stare savese so osnanovala novo saveso; preroki so govorili od Jesusa; Judje so ga shelno zhakali, vender Savel uzhenik ga ni posnal Odreshenika, ga je sovrashil in preganjal. Zhudna je bila njegova slepota; kadar je soper Boga delal, je menil njemu prav prijetno flushbo opravljati; kadar je bil nar hudobnisthi, je mislil nar poboshnisthi biti. Slepota telesna, s' ktera je bil

udarjen ob perkasni Jesufa, je pomenila slepoto dušhe, v' kateri je prej shivel.

Je bil isgovarjen sveti Pavel? Ni bil isgovarjen. Sam pravi: „Nisim vreden apostel imenovan biti, ker sim preganjal zerkev boshjo.“ I. Kor. 15, 9. Vsim je potrebno to rešnizo prav premisliti. Ref je, vsaka nevednost ne isgovori zhloveka. David je profil: „Gospod; ne spomni se moje nevednosti.“ Pf. 24, 7. Ako bi nevednosti vselej isgovarjala, bi bil David profil: Gospod! spomni se moje nevednosti. Ako bi nevednost vselej isgovarjala, bi bila slepota velik dar boshji, ker bi bile vse hudobije is nevednosti storjene nedolshne. Jesuf je na svetim krishu profil: Ozhe! odpusti jim, ker ne vedo, kaj delajo. Oni niso vedili, de so Gospoda zhaſti krishali, vender so bili odpuſhanja potrebni. Sveti Peter je potlej Judam rekel: „Bratje! vem, de ſte is nevednosti Jesufa krishali, tedaj ſpokorite ſe.“ Djan. ap. 3, 17 — 19. Ako bi jih bila nevednost isgovarjala, bi bil sveti Peter rekel: Is nevednosti ſte Jesufa krishali, tedaj vam ni potreba pokore.

Tedaj ni vse nedolshno, kar je po veſti. Sveti Pavel je po veſti delal ſoper zerkev boshjo; Savel kralj je po ſvoji veſti preganjal nedolshniga Davida; fariseji ſo is ſlepe veſti Jesufa ſovrashili; vikſhi ſo Boga hvalili, kadar ſo vidili Jesufa mertviga; pa vſi ti, in drugi hudobno ſlepi niſo bili, in ne bodo isgovorjeni. Kadar merslota brani is ſerza moli-

ti, poslušhati svete nauke, prashati sa svet, je nevednost bres vsiga isgovora. Ravno tako, kadar hudobija oslepi zhloveka, nima isgovora. Hudobni nozhejo sastopiti, de bi dobro storili; lahko de ne sastopijo, ker modrost ne gre v' hudovoljno dusho. Tudi med nami ni malo radovoljno slepih, ker greh ljubijo; nozhejo verjeti, de strupeno veselje, rasujsdanje, mehko shivljenje je greh; se smejaajo, ne verjamejo, in nikolj se ne puste preprizhati, ker luzh sovrashijo, in temo ljubijo.

Neisrezhena mozh gnade boshje.

Naglo in zhudno spreobrnjenje svetiga Pavla nar bolj prizhuje od mozhi gnade boshje. Bog je njega slepiga in terdovratniga spreobrnil, kadar je imel nar hudobnisthi voljo. Bil je she pred mestam, kjer je upal dosti vernih najdi, in vse je vrelo po njem od velike togote soper Jesusa, in njegove flushabnike. Jesus se mu oglasi, in rezhe: „Jest sim Jesus, kteriga ti preganjash.“ Takrat mu je dal vso drugo voljo, ves ponishen, in pokoren odgovori: Gospod: kaj hozhesh, de storim? Glej neusmiljeniga volka v' krotko jagnje spreobrnjeniga! To uzhi upati v' gnado boshjo, bres ktere se nizh ne more, f' ktero se samore vse.

Ne rezi is hudobije, ali predersnosti: Nizh ne de, zhe sim slep, ali terdovraten gresh-

nik, ker Bog me samore spreobniti, ako ravno nozhem. Kaj pa de Bog samore, kakor je samogel svetiga Pavla, pa takih sgledov bosh prav malo nashel. Zhe si terdovraten, bosh morebiti gnado bres sadu prejel, ko Judje, kterim je sveti Shtefan ozhital: „Vi terdovratni, in ne obresani na serzih, se vedno ustavljate svetimu Duhu.“ Djan. Ap. 7, 51. Poslufhaj Jesufa: „Jerusalem! Jerusalem! kolikokrat sim hotel spraviti tvoje otroke, kakor koklja spravlja svoje pishta pod perote, in nifi hotel.“ Mat. 23, 27. Sato sveti Pavel opominja: „Glejte, de gnade boshje nepridama ne prejmete.“ II. Kor. 6, 1. To uzhi, de se samoresh gnadi boshji ustavljati.

Porezhesh: Kako se samorem ustaviti gnadi boshji, ker ona me samore spreobniti, ako ravno nozhem? Odgovorim: Gnada boshja more tvojo terdovratno voljo f' svojo mozhjo premagati, de hozhesh, kar nifi hotel, in de radovoljno hozhesh, kar rodovoljno nifi hotel; pa se tvoja terdovratna ljubesen do greha tudi lahko ustavlja gnadi, f' ktero bi bil manj hudoben gresnik lahko spreobnjen. To poterdi Jesus, rekozh: „Gorje tebi Korozaín, „gorje tebi Betsaida! sakaj, ako bi se bile take zhudesha godile v' Tiru, in v' Sidonu, kakor so se per vas godile, bi bile nek-daj v' ojstrim oblazhilu, in v' pepelu pokorodelale.“ Mat. 11, 21. Kakshno upanje imash ti? ko nalash terdovratno shivish, in upash mogozhne gnade, ktero sanizhujesh.

De v' potrebnim strahu shivish, glej sra-
ven krishaniga Jesusa dva hudodelnika, eni-
ga spreobrnjeniga, drugiga sapušheniga. Ju-
desh je Jesusa prodal, in je pogubljen; Pe-
ter ga je satajil, in je milost dosegel. Savel
in njegovi tovarshi so vidili pred Damaskam
nebesko svetlobo, Savel se je spreobrnil,
od unih pa se ne ve. Glej Jesusove solse nad
terdovratnim Jerusalemam, in poslušaj nje-
gove mile besede, s' kterimi obshaluje njega
terdovratnost, vender je bilo Jerusalemsko me-
sto rasdjano. Sakaj Jesus joka nad Jerusa-
lemam? Joka, ker vidi njega nehvaleshnost,
in previdi njegovo konzhanje. Zhe Jesus is-
serza joka, sakaj mu ne da obilne gnade?
Zhe mu nozhe gnade dati, sakaj joka nad
njim? Kaj bosh na to odgovoril? Nizh dru-
giga ne moresh, ko moliti ponishno skrivnosti
boshje. Tedaj bodi ponishen, upaj v' milost
boshjo, boj se boshjih sodba, prosi sa gnado,
persadevaj si jo sadobiti, ohrani jo stanovitno.

Kakshno more biti gresnika spreobrnjenje.

Spreobrnjenje gresnika je delo vfiga-
mogozhne gnade boshje in nashe volje, ne
pa nashe volje bres pomozhi gnade. Gnada
boshja samore tudi terdovratno voljo spre-
obrniti; nasha volja sama se ne more. Kako
se spreobrnjenje godi? Tako se godi. Bog
vlije v' gresnika svetlobo in veselje, s' kterim

sposna dobro, in dela dobro. Bog ni dolshan gnade dati, fizer bi se mogla dolg ime-
novati, ne gnada. Grefhnik sam ne more
nizh, nizh dobriga misliti, ne delati, ne sa-
zheti, ne dokonzhati. Grefhnik se ne more
sam spreoberniti, vender prostovoljno dela
hudo, in v' hudim ostane. Grefhnik se ne
more sam spreoberniti; se zlo brani, zhe ga
nebeshki Ozhe ne vlezhe, on ga vlezhe, pa ne
s' filo, ampak s' veseljam. Vse to so katoljsh-
ke resnize, desiravno jih ne moremo sastopiti.

Vsa mozh gnade boshje obstoji v' spre-
bernjenji grefknhove volje, de hozhe, kar
Bog hozhe, de nozhe, kar Bog nozhe, de lju-
bi, kar Bog ljubi, de sovrashi, kar Bog so-
vrashi; de dela in se varuje po sveti volji bo-
shji. Savel se je spreobernil, kadar je svojo
voljo boshji volji popolnoma podvergel, rekozh:
Gospod! kaj hozhesh, de storim? Perpravljen
je bil vse storiti, in je delal prostovoljno, kar
prej prostovoljno ni hotel. Tedaj, dokler ni
volja grefhnikova Bogu popalnoma podver-
shena, ni praviga spreobernjenja, ni odpu-
shenja grehov, ni milosti, ni svelizhanja.

Spreobernjena volja je resnizhna, mo-
zhna, delavna, in se rasodeva v' vsih rezheh.
Glej resnizhno spreobernjeniga svetiga Pavla.
On je svojo voljo Jesufovi volji ponishno pod-
vergel, potlej je shel v' mesto, kakor je bilo
njemu rezhen, je poslusshal Ananija, je sa-
zhel Jesufa osnanoyati, in ga je osnаноval do

smerti; se ni framoval slabih, in se ni bal hudobnih; tudi je rad umerl savoljo Jesufa.

Sveti Pavel je bil od mogozhne gnade naglo spreobrnjen. To je bil zhudesh boshje milosti in vsigamogozhnosti. Bog navadno le szhafama spreobrazha greslnike, de si veliko persadevajo, terpé, se vojskujejo, sposnajo hudobo greha, jo obshaljujejo, in stanovitni ostanajo. Telesna slepota, f' ktero je Bog Savla udaril, je pomenila dushno, v' kateri je bil dolgo. Bil je slep na telesu, de bi njegova dusha vidila. Tudi ti moresh na telesu slep biti, de ne bosh vidil, kar je sapeljiviga na semlji, de tvoja dusha vidi zhesnatorne dobrote, in skerbi jih sadobiti. Savel je fizer podvergel svojo voljo Jesusovi volji, vender je mogel iti k' boshjimu flushabniku Ananiju poslushat in kerfhen bit. Tudi ti tako stori: podversi se Jesusovimu namestniku, ker ni sastonj prejel oblasti; ubogaj ga ko Kristusa. Sveti Pavel je bil v' flushbi Jesusovi stanoviten, in nobena rezh ga ni mogla odlozhiti od njega. Tudi ti bodi stanoviten v' njegovi ljubeshni, sakaj ravno to prizhuje od tvojiga spreobrnjenja. Zhe si v' dobrim nestanoviten, rasodevash svojo slabo voljo; morebiti nifi bil nikolj resnizhno spreobrnjen.

Sveti Pavel je prej mislil, govoril, in delal soper Jesufa; potlej je mislil, govoril, in delal vse sa njegovo zhasht. Tak moresh ti biti. Ako ostanesh, kar si bil, nifi spreobrnjen, ker sama beseda, spreobrnjenje, ka-

she, kakšnin moreš biti. On je ozhitno popravl, kar je ozhitno greslil; se ni framoval evangelija, ali krisha Jesufoviga. Tak hodi ti. Zhe se framujesh ozhitno dobro delati; zhe se bojish sanizhevavzov, je tvoja pokora she slaba, sosebno pa, ako je bilo tvoje shivljenje ozhitno slabo. Zhe se ti framujesh Jesufa, se bo tudi on tebe framoval, in ne bošh prishel v' njegovo kraljestvo.

M o l i t e v.

O usmiljeni Ozhe nebeslki! Kdaj se bom jest po sgledu svetiga Pavla spreobernil? Velikokrat mislim, shelim, hozhem, pa nikolj resnizhno. Dosti skritih grehov tizhi v' mojim serzu, pa nozhem praviga sposnanja, in skoraj se svitlobe bojim. Odlaslam spreobernenje, rekozh: bom, bom, pa drugiga ni. Zhe bolj odlaslam, losheji odlaslam, tesheji se poboljšham, tvoje gnade sim nevrednishi; vender le odlaslam, ker me greslna ljubesen do stvari ujetiga ima. Kaj bo sa mojo edino neumerjozho duslho, ako smert prebiti mojo pokoro? Pogubljen bom vekomaj. To vem, vender le premalo skerbim. O usmiljeni Gospod! rastergaj svese mojih grehov, de bom kakor sveti Pavel resnizhno spreobernen; de mi ne bodo ne lashnjivi prijatli, ne sovrashniki, ne nobene druge stvari ubranile k' tebi iti, ne odvernile od tebe. Do sdaj sim se hotel spreoberniti bres terpljenja, bres

vojškovanja, bres premagovanja, kar biti ne more. Le obetal sim, drugiga nizh; tudi po odvesi, in po svetim obhajilu je greh gospodoval v' meni. Kakšno spreobrnjenje je to bilo? Usmiljeni Jesus! ukroti me kakor nepokorniga Savla; daj mi sposnati svoje svijazhno serze; rasgerni pred mojimi ozhmi hudobo storjenih grehov, de se ponisham, sposnam in obshalujem vse grehe, tudi mi daj po svoji veliki milosti stanovitnost v' dobrim, de te nikdar ne sapustim, in svoje shivljenje frezhno dokonzham. Amen.

XXVI. dan profenza.

Sveti Polikarp, škof in marternik.

Sveti Polikarp je bil filno frezhen, ker je bil v' veri, in v' všim dobrim poduzhen od svetiga Janesa aposteljna in evangelista, kateri ga je potlej postavil sa škofa v' veliko mesto Smirno. Sveti Janes je svetiga Polikarpa slo ljubil, kar je obilno prizhevanje od njegove losnebne svetosti. On je bil škof v' Smirni okoli shešdeset let. Vsi verni, in tudi škofje so ga visoko sposhtovali; vsak mu je shelel frezhi, in se ga dotakniti. On je bil tolikanj unet sa svete nauke Jesusove in aposteljnov,

de ni mogel le hude besedize bres velike shalosti saflifhati.

Sveti Polikarp je shel savoljo sosebnih duhovskih rezhi v' Rim k' papeshu Anizetu, od kteriga je bil f' zhasitjo sprejet. Veliko dobriga je v' Rimu storil, ker je f' svojim ljubeznivim opominovanjam dosti od krivoverzov sapeljanih vernih spreobernal. Is Rima je v' svojo fhkofijo nasaj shel, in smiraj slo fkerbel sa svoje ovzhize, in sa vso katoljfhko zerkev.

Oblastnik v' Asii pod nevernim zesarjem Markavrelijam je bil Stazi Kvadrat. Ta je v' Smirni vezh kristjanov med sveri obsodil. Ob ti perloshnosti je neverno ljudstvo savpilo: Naj se tudi Polikarp vershe sverinam. Sveti Polikarp je bil v' mestu, pa proshen od vernih je shel v' samotno hisho, in posneji v' drugo. Soldatje so ga povsod fkerbno iskali, in svezher so ga nashli. Oni stopijo v' hisho, prav prijasno jih je sprejel, in ukasal jim dobro verzherjo napraviti. Tisti zhas, ki so se soldatje gostovali, je on molil dve zeli uri sa se in sa vso zerkev. Nevernim soldatam je bilo britko takiga usmiljeniga zhasitiga stariga mosha peljati pred sodbo; pa on je shel ves vesel s' njimi.

Oblastnik Kvadrat je svetimu Polikarpu prijasno rekel: „Premisli svojo starost; ti ne bosh mogel hudih bolezhin prestati, tedaj odpovej se Kristufu.“ „Sveti Polikarp mu je ser-

zhno odgovoril: „Sheft in ofemdefet let flushim Jesufu, on meni ni nizh hudiga, temuzh veliko dobriga storil, kako bi mogel svojiga dobrotnika rasshaliti?“ Na to mu rezhe oblafnik: „Ako ne bosh pokoren, bosh vershen sverinam.“ Sveti Polikarp odgovori: „Naj le, nizh se jih ne bojim.“ Oblafnik mu serdito rezhe: „Zhe se ne bojis shveri, te bom ukasal shiviga foshgati.“ Sveti Polikarp odgovori: „Tvoj ogenj bo malo zhasa terpel, drusiga se je bati, v' kterim bodo hudobni vekomaj goreli.“ Takrat je vse neverno ljudstvo strashno savpilo soper njega, in je bil v' ogenj obsojen.

Neverniki, in Judje so hiteli po dreva, in so hitro veliko germado napravili, na fredi je bil steber, k' katerimu so ga hotli s' shelesnimi sheblji perbiti; pa sveti Polikarp jim rezhe: „Ne perbijajte me, ker bom sam v' ognji terdno stal.“ Le roke so mu tedaj svesali. V' fredi gremade stoje je tako molil: „Vfigamogozhni Gospod! sahvalim te, de fim dneva dozhakal, kteriga fim smiraj shelel; sdaj bom v' shtevilu tvojih svetih marternikov, ker bom deleshen grenkiga kelha Jesusoviga; naj bo dar mojiga shivljenja tebi prijeten, de te bom vekomaj hvalil. Amen.“ Neverniki so ga shgali, filno velik ogenj je bil, on pa v' fredi ognja. En soldat ga je she f' sulizo prebodil, in toliko kervi je steklo, de je ogenj ugafnil, in sveti Polikarp je vesel umerl savolj Jesufa.

N a u k.

Usmiljenimu Bogu svesto slush!

Srezhen sveti Polikarp, kateri pred nevernim sodnikom svojo dolžno hvalo usmiljenimu Jesufu skashe! Tudi is strahu pred smertjo ni bil Jesufu nesvest, kar je govoril, je bilo resnizhno, ker je umerl, de bi Jesufa ne rasshalil. Kdor resnizhno ljubi Boga, vse preмага, tudi oblast, bolezhine, filo, smert. Ljubesen je mozhnejši od smerti, ker ona tudi smert preмага. Sveti Polikarp je bil v' ljubesni do Boga unet, ker je veliko dobriga od njega prejel; ravno taki bi mogli mi biti, ker smo tudi veliko dobriga od njega prejeli, prejemamo in upamo she prejemati.

Bog je nesapopadljiva dobrota sam na sebi, in tudi do nas. On nas ljubi bolj, ko dobra mati svojiga ediniga otroka. Nebo, semlja, in kar je v' njih, osnanuje veliko milost boshjo do nas; vse je polno njegoviga usmiljenja. Jesuf sam nas uzhi v' Boga klizati: Ozhe. On je res nas h Ozhe, dobrotljiv, persaneshljiv, kateri ne ravna po naslih grehah, in nam ne vrazhuje po naslih hudobijah. Premisli, o kristjan! kako mozhno nas je Bog ljubil, ker je sa nas nevredne greshnike svojiga edinorojeniga Sina v' smert dal. Vezhi ljubesni biti ne more ko ta, is ktere je on na krishu umerl, de bi mi vekomaj ne umerli; on je dal sa nas svoje predrago shivljenje, de bi

mi vekomaj shiveli. O neisrezhena ljubesen boshja do naš greslnikov!

She veliko vezh dobriga nam je Bog dal, gnado, nauke, sakramente, in dosti drusiga dobriga, vender nehvalesen kristjan je poln vsiga hudiga. O neumnesh! raji ljubish nevredne stvari, ko dobrotljiviga stvarnika; raji slushish hudizhu sa plazhilo vezhniga pogubljenja, ko svojimu vsigamogozhnimu Gospodu sa plazhilo vezhniga svelizhanja. Ti terdovraten greslnik si pogubljenja vreden; Bog te is ljubesni do tebe zhaka, vabi, in ti pomaga k' pokori, vender ne marash, in njegovo veliko usmiljenje sanizhujesh. Tako tedaj svojimu dobrotniku vrazhujesh? Pa vedi, de s' to gerdo nehvaleshnostjo, in terdovratnostjo sebi hudo jeso nakopavash na dan pravizhne sodbe. Udaj se, in slushi dobrotljivimu Bogu, de ti ne bo vekomaj gorje.

M o l i t e v.

O moj Bog! ti si vezhna lepota in dobrota, jest pa tvoja nehvaleshna stvar. Jest bi bil dolshan tebi svojimu stvarniku sahtonj slushiti, vender nisim hotel, desiravno si mi is velike milosti obljudil nebesko kraljestvo. Na mesti de bi bil tebi is vsiga serza slushil, fim is vsiga serza slushil tvojimu in mojimu sovrasniku. Meni spazhenimu zhloveku so bile bolj vshezhi stvarjene rezhi, ko ti stvarnik vsiga. Moja gerda nehvaleshnost je bila vezhni-

ga ognja vredna, vender si me ti le ljubil, in varoval pred pogubljenjam. Nizh vezh nozhem tako nehvaleshno s' teboj ravnati; shelim, hozhem in obljudim sa naprej le tebi flushiti. O de bi jest samogel tebe tako ljubiti, kakor te je tvoj svesti flushabnik Polikarp ljubil! O de bi jest mogel tebi tako svesto flushiti, kakor ti je on svesto flushil! Daj mi, o Gospod! po svoji veliki milosti gorezho ljubesen, de te is serza ljubim, hvalim in ti flushim; de raji umerjem, ko tebe s' enim samim greham rasshaliti; sakaj tako te bom vekomaj ljubil in hvalil v' nebesih. Amen.

XXVII. dan profenza.

*Sveti Janes Krisostom shkof, in zerkveni
uzhenik.*

Sveti Janes, Krisostom ali *Slatoust* imenovan, savolj uzheniga in prijetniga govorjenja, je bil rojen v' Antiohii od bogatih starshov v' letu 347. On je bil she majhino dete, kadar mu je ozhe Sekund umerl; in njegova mati Antusa je bila takrat le dvajset let stara. Ako ravno mlada in bogata, se ni hotla vezh omoshiti, temuzh je v' boshjim strahu shivela, in svoja dva otroka kershanfko redila. Sveti Janes je bil she majhen otrok

svoji dobri matere rad pokoren, in je zhe dalje bolji prihajal. On je rad bral sveto pismo, ga skerbno premišljeval, stanoviten bil v' molitvi. Kadar je bil odraslen je mislil v' samoto iti, pa proslen od matere, je doma ostal, in je per nji, desiravno v' sredi velikiga mesta, kakor pufhavnik shivel. Se je rad postal, je malo spal, dalez je bil smiraj od slabih tovarshov, in od vsiga, kar sosebno mladiga zhloveka rado spazhi.

Pet in dvajset let je bil star, kadar so ga hotli sa shkofa postaviti, pa se je prestraшил, in skril. Zhes ene leta je bil permoran od shkofa Flavijana v' Antiohii sa mashnika shegnan biti. Osnanoval je besedo boshjo tako prijetno in ognjeno, de so ga vsi radi poslušali, ga ljubili in sposhtovali. Vsi so mu bili vdani, ker so vidili njegovo sveto shivljenje, ker sveto shivljenje in zhisti nauk veliko samore. Dvanajst let je to teshko flushbo f' pridam Jesufovi zhedi opravljal; potlej pa je bil od zesarja Arkadija permoran v' poglavitno mesto Konstantinopel priti, kjer je bil shegnan sa shkofa tistiga velikiga mesta. Desiravno je imel bogato shkofijo, je vender shivel v' uboshstvu, in v' pokori, ko pufhavnik. To je delal, de bi se pokoril, mehkim kristjanam lep sgled dajal, in ubogim pomagal.

Sveti Janes je dobro sposnal spazhnost tistiga mesta, sato je f' sosebno gorezhnostjo osnanoval besedo boshjo, in vse velike in majhne svaril. Veliko vernih ga je filno rado po-

slušhalo, in ga perferzhno ljubilo; pa tudi je dosti sovrashnikov imel, kakor je bila vselej navada na svetu. Zesariza Eudoksija sosebno ga je sovrashila, ker je ognjeno govoril zhes ples, in druge norosti. Ne le ona, ampak tudi vsi rasujsdani so ga sovrashili, ker so hotli bres svarjenja in ozhitanja v' svojih hudobijah shiveti. Hudo so ga preganjali, in tudi pregovorili zesarja Arkadija ga v' daljno pušto deshelo pregnati, de bi od vsiga hudiga poginil. Tam je res veliko hudiga prestal, pa tudi veliko dobriga storil, ker je neumne uzhil, greshnike in nevernike spreobrazhal. Njegovim sovrashnikom je bilo to britko, in so sopenet pregovorili zesarja ga v' slabishi mesto ukasati pregnati. Terpljenje, vrozhina, mras, lakota, sheja in vse hudo je umorilo tiga svetiga shkofa 27 dan tiga mesza v' letu 407. Njegovo sveto truplo je bilo preneseno v' Konstantinopol. Vsi, veliki in majhini so mu na proti shli, ga s' veliko zhashtjo pokopali, veliko shalovanje po njemu imeli, in rekli: boljshi bi bilo, de bi bili sonzhni sharki otemneli, kakor de so te usta obmolzhale.

N a u k.

Poslušhaj, ohrani, premishljuj in dershi sveste nauke.

Sveti Janes Krisostom poln boshjiga duha je skerbnno, perljudno in ognjeno osnano-

val besedo boshjo, in je serzam dobrih poslušavzov prijetno silo delal. Dobri so ga neisrezhenó ljubili, poslušhali in ubogali; slabim ni dopadel, ker jim ni bilo mar sa svelizhanje. Gorje duhovnim, ako bi terdovratnim gresfhnikam dopadli. Jesus ni dopadel prevsetnim fari-sejam, Janes kerstnik ni dopadel nezhistimu Horodeshu: tako tudi sdaj zhistá resniza ne dopade hudobnim.

Kar je sveti Duh po pravizhnim Simeonu prezhisti devizi Marii od Jesusa govoril: „Glej! ta je postavljen k' padzu, in k' vstajenju njih veliko, in v' snamnje, soper ktero se bo govorilo; to je rezhenó od vsakiga resnizhniga osnanovavza besede boshje.“ Kteri niso hotli poslušhati Jesusa, so si hujshi obsojenje saflushili, tim je bil on k' padzu; kteri so ga radi poslušhali in ubogali, so se poboljšhali, in svelizhali, tim je bil Jesus k' vstajenju. Ravno tako sdaj duhovni, po kterih Jesus govori; oni so k' hujshimu obsojenju, ali k' svelizhanju.

Hudobni bi radi poslušhali, kar jim dopade, pa je nemogozhe, de bi jim beseda boshja dopadla, dokler ljubijo greh, ker ona je sveta in zhistá. Ako bi duhovni slabim dopadli, bi ne bili boshji prijatli. Terdovratni gresfhniki bi radi v' svojih grehah mirno shiveli, sato ne terpé zhistih bodezhnih naukóv, ker ti prepovedujejo njih gresfhne sladnosti. Ako so nauki sploh soper grehe; niso gresfhni-

kam slo soperni; zhe so pa posebej svarjeni, se togoté, sovrashijo duhovne, jim soper govore in delajo; pa ravno to kashe terdovratno voljo, in spazheno serze.

Ako bi duhovni ne hotli pridgovati, bi se farmani jesili, in pravizhno, ker so duhovni dolshni uzheti; pa enako dolshnost imajo verni jih poslushati in ubogati. Duhovni uzhé, ker jim je od Jesusa sapovedano, in nizh ne perdershé, kar je v' prid, vso voljo boshjo osnanujejo, de bi vfi po volji boshji shiveli. Sannizhevavzi besede boshje naj s' straham poslusshajo, kako Bog govori po Jeremiju: „Preklet zhlovek, kteri ne poslussha besede savese.“ Jer. 11, 3. Naj poslusshajo tudi Jesusa: „Vi ste is ozheta hudizha. Kdor je is Boga, besede boshje poslussha; savoljo tiga vi niste is Boga, ker mene ne poslusshate.“ Jan. 8, 44 — 47. Kristjan moj, ako shelish svediti, kako bosh od besede boshje svelizhan, delaj kar ti bo sdaj rezhenó.

Prav shelno poslusshaj besedo boshjo. Ako rad ne poslusshash, ako tvoje serze ne hrepén po svetih naukih, se bosh smiraj uzhil, in nikolj nizh prav ne bosh sastopil. Modrosti sazhetik so resnizhne shelje po nauku, ako te veseli poslusshati, bosh moder. Bodi bolj vesel naukov, ko uboshez velikiga najdeniga saklada. Zhe si tak, boshja beseda ne bo prasna, ampak svitla, mozhna, rodovitna v' tebi. Zhe si tak, boshja beseda ne bo padla na zesto, na terde skale, med ternje, ampak

v' dobro semljo, in bo veliko sadu rodila. Poslušhaj rad, zhe so tudi nauki bodezhi; zhe so ti bolj bodezhi, bolj so ti potrebni. Ako bi bili nauki tvoji slabi natori vshezh, bi ne bili sadoſti zhifti. Pred vsakim naukam profi Boga, de ti bo dal prav poslušhati, saſtopiti in ſtoriti, kar boſh dobriga ſliſhal.

Ohrani saſliſhano beſedo, in ne bodi poſabljev poſluſhaviz. Kaj ti morejo poſabljeni nauki pomagati? Kako boſh vedil shiveti po poſabljenih naukih? Tak ſpomin ti toliko pomaga, ko reſheto, ſ' kterim bi vodo ſajemal. Vem, vſih naukov ne moreſh ohraniti; vender ſaj nekoliko od njih ohrani. Kaj meniſh, ſakaj je tvoj ſpomin smeraj prasen? Sato, ker te ne veſeli poſluſhati. Sakaj te ne veſeli poſluſhati? Sato, ker je tvoje ſerze merslo, in ti ni mar ſa svelizhanje.

Premiſhljuj nauke. Ako ne premiſhljujeſh naukov, ti bodo mersli, in bres mozhi. Beſeda boſhja je ko nektero ſerno; zelo nima duha, nima mozhi, temuzh le sdrobljeno ima duh in mozh. Nar potrebnifhi nauki ſo viſoki in ſkrivni, ker popisujejo tvojo ſpriendeno natoro, in tvoje svijazhno ſerze, te premiſhljuj nar ſkerbnifhi, de ſe ſposnaſh in poſoljſhaſh. Zhe boſh rad premiſhljeval nauke, bo tvoja duſha raſviltljena in uneta; tedaj boſh tudi shivel po ſapovedih.

Shivi po naukih. Rad poſluſhaj, ohrani in premiſhljuj nauke, de boſh ſamogel po njih ſveſto shiveti. Niſi per Bogu pravi-

zhen, zhe vesh nauke, ampak zhe jih spolnujesh. Bodi ne le poslušhaviz, temuzh tudi delaviz boshje besede. She v' zerkvi, ako moresh, premishluj nauke, doma pa vezhkrat, de sposnash, kako se tvoje shivljenje s' nauki sprejema, de vesh kaj popraviti, storiti, opustiti. Zhe si svest v' tim, bosh dober kristjan. Shivi po naukih, ker bosh po njih sojen. Zhe verujesh, ali ne verujesh besedi boshji, zhe sanizhujesh, ali spolnujesh nauke, zhe si bogat, ali ubog, zhe so hude navade na svetu, zhe vsi sploh slabo shivé; premisli, de vsi bodo po boshji besedi sojeni, dobri opravizheni, hudi obsojeni od nje, ker ona ostane vekomaj.

Terdovratni gresnik! kaj bosh odgovoril uzheniku in sodniku Jesusu, kadar bo tebe sodil po besedi, ktero je uzhil, ako nozhesh po nji shiveti? Nevernik se bo isgovarjal: nisim slishal tvojih svetik naukov; krivoverz bo odgovoril: sim bil sapeljan, ker sim bil rojen v' slabi veri; kaj bosh ti, o kristjan! odgovoril? Morebiti: nisim vedil tvoje svete volje, ker sim med pridigo dremal, gledal po ljudeh, govoril s' drugimi? Ali bosh djal: sim le sunaj zerkve med naukam bil? ali v' ofhtarii? ali shel igrat? Ali bosh odgovoril: sim vedil, pa nisim hotel prav shiveti? Sim shivel, kakor so drugi shiveli? Tako ne bosh pravizhnimu sodniku odgovarjal, ker bosh sam sposnal, de ti isgovori ti bodo hujshi obsojenje nakopali; sakaj pa ravno to delash?

Sposnaj ponishno svojo lenobo, in obljubi poboljšhanje, rekozh:

M o l i t e v.

O preljubi uzhenik Jesuf! ti si is nebes na semljo prishel mene uzhit, jest pa sa tvoje nauke nisim maral. Hodil sim fizer v' zerkev, in me je bilo fram doma ostati, pa sim hodil is navade, le s' telesam, ne pa s' duham. Tvoja sveta beseda mi je bila mersla, ker mi ni bilo mar tebi flushiti. Velikokrat sim bil per tvojih svetih nauk, de zlo nizh nisim sastopil, ker je bilo moje serze polno vsih smot. Zhe sim ravno posluslal, sim vse posabil, in shivel sim po svoji volji. Veliko nepotrebni, in tudi shkodljivih rezhi sim rad poslushal; tebe ne, o vezhna resniza. Kakor so drugi shiveli, sim hotel shiveti, ne pa po tvojim zhistim uku. Ako mi je bil pridi-gar vshezh, sim ga rad posluslal, in ga hvallil, pa drugiga nizh. O Gospod! sposnam svojo gresno lenobo, in se hozhem poboljšhati. Kakor shejin jelen hrepeni po mersli vodi, tako bom jest sa naprej po tvoji besedi. Posluslal, ohranil, premishljeval jo bom, in tudi si persadeval po nji shiveti, de usmiljenje sadobim, kadar me bosh po svoji besedi sodil. Amen.

XXVIII. dan profenza.

Sveta Pavla vdova.

Sveta Pavla je bila rojena v' Rimu v' letu 347. Silno je bila bogata, in bogato se je omoshila. Shivela je ko druge bogate gospe shivé v' vsih posvetnih dobrotah. Je mehke oblazhila nosila, de ne bila nizh flabeji od drugih; govorila je rada od sveta; smejala se je vsaki prasni rezhi; sapravljala je zhaš v' nizhemurnih delih, ali v' kratkozhafni družini; s' eno besedo, nizh si ni perkratila, kar jo je veselilo. Vsi so jo hvalili, ker je shivela po navadi drugih; vsa poshtena je bila pred svetam, greshniza pa per Bogu. Kristjana je fizer bila, pa po navadi veliko drugih, dobrih del prasna. Imela je mirno vest, ker ni sposnala svojiga prasniga shivljenja, in bi bila v' ti smertni senzi ostala, ako bi ji ne bil Bog po bogabojezhi prijatelzi sveti Marzeli, in potlej po svetim Hieronimu dushnih ozhi odperl.

Sveta Pavla je bila krotkiga serza, in je rada poslufhala nauke svete Marzele, in svetiga Hieronima. Gnada boshja jo je popolnoma spreobernila. Vsa ponishna je potlej bila; vse posvetne sladnosti je opustila; doma ko v' puhavi je shivela; premishlevala, molila, in pokorila se vedno; pomagala je rada ubogim. Te dobre dela so Bogu dopadle, od kteriga je zhe dalje obilnishhi gnade prejema-

la. Svešta je bila vselej dobrotljivimu Bogu; gorela je v' njenim dobrim serzu velika zhišta ljubesen do Kristusa, in do blishniga.

Desiravno je sveta Pavla sveto shivela, je vender le hrepenela po daljej vezhi svetosti. Sato je shla v' pušte kraje Egipta svete pushavnike obiskovat, de bi sa svoje poduzhenje sama vidila njih sveto shivljenje, in jih po mozhi posnemala. Nje shelje so bile dopolnjene; potlej je shla v' Betlehem, kjer je bil Jesus rojen; ondi je dva kloshtra sosidala, eniga sa moshke, eniga sa shenfke, kjer je tudi ona v' ojstri pokori shivela. Sveti Hieronim viditi veliko nje pokorjenje, ji je rekel: Nikar si ne krajshaj shivljenja s' prevelikim pokorjenjam. Ona mu je odgovorila: Morem s' s'olsami, in s' postam sbrisati lepoto svojiga oblizhja, ki sim ga lepotizhla; morem pokoriti svoje telo, ktero je vse dobrete vshivalo.

Sвета Pavla je osemnajst let bila v' tistim kloshtru v' vsih dobrih delih stanovitna, in je 26 dan tiga mesza, petdeset let stara, sveto umerla.

N a u k.

Is njeniga shivljenja.

Sвета Pavla je pred svojim spreobrnjenjam shivela bres makesha pred svetam, pa njeno shivljenje je bilo prasno, in sato slabo

pred Bogam. Veliko je kristjanov enakiga prasniga shivljenja, ktero ni sa nebesko kraljestvo. Ni malo dobrih in poshtenih ljudi, kateri so vender flabi kristjani. Tudi neverniki samorejo tako poshteno shiveti, pa kristjanam to ni sadošti. Moliti, v' zerkev hoditi, prejemati svete sakramente, ne kraſti, ne nezhiſtoſti uganjati, je ſhe premalo. Potrebno je tudi ſvoje hudo Źgnjenje pokoriti, ponishno shiveti, ſamoto ljubiti, in vſe ſapovedi ſpolnovati is ljubeshni do Boga. Kaj pomaga vſe ſunanje kerſhanſke dolshnoſti opravljati, ako je ſerze prasno, ako ſe sraven shivi po ſheljah flabe natore, in ſpazheniga ſveta?

Preden je bila raſſvitljena, je bila bres vſiga ſtrahu, ker je shivela po navadi drugih kar sdaj poſvetni kristjani pravijo, je tudi ona: drugi tako shive, ſakaj pa jeſt ne? Navada, ſoſebno ſtara, in natori prijetna, vſe opravizhuje. Kdor ſe rad nad drugimi pohujſha, nozhe pomifliti, in ſlepo hodi ſa drugimi v' pogubljenje. Prav pravi ſveti Ziprijan: „Navada, ako ravno ſtara, zhes ſapovedi, je ſtara pregreha, Sato je Bog dal ſapovedi, de vſi shive po njih, in Kristuſ ſe ni nikolj imenoval navada, ampak reſniza. Ne navade, ampak ſapovedi bodo vſe ſodile na poſlednji dan. Sato uzhi ſveti Pavel: „Ne verſite ſe po tim ſvetu, ampak premiflite, kaj je volja boſhja.“ Riml. 12, 2.

Kristjan! glej po dobrih, katerih shivljenje je shivljenju Jeſuſovimu podobna, vender

nikar ne misli, de je vse prav, kar dobri delajo, ker tudi dobri imajo svoje slabosti. Veliko bolj se varuj slabih, de slepo ne shivish po njih. Navade posvetne sodi po Jezusovih naukih, de sposnash k' je, kaj ni prav. Glej de ne bošh svijazhniga serza, ko veliko drugih, kateri le slabo vidijo, de bi se pohušhali nad njimi, in dobrih ne vidijo, de bi po njih shiveli. Oni prav skerbno preiskavajo slabosti dobrih, de bi se s' njimi isgovorjali, dobriga pa nozhejo viditi. Sploh navada ne opravizhi grehov, ampak prizhuje, de je veliko gresnikov, in de bo veliko pogubljenih. Premisli, — Noe je bil pravizhen v' fredi vsiga spazheniga sveta, on je bil ohranjen, vsi drugi so v' vodi poginili. Lot je bil zhist v' fredi nezhistiga mesta Sodome; on je bil reshen, uni pa ne. Tobija je vidil vse druge Israelze moliti malike; on je stanoviten bil v' flushbi praviga Boga, in je sosebne milosti prejel. Ravno tako delaj ti, de Bogu svest ostanesih.

Perpušheno ti je shiveti po nedolshnih navadah, ktere niso zhes nobeno sapoved, de ljudi ne shalish bres potrebe; glej pa, de ne bošh delal po shegi rasujsdanih, kterim je vse hudo nedolshno. Shivi po navadah, ktere so v' prid, de ljudi ne pohujshash. Jesus je hotel shege stare saveše dershati, ako ravno ni bil dolshan. Marija je shla k' ozhishevanju vsm shenam sapovedanimu, desiravno ni bila ozhishevanja potrebna. Apostelni so

tudi v' drugih rezheh enako delali. Tudi ti shivi po dobrih navadah svoje shkofije, in deshele, ktere te v' dobro napeljujejo; pa varuj se hudobnih posnemati soper sapovedi, ker navade, desiravno si re, ne isgovore, ako so flabe.

M o l i t e v.

O preljubi uzhenik Jesus! jest sim do sdaj posnemal sveto Pavlo v' posvetnim shivljenju, pa ne v' pokori. Ona je shivela malo zhasa, po navadah spazheniga sveta, jest pa dolgo. Ona je s' vednimi solsami obshalovala, in s' ojstrim pokorjenjam shtrafoval svoje grehe, jest pa nizh. O usmiljen Gospod! jest sim bolj fkerbel po slabih flabo shiveti, ko dobro, in sveto po tebi; sim raji gledal po navadah, ktere ti prepovedujesh, kakor po sapovedih, ktere si mi dal. Vsiha hudiga sim bil poln, vender mi lashnjiva vest ni nizh ozhitala. Prosim te, daj mi gnado, de sanaprej le po tebi shivim, v' shalosti, v' ponishnosti, v' pokorjenji. To je prava pot v' nebesa, druge ni; po ti bom hodil, de bom tebi podoben, in de pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

XXIX. dan profenza.

Sveti Franzhishk Salesi, shkof.

Sveti Franzhishk je bil rojen v' tergu Sales, v' letu 1567, od mogozhnih in bogatih staršov; ki so bili bogati na svetu, pa veliko bolj per Bogu. Oni so ga skerbno uzhili sveto shiveti, so ga smeraj per sebi imeli, kadar so hodili v' zerkev, kadar so bolnike obiskovali, in kadarkolj je bilo njegovi dushi dobro. Sveti Franzhishk she fantizhik je molil v' zerkvi in doma s' fosebno poboshnostjo, ker je bil ves saljubljen v' Boga; vse njegove besede in dela so bile framoshljive, prijasne, dobre. Kar so mu dnarjov dali starshi, je bersh ubogim rasdal. Kadar je bil odrashen, so ga hotli tovarshi sapeljati, to de je smeraj v' dobrim stanoviten bil. Ker je Boga is vsiga serza ljubil, se je vsiga hudiga skerbno varoval, in tudi Bog ga je obvaroval pred vsako nevarnostjo. Is serzhnih shelja prav svesto flushiti Bogu, in pomagati dusham v' nebesa, je prejel maschnikov shegen. V' tim visokim stanu se je rasodevala njegova velika ljubesen do Boga, in do blishniga, ker je skerbno uzhil, in si veliko persadeval greshnike spreobrazhati. Nar raji je osnanoval boshjo besedo kmetam in ubogim, kterih je prav veliko spreobernil. Shel je v' deshelo krivoverzov, de

bi jih nasaj perpravil v' kotoljšhko zerkev. Krivoverzi so bili savoljo njegoviga persadevanja serditi, ga niso hotli pod streho jemati, in je mogel pod golim nebam prenozhvati; sa svoj dnar ni shivesha dobival; umoriti so ga hotli. Tega se ni nizz bal, f' poterpeshljivo, f' perljudnostjo in f' krotkostjo je njih terdovratnost premagoval, in so se spreobernili in hiteli v' kotoljšhko zerkev.

Bil je shegnan sa shkofa v' Genfu. Per-moran je vsel to veliko flushbo, savoljo nase vsetih dolshnost je bil tako v' skerbi, de je nevarno sbolel. Njegova shkofija je bila polna hudobnih kristjanov, in terdovratnih krivoverzov. Ti so ga sovrashili, krivo rasnasnali in preganjali; pa on je v' Boga upal, njega profil potrebne pomozhi; krotak je bil vselej; prijasno ravnal s' hudobnimi; sovrashnikam je dobro delal. Njegovo prijasno in zhashtito oblizhje, njegovo ljubesnivo jasno oko, njegove sladke besede so bile pufhize terdovratnim serzam, in niso se mogle ubraniti.

Veliki greschniki is vsih krajev so hiteli k' njemu, ker so vidili njegovo dobroto. On pa je vse ljubesnivo sprejemal in uzhil. Greschnikam ni spregledoval, in jih ni pufhal k' svetim sakramentam neperpravljenih, ampak jih je ljubesnivo vodil po voski poti. Veliko tashent krivoverzov in greschnikov se je spreobernilo savoljo njegoviga ljubesniviga persadevanja. Tukaj ni mogozhe vsiga popisati,

kar je sveti Franzhišk dobriga stōril, koliko je terpel in prestal sa svelizhanje blishniga. Shkof je bil dvajset let; umerl je pet in petdeset let star v' letu 1622, 28 dan grudna. Alekšander VII. papesh je sapovedal 29 dan tiga mesza njegov spomin ohajati.

N a u k.

Od ljubesnive krotkosti.

Sveti Franzhišk je vse zhednosti imel, in je bil vreden naslednik apostelnov, pa njegova sosebna zhednost je bila ljubesniva krotkost. Od nature je bil sizer jesi podvershen, pa s' gnado boshjo, in s' svojim stanovitnim persadevanjam, je dosegel sosebno krotkost. Nobena nadloga, nobena sopernost, nobeno sanizhevanje ga ni moglo rasshaliti, temuzh vse je voljno poterpel, vsm odpufhal, in dobro sa hudo vrazheval.

Krotkost je sapovedana vsm, in vsi jo morejo imeti. Jesus jo je, ne le s' sgledam perporozhal, ampak tudi s' besedo sapovedal rekozh: „Uzhite se od mene, sakaj jest sim krotak, in is serza ponishen.“ Mat. 11, 29. Krotkost mu je prav prijetna, pa je tudi potrebna vsm, de mirno shive, in blishniga poboljšhajo. Jesus je svojim apostelnam sapovedal krotkost, in jim je rekel: „Poslhlem vas ko ovze med volkove.“ Tudi je djal: „Bla-

gor krotkim.“ To prizhuje, de je krotkost potrebna k' svelizhanju.

Kristjan! zhe sapovedane krotkosti shelish, ljubi Boga in blishniga savoljo njega, in bodi ponishen. Bres ljubesni in ponishnosti ni krotkosti, ali saj ne krotkosti po volji boshji. Bog neisrezhenost usmiljen, in persanesljiv s' teboj, in s' drugimi, uzhi krotkost, in poterpeshljivost. On vsigamogozhni Gospod, bi lahko in pravizhno vse gresnike pogubil, vender ne ravna s' nami po nashih hudobijah; tudi ti delaj tako, in tudi bosh, zhe bosh ljubil Boga in blishniga savolj njega. Bodi ponishen, in se ne bosh nad gresniki krivizhno jesil, ker si sam gresnik. Ako si ponishen, bosh lahko poterpeshljiv; bosh s' slabimi, s' gresniki, s' sovrashniki usmiljeno shalošten. Ako si ponishen, bosh malokrat rasshaljen; jeso bosh lahko premagoval, in le boshje rasshaljenje te bo peklo. Zhe te le boshje rasshaljenje shali, bosh grehe sovrashil, gresnike ljubil, in skerbel sa njih poboljshanje.

Skerbno premisli, ali si krotak po volji boshji. Morebiti se ti tvoje merslo in neobzhutno serze sdi krotko, pa lahko de ni res. Zhe ti je dobro in hudo enako; zhe molzhish in poterpish is prebojezhiga serza, ali ker si blishniga potreben; zhe v' potrebi ne svarish, kakshna krotkost je to? Ta ni krotkost, ampak slabost. Ubrani greshiti, ako moresh; svari gresnike, de se poboljsajo; skerbi sa

zhaft boshjo, in sa svelizhanje blishniga kolikor ti je mozh; pa govori, in delaj vse to prav, ljubesnivo, prijasno, modro in savoljo Boga.

Ako si krotak, miren, ponishen, persanefljiv, bosh velik pokoj vshival. Jesus je poslal svoje uzhenze ko ovze med volkove; jim je odlozhil velike britkosti, preganjanje, smert. Vse to jim je prej pravil, vender jim je obljubil mir: „Pokoj bote nashli.“ Bog ljubi krotke, in tudi ljudje jih ljubijo. Ako si krotak, si pokoren Bogu, in ljudem ljub. Ne rezi: zhe sim krotak, bodo drugi s' menoj delali, kakor bodo hotli, ne bo mi prestat pred njih hudobijo. Le verjami; de tudi slabi ne shalijo radi krotkiga zhloveka. Kaj mislish, de bosh pokoj vshival, ako se jesish, prepirash, mashujesh? Veliko bolj bosh nepokojin, sebi in drugim bosh nepokoj delal. Ako si krivo obdolshen, ako ti je kriviza storjena: ako imash opravilo s' togotnimi, ako si dolshan svariti, ali kaj drugiga, opravljaj vse to krotko, modro in pravizhno; s' krotkostjo bosh loshej, ko s' jeso, svojiga blishniga premagal, ker krotko, modro govorjenje tolashi serze, jeso govorjenje ga drashi.

Porezhesh: rad bi bil krotak, pa imam veliko sopernikov, kateri mi nikolj ne dajo pokoja. Prijatel! zhe si krotak, kadar te nihzher ne shali, tvoja krotkost ni toliko vredna; kako bi se jesil, kadar bi bilo vse po tvoji volji? Tudi nevernik, kateri nikolj ni flishal Jesusovih naukov, ima tako krotkost. Ti se po-

toshish, de imash dosti sopernikov; lahko je to, ker si jih sam s' svojim krivizhnim jesi-kam, in s' svojo hudobno jeso delash. Bodi tedaj unet v' ljubesni do Boga in do blishniga; bodi ponishen, in bosh tudi miren, krotak, dobrotljiv, persanesljiv, pravizhen. Zhe bosh tak, blagor ti!

M o l i t e v.

O nar krotkejsi in poterpeshljiviši Je-sus! ti si velike krivize mirno in krotko ter-pel, mene pa vsaka besediza shali, in ujesi; ti si bil sanizhevan, preklinjan, sovrasen, umor-jen od hudobnih, in jim nizh shaliga nisi re-kel; jest pa sim poln jese, tudi, kadar pra-vizhno terpim. Ti si me uzhil, in mi sapove-dal krotak biti, pa te nisim ubogal, ker nisim ljubil ne tebe, ne sebe, ne blishniga. Meni se je sdelo, de ne morem preterpeti, pa le sato sim tako menil, ker nizh ponishnosti ni bilo v' meni. S' krotkostjo bi bil lahko blish-niga poboljšhal, pa sim ga s' jeso she krivizh-nishiga napravil. Sa naprej hozhem po tvojim sgledu krotak biti, in te ponishno prosim, daj mi pravo krotkost. O ljubi sveti Franzhishk! pomagaj mi s' svojimi proshnjami od Jesusa krotkost sadobiti, de mu mirno flushim, in de pridem v' kraljestvo vezhniga miru. Amen.

XXX. d a n p r o f e n z a.

Sveti Pioni, mafhnik, marternik.

Sveti Pioni, je bil mafhnik v' Smirni. Kristjani so ga v' veliki zhaſti imeli, in tudi neverniki so ga ljubili, ker je bil prijasen, moder, uzhen, uſmiljen. Vſe te njegove lepe laſtnoſti bi bile prasne, ako bi jih ne bil v' zhaſt ſtvarniku obrazhal. Neverni zesar Dezi je ukasal preganjati kristjane, in jih morati malike moliti. Poglavar Polemon je f' ſoldatmi priſhel v' hiſho ſvetiga Pionija, in mu je rekel: „Snana ti je ſapoved naſhiga zesarja, de vſaki more moliti bogove.“ Sveti Pioni odgovori: „Snana mi je ſapoved, de morem praviga Boga moliti. Berſh ſo ga ſvesali, in potlej ſi veliko perſadevali ga pregovoriti, pa on jim je kratko, uzheno in ſerzhno odgovarjal. Sato ſo ga vergli v' jezho do ſodnikoviga prihoda.

Zhes nekaj dni je ſodnik priſhel v' Smirno, in je ſvojim ſluſhabnikom ukasal k' ſebi perpeljati ſvetiga Pionija, ga je ſkuſhal, kar je vedil in mogel, pa je bilo nemogozhe njegovo ſtanovitnoſt premagati. Sodnik ga je ukasal hudo martrati, in med tem je ſkuſhal ga pregovoriti, pa ſveti Pioni poln verne ſerzhnoſti ſe ni nikolj udal. Sodnik ſe je raſferdil, in mu ſerdito rekel: „Ti ſi terdovraten, ſhelish umreti, boſh umerl.“ Sapovedal je ga ſhiviga ſoſhgati.

Sveti maslnik Pioni je shel tje vesel in serzhen do germade; vse se je nad njim zhudilo. Veliko kristjanov ga je s' ljubezni spre-milo; tudi veliko Judov in nevernikov je bilo sraven. Kader je bil per germadi, je Boga sahvalil, ki mu je dal gnado po sapovedih shiveti, se je sam flekel, je shel na germado, podal roke, de bi bile s' shebeljmi k' shebru perbite. Kader so bile she perbite, so ga ne-verniki sopet profili: Ubogaj, in reshi se od hude smerti. Serzhno jim je odgovoril: „U-mreti hozhem sa vero. Takrat so sashgali der-va, in on je v' ognji umerl. Truplo njegovo je bilo bres vse shkode, zelo lasje niso v' veli-kim ognji sgoreli; lepshi je bil, ko prej. Nje-govo shlahtna in vesela smert je bila v' letu 250 po Jesusovim rojstvu.

N a u k.

Vsih grehov se skerbno varovati.

Sveti Pioni maslnik je smeraj bil stano-vitne volje greha se varovati, in nikolj s' no-benim greham Boga rasshaliti, ker je vedil, de greh je nar huji, de je bolji umreti, in tudi dolshnost raji umreti, ko greseliti. Vsi kristjani ravno to vedo, tudi obljubijo pred Bogam, in pred spovednikom, sa naprej ho-zhem raji umreti, ko greseliti. To so bese-de; zhe stanovitnosti ni, prasne besede. De so sgolj prasne besede bres resnizhne volje,

neštanovitnost v' dobrimu obilno prizhuje. Sve-
ti Pioni ni le vedil, kar drugi vedo, temuzh
je storil, kar drugi ne storé. Ob njegovim
zhasu je bilo nekaj kristjanov is strahu pred
smertjo od vere odstopilo, pa je djal: „Slabi
ne bodo moj rasgled; jest nozhem malikov
moliti. Taka štanovitnost je potrebna vřim.

Kristjan! varuj se vřih grehov; bolji ti je
umreti, ko greseliti. Tudi majhniga greha
se moreřh bolj bati, ko smerti; sořebno pa
boj se smertniga, kteri neisrezhenó rasshali
vřigamogozhniga Boga, tepta Jesuřovo pre-
řveto kri, savershe njegove smertne bolezh-
ne, odshene řvetiga Duha, odvřame sařlu-
shenje vřih dobrih del, sapre nebesa, odpre
pekeli, edino neumerjózho duřho obsodi v'
vezhno terpljenje. O řrašna hudobo smert-
niga greha! Smertni greh permora usmilje-
niga Jesusa, de obsodi v' vezhno pogubljenje
med hudizhe duřho, sa ktero je smertne bo-
lizehine is ljubeshni řrestal. Premisli vře to,
de boh řtanoviten.

Varuj se tedaj vřih grehov, pa sořebno
smertnih; en řam smertni greh sařlushi vezhno
pogubljenje. Beshi pred greham, in pred
nevarnořtjo greha řkerbnisři, ko pred pořha-
řtjo. Greh je bolj neusmiljen od mezha, in
huji od vřih nesrezh. řSerzhno rezi s' zřiřto
řSusano: „bolji je sa me, de nedolřhno ume-
řjem, ko greseliti.“ Enako řtanoviten je bil
Josheř v' Egiptu, in drugi řvetniki: ravno tak
bodi ti. Bolji je vře dati, vře řrestati, ko

greshiti, ker lepe vezhne nebesa so vrednisthi od vsiga posvetniga dobriga; strashni vezhni pekel je huji od vsiga posvetniga hudiga. Neumen bi bil, ko bi hotel raji umreti, ko grenke sdravila jemati, pa neumnisti si, ako se raji dasi hudizhu v' roke, ko premagati svoje hudo posheljenje. Vsiga sveta kraljestva ti nizh ne morejo pomagati, ako svojo edino neumerjozho dusho spravishi.

Ljubi Boga, boj se ga is ljubeshi; ljubi svojo dusho, in skerbno je bres madesha ohрани, de vezhno shivishi v' nebeskim kraljestvu. Ne boj se slabih ljudi, ne boj se spridenih sanizhevavzov; ne vdaj se sapeljivim salesovavzam; premaguj strah, filo, sapeljivost, skushnjave; beshi pred hudobnimi, pred slabopeloshnostjo, in pred vsim, kar te v' greh napeljuje; ne pohujshaj se nad drugimi, ampak stanoviten bodi. Sdaj vsaki sodi od dobriga in hudiga, kakor se njemu sdi, ti pa le poslusvaj Jesusa, ker on sam te bo pravizhno sodil. On je dal svoje predrago shivljenje, de bi vse reshil od vezhne smerti, ne prodaj ti svoje dushe v' pogubljenje sa nestanovitne nevredne rezhi.

Zhe vidishi greshnike veseliga oblizhja, zhe jih slislish se svojih grehov hvaliti, zhe ti shpotljive imena dajejo, zhe ti pravijo: to ni nizh, to ni greh, ne verjami jim, gresniki niso varni, ampak nevarni uzheniki, oni hvalijo, in opravizhujejo, kar ljubijo; ti bodi stanoviten v' dobrim. Na sodni dan ti ne bo-

do mogli pomagati, ne škodovati, ne te rošhiti od pogubljenja, ne ti braniti v' nebesa. Smeraj nosi to rešnizo v' serzu; Jesuf bo tebe, in vse pravizhno sodil.

M o l i t e v.

O moj Bog! prav malo sim premislil, kako velika, strašna, škodljiva hudoba je greh; tudi sdaj premalo spoznam. Tvoji sveti marterniki so neismerjene bolezhine raji preštali, ko grešhiti; jest sim bil radovoljno premagan od vsake majhne skušnjave, ponujal sim se skušnjavzam sam, sim se ne skerbno podajal v' skušnjave, iskal sim perloshnosti grešhiti, hvaleshen sim bil hudobnim, ker so me nauzhili grešhiti. Ako je bil kak kristjan is strahu pred smertjo tebi nesvest, je veliko let v' solsah, v' pokorjenju bil; jest pa sim imel mirno serze po velikim pregreshenji, in mi ni bilo mar ne sa poboljšhanje, ne sa obshalovanje. O Gospod! kaj bo s' menoj? daj mi pravo spoznanje svojih grehov; daj mi duha pokore; daj meni serzhno stanovitnost, de raji vse terpim, in umerjen ko tebe rasshaliti. S' vso mozhjo si bom persadeval po tvojih sapovedih shiveti, de od tebe ljubesniviga Gospoda usmiljenje sadobim. Amen.

XXXI. dan profenza.

Sveta Marzela vdova.

Sveta Marzela je od svetiga Hieronima imenovana, hvala katoliške zerkve, zhašt Rima, sgled vsiga dobriga. Ona je bila rojena v' Rimu od nar bogateji ljudi tistiga mesta, se je tudi bogato omoshila, pa nje mosh je sedem meszov potlej umerl. Prej je bila bogabojezha, in se ni hotla vezh omoshiti. De je nje volja bila stanovitna, se lahko ve is tiga, ker ni hotla mosha vseti bogatiga, in mogozhniga gospoda is zesarjeviga rodu.

Sveta Marzela je zhe dalje bolj sposnala, de nesavesana losheji slufhi Bogu, in de so frezhne vdove, ktere savolj Boga tako ostanejo, kakor sveti Pavel perporozha. „Vdova je ostala, de bi shivela bres vsiga strahu po volji boshji, kar je tudi resnizhno bilo.“ Veliko nevernikov je bilo she tistikrat v' Rimu, in veliko slabih sgledov, pa ona se ni nad slabimi pohujshala, temuzh je ozhitno neprestrafhenno vse kersfhanske dolshnosti spolnovala. Sveti Hieronim je bil nje duhovni ozhe, in uzhenik; rada ga je ubogala, je hodila po voski poti Jesusovih naukov, in je sa svojo dusho svesto skerbela. Tudi si je slo persadevala druge bogate Rimfke gospé preuzhiti, in ravno ona je sveto Pavlo napravila slovó dati sa-

peljivimu svetu, kakor je bilo rezheno 28 dan
tiga mesa.

Sapopadik njeniga svetiga shivljenja je
ta. Ponishna je bila v' serzu, in v' oblazhi-
lih; pomagala je rada ubogim; le v' prizho
bogabojezhnih shén je govorila s' moshkimi,
ako je bilo treba; ni obiskala rada nobene
gospé posvetniga duha; doma je bila nar raji,
de bi v' samoti premishljevala, molila in de-
lala; v' zerkve je skerbno hodila k' boshji
flushbi, pa kadar je zerkve is sosebne pobosh-
nosti obiskovala, je hodila, kadar je bilo ma-
lo ljudi, de bi ne bila skushana od radovidno-
sti; vedno se je po svoji mozhi postila: v' sre-
di velikiga mesta je shivela ko v' pushavi.

Ako ravno se je sveta Marzela skerbno
varovala posvetne drushbe, se je vender, de
bi bolj pokojno flushila Bogu, preselila v' sa-
motno hisho sunaj mesta. Sveti Hieronim jo
hvali sosebno, ker je silno rada brala, in pre-
mishljevala sveto pismo. Imela je veliko pre-
moshenja, drushine in skerbi, vender ni bila
od nobene rezhi smotena, ker je bila s' Bo-
gam refnizhno sdrushena. Kadar je serze
ognjeno, odganja skushnjave, smote posve-
tne, in vse, kar kristjana slabi v' ljubeshni do
Boga.

Nadloga je skusila shivo vero svete Mar-
zele. V' letu 410 so prishli serditi sovrashni-
ki nad Rimsko mesto, so ga s' filo premagali,
v' njem ropali in morili. Ti neushmiljeni voj-
shaki so tudi shli v' nje hisho s' nagimi mezh-

mi, so hotli veliko slata in srebra od nje imeti, pa jim ga ni mogla dati, ker ga je bila še ubogim rasdala. Hudo so jo strahovali, in neusmiljeno topli, pa vse to je potrpela voljno, in tudi sahvalila Boga. Kmalo potlej je Bog sveto Marzelo svojo svesto flushabnizo k' sebi vsel, mirno je umerla, in shla v' nebefa vshivat veliko plazhilo, ktero je Bog obljudil, in bo dal v'fim svojim svestim flushabnikom.

N a u k.

Shivi sveto, in nikogar se ne boj.

Sveta Marzela je bila prva gospa v' Rimu; ki je ozhitno spokorno shivela. Ako ravno mlada in bogata, se ni framovala sa Jesu sam ozhitno hoditi, in ni gledala po slabih, se ni nad njimi pohujshala, in se ni s' njimi isgovorjala, ker je refnizhno voljo imela svojo edino neumerjozho dufho svelizhati. Kdor gleda po slabih, kdor se boji sanizhevanja hudobnih, ni refnizhno bogabojezh, in ni vreden nebeshkiga kraljestva.

Kristjan! verujesh v' Jesusa Kristusa krishaniga, in se sasnamnjujesh s' krisham na zhelu; sakaj se tedaj framujesh Jesusoviga ponishanja, Jesusoviga krisha? Jesus nar sveteji Gospod je v' prizho veliko ljudstva shpotljivo umerl na krishu, desiravno je njegova smert bila terdovratnim Judam pohujshanje, in ne-

verzam noroft; ti pa se framuješh keršhanskikh dolshnoft v' prizho kristjanov? Premalo ti je v' serzu imeti Jesusa, in njegove nauke, ako se bojišh v' prizho drugih keršhansko shiveti. Zhe se bojišh sanizhevanja slabih, tudi v' serzu ne nosišh Jesusa, ne njegovih naukov; si maloferzhen kristjan nebeshkiga kraljestva she nevreden.

Shivi dobro, ali slabo, bosh mogel veliko preflishati od ljudi. Zhe dobro shivish, te bodo slabi sanizhevali, ti gerde imena dajali, in hudo soper tebe govorili. Zhe slabo shivish, bodo dobri godernjali, ali te svarili. Zhe dobro, ali slabo shivish, ne bosh mogel vsm dopasti; tedaj bodi serzhen, in shivi prav sa- voljo Boga. Rasujsdanim je navadno sanizhe- vati obre, ako ravno morebiti v' serzu dru- gazh mislijo. Ako bosh v' njih drushbo stopil, vse nozhi plesal, neprenehama pijanzheval, ne- framno govoril, ti bodo dobri, in prijasni, saj s' shuabli; zhe bosh dalezh od njih flabe dru- shbe, rad molil, ponishno se nosil, rad hodil k' spovedi, bodo vse hudo govorili soper tebe. Spremisli, kaj bo na sodni dan? kdo ti bo pomagal, zhe bosh od Jesusa savershen? kdo ti samore shkodovati, ako Jesusu dopadesh. Delaj tedaj, kar flep per Jerihu; zhe so ga bolj ljudje svarili, bolj je vpil: Jesus uzhenik, usmili se me!

Hudobni pravi: Naj ljudje govore, kar hozhejo, meni ni nizh mar. Slabo snamnje je to, ker se svojih hudobnih del ne framuje. Manj predersni greshniki se varujejo ozhitnih

grehov, in jih skrivajo pred ljudmi, de bi ne bili od njih svarjeni, ali sanizhevani. Kaj njim to pomaga, ker bodo njih hude misli in dela rasglasbene, in pokorjene na sodni dan? Varuj se hudiga, ne le savoljo ljudi, ampak savoljo Boga; tudi nikolj naskrivnim ne grešhi, ker Bog te povsod vidi. Kar ti je od Boga, ali od zerkve sapovedano, ali prepovedano, delaj, ali varuj se ozhitno, in ne framuj se svojih dolshnost, ako te ravno drugi sanizhujejo.

Ob tim norškim zhasu pred postam kristjani sploh posabijo Jesusa in njegove zhiste nauke. Nesframnost, nezhistost, ples, norost, poshreshnost, in dosti hudiga, se ko povodnj rasliva po vsi semlji. Ti nikar ne posnemaj norzov, ker ni zhasa, ni dneva, ni ure, de bi smel Jesusa posabiti. Ne framuj se odlozhen biti od derhali rasujsdanih; naj te le sanizhujejo, bo she zhas prishel, de bodo molzhali. Nikolj ne daj priloshnosti, de bi kdo soper te be govoril; pa tudi ne boj se krivizhniga sanizhevanja.

M o l i t e v.

O moj Jesus! ti kralj nebes in semlje, se nisi framoval sanizhevanja, preklinovanja, ozhitne shpotljive smerti, jest pa sim se framoval po tvojim sgledu shiveti. Ako bi se bil ti framoval ozhitne shpotljive smerti, kaj bi bilo sa mojo grešno dusho? Zhe se jest tvojiga ponishevanja framujem, mi nizh ne po-

maga, in bom savershen. O preljubi Gospod! v' tebe bom smiraj ravno gledal, de tvoje sve-to voljo serzhno spolnujem, in ne bom nikdar slabih poslušhal. Zhe is strahu pred slabimi od tebe odstopim, mi oni ne bodo mogli po-magati, kadar bošh ti s' oblastjo sodil shive in mertve. Ti si mogozhen, in pravizhen sodnik vsih, in bošh vsakimu pravizhno po-vernili. Takrat ne bodo sapovedi po ljudeh, ampak ljudje po sapovedih sojeni. Tedaj s' pomozhjo tvoje gnade terdno obljubim nikdar odstopiti od tebe ne savoljo sanizhevavzov, ne savoljo slabih navad, ne savoljo drugiga, te-muzh serzhno in stanovitno po sgledu tvoje flushabnize svete Marzele ti bom is ljubesni do tebe flushil, de bom v' tvoje kraljestvo pri-shel. Amen.

S v e z h a n.

I. dan fvezhana.

Sveti Ignazi shkof in marternik.

Sveti Ignazi je bil v' veri poduzhen od s. Petra in s. Janesa. Pastavljen je bil sa shkofa v' veliko mesto Antiohijo, in bil je svesti nasto-

pnik aposteljnov v' vsih rezheh. Neverni zesar Domizian je zerkev preganjal, pa s. Ignazi je bil v' miru. On je rad shivel savoljo svojih ovaz, pa tudi je bil shalošten, ker ni bil vreden sa Jesufa umreti, ker je djal: Zhe bi sa vero kri pretil, bi bil she le Jesufu bolj podoben. Bogu se je podvergel, skerbnihi si persadeval sebe in svoje ovzhize posvezhevati.

Neverni zesar Trajan je ponovil preganjanje zerkve boshje. Pershel je v' Antijohijo v' letu 107, in bersh je sapovedal svetiga shkofa Ignazja pred se perpeljati. Kadar ga je imel pred seboj, mu je serdito rekel: „Kdo si ti hudobni duh: sanizhujesh moje sapovedi, in tudi podpihujesh druge, de malikov ne molijo.“ Sveti Ignazi zesarju prav serzhno odgovori: „Nobeden she do sdaj takiga ni sata-na imenoval, ki Boga v' serzu ima, in mislim, de satan se boji mene in vsih pravih flushabnikov Jesufovih.“ Zesar ga je vezh rezhi od vere vprasheval, in ker je vidil, de ga ne more omajati, ga je dal svesati, in je sapovedal ga v' Rim odpeljati, de bo tam od sverin rastergan.

Sveti Ignazi se je rasveselil saflifhaniga obsojenja, in rekel: „Sahvalim te o Gospod! de si me vredniga storil s' tvojim aposteljnam Pavlam v' shelesje sakovaniga biti, in drugiga ne shelim, kakor de bi me sveri rastergale. S' solumi se je lozhil od svoje zerkve, isrozhil jo je Jesufu, svesto molil in profil Gospo-

da, de bi jo s' svojo gnado v' stanovitnosti vere in brumnosti ohranil. Vesel je shel na morje s' desetimi hudobnimi soldatmi, kateri so bili neusmiljeni do njega. Kamor je f. Ignazi pershel, so ga shkofji, duhovni in verni zhaštito sprejeli in spremljevali. On je ljubesnivo uzhil vse, in sosebno jim perporozheval v' veri apostelnov stanovitnim ostati, in sa njo vse prestati. Kadar je pershel v' mesto Smirna, je bersh obiskal f. Polikarpa shkofa v' tistim mestu, ker sta bila oba uzhenza f. Janesa.

Od tod je pisal mnoge pisma do vernih, med kterimi je nar lepshi pismo do Rimljanov, od kteriga je tukaj kratek sapopadek. — „Savoljo Jesusa uklenjen vas kmalo upam viditi, zhe bo volja boshja, de doseshem, kar je moja shelja. Le vashe ljubesni se bojim, de bi se vam prevezh ne smilil, in de bi po svojih sheljah sa me ne profili. Shelim in rad umerjem sa Boga, sato vas prosim, pustite, naj me rastergajo sveri, de k' Bogu grem. Gospodova psheniza fim, morem rasdrobljen biti v' sobéh sverin, de bom tako pravi hlapez Jesufov. Profite Jesusa sa me, de bom njemu darovan. Drugiga ne shelim kakor ravesan biti, de Jesusa sadobim. Ogenj, krish, sveri, rasdelenje telefa in vsakiga uda, vse bolezhine naj planejo v' me, se ne bojim, bolj je meni umreti sa Jesusa Kristusa! ko biti kralj sveta. Ne branite mi v' smert iti, ker vedno slishim glas v' sebi: Pridi k' Ozhetu. Ne maram sa jed; moja jed je telo Jesu-

lovo. Ne maram sa pitje, moje pitje je kri Jesufova.“ — Te ognjene resnizhne besede prizhujejo od shive vere, terdniga upanja, gorezhe ljubesni in zhiste vesti svetiga Ignazija svešliga uzhenza Jesufoviga.

Kadar je bil v' Rim peršhel, neisrezhenno veliko vernih je peršhlo k' njemu, in so se veselili mosha boshjiga viditi, sraven so pa tudi shalovali, ko so vedili, de ga bodo bershsgubili. On pa jih je s' solсами profil: „Ne branite mi umreti, in ne profite sa moje reshenje.“ Potlej je pokleknil, in s' njimi gorezhe molil sa Jesufovo zerkev, de bi preganjanje minilo, in de bi se verni stanovitno med seboj ljubili. Kadar je odmolil, je bil od soldator tje pelan, in v' prizho neisrezhenno veliko nevernikov vershen v' levnjak; serditi in lazhni levi so ga naglo popadli in rastergali, le nekaj debelishih kosti je ostalo. Verni so s' velikim spofhtovanjem pobrali te kosti, so jih djali v' zhedno fkrinjo, in veselo nesli v' Antijohijo. Te so bile potlej prenesene v' Rim v' zerkev svetiga Klemena papeša in marternika. Sveti Ignazi je umerl 20 grudna v' letu 107.

N a u k.

Terpeti is ljubesni do Jesufa.

Sveti Ignazi je ljubesnjiviga krishaniga Jesufa smiraj nosil v' svojim serzu, smiraj ga

je imel na jesiku, vedno ga je kasal v' svojim sadershanji. On je bil s' ljubesnjivim Jesufam popolnoma sdrushen, in Jesuf s' njim: sato je njegova dufha imela ognjeno mozh; sato je vesel shel neusmiljenim sverinam v' gobež. On je bil poln serzhnosti f. Pavla, in je s' njim refnizhno djäl: „Jesuf mi je shivljenje, in smert dobizhik.“ Filip. 1, 2. S. Ignazi je krishaniga Jesufa smiraj pred ozhmi imel, bil je poln ognjenih shelja nar hujshi smert is ljubesni do njega preštati, dosegel je, kar je vedno shelil in Boga profil, de je bil od sveta in od telefa rasvesan, in sdaj kraljuje s' Jesufam v' nebeskim kraljestvu.

O kristjan! bodi tudi ti vnet v' ljubesni Jesufovi, de ne shivish sebi, temuzh njemu, de vse krishe voljno preterpish, in de te nobena rezh ne sapeljiva, ne strashna, ne lozhi od njega. Glej! Jesuf, stvarnik je sa stvar, gospod sa hlapza, pravizhen sa greshnika umerl na krishu, de bi tebe in vse refhil od vezhniga pogubljenja. To more omezhati tvoje terdovatno serze in ga napolniti s' ljubesnijo, de ga ljubi zhes vse, in de zhes vse sovrashi, kar njega shali. Jesuf sam pravi: „Vezhi ljubesni ni od te, de kdo postavi svoje shivljenje sa svoje perjatle.“ Jan. 15, 13. Ref je to, pa kdo je voljan umreti sa perjatla? Kar nobeden ne stori, je storil Jesuf, in she vezh, sakaj kadar je umerl, si je svolil nar huje smert sa refhenje svojih sovrashnikov. To-rej premishljuj Jesufovo terpljenje, fosebno pa

njegovo veliko ljubesen, de ga ljubish is zeledushe in na vso mozh, in preshenesh vso pregresno ljubesen do sebe.

Zhe bi te Jesus kakor Petra vprashal: ljubish mene? ali bi samogel kakor on resnizno odgovoriti: Gospod! ti vesh de te ljubim. Morebiti mislish, de ljubish Jesusa, ker vezhkrat pravish: O moj Bog! ljubim te is zeliga svojiga serza zhes vse, zhe so pa te besede lashnjive, ali resnizhne, ti tvoje dela prizhujejo. De je sveti Ignazi Jesusa zhes vse ljubil, je njegovo sveto shivljenje prizhevalo, in sosebno je prizhala njegova smert. S' zhim pa ti prizhujesh, de Jesusa ljubish! Premisli zhe te skušnjava hitro premaga, zhe ne premagujesh gresniga posheljenja, zhe se framujesh Jesusove ponishnosti, zhe se togotish sa svojo prasno zhaft in rasshalenje, zhe rad, hitro in vselej ne odpuistish sovrashnikam; zhe vrazhujesh hudo sa hudo, ne pa dobro sa hudo, zhe gresno telo tebe gospoduje; ne pravish resnizno, temuzh lashnjivo: Ljubim Jesusa.

Ljubesnivi Jesus je dal sebe v' hudo smert sa gresne dushe, de bi vse reshil od krivize, od grehov, in sebi odlozhil ljudstvo, ktero bi sveto shivelo, in njemu dopadlo. Premisli, koliko se greha bojish in varjesh, koliko ljubish dobre dela in dopernashash! Glej Jesusove globoke rane, njegovo nedolshno kri, njegovo hudo smert na krishu: kaj in koliko ti terpish, in is ljubetni do Jesusa de-

lašh? Ako bi ravno umerl sa Jesufa, bi ne bilo prevezh, sej le nevreden hlapez bi umerl sa svojiga Gospoda: bi ne bilo prevezh, rezhem, ker on Gospod je umerl sa te. Kako bi pa ti perpravljen bil sa Jesufa umreti, zhe fhe v' majhnih rezhéh ne premagujesh svojih hudih shelja; zhe ti sanizhevanje slabih lju-di ubrani po njegovih sapovedih shiveti; zhe kratko veselje, majhen dobizhek te napravi Jesufa sapustiti, in dati svojo neumerjozho od Jesufove kervi posvezhenó dúsho sovrashnimu dúhu v' roké. — Ti ne shivish tedaj Jesufa, temuzh sebi. Kaj bošh Jesufa odgovoril per sodbi, kadar bo tebe in vse pravizhne sodil! Ponishno rezhi:

M o l i t e v.

O ljubesnivi Jesuf! ti si mi s' svojo sveto kervijo in s' svojimi zhištimi nauki dobrotljivo dal shivljenje in sposnanje; jest pa fim shivel, ko bi te ne bil nikdar posnal. Snan in nesnan si bil meni, posnal fim te le po imenu; veroval fim fizer v' tebe sa moje odreshenje krishaniga, pa mi ni bilo mar te prav sposnati, te hvaliti in tebi shiveti. S. Ignazi je raji umerl, ko tebe shalil, jest fim rad shivel, de bil spolnoval svoje spazhene natore slabosti. O krishan Jesuf! odpusti mi, napolni me s' svojo ljubesnijo, de posihmal le tebi shivim, de sraven tebe krisham svoje hudo poshelenje.

Hozhem sebi odmreti, de frezhno umerjem
in vekomaj shivim per tebi. Amen.

II. dan svezhana.

*Ozhishevanje Marije, Darovanje Jesusovo,
ali Svézhniza.*

Bog je sapovedal po svojim flushabniku Moj-
sesu vsaki Israelski sheni, de shtirdefet dni
po porodu moshkiga otróka, in osemdefet dni
po porodu shenskiga otróka, more iti v' tem-
pel k' ozhishevanju; tudi v' dar dati leto sta-
ro jagnje; ako bi pa ne bila premoshna, saj
dve gerlizi, ali dva mlada golobza. III. Mojs.
12. Tudi je bilo od Boga po Mojsefu sapa-
vedano, de je mogel vsak pervorojeni mosh-
ki otrok v' spomin, de Gospod je vse perva-
rojene v' Egiptu pomoril, in vse Israelove ob-
varval, Bogu darovan, in potlej s' denarji
refhen biti. II. Mojs. 13, 2, 13, 15.

Vsak lahko ve, de Marija ni bila dolshna
ti sapovedi se podvrezhi, ker sapoved je go-
vorila le od navadnih mater. Ona ni bila dol-
shna k' ozhishevanju iti, ker ona zhišta devi-
za ni bila ozhishevanja potrebna. Tudi ni bi-
lo treba Jesusa refhiti, ker on je prishel re-
fhiti druge. Marija je hotla iti v' Jerusalem,
de bi vso postavo dopolnila, ker je bila sme-

raj ponishna. Ker so se Jesuf, Marija, in sveci Joshef hotli ponishevati, Bog jih je povikshal po rasvritljenim Simeonu, in prerokini Ani. Ta prasniki se tudi imenuje svezhniza od shegnanih svezh, ktere imajo verni gorezhe, v' rokah per prozefji, in med boshjo flushbo. Kaj vse to uzhi, bo sdaj rezhen.

N a u k.

Is tiga prasnika.

Marija, zhišta deviza, je shla k' ozhiševanju, ako lih ni bila ne potrebna, ne dolshna; je vender shla, ker je bila vsa ponishna, in se je rada poslushila vsih perloshnost sebe ponishevati. Ona je bila she takrat polna Jesusoviga ponishniga duha, in sato je bila vsaki sapovedi pokorna. Kristijan! premisli, zhe si v' resnizi ponishen. To je treba dobro premisliti, ker bres ponishnosti ne moresh Bogu dopasti; tudi sato, ker si lahko sapeljan od skritiga napuha. Napuh je slepota duha, snotrajna kuga, pokonzhevaviz vsiga dobriga. Nar bolj prizhuje od ponishnosti pokorshina do Boga, in do oblastnikov, in voljno poterpljenje v' krishih in v' sanizhevanju. Premisli pa, zhe je prava ali hinavška ponishnost v' tebi. Sveti Avgushtin pravi: „*Lashnjiva ponishnost ni ponishnost, ampak nar huji napuh.*“

Marija je šla k' ozhišhevanju tudi sato, de bi ne pohujšhala blishniga. Drugi niso vedili, de ona je mati obljubljeniga Odrešhenika. Kaj bi bili rekli, zhe bi jo bili nepokorno vidili? Rekli bi bili: „Glejte Marijo, ubogiga štenarja sheno, Mojsefu nepokorno! vidite jo? vsa sveta in bogabojezha se kashe, pa vsa njena svetost je gerda hinavshina, ker sanizhuje Mojsefa, in tudi Boga, ki je po njem govoril.“ Ref je tako: pohujšhanje tih, kateri pred svetam brumno shive, je nevarnišbi od pohujšhanja rasujsdanih. Marija je tolikanj varna bila, bodi tudi ti, o ljubi Kristjan! Vesh, kaj pravi Kristuf: „Gorje zhloveku, po katerim pohujšhanje pride!“ Tudi pravi: „Gorje svetu savolj pohujšhanja.“ Ref, gorje svetu savolj pohujšhanja, ker ljudje se radi pohujshujejo; oni ne pomislijo, kaj Bog sapove; temuzh, kakò drugi shive, in slepo hodijo sa njimi. Tedaj ubogaj svetiga Pavla, rekozhiga: „Od vsake senze greha se sdershi.“ I. Tef. 5. 21. Le takrat se ne boj ljudi, ako ti branijo flushiti Bogu; ali soper tebe lashnjivo govore; ali te sanizhujejo, ker po sapovedih shivish.

Marija je dala Bogu v' dar, kar je narboljiga imela, Jesufa. Premisli dobro velik dar Marije, pa tudi njeno serze. Ona je dala Bogu vse, Jesufa in sebe, vezh dati ni samogla. Ona ni vedila natanko vsiga terplenja Jesufoviga, vedila je vender, de bo veliko terpel sa rešhenje svojiga ljudstva, kakor

je Isaija govoril. 53, 2, 10. Tudi pravizhen Simeon je nji rekel: Ta bo snamnje, kterimu se bo soper govorilo, in tvojo dusho bo mezh presunil. Tedaj, Marija je Jesufa nebeshkimu Ozhetu, in tudi sebe podvergla vsm britkostim, ktere je potlej prestala savolj sanizhevanja, terpljenja, in smerti Jesufove. Kristjan! daruj tudi ti Bogu, kar nar boljiga in ljubshiga imash. Abraham je is pokorshine do Boga perpravljen bil svojiga ljubiga fina Isaka ofrati; Marija je is pokorshine do Boga dovolila v' smert Jesufovo, de bi bil svet odreshen: tudi ti ne brani dajati Bogu, kar nar bolj ljubish, ako ravno bi mogel ljubljeno rezh od svojiga serza odtergati. Zhe ti Bog vsame porodnike, otroke, prijatle, potrebniga zhloveka, sdravje, in kar si bodi, pokorno rezi: naj se sgodi tvoja sveta volja; spremljuj svoj dar do boshjiga oblizhja s' popolnoma pokornim serzam. Dajaj svojo voljo Bogu v' dar; naj bo dobizhik, veselje, ali kaj drusiga tebi prijetniga, odpovej se svoji volji, in podversi se Bogu. Zhe molish, se postish, pomagash ubogim, ali kaj drugiga dobriga delash, ne more to dopasti Bogu, zhe tvoja volja ni njemu pokorna. Bres te pokorshine je tvoja pokora lashnjiva, tvoje spovedi so slabe, tvoje obhajila nevredne. Kajn je daroval Bogu, pa njegovi darovi so bili Bogu soperni, ker njegovo serze je bilo hudobno. O, de bi nikdar ne posabil, kar je prerok Samuel nepokornimu kralju Savlu rekel: „Bo-

lji je pokorshina, ko vfi darovi.“ I. Kralj. 15, 22.

Kristjanski starshi darujejo po stari shegi Bogu svoje otroke, de bi on dajal otrokam svoje gnade, ker te so nar potrebnishi. Porodniki sahvalijo Boga sa prejeta rodovitnost, pa naj tudi skerbe sebe in otroke svelizhati.. Vlaki naj premisli, de je bil od svojih porodnikov Bogu darovan; naj tedaj shivi, ko pravi otrok boshji. To je dolshnost, in potrebno. Shivi tedaj pravizhno, ko pravizhen Simeon, kateri se ni bal umreti, temuzh je shelel umreti, ker je upal, de bo v' miru umerl.

Ob tim prasniku se svezhe shegnajo: ver- ni jih imajo gorezhe v' rokah per prozefji in med boshjo flushbo. Prozefija pomeni, de sta Marija in sveti Joshef Jesusa Odreshenika v' tempel nesla: k' njima sta se perdrushila pravizhen Simeon, in prerokina Ana. Malo ljudi je bilo, pa se ni zhuditi nad tim, ker nobeniga greslnika ni bilo sraven. Tudi sdaj bi bile prozefije majhne, ako bi bili per njih le pravizhni. Svezhe so shegnane od zerkve, ker pomenijo shegnan sad zhistiga telefa Marije. Svezhe gore med prozefijo in boshjo flushbe, ker pomenijo svetlobo Jesufovo; ali de je Jesus v' tempeljnu sposnan, in rasglafen bil od pravizhniga Simeon, in od prerokine Ane. Oba sta sposnala Jesusa Odreshenika, hvalila Boga, in govorila vsm, kateri so zhakali na odreshenje Israela. Gorezha svezha

tudi pomeni shivo vero v' Jesusa Kristusa, in dobre dela is ljubesni do njega storjene.

Ljubi moj kristjan! shivi sveto, de tvoje shivljenje je svetloba od svetlobe Jesufove. Naj sveti tvoje shivljenje ko luzh, de s' svojim svetim shivljenjem hvalish Boga, in de drugi, tvoje dobre dela vidijozhi, ga hvalijo. Sveti Pavel opominja vse: „Nekdaj ste bili tema, sdaj pa ste svetloba v' Gospodu; kakor otrozi svetlobe shivite, sad svetlobe je v' vsi dobroti in pravizi shiveti.“ Efes. 5, 8, 9. Ti si od Boga po Jesusu prejel svetlobo prave vere, shivi tedaj sveto v' sveti veri, de ne bofh fizer sadnjo uro per svetlobi (luzhi) shegnane svezhe morebiti preposno vidil svojih gresfhnih smot. Tebi je bila svezha podana per svetim kerstu, tebi bo podana sadnjo uro k' prizhevanju tvoje stanovitne vere v' Jesusa Kristusa; premisli pa, kaj pravi sveti Jakop: „Kaj bo vam pomagalo bratji, zhe vero imate, del pa nimate? bo samogla sama vera val svelizhati?“ Jak. 2, 14. Shivi tedaj sveto v' sveti veri.

M o l i t e v.

O moj Bog! ti imash vso oblast zhes me, in mi sapovefh hitro, voljno, popolnamo pokorfhino, pa jest se hudobno vstavljam tvoji pravizhni oblasti, ker sanizhujem tvoje sapovedi. Jesus tvoj Sin, in moj uzhenik me je le pokorfhino uzhil; Marija ravno tako, ker

bres vfiga isgovora je shla k' ozhishevanju, de si lih dolshna ni bila, jest pa si smeraj dosti isgovorov smishljujem, de bi ne storil, kar mi sapovesh. Kar je slabshiga in nevrednishiga tebi rad darujem, sebe pa nozhem, ker poslusham svoje hudo posheljenje. Vem, de ne marash sa moje darove, zhe sraven njih tudi sebe ne dam, vender slepo in mirno v' nepokorshini shivim. Kaj bo sadnjo uro per svetlobi svete vere; zhe sdaj ko otrok luzhi ne shivim? Usmiljeni Gospod! daj mi gnado po sveti veri shiveti. Marija, in sveti Joshef profita Jesusa sa me, de mi pomagata sveto shiveti; sakaj tako bom v' vezhno svetlobo prishel. Amen.

III. dan svezhana.

Sveti Blash, shkof in marternik

Sveti Blash, serzhen kristjan, stanoviten v' veri, upanji in poln gorezhe ljubesni do Jesusa, je shivel po vsih boshjih sapovedih, desiravno je bil med spazhenimi neverniki. Savolj njegoviga svetiga shivljenja so ga svolili sa shkosa mesta Sebašte v' Armenii. On je velike dolshnosti dobra in svestiga pastirja gospodoviga na tanko spolnoval, vestno skerb bel sa svoje in svojih ovzhiz svelizhanje, in

spreobrnjenje ajdov. Ob njegovim zhasu so neverniki hudo preganjali katolsko cerkev, nar hujshi pa shkofe, in druge duhovne, de bi verni opeshali, ker bi bili bres pastirjev.

Ob preganjanji je sveti Blash sbeshal v' hribe, in se skril v' pezhine, kjer se je ojsiro postil in stanovitno molil. Ob zhasu lova sveri so ga sovrashniki v' gojsdu v' berlogi nashli, oblastniku od njega povedali, kateri je sapovedal ga perjeti in perpeljati. Lovzi pridejo pred berlog, ga najdejo klezhati in moliti, in mu ukashejo s' njimi iti pred sodnika. *Moji otrozi! jim rezbe, rad grem s' vami, sakaj Gospod se je na me spolnil, me hozhe darovaniga imeti: ravno ob pravim zhasu ste pereshli, moj Gospod Jesus Kristus je s' nami.*

V' Sebašte peljan po vsm potu nevernike uzhi Jesufovo vero, in vezh jih je spreobrnil, de so v' Jesusa verovali, ker je tudi svoje govorjenje s' zhudeshi poterdoval, ki jih je Jesus po njem storil. V' Sebašte perpeljani je bil v' jezho sapert. Drugi dan ga je vikshi perlisnjeno pregovarjel Kristufovo vero satajiti in malike moliti. Sveti Blash mu serzhno odgovori: *Vafhi maliki so vrangi, in kdor jih zhashti, bo v' vezhni ogenj vershen.* Raskazhen oblastnik sapove ga f' palizami neufmiljeno tepsti, in otepeniga sopet v' jezho sapreti. V' drugizh je bil sveti Blash pred sodnika perpeljani, vprashani, naj si isvoli, ali malike moliti, ali pa martran in umorjen biti. Sveti

fhkof pravi: *Spravi se s' svojimi maliki, ki niso stvarniki nebes in semlje. Shugash mi sizer terpljenje in smert, ali ravno to me bo v' vezhno shivljenje perpeljalo.*

Serdit sodnik sapove svetiga Blasha na kol pervesati in s' shelesnimi glavniki meso po njegovim telesu rastergati. V' strasbnih martrah govori sodniku: *Neusmiljen! moj Gospod Jesus Kristus je s' menoj, in mozhno me podpera. Zhe stanovilno preterpim, bom dobrote nebeshkiga kraljestva dobil, ki jih je Jesus svojim obljudil. Po tim so ga saperli.*

V' tretizh sapove sodnik svetiga Blasha is jezhe perpeljati, in mu rezhe: *Ali bosh s' lepo daroval malikam? O hudobni! odgovori sveti Blash, ves slep si, ker te nebeshka luzh ne rasfvetluje; kdo ti bo malike molil, zhe praviga Boga sposna? ti ga ne posnash, ko kamnite podobe molish. Ne tresem se pred tvojim shuganjem, stori s' mojim telesom, kar hozhesh, dusha ni v' tvoji ampak v' boshji oblasti. Sapovedal ga je she hudo martrati, pa on je v' vsih martrah ostal, in je bil v' serzhni stanovitnosti umorjen.*

N a u k.

Is ponishnosti beshi pred nevarno perloshnostjo.

Kadar je hudo preganjanje vstalo zhes zerkev, sveti Blash, pravijo, je sbeshal, in se skril.

Velik škof sveti Ziprijan, velik uzhenik sveti Anastasi, in drugi sveti so ravno tako delali, de bi sebe perhranili v' svojiga blishniga prid. De sveti Blash ni is slabosti sbeshal, je sadosi skasala njegova stanovitnost v' martrah in v' smerti. On je sbeshal, ker is ponishnosti ni sam sebi saupal, akoli je is serza hrepenil po izgledu Jesusa umreti. On je tedaj beshal pred nevarnostjo greha, ne pa pred nevarnostjo velikiga terpljenja, ali hude smerti. Zhe pa, o kristjan; sveti Blash sam sebi ni saupal, zhe on, sveti škof se je bal savolj svoje slabosti, sakaj ti upash v' sebe, in se ne bojiš nevarnosti greha, desiravno si poln hudih skufhnjav; in ti shalostna skufhnja prizhuje, de ne bosh obstal.

Boj se nevarnosti greha, ako hozhesh ohraniti svojo dusho. Mozhni stebri so v' hudih perloshnostih padali, in takih shalostnih rasgledov je veliko; ti pa slab terst, kteriga vsaka sapa omaja, si obetash terdnost in stanovitnost. Pravish: Se bom skerbno varoval greshiti. To upanje je nastava hudizhova, in bosh v' njo prishel. Ja! to upanje v' sapeljivi, in radovoljni perloshnosti bres greha obstati, ni is Boga, temuzh is hudizha. Tvoja volja ni terdneji od Petrove, ampak slabji; tedaj loshej bosh padel ko on. Peter je imel mozhno voljo, in ni perloshnosti is slabiga serza iskal, vender slabi so ga smotili; ti bosh loshej greshil, ker tvoja volja je slaba, in

ishefh perloshnosti is hudiga posheljenja. Tebi in vsm rezhe sveti Pavel: „Zhe mislish terdno stati v' dobrim, varuj se pasti.“ I. Kor. 10, 12. Ako ne ubogash, bosh nesrezhen; bosh enak hishi postavljeni na pefek, ktero derezha voda hitro podere; tako te bo lahko sapeljiva skushnjava premagala. Zhe vezh predersniga upanja imash, hitreji in huji bosh padel.

Kristjan moj! premisli kolikshina je tvoja slabost, posheljenje do greha sapeljivo, saderg in skushnjav bres shtevila; sakaj si hozhefh vezh skushnjav in nevarnost nakopavati? Odgovorish: Bog mi bo pomagal. Sastonj upash v' pomozh boshjo, ker Bog je obljubil pomagati le ponishnim, ne pa predersnim. Od kod je tvoje upanje? si morebiti v' nevarnosti savolj boshjiga imena? se vojskujesh sa zhaft boshjo, kakor svetniki in marterniki? Ne, temuzh bres vse potrebe, in is samiga hudiga posheljenja hodish v' nevarnost zhes voljo boshjo, akolih ti skushnja prizhuje, de ne obstojish, vender upash v' boshjo pomozh? Morebiti porezhefh: Zhe sim ravno per slabih, nizh hudiga ne delam. Glasno ti odgovorim: Lashefh! se golufash! Prosto voljna skushnjava, in nedolshnost ne morete skupaj biti. Ker ti opravizhujesh nevarne perloshnosti, je snamnje, de ti dopadejo, sato ne vidish skritiga strupa svojiga hudiga posheljenja; sato tvoja slepa vest isgo-

varja, ker tebi dopade; vse imenujesh nedolshno, ker ti nifi nedolshen. Beshi tedaj pred nevarnostjo, de ne greslish, in svoje dushe ne pogubish. Zhe nozhesh ubogati, sam sifish v' pogubljenje, ker je sapisano: kdor nevarnosti ljubi, bo v' nevarnosti konz vsel. Sirah. 3, 27.

M o l i t e v.

O Jesus uzhenik ponishnosti! sposnam pred teboj svoj napuh in svoje spazhenost. Is napuha v' svojo mozh upam, is spazhenosti perloshnosti greha ishem: v' nevarnih perloshnostih greshim, napuh se nozhe ponishati, greha isgovarja, in sopet moja slabost me napravlja ravno v' te hude perloshnosti hoditi, kjer sim tebe tolikokrat rasshalil. Vse moje shivljenje je sato tako, ker tebe ne poslusnam. Sveti Blash, in drugi tvoji prijatli so bili stanovitni in ponishni, jest pa nestanoviten in presveten; oni so bili stanovitni, ker so bili ponishni; jest ponavljam grehe, ker ponishnosti ni v' meni. Ni se zhuditi, de greshim; zhudno bi bilo, ako bi ne greshil. Posno sposnam svojo greschno smoto, vender upam v' tvojo milost, pa tudi obljubim sanaprej slovaren biti. Ljubi Gospod! spreoberni s' svojo gnado moje sprideno serze; navdaj me s' straham pred greham, in pred vsako greschno nevarnostjo. Sveti Blash! bodi ti moj pomozhnik per Jesusu, de gnado sadobim, de

opuſtim vſe hude perloſhnoſti in grehe, in de ſtanovitno ſluſhim Bogu. Amen.

IV. d a n f v e z h a n a.

Sveti Andrej Korſin, ſhkof.

Sveti Andrej je bil rojen v' Florenzi v' letu 1301 na ſvetiga Andreja apoſtelna dan, od ſilno bogatih in mogozhnih ſtarſhov. Ti ſo gá prav ſkerbno úzhili, pa niſo nizh per njem opravili, ker ſe je ſpridil, hudobno ſhivel, in tudi ſvoje dobre ſtarſhe ſanizheval. Mati vſa objokana mu rezhe enkrat: Ti ſi reſ tiſti volk, kteriga ſim v' ſpanj vidila, preden ſi bil ti rojen. Andrej ſheljno proſi mater mu vſe povedati. Mati mu rezhe: V' perkaſani ſe je meni ſdelo, de ſim volka rodila; ta je ſhel v' zerkev, in ſe je v' nji v' jagnje ſpreobernil. Mati je potlej ſvojiga ſina Andreja prav lepo proſila ſvoje ſlabo ſhivljenje poboljšhati, in ſveto ſhiveti, kakor je bil obljudil per ſvetim kerſtu. Perſtavila je tudi: Bogu in Marii ſim bila tebe v' dar dala. Andrej v' ſtrahu in v' ſolsah je poſluſhal ſvojo mater, ſe je ponishal pred njo, in obljudil ſanaprej bolje ſhiveti.

Andrej ni zelo nozh ſaſpal, ſgodaj je vſtal, in ſhel v' karmelitarſko zerkev molit; dolgo in gorezhe je molil; uſmiljen Bog mu

je dal serzhno voljo v' tistim klofhtu ostati. On je ponishno profil mnihe ga v' klofhter vseti, in uflifhan je bil. Kar kolj je prej nje-ga gospodovalo, je serzhno, ojstro in stano-vitno pokoril, tako je krishal svoje hudo po-sheljenje, in je postal vsm rasgled vfiga do-briga. Mnihi so hvalili Boga sa vse to; ob-lastniki njegovi so ga permorali mafhnikov po-svezhenje prejeti: potlej so ga tudi postavili visharja tistiga klofhtra. Sveti Andrej je tako gospodoval, de je sam prvi delal, kar je drugim mniham sapovedal. Bog je dal nje-mu zhudeshe delati; skrivne in daljne rezhi v' duhu viditi. Njegove svetosti je bila vsa de-shela polna, sato je vsa duhovshina mesta Fri-sola njega sa svojiga fhkosa svolila. On se je prestrafhil, in se fkril, pa Bog ga je raso-del, in se je mogel ti veliki butari podvrezhi. Sveti Andrej, kadar je bil od Boga tako viso-ko povsdignjen, se je bolj ponisheval, v' po-kori je smiraj shivel, vedno je molil, veliko fkerbel sa svelizhanje vseh. V' tih dobrih de-lih je mirno saspal v' Gospodu v' letu 1373.

N a u k.

Od kod je spazhenost per odrasheh?

Sveti Andrej se je spazhil v' mladosti, pa potlej se je resnizhno poboljshal in do smerti Bogu stanovitno flushil. Velika nesre-zha je napraviti nedolshnost, pa she huji v' hu-

dobii terdovratno shiveti. Lahko se справи nedolshnost, pa ni lahko se spokoriti, slasti zhe hude navade greshnika gospodujejo. Ref-nizo govori prerok Jeremija: „Zhe samore Etiopez svojo zherno kosho v' belo premeni, tako bote tudi vi samogli dobro storiti, po tem, ki ste se hudiga navadili.“ Jer. 13, 23. Glej tedaj nevarnost neumnesha, kateri je svojo nedolshnost, ali pervo gnado napravil. Natorna framoshljivost brani greshti; strah boshji bersda hudo posheljenje, pa zhe greh premaga, premaguje she, in huda navada terdo greshnika gospoduje.

Ohrani tedaj nedolshnost, ali per svetim kerstu prejeto gnado. Blagor zhloveku! tau-shent krat blagor njemu, ako ni napravil perve gnade. Dolshnost vsih je svesto in stanovitno flushiti Bogu, svojimu stvarniku: vender je veliko slabih, nesvestih, rasujsdanih, kateri shive ko sovrashniki boshji, in kakor de bi bili svestobo hudizhu obljubili. Ref, redka je nedolshnost, redka pokora, le posheljenje gospoduje. Od kod sploh je ta spazhenost.

Pervi urshah spazhenosti je slaba natora. Zhlovek je s' pervim greham hudo posheljenje poverbal; to pa je isvir vsiga hudiga. Sveti Jakop pravi: „Vsak je skufhan, kader je od svojiga posheljenja vlezhen in vabljen; posheljenje rodi greh, greh pa rodi smert, ali pogubljenje.“ Jak. 1, 14, 15. — Vsaki je dol-

shen premagovati hudo posheljenje, ker vsakimu je rezhenó: „Ne shivi po svojim posheljenji, in odvrazhuj se od svoje volje.“ Sirah. 18, 30. To je teshko, ker hudo posheljenje sladko skufha, vender s' gnado boshjo je vse mogozhe. Vsak naj prosi gorezhe, in stano-vitno, de jo od Boga dobi.

Drugi urshah te sploh spazhenosti so starshi. Veliko mladih ljudi se sheni bres vse potrebne perprave. Oni so bili prej v' vsm pohujshani, in vsiga hudiga polni; tudi potlej so lahko bres kristjanskiga duha. Kako bodo ti svoje otroke v' boshjim strahu redili, kteriga sami nimajo? Njih otrozi Boga malo sposnajo, ker skorej nikolj ne slishijo od nje-ga govoriti: ali so neusmiljeno strahovani, ali jim je neumno pregledovano. Otrozi sebi pufsheni shvé po svoji spazheni natori, in se ni zhuditi, zhe odrasleni so hudobni.

Tretji urshah te sploh spazhenosti je pohujshanje. Porodniki so nar bolj tiga krivi, ker svojim otrokam pregledujejo, kadar so prepirljivi, nepokojni, krivizhni. Porodniki pohujshajo otroke, kadar pred njimi imajo premalo sramoshljivosti; kadar govore od gerdiga sadershanja svojiga blishniga, ali puste govoriti; kadar otroke uzhe sanizhevati druge ljudi; kadar se med seboj prepirajo; kadar jih v' slabo drushbo pufshajo, ali dajejo flushiti k' slabim kristjanam. Otrozi so tudi lahko pohujshani od drusih, ker vsi koti so

polni gerdiga govorjenja, norosti in greslni-
ga djanja. Refnizhno je sdaj, kar je sdav-
naj govoril prerok Osea: „Lash, kletev, tat-
vina, nezhistost se je ko povodenj raslila po
vsi semlji.“ Ose. 4, 2.

Si ti she nedolshen? Blagor tebi! Pre-
misli pa, zhe si v' refnizi nedolshen. Snam-
nja nedolshnosti so te: „strah boshji; dopada-
jenje nad Bogam, in nad vsim dobrim; fra-
moshljivost pred boshjimi ozhmi; gorezha mo-
litev; skerb sa zhasht boshjo; beg pred nevar-
no perloshnostjo, pred malopridnimi, pred
greham; pokorshina do Boga, do duhovnov,
do starshov, do vsih oblastnikov; stanovitna
volja v' vsih rezheh Bogu dopasti. Zhe si tak,
bodi stanoviten, in tebi bo dobro vekomaj.
Ref. blagor zhloveku, kateri nosi jarm od svoje
mladosti. Posnema j modriga od sebe reko-
zhiga: „Dokler sim she mlad bil, prejden sim
v' smote sabredel, sim modrosti s' svojo mo-
litevjo iskal. V' tempeljnu sim sa njo profil,
in je hozhem do svoje smerti iskat.“ Sirah.
51, 18, 19. Dokler si nedolshen, skerbi,
de ob gnado ne pride sh; zhe ne, greha se
bosh pervadil, in ga teshko odpravil. Ref
je: kar se mladenzh navadi, od tiga, tudi star,
teshko odstopi. Prip. 22, 6.

Si ti sapravit nedolshnost? O velika ne-
frezha! teshko se popravi, vender ne obupaj;
teshko je poboljshanje, pa Bogu je vse mogo-
zhe. De se poboljshash, premishljuj smert,
sodbo, vezhnost, terpljenje Jesufovo, sapo-

vedi; opusti hude perloshnosti; serzhno se odpovej sapeljivim tovarsham; ne boj se sveta sanizhevanja; ljubi samoto, moli rad, skerbno poslušhal besedo boshjo, klizhi v' Jesusa, perporozhuj se Marii; ubogaj spovednika. Zhe si prevezh upash, premishljuj, kar v' tebi strah obuduje: zhe se prevezh bojish, premishljuj, kar v' tebi upanje obuduje: upanje in strah naj te v' grob spremljeta. Smeraj imaj to pred ozhmi: „Bog bo meni odpustil, zhe se spokorim, kakor je odpustil svetimu Andreju, kteriga god danš obhajamo.

M o l i t e v.

Oh! kdo bo meni dal studenz obilnih sols, de bi vedno obshaloval sgubljeno nedolshnost? Lepa in ravna pot, po kteri nedolshni hodijo v' nebeshko kraljestvo, je meni sagrajena. Hvala bodi usmiljenimu Bogu! on mi kashe drugo, po kteri spokorniki hodijo. Ta pot je ref ojsra, tesna, bodezha, pa druge ni sa me. Naj bo ojsra, tesna, bodezha, vender je velika milost, de samorem po nji v' nebesa priti. Sakaj bi se bal terpljenja, kteriga sim vreden in potreben? Jesus, nedolshen in svet, gre pred menoj s' krisham obloshen, tudi jest pojdem sa njim. On je umerl na krishu, meni le sapove odmeti grehu: on je kri prelil, meni le solse sapove; on meni tudi pomaga, in zhe se spokorim, mi bo dal sa plazhilo nebeshko kraljestvo. O ljubesnivi Jesus! ves

zhal svojiga shivljenja bom obshaloval svojo nehvalešno nepokorfhino. Sveti Andrej, profi Jesufa, de me v' milost vsame, de ga po smerti prijasniga najdem. Amen.

V. dan fvezhana.

Sveta Agata, deviza in marterniza.

Sveta Agata je zhaštena po vsi katoljski cerkvi, ker se ni dala smotiti ne od posheljanja, ne od strahu. Ona je bila rojena v' Sizilii okolj 230 let po Jesufvim rojstvu. Ona je imela na svetu vsiga sadoſti, kar samore slabimu zhloveku dopaſti, pa vse to je savolj Jesufa sanizhevala; v' ſamoti je ſkerbno Bogu ſluſhila. Kuinzian neverni oblaſtnik v' Sizilii je ſvojim ſluſhabnikom ukasal njo popaſti, in perpeljati pred ſe. Sveta Agata, kadar je vidila, de jim uiti ne more, je pokleknila in is ſerza tako molila: „O Goſpod Jeſuf! ti vi-diſh moje ſerze, de hozhem le tvoja biti; o-hrani me pred nezhiſtim zhlovekam, in daj mi mozh hudizha premagati.“ Kadar je bila perpeljana pred oblaſtnika, jo je ukasal gnati v' hiſho hudobne ſhenſke, Afrodisije, de bi bila od nje, in od njenih neſramnih hzheri od Jesufa in od zhiſtoſti odvernjena: pa per nji

niso mogli nizz opraviti, ker Jeshuf je dobrotljivo uflifhal njene vedne folsne molitve.

Kuinzian je od hudobne Afrodisje isvedil, de je Agata ftanovitna ko skala, de se ne da pregovoriti, in de smeraj v' Jeshufa sdihuge. Oblaftnik je ukasal sveto Agato pred se perpeljati, in ji je rekel: „Te ni fram, dekli-za imenitniga rodu, de se gerdo ponishafh, in flushifh mertvimu Bogu?“ Sveta Agata je odgovorila: „Jeshuf, kteriga molim, je pravi Bog in mene ni fram ga moliti; ti se pazh gerdo ponishafh, ker molifh neframne bogove.“ Kuinzian jo ukashe v' obras vdariti, in potlej v' jezho vrezhi. Drugi dan je sapovedal njo pred-se perpeljati, in ker je bila smeraj ferzhnejfhi, fo jo neufmiljeni flushabniki po prejeti sapovedi hudo martrali, pa sveta Agata je vse hude bolezhine sanizhevala. Oblaftnik jo je sopet v' jezho poflal, in sraven sapovedal ji nobene pomozhi in nobeniga ufmiljenja fkasati, tudi nizz shivesha dati, de bi od vfiga hudiga umerla. Ob polnozhi se je nji perkasal sveti Peter apofel, jo potroftal, in osdravil. Vse je bilo svetlo po jezhi; varhi fo se preftafhili in sbeshali. Oni fo oblaftniku vse pravili, kaj de se je sgodilo, pa on je v' svoji neveri oftal.

Zhes fhtiri dni jo je oblaftnik ukasal sopet neufmiljeno martrati, pa je ni premogel; nasaj v' jezho jo je poflal. Sveta Agata ni nizz marala sa vse hude bolezhine, temuzh le sdihovala po nebeshkim kraljestvu; in mo-

liša je is serza tako: O Bog! moj stvarnik in Gospod! ti si me ohranil zhišta, si mi dal mozh vse bolezhine premagati, in si is mojiga serza isgnal vso posvetno ljubesen; vse mi mo-
jo dušho, de is tiga revniga sveta gre vshivat tvojo vezhno milost. Kadar je odmolila, in saspala v' Gospodu.

N a u k.

Is njeniga shivljenja.

Neverni oblaštik Kuinzian je vedil, de bogabojezhnost lahko v' nevarni drushbi oma-
ga, sato je poslal sveto Agato v' hišo hudobne Afrodisije, kjer je mogla shtiri tedne biti. Tu-
di ti vesh, si velikokrat slishal, ali bral, de v' slabi drushni lahko greshish; sakaj pa si rad per slabih? Ti vesh, de ti nimajo nizh praviga kershanstva; od njih ne slishish nizh dobriga, temuzh veliko slabiga. Ker ti lju-
bish slabe, bosh hitro, ali si she, njim enak. Kdor je per slabih, nesazhutno hudo na-se jemlje: in se hudobije navsame. Tedaj beshi pred hudobnimi, de se njih sadershanja ne nauzhish, in perloshnosti ne najdesish svojo dušho pohujshati. Prip. 22, 25.

Sveta Agata je v' rasujsdani drushbi nedolshna ostala, ker ji je Bog sosebno pomagal. Premisli, de je bila prej rada v' samoti, in le s' filo je bila gnana v' hudobno drush-
no; sraven pa je tudi s' solsami profila, de bi

bila od Boga obvarovana. Bog je njo uslišal, in ji pomagal, kakor je prej ohranil zhišto Susano, nedolshniga Joshefa, in druge brumne, katerim se je skušnjava zhes njih voljo nakluzhila, Kdo pa tebe goni med slabbe? sam rad gresih, in hodish. Sveta Agata bi bila raji v' grobu, ko med slabimi; ti pa ne morešh obstati, in shiveti bres njih: pa ravno to tebe obsodi. Ti imašh fizer dosti isgovorov, pa prasnih, kakor tvoja lastna vest tebi prizhuje. Pred sodbo boshjo bosh refnizhno, pa preposno sposnal: hudobija mojiga serza me je oslepila.

Afrodisijsa in njene nesramne hzhere, med katerim je sveta Agata nekaj zhafa permorana ostala, pomenijo tiste hudobne, kateri prav radi sebe s' ptujimi grehi sa majhen dobizhik obloshe. Ti so na mestu hudizha, opravljajo njegovo hudo flushbo, so nevarnišhi in hudobnišhi od njega. Hudizh ni dolshen nobeniga ljubiti; mi imamo sveto sapoved eden drugiga ljubiti; sato je napeljevaviz v' hudo hudobnišhi od nevoshljiviga hudizha. Kdor meni, de je prevezh rezhen, naj poslušha besede svetiga Pavla rezhene enakimu sapeljivzu: „O poln vsih svijazh, in vse hudobe, sin hudizhovi, sovrashnik vse pravize, ne jenjash prave poti Gospodove prevrazhati.“ Djan. ap. 13, 10. Vse to bije na tiste, kateri druge v' greh nagovarjajo, blishnimu porozhila, pisma vedozh donashajo, skrivne nastave pledejo, de dushe love v' pogubljenje, de

bi nesramnim štegli. Lih od njih tudi Jeremija govori: „Med mojim ljudstvom so se najdili hudobniki, kateri ko ptizharji salesujejo, podtikajo saderge in nastave, de bi lovili ljudi.“ Jer. 5, 26. Boljšhi bi bilo tim, de bi ne bili rojeni.

Oblaštnik Kuinzian je sveti Agati rekel: „Te ni fram, ti imenitna dekliza, se ponishati, in moliti mertviga Boga? Ona pa ni nizmara la sato saframovanje, le Jesusa je povikšhevala. Ti pomisli, ali posnemash hudobniga Kuinziana, ali štanovitno Agato. Morebiti sanizhujesh tiste, kateri hodijo sa Jesusam; tedaj sanizhujesh, kar Jesus sapoveduje, kar on ljubi, kar ima v' zhašti. Kakšhne vere si? Odgovorish: katoljšhke. Ne more ref biti, zhe sanizhujesh kristjane savolj keršhanskiga shivljenja. Zhe pa ti, o kristjan! si sanizhevan savolj dobrih del, ne maraj sa smerjanje, in sa gerde imena, ki jih drugi tebi dajejo, ampak sanizhuj serzhno sanizhevanje hudih, in ne odstopi od dobriga. Kristus pravi: „Ne bojte se tistih, kateri telo umore, dušhe pa ne morejo umoriti, temuzh bojte se Boga, kateri samore dušho in telo pogubiti.“ Mat. 10, 28. Kako bi samogel ti prelit kri sa vero, zhe savolj besedi od dobriga odstopish? Sramuj se hudiga, ne dobriga, in bo di vesel, zhe savolj pravize preganjanje terpišh. Sveti Peter uzhi: „Ako terpišh ko kristjan, ne framuj se; ampak zhašti Boga sato. I. Petr. 4, 16.“

Oblaſtnik je bil nad ſveto Agato neisre-
zhenoraserden, in jo je ukasal ſtraſhno mar-
trati. Prej jo je gerdo ljubil, potlej jo je
neufmiljeno ſovraſhil. Ne zhudi ſe nad tim;
ſakaj hudobni ſo krivizhni, naj ljubijo, ali
ſovraſhijo. Velikokrat ſe nezhiſta ljubesen pre-
menuje v' hudo ſovraſhtvo. Marſkteri bi ho-
tel konzhati zhloyeka, ſavolj kteriga je prej
ſvojo duſho hudizhu ſlepo prodal. Ko bi bi-
la pa tudi ta neſramna ljubesen ſtanovitna,
kaj to pomaga? Ne le nizh ne pomaga, te-
muzh je duſhi nevarniſhi. Smert jo bo ra-
sderla, in Bog jo bo vekomaj pokoril. Tedaj,
ljubi Boga, njega ſe boj, njemu ſluſhi in on
te ne bo nikdar ſapuſtil. Premisli: Zhe je
Bog ſoper tebe, kdo ti ſamore pomagati? Zhe
je Bog ſ' teboj, kdo ti ſamore ſhkodvati?

M o l i t e v.

O Jeſuf! ti kralj nebeſ in ſemlje ſi ſe ſa-
volj mene neisrežhenor ponishal, ſhelim tudi
jeſt ſe ponishati ſavolj tebe. Vſa moja ſkerb
bo ſa naprej le po tebi ſhiveti. Ti ſi ljubil,
in ljubih me bolj ko dobra mati ſvojiga edi-
niga otroka: tudi jeſt ſhelim zheſ vſe tebe lju-
biti. O de bi jeſt ſ' mozhno ljubesnijo ſ' te-
boj ſdruſhen bil! ſhelim in ſe hozhem le tebe
dershati; ſato proſim: daj meni ſvojo mogo-
zhno gnado, kakorſhno ſi dal ſvoji ſveſti ſlu-
ſhabnizi ſveti Agati, de premagujem ſapelji-
vo mozh ſvojiga hudiga poſheljenja, in vidnih

sovrashnikov; de se serzhno vstavljam vsm sapeljivim priyatlam, in vsm salesovavzam; de me nepremakne ne sapeljivost, ne strah, ne fila, ne nizh. Daj meni bres makesha shiveti na tim sapeljivim svetu, de pridem v' tvoje kvaljestvo. Amen.

VI. dan svezhana.

Sveta Ratija, deviza in marterniza.

Sveta Ratija, ali Dorotea, is mesta Zesareje v' Rapadozji je slushila Bogu v' vsi zhistosti in ponishnosti. Saprizi neverni oblastnik v' Rapadozii jo je pred se poklizal in ji rekel: Poklizal sim te, de te frezhno storim, ako hozhesh nashe bogove moliti. Ratija mu odgovori: kralj nebes in semlje mi to prepove. Oblastnik ji rezhe: Ratija povem ti, ako terdovratna ostanesh, te bom dal neusmiljeno martrati. Odgovori mu: martre, ki mi jih shugash, bodo minule, peklenfke pa nikolj; ako hozhem vezhnimi oditi, morem tukaj zhasne terpeti. Spomnim se, de nam je Gospod rekel: *Ne bojte se tih, ki vam telo umore, ampak bojte se tiga, ki vam samore dusho in telo v' vezhni ogenj vrezhi.* Ravno sato daruj malikam, ji pravi sodnik, de ti ne bodo sovrashni, in vergli tvojo dusho in telo v'

vezhni ogenj. Ratija pa mu rezhe: Verjemi, nikakor se ne vdam darovati savershenim duhovam, ki so v' svojim shivljenji prebivali v' trohljivim telesu, in ker niso sposnali praviga shiviga Boga, stvarnika nebes in semlje, so tako gerdo shiveli, de more naš fram biti od njih shivljenja govoriti, in so umerli ko neumna shivina, Vedi, de dushe tih, katerih podobe tukaj po boshje zhašite v' vezhnim ognju gore, kamor bodo tudi vsi versheni, ki nozhjo svojiga stvarnika sposnati in malike zhašte. Sodnik ves rasdrashen sapove jo hudo martrati, ali ona vesela svojiga terpljenja, hlapzam rezhe: Nikar ne mudite me martrati, de prej k' svojimu shenimu pridem, savolj kteriga shelim vse martre in smert preterpeti. Saprizi jo poprasha, kdo je ta, ki ga tako filno shelish? Odgovori mu: Jesuf Kristuf, Sin boshji, kateri je po svoji boshji natori povsod, po zhloveshki natori pa je shel v' nebefa, kjer sedi na desnizi vezhniga Ozhe-ta. She enkrat ji sodnik ukashe darovati malikam, pa saštonj. Sapove je posaditi v' kotel poln oreljiga olja, pa sveti devizi ni nize shkodovalo, she lepshi je bila potlej ko pred. Ukashe jo sapreti v' jezho, kjer devet dni ni ne jedla ne pila.

Deseti dan jo da pred se perpeljati, in jo fili Apolo, velikiga malika moliti. Ona pa mu odgovori: Jest molim praviga Boga in ne malika. Na to je sodnik sapovedal, jo sa nogé obefiti, s' shibami neusmiljeno pretepati,

s' luzhji shgati, s' shelesnimi glavniki po vsem shivotu rastergati, in potlej v' jezho sapreti. Vse sapovedano se je sgodilo, in sveta Ratija na pol mertva je bila v' jezho vershena, pa drugi dan sopet sdrava in vesela. Zhudil se je oblastnik zhes ozhitno mozh boshjo, ogovori jo sopet, de bi se vdala. Sveta Ratija je imela she dve sestri, Krista in Kalista, ktere ste is strahu pred shugano smertjo malike molile. Te poklizhe oblastnik, in jim rezhe: Vsamite s' seboj svojo neumno sestro Ratijo, in pregovorite jo ubogati, de ne umerje. One ste si prav veliko persadevale jo pregovoriti, pa sastonj: sveta Ratija ni bila le stanovitno v' veri, temuzh je tudi skerbela svoje sestre spreoberniti. Ona je tolikanj ljubesnivo jima govorila od sapeljiviga sveta, od pravizhne sodbe boshje, od Bogu dolshne svestobe, od ljubesni Jesufove do nashih dush, in od drugih vernih resniz, de ste shalostne svojo veliko pregreho sposnale; shle ste pred oblastnika, in pred njim ste svoj greh sposnale; rekle ste mu tudi: Rade bi umerle sa Jesufa. Oblastnik jih je berfh obsodil v' smert: serzhno ste umerle, in sadobile odpufhanje prejshe ne-svestobe.

Lahko se ve, kolikanj je bil oblastnik, Saprizi raserden in raskazhen nad sveto Ratijo, ktero je sapeljivko mislil; jo ukasal po vsem shivotu hudo martrati, pa ona je bila v' hudih bolezhinah vesela, ker je svoje sestre is pogube reshila, in ker je upala kmalo

sa njima v' nebesa iti. Sodnik vidijozh, de per nji nizh ne opravi, jo je k' smerti obsodil. Sveta Ratija je shla vsa vesela na sodishe, in ondi so ji glavo odsekali. Njena shlahtna smert je bila okoli 300 let po Jesufovim rojstvu.

N a u k.

Is njeniga shivljenja.

Krista in Kalista, sestře svete Ratije, ste od vere odpadle sato, ker ste bile mehkinga shivljenja. Mehko shivljenje se ne pravi v' poshreshnosti, v' nezhičnosti, v' hudobijah shiveti, ampak prevezh skerbeti sa snashnost svojiga telesa, po dopadljivosti sveta shiveti, in kaj takiga. Napuh, lenoba, lastna ljubesen, strah pred svetam, je v' mehkih kristjanih, in sato se njih dusha v' veliki nevarnosti snajde. Kristjani mehkinga shivljenja so posvetni, se boje sanizhevanja, so hvale sheljni, so perlisnjeni; ravno sato so bres mozhi, nestanovitni, in se perpravljajo v' velike pregrehe pasti. Veliko je mehkih kristjanov, pa ne sposnajo svoje velike slabosti, shitejejo se nedolshne, pa bodo ob prvi velike skušnjavi strashno padli. Sakaj? Sato, pravi Kristuf, ker nimajo korenine *ljubesni do Boga*. Luk. 8, 13. Kristjan! imaj korenino vere, ponišnosti, ljubeshni; tako bosh stanovitno Bogu flushil; ne ishi svetu dopasti, svoje greshno telo

imaj terdo ko hudobniga flushabnika, in skušnjave ne bodo per tebi nizh premogle.

Krista in Kalisto niste le domač svoje nesvestobe natihama obshalovale, ampak tudi pred oblastnikom. To je bilo potrebno; prej ste malike ozhitno molile, potrebno je tedaj bilo savolj daniga pohujšhanja ozhitno sposnati in moliti Jesusa. Ljubi gresnik! zhe ti pred samim Bogam gresihš, hudo je to, vender je tebi sadošti natihama obshalovati, se pokoriti, se spovedati; zhe si pa ozhitno gresihš, se moreš tudi ozhitno pokoriti, ker si svoje brate pohujšhal; moreš svojo hudobijo ozhitno sposnati, se ponishevati, in pokoriti. Zhe svojo pokoro, svoje poboljšhanje fkrivaš; zhe se pred svetam po navadi mehkih kristjanov obnašahš; zhe se savolj sanizhevanja jesihš, ali sapovedanih dobrih del framujesh, le verjemi, nisi spreobrnjen po volji boshji. Sveti Peter, sveti Pavel, sveta Marija Magdale-na, sveta Marjeta od Kortone, in drugi spreobrnjeni, so ozhitno popravili, kar so napzhniga ozhitno delali; ti ravno tako delaj, zhe hozhesš svelizhan biti.

Oblastnik Saprizi je Kristo in Kalisto imel sa modre, sveto Ratijo pa sa neumno. Nad tim se ni zhuditi, ker je bil malikovaviz, nad kristjani bi se bilo zhuditi, zhe bi tako sodili. Neverniki so molili malike; so le sa svet fkerbeli, ker od prihodniga shivljenja so malo, ali nizh vedili. Savolj tih smot se niso nikolj samogli prezhuditi, de kristjani sanizhujejo po-

zhutno veselje, in tudi svoje shivljenje is u-
panja prihodnih dobrot. Kristjan moj! slaba
natora tebe ravno v' to smoto napeljuje, de
bi ti sa zhasno frezho vezh fkerbel, ko sa
vezhno. Premishljuj fkerbno nauke Jesufove:
Blagor ubogim v' duhu! Blagor shaloftnim!
Blagor preganjanim savolj pravize! Ti in dru-
gi sveti nauki ti bodo dajali modrost, in ta
ti bo ubranila poslushati, kar tvojo dusho sa-
peljuje; ne bosh poslushal ne svojiga hudiga
posheljenja, ne slabih prijatlov, ne drugih sa-
peljivzov, ampak le Boga.

Sveta Ratija je slo fkerbela sa spreober-
nenje svojih sester, in je bila neisrezheno ve-
sela, kadar jih je Jesusu perdobila. Tudi ti
fkerbi sa poboljšhanje, in svelizhanje greslh-
nikov. To je nar prijetnishi delo Bogu, in
on ti bo obilno povernil. Sveti Jakop pri-
zhuje: „Bratje moji! ako bo kdo od resnize
sashel, in ga bo kdo nasaj vernil, bo njego-
vo dusho od (*vezhne*) smerti reshil, in pokri-
je veliko shtevilo grehov.“ Jak. 5, 20. Sa sve-
lizhanje blishniga fkerbeti ni le perporozhe-
no, temuzh tudi sapovedano, kakor moder
Sirah govori: „Bog je vsakimu sapovedal sa
blishniga fkerbeti.“ Sirah. 17, 12. Kdor pra-
vi: Kaj je meni mar: naj delajo, kar hozhe-
jo, je brat neusmiljeniga Kajna, kateri je Bo-
gu odgovoril: Kaj sim jest varih svojiga bra-
ta? Zhe si ti svojiga blishniga pohujshal, to-
liko bolj te saveshe ta sapoved, in si moresh
vse persadevati, od tebe sapeljane dushe na

pravo pot perpraviti; bres tiga ne bo sa te syelizhanja.

M o l i t e v.

O Jesuf! zhe premislilim svojo grešno nesvestobo in nestanovitnost v' tvoji flushbi, morem trepetati; sposnam svojo pregreho, pa tudi sposnam, de je moje mehko shivljenje, moja lastna mesena ljubesen, in kar isvira is hudiga posheljenja, mene nestanovitniga, in nesvestiga delalo. Nobene stanovitnosti v' tvoji flushbi ni bilo per meni, ker sim hotel dve ma gospodama flushiti; tebi sim flushil le kadar ljudje niso meni branili, kadar sim lahko samogel bres sanizhevanja slabih, in bres vojskovanja soper hudo posheljenje: zhe so me pa sanizhevali, zhe so me nagovorjali, zhe je dobizhik, ali veselje, ali kaj drusiga meni branilo, sim vse tvoje sapovedi in nauke hitro posabil. Odpusti mi, o Gospod! to grešno nesvestobo, sa naprej hozhem le tebi stanovitno flushiti, ako bi vel svet meni obraniti hotel. Tudi si bom persadeval druge, slasti od mene pohujshane, na pravo pot perpraviti. Dokler shivim, le sa tvojo zhaft hozhem sferbeti in le tvoje hvale iskati, de tebe v' drushbi svete Ratiije, in vsih svetih vekomaj hvalim. Amen.

VII. dan fvezhana.

S. Adauk, in veliko marternikov.

Sveti Adauk je bil moder in pravizhen mosh, pa tudi dober kristjan. Ta je bil v' vezh imenitnih flushbah; potlej je bil postavljen od zesarja Maksimina vladnik, ali vishar mesta Antandara v' Frigji. Sveti Adauk je bil slo vesel, kadar je nashel vse prebivavze mesta Altandara bogabojezhe kristjane. Zesar Maksimin je le potlej isvedil, de niso le mesh-zhanje, ampak tudi od njega postavljen oblastnik Adauk kristjani: ves rasherden je bil savolj tigá, in poslal je tje poglavarja s' veliko vojsko, de bi jih vse permoral malike moliti. Sveti Adauk je dajal serzhnost drugim, raji umreti, kakor vero sapustiti. Vsi so stanovitni ostali, desiravno si je od zesarja tje poslani soldashki poglavar slo persadeval jih od vere odverniti. Kadar je vidil, de s' njimi nizh ne opravi, je storil po sapovedi neusmiljeniga zesarja, je mesto od vseh strani sashegal, in vsi so v' ognji konz vseli. Tako pishe zerkveni pisar Eusebi is Zesareje.

N a u k.

Po veri shiveti, svet sanizhevati, sa nebeshko kraljestvo skerbeti.

Srezhna hišha, mesto, deshela, kjer je katoliška vera, pa posebno, zhe shivljenje je po nji. Hišha, mesto, deshela, kjer bi vsi po sveti veri shiveli, bi bila podoba nebeshkiga kraljestva. Ako bi vsi kristjani ljubili Boga, zhes vse, blishniga kakor sebe samovolj Boga, kako srezhni bi bili! Vsi bi molili in hvalili vsigamogozhniga Boga, vsi bi bili usmiljeni in pravizhni s' blishnim, ne bilo bi ne krivize, ne golufije, ne jese, ne file, ne strahu, in drusiga hudiga; vsi bi bili dobri, resnizhni, tihi, usmiljeni, in sdrusheni med seboj s' saveso svete ljubesni v' Jesusu Kristusu. Vse kerfhanške deshele bi bile srezhne, ako bi vsi kristjani po prejeti sveti veri shiveli. Sveta vera, ktera je od Boga rasodeta, de vezhno srezho sadobimo, je tudi tukaj neisrezheno dobrotljiva; in semlja, sopet rezhem, bi bila podoba nebeshkiga kraljestva.

Ako bi bila na svetu kakšna rodovitna, sdrava, kratkozhasna deshela, kjer bi bilo v' miru in obilnosti vsiga dobriga vshivati; pa nikolj od nobene bolesni nizh flishati, tudi od nobene druge nadloge ne, ta deshela bi bila od kraja do kraja sveta slovezha, in srezhna imenovana; vsi bi rekli: „blagor nje-

nim prebivavzam, in vsi bi hiteli od vsih kra-
jov v' njo. Take frezhne deshele ni na svetu,
ampak le v' nebesih je mesto vsiga dobriga; le
tje moremo hiteti, de bi vse dobrote vshivali,
in bomo prishli, ako po sveti veri shivimo.

Svet je dolina nadlog in krishov; tukaj
smo mi jetniki, de plazhujemo dolg greha in
si s' gnado boshjo nebesa flushimo. Nashim
dusham bi ne bilo dobro, ako bi tukaj imeli
vse po svoji volji. Tukaj smo gostazhi, in po-
potniki, obdani od nadlog, de hrepenimo po
obljubljeni desheli, po nebeskim kraljestvu.
Sveti Pavel pravi: „Nimamo tukaj obstojezhi-
ga mesta, temuzh prihodniga ishemo.“ Hebr.
13. 14. Tukaj smo od hishniga gospodarja
najeti, de v' vinogradu katoljske zerkve prid-
no delamo, vrozino in tesho nosimo, in na
vezher bomo prejeli plazhilo: to je, kadar
bomo od smerti preneseni v' vezhnost.

Sakaj pa na semlji je tolikajn krishov in
nadlog? Nadloge so fizer savolj grehov, pa
tudi, de nismo na svet navesani, de odtergu-
jemo serze od vidnih stvari, in ne posabimo
nebeskiga kraljestva. Zhe premislimo, de
vsako uro samoremo is tiga sveta poklizani bi-
ti, in de smo tukaj v' vednih nadlogah, ne
moremo ljubiti sveta, temuzh bomo skerbeli
s' dobrimi delmi nebesko kraljestvo saflushiti.
Ako prav premislimo nepokojni svet, more-
mo biti ko hishni gospodar ob derezhi povo-
denji; eno uro ni bres skerbi, in nobeniga
dopadajenja nima do nje. Ravno taki bi mo-

gli biti mi: ker pa nismo, nam Bog is ulmiljenja poshilja nadloge, de sveta dobrot ne vshivamo po svoji strupeni volji. Pokorshina, in poterpeshljivost nam je potrebna, ker vsm je rezheno: „Morete s' velikimi nadlogami v' nebeshko kraljestvo priti.“ Djan. ap. 14, 21.

Kdor hozhe frezho, mir, veselje bres vsiga strahu, in premenjenja vekomaj vshivati, naj sdaj nevtrudno sa nebeshko kraljestvo terpi, ker le tam gori so vse te dobrote. Veliko ljudi si tukaj slo persadeva, de loshe shivi, pa malokteri se resnizhno trudi sa nebeshho kraljestvo; potlej ob vse pride: svet more sapustiti, in ne pride v' nebefa, ker ni shivel po sapovedih. O kristjan! neprenehama premishljuj nebeshko kraljestvo, kjer pravizhni se bodo od boshje svetlobe svetili, od boshje ljubesni bodo napolnjeni, in vedno Boga hvalili. Shivi tedaj po sveti veri, spolnui vse sapovedi, hodi po voski poti, de frezhno prideh v' Gospodovo zhaft. Premisli besede preroka Davida: „Ta pride na goro Gospodovo, kateri nedolshno shivi, in pravizhno dela.“ Ps. 14, 1, 2.

M o l i t e v.

O Jesuf! vem, ako bi mi tukaj po tvojih naukih shiveli, bi bilo nam neisrezheno dobro; mi bi imeli veliko ljubesen do tebe, in ti veliko dopadajenje nad nami: vsi bi bili eden drugimu dobri, ko sveta drushina pod

oblastjo nar boljiga ozheta, in potlej bi bili vsi v' tvoje kraljestvo preneseni. Ker pa taki nismo, naš ti usmiljeno terpinzhujesh, de bi tebe iskali, in dushe ne pogubili. Usmiljeni Gospod! persanesi meni nevrednimu gresniku; gresnil sim soper tebe, ker sim ljubil svet, in sanizheval nebesa; gerdo, kratko, pozhutno veselje sim vishej zenil, ko vezhno meni obljubljeno zhasht. O sveti marterniki! sprosite mi rassvetljeno modrost svet sanizhevati, in sa nebesa skerbeti, de kadar bo moja dusha od sveta odlozhena, pridem v' vasho veselo drushbo hvaliti Boga vekomaj. Amen.

VIII. dan svezhana.

Ss. Filea shkof, in Filorom, marternika.

Sveti Filea in Filorom sta bila silno bogata, vender sta rada umerla sa vero; sta raji umerla nedolshna, ko dolgo shivela v' grehu. Sveti Filea je imel veliko flushbo v' mestu Aleksandrii, kjer je sodnik bil. Prej je v' Egiptovskim mestu Tmuis, kjer je bil rojen, veliko flushbo opravljal. On je bil rojen in srejen v' nejeverstvo; she perletniga je Bog s' svojo gnado spreobernal. V' neveri je bil sizer moder in pravizhen, pa ta natorna modrost in praviza bres svete vere k' svelizhanju ne per-

pelja. Po spreobrnjenji je on po vseh sapovedih na tanko shivel, sato je bil sa shkofa isvoljen. V' katolijski zerkvi visoko postavljen, je svetil vsm s' bogabojezhim shivljenjam, in s' zhislim naukam; neisrezhen je skerbel vse verne v' sveti veri uterjevati, de bi bili perpravljeni sa vero serzhno umreti. Ob njegovim zhasu je bil zesarfki oblastnik vfiga Egipta Kulzijan, terd in neusmiljen mosh, slasti so per kristjane. Kulzijan je v' sazhetku s' Fileam prijasno ravnal: karkolj samore posvetna modrost uzhati, vfiga se je on poslushil, de bi ga od vere odvernili, pa vse sastonj. Oblastnik mu na sadnje rezhe: „Glej, o Filea! kako prijasno delam s' teboj; ubogaj me tedaj, in moli malike.“ Filea mu odgovori: Sahvalim te sa to dobroto, pa she to te prosim, de me sodish po prejeti oblasti, ker shelim sa refnizo umreti. Oblastnik se je zhudil, de sveti Filea umreti sheli.

Sveti Filea je bil filno bogat in perljuden, savolj tga je imel tudi smed nevernikov dosti prijatlov. Ti so skerbeli svetiga Filea oteti, in sato so rekli sodniku: „Filea je she undan malike molil.“ Sveti Filea je vsakolash sovrashil, in je bersh glasno odgovoril: Ni ref, nikolj nisim te hudobiye storil. Veliki in majhni so skerbeli njega refhiti; tudi klezhe so ga profili sodnika ubogati, in shiveti, pa on je stanoviten ostal. Sraven je bil Filorom dober kristjan; ta jih je svaril, rekozh: Sakaj she mu tolikajn nadlesni, in si tolikajn

persadevate ga Bogu nesvestiga storiti? Takrat neverniki sraven stojezhi so serdito savpili: „Filea in Filorom, oba sta smerti vredna! Tako je bilo: oba sta bila od sodnika obsojena. Neverniki so spremili te dva marternika na sodišhe. Filea je imel eniga brata sraven; ta je shel k' sodniku, in mu rekel: „Moj brat Filea prosi sa odlog.“ Sodnik ga bersh poklizhe, in vprasha: „Ref, prosish sa odlog?“ Filea mu odgovori: „Tiga nisim nikolj profil; ne poslushaj mojiga neumniga brata: jest sim tebi hvalessen, de si me obsodil, ker s' smertjo bom shel k' svojimu Jesusu.“ On hiti nasaj na sodišhe, pa pred smertjo je vsim prizhejozhim kristjanam ognjeno govoril, in jih nagovaljal, v' sveti veri stanovitni ostati. Obema ste bile glave odsekane, in nju zhishe dushe ste shle v' kraljestvo boshje vshivat in hvalit Boga vekomaj. To se je godilo pod nevernim zesarjam Dioklezijanam.

N a u k.

Ne legati, resnizo govoriti; pa tudi v' potrebi resnizo perkrivati.

Sveti Filea in Filorom, marternika, uzhita serzhnost in resnizo; raji sta umerla, ko resnizo sapustiti. Kteri plajsh po vetru obrazhajo, in so, kakorshine jih ljudje hozhejo, ne pridejo v' nebeshko kraljestvo. Te mehkoferzhne Isaija svari rekozh: „Kdo si ti, de se umer-

jozhiga zhloveka bojish, vsigamogozhniga Stvarnika pa posabish?“ Isa. 51, 12, 13. Jesuf uzhenik tako govori. „Kdor bo mene pred ljudmi satajil, tiga bom tudi jest satajil pred svojim Ozhetam.“ Mat. 10, 33.

Sveti Filea daje tudi drugi nauk: „Nikdar govoriti lashnjivo.“ On bi se bil refhil od smerti s' eno samo lashnjivo besedo, pa ni hotel, ker je vedil, de nikolj ni perpusheno legati; raji je umerl, ko lashnjivo govoril. Kristjan! vsemi nauk, de nikolj ne govorish zhes sposnano refnizo. Govoriti drugazhi, kakor se misli, ni nikdar perpusheno. Kdor se smoti, se v' mislih golufa, se sarezhe, ni lashnik, ampak tisti, kateri drugazhi govori, kakor misli. Kdor govori drugazhi, kakor misli, je lashnik, grefhi, in nima isgovora, ker lash ni nikolj perpushena. Bog tako govori po Mojsefu: „Od refnize ne odstopi: varuj se lashe.“ II. buk. 23, 6, 7. Salomon pravi: „Lashnjive ufta umore dufho.“ Modr. 1, 11. David prizhuje: „Gospod sovrashe vse lashnike.“ Pf. 5, 7. Lash je vselej greh, vender ni vselej smertni greh. Lash je majhen greh, kadar je v' majhnih rezheh, in bres krivize. Lash je smertni greh, kadar je v' velikih rezheh, ali napravi veliko jeso, krivizo, hudo obdolshenje, in kaj takiga. Lash je tudi smertni greh, kadar je velika dolshnost refnizo govoriti.

Porezhesi: Jest lashem le v' fili, kadar ne morem drugazhi svojimu blishnimu pomagati.

ti, kadar ne morem drugazhi odverniti jese, prepira, krivize. Zhudna brumnost je tvoja, ker pomagash blishnimu s' greham, in menish dobro delati. Vedi, de Bog, zhistu refniza, ti prepove legati, zhe tedaj ne moresh blishnimu drugazhi pomagati, tudi s' lashmi ne smesh. Prijatli svetiga Filea so ravno tako mislili, in so hotli njemu s' lashnjivim govorjenjam pomagati: pa on tiga ni perpušil: premisli, de uni so bili neverniki, in ti si kristjan. Nobena rezh ne more sgovarjati lashnjive besede, ne drusiga hudiga. Sveti Pavel pravi: „Ni perpušeno hudiga storiti (*ali govoriti*), de bi is tiga dobro prishlo.“ Riml. 3, 8.

Vprashash: sim pa dolshan vselej refnizo povedati? Legati nikolj ne smesh, pa tudi ni vselej prav rasodeti refnizo. Hudobnik rad govori lashnjivo, norez pa ima serze na jesiku, in misli pozhiti, zhe vsiga ne pravi. De se lasha varujesh, in si moder v' rasodevanji refnize poslushaj.

Hudizh je prvi lashnik. On je nashe perve staršhe s' lashnjivim govorjenjam smotil, rekozh: „*Ne bote umerli, vi bote ko bogovi, in vedili dobro in hudo, ako jeste od sadu.*“ I. Mojs. 3, 4, 3. Kdor lashe, posnema hudizha. Tako govori sveti Basili: „*Hudizh je prvi lashnik, in on je uzhil druge lashnjivo govoriti.*“ Premisli, o lashnik, kakshniga uzhenika imash.

Ananija s' svojo sheno Safiro je njivo prodal, in si udershal nekoliko zene od nje s' vedsham svoje shene: le en del je pernesel apostelnam. Sveti Peter je rekel: „*Ananija, sakaj je Satan tvoje serze smotil, de si svetimu Duhu lagala.*“ Ananija je padel in umerl. Zhes tri ure je Safira prishla, ravno tako lagala, in umerla. Velik strah je obshel vse. Djan. ap. 5, 1, 11. Premisli, de Ananija in Safira, desiravno sta hotla is hinavshine druge dobrotljive verne posnemati, vender ni sta s' svojimi lashmi nobenimu krivize storila; legala sta rekozh: *Sa toliko sva njivo prodala*, kar ni bilo res. Varuj se tedaj lasha, ako ravno bres krivize lashnjivo govorish, nisi nedolshen per Bogu.

Doeg Idumejiz je nevoshljivimu Savlu pravil, de je Ahimeleh ofrovaviz Davidu pomagat. Savel kralj je sovrashil Davida in ga shelil umoriti: sato se je nad nedolshnim Ahimeleham rasferdil, in njega in njegove pomoril. I. Kralj. 22, 9 — 19. Doeg je resnizo is hudiga serza neusmiljenimu Savlu govoril, in je filno hudo napravil. Varuj se odkriti, kar se ne sme: molzhi, kadar je resniza shkodljiva, pa tudi se ne boj govoriti, kadar je resniza potrebna.

Samuel prerok je prejel sapoved od Boga isvoliti Davida sa kraja namesti nepokorniga Savla. Samuel je odgovoril: Kako pojdem? Savel bo isvedil, in mene umoril. Gospod mu rezhe: Vsemi tele s' seboj, in ljudem

rezi: „Gospodu darovat sim prishel.“ I. buk. kralj. 16, 1, 2. Samuel je storil in govoril tako: Davida je na skrivnim pomasal, Savla ni rasshalil, in ljudem je resnizo govoril. Te te uzhi resnizo modro perkrivati, ne s' lashmi, ampak s' resnizhnim sgovorom; de povešh, kar je ref, in perkrivašh, kar je nevarno govoriti. Nepotrebno radovednim samoresh mnogo odgovorjati, kakor: Ne grem delezh. — Imam opravilo. — Ljudje velikokrat govore lashnjivo. Tako ali drugazh govori, zhe ni povedati; kam gres'h; kakshno opravilo imašh; kaj vesh soper blishniga.

Ako hozhes'h loshe po prejetih naukih shiveti, bodi moder; priden, svest, serzhen in ponishen. Modrost vse uzhi, kaj, koliko, komu, kedaj, sakaj govoriti, ali molzhati. Pridnost v' tvojih dolshnostih te obvaruje s' lashmi svojo lenobo, samudo, ali opufhanje isgovorjati. Svest bodi in pravizhen, ker kriviza in lash ste rade skupaj. Serzhnost imaj, de se ne bojish resnize govoriti. Ponishen bodi, in bosh raji v' potrebi svojo slabost sposomal, ko s' lashmi sebe delal pravizhniga. Boj se Boga, resnizo ljubi in bosh lahko po tih naukih shivel.

M o l i t e v.

O Bog, vezhna resniza! ti soyrashish vsako lash, jest pa sim velikokrat lashnjivo govoril. Kako bom obstal pred tvojo resnizhno sodbo?

Lashe bres fhkode in krivize sim sanizheval; velike sim pomanjsheval, rekozh: To je majhna rezh, majhen greh. Velikokrat sim resnizo govoril is hudiga serza, zhes ljubesen. Tedaj je bilo moje lashnjivo in resnizhno govorjenje soper tebe. O Gospod! daj mi svojiga svetiga Duha, duha resnize in modrosti, de bodo tudi moje besede resnizhne, in modre. Sveti Fileja in Filorom, ki sta ljubila resnizo, sprofita mi duha resnize, de se s' besedo ne pregreshim. Amen.

IX. dan fvezhana.

Sveta Polona, deviza in marterniza.

V velikim mestu Aleksandrii so se bili v' letu 249 neverniki nanaglim vsdignili soper verne kristjane, de bi jih pokonzhali; so ropali njih hishe, in kar je ostalo, so s' ognjam konzhalili. Neverniki so tepli in morili kristjane, moshke, shenske, stare, mlade; mesto je bilo kakor bi ga bil neusmiljen sovrashnik premagal in konzhal, nizh drugazhi ni bilo. Lih takrat je bila sveta Polona od nevernikov vjeta, in umorjena. Ona je bila sveta postarana deviza, od mladosti je Bogu flushila s' vsemi dobrimi delmi. Neverniki so planili v' nje hisho, jo popadli, in filili, de bi Jesusa sa-

nizhevala, malike pa molila; ker tiga ni hotla, so jo po uftih tolkli, in ji vse sobe poderli. Potlej so jo is mesta peljali, velik ogenj napravili in shugali jo vanj vrezhi, ako ne kolne Jesufa. Sveta Polona se ni bala ognja, stanovitno je ostala v' veri, in je v' ognji veselo umerla.

N a u k.

Od modriga govorjenja, in molzhanja.

Sveta Polona je raji umerla, ko soper Jesufa govorila in ga sanizhevala, kakor so neverniki hotli. Ona je vidila, de ni sadofti moliti Jesufa v' serzu, ampak, de ga more moliti tudi s' jesikam, obdvoje je potrebno. O, de bi vsi kristjani bili varniga in svetiga govorjenja, ko sveta Polona! Ljudje imajo jo sploh sa pomozhnizo soper bolezhino sob; jest bi njim raji vofhil, de bi jo imeli pomozhnizo soper svoj nepokojni jesik, in de bi se od nje nauzhili nikdar nizh slabiga govoriti. Velik dar je beseda, pa marfkterim bi bilo bolje, de bi govoriti ne mogli, ker njih strupeni jesik je ko mezh v' roki neusmiljeniga vojshaka. Lih od tih govori David: „Hudobni brusijo svoje jesike, ko kazha: modrasov strup je pod njih shnabli.“ Pf. 139, 4.

Dolshnoft je krotiti jesik. Poslufhaj besede svetiga Jakopa: „Veliko gres'himo vsi: kdor ne gres'hi s' besedo, ta je popolnoma.

Jesik je majhen ud, pa veliko rezhi napravi. Jesik je ogenj, sapopadik vse krivize.“ Jak. 3, 2 — 6. Potrebno je tedaj jesik krotiti. Zhe tiga ne storish, so vse tvoje dobre dela prasne. Kaj ti pomaga dolgo moliti, per svetim mashi vsaki dan biti, se pogostim spovedovati in obhajati, zhe si hudiga jesika? Ne morem verjeti, de bi ti ljubil Boga in blishniga, zhe svoje brate in sestere deresh s svojim ojstrim jesikam; zhe velikim in majhnim, shivim in mertvim ne das miru. Modri Sirah pravi: „Obilno govorjenje ni nedolshno.“ Sir. 20, 8. Glej! zhe obilnost nepotrebnih besedi ni nedolshna; kako bo pa nedolshna obilnost slabih? Sveti Jakop ob kratkim veliko pove: „Kdor ne bersda svojiga jesika, tiga bogabojezhnost je prasna.“ Jak. 1, 26.

Jesik rasodeva serze. Po besedi se hitro posna, kaj zhlovek ljubi, kaj misli, kakshine flushbe, ali kakshniga stanu je, ker vsaki rad govori od tiga, kar mu je per serzu. Resnizhno je to: *Is obilnosti serza usta govore.* Luk. 6, 45. Kristjan! premisli svoje govorjenje, zhe hozhesh sebe sposnati. Zhe ljubish Boga is vsiga serza, rad govorish od njega, in si mu pokoren. Zhe govorish soper rasodeto besedo, ali soper sapovedi, si neverniga ali maloverniga serza. Zhe rad govorish soper oblastnike ne moresh biti pokorne dushe. Is ponishniga serza ne isvira lastna hvala. Ne ljubish zhistosti, ako govorish, ali rad posluhash nesramne besede. Zhe je tvoja dusha

bogabojezha, bo tudi tvoje govorjenje dobro, modro, ponishno, framoshljivo. *Jesuf pravi: Dober zhlovek is dobriga serza govori dobro: hud zhlovek is hudiga serza govori hudo.* Mat. 12, 35.

Varuj se hinavshine. Zhe rad slabo govorish, ne moresh biti dober: pa tudi nisi dobrih besedi, zhe si v' serzu drugazhen. Fariseji so hvalili Jesufa rekozh: *Uzhenik! ti pot boshjo v' resnizi uzhissh; v' serzu pa so druga zhi mislili.* Zhe s' blishnim mirno govorish, pa v' serzu jeso skrivaish; zhe kasheish dobro voljo blishnimu pomagati, de bi mu skrivne saderge nastavljal, ali zhe drugazhi hinavshujesh, bo tebi Bog povernil po tvojih mislih, ne po tvojih besedah. Pf. 27, 3, 4. Morebiti, govorish dobro s' dobrimi, rasujsdano s' hudobnimi; vsakimu pravish, je, ne: kakor vsakimu dopade, ne pa po resnizi. Vse to je hudobija, ker pravi modri: „Gospod zherti na dvoje govorezhe usta.“ Prip. 8, 13.

Ne boj se govoriti v' potrebi. *Jesuf, uzhenik je rasgrinjal hudobo hinavskih farisejov, de bi drugi ne bili od njih sapeljani.* Tudi ti v' potrebi govori, in brani pravizhniga pred hudobnim: bolje je, de hudobnik prejme plazhilo svoje hudobije, kakor de bi nedolshni potlazhen, ali sapeljan bil. Rasodeni blishnimu jamo in nastave, de va-nje ne pride. Zhe tvoj blishni gresshi, svari ga is ljubesni, de njegovo dussho reshissh, in sebi milost sprosissh. Govori v' potrebi, in ka-

darkolj samore tvoja beseda osdravljiva biti. Sirah. 4, 28. Govori, pa ljubesnivo, ravno in pravizhno.

Ne govori pre naglo. Prenaglo govorjenje je poredkim pravizhno. Premisli, kaj, in kako imash govoriti. Zhe tiga ne storish, se bosh velikokrat preposno kfal. Ubogaj svetiga Pavla rekozhiga: „Vashe govorjenje naj bo s' folijo modrosti potreseno, de veste kako vsakimu govoriti.“ Kol. 4, 5. Ne rasodeni bres potrebe svojih skrivnost nobenimu zhloveku; ravno tako ne govori bres potrebe od skrivnost blishniga. Norzi imajo serze na jesiku, modri imajo jesik v' serzu. Zhe ti ne molzhish, kako bodo drugi molzhali? Zhe si tudi sosebni prijatelj s' blishnim, varen bodi, morebiti bo ravno ta she tvoj sovrashnik, in ti bo napravil nadloge, ker si s' njim bres vse potrebe neumno preodkrit bil. S tim te nozhem uzhati hinavshine, ampak modrost te uzhim.

Porezhesh: Prav govoriti je teshko, tedaj bo varnish molzhati. Odgovorim: lahko greshish s' besedo, pa tudi samoresh greshiti s' molzhanjam. Modri pravi: „Napravi kljuzhavnize svojim ustam.“ Sirah. 28, 28. On ne rezhe: „Samashi, sadelaj svoje usta, ampak napravi jim kljuzhavnizo. Sakaj so kljuzhavnize? De se sapira in odpira v' potrebi; de vsak ne more ven in notri, kadar hozhe, temuzh kadar gospodar hozhe. Tudi ti stori tako, zhas je govoriti, in zhas molzha-

ti. Govoriti, kadar je treba molzhati, ni prav; molzhati, kadar je treba govoriti, tudi ni prav. Modri ve zhač govoriti, in molzhati; norez tiga ne ve. Kaj bo tebi dalo potrebno modrost? Ljubesen ti jo bo dala. Ljubi Boga is vsiga serza, sebe in blishniga savorlj Boga, in bosh moder, ker ljubesen vse uzhi. Ljubesen bo slata tehtniza *ali vaga* tvojih besedi, in freberna bersda tvojih ust.“ Sirah. 28, 29.

M o l i t e v.

O moj Bog! usmili se me! Ti nauki odpirajo moje ozhi, in s' njimi sposnam svoje spazhen serze. Besede so fizer prasen glaf same na sebi, pa niso prasne pred teboj, ako isvirajo is neumniga, ali slabiga serza. Velikokrat sim govoril, ne le nepotrebno, tudi hudobno. Is napuh^æ sim govoril od previfkih rezhi; sim govoril mirno in prijasno s' blishnim, pa le sa svoj dobizhik; sim govoril is jese soper blishniga; sim govoril gardo, in nesramno f' pohujshanjam drugih. Kadar je bilo treba govoriti, nisim uzhil, nisim svaril, sim se ljudi bal, in sim molzhal. O usmiljen Gospod; odpusti mi. Sveta Polona sprofi mi modrost in serzhnost, de govorim in molzhim po volji boshji. Amen.

X. dan svezhana.

Sveti Vilhelm, minih.

Sveti Vilhelm, vojvoda, rojen na Franzoskim, je bil bogat in mogozhen, pa v' svoji mlado-
sti filno hudoben. On je imel pod svojo ob-
lastjo soldate, in je s' njimi velike krivize lju-
dim delal. Njemu ni bilo mar moliti Boga,
vender je od njega nesafhlusheno gnado pre-
jel. Ref, Bog ne ravna s' nami po naslih
hudobijah, ker tudi velikim gresnikam gna-
do daje. Vilhelm je bil v' velikih grehah sa-
kopan, pa ni obupal, pokoren je bil boshji-
mu poklizu, in serzhno se je spreobernil.
Nizh drusiga mu ni bilo mar, ko v' ojsri po-
kori shiveti. Sapaštil je svoj dom, svoje veliko
premoshenje, in vse; je shel ubog v' Rim,
potlej v' Jerusalem, kjer je v' samoti sveto shi-
vel. Od Jerusalema je shel nasaj na laslko
v' Toslhkano; ondi si je sa svoje prebivalishe
isvolil nesdravo, in nerodovitno dolino, v' kte-
ri si je naredil majhno hishizo, de bi bil od
vsih odlozhen v' pokori do smerti. K' njemu
so se drugi is duha pokore perdrushevali, in
pod njim prav sveto shiveli. Umerl je v' letu
1157. Veliki zhudeshi so se po njem godili.

N a u k.

Upanje in strah moreta vkupaj biti.

Sveti Vilhelm prej hudodelnik, potlej svetnik, osnanuje vsem veliko upanje v' boshjo milost. Nobeden ne sme misliti, moji grehi ne morejo odpušteni biti; meni je nemogoče se spokoriti. Ref, sam is sebe nobeden ne samore, pa s' boshjo pomozhjo samore vse. Vsaki more upati v' neisrezheno boshjo milost, de se serzhno poboljšha. Bog ljubi naš svoje stvari, in dobrotljiv nam pomaga.

Vsi bi bili konzhanj, ako bi prejeli po svojim hudim saflushenji, pa usmiljeni, Bog nozhe gresnika pogubiti, ampak hozhe de se spreoberne in svelizha, kakor govori Ezechjel 33, 11. Bog se rad usmili, in le permoran shtrafuje; napoveduje shibo, in le potlej s' njo udari terdovratne. Ref je, kar pravi sveti Pavel: „Bog je ozhe vsiga usmiljenja.“ II. Kor. 1, 3.

Premisli pa, o gresnik! zhe sanizhujesh boshjo milost, in predersno Boga shalish, nisi njegove milosti vreden. Refnizhno govori David: „Bog je pravizhen in poterpeshljiv sodnik.“ Pf. 7, 12. On ima veliko poterpljenje, vender ne more pushati grehov bres shtrafinge. Maloverni gresniki pred potopam od pravizhniga Noeta opominjevani so terdovratni ostali, ker so se sanashali na boshjo po-

terpeshljivost, potlej so vsi v' vodi utonili. I. Pet. 3, 20. Prej so se Noetu posmehovali, potlej stegovali k' njemu svoje roke, pa ni bilo vezh milosti. Ne posabi nikolj besedi Davidovih: „*Bog je pravizhen in poterpeshljiv sodnik. Ako sanizhujesh boshjo milost, dobroto, poterpeshljivost, si nakopavash hudobdo mashevanje*, pravi sveti Pavel. Riml. 2, 4, 5.

Upanje je tebi, o gresnik! potrebno, pa samo upanje v' boshjo milost je shkodljivo. Bres upanja ni prave vere, ni ljubesni, ni veselja do dobrih del. Sato pravi modri: „Gorje nesaupnimu serzu!“ Sirah. 2, 15. To je resnizhno, pa le upanje bres strahu je shkodljivo. Vera uzhi, de pota boshje so neisvedljive; skushnjave so nevarne; grehi so neisrezhena hudoba: tedaj ne smesh bres strahu biti. Tvoja revna dusha bi ne hitela se osdraviti f' pokoro, ako bi se nizh ne bala. Premisli besede modriga: „Savolj odpusheniga greha ne bodi bres strahu.“ Sirah. 5, 5. Ako bi ravno bili tvoji grehi odpusheni, to odpushanje ni tebi rasodeto, tiga ne vesh, in ne bosh svedil ko pred sodbo. Tedaj, tudi v' pravi pokori ne shivi bres strahu. Veliko manj smesh biti bres skerbi, zhe ti vest prizhuje, de she v' grehah, v' nevarnih perloshnostih shivish. David pravi: „Bojte se Gospoda vsi njegovi svetniki.“ Pf. 33, 10. Glej! svetniki se morejo bati, ti pa, gresnik, se ne bosh bal?

Boj se, pa tudi upaj; zhe se le bojish, ne bo dobro tvoji dushi. Strah boshji je potreben tebi, in vsim: kakshin bi bil ti, ko bi se Vfigamogozhniga ne bal? Modri prizhuje: „Kdor je bres strahu, ne more opravizhen biti.“ Sirah. 1, 28. To govorjenje je resnizhno; pa zhe se le bojish, obnemagash, ope-shash, obupash, in sa te ne bo svelizhanja. Israelzi, ki so lashnjivim ogledovavzam verjeli, de so prebivavzi obljubljene deshele filno mozni, de njih mesta so slo terdne, in de jih ne bodo premagali, so se hotli v' Egipt verniti. Ravno tako bo tebi, zhe mislish, de se poboljshati ne moresh; v' svojih grehah bosh umerl. Zhe tebi ni mogozhe, je Bogu mogozhe: boj se savolj svojih grehov in slabost; pa upaj v' boshjo milost, in si persadevaj sado-biti jo. To je prava pot do pokore, do usmi-ljeniga odpuštenja, do svelizhanja.

Upanje in strah moreta v' tvojim serzu smiraj biti. Sveti Duh te uzhi: „Kdor se Gospoda boji, bo mozhen v' upanji.“ Prip. 14, 26. David tudi pravi: „Slushite Gospodu v' strahu, in veselite se v' njem trepetaje.“ Pf. 2, 11. Vprashash: Kako samorem upati in se bati ob enim zhasu? Odgovorim: „To je lahko, in tudi potrebno, zhe hozhesh hoditi po varni poti, in priti v' nebeshko kraljestvo.“ Poslufhaj: Popotnik is daljniga hodi proti svojimu ljubimu domu; pa sve, de so bili eni pred njim od rasbojnikov obropani in umorjeni: sve tudi, de so drugi domu srezhno pri-

shli. Te novize mu dajejo strah in upanje; se boji nesrezhe, upa srezho. Is strahu poprahuje, in hodi po varnihh potih; is upanja je serzhen, in domu hiti. Zhe je blishej doma, manj se boji, bolj upa, vender smiraj varno hodi: ker varno in serzhno hodi, pride srezhno domu, kjer se nizh vezh ne boji, ampak se neisrezheno rasveseli. Tudi ti bodi timu popotniku enak. Od njih veliko vesh, de so v' svojih grehah umerli: od drugih vesh, de so se spokorili; tedaj boj se in upaj; pa boj se in upaj prav; ne boj se, de bi se is strahu odvernili od pokore, temuzh de bi hitel se spokoriti: ne upaj, de bi is upanja terdovraten ostal v' grehah, ampak de bi s' pravo pokoro hitel v' narozhje boshje milosti. Tako je storil sveti Vilhelm, tako tudi drugi: tudi ti stori, de enako usmiljenje od Boga sadobish.

M o l i t e v.

O Bog vsiga usmiljenja! jest tvoja revna in greslna stvar, v' duhu ponishnosti pred teboj klezhim, de usmiljenje sadobim. Odkrito sposnam, nisim vreden usmiljenja, ampak pogubljenja, pa tvoja milost je vezhi od moje hudobije. Savolj svojih grehov se bojim, savolj tvojiga usmiljenja upam. Sramujem se svoje greslne nesvestobe, in pred teboj sposnam svojo hudobijo, pa ravno sato upam v' tebe, ker si obljubil: *Shalofniga serza ne*

bosh sanizheval. O Jesuf! ljubi pastir moje
dushe, peljaj me nasaj k' svojo gnado; in ne
dopusti, da bi bila moja dusha sgubljena, sa
ktiro si vso svojo sveto kri dobrotljivo preli.
O! zhe she enkrat frezhno pridem v' hisho svo-
jiga dobriga ozheta, nizh vezh ga ne bom sa-
pustil. Sveti Vilhelm! sprosi mi od Boga sta-
novitno pokoro, da po tvojim sgledu v' nji
do smerti shivim, in vezhno milost sadobim.
Amen.

XI. dan svezhana.

*Ss. Saturnin, masnik, in tovarshi mar-
terniki.*

Pod zesarstvom Dioklezijana in Maksimiana je
bilo strahno preganjanje vernih. Neusmilje-
na, neverna zesarja sta oistro sapovedala vse
zerkve podréti; svete pisma povsod poiska-
vati in loshgati; vsm vernim je bilo prepove-
dano boshjo flushbo opravljati; sraven tiga
so tudi verne morili in si vse persadeli, da bi
kerfhanfko ime bilo pod nebam isbrisano. Ver-
ni so bili fizer v' velikim strahu, vender niso
jenjali svetih pisem brati, in k' sveti mashi ho-
diti; perpravljeni so bili vse preštati, tudi
smert, sa vero Jesufovo, in sa zhaft boshjo.

V' mestu Abitini v' Afriki so verni boshjo flushbo imeli v' eni hišhi; sveti maslnik Saturnin jim je masheval; trideset moshkih, in devetnajst shenskih je bilo sraven. Neverniki so svedili, so hišho f' soldatimi obdali, vse prijeli, povesali, in gnali v' poglavitno mesto, imenovano Kartago. Kristjani so veselo tje shli, vso pot molili, peli in Boga hvalili. Anulin oblastnik jih je vprašhal: Ste bili res per mashi? Vsi so odgovorili: Bili smo. Oblastnik: Sakaj ste bili per mashi zhes zesarfko sapoved? Verni so odgovorili: *Sato smo bili, ker smo kristjani, in ne smemo bres boshje flushbe biti.* Oblastnik je vprašhal, kdo je poglavar med njimi. Kadar je svedil, de je maslnik Saturnin, de je on masheval, in de se f' tem hvali, je ukasal njega in nekte-re druge nar serzhnishi s' shelesnimi grabljami po shivotu neusmiljeno tergati; kri je obilno po tleh tekla, in she so se kosti vidile. Oni so Boga hvalili v' tih hudih bolezhinah, profili sa stanovitnost, in serzhno odgovarjali oblastniku, kateri jih je hotel od vere odverniti. Maslnik Saturnin, in drugi bolj serzhni so bili od jutra do vezhera v' prizho drugih vernih neusmiljeno martrani, pa vsi so nepremagani ostali. Tudi shenske so bile serzhne pred nevernim oblastnikom, akoli so nad drugimi vidile krivizhno mashevanje. Med njimi je bil majhen fant imenovan Hilarijon; njemu je oblastnik rekel, de bi ga ustrafil: Ukasal ti bom nos in ushesa odsekati, ako se Jesusu ne odpo-

vesh. Otrok mu je serzhno odgovoril: *Sto-rite, kar hozhete, jest sim kristjan.* Sodnik ga je ukasal s' drugimi v' hudo smerdljivo jezho vrezhi. Otrok Hilarijon je savpil: *Hvala bodi Bogu!* Oblastnik Anulin je imel tisti zhas fosebne opavila, in je verne v' jezhi pustil. Ti so od prejetih ran, od lakote, sheje, smradu, in vsiga hudiga vsi v' jezhi pomerli.

N a u k.

Sveta masha je nar imenitnishi ofer, slo pomaga bogabojezhe shiveti.

Neverni oblastniki so vedili, de so verni serzhnishi v' veri, ako jim je dopusheno per sveti mashi biti; sato so jim oistro prepovedovali k' mashi hoditi. Verni so vedili in verovali, de vsa njih mozh je od Jesusa, kteriga so molili, nebeskimu Ozhetu darovali, in med sveto masho prejekali.

Sveta masha je ofer nove savese, spomin in ponavljanje kervaviga ofra Jesusoviga na krishu. Ozhaki so Bogu darovali shivino in semeljske perdelke, mi pa darujemo nebeskimu Ozhetu njegoviga ediniga Sinu, gospoda in odreshenika vsiga sveta. Sveta zerkev ponavlja ofer svete mashe, de postanemo deleshni kervaviga ofra Jesusoviga na krishu. To more uzhati vse verne ponishno, hvaleshno in brumno se sadershati per sveti mashi;

ravno kakor de bi bili v' drushbi Marije in apostelnov pred terpijozhim Jesusam na hribu mertvashkih glav. Ta je svet in zhist ofer, od kteriga je govoril prerok Malahija. 1, 10, 11. Ta je sapopadik velike ljubesni Jesusove, de bi nas napolnil s' vsm dobrim.

Kristjan; premisli dobro, koljko dobriga ti daja zhisti in sveti ofer svete mashe. Ako si po veri per sveti mashi, in darujesh Ozhetu nebeshkimu narsvetejsi Jagnje boshje, ga vredno in dopadljivo molish; ga hvalish in sahvalish sa vse prejete dari: sprosish sebi in drugim fosebne gnade; tudi vernim dušham v' vizah terpijozhim pomagash. O, nikar se nevredniga ne delaj toljkanj dobrot, Hodi rad k' sveti mashi, ne le kadar ti je sapovedano, ampak tudi, kadar ni, v' delavnikih. Sgoraj je bilo rezheno, kako radi so kristjani pervih zhasov k' sveti mashi hodili, tudi s' nevarnostjo svojiga shivljenja: ne bodi ti len, in skoraj sanizhevaviz tih visokih skrivnost.

De si ti mojimu opominjevanju pokoren, in de se po veri brumno per sveti mashi snajdesi, premisli, de tudi ti si sodarovaviz svete mashe. Jesus visi maschnik je prvi darovaviz, ker sebe, ko nekda na krishu daruje svojimu nebeshkimu Ozhetu. Maschnik po od Jesusa prejeti oblasti daruje njega nebeshkimu Ozhetu v' imenu vse katoljshe zerkve. Verni so tudi darovavzi, kakor molitve svete mashe prizhujejo. Sato maschnik opo-

minja prizhijozhe verne: *Molite bratje, de moj in vash ofer postane prijeten per Bogu Ozhetu vsigamogozhnim*. Premisli dobro vse to, bodi per sveti mashi, in moli Jesusa, kakor so ga molili nedolshni pastirji, in modri v' Betlehemu.

Zhe hozhesf sosebnihi gnad deleshen biti, bodi per sveti mashi v' svojim duhu brumno sbran. Zhe se per sveti mashi slabo sader-shish, rasodevash merslo in maloverno dusho; posnemal bi hudobne Jude, kteri so pod kisham stali, in se terpijozhimu Jesusu posmehovali. Pred sveto masfo se ponishuj savolj svoje nevrednosti; sposnaj sgrevano svoje grehe, in profi sa odpufhanje, sdrushi svoje misli s' mislijo masfhnika in Jesusa, de shelish ofer svete mashe darovati nebesfkimu Ozhetu sa povikfhanje njegove zhafti, sa vfo katoljshko zerkev, sa poboljshanje vsh gresfhnikov, v' pomozh vernih dush. Med sveto masfo premishljuj neisrezheni ljubesen Jesusovo, njegovo britko terpljenje; Jesusa ponishno moli; sheli ga prejeti med sveto masfo, ali vsaj napolnjen biti s' njegovim duham. Po sveti masfi sahvali Jesusa sa vse njegove dobre, in bodi smiraj v' njegovi ljubeshi. Vezh bukev je od svete mashe, ondi najdesf obilno poduzhenje. Perporozhim ti shivo vero, veliko ljubesen v' Jesusa, serzhno ponishnost in shalost savolj svojih grehov; ne bodi sanizhevaviz Gospodovih ljubeshnivih skrivnost; ne nakopavaj si jese s' malovernim sadershanjam; te-

muzh bodi per sveti mashi, kakor te vera
uzhi, in Jesuf te bo napolnil s' vsim dobrim.

M o l i t e v.

O Jesuf, dober pastir moje, in vsih dush!
ti nas vse neisrezheno ljubish: ti si nas ho na-
toro na-se vsel, in sebe v' smert dal sa nashe
odreshenje. De bi mi nikdar ne posabili tvo-
je velike ljubeshni, de bi ponavljali kervavi o-
fer na krishu, sebi sosebne gnade sprofili, in
tebe prejemali per svetim obhajilu, si postavil
ene ure pred svojim terpljenjam ofer svete ma-
she. Ponishal si se savolj nas, ker pod zhlo-
veshko natoro si boshjo skrito imel; bolj se
ponishujesh per sveti mashi, ker boshja in
zhloveshka natora ste skrite pod podobo kruha
in vina; vse to pa is ljubeshni do naslih dush.
Nebeshki Ozhe! sprejmi dopadljivo oblizhje
svojiga ljubiga Sina, in bodi nam savolj njega
usmiljen. Uslisli njegove in s' njegovimi sdru-
shene nashe proshnje, in bodi nam milostljiv.
Odpusti meni in vsim, ako smo bili per sveti
mashi s' mlazhnim ali rasmishljenim serzam;
daj meni in vsim shivo vero, terdno upanje,
gorezho ljubeshen, veliko ponishnost, obilno sha-
lost, de per sveti mashi tebe hvalimo, in od
tebe svelizhanje sprofimo. Amen.

XII. dan svezhana.

Sveta Evlalija, deviza in marterniza.

Sveta Evlalija, rojena na Španiskim bliso mesta Barzelona od bogatih in katoliških staršev, je bila še v' mladosti vsa sramoshljiva, sveta in gorezha. Njeno nar vezhi veselje je bilo Boga hvaliti in moliti. Zhe je bila v' drushbi bogabojezhnih dekliz, se je s' njimi od svetih nauk pogovarjala, ali svete pesmi prepevala; fizer per slabih ni bila nikolj, de bi se nad njimi ne pohujshala. Evlalija je bila okolj shtirinajst let stara, kadar je prišel neverni oblastnik Dazijan v' mesto Barzelona. Ta je kristjane sovrashil, in jih s' vso mozhjo preganjal. Vsi verni so v' strahu bili, le dekle Evlalija ne; zlo vesela je bila, ker je shelela sa Jesusa umreti. En dan je neverni oblastnik v' veliki oblasti od slushabnikov obdan na sodnim sedeshu bil, kar dekle Evlalija serzhno pred-nj stopi, in mu rezhe: *Zhe si ravno oblasten, in mogozhen na svetu, vender imash vikshiga Gospoda nad seboj. Tiga se ti je bati, ker njegove slushabnike preganjash.* Oblastnik jo vpraša: Kdo si ti, de se predersneš meni tako govoriti? Ona odgovori: *Jest sim Evlalija, slushabniza Jesusa Kristusa, kralja vsih kraljev.* Oblastnik jo je slushabnikom ukasal

f' shibami tepsti. Po tem ji rezhe: Sposnaj, de si neumno govorila, in besh domu spulshena. Sveta Evlalija mu odgovori: *Ni kaj popraviti; zhišto resnizo sim govorila.* Sodnik Dazijan she bolj od tih besedi raserjen, ukashe nje telo neusmiljeno rasmesariti in jo med tem shpotljivo vprasha: Evlalija! kje je sdaj tvoj Jesus? Ona serzhno odgovori: *Moj Jesus je per meni, in on mi vse bolezhine polajsha.* Neusmiljeni oblastnik jo ukashe s' gorezhimi baklami po ranah shgati, in v' tih hudih bolezhinah je veselo umerla.

N a u k.

Nadloge so savolj grehov; so tudi pravizhnim potrebne; poterpeshljivost je sapovedana.

Snamnje dushne slepote in malovere je misliti: Nesrezhen sim in od Boga sapulshen, ker sim smiraj v' terpljenji. Ta misel ni po veri, temuzh po posheljenji. To kashe, de memraviz sheli svet in njegove dobrote mirno vshivati; to prizhuje, de ni Bogu pokoren; de mu ni mar se tukaj pokoriti; de nozhe Jesusa posnemati; de ima merslo vero, slabo upanje, mlazhno ljubesen do Boga. Misel takiga kristjana je soper prejete nauke, ker raji hozhe po smerti terpeti, ko se na svetu pokoriti. Tedaj, kdor se terpljenja brani, slabo sodi boshjo previdnost, ima slepo dusho, in

svet neumno ljubi. Vsaki more s' Davidam hvaleshno rezhi: „O Bog! meni je dobro, de si me ponishal.“ Pf. 118, 71.

O kristjan! glej nar svetejiga Jesusa na krishu terpijozhiga, premisli njegove smertne bolezhine, glej shalofstno mater Marijo pod kri-sham, premisli njene velike britkoſti, in ne memraj v' svojih nadlogah: raji bodi vesel, ker te Jesus sebi, in svoji ljubi materi podobniga dela. Nar pravizhnish terpi, ti nevredni greslnik se branish terpeti? V' nadlogah ne posabi Jesusovih naukov: Blagor shalofstnim! Blagor preganjanim! Kar je Jesus s' besedo in s' gledam uzhil, so tudi apostelni osnаноvali, de moremo s' velikimi nadlogami nebeslko kraljestvo saflushiti. Djan. apost. 14, 21. Sveti Ziprijan pravi: *Kristjani sosebno so k' terpljenju namenjeni, ker so k' temu poklizani.*

Nadloge so savolj grehov. Boshja sodba po pervim grehu je zhloveka terpljenju podvergla. Modri prizhuje: Ogenj, tozha, lakota in smert, vse to je sa mashevanje stvarjeno. Sirah. 39, 35. To in vse drugo hudo je od Boga, de pokori greslnika, in de greslnik shalofstno sposna, kolikanj hudo in hudobno je Boga sapustiti. Jerem. 2, 19. Ti moreſh f' pravizhnim Tobijam sposnati: Bog nas pokori savolj grehov. Tob. 13, 5. To pokorjenje ni k' pogubljenju, temuzh k' svelizhanju, ako si moder, in umeshni, de te Bog pokori savolj grehov, in zhe si njemu po-

koren. Bog te is ljubeshni tepe, de se od grehov odvernesih, in njega s' pokoro ishesih. Zhe to delasih, se bodo nad teboj spolnile besede svetiga Pavla: „Smo od Gospoda pokorjeni, de ne bomo s' svetam (s' *hudobnimi*) pogubljeni.“ I. Kor. 11, 32.

Nadloge so potrebne tudi pravizhnim. Zhlovek, zhe ravno pravizhen, je smiraj potreben krishov, de je njegova vera zhistishi, in mozhnejshi. Pravizhni, dokler tukaj shive, niso popolnoma zhisti; savolj tiga so potrebni ozhisheni biti s' nadlogami, v' kterih zhedalje bolj svet sanizhujejo, in po nebeshkim kraljestvu hrepene. Lih sa to je sapisano: Pravizhne sadeva veliko nadlog. Ps. 33, 20. Ljubi moj! premisli vse zhase, in bosh nashel veliko pravizhnih s' nadlogami skushanih; pa tudi premisli, de Gospod jih je reshil, in jim povernil obilno plazhilo. Sveto pismo prizhuje: Isak, Jakop, Mojsef in vsi, kteri so Bogu vshezh bili, so mnoge nadloge v' svestobi prestali. Judit 8, 23. Sveti marterniki so se sa zhasht boshjo vojskovali, in sa veliko dobriga, so veliko hudiga od sveta prejemali; sakaj pa ti v' nadlogah godernjash.

Preterpi voljno vse nadloge. Naj bodo nadloge majhne ali velike; naj bodo od koder hozhijo, preterpi jih voljno. Ne obdolshi nobeniga, ampak rezi: Usmiljeni Bog mi poshilja nadloge, ker sim jih vreden, in potreben. Pravizhni Job ni obdolshil hudizha, rasbojnikov, ali drugih, temuzh je rekel:

Roka boshja me je sadela. Joshef ni obdol-shil nevoshljivih bratov, ampak je sposnal: Boshja previdnost me je v' Egipt peljala. Rav-no tako ti misli, de f' pokorshino in poter-peshljivoštjo saflushish dobro plazhilo per Go-spodu. Veliki krishi bres poterpeshljivošti ti nizh ne saflushijo. Kaj ti veliki krishi samo-rejo pomagati, zhe memrašh, ali ljudi kol-nesš? Ako bi ti sraven krisha Jesufoviga bil krishan, in sraven terpijozhiga Jesufa umerl, ti ne more nizh pomagati bres poterpeshljivo-šti. Ubogaj tedaj modriga, kateri te uzhi: Moj sin! ne saversi Gospodoviga svarjenja. Prip. 3, 11. Vše, karkolj se ti pergodi, pre-nesi, in v' svojim ponishevanji bodi poterpe-shljiv. Sirah. 2, 4.

Blagor tebi, zhe si poterpeshljiv. Zhe si v' vsih nadlogah poterpeshljiv, se vidi, de tvoja vera je shiva, tvoje upanje terdno, tvo-ja ljubesen goresha, tvoja ponishnost resni-zhna, tvoja pokorshina popolnoma. Ref, blagor tebi, ako kushujesh vidno shibo, in molish nevidno roko; ako v' duhu pokore, v' imenu Jesufa vse preterpišh; ako si rad dele-shen terpljenja Jesufoviga. Poslufhaj svetiga Petra: „Ako šte deleshni Jesufoviga terpljenja, veselite se, ker bote tudi v' rasodenji njego-ve zhašli prav veliko veselje imeli. I. Petr. 4, 13. Zhe med jokanjam seješh, bosh s' ve-seljam shel, slasti, zhe savolj pravize prega-njanje terpišh. Po velikosti tvojiga poterplje-nja bo tvoje plazhilo. Bodi tedaj veren, po

veri serzhen, v' vsih nadlogah Bogu pokoren. De bošh tak, ne posabi nikolj besedi svetiga Pavla: „Terpljenje sdajnega zhafa ni veliko proti prihodni zhasti, ktera bo nad nami rasodeta. Riml. 8, 18. Smiraj pred ozhmi imaj, kar je Jesus svojim uzhenzam rekel: „Veselite, se in od veselja poskakujte, ker vashe plazhilo bo obilno v' nebesih.“ Mat. 5, 11.

M o l i t e v.

O Jesus, savolj mene krishan! sakaj sim jest nerad pokoren v' nadlogah? Vem, moje hudo posheljenje me sapeljuje, ker me vabi in vlezhe vse dobre sveta vshivati. Moja dusha je preflaba; sato rada dovoli timu prijetnemu strupu. O ljubi Gospod! stvari v' meni novo serze, in stori me deleshniga svojiga grenkiga kelha, svojih bolezhnih ran, svojih smertnih bolezhin, de odmerjem vsim grešnim dopadljivim rezhem, in s' krisham obloshen hodim sa teboj po poti nebeshkiga kraljestva. O zhišta deviza, in serzhna marterniza sveta Evlalija! sprosi mi serzhno pokorshino v' vsih nadlogah. Blagor meni! zhe po tvojim sgledu Jesusa v' terpljenji posnemam, ker v' tvoji drushbi se bom veselil vekomaj v' njegovim kraljestvu. Amen.

XIII. dan fvezhana.

Sveti Martinijan, pufhavnik.

Sveti Martinijan je bil v' mestu Zesarea na Judovskim rojen. On je bil perljuden mladenzh; vsi so ga savolj modriga shivljenja hvallili, pa on ni sam sebi saupal, in se je bal v' nevarnih perloshnostih sapeljiviga sveta nedolshnost napraviti, sato je per osemnajstih letih shel ne delezh od mesta na en hrib v' samoto, kjer je vezh svetih pufhavnikov v' pokori shivelo. Nevoshljivi hudizh je dobriga mladenzha hudo salasoval, ni dal pokoja; tode on je s' ponishno molitvijo, in s' vednim pokorjenjam svoje slabo telo pod pokorshnostjo dershal. Hudizh se je poslushil ene svoje nesframne flushabnize, de bi ga s' njo ko poboshniga Davida premagal. Martinijan je enkrat v' svojim serzu v' skushnjavo dovolil, pa je bersh sposnal, in savoljo tega vse svoje shive dni shaloval. Od ondod se je prozh bolj v' samoto podal, pod golim nebam je nozh in dan bil, in s' stanovitno ojstro pokoro milost od Boga sadobil. Umerl je okolj 400 let po Jesufovim rojstvu.

N a u k.

*Varuj se hudih perloshnost; spravi od sebe,
kar te pohujsha.*

Bog ne sapove zhloveku v' pufhavi shiveti; eni so se fizer od drugih odlozhili, de bi varnishi Bogu flushili, in sato so hvale vredni, vender to, rezhem, ni sapovedano. Samoremo v' drushini prav shiveti in Bogu flushiti, pa teshej savolj svoje, in drugih slabosti. Sveti Martinijan je tudi v' samoti nashel saderge, veliko vezh jih najdemo mi, ker smo bolniki v' fredi veliko bolnikov. Sapovedano je: Ne ljubite sveta, tudi ne, kar je na njem. I. Jan. 5, 19. Svet bi mogel nam krishan biti, in mi njemu, pa to nam je filno teshko, ker smo slabi. Vse skushnjave so nam nevarne, nezhiste so nar nevarnishi. Te so modriga Salomona, bogabojezhiga Davida, in druge brumne premotile. Te so nar nevarnishi, ker telo je filno slabo, rediti ga moremo, od njega ne samoremo prozh iti. Ravno to je peklo svetiga Pavla, kateri je is serza sdihoval, rekozh: „O jest nefrezhni zhlovek! kdo me bo od telefa refhil? Riml. 7, 24.

Kristijan moj! varuj se prav skerbno hudih perloshnost greha. Ta nauk je tebi nar potrebnishi, sato ga smiraj v' serzu imej, in ga dopolnuj. Vfigamogozhni Bog ti po modrim sapove: „Beshi pred hudobnim, de se njegoviga sadershanja ne nauzhish, in svoje

dushe ne pohujshah. Prip. 22, 25. Ravno sato je Jesus sapovedal moliti in profiti: Nas ne vpelji v' skushnjavo. Po sapovedi Jesusu profish Boga obvarovati te pred skushnjavo; potrebno je to, pa tudi ti se varuj, in nikdar si ne daj perloshnosti v' greh. Sveti Pavel profi, in sapové: Vas opominjam v' imenu Gospoda Jesusa, de se odtegnete od vsih bratov, kateri rasujsdano shivé. II. Tes. 3, 6. Sopet prepove vso nepotrebno drushbo s' slabimi, rekozh: „S' njimi zlo ne jejte.“ Kor. 5, 11. Ozhaki ravno tako govore. Sveti Avgustin pravi: Ako hozhesh premagati, beshi pred skushnjavo; predersno upash ohraniti nedolshnost v' nevarni perloshnosti. Sveti Bernard tako govori: V' hudi perloshnosti radovoljno biti, pa ne greshiti, je zhudnishko merlizhe oshivljati. Ljubi moj! tvoja slabost ti more prizhevati, de v' nevarni perloshnosti si slaběji in loshej greshish. Tvoja vest te glasno opominja, in tvoji padzi te preprizhajo, de si dolshan pred hudo perloshnostjo beshati, pa ne ubogash, ker hudo posheljenje te je oflepilo. Ti si slab; ker si slab, bi mogel slo varen biti; pa ravno savolj svoje slabosti se nozhesh hudih perloshnost varovati; sato greshish, in ponavljash grehe. Tedaj lih tvoja slabost, s' ktero se sgovarjash, prizhuje soper tebe, in nobeniga sgovora nimash.

Blagor tebi! zhe se po prejetih naukih skerbno greshnih perloshnost varujesh. Ako

fi v' tim svešt, upaj v' pomozh gnade, ktero je Bog ponishnim obljubil, in s' njo bosh premagal. Zhe se nevarnih perloshnost varujesh, bosh majn skushnjav nashel, vender jih bosh nashel, ker je nemogozhe vsm skushnjavam oditi; bres vsih skushnjav bosh le v' nebesih. Nedolshni Joshef je bil varen, framoshljiv in bogabojezh, vender je bil skushan. Zhišta Susana, in drugi dobri, so bili ravno tako skushani, pa Bog jim je svojo gnado dal; oni so bili serzhni, stanovitni, in so ostali nedolshni: enako srezho bosh ti imel, ako une posnemash, ker bosh premagoval hude skushnjave, katerim ubeshati nisi mogel. De v' neradovoljni skushnjavi ne greshtish, klizhi v' Boga, bodi serzhen, ne boj se shaliti zhloveka, po premaganji sahvali Boga, in potlej she bolj varen bodi. Zhe si ravno skushnjavo premagal, ne sanashaj se, ne upaj v' sebe, de hitreji ne padesh. Vzhasi je tvoja dusha mozna, vzhasi filno slaba, vzhasi ti ni mar greshtiti, ako bi vse skushnjave nad-te prishle; vzhasi majhna skushnjava premore, sato bodi varen in ponishen, tudi po premaganji. Zhe nozhesh ubogati, bosh skusil v' svojo veliko skodo, koliko de si slab in nestanoviten.

Zhe imash bogato flushbo, ali pridniga zhloveka v' flushbi, ali kaj drusiga prijetniga, tode tvoji dushi nevarniga, raji vsmu slavo daj, ko v' nevarni perloshnosti shiveti; kakshino menjo bosh sa svojo dusho dal? Ni dusha vezh vredna ko vse? Dobro vesh, kaj

pravi, in sapove Jēsus: Zhe je zhlovek, ali druga stvar tebi ljuba, ko desno oko, ko desna roka, isderi ga, odsekaj jo, in versi od sebe; bolj je tebi ob to priti, ko vekomaj v' peklu goreti. Mat. 18, 9. Ne bodi neumno ušmiljen; zhe te boli, naj, vender je bolji ko pogubljen biti. Ne rezi: Škerbnishti se bom varoval, ker Jēsus sapove: Versi od sebe. Kar ti pa Jēsus sapove, stori bersh; zhe bersh ne storišh, potlej morebiti ne bošh. Zhe hitro ne ubogašh, ti bodo prijasne besede, sapeljivo oko, smeh, in druge štrupene sapeljivošti prijetni štrup v' serze vlivale; tvoja dušha in tvoje telo bota tištiga polna, greh ti bo dopadal, se ga ne bošh varoval, ga bošh ljubil, bošh ljubil svojo nefrezho, in gorje bo-
de tebi.

M o l i t e v.

O moj Bog! sposnam, de moja dušha je smiraj v' nevarnosti; povsod najde saderge savolj svoje, in drugih slabosti. Moji dušhi je silno hudo, ker ona ne vidi škritih nastav, ne verjame, de slabe perlošnosti so nevarne; ona ne vidi, pa velilokrat ne vidi, ker nozhe viditi; nozhe pa viditi, ker rada slabimu telesu pregleduje, s' kterim je sdrushena. Prezhudna je moja spazhenost! ješ revni zhlovek sim sgolj škušhnjava, vedna škušhnjava, vender išhem škušhnjav, in si jih škerbno nakopavam; moji padzi mi pri-

zhujejo, de sim slab, vender she ne verjamem, de sim slab. Usmiljeni Gospod! daj mi po Jesusu Kristusu obilnost gnade, de s' njo skrivne nastave sposnam, de se tih in vsih skerbno in serzhno varujem, jih premagujem. O sveti Martinijan! prosi sa me, de me duh nezhistosti, ali druga skušnjava ne premaga; shelim in hozhem zhisto shiveti, de zhistiga Boga vshivam vekomaj. Amen.

XIV. dan svezhana.

Sveti Valentin, maschnik in marternik.

Sveti Valentin maschnik, marternik in zhudodelnik je bil v' katoljshki zerkvi smiraj v' veliki zhasti, pa se malo ve od njega; savolj tiga se more sa dobro vseti, kar so posnej od njega pifali. On je bil maschnik v' Rimu, in ondi je bil sa vero umorjen. Bil je poln usmiljenja do ubogih, pa veliko bolj do slepih malikovavzov, kterih je veliko h' katoljshki zerkvi spreobernil. Slepí neverniki so ga savolj tiga sovrashili, popadli, v' jezho vergli, ene dni potlej pred Klavdija zesarja, drugiga tiga imena, peljali, in ga pred njim hudo satošili, de osnanuje Jesusa vsih bogov sovrashnika. Zesar Klavdi ni bil neusmiljeniga serza, in je poterpeshljivo poslusshal svetiga Va-

lentina, kateri je veliko govoril od svete vere Jesufove, in od slepe vere malikovavzov. Po tim dolgim modrim govorjenji je zesar okolj stojezhim rekel: To je ref uzhen zhlovek! To govorjenje je raskazhilo nevernike; hudo se jim je sdelo, de ga zesar hvali, in so tudi svojo nevoljo skasali. Zesar se je ljudstva sbal, ker je bil prebojezhiga serza, in je svetiga Valentina svojimu slushabniku Asteriju v' oblast dal, rekozh: Obsodi ga, ali ispusti ga, kakor se ti prav sdi. Oblastnik Asteri vsame svetiga Valentina v' svojo hisho, de bi ga natanjko sprashal. Kadar je sveti Valentin v' hisho prishel, je Jesusa profil mu pomagati, in tudi nevernikam ras Svetljenje dati. Oblastnik ga je prav svešto poslufhal, potlej ga je vprashal: Menish ti, de tvoj Jesus samore ljudi ras Svetliti? Sveti Valentin: Vse; Jesus je ljuzh vsih ljudi. Oblastnik mu rezhe: Slepohzher imam, zhe jo tvoj Jesus ras Svetli, bom vanj veroval. Kmalo perpelja svojo slepo hzher pred svetiga Valentina; ta Jesusa sa njo profi, in ona je bersh spregledala. Asteri in domazhi osterme nad tem zhudesham, ponishno profijo svetiga Valentina jih v' veri uzhiti; vsi so bili od njega poduzheni in kerfheni. Zesar Klavdi je to svedil, in is strahu pred ljudstvam je ukasal svetiga Valentina s' kolmi tlezhi, in Asterja, in njegove domazhe umoriti. To je bilo v' letu 269 ali 270.

N a u k.

Dušhna slepota je grosno škodljiva.

Sveti Valentin je Jesusa profil, de bi rasvetlil malikovavze, ker so v' slepoti shiveli. Marfkteri kristjan je dušhne svetlobe potreben, akoli je še prejel svetlobo vere. Marfkteri kristjan vidi malo, le po zhes, le tamno; se moti, in ne vidi prav hoditi po poti vezhniga svelizhanja. Dušhna slepota je filno škodljiva. Bog pa po preroku Davidu tako govori: Hudobni se vedno motijo v' serzu; sato sim persegel: „Ne pojdejo v' moj pokoj.“ Pf. 94, 11. Zhudna je slepota veliko kristjanov! oni posnajo, pa ne sposnajo Boga; verujejo vse rasodete refnize, pa ko v' megli, ker je njih vera mertva; vedo, pa premalo vedo svoje keršhanske dolshnosti; posnajo grehe, pa premalo sposnajo hudobo greha; vedo, de je pokora potrebna, pa nikolj nozhejo praviga sapopadka od nje imeti; vedo, de morejo sveto shiveti, pa v' zhem je prava svetost, nozhejo rasuméti; njih shivljenje je mehko, prasno, nezhimerno, vender imajo mirno vest. Ref je tedaj, kar David od njih pravi: Vedno se motijo v' serzu. Kam gredo te slepe dušhe? Ne morejo drugam iti, ko v' vezhno tamo. Job prizhuje: Oni so skoraj nalash od Boga odstopili, ker ga niso hotli posnati. Job 34, 27. Tedaj nimajo sgovora.

De ti, o kristjan! nekoliko vesh, kakshina je dushna slepota, premisli telesno slepoto. Slepimu zhloveku pokashi lepo blago, nizh ga ne veseli; pokashi mu gerdo poshaft, nizh se je ne boji. Pravi mu, kakshna de je ena ali druga stvar, nizh prav te ne sastopi, ker nima od nobene rezhi praviga sapopadka. Zhe ima pred seboj bresen, vodo, ogenj, se nizh ne boji, dokler notri ne pade. Ravno taki so slepi na dushhi, oni ne vedo, kako neisrezheni lep je Stvarnik vsiga, in nimajo dopadenja nad njim; ne vedo, koliko je dusha vredna, koliko so nebese lepe, strashen pekel. Vem, tudi pravizhni, dokler so na svetu od tiga nemorejo zhisti sapopadka imeti, pa slepi na dushhi ne vedo, kar drugi vedo. Malo pomaga njim praviti od ljubeshi do Boga, od notrajniga veselja zhiste dushhe, od lepote zhistosti, od dragote gnade boshje, od ostudnosti smertniga greha; merslo poslushtajo, in malo sastopijo. Nobena rezhi jih ne veseli, nobena ne vstrashi, temuzh v' nevarnosti vezhniga pogubljenja mirno shive. Od tih govori Kristus: Oni s' ozhmi ne vidijo, s' serzam ne sastopijo, in se ne spreobernejo. Jan. 12, 40.

Dushna slepota je huji od telesne, ker dushna slepota v' vezhno pogubljenje pelje. Tudi sato je huji, ker slepa dusha ne sposna svoje pogubne slepote, in ne sheli svetlobe. Slep na telesu ve, de ne vidi; slep na dushhi misli viditi, in ne ve kaj poboljshati. Lih sato so

fariseji predersno Jesufa vprafhali: „Smo tudi mi slepi? Jan. 9, 40. Slep na telesu rad uboga svojiga vajvoda, ker ve, de ga je potreben; slep na dushi ne uboga, in ne verjame, ker misli dobro viditi. Od tih pravi modri: njih pot v' pogubljenje pelja, pa ta se jim prava sdi. Prip. 14, 12. Slep na telesu sheli viditi, in bi si s' drago zeno sdravilo svoje slepote kupil; slep na dushi ne sheli in nozhe viditi; zhe mu kdo s' nauki ozhi odpreti hozhe, je nevoljen, ne verjame, se togoti. Podoba tiga so bili Judje, kateri so rekli dobrotljivimu uzheniku Jesufu: „Samarijan si, in hudizha imash.“

Zhe spovednik slepimu gresniku rezhe: Tvoje shivljenje je hudobno, tvoje dela so krivizhne, nisi sadosti ponishen, pred odveso se moresh poboljshati; ne verjame in memra, ravno sato, ker ljubi svojo slepoto. Tudi Judje so menili pravizhno memrati soper dobrotljiviga uzhenika Jesufa, sato so mu rekli: „Ne rezhemo mi prav, de si Samarijan, in de hudizha imash?“ Jan. 8, 48. O strashna slepota!

Od kod je dushna slepota? Dushna slepota je is greha, ali is gresniga shivljenja. Lakomnik ne posna pravize, ker po dobizhku hrepeni; nezhistnik sa malo ima velike grehe, ker ga gerda ljubesen do njih dershi v' flushnosti; tako drugi gresniki. Oni shele, de bi jim bilo perpusheno in nedolshno, kar hudobno ljubijo, in lih od tod je njih

slepota. Kristuf prizhuje: Luzh je prishla na svet; ljudje so bolj tamo ljubili ko luzh, ker njih dela so hude. Jan. 9, 40. To se lahko sapopade; kdor ljubi greh, ne more ljubiti refnize; kdor sovrashi greh, ta ljubi svetlobo. Kar se je godilo v' Egiptu, je podoba tiga. Kjer so bili Egipzhanje, je bila grosna tama; kjer so bili Judje, je bila lepa svetloba. Ravno tako sdaj; vsi kristjani, dobri in slabi imajo sonze pravize, Jesusa Kristusa, pa slabi ga nozhejo poslushati, dobri ga radi poslusajo. Sprideni kristjani si ne dajo dopovedati, de so norosti, rasujsdanje, mehko shivljenje, in kar je takiga, greh, ker oni greschno ljubijo, kar se jim prepoveduje. Ref je, kar je Danijel govoril: Posheljenje do greha je serze spazhilo. Dan. 13, 56. Ljubi moj! zhe hozhefh prav viditi, ljubi, in delaj dobro.

Greschna, terdovratna slepota je navadno od Boga s' sapushenjam poshtrafana. Jesuf prizhuje od tiga, ker je jokajozh nad terdovratnim Jerusalemam djal: Bodo rasdjali tebe, in tvoje otroke v' tebi, ker nisi sposnalo zhafa boshjiga obiskanja. Luk. 19, 44. Narhuji shtrafinga je ta, ker greschnik f' slepoto udarjen ne vidi, se ne boji, je vesel v' svojih grehah. Lih od tih greschnikov pravi Salomon: Hudobni mirno shive, kakor bi imeli dobre dela pravizhnih. Prid. 8, 14. Eni is tih so tolikanj slepi, de tudi sadnjo uro slepi ostanejo, in mirno v' grehah umerjo. To

je nar huji shtrafinga, pa vredna shtrafinga terdovratne slepote. Ljubi grešnik! vidiš kako hudo je sanizhevati svetlobo, resnizo, gnado? Tedaj ubogaj Jesusa, rekozhiga: Dokler imaš luzh, hodi, de te tama ne obide: kdor v' tami hodi, ne ve, kam gre. Jan. 12, 35. Dokler te Bog klizhe, in ti pomaga, hiti se poboljšhati, de ne bošh sapušhen, in de v' svojih grehah ne umerjesh.

M o l i t e v.

O moj Bog! s' oblizhjam na semlji gorezhe prosim, in vpijem k' tebi: Ne sapusti me! Moji grehi saflushijo fizer sapušhenje, in pogubljenje, vender prosim, ne odtegni od mene svojiga svetiga Duha! Moja terdovratna dušha je vredna vezhne tame, pa ne vrazhuj ji po saflushenji. V' tebe klizhem, o Gospod! daj mi viditi, de te sposnam, in po tvojih sapovedih shivim. Vem, de sim hudih shtrafing vreden, vender nikar me f' slepoto ne shtrafaj. O Jesus! ti si luzh sveta, daj mi svetlobo, de v' smerti ne saspim. Ljuba pomozhniza Marija! prosi Jesusa sa-me, de rasvetli mene ubogiga grešnika. Sveti Valentin! tudi ti prosi Jesusa sa-me, de mi obilnost gnade da. Blagor meni, zhe ko otrok svetlobe shivim, ker bom po smerti vezhno luzh vshival. Amen.

XV. dan svezhana.

Sveti Abram škof.

Sveti Abram je bil rojen v' Sirii. V' mladosti je bil rasvetljen od gnade boshje, in je sa Jesusam s' svetim shivljenjam hodil; pa nje-mu ni bilo to sadoſti; svetu se je popolnoma odpovedal, in v' puſhavo ſhel. Njegovo ojſtro shivljenje v' puſhavi mu je hudo bolesen napravilo, pa Bog mu je sdravje dal. On veſ hvaſeſhen Bogu sa ſadobljeno sdravje, je dolgo miſlil in premiſhljeval, kako bi mu sa-mogel ſvojo hvaſeſhnoſt dopadljiviſhi ſkasati. Sklenil je med nevernike iti oſnanovat Jeſuſa, jih ſpreoberniti, ali pa shivljenje dati. Per gori Liban je bila vaſ polna ſlepih, in ne-uſmiljenih neverzov, tje je ſhel s' ſvojimi to-varſhi. Ene dni je oſtal v' eni hiſhi tiho v' molitvi; potlej je ſazhel na glaſ pſalme peti, in Boga hvaliti. Neverniki ſo po tem berſh ſpoſnali, de ſo tovarſhi in on kriſtjani, ſo vkup perderli, de bi vſe pomorili. Nar prej ſo vrata ſadelali, de bi ven ne mogli, potlej ſo hiſho odkrili in va-njo parſt in kamnje me-tali, de bi jih shive ſakopali. Sveti Abram in tovarſhi ſo le molili, in niſo kar hude beſedi-ze nevernikam rekli. Neverniki ſo ſe ſlo zhudi-li nad tim velikim poterpljenjam, in ſo ſi med ſeboj eden drugimu djali: To ſo ſveti moſhje,

spuštimo jih. Ref so tako storili; pa sbe bolj se jim je zhudno sdelo, de so jim bili neisrezheno dobri in prijasni tudi potlej. Ravno takrat je prifhel v' tisto val zesarjov flushabnik navadni davek terjat, pa oni reveshi niso imeli s' zhem plazhati. Sveti Abram je sa odlog profil, in obljudil sa vse plazhati; shel je v' svojo deshelo in per dobrih priyatlih sprosil obljudljeni denar; hitel je nasaj, in poshteno vse zesarjevimu flushabniku odrajtal. Ta velika dobrota prejeta od zhloveka, kteriga so prej hotli umoriti, je omogla neusmiljene nevernike, oni so ga radi poslusnali, se spreobernili, in tudi lepo zerkev so sidali sa ozhitno boshjo flushbo. Sveti Abram je bil vsiga tiga filno vesel, pa ker on ni bil mashnik, je tistim ljudem rekel: Ljubi moji! vi morete mashnika imeti, de vam boshjo flushbo opravlja, in sakramente deli. Vsi so savpili: Ti hodi nash pastir! On permoran je mashnikov shegnovanje prejel, in jih je tri leta skerbno vishal; potlej je drugimu mashniku te ovzhize isrozhil, ker je is ponishnosti sebe te velike flushbe nevredniga shtel, in je shel sopet v' pushavo.

Sveti Abram ni bil dolgo v' samoti pushen, ker je njegova fosebna svetost bila vsm ozhitna; svolili so ga sa skosa mesta Kores v' Mesopotamii, kjer je v' starih zhasih patriarh Abraham prebival. Sveti Abram je nashel svoje ovzhize polne vrash, in vsiga hudi ga; vezh je hudiga prestati mogel od njih,

ko prej od nevernikov, vender s' poterpeshljivostjo, s' sgledam, in ukam je veliko per njih opravil. Vsi dobri so ga v' veliki zhafti imeli; tudi zesar Teodosi, in mogozhni; pa on je bil smiraj stanoviten v' veliki ponishnosti do smerti, in je shel v' nebesa prejet veliko plazhilo, ktero mu ne bo nikdar odvseto.

N a u k.

Od odpushtanja prejetiga rasshaljenja.

Sveti Abram je refnizhno blishniga savolj Boga ljubil, ker je hudim sovrashnikom dobro delal. Odpushtanje prejetiga rasshaljenja, in dobrot do hudih sovrashnikov je snamnje dobre dushe, ker je prizhevanje velike ljubesni; to veliko usmiljenje je po sgledu Jesusa, kateri je is serza sa svoje morivze profil. Taki so bili vsi: Joshef je odpustil nevoshljivim bratam, David je odpustil krivizhnimu Savlu, sveti Shtefan je profil sa neusmiljene Jude; tako drugi. Milost do hudih sovrashnikov sadobi sosebno milost od Boga. Lih sato je Jesus uzhil saupljivo moliti: „Odpusti nam nashe dolge, kakor mi odpushtamo svojim dolshnikom.“ Kdor nozhe odpustiti, ni odpushtanja vreden, in ga ne bo dosegel. Poslushaj svarjezhe besede modriga: „Ti si me-lo; sovrashish blishniga, vender odpushtanja per Bugu ishesh?“ Sirah. 28, 5.

Bodi rasshaljenje veliko ali majhino, ali velikokrat ponovljeno, morešh odpushtati, ker vsigamogozhni to sapove. Zhe ne odpustish, karkolj dobra delash, je sahtonj. Ali moli, ali posti se, ali bodi per sveti mashi, per svetim obhajilu, pomagaj ubogim, ali kar si bodi dobra delaj, nizh ti ne pomaga, zhe ne odpustish. Poslushaj Jesufa: „Kadar svoj dar k' altarju pernešh, in tam se spomnish, de tvoj blishni kaj soper tebe ima; pusti ondi svoj dar pred altarjam, pojdi prej se spravil f' svojim blishnim, potlej pridi, in ofraj svoj dar.“ Mat. 5, 23, 24.

Odpusti in odpushaj smiraj, hitro, popolnoma, na vselej savolj Boga. Zhe ljubish le prijatle, in dobrotnike; zhe odpustish sovrashniku is natornih urshahov, nobeniga plazhila ne bošh prejel; tudi neverniki, zolnarji, in grešhniki lahko delajo ravno tako. Zhe odpustish le sato, ker se sovrashnika bojish; ker te prijatli nadlesno napravijo; ker si blishniga potreben, ali is drugih enakih urshahov, tvoje odpushanje ni nizh vredno, ker ni savolj Boga. Sveti Pavel pravi: „Kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi.“ Kolof. 3, 13. Gospod Jesus nam odpusha is zhište ljubeshni do nashih dush; nashhe odpushanje more ravno tako biti is zhište ljubeshni do njega.

Odpushaj is serza, in delaj dobro svojim sovrashnikam. Ti ne odpustish is serza,

zhe misliš, ali praviš: Ne sovrashim ga, pa ljubiti ga tudi ne morem. Nepopolnoma odpušhanje ni Bogu prijetno. Tudi ni sado-si le prijasno govoriti s' sovrashnikom, zhe ga v' serzu ne ljubish, in mu nozhesh pomagati. Zhe nozhesh s' njim govoriti, lash-nivo praviš: odpuštil fim mu; zhe s' njim prijasno govoriš, pa v' serzu jeso ohraniš, si hinaviz; zhe mu nozhesh v' potrebi poma-gati, ako samorešh, je tvoja ljubesen prasna, je le v' besedah ne v' djanji. Sveti Janes pra-vi: „Otrozhizhi moji! ne ljubite le s' jesikam, ampak tudi v' djanji.“ I. Jan. 3, 18.

Pomagaj svojim sovrashnikom po ker-shanski ljubesh, kolikor premorešh, in ko-likor je njim v' prid. Ne rezi v' svojim ser-zu: Pozhakaj, ob perloshnosti ti bom pover-nil, kakor si saflushil. Ljubi moj! nikar ne rezi tako, temuzh: Pozhakaj, ob perloshno-sti ti bom pokasal, de te resnizhno ljubim. Zhe sovrashniku pomagash, bosh premagal njegovo serze, ga bosh spreobernil. Salo-mon prizhuje: „Dar utolashi nar huji serd. Prip. 21, 14. Kar dafh s' roko, spremi s' prijasno besedo. Lepa beseda in dober dar premagata tudi terdovratno serze. Daj hitro, kar samorešh dati, in bodi shalošten, zhe ne morešh sovrashniku pomagati. Ne ozhitaj mu od njega prejete krivize, tudi ne njemu stor-jene dobrote; ne vsemi nasaj s' besedo, kar s' roko dafh. Zhe delash tako, bosh nosil sharjavzo na njegovo glavo; grevalo ga bo, de

te je shalil, vtegne s'he tvoj nar bolji prijatelj, kakor govori sveti Pavel. Riml. 12, 20.

Porezhefh: Vse to je resnizhno in potrebno, tode filno teshko. Neumnesh! zhe je vse to resnizhno in potrebno, tedaj stori, desiravno je teshko. Velikokrat, profhen od prijatla, ali od mogozhniga, teshke rezhi delash; sakaj pa bi ne savolj Boga? Zhe nozhefh odpustiti, si enak hlapzu, kterim je Gospod serdito rekel: „Ti hudobni hlapez! ves dolg sim tebi odpustil, ker si me profil: sakaj se nisi ti usmilil svojiga sraven hlapza?“ Potlej je rekel svojim flushabnikom: „Versite ga v' jezho, is ktere ne pojde, dokler vsiga dolga ne poplazha.“ Pravizhna sodba! Hlapez je bil uslishan od svojiga gospoda, on ni hotel uslishati svojiga sraven hlapza. Ravno tako bo s' teboj, zhe nozhefh sovrashnikom odpustiti. Jesuf pravi: „Ravno tako bo moj nebeshki Ozhe vam storil, ako ne odpuстите svojimu blishnimu.“ Mat. 18, 23 — 35.

M o l i t e v.

O Jesuf, uzhenik krotkosti, ljubesni, mirnosti, milosti in odpushtenja! nizh vezh ne bom poslushal svojiga napuha, ampak le tebe, in bom po tvojim sgledu, in tvoji sapovedi odpushtal is serza, hitro, popolnoma, in na vselej vsm svojim sovrashnikom; tudi hozhem jim savolj tebe dobro sa hudo vrazhevati. Zhe premislim tyojo molitev na krishu

sa hude sovrasnike, lih kadar so te v' smertnih britkostih preklinjali, mi presune serze. Zhe premislím svoje velike grehe, in tvoje neskonzhno usmiljenje s' menoj, se morem udati, in obljubiti enako usmiljenje s' svojimi sovrashniki. O sveti Abram! sprosi mi od Jesusa nepremagano krotkost, de po tvojim sgledu voljno vse preterpim, in popolnoma odpustim vsm svojim hudim sovrashnikom. Blagor meni, zhe sim usmiljen, ker bom vezhno milost prejel. Amen.

XVI. dan svezhana.

Sveta Julijana, deviza in marterniza.

Sveta Julijana je bila rojena v' velikim mestu Nikomedii od bogatih pa hudobnih porodnikov. Nje ozhe je bil ajd, in velik sovrashnik vsih kristjanov; nje mati je bila bres vse vere. Dekle Julijana je s' rasvetljenjam gnade boshje sposnala, de nje starshi ne shive prav; skerbela je sposnati praviga Boga, stvarnika nebes in semlje, in njemu samimu slušiti. V' mestu ni bilo malo kristanov; ti so poboshno, framoshljivo, mirno shiveli, in s' svetim shivljenjam se lozhili od vsih drugih ljudi. Julijana je po njih bogabojezhim shivljenji sposnala, de kristjani praviga Boga mo-

lijo; natihama je bila od njih v' katoljški veri poduzhena. Ona je v' sveti veri prav brumno in veselo shivela. Pa nje ozhe je kmalo nad njo sposnal, kar se je bilo sgodilo, hudo jo je strahoval, de bi jo malike moliti napravil, in ker ni mogel per nji nizh opraviti, jo je sam oblastniku v' roke dal. Sveta Julijana se ga ni nizh bala, temuzh serzhna, in stanovitna je ostala. Ker tudi sodnik ni nizh mogel s' njo opraviti, jo je umoriti ukasal. To je bilo v' letu 290.

N a u k.

Vsa zhašt nizh ne pomaga bres kershanskiga shivljenja.

Dobra dekliza Julijana je pravo vero Jesusovo is svetiga shivljenja brumnih kristjanov sposnala. Ona je mislila: Ref, to more biti prava svelizhanska vera, ktera dela ljudi framoshljive, ponishne, zhiste, pokorne, krotke, usmiljene. Ref je to, in blagor svetu, ako bi vsi po sveti veri shiveli. Sdaj je malo v' resnizi dobrih kristjanov, pa sami so tiga krivi, ne pa sveta vera Jesusova. Srezhna dekliza Julijana, ker ni shivela po slabih sgledih svojih porodnikov, ampak po dobrih sgledih brumnih kristjanov.

Dober sgled ima veliko mozh. Sveto shivljenje je nauk in svarjenje. Dobro shivljenje uzhi, de samoremo po svetih boshjih

naukih shiveti, daje veselje do dobriga, daje ferzhnost, in skoraj fili dobro shiveti. Sve-to shivljenje dobrih tudi svari slabe kristjane, in druge, in jim k' Bogu pomaga. Never-niki, akolihi slo spazheni, so se spreobrazhali nar bolj savolj dobrih svetih sgledov pervih kristjanov. V' letu 400 je bil na Englend-skim neki katoljski duhoven od nekiga never-ka v' hisho vset. Ta nevernik, imenovan Alban, je vidil tiga duhovna ponishniga, krot-kiga, poterpeshljiviga, molitevniga, vsiga drugazhiga ko druge ljudi. Zhudil se je, in vprashal tiga nesnaniga zhloveka: Kakshine vere si ti, ker te v' vsih rezheh drugazhiga vidim od drugih? Duhoven ga je lepo v' ka-toljski veri poduzhil, neverni Alban se je spreobernil, in potlej tudi sa vero umerl. Sgled je bolji ko nauk; zhe je shivljenje fla-bo, je nauk sahtonj; zhe je shivljenje sveto, je tudi nauk osdravljiv. Zhe uzhih prav, pa shivish flabo, ti bodo ljudje djali: Sdravnik! osdravi sebe. Zhe shivish prav, in uzhih sveto, tudi flabi ne bodo mogli tebi kaj so-verniga govoriti; morebiti se bodo poboljsha-li. Lih sato je sveti Pavel svojimu ljubimu Timoteju ognjeno perporozhil: „Bodi sgled vernim v' besedi in v' sadershanji.“ I. Tim. 4, 12.

Dober sgled je potreben in sapovedan. Vsaki more lepó shiveti, de svojo dusho sve-lizha, in de blishnimu v' nebesa pomaga. Ni sadoosti le pred ljudmi dobro shiveti, kakor

hinavzi delajo, ali savolj hvale, kakor so fariseji delali; ampak more se per Bogu in per ljudem sveto shiveti. Shivi tedaj sveto per Bogu, in per ljudem, de svojo dušo svelizhasth, de svojim bratom pomagasth dobro shiveti, in de jih od hudiga vrazhujesth. Jesuf je to sapovedal, rekozh: Naj sveti vashe shivljenje pred ljudmi, de vashe dobre dela vidijo zhasté Ozheta nebeshkiga. Mat. 5, 16. To sapoved ponovi sveti Peter: „Shivite sveto med neverniki, de namesti hudiga govorjenja so per vas, vashe dobre dela vidijo in Boga zhasté”. I. Pet. 2, 12. Vsaki je fizer dolshan svojimu blishnimu dober sgled dajati, pa sosebno predniki, kakor duhovni, oblastniki, starishi. Ti morejo tako shiveti, de samorejo f’ svetim Pavlam resnizhno rezhi: „Shivite po meni, kakor jest shivim po Jesusu.” I. Kor. 4, 16. Otrozi so savolj majhniga uma sosebno potrebni dobriga sgleda svojih porodnikov. Neki zerkveni uzhenik pravi: Ne porodniki, ampak ubijauzi so, kateri svoje otroke pohujshajo.

Dolshan si jemati dober sgled drugih. Bodi smiraj lazhen vsiga dobriga, in posnemaj jih, kateri po sapovedih shivé. Premishljuj shivljenje uzhenika Jesusa, Marije, apostelnov, marternikov, in drugih svetnikov, de po njih shivish koljkor samoresth. Tudi sdaj v’ tih spridenih zhasih Bog ima nektere sveste flushabnike, shivi po njih. To sapove Jesuf po svojim apostelnu svetim Pavlu, rekozh:

„Bratje! gledajte na tiste, kateri brumno shive.“ Filip. 3, 17. Sonze ima svoje makeshe, dobri imajo svoje slabosti; tedaj jemlji od njih, kar je po sapovedih, pa ne, kar je soper sapovedi. Tudi nad slabimi najdesih poduzhenje, ako je tvoje serze ravno in modro. Ni vse slabo, kar slabi delajo, tudi per njih vidish ali mirnost, ali usmiljenje, ali kaj drusiga dobriga; jemli od njih, kar je dobriga. Zlo njih slabo shivljenje je tebi nauk, ako si moder. Vidish per njih marsktere slabosti, ali pregrehe, tedaj varuj se jih; vidish njih sramoto, slishish njih sanizhevanje; to je tebi v' nauk, de se tiga varujesh. Glej pa, de si pravizhen, in de ne bosh per drugih obsodil, kar per sebi isgovarjash; morebiti imash ti ravno tiste slabosti, pa se nozhesh sposnati. Misli vezhkrat: Ako bi drugi govorili, ali delali, kar jest govorim, ali delam, bi se le meni prav sdelo? S' tem bosh hitrej sebe sposnal, in poboljshal. Ne sgovarjaj svojih grehov s' grehi drugih ljudi; ampak obsodi svoje slabe dela s' slabimi delmi drugih. Zhe ne, nimash isgovora. Ref pravi sveti Pavel: Nimash sgovora, sakaj v' komer drugiga sodish v' tim sebe obsodish, ker ravno to delash, kar obsodish. Riml. 2, 1. Sovrashi hudo, naj bo kjer hozhe, in varuj se ga; ljubi dobro, naj bo kjer hozhe, in delaj ga; tako bo tebi hudo in dobro v' nauk.

M o l i t e v.

O Gospod! tvoja flushabniza sveta Julijana je veliko pohujšhanja v' mestu od rasujdsdanih nejevernikov, in tudi od svojih porodnikov imela, vender se ni dala pohujšhati; temuzh je le po dobrih kristjanih gledala, de bi po njih shivela, in tebi flushila. Jest fim med kristjani, veliko dobriga vidim per tvojih svestih flushabnikih, vender moje serze se ne unema in ni v' njemu veselja do dobriga. Vidim flabe, in se rad nad jim pohujšham; vidim dobre, in se ne poboljšham; velikokrat se f' slabimi ljudmi sgovarjam, dobre ljudi pa sanizhujem. Ako bi ravno vsi shiveli flabo, nimam sgovora sa svoje grehe, ker imam shivljenje svetih pred ozhmi. O Jesus! daj mi gnado po isgledu svetnikov shiveti, ker so oni po tebi shiveli, de samorem na sodni dan obstati. Amen.

XVII. dan fvezhana.

Sveta Shkolaſtika, deviza.

Sveta Shkolaſtika je bila rojena v' mestu Norzii na Lafhkim, okoli pet stó let po Jesuſovim rojstvu. Ona je bila sestra svetiga Benedikta; pa ni bila sestra njegova le po mesu, temuzh

tudi po duhu, ker je po njem sveto shvela. Sveti Gregor Papesh od nje prizhuje, de je she v' mladosti, kadar so skufhnjave nar mozhneji, sanizhevala vse dobrote in sapeljivostti sveta, ker je bila sosebno gnado od Boga prejela. Ona je popolnoma sebe Bogu v' dar dala, de bi sa Jesufam svesto hodila; shla je v' samoto bliso gore Kasino, na kateri je nje sveti brat Benedikt v' pokori shivel. Ondi je skerbela Bogu svesto slushiti v' drushbi svetih mladih deviz, ktere je uzhila v' svetosti in v' pokori shiveti.

Sveta Shkolaštika in sveti Benedikt sta se enkrat v' letu obiskala, se pogovarjala od svetih rezhi, in eden drugimu serzhnost dajala Bogu svesto slushiti. Pergodilo se je ene dñi pred smertjo svete Shkolaštike, de jo je sveti Benedikt obiskal; zel dan se s' njo od svetih rezhi pogovarjal. Kadar se je mrazhilo, je od nje slovo vsel, de bi shel nasaj v' klofhter, pa ona ga je lepo profila, rekozh: Bodi, ljubi bratez! tukaj, de se vso nozh pogovarjava od nebeshkiga kraljestva. Odgovoril ji je: Ljuba sestra! ne smem zhes nozh sunaj klofhtra ostati. Ona je le tishala, rekozh: Ostani, ostani, pa ni bila vuslishana. Takrat je nagnila glavo, in Boga profila ubraniti mu domu iti. Hitro se je napravilo hudo vreme, bliskalo se in gromelo je strashno; tudi filni desh je shel, de je sveti Benedikt mogel ondì ostati, defilih nerad. Ona mu je rekla: Profila sim tebe, pa nisim bila uflishana; profila

sim Boga, in on me je bersh uflifhal, pojdi sdaj zhe morefh. Vfo nozh ſta ſe od nebeſhkiga kraljeſtva pogovarjala, in ſhe tukaj nekoliko nebeſhkiga veſelja vſhivala. Kmalo po-
tlej je ſveta ſhkolaſtika v' Goſpodu ſaſpala, in v' nebefa ſhla. Sveti Benedikt je pokopal njeno ſveto telo v' pokopalifhe, ki ſi ga je prej ſebi perpravil, v' katerim je po-
tlej tudi njegovo truplo pozhivalo. Dokler ſta bila ſhiva, ſta bila s' veliko ljubesnjo ſdrushena, njih trupla ſta v' enim pokopalifhu pozhivala; njih ſvete duſhe ſte, in bote vekomaj v' nebeſih. O velika frezha.

N a u k.

Moli, in ljubi pravizo, in boſh uſliſhan.

ſveta ſhkolaſtika je is upanja uſmiljeniga Boga profila, in je bila bersh uſliſhana. Tudi mi bi bili uſliſhani, in bi ſoſebne gna-
de od Boga ſprofili, ako bi bili dobriga in go-
rezhiga ſerza, ker prav opravljena molitev ima veliko mozh. Molitev ima veliko mozh, ker Bog je ſapovedal moliti, in je obljubil do-
bro molitev uſliſhati. Od tiga prizhuje Kri-
ſtus: „Proſite, in ſe vam bo dalo.“ Luk. 11, 9. Te ljubesnive beſede dajejo nam ſerzhnoſt k' molitvi; mi ſmo vſiga potrebni, Vſigamo-
gozhni ſamore in hozhe nam pomagati, ako ga proſimo; molimo tedaj in proſimo, de do-
ſeſhemo, kar potrebujemo. Jeſus naſ per-

ganja moliti, rekozh: „Ako vi, ki ste hudobni, dobre darove dajete svojim otrokam, veliko raji bo nebeski Oze dobriga duha dal tim, kateri njega profijo.“ Luk. 11, 13.

Ako hozeheh, o kristjan! uflifhan biti, ljubi pravizo, sheli svetoſt, ifhi zhaſti boſhje, in ſvojiga ſvelizhanja. Neisrezheno veliko do-
briga ſo ſluſhabniki boſhji s' molitvijo ſpro-
fili. Mojses je s' ſtanovitno molitvijo doſegel
premaganje hudih ſovraſhnikov. II. Mojs. 17,
9, 13. S' gorezho proſhnjo je odvernſil od
ljudſtva ſerd boſhji. II. Mojs. 32, 4, 14. Eli-
ja je prezhudne zhudeshe s' molitvijo od Bo-
ga ſproſil: on je tudi nebo ſaperel, de ni bi-
lo deſhja, in nebo odperel, de je deſhja da-
lo. III. Kralj. 17. Tobija moſh ſtanovitne mo-
litve je angela Rafaela oſdravnika imel. Tob.
12, 12 — 14. Daniel je bil ſavolj molitve
od hudobnih v' levnak verſhen, pa ravno ſa-
volj molitve od Boga v' levnaku ohranjen.
Dan. 6. Sveti Peter je bil iſ jezhe reſhen,
ker vſa zerkev je ſa njega reſhenje molila.
Djan. ap. 12, 1 — 11. Kdo ſamore vſe po-
vedati, kar je molitev pravizhnih od Boga
ſproſila! Bodi s' Bogam ſdruſhen, in boſh od
njega uflifhan. David pravi: „Goſpoda ſim
iſkal, in on me je uflifhal.“ Pf. 33, 5. Jeſuf
je rekel ſvojim uzhenzam in nam: Ako bote
v' meni oſtali, bote proſili karkolj bote hotli,
in ſe bo vam ſgodilo. Jan. 15, 7. Sveti Ja-
kop tudi prizhuje: Molitev pravizhniga ima
veliko mozh. Jak. 5, 16.

Porezhesh: meni je tedaj saſtonj moliti, ker ſim greſhnik. Odgovorim: zhe ſi greſhnik! ſi bolj potreben molitve. Zolnar je bil greſhnik, je ſhel v' tempel, ponishno je molil, in opravizhen ſhel naſaj v' ſvojo hiſho. Luk. 18, 14. Zhe ſi greſhnik, moli ſtanovitno, poſnemaj zolnarja v' ponishnoſti, in boſh uſliſhan. Sapifano je: Molitev ponishniga predere oblake. Sirah. 36, 21. Marija Magdalena je bila ozhitna greſhniza, je s' ſolsami Jeſufa profila in je bila uſliſhana. Sveti Pavel daje vſim ſerzhnoſt rekozh: „Perbliſhajmo ſe s' ſaupanjem ſedeshu boſhje miloſti, de uſmiljenje ſadobimo.“ Hebr. 4, 16.

Zhe greh ljubifh, in ſe poboljſhati nozhesh, je tvoja molitev Bogu oſtudna. Zhe ſi ſovraſhnik boſhji, pa pokore ſheljan, le moli ſaupljivo, Bog ne ſanizhuje molitve ſhaloſtniga ſerza; zhe ſi pa ſovraſhnik boſhji, in hozhesh v' tem oſtati, kako boſh uſliſhan? Salomon pravi: Kdor ſvoje uſheſa od ſapoved odverne, tiga molitev je gnufoba. Prip. 28, 9. Tako govori Bog po Isaji: Deſiravno bote veliko molili, ne bote uſliſhani, ker ſo vaſhe roke polne grehov. Isa. 1, 15. Urſhah tiga je ozhiten, ker ti bi profil Boga, ne de bi ſe ſpreobernil, ampak de bi zhaſno frezho doſegel. Greſhnik ſi, ſhe bliſo pogubljenja, poln ſkuſhnjav in drugih duſhnih nadlog, kako boſh uſliſhan, ako ſa reſhenje od vſiga tiga ne proſiſh, temuzh le ſa poſvetne dobrote? Ti ne ſhelifh pokore, in ne pro-

fifh Boga, de bi ti gnado spreobrnjenja dal; tedaj ga profifh le sato, de bi od tebe odvernil lakoto, vojsko, bolesen, druge nadloge, in de bi te pufhal fвета dobrote v' miru vshivati. Sam lahko nizhemernoft svoje molitve fposnafh. Zolnar je bil grefhnik; on ni profil frezhe, bogaftva, ampak duha pokore, in odpuftanja, sato je bil uflifhan: ti ravno tako profi, in tvoja molitev bo uflifhana. Kralj Jeroboam je bil velik grefhnik, prerok ga je fvaril, pa kralj ga ni poslufhal, temuzh vsdignil roko in ukasal preroka prijeti: roka fe mu je bersh ufufhila. Kralj je profil preroka: Moli sa-me, de bo moja roka sopet sdrava. III. Kralj. 13. On ni profil, de bi fe fpokoriti samogel, ampak de bi sdravje dosegel. Zhe ti tako profifh je tvoja molitev nevredna. Ljubi moj! moli in profi, de gnado praviga spreobrnjenja sadobifh: profi s' folsami in ftanovitno sato, in le tako upaj uflifhan biti.

Zhe hozhefh prav moliti, premifhljuy. Premifhljuy blifhno fmert, pravizhno fodbo, lepe nebefa, ftrafhni pekel, miloft in pravizo boshjo, edinoft in neumerjofhnoft svoje duſhe, in svoje flabo shivljenje. Premifhljevanje ti bo odpiralo in odperlo duſhne ozhi, bofh v' velikim ftрахu, in is ferza molil. Premifhljevanje ti bo v' ferze vlivalo fkerb in ogenj, in tvoja molitev bo refnizhna, gorezha, ftanovitna in uflifhana. David prizhuje: V' premifhljevanji fe je ogenj vshgal, moje ferze fe je v' meni vnelo. Pf. 38, 4.

M o l i t e v

O moj Jesuf! sposnam pred teboj svojo veliko mlazhnost, in lenobo, is ktere sim malo in slabo molil. Jest sim revnisthi od bera- zha, ker nisim hotel per tebi iskati milosti, gnade in vsiga dobriga. Ti vsigamogozhni in usmiljeni Gospod mene perganjash moliti: si mi tudi isgled stanovitne molitve dal, pa jest prevsetni berazh nisim hotel is serza moliti, sim raji v' vsih dushnih nadlogah shivel. Pro- fil sim fizer is serza, de bi sveta dobrote od tebe dobival, ali vidne nadloge od sebe odga- njal, pa ne sa poboljšhanje, in svelizhanje svo- je dushe. Odpuisti mi to greslino lenobo: sa na- prej hozhem s' molitvijo tebe hvaliti, in profi- ti. O usmiljeni Gospod! daj mi svojiga duha; daj mi hude skuslhnjave premagovati, sebe pod tvoje sapovedi devati, in sveto shiveti. O sveta Shkolaštika sprosi mi od Jesusa duha molitve, de s' gorezho in stanovitno molitvijo vse per- pomozhke k' svelizhanju sadobim. Amen.

XVIII. dan fvezhana.

Sveti Simeon, shkof in marternik.

Sveti Simeon, ali Simön je bil brat svetih apostelnov Jakopa manjšiga, in Judesha Ta-

deja. Ti trije bratje so bili sinovi Kleofa in Marije. Kleofa je bil brat svetiga Joshefa, in Marija je bila devizi Marii blishna shlahta. Simeon, Jakop in Judesh Tadej so v' evangelji Jesufovi bratji imenovani, ker so bili njemu v' shlahti. Judam je bilo navadno tako govoriti. Sveti Simeon je she v' sazhetku v' Jesufa veruval, in sa njim hodil: bleso je bil tudi v' drushbi apostelnov v' Jerusalemu, kadar so po obljubi Jesufovi svetiga Duha prejeli. Sveti Jakop, apostel, je bil prvi fhkof v' Jerusalemu, in sveti Simeon je ostal per svojim svetim bratu v' pomozh. V' letu 62 po Jesufovem rojstvu je bil sveti Jakop od Judov neusmiljeno umorjen. Sveti Simeon je bil sa njim sa fhkofa tistiga mesta isvoljen, in on si je veliko persadeval sa spreoburnjenje terdovratnih Judov.

Shtiri leta potlej je prishel Rimski vojvoda Zesti nad Jerusalem, ker so se bili Judje soper Rimljane spuntali. Sveti Simon, in verni so po sapovedi Jesufovi sbeshali, so fhli zhes Jordan v' mesto Pela: ondi so bili do konzhanja nehvaleshniga Jerusalema: potlej so nasaj prishli, in v' njega podertijah prebivali, kakor so mogli.

Rimski zesarji, de bi se Judje ne puntali, so natanko preiskovali vso shlahto kraljeve rodovine, de bi jo pokonzhali. Sveti Simeon je dolgo zhafa fhkrit ostal, pa pod zesarjam Trajanam je bilo deshelnimu oblastni-

ku Atiku rezheno, de je rodovine Davida, in sraven tudi Jesusu v' shlahti. Atik deshelni oblastnik v' Judéji je bersh ukasal svetiga Simeona prijeti, in vezh dni ga je neusmiljeno martral. Sveti Simeon je vse veselo prestal, in vsaki se je nad njim zhudil, de mosh sto in dvajset let star samore tolikanj bolezhin prestat. Na sadnje je oblastnik ukasal svetiga Simeona krishati. Simeon je to hudo smert sa veliko zhast in frezho shtel, de s' tem postane podoben Jesusu, Odreshniku. Njegova smert je bila 107 let po Jesusovim rojstvu.

N a u k.

Boshji otrozi smo: moremo po tim shiveti.

Sveti Simeon je bil kraljeve rodovine, brat dveh apostelnov, in tudi Jesusu v' shlahti, pa vsa ta visoka zhast bi mu ne bila nizh pomagala, ako bi ne bil bogabojezh. Bogata shlahta, velika flushba, ali kaj takiga ne daje saflushenja, ampak le lastne dobre dela ga dajejo. Sveti Mateush pishe, de enkrat, kadar je Jesus bil od velike mnoshize obdan, Marija njegova mati, in Kleofa sinovi, med kterimi je bil tudi sveti Simeon, so sunaj hifhe stali in sheleli do Jesusa priti. Eden je Jesusu rekel: „Glej, tvoja mati, in tvoji bratji sunaj stoje, in tebe ishejo.“ Jesus je odgovoril! „Kdo je moja mati, in kdo so moji bratji?“ Kdor stori voljo mojiga Ozheta, je moj brat

in moja mati. Joan. 12, 46 — 50. Jesus je vselej perferzhno ljubil svojo mater in svojize, vender je tako govoril, de bi vedili, de kdor shivi po volji boshji, ta je njemu vshezh. Kdor ljubi Jesusa, ta je njemu shlahta: zhe ga bolj ljubi, blishaj mu je: zhe ga ne ljubi, je delez od njega. Jesus sam je govoril: Vi ste moji prijatli, ako bote storili, kar vam sapovem. Jan. 15, 14. Kdor ga ljubi, in uboga, ta je njegovi prijatel.

Premisli, o kristjan! svojo po milosti boshji sadobljeno visokost. Ti si kar zhlovek podoba boshja, ali kakor pravi sveti Pavel: Boshji rod si: Djan. ap. 17, 28, 29. Ti si she bolj povikshan, kar kristjan: ker si otrok nebeshkiga Ozheta, ud Jesusa Kristusa, prebivalshe svetiga Duha. Premisli, sopet ti rezhem, svojo visokost, ker is nesaflushene milosti boshje si otrok boshji. Ta frezha je vezhi od vsih drugih. Sato pravi sveti Janes: „Pogleite, kako veliko ljubesen nam je nebeshki Ozhe fkasal, de smo otrozi boshji imenovani! pa ne le imenovani, temuzh smo tudi ref otrozi boshji.“ I. Jan. 3, 1. Tudi sveti Pavel govori od te sosebne milosti, rekozh: „Sveti Duh nashimu duhu prizhuje, de smo otrozi boshji: sato tudi klizhemo k' Bogu: Abba, Ozhe.“ Riml. 8, 15 — 16. Bog naf je vsel sa svoje otroke, naf ljubi, in hozhe, de bi bili verbi nebeshkiga kraljestva. O, neisrezhena ljubesen boshja do naf!

Kristjan! tvoja nar vezhi dolshnost je ta,

shiveti ko otrok boshji. Otrozi visokiga stanu se lozhijo od drugih, se sramujejo niskih opravkov, in vsiga, kar bi jim bilo v' nezhaft pred ljudmi. Ti si otrok boshji, shivi sveto, in varuj se vsiga, kar te gardo ponisha. Jesus te je rešhil od flushnosti hudizhove, in te je postavil v' shtevilo boshjih otrok. Odpovej se tedaj hudobii, in vsim greslnim sheljam; shivi bogabojezhe in sveto. Sveti Pavel pravi: „Si grehu odmerl, shivi Bogu v' Jesusu Kristusu.“ Riml. 6, 11. Si otrok boshji, spolnuj sapovedi svojiga Ozheta. Kdor svojiga ozheta, ali mater gardo sanizhuje, je vreden pekla: hujshiga obsojenja bi bil ti vreden, ako bi sanizheval sapovedi svojiga vsigamogozhniga Ozheta.

Premisli, zhe shivish ko otrok boshji. Veliko kristjanov je svojiga visokiga imena nevrednih; morebiti, si ti eden tistih. Premisli dobro, de se ne golufash; ker smota bi bila pogubna. Sveti Pavel prizhuje: „Ktere Duh boshji vodi, ti so otrozi boshji.“ Riml. 8, 14. Duh boshji uzhi v' duhu in v' resnizi Bogu flushiti: kdor po gardim posheljenji shivi, ne poslusha Duha boshjiga. Zhe svetiga Duha poslusash, in si mu pokoren, kashesh, de si res otrok boshji; zhe pa shivish po posheljenji mesa, ne poslusash svetiga Duha, nisi pravi otrok boshji. De sposnash, zhe si, ali nisi otrok boshji, premisli tedaj, zhe Duh boshji tebe vodi. Sveti Pavel ti bo pomagat sposnati se, ker tako govori: „Sad svetiga Du-

ha je ljubesen, mir, poterpeshljivost, dobrota, pohlevshina, sdershanje, zhlost. Dela mesa so nesramnost, nezhistost, sdrashbe, sovrashtvo, raspertija, nevoshljivost, poshreshnost, in kar je takiga.“ Gal. 5, 19 — 24. Lepo te prosim, premisli dobro vsako besedo, de se sposnash, in vesh, zhe shivish, ali ne shivish, ko otrok boshji, de hitish popraviti, karkolj napzhniga v' sebi najdesht.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! jest tvoj nevredni otrok shalostno sposnam, de sim tvojo neskonzhno milost sanizheval, nehvalesen sim ti bil vse dni svojiga shivljenja; perdrusheval sim se sovrashnikam tvoje zhasti; greshil sim velikokrat soper tebe; sato nisim vreden tvoj otrok se imenovati. Zhe premislim neisrezhene dobrote, ki si mi jih dodelil, sposnam, de si resh Ozhe vsiga usmiljenja; ako premislim svoje hude dela, morem sposnati svojo gardo nehvaleshnost. Vem, tvoje velike dobrete sim v' tvoje rasshalenje obrazhal, vender prosim, ne savorshi me po mojim hudim saflushenji, in ne odtegni mi svoje milosti. Posihmal si bom slo persadeval po izgledu svetiga Simeona tebi svetlo in slanovitno flushiti, de tvojo milost hvallim vekomaj. Amen.

XIX. dan fvezhana.

Sveti Konrad.

Sveti Konrad je bil bogat gospod v' Lashkim mestu Piazenza; bil je poshten in pravizhen, pa nesrezha ga je she boljiga naredila. En dan je shel na lov v' hosto; ogenj si je napravil, de bi se grel, pa mozhen veter je ogenj sanesl, in ga hitro rasshiril: ker obraniti ni samogel, je skrivaj v' mesto hitel; velika shkoda se je sgodila. Poshkodovani gospodarji so pertekli, in tamkaj revniga zhloveka nashli; kteriga so storjene shkode obdolshili, ga popadli, in pred sodnika peljali: ta reveš se ni vedil prav odgovoriti, in zhes majhen zhaf je bil k' smerti obsojen. Konrad je to svedil, tje shel, in rekel: Ta zhlovek je nedolshen, in jest sim kriv: po nesrezhi, in zhes mojo voljo se je to sgodilo, vender hozhem vso shkodo poverniti. On je prodal vse svoje premoshenje, in vso shkodo poplazhal.

Konrad je bil bogat, pa hitro ubog; potlej je sklenil svetu se odpovedati, in Bogu flushiti, rekozh: „Sdaj nimam premoshenja na svetu, bom tedaj skerbel bogastvo v' nebesih vkup spravljati. Shel je v' Sizilijo, in bliso mesta Noata ostal, si je majhno hišhizo naredil: ondi je bil v' terpljenju, v' molitvi, v' pokori do smerti. Shivel je ojsiro

po navadi svetih pušhavnikov: v' vsih dobrih delih je ostal stanoviten, in sveto je umerl v' letu 1351.

N a u k.

Storjeno krivizo, ali škodo popraviti.

Sveti Konrad je zhes svojo voljo škodo storil, pa se ni sgovarjal, temuzh pravizhno povernil. Veliko je premogel, in vse dal, de bi storjeno škodo popravil: raji je bil ubog majhen zhač na svetu, ko krivizhen in bogat. Njegova praviza mu je od Boga sosebno milost in gnado sprofila: obogatil je na dushi, in poln dobriga saflushenja je shel v' nebeshko kraljestvo.

Krivizhnikov je veliko na svetu: ni mogozhe povedati vsih kriviz in golufji, vender ni skoraj slifhati od povernjenja. Lakomnost rodi krivizo, sgovarja krivizo, in vbrani tudi sposnano krivizo popraviti. Na svetu je veliko pravizhnih golufnikov: pravizhni so v' svojih ozheh, krivizhni per Bogu. Eni, zhe so lih dolshni poverniti, se sgovarjejo, ali odlashajo, in nikolj ne povernejo. Oni raji terpe škodo na dushi, ko na premoshenji, potlej ob premoshenje, in ob dusho pridejo. Ref je, kar modri govori: „Lakomnik ima tudi dusho na prodaj.“ Sirah. 10, 10. Grosna slepota in terdovratnost!

Ljubi moj! premisli, de pravizhni Bog sovrashi in prepove vso krivizo. Ne le krivize storiti, tudi krivize sheleti ne smesh, kakor sedma in deseta sapoved osnanujete. Zhe si krivizhen, obshaluj svoj greh, in popravi krivizo. Sveti Pavel pravi: „Nobeden naj ne golufa svojiga blishniga, ker Bog je mashevaviz vse krivize.“ Kor. 4, 6. Sopet: „Ne tatje, ne odertniki, ne lakomniki ne bodo kraljestva boshjiga posedli. I. Kor 6, 10. Tedaj, ne bodi neumen, temuzh poverni bersh, in popolnoma, zhe si komu krivizo storil. Premisli: Kakshino menjo bosh dal sa svojo dushe? kaj ti bo blago v' vezhnosti pomagalo? Vse kraljestva sveta so nizh memo vrednosti tvoje edine neumerjozhe dushe. Ti bi dal veliko premoshenja sa sdravje svojiga telef: sakaj bi ne dal veliko premoshenja sa svelizhanje svoje dushe?

Terdno veruj, de ne sadobish odpuhanja, zhe ne povernesh. Sama nemogozhnost te sgovarja, zhe sraven imash voljo in skerb poverniti. Koljkorkolj bi bila tvoja shalost savolj storjene krivize velika, bres povernjenja vender ne sadobish odpuhanja. Pokora je potrebna, ker si greshil, pa pokora bres povernjenja je lashnjiva. Sama pokora ni sadosti, samo povernjenje tudi ne. Ako te pe-zhe storjena kriviza, pa je ne popravis, shalujesh sahtonj; ako povernes, pa ne shalujesh, je premalo. Prerok Ezechiel pravi: „Ako

hudobni poverne, in se spokori, bo shivel, in ne bo umerl.“ Ezech. 33, 15.

Poverni hitro, ako samorefsh. Sveti uzhenik Tomash pravi: „S' krivizo si greshtil, s' odlashtanjam dolshniga povernjenja greshtish. Zhe dalje povernjenje odlashtash, raji ga odlashtash; morebiti te bo smert prehitela, in ne bofh nikolj povernil. Morebiti bofh to butaro svojim naslednikom noloshtil, in oni bodo to v' nemar pufhali. Ako bi ne samogel bersh poverniti, si saj persadevaj, kolikor samorefsh, hitro poverniti. Ima j to dolshnost smiraj perferzu, in hiti jo spraviti s' sebe. Zhe povernjenje odlashtash, je tvoja nepremoshnost radovoljna, nisi nedolshen, Zhe ne morefh blishnimu poverniti, ker is lenobe nozhesh delati; ker obrazhujesh denar sa svoje kupzhije; zhe pijanzhevanje, ali poshreshnost, ali napuh, ali kaj drugiga vse poshira, in sato ne povernesh, je tvoja nesmoshnost radovoljna, in nimash sgovora.

Poverni blishnimu po velikosti storjene krivize. Morebiti si storil blishnimu veliko krivizo bres vfiga svojiga dobizhka, ali s' majhnim dobizhkam, vender si dolshan vso storjeno krivizo popraviti. Zhe si, naproshten od prijatla, soper blishniga krivizhno prizheval bres vfiga svojiga dobizhka, je blishnimu vender kriviza storjena. Zhe si sa en kosarez vina v' kupzhji, ali v' drugih rezheh pomagat blishnimu golufati: zhe si odvseto drago blago sa majhno zeno prodal: zhe ukradeno blago te-

bi ni nizzh doneflo: ali zhe si bil kakorkolj drugazhi krivizhen, morefh poverniti svoji-
mu blishnimu po velikosti storjene krivize.

Poverni komur je bila fhkoda, ali krivi-
za storjena. Zhe si bil per zesarfskih rezheh,
ali opravkih nesvest, poprafhaj, de svesh ka-
ko, in komu poverniti. Zhe si vkupil ukra-
deno blago, ali shivino, ne daj je nasaj tatu
(tatovam), ampak tistimu zhigar je. Zhe si
sam kako krivizo storil, pravizhno poverni go-
spodarju; ako je mertev, njegovimu nasledni-
ku. Zhe ne morefh vediti kako, ali komu po-
verniti, vprafhaj, de svesh, in pravizhno po-
vernesh. Ne storil bi prav, ako bi dal sa sve-
te mafhe, ali ubogim, ali zerkvam, kar dru-
gim gre. Ako hozhesh dati ubogaime, daj
od svojiga, ne kar je drugih ljudi. Premisli
besede, ki jih je Zahej pred Jesusam govoril:
„Gospod! polovizo svojiga blaga dam ubogim;
zhe fim pa koga ogolufal, povernem zhveter-
no.“ Kar povernjenje sadeva, je velikokrat
teshko rasfoditi, in teshko pravizhno pover-
niti: ako zhiste resnize ne vesh, vprafhaj uzhe-
nike, in stori po njih modrim svetu; pa nar-
varnisthi svet je ta: Bodi dobre vesti, in ni-
kar nobenimu krivize ne stori.

M o l i t e v.

O Bog! sposnam pred teboj svoje lakom-
ne in krivizhne shelje na svetu obogatiti; te
so mi branile sa nebesfhko kraljestvo fkerbeti,

in so me napravile svojimu blishnimu krivizo delati. Ref, korenina vfiga hudiga je lakomnost; ta me je nepokojniga delala, me je odvrazhala od tvoje flushbe, mersloto mi v' serze vlivala. Taki fim bil do sdaj, pa nisim vedil; pred ozmi imel fim ubogiga uzhenika Jesufa, in flifhal fim od njega: Blagor ubogim v' duhu; vender moje lakomne shelje niso pozhivale. O Jesuf! odverni od mene vso lakomno ljubesen do sveta, de tebi samimu flushim. Sve ti Konrad! sprosi mi gnado vso lakomnost premagovati, in sa nebeshko kraljestvo fkerbeti, de posvetno sanizhujem, in grem po smerti nebeshke dobrote vshivat. Amen.

XX. dan fvezhana.

Veliko svetih marternikov.

Katolishka zerkev danf obhaja spomin veliko serzhnih marternikov umorjenih v' mestu Tiru. V' letu 304 je bilo hudo preganjanje zhes zerkev; vse jezhe v' mestu Tiru so bile s' kristjani tako napolnjene, de sa tatove ali druge hudodelnike ni bilo prestora. Zesarfki oblastnik je pisal nevernimu zesarju Dioklezijanu, in vprashal, kaj storiti s' sapertimi kristjani? Zesar mu je odgovoril: Vse pomori, ako nozhejo nashih bogov moliti. Oblastnik

je tedaj svojim flushabnikom bersh ukasal vse kristjane is vsih jezh perpeljati na dvor sodne hiše, in je sapovedal vse neusmiljeno gajshlati. Kadar so bili vsi rastepeni in kervavi, jih vprašha: Hozhete bogove moliti, ali umreti? Vsi so glasno odgovorili: Raji umreti, ko malike moliti! Oblastnik je takrat ukasal vse sveri v' dvor spuštiti, de bi kristjane rastergale, pa nobena se jih ni dotaknila. Neverniki, kterih je veliko gledat prishlo, so savpili: Velik je Bog kristjanov! Hvala od nevernikov pravimu Bogu dana je grosno pekla oblastnika; ukasal je med kristjane skrivaj nektere neverne hudodelnike pahniti: sveri so ko po sledu sa njimi shle, in med kristjani neverne hudodelnike rastergale; kar eniga niso shiviga pustile, kristjanu pa nobenimu niso nizh hudiga storile. Neverno ljudstvo je she bolj, ko prej, vsigamogozhniga Boga hvalilo, in veliko njih se jih je spreobernilo. Oblastnik od framote in jese ni vedil, kaj bi pozhel: je ukasal vse sveri v' njih jame ugnati, in da soldatam povelje vse kristjane posekati, de bi dopolnil sapoved neusmiljeniga neverniga cesarja Dioklezijana.

N a u k.

Od zhudeshov.

Zhudno je to, de neusmiljene sveri niso nizh hudiga kristjanam storile, nevernike pa

rastergale; vfigamogozhni Bog stori s' vsm, kar hozhe. Sveto pismo prizhuje, de je bil Danjel med lazhnimi levi shest dni bres vse shkode; sedel je med njimi ko pastir med ovzami. Dan. 14, 39. Dva medveda sta is gosda perletela na besedo preroka Eliseja, in rastergala dva in shtirideset hudobnih otrok, kateri so njega sanizhevali. IV. Kralj. 2, 23, 24. Lev je umoril na poti eniga nepokorniga preroka, ker mu je bil Bog sapovedal. III. Kralj. 13, 24. Grosovitna riba je posherla Jona, in zhes tri dni ga je vergla is febe shiviga na suho, ker ji je bil Gospod sapovedal. Jona 2, 1, 11. Gospod Bog je Eliju rekel: „Krokarjam sim sapovedal tebe rediti. Krokarji so mu meso, in kruh donashali.“ III. Kralj. 17, 4, 6. Kaj se zhudish, de vfigamogozhni Bog zhudeshe dela? On je stvaril vse, in vse more biti njegovi volji pokorno.

Zhudne rezhi samorejo zhloveki in angeli delati, ker natorne rezhi imajo zhudno mozh, pa zhloveki in angeli ne samorejo zhes, ali soper natoro delati, kar bi hotli: postavim ne morejo sonza ali semlje vstaviti, bolnika s' svojo voljo osdraviti, merlizha oshiveti, in kaj takiga, ker to preseshe mozh vsih stvari. Sam Bog samore prave zhudeshe delati, kakor David prizhuje, rekozh: „Hvaljen bodi Gospod Bog, kateri sam zhudeshe dela.“ Pf. 71, 18. Sveto pismo povsod prizhuje, de je Bog velike zhudeshe delal. Kdor

taji zhudeshe, ali zhudeshe fvetiga pisma natorno islaga, je bres vere in praviga uma. Ni perpusheno tajiti, ali natorno isglati zhudeshov od boshje besede poterjenih, pa tudi ni prav vse zhudeshe, de si niso skasani slepo verjeti, ker to samore slo shkodljivo biti. Eni is gerdiga napuha sanizhujejo vse zhudeshe: drugi is slepe gorezhnosti vse verjamejo bres raslozhka. Pervi so hudobni, drugi so neumni.

Zhudeshi so od Boga k' poterjenju' rasedete vere, ali k' povikshanju njegove zhafti. Bog je dal oblast Mojsefu zhudeshe delati, de bi Israelzi verovali v' Boga, vsigamogozhniga stvarnika nebes in semlje, in stanovitni ostali v' njegovi flushbi. Pravizhni, in preroki so v' boshji mozhi zhudeshe delali, de bi odvrazhevali ljudi od hudobije, in prizhevali od praviga Boga. Jesus je velike zhudeshe delal, de bi vsi v' njega Odreshnika verovali, kakor je sam terdovratnim Judam rekel: „Ako nozhetete mojim besedam verjeti, saj verjamite mojim zhudesham.“ Jan. 10, 38. Bog ne dela zhudeshov is nizhemernih urshahov: sato jih ni hotel delati pred kraljam Herodesham; tudi ne, kadar so ga Judje skušhali, in zhudeshov iskali od njega. Marka 8, 12. Zhudesshi preprizhajo uzhene in neuzhene: ker zhlovek ne samore toliko, ako ni Bog s' njim. Kako bi zhlovek samogel bolnika sgolj s' svojo voljo in besedo naglo osdraviti: slepimu pogled dati; merlizha oshiviti? Kadar Bog po

svojih prijetnih zhudeshe dela, prizhuje, de jih je poslal, in de refnizo govore. To je bilo potrebno, fizer bi bil vsak sapeliviz lahko terdil: Mene je Bog poslal. Lih sato je Jesus Judam rekel: „Zhudeshe, ktere delam, sami od sebe prizhujejo, de me je Ozhe poslal.“ Jan. 5, 36. Ravno tako so apostelni lahko djali: „Zhudeshe ktere delamo, sami od nas prizhujejo, de smo od vsigamogozhniga Jesusa poslani.“

Bog navadno zhudeshe dela le po dobrih k' povikshanju svoje zhafti. Bog je poshiljal svoje prijetle refnizo osnanovat, in je po njih zhudeshe delal, de bi svet preroben bil. Velikokrat je Jesus opominjal se lashnivih prerokov varovati, in sraven je djal: Is njih del jih bote sposnali. Mat. 7, 15. 16. To je rezheno tudi neumnesham sedajnih zhasov, kteri vsakimu lashniku verjamejo, ker so polni shkodljivih vrash. Ti drago kupujejo od golufnikov vrashne perpomozhke, de tozha ne pobije, de jih strela ne vdari, de svedo shtevilke, ki bodo v' prihodno vsdignjene, in she vezh drugiga takiga. Zunjasti preroki hodi jo po samotnih krajih sapeljevati neumne ljudi; najdejo vero in denar per njih, potlej vse napravijo po ofhterijah. Smet in svershek od ljudi, pijanzi, vlazhugarji, in golufniki niso od Boga poslani zhudeshov delati. Ti, ako bi samogli tozho, strelo, bolesen, strup in kaj takiga odganjati, bi ne bili reveshi in vlazhugarji. Ni bres greha takim slabim ljudem

verjeti: je tudi velik greh njim verjeti, ako grešne vrashe uzhé.

Vprašalsh: sakaj sdaj ni zhudeshov? Odgovorim: sdaj je malo zhudeshov, ker sdaj niso potrebni. Nevernikam so bili zhudeshi v' sazhetku potrebni, sdaj niso potrebni. Svedi Pavel pravi: „Jesiki (*ravno tako drugi zhudeshi*) niso v' snamnje vernim, temuzh nevernim.“ I. Kor. 14, 22. Sdaj tudi so vedni zhudeshi na nebu in na semlji, in osnanujejo vsigamogozhniga Boga. Porezhesh: bi ne bili tudi sdaj potrebni posebni zhudeshi sa spreobernjenje grešnikov? Zhudeshi tim niso potrebni ker imajo rasodeto poterjeno besedo boshjo: v' to naj verujejo, in po tej naj shive, zhe ne, so sami krivi svojiga pogubljenja. Kristuf pravi: Bogatin je profil Abrahama: Poslhli Lazarja mojim bratam, de se spokore, in ne pridejo v' to mesto terpljenja. Abraham je odgovoril: Imajo Mojsesa in preroke, naj jih poslušhajo. Luk. 17, 27 — 29. Ravno to je rezhenó slepim in terdovratnim grešnikam.

M o l i t e v.

O moj Bog! molim s' hvaleshnim serzam tvoje rasodete, in poterjene nauke. Tvoji nauki in tvoje sapovedi le v' svetost napeljujejo, in nas store vredne tvoje velike milosti. Tvoji nauki in tvoje sapovedi so sgolj svetost in zhlost, res morejo od tebe biti. Blagor

všemu svetu, ako bi vsi ljudje po tvojih naukih shivali. Desiravno oni niso poterjenja potrebni, ker so praviza in usmiljenje, vender savolj nashe slabosti si jih hotel s' velikimi zhudeshi poterjevati. Daj meni, in vsem pokorno dušo, de po tvoji sveti besedi shivimo in pridemo tebe zhudodelnika yekomaj hvaliti. Amen.

XXI. dan fvezhana.

Sveti Peter Damijan škof.

Sveti Peter je bil rojen v' mestu Ravena na Lafhkim od katoljšhkih staršhov: on je bil sadnorojen, in je bil zlo majhen, kadar so mu staršhi pomerli. Po njih smerti je bil v' hišo vset od eniga svojih bratov, pa per njem je bil flushnik, ne brat: svinje je mogel paсти, slabo oblazhilo je imel, malo kruha in velike strahovanja. To ojstro shivljenje mu je bilo nauk, in sazhetik svetiga shivljenja. Drugi brat, imenovan Damijan, je bil ves dober in usmiljen, ta je Petra k' sebi vsel, s' njim ljubesnivo delal, in tudi ga v' sholo dal. Peter se je is hvaleshnosti do svojiga dobriga brata potlej Peter Damijan imenoval. On se je v' sholi veselo, gorezhe, in hitro uzhil, de je kmalo uzhenik drugih postal; hvaljen je bil

od vseh, in lahko shivel. Vse te dobrote ga niso sapeljale, de bi mehko in visoko shivel, temuzh je vedno mislil nestanovitnemu svetu slovo dati, in bolj popolnoma Bogu flushiti. Zhedalje sveteji je bil, molil, se pokoril, ubogim pomagal, in, kar je samogel, dobriga storil. On je zhedalje bolj sapeljivosti sveta sposnaval, sato je v' klofhter shel, kjer je shivel v' samoti, v' molitvi, v' ojsfri pokori. Njemu ni bilo sadoosti le sa svoje svelizhanje fkerbeti, ampak fkerbel je tudi sa svelizhanje drugih. Papesh Shtefan, IX. tiga imena, ga je v' Rim poklizal, ter namenil sa perviga Kardinala, in shkofa mesta Oshja. Vsi dobri so bili tiga veseli, le on ne, in Papesh ga je s' veliko ojsfroshjo v' to veliko zhasht permoral.

Sveti Peter je bil, ne le v' oblasti, tudi v' gorezhnosti, pravi naslednik svetih apostelnov; nevtruden je smiraj bil v' svetih opravkih; vedno je osnanoval besedo boshjo; uzhil posebej nevedne, svaril greshnike, in fkerbel sa svelizhanje vseh stanov. On je vse to le ponishno, in ljubesnivo s' velikim pridam vseh opravljal, ker je Boga in blishniga gorezhe ljubil. Nar teshejshti opravki katoljsheke zerkve so bili v' njegovih rokah; tudi so ga papeshi poshiljali v' daljne shkofsije velike rezhi poravnat, kar je on vse prav serzhno dokonzal. Sa plazhilo vseh tih dobrih del je on nadlesno profil Aleksandra papesha, II. tiga imena, de bi se smel svoji shkofii odpovedati, in sopet v' pushavo iti. Is sgolj ponishnosti in

is shelja do samote je sa to gorezhe profil, in s' nadleshnimi profhnjami dosegl. Kadar je bil sopet v' klofhter prishel, je bila njegova ponishna dusha prav vesela: ondi je sveteji shivel, vender smiraj sa vso katoljshko zerkev skerbel, in se nevtrudno k' smerti perpravljaj. Ker je sveto shivel, je tudi sveto umerl, ofemdeset let star 22. tiga mesza, v' letu 1072.

N a u k.

Od nizhemernosti sveta: od perpravljanja v' vezhnost.

Sveti Peter Damijan uzhi sanizhevati dobre sveta, ker so kratke, nestanovitne, sapeljive. On bi bil lahko na svetu frezhen, pa s' gnado boshjo je sposnal nizhemernost sveta, in je v' samoto hitel. Rimski papesha ga je na svetlobo postavil, in visoko povsdignil, on pa se je bal visokosti, in smiraj hrepnil po ljubi pushavi, samoti in pokori, de bi se perpravljaj frezhno umreti. Njegova je bila ref prava modrost, in ta more biti modrost fleherniga kristjana. Vsak ne more, in ni dolshan v' pushavo iti, pa vsak se more varovati sveta sapeljivosti, more Boga iskati, njemu samimu flushiti, de svojo dusho svelizha.

Ljubi moj! premisli, kaj sdaj imajo mogozhni, bogatini, in drugi, ktere je svet frezhne imenoval, ako niso Bogu flushili? Vsa

njih mogozhnost, zhašt in veselje je minilo, njih mešo je prah, njih premoshenje drugi vshivajo, njih dušha od vsih posvetnih dobrot nizh nima. Ref, dušha ne more s' seboj vse-ti, kar je na svetu vshivala, ona nizh tiga ne potrebuje v' vezhnosti, ampak le dobrih del, in gnade. Kakšna bo pa s' dušho, ktera je v' svet saljubljen? nefrezhna bo vekomaj. O neumnesh! sakaj si pijan v' duhu? sakaj svojo vezhno frezho v' nemar pufhašh? Tedaj delaj, kar Jesus sapove: Spravljaj si bogastvo v' nebefih, kteriga ti nobeden ne more odvseti. Mat. 6, 20.

Praviš: Vender je bilo njim dobro na svetu. Ref je bilo njim dobro, pa vsa njih frezha je minila, in ta jim v' vezhnosti ne pomaga. Salomon pravi: „Vse, kar so moje ozhi sashelele, si nisim nizh odrekel, in vse sladnosti sim vshival, potlej sim nad vsm vidil nizhemernost in duha tesho. Prid. 2, 10. 11. Vshivaj, o zhlovek! vse sladnosti sveta; imaj le karkolj tvoje serze posheli, kaj ti bo vse to pomagalo? Poshlufhaj! En bogatin je veliko premoshenja imel, vesel je bil tiga, neumno ga ljubil, in sam per sebi rekel: „Dušha moja! imash veliko blaga spravljeniga na veliko let: pozhivaj, jej, pi, in bodi dobre volje.“ Bog mu je rekel: „Norez! she to nozh bo tvoja dušha od tebe térjana; kar si pa vkup spravi, zhigavo bo? Tako gre zhloveku, pravi Kristus, kteri ni v' Bogu bogat. Luk. 12, 16. 21. Tedaj nisi frezhen, ker dosti imash,

ampak zhe si sdershljiv, ponishen, usmiljen, hvaleshen, bogabojezh.

Premisli, de na svetu vse hitro mine, vezhnost nikolj. Vse posvetne dobrote so prasna senza, hitreji preteko ko zholn od mozhniga vetra gnan, hitreji ko prah pred mozžno sapo; premisli svoje pretezhene leta, in tebi se bodo sdele, kakor prasne sanje; dobro in slabo hitro mine. Premisli vezhnost in bosh lahko sposnal, de sedajno shivljenje proti vezhnosti je nizh, ali zlo malo. Naj bo tvoje shivljenje dolgo kolikor si sam voshish; naj bo tvoja frezha stanovitna do smerti, vender vse to hitro pretezhe, vezhnost pa nikdar. Premisli tudi, de tvoje sedanje shivljenje, ako ravno kratko, ti bo saflushilo frezhno, ali nefrezhno vezhnost, is ktere nikdar ne pojdesh. Zhe imash veliko, ali malo premoshenja, bosh drugim vse sapustil, svoje dobre ali hude dela bosh s' seboj vsel: ako v' smertnim grehu umerjes, ti ne bo nikdar odpushten: ako umerjes v' gnadi boshji, ta ti ne bo nikdar odvseta: vekomaj bosh v' peklu, ali vekomaj v' nebesih. Premisli dobro vse to, in delaj, kar sveti Pavel sapove: „S' straham in treptanjem si persadevaj sa svoje svelizhanje.“ Filip. 2, 12.

Sdaj misli, sheli, delaj, in se varuj, kar bosh mislil, shelel, in se bal sadnjo uro. Sadnjo uro bosh dushne ozhi odperl, bosh sposnal nizhemernost sveta, in hudobo svojih grehov. Takrat bosh sposnal refnizo besedi sve-

tiga Pavla, rekozhiga: „Kteri jokajo, naj bo-
jo, kakor bi ne jokali; kteri se veselé, kakor
bi se ne veselili; kteri kupujejo, kakor bi ne
imeli; kteri svet vshivajo, kakor bi ga ne vshi-
vali, sakaj podoba sveta, prejde.“ I. Kor. 7,
30. 31. Blagor tebi, zhe sdaj misliš, kar
bošh sadnjo uro, ker te svet ne bo nikdar
od Boga odvernili. Varuj se sdaj, kar te bo
sadjnjo uro peklo, in kar ti bo v' vezhnosti
shkodovalo. Sdaj je prijetno svojim slabim
pozhutkam strezhi, in sladko po svoji volji shi-
veti, pa greslna sladnost je strup, ki ti bo
smertne teshave napravil. Ti se varujesh jesti
piti, kar tvojimu telesu shkodje, varuj se
skerbnish, kar samore tvojo dusno nesrezh-
no storiti. Delaj sdaj, kar bošh ob sadnji uri
shelel imeti. Ob sadnji uri bošh shelel obil-
nost dobrih del, odpushtenje grehov, vezhno
svelizhanje, tedaj bodi lazhen delaven do-
brih del; opusti grehe, in grehov perloshno-
sti; spokori se refnizhno; popravi blishnimu
storjeno krivizo; hitro poravnaj vse, in ne
odlashtaj v' prihodni zhas, ker zhas, in gna-
da ni v' tvoji oblasti. Blagor tebi, zhe si tim
naukam pokoren!

M o l i t e v.

O Bog, kako velika je moja slepota! ti
si meni dobrotljivo dal neumerjazho dusno,
vse perpomozhke k' svelizhanju, uzhlil si me
prav shiveti; vender jest kakor neumen otrok

sim fkerbel le sa svet, svojo dufho pa v' nemar pufhal. Vem dobro, de vse, kar le mojemu slabimu telesu dopade, je prasno, vendar ne jenjam svoje fhkode ljubiti; bom tedaj ob sadnji uri enak berazhu, kterimu, se senja, de je velik gospod, in potlej se snajde v' poprejshnih zunjah. Slabeji od njega bom jest, ker greslhna ljubesen do sveta me bo odlozhila od tebe, in pahnila v' vezhne tame. O ljubi Ozhe! pomagaj mi dufhne ozhi odpreti, de prav vidim; daj mi veselje do dobriga, de po dobrim hrepenim; daj mi mozh dobro delati, in stanovitno sa nebeslhko kraljestvo fkerbeti. Ljubi moj pomozhnik sveti Peter! prosi same Boga, de mi gnado daje sanizhevati, kar vidim, in ljubiti, kar ne vidim, de pridem vezhne dobrote vshivat. Amen.

XXII. dan fvezhana.

Svetiga Petra stol v' Antiohii.

Osemnajsti dan profenza je bil spomin svetiga Petra stola v' Rimi, de bi bili vsi verni opominjani sposhtovati, in ubogati nar vikshiga vidniga poglavarja katoljshke zerkve. Danf zerkev obhaja spomin svetiga Petra stola v' Antiohii, ker je v' tistim velikim mestu vero osnanoval, in tisto zerkev, ali fhkofijo vishal,

preden je v' Rim shel. Sveti Peter ni le v' Jerusalemu in v' Judeji, ampak tudi v' drugih deshelah Jesufa osnanoval: on se ni bal ne terdovratnih Judov, ne neusmiljenih nevernikov, ampak je serzhno uzhil, de bi vsi sposnali, in molili Jesufa odreshenika sveta; ravno tako so delali drugi apostelni. Hvalimo Jesufa, kateri je svetiga Petra postavil sa narvikshiga pastirja svoje zerkve; sahvalimo Jesufa, kateri je svetimu Petru in drugim apostelnam dal uzhenost, in serzhnost vero osnanovati, de bi bili vsi svelizhani. Nauki Jesufovi so po svetih apostelnih tudi do nas prishli, in blagor nam, zhe po njih shivimo. De verni stanovitno ostanejo v' naukah svetih apostelnov, in v' edinosti katoljshke zerkve, bo sdaj poduzhenje.

N a u k.

Katoljshka zerkev je od Boga zhudno postavljena in ohranjena.

Katoljshka zerkev, sidana na fundament apostelnov, in prerokov, ktere je sam Jesuf poglavitni vogalni kamen, je delo vsigamogozhnosti boshje. Zerkev je bila majhna v' sazhetku savoljo ponishniga shivljenja, in saframovane smerti Jesufove; savolj majhniga shtevila isvoljenih apostelnov; sdaj je ona po vsim svetu rasprosterta. Od kod je to? kdo je dal veri katoljshke zerkve rakti, in se pov-

sod rasfhirovati? To ni od drugod, kakor od Boga, to je delo njegove mozhi.

Bog je fizer obljubil odreshenika sbe v' sazhetku sveta bersh po pervim grehu, in to ljubesnivo obljubo je po prerokih velikokrat ponavljal, pa ta je bila neverzam malo snana. Judje so neumno mislili, de Mesija bo prishel s' veliko mozhjo jih reshit od vsih vidnih sovrashnikov. Kar je bilo prerokovano od zhafti Jesufove zerkve, so Judje sastopili od mogozhnosti njegoviga posvetniga kraljestva. Tudi Jesufovi uzhenzi so bili polni te terdne misli, preden so prejeli svetiga Duha. Sato so se med seboj prepirali, kdo smed njih bi bil prvi v' njegovim kraljestvu, in tudi po vstajenji so ga sferbno prafhali: Gospod! bosli ob tim zhasu kraljestvo Israelzam sopet postavil? Djan. apost. 1, 6. Odreshenik je prishel po obljubah ob namenjenim zhasu, pa ves drugazhen kakor so si ga Judje mislili. Jesus je rojen v' rastergani shtalizi od uboge matere: ubog je smiraj, kakor je sam rekel: Lisize imajo jame, ptize imajo gnjesda: jest nimam kam glave nasloniti. Luk. 9, 58. Jesus je res velike zhudeshe delal, pa njegova shpotлива smert je vse ljudi pohujshala, tudi apostelne. On je potlej od smerti vstal, pa njegovo vstajenje ni bilo vsim ozhitno kakor je bila ozhitna njegova smert.

Jesus je postavil sa podflombo svoje zerkve, kar bi nar loshej spridene ljudi od vere odvrazhevalo, ponishnost, uboshtvo, sanizheva-

nje, pokorjenje, terpljenje, smert: vender zerkev se je hitro po vsem svetu rasfhirla, in ravno to prizhuje, de je Bog s' njo. Judje in neverzi so pred svojim spreobrnjenjam sanizhevali Jesusa, in njegovo shpotljivo smert, kakor sveti Pavel prizhuje, rekozh: „Mi osnaujemo Jesusa krishaniga: to je pa Judam pohujshanje, in neverzam nespamet.“ I. Kor. 1, 23. Tudi apostelni so bili slabi; nikdar niso mogli verjeti, de bo Jesus umerl, ako ravno jim je velikokrat pravil. Sato jim je sadnji vezher rekel: *Vsi se bote nad menoj pohujshali.* Ref, vsi so se nad njim pohujshali, in v' velikim malovernim strahu bili savolj njegove smerti. O prezhudna modrost boshja! Shpotлива smert Jesufova je ves svet pohujshala, potlej svet premagala. Ravno tisti, ki so Jesusa krishaniga sanizhevali, so Jesusa krishaniga molili, in sa njegovo ime umerli. Zesarji, kralji, in mogozhni so zerkev preganjali, potlej so vanjo prishli, in Jesusu flushili.

Tudi je potrebno premisliti, kakshni so bili apostelni. Jesus, kakor pishe sveti Pavel, je isvolil, kar je bilo nespametniga pred svetam, de je modre preuzhil; in kar je bilo slabiga pred svetam, de bi mogozhne premagal. I. Kor. 1, 27. Koliko je bilo apostelnov? Le dvanajst. Koliko je bilo slepih, in spazhenih ljudi? Veliko milionov; vender ves svet je bil preuzhen, in premagan od Jesufovih apostelnov. She bolj se vidi boshja mozh

per tim delu, ako se premisli, de so bili uzhenzi neuzheni, bojezhi, maloverni, preden so bili s' gnado svetiga Duha napolnjeni. Kakshni so bili potlej? Oni so neprestrašeno uzhili; niso se bali smote; nikolj ni bilo treba popraviti, kar so enkrat uzhili; vsaka beseda je bila zhišta resniza, naj bo is ušt perviga ali sadnjiga apostelna; povsod je bil enak nauk, pred ljudstvom ali mogozhnimi, pred vernimi in sovrashniki.

Kakshno plazhilo so apostelni sa svojo veliko škerb prejeli? Oni so plazhilo prejeli kakorshniga jim je bil Jesus obljubil: „Ako so mene sovrashili, bodo tudi vas sovrashili.“ Jan. 15, 20. Velikokrat so od Jesusa slisali, de bodo sovrasheni, preganjani, in umorjeni sa vero. Apostelni, is gorezhe ljubeshni do Boga in do blishniga, niso pozhitka imeli, blishne in daljne deshele so obhodili, de bi vse uzhili, in spreobernili, pa sa toljkanj dobriga so veliko hudiga prejemali. Terdovratni Judje, in neusmiljeni neverzi so sovrashili, preganjali, in umorili svoje dobrotnike, in sraven mislili dobro delati. To ni bilo apostelnam nesnano: oni so she poprej vedili britkošti, ktere jih zhakajo po besedah njih uzhenika Jesusa: vender so veselo hodili pred kralje, in oblastnike, so radi térpeli, in serzhno umerli sa prejete nauke.

Boshja mozh she bolj ozhitna postane, ako se premisli, kakshni so bili, in so nauki Jesufovi, ktere so apostelni osnanoyali. Nau-

ki Jesufovi so zhiſti, oſtri, in ſpazheni natori ſoperni. Kterim ſo bili ti nauki oſnanjeni? Ti oſtri nauki ſo bili oſnanjeni meſenim Judam, in ſpridenim neverzam. Ti ſo imeli ſtare ſhege, dopadljive vrashe, v' kterih ſo bili rojeni; drugiga niſo vidili in ſliſhali: vender oni ſo hiteli v' katoliſhko zerkev, ſlaſti pa neverniki.

Krivoverzi ſo vſtajali ſoper katoliſhko zerkev, in prekanjeno ſkuſhali nje ſveto vero ſpazhiti; tudi mogozhni ſo ſi persadevali s' ſilo odvrazhati verne od nje, pa niſo nize mogli ſoper njo. Judje ſo filno ſovraſhili Jeſufa, apoſtelne in verne: njih ſlepo in ſmertno ſovraſhtvo popiſuje djanje apoſtelnov, vender oni niſo nize opravili. Neverni zefarji ſo povſod in dolgo vero preganjali, in ſi jo pokonzhati ſlo persadevali, vender zerkev je ſtanovitna oſtala. Vernih je bilo pomorjenih bres ſhtečila, pa vender jih je bilo zhedalje vezh. Padale ſo kraljeſtva, hude voſſke ſo bile, zhudne ſpremenjenja ſo ſe godile po ſvetu; preteklo je ſhe 1831 let, pa zerkev Jeſufova je ſhe ſmiraj, kar je bila v' ſazhetku, in bo tudi oſtala do konza ſveta, kakor je Jeſuf obljudil: „Bom s' vami do konzhanja ſveta.“ Mat. 28, 20. Tudi: „Peklenſke vrata ne bodo nje premagale.“ Mat. 16, 18.

Kriſtjan moj! moli tedaj vſigamogozhnoſt boſhjo, in hvali Jeſufa goglavarja zerkve, kteri jo je prezhudno poſtaval, in ohranil. Sahvali ga, ker te je vanjo poklizal, kjer pod uſmilje-

nim vishanjam Rimskiga papesha, škofov, in duhovnov vshivafh v' miru svete nauke, svete sakramente, in vse dobrote, ktere je Jesus s' svojo sveto kervjo saflushil. Bodi pokoren katoliški zerkvi: bodi stanoviten v' edinosti njenih svetih naukov: shivi po njih, de pridefh v' nebesfko kraljestvo.

M o l i t e v.

O Jesus! ti si me is fosebne nesaflushene milofli v' svojo zerkev postavil, de bi v' nji sdravo pasfo svetih naukov, in vse perpomozhke k' svelizhanju imel: moja frezha je neisrezheno velika, ker bres vfiga persadevanja prejemam zhfste nauke; se ne morem smotiti, ako zerkev poslufham, pa jest fim bil do sdaj tebi, in tvoji zerkvi nehvaleshen; tebi, in tvoji zerkvi nepokoren. Sveti Peter in apostelni so neisrezheno terpeli, in tudi umerli sa sveto vero: njih namestniki neprenehama uzhe, opominjajo in svaré, vender jest neumna ovzhiza fim jim malo pokoren. Ljubi Gospod! odpusti mi, pomagaj mi s' svojo gnado, ne le ohraniti zhfste nauke svoje matere katoliške zerkve, ampak tudi prav fkerbno po njih shiveti, de v' zhafito zerkev nebesfko pridem. Amen.

XXIII. dan fvezhana.

Sveta Marjeta is Kortone.

Sveta Marjeta, imenovana Kortona, ker je v' tistim mestu dolgo shivela in tudi umerla, je bila rojena v' Lavijanuu na Toshkanskim okoli 1245. Njeni starshi so bili ubogi pa poshteni. Kadar je bila Marjeta sedem let stara, ji je mati umerla. Ona ni rada svojiga ozheta ubogala, ga je shalila, in tudi sanizhevala; per slabih deklizhih je bila rada, in od njih se je hitro vsiga hudiga nauzhila, in to slabo seme je hitro greslni sad obrodilo. Mladenzhi so jo salasovali, bila je bres strahu, nevarnost se ni bala, padla je lahko v' nastave: ker je imela sprideno serze. Marjeta je bila velikokrat od ozheta svarjena, pa se ni dala od hudiga shivljenja odverniti. Snanje je storila s' mladenzham visokiga stanu, sapustila je svoj dom, in shla s' njim v' mesto Montpulzjan, kjer je devet let per njem greslno shivela; shpot je bila svoje shlahte, in pohujshanje vsiga mesta. Ni bilo skoraj vezh upanja sa njeno poboljshanje, pa Bog ji je ozhi s' straslno pergodbo odperel. Nje ljubi mladenzh je shel en dan is mesta, pa sunaj mesta so ga drugi mladenzhi, morebiti savolj nesframne Marjete, neusmiljeno vbili, v' jamo vergli, pa s' parstjo in hosto sakrili. Mar-

jetin kusek je bil s' njim shel, sdej pride ves shaloften nasaj: to jo je grosno fkerbelo, fosebno ker vidi, de mladenzha ni: tretji dan ga gre ifkat, kusek gre s' njo, in obftane, kjer je mladenzh sakopan bil: ona rasmezhe hofto, in ga vidi mertviga, ranjeniga, zherviviga, fmerdljiviga. Kakor od ftrekje vdarjena fe je preftrafhila in omedlela; potlej premifhljuje njegovo oftudno truplo, do kteriga je devet lét tolikanj gardiga dopadajenja imela, in fhe bolj premifhljuje nefrezho njegove dufhe, in faupije: *Kje je pa tvoja dufha!* In na to vprafhanje fi ni upala odgovoriti, ker ta odgovor je bil le pravizhnimu fodniku snan, ki je njeniga sapeljivza fodil. Is tiga fposna neftanovitnost in oftudnost grefhni-ga veselja, in fvojo veliko nespamet dufho dajati v' peklenfke martre favolj fvojiga hudi-ga posheljenja. S' pomozhjo gnade boshje obshaluje fvoje grefhno shivljenje, in terdno fklene drugazhi shiveti.

Marjeta is tiga dobriga namena gre is mesta Montpulzjana, in pride nasaj v' Lavi-jan k' ozhetu; klezhe ga profi odpufeliti ji, in jo v' hifho vseti, pa njene folse nifo nizh fpro-file. Shaloftna je fhla prozh, ker ni milofti dosegla. Ene dni potlej je fhla v' zerkev in je verno ljudftvo s' verojo okolj vratu klezhe profila dano pohujfhanje odpufeliti ji. Njena ozhitna ponishnost je bila vse hvale vredna, vender je hudo raserdila vfo shalahto, in fo jo is tiftiga kraja fpodili. Marjeto od vfih sa

pušhena, in savershena je bila možno skušhana se podati v' poprejšno shivljenje, pa boshja gnada jo je podperala, in ji dala to skušhnjavo frezhno premagati. Vsdignila se je, in šhla v' meštu Kortona, kjer je bila od ušmiljene gospé v' hišho vseta: tamkaj si je svolila dobriga spovednika, in ga je rada ubogala. Tri leta potlej je šhla v' klošhter, kakor je smiraj shelela, in vezhkrat profila. Marjeta she v' sazhetku svojiga spreobrnjenja je svetu in všim greham slovo dala, in sebe ojštro pokorila. Ljubesen do Boga je zhe dalje bolj rasla v' njenim serzu, in je popolnama pregnala vso grešhno ljubesen do sveta, sama je nar raji bila, de bi loshej premišljevala; sebe je vedno pokorila, se postila, na tleh leshala; ze le nozhi je vzhasi klezhe jokala pred podobo krishaniga Jesufa. Ona je sveto sovrashila; svoje slabo telo; neisrezhenost je bila jesna na svoje oblizhje, ktero je bilo she v' velikim pokorjenji lepo; shelela je všim biti ostudna, ker je prej ljudem dopadla: ona bi bila s' svojim telesam she bolj neušmiljena, ako bi ji njeni modri spovednik ne bil branil. Lahko se ve, de je sveta Marjeta savolj pretezheniga grešhniga shivljenja dolgo zhafa hude skušhnjave imela, pa vse nadleshne skušhnjave je frezhno premagovala. Ona ni le savolj svojih grehov smiraj shaloštna bila, ampak tudi je bila shaloštna savolj vših grehov drugih ljudi, in je vedno škerbelala sapeljane dušhe na varno pot pokore per-

praviti. Pet in dvajset let je bila stara, kadar je grehu slovo dala; tri in dvajset let je v' oštiri pokori shivela; osem in štirideset let stara je umerla. Minihi svetiga Franziskha so nje truplo s' zhaštjo pokopali: do donashniga dne je njeno truplo nestrohljivo ostalo. Bog je po nji velike zhudeshe delal, de bi vsm ljudem prizheval, koliko mu resnizhna pokora dopade.

N a u k.

Od pokore, ali spreobrnjenja.

O frezhna sveta Marjeta, ktero je Bog is velikiga usmiljenja od hudobniga shivljenja odvernili! Ona je poprej hitela v' pogubljenje, sdaj pa je in bo vekomaj v' nebesih. O frezhna pokora, ktera vsame dushe is hudizhove oblasti! Veliko mladenzhov, in dekli-zhov posnema Marjeto v' grehih, pa ne posnema svete Marjete v' pokori. Ti od greshe ne ljubeshi sapeljani lahko greshe! grehi bolj oslabé she pokasheno natoro, in ta brani se poboljšhati; sapeljane dushe se bojé spovednikov po sapovedi pravizhnih, najemnikov ishejo, in jih najdejo; so potlej mirne vesti, zhelih bres poboljšhanja spovedi opravljajo. Slepí greshniki nimajo in nozhejo imeti praviga sapopadka od kershanskiga shivljenja, od hudiga, od dobriga, od opravizhenja; sato ne sposnajo svojih grehov; radi ver-

jamejo slabim, so lahko sapeljani, ker shelé sapeljani biti. Takim radovoljno sapeljanim dušham Bog perpušha saderge, kakor David prizhuje, ker so jih vredne. Pf. 10, 7. Kristjan moj! bres resnizhniga spreobernjenja so spovedi slabe, in ni odpušhanja grehov. „Sveti Janes kerstnik je Judam rekel: „Kdo je vam pokasal prihodni jesi oditi? Delajte tedaj vredni sad pokore.“ Luk. 3, 8. Veliko Judov so svoje grehe ozhitno sposnali, sheleli se spokoriti, prejeli kerst pokore, vender jih vse to ni moglo pred pravizhno jeso boshjo rešhiti, ampak le vredni sad pokore. Vprašah: Kakshin more biti vredni sad pokore? Sveti Janes odgovori: Ravne stori poti Gospodove do svojiga serza is mozhnimi sheljami, de bi vse popravil, kar je greh rasdjat. Gora tvojiga napuha naj bo ponishana; globoka dolina tvojiga prasniga shivljenja naj bo s' dobrimi delmi napolnjena; vse krivo tvojiga svitiga, in hinavskiga serza naj bodi sravnano, in le tako bošh vidil svelizhanje boshje; le tako bošh svelizhan. Luk. 3, 4 — 6. Ako hozhesh delati vredni sad pokore, posnemaj sveto Marjeto.

Sovrashi vse grehe savolj Boga. Sovrash-tvo greha je nar potrebnish; bres tiga se ne moresh poboljšhati, in tudi ne sadobiti usmiljenja. Kako bošh grehe opustil, ako grehov ne sovrashish? Kako bošh dosegel milost, zhe ljubish, kar Bog sovrashi? Zhe sdaj ne shalujesh zhes grehe, bošh shaloval vekomaj.

Tvoja dušha more biti polna velike bolezhine, britkosti in pezhenja, ker je s' grehi Boga rasshalila. Kaj pomaga rezhi: Meni so shal vfi moji grehi, zhe te ne grevajo? Tudi ni sadoſti nekaj shaloſti kasati, ker prerok Joel v' Gospodovim imenu vſim greſhnikam sapove: „Rastergajte ſvoje ſerze, ne ſvojiga oblazhila.“ Joel. 2, 13. Sovraſhi, in obſhaluj vſe grehe is ljubesni do Boga. Zhe ſi ſvojih grehov ſhaloſten, ker ſo ti ſhkodljivi, ker ſo ti ſhkodo, framoto, ſanizhevanje, ali kaj takiga nakopali, pa ne is ljubesni do Boga, je tvoja ſhaloſt natorna, in ti ne ſadobi odpuſhanja. Poſnemaj Davida, kateri je bil truden od ſdihovanja, nikolj ni pokoja imel, in vſe koſti ſo v' njem trepetale, ker je bil ſoper Boga greſhil. Poſnemaj ſveto Marjeto, ktera, ranjena v' ſerze s' puſhizo ljubesni boſhje, je vedno ſvoje grehe milo obſhalovala. Ljubi Boga, in is ljubesni do njega ſhaluj, de miloſt ſadobiſh, ker pravi ſveti Peter: „Ljubesen pokrije grehe.“ I. Petr. 4, 8.

Opuſti hude perloſhnoſti. To je od Boga ſapovedano: bres tiga ni v' tebi prave ſhaloſti, ni poboljſhanja, ni odpuſhanja. Sveti Janes kerſtnik je rekel nezhiſtimu Herodeſhu: „Tebi ni perpuſheno ſheno ſvojiga brata per ſebi imeti.“ Marka 6, 18. To je rezhenno od vſih greſhnih perloſhnoſt. Naj ti bo ſtvar, ktera ti v' greh ſluſhi, ljuba, in tudi potrebna, verſi jo od ſebe, ali beſhi pred njo, de ſvoje edine duſhe ne pogubiſh. Zhe

nozhefh tiga floriti, so tvoje spovedi flabe, odvesa nevredna, grevenga hinavfka, volja ne vezh grefhiti lashnjiva. Zhe se ti sgovarjash: Ni lahko — ni mogozhe — kaj bodo ljudje rekli — meni je to fhkodljiro, ravno to rasadeva tvojo pizhlo shalofh zhes grehe, in mehko voljo se poboljshati. Vem, de je vzhafi teshko, ali neperloshno, pa vprashaj modriga spovednika, in stori po njegovim modrim svétu, pa ne poslufhaj svojiga hudiga posheljenja. Zhe ti je lozhiti se od hudiga britkó, ravno to prizhuje od tvoje nevarne ljubeshni do greha, in de se morefh s' vfo serzhnostjo njegove perloshnosti varovati. Sve-ta Marjeta je s' gnado boshjo svojo viliko nevarnost sposnala, hitro je sbeshala is tistiga mesta, in je fhla v' Kortono, de bi ondi bres vfh smotnjav v' pokori shivela. Beshi tudi ti pred sapeljivo perloshnostjo, de svojo dusho ohranish.

Ozhitno sposnaj svoje grehe, zhe si ozhitno grefhil. Terdovratni Judje so vedili to dolshnost, in so se ozhitno svojih grehov ob-toshili. Marka 1, 5. Zerkev je tudi sapove-dala ozhitno pokoro sa ozhitne grehe. Sveta Marjeta je pred svojim ozhetam, pred ljud-ſtvam, in ob vſaki perloshnosti svoje grefhno shivljenje s' folsami sposnala. Nikar pa ne misli, de bi mogel pred ljudmi vfh svojih grehov, kakor pred spovednikam se spovedati, ker bi to lahko pohujshljivo bilo; temuzh sa-dosti je sposnati svoje flabo shivljenje, se po-

nishati ob zhasu sanizhevanja, ozhitno dobre dela dopernafhati, ali kaj drusiga takiga storiti, kakor prava modrost uzhi. Ne isgovarjaj se: „Kaj bodo ljudje rekli?“ Ljudje bodo govorili od tebe po svojim sapopadku: dobri bodo Boga hvalili savolj tvojiga spreobrnjenja; hudobni bodo tebe sanizhevali, kakor so sanizhevali sveto Marjeto, pa ti delaj, kar ona, in nikdar ti ne bo shal. Zhe, akoli ozhitni gresnik, se nozhesh ponishevati, skri-vasih svoje sapovedane dobre dela, se framujesh opravljati nalosheno pokorjenje, zhe lepotizhish svoje gresne telo, shivish ozhitno po navadi napuhnjenih ljudi, le verjemi, de v' tebi ni duha pokore, in de nisi spreobrnjen.

Bodi stanoviten v' dobrim. Kaj ti pomaga grehe obshalovati, ako jih ponavljasih? Kaj bolniku pomaga se osdraviti, ako sopet sboli? Bodi tedaj stanoviten na Gospodovi poti, ker ravno to prizhuje, de je tvoje spreobrnjenje delo boshje gnade. Ako si v' dobrim nestanoviten, malo upaj v' svojo pokoro. Zhe gresnish po sadobljenim odpuhanji, so tvoji grehi hudobnish in nevarnish. Sveti Peter pravi: „Boljsi bi ti bilo poti pravize ne sposnati, kakor po sposnanji od nje odstopiti.“ II. Pet. 2, 21. Jesuf, pravijo s. Ozhaki, je veliko bolnikov osdravil, pa nobeniga dvakrat. To je tebi v' nauk, de si varen, in de ne gresnish. Tudi potlej morebiti sadobish odpuhanje, morebiti pa ne; sato

bodi stanoviten v' dobrim. Sveta Marjeta je bila tri in dvajset let v' pokori stanovitna; posnemaj jo. Bolj je tebi v' ojštri pokori biti do smerti, ko v' peklu terpeti vekomaj. De stanoviten ostanesh, premishljuj smert, sodbo, nebesa, pekel; moli rad is serza; greha perloshnost se skerbno varuj; bodi smiraj ponishen, in v' boshjim strahu; hodi rad k' spovedi; shtrafuj vedno svoje grešhno telo; sosebno si persadevaj premagovati svojo poglavitno slabost, savolj ktere si nar vezh Boga shalil.

M o l i t e v.

O usmiljeni Ozhe nebeshki! jest tvoja revna in nesvesta stvar pred teboj klezhim, v' duhu ponishnosti sposnam svojo hudobo, in prosim mi usmiljeno odpustiti. Sapustil sim tebe Gospoda shivljenja in svelizhanja, de bi shivel po svoji hudi volji; s' slabim shivljenjam sim se radovoljno hudizhu podvergel, pa sdaj shelim k' tebi nasaj priti, in si bom persadeval s' veliko shalostjo, in s' stanovitnim pokorjenjam tvoj pravizhni serd vtolashiti. Po isgledu tvoje spokorne shushabnize svete Marjete slovó dam vsim graham, in jokajozh prosim tvojo neskonzhno milost: Odpusti mi savolj ljubesniviga Jesufa. Obljubim vse dni svojiga shivljenja tebi svestó flushiti. O, sveta Marjeta! bodi moja pomozhniza per Bogu, de

sadobim, kar prošim in de ga s' teboj vekomaj hvalim. Amen.

XXIV. dan fvezhana.

Sveti Matija apostel.

Sveti Matija je she v' sazhetku v' Jesusa veruval, ker je poslušal njegove nauke, in vidil njegove zhudeshe. On je bil eden is dva in sedemdeset od Jesusa odbranih uzhenzov. Po Jesusovim odhodu je ostal v' Jerusalemu s' apostelni, s' drugimi uzhenzi, s' Marijo, in je s' njimi zhakal v' molitvi na obljubljeniga svetiga Duha, kteriga je tudi prejel. Dokler so se uzhenzi perpravljali svetiga Duha prejeti, je bil sveti Matija v' apostolsko povikshan, kakor djanje apostelnov prizhuje. „*Bilo jih je okoli sto in dvajset ljudi skupaj sbranih; Peter je vstal, in rekel: Moshje, bratje! dopolnjeno more biti, kar je prerokoval sveti Duh po Davidu od Judesha isdajavza. On je bil med nas pershtet, in te slushbe deleshen, pa je odpadel; ta je dobil njivo is krivizhniga plazhila, se je obesil, in po sredi raspozhlil, in ves njegovi drob se je is-sil. To je snano vsim Jerusalemezhanam; sato je bila tista njiva imenovana, njiva kervi. V' Psalmih je od njega pisano: Nje-*

govo *shkofistvo* bo drugi prejel. Tedaj eden tih mosh, kateri so s' nami vkup sbrani bili ves zhas, v' katerim je bil gospod *Jesuf* med nami od *Janesoviga* kersta do njegoviga vnebohoda, more postati prizha njegovi-ga vstajenja. Verni so dva naprej posta-vili, *Joshefa*, *Barsaba* s' primikam *Pra-vizhen*, in *Matija*. *Uzhenzi* so molili, re-kozh: *Ti Gospod! kateri posnash vsih serza, pokashi, kteriga is tih dveh si svolil, de nastopi slushbo, in apostolstvo, od kteri-ga je Judesh odpadel. Oni so losali, in los je padel na Matija, in on je bil pershtet enajstem apostelnam.*“ *Djan, apost. 1, 16, 26.*

Tako je bil *sveti Matija* na mesti nesvesti-ga *Judeshe* v' apostolstvo povikshan: in ene dni potlej je s' drugimi svetiga *Duha* prejel. Od njegoviga shivljenja se malo vé; to se ve, de je on ko drugi apostelni veliko sa *sveti evangelj* terpel, veliko ljudi spreobernal, ve-liko zhudeshov delal, in tudi sa vero umor-jen bil.

Sveti Klemen Aleksandrijan pishe, de je *sveti Matija* vedno uzhil: „Zhes meso se je treba vedno vojskovati; vsm hudim sheljam se odpovedati, in svojo dusho storiti možno s' shivo vero, s' ljubesnjo, s' vsimi dobrimi del-mi.“ On se je vedno pokoril, in enako po-korjenje drugim sapovedoval.

N a u k.

Od nesvestiga Judesha, in zhlovekove nestanovitnosti.

Sveti Matija je bil v' apostolstvo povikshan namesti nesvestiga Judesha. O nefrezhen Judesh! on je in bo pogubljen vekomaj, ker je hudobno sapravit in sanizheval veliko milost Jesufovo. On je bil visoko vsdignjen od Jesufa, je poslušhal njegove svete nauke, in vidil njegove velike zhudeshe, vender je strashno padel. On je bil lakomnik; hudiga posheljenja ni hotel premagati; jemal je pomalim safe, kar so dobri ljudje is usmiljenja Jesusu dajali; tat je bil, kakor prizhuje sveti Janes 12, 6. Potlej je is lakomnosti tudi Jesufa prodal. O strashni konez Jesufoviga uzhenza. Ker je Judesh Jesufovo gnada savergel, je bil namesti njega sveti Matija svoljen, kakor djanje apostelnov prizhuje.

O kristjan! varuj se Bogu nesvest biti, ker on ni tebe potreben, temuzh ti si njega potreben. Zhe Boga sapustish, si bo on drusiga sbral, kakor je svetiga Matija namesti nesvestiga Judesha. Ravno to resnizo je Jesus v' priliki govoril terdovratnim Judam rekozh: En hishni gospodar je dal svoj vinograd kmetam obdelovati. Gospodar je svoje hlapze k' kmetam poslal obljubljeni sad terjati. Hudobni kmetje so hlapze popadli, jih slepli, in tudi

ene umorili. Gospod je hudobne kmete konzhal, in svoj vinograd drugim kmetam dal, kateri bi mu sad ob svojih zhalih dajali. Jesus potlej sraven perstavi: „Vam povem, de bo boshje kraljestvo od vas vseto, in bo dano drugimu ljudstvu, katero bo njegov sad perneslo.“ Mat. 21, 33, 43. Refnizhno je to bilo; nehvalešnim Judam je bila gnada odvseta, in nevernikam dana. Vfigamogozhni Bog tudi sdaj tako dela; namesti nehvalešnih, poklizhe druge v' svojo flushbo. Sato pravi sveti Pavel: „Vas opominjam, de gnade boshje bres sadu ne prejmete.“ II. Kor. 6, 1.

Lakomnimu in krivizhnimu Judeshu je bilo vshezh trideset srebernikov sa prodaniga Jesusa prejeti, pa kmalo mu je bilo britko, ker vest ga je pekla: sdaj bolj sposna v' peklenški jezhi svojo krivizhno hudobo. Sveti Matija je bil poklizan v' apostolstvo, v' flushbo velikiga terpljenja; on je ref neisrezheno veliko terpel, pa sdaj v' nebesih Boga hvali sa prejeto gnado, in vshiva vezhno plazhilo svojiga kratkiga terpljenja. Tako gre hudimu, tako dobrimu zhloveku: tako Bog vrazhuje svojim stvarcem po nesvestobi, ali svestobi. Slep kristjan sa majhen dobizhih, sa kratko veselje proda gnado boshjo, in obsodi svojo dusbo v' vezhno pogubljenje; rasvetljen kristjan raji veliko terpi, ko Boga rasshaliti, ker hrepeni po nebeskim kraljestvu. Premisli, greschno veselje je majhno in kratko, shtrafinga je velika in vezhna; terpljenje je majhno in kratko,

plazhilo je veliko in vezhno. Ubogaj tedaj preroka Davida: „Varuj se hudiga, in delaj dobro, de vezhno prebivalšhe v' nebesih imash.“ Pf. 36, 27.

Judesh je, kakor je bilo sgoraj rezhenó, s' malim sazhel, potlej zlo Jesusa uzhenika is lakomnosti prodal. Njegova terdovratna dusha se ni dala omezhati. Jesuf je vso njegovo hudobo vedil, vender mu je pred sadnjo vezherjo noge umival, velikanozhno jagnje je s' njim jedel, per vezherji ga je prijasno opominjal, potlej na vertu ljubesnivo kushnil, in ga zlo priatla imenoval, vender se Judesh ni dal od nobene dobrote premagati. Keršhanska dusha! varuj se Judesha posnemati. Varuj se majhnih grehov; ako se jih ne varujesh, te bodo v' velike perpravili, in tudi velikih se ne bošh bal, se jih bošh pervadil, in te bodo filno lahko v' peklenški bresen pahnili. De tako delezh ne pridešh; ubogaj svetiga Pavla: „Od vsake senze greha se sdershi.“ I. Tef. 5, 22. Zhe si gresihl, ne obupaj ko Judesh, ampak hiti se spokoriti, zhe so lih tvoji grehi veliki in nesnano ostudni, samoresh s' pravo pokoro odpusshanje sadobiti; pa tudi varuj se predersniga upanja, de ne bošh milosti bošhe nevreden.

M o l i t e v.

O ljubi Jesuf! v' velikim sirahu pred teboj klezhé vprašham: Kaj bo s' mojo dusho?

Zhe je Judesh, she odbran smed drugih, in namenjen v' apostolstvo, poslušhaviz tvojih svetih naukov, in prizha tvojih velikih zhudeshov, strashno padel, kako se samorem jest sanashati? Hudo posheljenje me lahko nevidama sapeljuje; huda skushnjava me lahko s' mozhjo vshuga, ker ni v' meni nizh sdraviga: sato se pravizhno bojim. O usmiljeni Gospod! prosim te, bodi moj varh, moj pomozhnik, in moj odreshenik; sakaj zhe si ti s' menoj, mi ne samore nobeden shkodoovati. Sveti Matija! prosi Jesusa same ubosiga greshnika, de se spokorim, v' njegovi flushbi stanoviten ostanem, in de ne bo njegova sveta kri nad menoj sgubljena. Sprosi mi gnado svojo veliko slabost prav sposnati, svoje hudo posheljenje serzhno premagovati, Jesusu stanovitno flushiti, in v' njegovo kraljestvo frezhno priti. Amen.

XXV. dan svezhana.

Sveti Ananija mashnik, in tovarshi marterniki.

Sveti Ananija je bil she mlad permoran mashnikov shegnovanje prejeti, ker je bil fosebniga svetiga shivljenja, pa ni dolgo zhafa te svete flushbe opravljal, ker je neverni zesar

Dioklezjan kmalo kristjane preganjati sazhel, in sveti Ananija je bil med prvimi zefarski-mu nevernemu oblastniku od neumnih never-zov perpeljan. Oblastnik ga je nagovarjal, de bi malike molil, on pa mu odgovori: Od mladosti molim praviga shiviga Boga; tiga bom molil do smerti, in ga upam vekomaj v' nebesih moliti. Oblastnik: Moli tudi nashe bogove. Sveti Ananija: Tiga ne storim; hu-dizhov ne bom molil. Oblastnik ukashe gna-ti svetiga Ananija v' tempel, kjer je bil velik slat malik; in gre sam sa svetim Ananijam, de bi ga permoral malika moliti; sato mu re-zhe: Moli tiga mogozhniga boga. Sveti Ana-nija mu odgovori: O revni zhlovek, ki v' gluho, mutašto, in slepo podobo verujesh! Oblastnik se je slo raserdil, in ga ukasal hu-do pretepati, in s' rasbeljenim shelesam po telesu shgati: Sveti Ananija ni nizh maral sa te hude bolezhine, in je Boga hvalil. Pro-fil je tudi Boga is serza, hudobnim neverzam rasvetlenje dati: po ti molitvi se je malik sver-nil, in rasdrobil. Oblastnik ga ukashe v' je-zho vrezhi, in mu jesti dati prepové. Varh je svešto to sapoved dopolnil, pa zhudno se mu sdi, de je sveti Ananija she vezh dni v' jezhi bres shivesha, pa vender sdrav, de na glaf moli, in tudi svojimu Bogu hvalo poje. Jezhar sam per sebi misli: ta zhlovek more od svojiga Boga imeti kako sosebno pomozh; odpré jezho, se vershe na tla, in ga sa pod-uzhenje v' pravi veri prosi. Sveti Ananija ga

je v' potrebnih refnizah poduzhil, in ga tudi karstil. Oblastnik je kmalo svedil, kaj se je sgodilo; ukashe soldatam obdva slezhi in v' veliko nalash sakurjeno pézh vrezhi; pa oba sta bila v' nji bres vse shkode, kakor nekdej nedolshni mladenzhi v' babilonski pezhi. Sedem soldatov je bilo sraven; ti osterme in glasno hvalijo vsigamogozhniga Boga; gredo k' oblastniku, in mu povedo velik zhudesh, in tudi mu pravijo: Bog kristjanov je mogozhnishhi od nashih bogov; on sam je pravi Bog. Oblastnik odgovori: zopernije so to! kaj velja, de una dva zopernika sta vas s' dnarjem napravila tako govoriti. Soldatje mu odgovove: *Kaj samoreta nam dati, ker nizh nimata, in sta naga v' ognji?* Perstavili so tudi: *Mi hozhemo pravimu Bogu slushiti, kterimu una dva slushita.* Oblastnik ves raskazhen je ukasal svetiga Ananijā, poprejshniga jezharja, in soldate terdno svesati, in v' morje vrezhi, kjer so svoje shivljenje sklenili. To je bilo v' letu 304.

N a u k.

Od slushbe in hvaleshnosti do Boga savolj njegovih dobrot.

Prav je odgovoril sveti Ananija nevernemu oblastniku. Od mladosti molim praviga shiviga Boga; tiga bom molil do smerti, in upam ga moliti vekomaj v' nebesih. Srezhen

sveti Ananija, kateri je resnizo govoril: Od mladosti molim praviga shiviga Boga, in tudi ga bom smiraj. Vlak je dolshan po lepim isgledu svetiga mafhnika Ananija praviga shiviga Boga moliti, in mu stanovitno flushiti. Bogu gre vsa hvala in pokorshina, ker on je stvarnik, in gospod nebes, semlje, angelov in ljudi. Bog je sato zhloveka stvaril, de mu flushi, in de s' svesto flushbo sadobi vezhno plazhilo. Boga is vsiga serza ljubiti, in mu is ljubesni svesto flushiti, je prva in narvezhi sapoved. Mi nismo sami od sebe, ampak Bog nas je stvaril; tedaj nismo sami svoji; moremo njemu flushiti. Bogu flushimo, kadar po njegovih sapovedih shivimo; zhe po njegovih sapovedih shivimo, bomo vekomaj frezhni. David prizhuje: „Blagor zhloveku! kateri ima vso svojo voljo v' sapovedih Gospod Boga.“ Ps. 1, 1, 2. Gorje nam! ako se svojimu stvarniku vstavimo. Mojses je tako govoril: „Ako ne bote sapoved Gospod Boga poslusnali, bodo vse kletve zhes vas prishle.“ V. Mojs. 28, 15.

Bog nas je hotel, ne le s' sapovedjo, ampak tudi s' dobrotami ljubesnivo permorati njemu samimu flushiti. Kaj smo mi bili pred nekterimi letmi? Nizh smo bili. Kdo nam je dal shivljenje, in vse? Ljubesnivi stvarnik vsiga. On nas je stvaril po svoji podobi, in nas je storil malo manj od angeljov, de ga sposnamo, hvalimo, mu flushimo, in ga molimo v' nebesih vekomaj. Nebo, semlja in vse stvari

osnanujejo vsigamogozhno milost boshjo. On nam je vse stvari podvergel, de bi bili mi njemu podversheni; sonze, semlja, vetrovi, voda, drevesa, shivina, in veliko drusiga nam flushi, de bi mi svojimu stvarniku flushili. David, to premishljeva je, je djal: Hvali Gospoda moja dusha, in nikar ne posabi njegovih dobrot. Pf. 102, 2. Tako moremo tudi mi.

Ako premislimo zhesnatorne prejete dobrote, moremo she bolj vneti biti v' dolshni flushbi Gospod Boga. On nam je dal neumerjuzho dusho po svoji podobi: on je bersh po pervim grehu obljubil, in potlej dal usmiljeniga odreshenika; gresniki smo bili po Jesusu s' vsim dobrim napolnjeni; pogubljenja smo bili vredni, on je umerl na krishu, de bi mi vezhno shivljenje dosegli; velikokrat gresnimo, vender Bog ne ravna s' nami po naslih hudobijah, temuzh nas poterpeshljivo zhaka, in dobrotljivo nam pomaga spokoriti se. Dobra mati bi ne samogla toljkanj usmiljena biti s' svojim edinim dobrim otrokam, kakor je Bog dober s' nami nevrednimi gresniki. Zhe te velike, ne saflushene dobrote premislimo, smo permorani hvaliti usmiljeniga Gospoda; in se sebno, ker vemo, de njemu nashe flushbe ni treba. Rezimo tedaj s' svetim Pavlam: „Bogu bodi hvala od vekomaj do vekomaj.“ I. Tim. 1, 17.

Kristjan! premisli, zhe si res Bogu hvaleshen. Ne flushih Bogu, zhe le rezesh,

Gospod! Gospod! Ne hvališ ga, zhe le praviš: Hvala bodi Bogu! Shivi po njegovih sapovedih, in le takrat bo tvoja hvala resnizna. Modri pravi: „Hvala ni lepa v' uſtih greſhnikov.“ Sirah. 15, 9. Premišli ſvoje ſhivljenje. Morebiti ſi ſvojo nedolſhnoſt ſhe v' otrozhji ſtaroſti ſaprazil; nameſti popraviti to veliko neſrezho, ſi poſlej hudobniſhi ſhivel; morebiti ſi druge ſlabo uzhil, jih pohujſheval, in pomagal hudizhovo kraljeſtvo raſſhirjati. Kako boſh ti hvalil Boga, ker je tvoje ſhivljenje vedna nehvaſeſhnoſt? Tebi rezhem kar Mojsel nehvaſeſhnimu ljudſtvu: Tako vrazhujſh Gospodu? V. Mojs. 32, 6. Vdaj ſe Gospodu, in ne permoraj ga tebe, ſvojo ſvar pogubiti; proſi:

M o l i t e v.

O ljubesnivi Stvarnik vſih, in vſiga! kako ſe ſamoremed pred teboj iſgovarjati? Tvoje dobrete ſo neisrezheno velike, moje hudobi-je tudi; moji grehi ſo ſami na ſebi veliki, pa ſo veliko hujſhi, ker ſim tebi veliko hudiga ſa veliko dobriga vrazheval. Svetniki ſo radi preſivali ſvojo kri, de bi tebi ſveſti oſtali, jeſt nobene ſtanovitnoſti v' ſkuſhnjavah niſim imel; zlo trudil ſim ſe in ſi perſadeval dobiti ſi perloſhnoſti tebe raſſhaliti. Zhudim ſe nad tvojo veliko poterpeſhljivoſtjo, in iſ tiga ſpoſnam, de nozhelſh mojiga pogubljenja; tudi de ſi mi perpravljien odpuſtiti, ako ſe ſpoko-

rim. O ljubesnivi Gospod! ne morem se vezh vstavljati tvoji neisrezheni milosti; premagano je moje nehvaleshno serze; hozhem, in obljubim tebi samimu flushiti. O vezhna dobrota! sakaj fim te tako posno sposnal? Obshaloval bom do smerti svojo gerdo nehvaleshnost, de usmiljenje sadobim, in po smerti tebe vekomaj hvalim. Amen.

XXVI. dan fvezhana.

Sveti Nestor, shkof in marternik.

Neverni zafar Dezi je ukasal kristjane neusmiljeno preganjati, Polio, zefarski oblastnik deshele Pamfilje, je v' mestu Magije nektore kristjane savoljo vere vergel v' jezho. Sveti Nestor, tistiga mesta shkof, ko dober ozhe je hodil saperte kristjane obiskovat, in vterjevat v' veri, de bi raji umerli, kakor vero sapustiti. To je bilo od nevernih oblastnikov prepovedano, vender se sveti Nestor ni bal nevarnosti savolj prida svojih ovzhiz. Neverzi so bersh sposnali, sakaj sveti Nestor h' kristjanam hodi, in so ga per oblastniku hudo satoshili. Polio, oblastnik ga je bersh ukasal prijeti, in pred se perpeljati. Kadar ga je imel pred seboj, ga je skušhal s' obetanjam velike zhaſti in bogastva od vere odverniti,

pa sveti Nestor mu je kratko in serzhno odgovoril: „*Raji se pustim drobno rasfekati, pre-den bi Jesusa sapustil.*“ Oblastnik se ni hotel s' njim besediti, ukasal pa je svojim flushabnikam ga neufmiljeno po vsem shivotu rasme-fariti. Oni so bersh ubogali, in kmalo je bil sveti Nestor poln ran in kervi. Oblastnik si sopet persadeva ga pregovoriti, in mu rezhe: „Ubogaj, in moli nashe bogove, de ne umer-jesh.“ Sveti Nestor mu odgovori: „*Jesusa ne sapustim, in rad umerjem, saj je tudi on is ljubesni sa me na krishu umerl.*“ Oblast-nik ga ukashe krishati. Sveti Nestor je vesel to hudo sodbo salfishal; krishan je bil, in she is krisha je ljubesnivo opominjal prizhejozhe verne vse sa Jesusa terpeti. Umerl je v' letu 251.

N a u k.

Sakaj blishniga ljubiti.

Sveti Nestor je ljubil svojiga blishniga, kakor sebe, ker je ljubil Boga is vsiga serza. On je ljubil is vsiga svojiga serza Boga; is lju-besni do njega je hude in smertne britkošti prestal, de bi svojo dusho svelizhal; ravno to skerb je imel sa blishniga, de bi s' stano-vitno boshjo flushbo svelizhanje dosegel. Kdor Boga ljubi, ljubi sebe in blishniga: kdor Bo-ga ne ljubi, ne more ne sebe, ne blishniga prav ljubiti. Sveti Nestor je hodil s' svojo ne-

varnostjo saperte kristjane obiskovat, in v' veri vterjevat: tudi v' smertnih teshavah na krishu ni jenjal svoje ljube ovzhize uzhiti. On je ref ljubil Boga zhes vse, sebe in blishniga pa savolj Boga. Taka je prava ljubesen, ognjena, mozna, zhlsta, sveta, delavna, stanovitna.

Kerfhanfka ljubesen je mesenim kristjanam nesnana. Oni ljubijo svojiga blishniga, kakor se neverniki med seboj ljubijo. Neverniki ljubijo svoje prijatle, dobrotnike, shlah-to, ali druge, tode le po natori. Veliko kristjanov ima enako ljubesen do blishniga. Oni ljubijo po natori prijasne ljudi; ljubijo blishniga is lakomnosti, is nezhistosti, is drugiga posheljenja. Ti natorni urshahi ne obstanejo smiraj, ampak se premenujejo; sato se premenuje tudi njih ljubesen do blishniga, ni stanovitna; ker ne savolj Boga, ampak le savolj sebe ljubijo blishniga. Taka ljubesen ni savolj Boga, temuzh soper Boga. Vem, moremo ljubiti tudi svoje prijatle, dobrotnike, in druge, tode ne po natori, in savolj sebe samó, temuzh, ker Bog sapové. Jesus pravi: „To je moja sapoved, de se med seboj ljubite, kakor sim jest val ljubil.“ Jan. 15, 12. Kdor fkerbi, de bi blishni svelizhan bil, ta ga ljubi po Jesusovi sapovedi.

Ljubi blishniga, ker je on podoba boshja. Vsi smo podoba boshja, in kdor sanizhuje blishniga, sanizhuje podobo boshjo, sanizhuje stvarnika. Ako bi ti sanizheval kralje-

vo podobo, bi sanizheval kralja; ravno to je rezhi, zhe sanizhujesh podobo boshjo, svojiga blishniga; sanizhujesh Boga. Ni gledati is zhefa je podoba, ampak zhigava je. Naj bo podoba is parsi, is lesá, is kamenja, is brona, is slata, nizh raslozhka ne dela blago, is kteriga je podoba, ampak raslozhik stori tisi, zhigar je podoba. Ravno to misli od blishniga: naj bo berazh, tvoje verste, ali visokiga stanu, ljubiti ga moresh, in ne smesh ne u storiti krivize, on je podoba boshja. Zhe se bogatimu perklanjash, revesha sanizhujesh, ne ljubish ne tega ne uniga. Ti zhasish lepo oblazhilo, in sposhtujesh bogastvo, ne pa podobu boshje, kakor govori sveti Jakop: „Nikar ne glejte na stan ljudi. Sakaj ako pride v' vash sahod mosh, ki ima slat perstan in belo oblazhilo, pride pa tudi ubog noter s' vmasanim oblazhilam, in v' tega gledate, ki je v' shlahtnim oblazhilo, in mu rezhete: sedi lepo sem; ubogim pa rezhete: tam stoj, ali sedi k' podnoshju mojih nog. Kaj ne, de sodite sami per sebi napak, in ste postali sodniki po krivih mislih.“ Jak. 2, 1 — 4. Bog je bogatiga in ubogiga stvaril po svoji podobi; tedaj vsakiga ljubi, in dajaj vsakimu, kar vsakimu gre is ljubesni do Boga.

Ljubi blishniga, ker on je tvoj brat. Vsi imamo le eniga stvarnika, le eniga Ozheta nebeshkiga; sato se moremo eden drugiga ljubiti. Lih to pravi prerok Jeremija: „Vsi imamo le eniga Ozheta; le en Bog naf je vse stva-

ril.“ Jer. 2, 10. Vsi smo bratje, in sestre v' Jesusu Kristusu: sa tuga voljo moremo med seboj sdrusheni biti s' saveso svete ljubesni, in tako bomo vredni udje ljubesniviga poglavarja Jesusa. Zhe bratje in sestre niso med seboj v' ljubesnivim miru, shaliyo svoje starše: ravno tako mi shalimo svojiga Ozheta nebesniga, ako ne ljubimo, ali prav ne ljubimo, ali zlo sovrashimo svojiga blishniga. Lih sato nas opominja sveti Pavel: „Bodite med seboj ene misli v' Jesusu Kristusu.“ Riml. 15, 15.

Kristjan moj! prav skerbno ohrani sapovedano ljubesen. Zhe se med teboj in blishnim hitro is nizhémernih urshahov ljubesen rasdere, to pomeni, de bleso ni bila dobra, ker je po besedah svetiga Pavla, ljubesen poterpeshljiva, in se ne da rasdrashiti. I. Kor. 13, 4. 5. Bodi dober, usmiljen, molzhezh, persanashljiv, pravizhen, in bosh lahko ohranil ljubesnivo edinost v' savezi miru. Zhe si tak, blishni se bo bal tebe rasshaliti, zhe te vender rasshali, bodi v' tim stanoviten, in bosh svojiga prenagliga blishniga hitro perdobil, sraven tuga bosh tudi od Boga veliko plazhilo prejel. Zhe pa hudo sa hudo vrazhujesh, bosh svojiga blishniga hudobnishiga storil, sebi pa bosh nepokoj napravil. Ubogaj svetiga Pavla, rekozhiga: „Ne daj se premagati od hudiga, ampak premagaj hudo s' dobrim.“ Riml. 12, 21.

M o l i t e v.

Ozhe nebeski! neisrezheno dobro bi bilo na svetu, ako bi se mi tvoji otrozi med seboj prav in možno ljubili, kakor si ti sapovedal; ta revna semlja bi se spremenila v' deshelo miru in veselja. Vsi bi bili ko dobri otrozi pod ljubesnivo oblastjo dobriga ozheta: blagor nam! zhe bi bila med nami prava možna ljubesen, bi bili med seboj sdrusheni s' možno savezo svete ljubesti v' Jesusu Kristusu; bi sleherni skerbel sa blisniga frezho, in svelizhanje, kakor je skerbel tvoj svesti flushabnik sveti Nestor. Daj meni, in vsem sveto, možno, dobrotljivo, stanovitno ljubesen do blisniga, de sapoved velikokrat ponavljena od tvojiga ljubesniviga Sina, in nashiga uzhenika Jesusa, svesto spolnujemo, in v' tvoje kraljestvo pridemo. Amen.

XXVII. d a n f v e z h a n a.

Ss. Julijan, Euni in Besa, marterniki.

Sveti Julijan je bil gosposkiga in bogatiga stanu; bogat je bil tudi per Bogu, ker je bil shive vere, in svetiga shiviljenja. On je svojo shivo vero in pokorsko Gospod Bogu skasal

v' dolgi in hudi bolesi, savolj ktere je neisrezhenó terpel; ta je bila filno huda, in nobeden se ga ni smel zlo mehko dotakniti. Neverniki so svedili, de je on kristjan; so v' njegovo hifho planili, in ga filili pred sodnika iti: ker pa savolj bolesi iti ni mogel, sta ga mogla dva flushabnika neki. Ta dva flushabnika sta tudi bila kristjana. Sodnik je sapovedal gospodarja in hlapza hudo martrati. Eden tih dveh flushabnikov je v' bolezhinah od vere odstopil; drugi, imenovan Euni, je bil stanoviten, kakor tudi njegov gospod Julijan. Oblastnik, de bi bogatimu Julijanu veliko sanizhevanje napravil, ga je ukasal na eno gerdo kamelo posaditi, in voditi po vsm mestu: neverno ljudstvo se mu je gerdilo in pazhilo, kamnje, in blato v' njega metalo. Neki soldat, Besa po imenu, je neusmiljene nevernike svaril, in odganjal, pa neverniki so is tiga sposnali, de je tudi on kershanške vere; bersh so shli k' sodniku, in ga per njem satoshili. Sodnik je sapovedal vse tri: namrezhi svetiga Julijana, Euna njegoviga flushabnika, in Besa soldata seshgati. Neverniki so bersh hiteli po dreva, so germado napravili, in te svete flushabnike Jesufove na nji seshgali. V' ognji so veselo dokonzhalí svoj tek v' letu 250.

N a u k.

Od flushbe Jesufove, in hudizhove.

Neverniki so menili, de so sveti Julijan Euni in Besa neumni in nesfrezhni, ker so na svetu veliko terpeli, in tudi sa vero umerli. Oni so tudi mislili, de je bil uni flushabnik svetiga Julijana moder in sfrezhen, ker je raji bogove molil, kakor umerl. Neverniki so lahko tako mislili, ker niso prav vedili od prihodniga vezhniga shivljenja; niso prav vedili, de bo po smerti pravizhna sodba, in pravizhno povernjenje po sedajnimu shivljenji. Ker so bili v' nevednosti vsiga tiga, so hiteli vse pozhutne veselja in sladnosti na tim svetu vshivati: so mislili, de je tako veselje dobrotljiv dar boshji. Nevernikam se ni treba zhuditi, ker oni so verovali nesframne bogove, naukov niso imeli, gnada boshja jim ni svetila, rojeni so bili v' slepi veri, spridena natora jih je tako uzhila. Zhuditi se je treba nad otrozi svetlobe, kateri imajo Jesusa uzhenika, in so v' njegovi sveti veri rojeni, vender hité po shkodljivih dobrotah, in skerbe svojimu telesu sfrezhi, kakor neverniki, kateri Boga ne posnajo. Mefenih kristjanov je veliko, in ti so imenovani od svetiga Pavla sovrashniki krisha Jesufovi-ga. Filip. 3, 18.

Kristjan! odgovori mi: Komu hozhesh flushiti, Jesusu ali hudizhu? Ti se morebiti zhu-

dish nad tim vprašanjem. Preden odgovorish, premisli dobro kakšna gospodarja sta eden in drugi, in kaj ti bota dala sa plazhilo tvoje flushbe. Jesus je tvoj gospod, in drugimu ne smesh flushiti, ker on drugiga sraven sebe nozhe. Premisli njegovo neisre-zhenost ljubesen, is ktere je sa-te, in sa vse umerl. On tebi sapové odpovedati se hudizhu, svetu, mesu. To je terdo in teshko tvoji spazheni natori, pa on ti hodi naprej s' teshkim krisham, in ti pomaga s' svojo gnado: sa plazhilo kratkiga terpljenja in premagovanja ti obljudi, in ti bo dal veliko, vezhno plazhilo v' nebesih. Hudizh sovrashnik vsiga dobriga sheli tebe v' svoji oblasti imeti; sato ti pushta vse veselje vshivati, vse hudobije delati; tudi te k' hudimu vabi in perganja. On ti lashnjivo pravi: Si slabe nature; se ne moresh premagovati; tudi drugi shivé tako; dokler si mlad vshivaj; se bosh potlej spokoril. Kaj ti bo on sa plazhilo dal? On ti ne samore nizh dobriga dati, ker dobriga nizh nima. Sa plazhilo kratkiga greshniga shivljenja pojdes k' njemu v' vezhno terpljenje. Sdaj premisli, in povej: Komu hozhes flushiti? Odgovorish: Jesusu hozhem flushiti.

Prav si odgovoril, pa to so le besede. Dolshan si flushiti Jesusu is vsiga serza in dushe, pa ni sadosti le praviti, le obljuditi: Jesusu hozhem flushiti. Ti moresh, kar si obljudil, s' delmi skasovati. Ti si se per svetim kerstu odpovedal hudizhu, njegovimu djanju, in nje-

govimu napuhu, pa morebiti ravno to delašh, zhemur si se odpovedal. Bog ni le sapovedal prav govoriti, ampak veliko bolj pravizhno delati. Kdor govori po veri, in shivi po svojih hudih sheljah, je lashnik, in ne pride v' nebefa. Ravno od tih pravi sveti Pavel: „Govoré, de Boga sposnajo, ali s' delmi njega tajé.“ Tit. 1, 16.

De se ne golufash, svoje shivljenje dobro premisli. Morebiti hodish po shiroki poti, ktera v' pogubljenje dershi. Po shiroki poti hoditi je shiveti po svoji sprideni volji. Ta pot je shiroka in gladka, ker ti je lahko in prijetno delati, kar te veseli. Po ti poti lahko hodish, ker slaba natora, ko derezha voda, te s' filo po nji saganja: pa premisli, kam grësh? Modri pravi: „Greshnikov pot je s' kamnam gladko nadelan, ali sadnizh pele v' pekel.“ Sirah 21, 11. Tebi se bleso sdi, de hodish po pravi poti, de prav shivish, in de bosh v' nebefa prishel. Zhe nosish Jesufa v' serzu, zhe si poln njegoviga duha; zhe ga ljubish, in njegove sapovedi is ljubesen do njega spolnujesh; zhe svoje hudo posheljenje devlesh pod postavo; in ti je njegova zhašt per serzu, si na pravim potu. Zhe pa ti ni skoraj drugiga mar ko rasfajati, norzhevati, s' neumnim svetam se rasujsdano veseliti, misliti, delati, kar spazhena natora uzhi, ne moresh biti na pravi poti krisha, in pokorjenja Jesusoviga, ker je sapifano: „Kdor po mesu shivi, ne more Bogu dopasti.“ Riml. 8, 8.

Zhe ne flushish Gospod Bogu, si nesrezhen, akoli ti je dobro na svetu. Nizh hujshiga bili ne more od tiga, ker nobeden ti ne samore pomagati, ako je vsigamogozhni Bog soper tebe. Poslushaj: Aman je bil prvi flushabnik mogozhniga kralja Asuera; silno oblasten, bogat, zhashten, srezhen je bil. Kralj je nad njim nashel veliko hudobijo, in ga je mislil hudo poshtarafati. Aman je v' velikim strahu, in desiravno bogat in mogozhen, je bil nesrezhen samo sato, ker kralj ni bil vezh njegov prijatel. Kralj ga je ukasal krishati, in na krishu je nesrezhno umerl. Kaj mu je pomagala posvetna srezha? Greshnik! odpri svoje dushne ozhi, shivi sveto, in bodi prijatel nebeshkiga kralja, de ti bo vekomaj dobro: zhe ne, ti bo vekomaj hudo.

M o l i t e v.

O Bog! sposnam de sim smotena in nestanovitna stvar; obljudil sim tebi flushiti; dolshan sim tebi pokoren biti, ako bi ravno ne bil obljudil, ker ti si moj stvarnik in gospod, vender le raji sim flushil hudizhu, svetu, sebi; s' besedo sim te klizal Gospoda, s' delmi sim te tajil; sim obljudil tebi flushiti, pa nadleshne skushnjave so moji slabi volji vbratile; velikokrat sim djal: Sdaj, sdaj, hozhem svoje shivljenje poboljšhati, vender ga nisim. O Gospod! bojim se savershen biti, pravizhno bi to bilo, vender she upam v' tvojo neskon-

zhno milost, in saupljivo prosim: „Usmili se me! pomagaj mi! de tebi samimu flushim, de stanoviten ostanem v' tvoji flushbi. To mi dobrotljivo dodeli po proshnjah svojih prijatlov, savolj smerti, in saflushenja vsih odrešhenika Jesufa. Amen.

XXVIII. dan fvezhana.

Sveti Marterniki kershanske ljubesni.

V tetu okolj 250 je bilo Rimsko zesarstvo s' strahno kugo od Boga obiskano, in pokorjeno. Deset let je ta huda shtrafinga morila neisrezheno veliko ljudi po mestih in vaseh, pa sosebno v' velikim mestu Aleksandrii. V' tistim velikim spazhenim mestu je nar prej bila velika lakota: potlej so se neverni meshzhanje eni soper druge spuntali in morili; mertve trupla so po vsm mestu nepokopane leshale: sa leto nefrezho se je kuga sazhela. Sveti Dionisi, shkof tistiga mesta, prizhuje, de ob zhasu te strahne kuge ni bilo drusiga flifhati kakor veliko jokanja in shalostniga krizhanja; ni bilo drugiga viditi, kakor umirajozhe in mertve, ne le po hishah, ampak tudi po vsm mestu. Kristjani so bili tudi v' tim sapopadeni, pa veliko bolj neverniki. Kristjani so se Bogu podvergli, in poslushili

njegove shibe k' svelizhanju, kakor sveta vera uzhi; ali neverniki niso spoznali, od kod je ta huda shiba; in ker so se neisrezheni smerti bali, so bili s' drugimi neusmiljeni. Nobeniga usmiljena ni bilo per njih; niso le prijatli prijatle, ampak tudi starshi otroke, in otrozi starshu pufhali bres pomozhi. Kadar so nad domazhim zhlovekam snamnje od kuge vidili, so ga bersh is hishe pahnili, in ga bres pomozhi pustili. Takrat se je ozhitno vidilo, koliko je vera Jesufova ljubesniva, in koliko je kerfhanfska ljubesen mozhna. Sgoraj imenovani sveti Dionisi prizhuje, de so bili vsi kristjani sploh eden drugimu usmiljeni, ljubesnivi, postreshljivi. Radi so obiskovali kushne verne, jim pomagali, in stanovitno do smerti stregli. Veliko jih je v' ti ljubesnivi streshbi sholelo in umerlo; vender dokler je ta strashna kuga terpela, so bili v' tim stanovitni, in so radi dali svoje shivljenje sa svoje bolne brate in sestré. Veliko duhovnov, in vernih je umerlo is ljubeshni do blishniga. Zerkev danf obhaja spomin letih marternikov kerfhanfske ljubeshni do blishniga.

N a u k.

Kaj pred bolesnijo, v' bolesni, in potlej delati.

Kuga je strashna shiba boshja. Nobeden je ne sapopade, zhe je ne skufha. Vzhasi je

vezh bolnih ko sdravih: premalo sdravih sa merlizhe pokopavati, hishe so prasne, ali polne bolnikov; ni pomozhi, ker vsaki ima smert pred ozhmi; vse je tiho, in shalofno. Ljubi moj! zhe ta huda shiba tebe ne sadene te bo sadela druga, in te v' vezhnost preselila. Zhe nobena nagla nefrezha tebe ne sadene, saj te bo bolesen v' vezhnost spravila. Umreti more vsaki. Sedijozhimu na zhashtilivim sedeshu, ko ubogimu je treba umreti. Sirah. 40, 3.

Desiravno moresh umreti, skerbi sa sdravje svojiga telefа, ker modri pravi: „Ni bogastva zhes bogastvo sdraviga telefа.“ Sirah. 30, 16. Ako hozhesh sdrav biti, shivi po sapovedih, ker rasujsdanje, poshreshnost, pijanzhevanje, togota, nesmera in druge enake hude rezhi, so telefа shkodljive. Shivi po sapovedih savolj Boga, tako bosh vshival dushno in telefа sdravje; hosh lahko shivel, in lahko umerl. Sdrava dushа v' sdravim telefа je sosebni dar boshji. Zhe si sdrav, bodi Bogu hvaleshen, in se sdravja poslushi k' spolnovanju dolshnost svojiga stanu. Ne hvali se nespametno s' svojim sdravim, ali mozhnim telefам, in ne skufhaj predersno svoje mozhi, ker Bog te lahko poniша, in v' bolesni bosh svojo nesmoshnost zhutil.

Zhe si lih mlad in sdrav, shivi sveto, de si smiraj perpravljen frezhno umreti. Ni jih bilo malo svezher sdravih, sjutraj mertyih.

Lahko te bolesen potlazhi, in naglo te spravi pred sodbo; zhe nisi poprej perpravljen, kakshina bo? Nobeden ne shivi smiraj; prihodni zhal je v' boshji oblasti; obsojenje v' grob je osnanjeno kraljam, in ubogim; dnevi tezhejo ko tekari; smert gresnikov je huda; smert je gresnikom sploh nagla, desiravno pozhasna, in desiravno dolgo leshé, ker se v' bolesni teshko spokoré. Tedaj: Zhuj, pravi Kristuf, „ker ne vesh ne dneva, ne ure svoje smerti.“ Mat. 25, 13. Porezhesh: Dosti sim jih vidil v' sadnji bolesni voljnih, poterpeshljivih, sgrevanih, akolihi, so prej bili hudobni in rasujsdani; tedaj tudi v' sadnji bolesni se lahko hudobnik spokori. Odgovorim: To je mogozhe, pa silno redko. Bolesen potlazhi tudi napuhnjesha, in ga vkroti, pa sama bolesen ne stori dobre pokore. Spomin velikih grehov, dushna nevarnost, in telesne bolezhine vkroté gresnika, pa le permoraniga Bogu podvershejo, samo gnada njegovo serze prav spreoberne. Ne sodi slabo gresnika, kateri ima v' bolesni spokorne snamenja nad seboj, pusti mertve v' miru; pa tudi nikar se ne sanashaj, in ne shivi hudobno is upanja v' sadnji bolesni se spokoriti. Bodi tedaj smiraj perpravljen, in ne odlashaj pokore. Kristuf pravi: „Srezhen hlapez! kteriga bo njegovi gospod perpravljeniga nashel.“ Mat. 24, 46.

Kaj ti je v' bolesni storiti? Ti si kristjan, in se moresh poslushiti slabosti telesa k' sdra-

vju svoje dushe: stori torej, kakor ti bo sdaj rezhenó. Verno sposnaj, de bolesen je bo-shje obiskanje, in saflusheno pokorjenje. Bog je dober, kadar ti sdravje ohráni, pa tudi, kadar te s' bolesnijo obishe. Zhlovek nar lo-shej v' bolesni svoje smote sposna, svoj na-puh, svoje slabosti, svojo lenobo, svoje gre-he. Ponishaj se pod vligamogozhno roko bo-shjo; sposnaj, de si usmiljeno in pravizhno pokorjen, in verno rezi s' Davidam: „Dobro je meni, de si me ponishal.“ Pf. 118, 71. Zhe je bolesen dolga in huda, bodi poterpesh-ljiv; bolj je dolga, huda bolesen, kakor pre-nagla smert. Ne hrepeni prevezh nepokojno po sdravji, pa tudi ne sheli umreti is nepo-terpeshljivoſti. Bog ve, kaj je tebi dobro, in potrebno, ti pa ne vesh; bodi tedaj njemu, dobrimu ozhetu, pokoren. V' bolesni pre-mišljuj svoje pretezheno shivljenje, Jesufo-vo terplenje in njegovo smert na krishu; daruj Bogu svoje terpljenje, in svoje shivlje-nje. Tako bo tvoja telesna bolesen dushe osdravila. Sirah. 31, 2.

V' bolesni jemli sdravila, ktere je Bog vſtvaril, vender toľko ne upaj v' nje, de bi svojo dushe v' nemar pufhal. Ni dobro, zhe prevezh v' sdravila upash; in ni prav, zhe jih terdovratno sanizhujesh. Ofkerbi bersh svojo dushe s' svetimi sakramenti, de sado-bish mirnish vest, in loshej prenesesh telesne bolezhine v' duhu pokore. Ne odlashaj ofker-beti svoje dushe s' sakramenti katoljške zer-

kve, posnejšhi te sna bolesen smotiti; ali pa zlo smert prehiteti. Ne poshli po duhovniga le savolj nadleshnosti svojih domazhih, ali prijatlov, ampak rad savolj svoje dushe. Ofkerbi tudi svoje zhasne rezhi, de po tvoji smerti ne bo prepиров ali toshba. Premisli, ali imash kako skrito butaro na vesti bodi si savolj blišnimu storjene krivize, ali pa kako druga-zhi. Odkrito rasodeni domazhim, ali drugim, kar jim je potrebno vediti, de ne bo nihzhe obshkodovan. Per svoji sadnji volji, ali *testamentu*, se ne pusti premagati od kakega prejetiga rasshaljenja; tudi ne smotiti se od mesene, slepe ljubesni; ampak vse pravizhno poravnaj. Ne sapusti ubogim, zerkvam, ali sa svete mashe s' krivizo do svojih domazhih, ali drugih; praviza je narprej, potlej usmiljenje. Zhe si premoshen, bodi usmiljen, in svoje dushe ne posabi. V' bolesni bodi voljan umreti, ali shiveti, kakor Bog hozhe. Vef zhas svojiga shivljenja si molil, in profil: Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji. Profi sdaj ko Jesus na vertu: Ozhe nebeshki! naj gre ta kelh od mene; vender ne kakor jest hozhem, temuzh kakor ti hozhesh. Moli in profi Boga, kakor ga je v' bolesni profil sveti Martin shkof: „Bog vsemi mojo dusho is sveta; zhe pa she samorem kaj dobriga delati, naj shivim, ne branim se terpljenja.“

Zhe se osdravish, bodi Bogu hvaleshen. Premisli potlej, kaj te je teshalo, in te peklo

v' bolesni, odpravi hudo, in delaj dobro, poboljšaj se refnizhno. Zhe si se lih osdravil, bosh vender le umerl ker si se osdravil, ne bosh smerti odshele; ti si smert le odloshil, morebiti sa majhen zhas. Ne delaj, kar jih veliko dela, de so po sadobljenim sdravji enakiga slabiga, ali she hujshiga shivljenja. Jesus, ki je 38 let bolniga zhloveka osdravil, mu je potlej rekel: „Glej, ti si sdrav: ne greshi vezh, de se ti kaj hujshiga ne sgoti.“ Jan. 5. 14, To je tudi tebi rezhen, de ne bosh nehvalesen svojimu sdravniku, usmiljenimu Bogu.

Imash bolnika doma? pomagaj mu po kershanfski ljubeshi. Tudi nesnanim, in ubogim si po svoji mozhi dolshan pomagati, veliko bolj domazhim. Ne bodi nikolj nevoljn v' streshbi bolniga blishniga, in tvoje usmiljenje bo usmiljenje od Boga sadobilo. Zhe per bolniku terpish, premisli, de on vezh terpi; in de bosh tudi ti postreshbe drugih potreboval. Ako imash bolnika nevarno bolniga, ne bodi mu is slepiga usmiljenja neusmiljen, ampak prijasno ga opominjaj se ofkerbeti s' svetimi sakramenti. Tudi savolj posvetniga premoshenja mu odkrito govori, in mu pomagaj, de od bolesni smoten napzhno ne ravna. Kader mu s' svetam pomagash, varuj se lakomnosti, in slepe ljubeshi; ne bodi mu nadleshen zhes pravizo, ampak sa pravizo, de ga napravish vse pravizhno ravnati. Opominjaj bolnika s' dobrimi in svetimi nauki sovrashni-

kam odpušiti, zhes grehe shalovati, vse bolezhine voljno preterpeti, de frezhno umerje.

M o l i t e v.

O moj Bog! dobro vem, de bo smert na vse prishla, in de bo mene, in vse v' neskonzhno vezhnost preselila, vender se malo perpravljam frezhno umreti. Vem, de bom le enkrat umerl, in de po smerti ni pokore k' svelizhanju, vender odkladam pokoro na prihodni zhas, na zhas svoje bolesni, v' kateri me bodo bolezhine in velike skerbi nadlegovale. Sposnam, de je to nevarno, in obljubim se sdaj prav skerbno perpravljati, in poravnati svoje dolge s' teboj, o Gospod! in tudi s' svojim blishnim. Prosim te dati mi duha pokore, de se ref spokorim, in milost od tebe sadobim, kadarkolj me bosh is tiga sveta poklizal. Tudi te prosim dati mi v' bolesni pravo poterpeshlivoost in potrebno pokorshino proti tvoji sveti volji. Sosebno te prosim dati mi zhas in perpravo svete sakramente katoljshke zerkve v' sadnji bolesni vredno prejeti, de sdrushen f' teboj, in s' krishanim Jesusam v' tvoji gnadi umerjem. Amen.

S u f h e z.

I. dan fufhza.

Sveta Eudozija, marterniza.

Sveta Eudozija je bila rojena od nevernih staršev: tudi ona je malike molila, in v' neveri filno rasujsdano shivela; ali potlej je ver- na postala, sveto shivela, in tudi sa vero umer- la. Ona je bila v' neveri rojena, shivela je bres vsiga strahu v' nesramnosti in nezhistosti: s' grehi je filno obogatela, in je mislila prav frezhna biti na svetu. Bog is fosebniga ufmi- ljenja jo je spreobernal, kakor bo sdaj rezhe- no. En dan je fhla v' hifho svojiga fofeda, kateri je bil katolifhke vere: on je ravno takrat bral svoji drushini od pravizhne sodbe boshje. Blagor ljudém, kateri radi berejo svete bukve! Neverna Eudozija je fkerbno poslufhala, in se zhudila nad tim branjem, ker ni nikolj nizh flifhala od tiga. Branje od pravizhne sodbe boshje je obudilo v' nji velik strah; gre domu, pa nikdar ne more is ferza spraviti, kar je brati flifhala, vfo nozh ni mogla safpati. Dru-

gi dan ona poshlje po soseda, in kadar on v' hišo pride, ga vpraša: Ljubi moj sosed! povej mi, je le vse res, kar si vzheraj bral od sodbe boshje? Nikolj nisim od tiga slis'hala, povej mi resnizo odkritoserzhno. Sosed ji odgovori: Res je vse, kar sim bral: vera uzhi, de Bog bo vsakiga pravizhno sodil, in mu pravizhno povernil po njegovim saflushenji. Potlej jo je uzhil bolj natanko od sodbe boshje. Dekle Eudozija she bolj prestrašhena ga skerbno vpraša: Kaj mi je storiti, de ne bom vekomaj obsojena? Sosed ji odgovori: Odpovej se malikam, vsimu hudimu shivljenju, verna kristjana bodi, in flushi pravimu Bogu. Ona je s' pomozhjo gnade vsiga voljna: sosed jo pelje k' shkofu, prijasno je bila od njega sprejeta, in vezh zhafa dobro poduzhevana, potlej keršhena.

Sveta Eudozija je skerbno shivela po sapovedih, de bi ohranila gnado svetiga kersta; shaloštna je smiraj bila svojih grehov, vender tudi vesela v' Gospodu: vso nezhimernost je opustila, hudih perloshnost se skerbno varovala, molila, in se postila rada: vse svoje bogastvo je ubogim rasdala. Njeni nesramni prijatli, po navadi hudobniga svetá, grosno rasferdeni savolj njeniga spreobernjenja, so jo per nevernim zefarskim oblastniku satoshili, de malike sanizhuje. Oblastnik bersh poshlje po njo, in si slo persadeva od vere jo odverniti; ker je pa ne more, jo ukashe s' mezham umoriti.

N a u k.

Sodbo boshjo premišljevati, in se k' sodbi perpravljati.

Neverna in rasujšana Eudozija se je spreobrnila, ker je s' gnado terdno verovala pravizhno sodbo boshjo. Sveto pismo prizhuje, de Feliks neverni Rimski oblastnik v' Judeji se je ves prestrašhil, kadar je sveti Pavel pred njim govoril od prihodne sodbe boshje. Djan. apost. 24, 25. O grešnik! sakaj je vera pravizhne sodbe boshje v' tebi mlazhna? Verujesh pravizhno sodbo boshjo, pa slabo shivish, in se nozhesh spokoriti; vender si bres strahu? Vedi, zhe se sdaj menj bojish sodbe, bolj se je bosh po smerti bal. Sodba boshja bo filno strashna grešnikam, sosebn pa hudobnim kristjanam. Salomon prizhuje: Grešniki vsi bodo prestrašheni, in njih lastne hudobije jih bodo toshile. Modr. 4, 20. Sveti Janes pravi: Grešniki bodo djali goram: Padite na nas, in skrite nas pred oblizhjem sedezhiga na tronu, in pred jeso Jagnjetovo. Skr. ras. 6, 16. Vsi grešniki bodo prestrašheni, pa hudobni kristjanje nar bolj, ker so Jesufa sposnali, njega dobrote vshivali, pa vender terdovratni v' hudobnim ostali. Grešnik! na sodni dan se ne bosh smejal hudobii; se ne bosh hvalil s' svojimi grehi, jih ne bosh isgovarjal; zhe si po slabih shivel, bosh s' njimi pogubljen. Sveti Pavel pravi: „Bog

bo vsakimu po njegovih delih povernil.“ Riml. 2, 6. Nobeden ne bo samogel tebi pomagati; nobeden ti ne bo sprofil milosti, zhe nifi milosti vreden. Salomon pravi: „Ne kralj, ne oblastnik se ne bo predersnil sodnika sa greshnika profiti.“ Modr. 12, 14.

Premisli, o kristjan! de Jesus bo sodil dobre in hude. On je svojo kri sa odreshe-nje vsih prelil: on odreshenik vsiga sveta, bo svet sodil. On je sapovedal svojim apostelnam prizhevat i ljudem od njega, de on je sodnik shivih in mertvih. Djan. ap. 10, 42. Vsi bo-mo vidili svojiga odreshenika in sodnika Jesu-sa, od kteriga smo prejeli, in prejemamo ne-isrezheni veliko gnado, in od njega bomo pra-vizhno sojeni. Jesus odreshenik vsih, prizha vsih dobrih in hudih del, bo sodnik vsiga, in vsih ljudi. Greschnik! sdaj ga sanizhujesh, in ga krishash v' svojim serzu: on ve, in mol-zhi, ali njegov zhas bo prishel, zhas pravi-zhniga povernjenja. Kadar je Joshef svojim nevoshljivim bratam rekel: „Jest sim Joshef od vas prodani;“ so ostermeli, akoravno jim je to prijasno rekel: kaj bosh ti, o greschnik! od-govoril, kadar ti Jesus porezhe: Jest sim Je-sus, kteriga si nehvareshno, in hudobno sani-zheval? Per svetlobi Jesusovi bosh vidil od njega prejete dobre, in svoje hudobije: pre-den bo sodba, bosh sam sebe obsodil. Sveti Pavel prizhuje: „Ker so greschniki prejeto re-snizo radovoljno sanizhevali, bo strashna sod-ba, in ognjeno moshtovanje zhes nje prishlo.“ Hebr. 10, 26, 27.

Premisli, o kristjan! de na dan sodbe bo vse rasodeto. Danjel prizhuje: „Bog odkrije globoke, in sakrite rezhi, ker ve, kar je v' tami, in luzh je s' njim.“ Dan. 2, 22. „Nizh ni skritiga, pravi Kristuf, kar bi se ne rasodelo.“ Mat. 10, 26. Zhe si nedolshen, zhe naskrivnim dobro delash; zhe si pokrivim obdolshen; zhe tvoje dobre dela hudobni slabo raslagajo; ne boj se, ker tvoja nedolshnost je snana Jesufu, in bo od njega rasodeta. Zhe ti hudo mislish, govorish, ali delash naskrivnim, tema ti ne bo pomagala: zhe savershesht pravizo, in golufno ravnash: zhe is napuha is hinavshine dobro delash, vse to bo rasodeto. Hudobnik pravi: „Okoli mene je temno, stene me sakrivajo, in nobeden me ne pase, koga se bom bal?“ Sirah 23, 36. Neumnesh! zhe te ne vidi nobeden, te vidi Bog, in on ti bo pravizhno povernil. Bodi tedaj ne le per ljudeh, ampak veliko bolj per Bogu pravizhen, ker hinavshina ne bo isgovor, temuzh dolg obsojenja.

Per sodbi boshji bosh, o gresnik! sposnal, kar sdaj nozhesh vediti in sposnati. Svetloba boshja bo rasodela, kar skrivash pred ljudmi, in kar je skritiga pred teboj. Ti veliko dolshnost do Boga, do sebe, do blishniga ne vesh: ne vesh v' zhim je pravo kershanfko shivljenje, in ne vesh dosi drusiga potrebna, ker ti ni mar vediti, in ker nozhesh prav poslushati besede boshje: ti v' obilnosti

svetih nauk ostajati v' nevednosti, kako bosti sgovorjen? vsi ti grehi is gresne nevednosti storjeni, bodo bres vsiga sgovora. Is sgoli hudobije si upal, de tvoje nesramne dela niso gresne: vest te je pekla, pa si se sposnani resnizi vstavljaj, de bi v' grehih mirno shivel: kako samore to bres pokorjenja ostati? Grehi, ki si se jih bal na spovedi rasodeti; v' nepokori opravljene obhajila; krivize svijazhno storjene; grehi tvojih otrok; in domazhih, kterim si pregledoval; vse nesramnosti, in vse hudobije bodo rasodete, in pokorjene od pravizhniga sodnika Jesusa, akoravno ti mislish ali pravis: To ni greh. Sveti Pavel prizhuje: „Nadloga in britkost zhaka dushe vsaziga, kteri dela hudo.“ Riml. 2, 9.

Perpravljaj se k' sodbi. Tudi pravizhni so se bali sodbe. Nedolshni Job je djal: *Kaj bom pozhel, kadar me bo Bog sodil? Kaj mu bom odgovoril?* Job 31, 14. Poslufhaj svetiga Petra: „Pravizhen bo komaj obstal, kaj bo pa s' gresniki.“ I. Petr. 4, 18. Premisli dobro svoje shivljenje, in se pravizhno sodi, de ne bosti od Jesusa neusmiljeno obsojen. Hiti popraviti vse smote, in krivize, delaj vreden sad pokore, de samoresni pravizhni jesi boshji oditi. Ne vesih ure svoje smerti, hiti se poboljsati; v' dobrim bodi stanoviten, de kadar gospodar pride, te najde zhuti. Kristuf pravi: „Blagor hlapzu, kteriga gospod perpravljeniga najde.“ Luk. 12, 37. Popravi svoje shivljenje po vsih sapovedih, in

shivi sveto, de zhe te nagla smert spravi pred sodbo, sadobish usmiljenje.

M o l i t e v.

O Gospod Jesus! ti mi osnanujesh svojo pravizhno sodbo, kako bo grešnikom strahna, in me opominjash se perpravljati k' sodbi le sato, de od tebe usmiljeno sodbo saflishim; vender le malo sim skerbel usmiljeno sodbo od tebe saflishati. Sahvalim te sa dobrotljivo opominovanje, poboljšhal bom svoje grešno shivljenje, de od tebe odpušhanje grehov milostivo sadobim. De se loshej spokorim, bom vedno imel pred ozhmi sklepe tvoje pravizhne sodbe: Pridite vi, moji prijatli, s' menoj v' nebesko kraljestvo: Poberite se, vi prekleti, od mene v' vezhni ogenj. Kaj bom jest od tebe saflishal? kam pojdem? s' teboj, ali od tebe? O ljubi Gospod! daj mi obilnost gnade, in ne sapusti dushe, sa katero si svojo sveto kri prelil. Sve-ta Eudozija! sprosi mi gnado od Jesusa, de vera sodbe boshje enako mozh ima v' meni, ko jo je imela v' tebi, de svoje slabo shivljenje poboljšham, v' dobrim stanoviten ostanem, v' gnadi umerjem, in si Jesusa prijasniga najdem. Amen.

II. dan fufhza.

Ss. Perpetua, Felizita, in tovarfhi marterniki.

Sveti Avgufhtin visoko povsdiguje te svete marternike, in ob njegovim zhaſu ſo ozhitno brali v' zerkvi popisovanje njih terpljenja, in ſmerti: tudi ſdaj ſte med ſveto maſho zhaſtito imenovane ſveta Perpetua in Felizita. Sveta Perpetua je bila viſoziga ſtanu, dva in dvajſet let ſtara, in vdova; imela je tudi ſhe majhniga otroka, kader je ſa vero umerla. Preden ſo jo v' jezho peljali jo je ozhe, ki je ajd bil, ljubesnivo proſil od Jeſusove vere odſtopiti in malike moliti, de ne bo umorjena; in ker je ſ' lepim ni mogel pregovoriti, jo je neufmiljeno pretepal. Perpetua ſe ni vdala, in bolezhine voljno preterpela; le bolelo jo je ſerze, de je bil ozha raſſhaljen. Vergli ſo jo v' temno in ſmerdljivo jezho, ktera ji je, kar ſama pove, ſtraſhna bila, in le miſel, ſavolj Jeſufa ſim tukaj, ji jo je prijetno ſtorila. Bogaſtvo, imenitni rod in ſhivljenje ſgubiti ji je bilo lahko, deſiravno je bila ſhe mla-da; ali ſvojiga ozheta in otroka, ki ga je ſhe dojila, ſapuſtiti, to ſo bile velike britkoſti. Kader je ozhe ſvedil, de jo bodo v' ſodiſhe peljali, tezhe v' jezho, joka, roke ji kuſhuje in klezhé jo proſi: *Ljuba moja hzhi! uſmi-*

li se mojih sivih las, usmili se svojiga ozheta, spomni se kako skerbno jim te redil, bolj kakor tvoje brate ljubil: Glej svojo mater, glej svojiga sina, ki ne bo mogel bres tebe shiveti; odpovej se svoji terdovratnosti, de vsi od shaloſti ne pomerjemo. Kako teshko je sveta Perpetua vse to premagala, ki je ozheta, mater in svojiga otroka perſerzhno ljubila; pa ſ' pomozhjo gnade boshje je vse preterpepela, in Jesusu sveſta oſtala. Rekla je ozhetu: „Moj ljubi ozhe! v' ſodishhi bomo vidili, kaj je volja boshja, vsi ſmo v' boshji in ne v' svoji oblaſti. Ker je Perpetua pred ſodnikam in ljudmi ozhitno povedala, de je kriſtjana in de malikov ne moli, je ozha otroka perneſil, ker je miſlil; jeſt ſe ji ne ſmilim, ſe ji bo ſaj otrok ſmilil, ki ga bo vidila in ſliſhala jokati, in ji rezhe: „Sarotim te, usmili ſe ſaj svojiga otroka.“ Shaloſtno viditi je bilo; ozha joka, otrok k' materi ſili, Perpetua shaloſtna pred ſodnikam ſtoji, ker vidi, de jih more ſapuſtiti. Torej jo ſodnik veſ omezhen ſazhne pergovarjati, de naj ſavolj ozheta in otroka Jeſusovo vero ſapuſti, in naj malike moli, de bo ſhe ſhivela. Ali ſtanovitna je oſtala v' Jeſusovi veri in ſodnik jo je obſodil, de jo bodo ſveri raſtergale. Od ſilne shaloſti ſmoljeni ozha potegne svojo ljubo hzhher ſpred ſodnika, kteri mu ſapove prozh iti; ker ſe pa ni mogel od nje lozhiti, je ſapovedal ga ſ' palizo vdariti. Perpetua to viditi ſavpije: „O huj! je mene

*ta vdarez spekel, ko ozheta; kako me bo-
li, de s' mojim starim ozhetam savolj mene
tako gerdo delate.*" Ker se nikakor ni dala
premakniti od ljubesni do Jesufa, so jo divji
kravi vergli, in ko jo ni s'he do dobriga u-
smertila, jo je rabelj s' mezham prebodil, in
je shla is shalosti v' vezhno veselje. — Ravno
tako se je s' njenimi tovarshi sgodilo.

Sveta Felizita je bila flushnja, mlada,
in serzhna kristjana. Tovarshi tih so bili Ri-
vokat, Saturnin, Sekondol in Satur. Tudi
ti so bili mladi, in shive vere. Vsi ti so bili
v' smerdljivo tamno jezho versheni. Zhes ene
dni so bili peljani pred oblastnika Hilarijana,
in sprashani; pa vsi so neprestrafheno spo-
snali Jesufa, in s' enim glafam rekli: „Raji
umerjemo, ko njega sapustiti.“ Neverni ob-
lastnik je vse sverinam obsodil, vender so bili
poslani v' jezho do odlozheniga dneva. V'
jezhi je Sekondol umerl, in pred svojimi sve-
timi tovarshi shel v' nebesa.

Neverniki so navado imeli obsojenim obil-
no in ozhitno vezherjo dajati pred smertjo:
tudi tim so jo napravili. Ti sveti marterniki
so ozhitno pa malo vezherjali, veseli so bili,
in le pogovarjali se od svoje prihodne srezhne
smerti. Neverniki so okolj njih stali, pa sve-
ti Saturnin jim je serzhno rekel: „Danf se
nam skasujete prijatle, jutri bote nas'hi so-
vrashniki, pa glejte dobro nas'he obrase, de
nas bote spospali na sodni dan.“ Eni is never-
nikov so shli shalostni prozh, eni so se spreo-

bernili. Drugi dan od soldatov, in od neverniga ljudstva spremljevani so šli k' smerti: veseli so bili vsi, in so tudi rekli oblastniku Hilarijanu: „Ti si nas obsodil, pa bosh tudi sojen od vsigamogozhniga Boga.“ Neverno ljudstvo se je raserdilo nad njimi savolj tigarfnizhniga govorjenja, in je sodnika profilo, de bi bili gajshlani. Sveti marterniki so hvallili Boga sato. Oni so bili veršeni sverinam, pa le sveti Satur je bil od njih umorjen, drugi so shivi ostali, pa oblastnik je svojim flushabnikom ukasal vse s' mezham pomoriti: serzhno in veselo so umerli.

N a u k.

Od svetih marternikov sploh.

Ti sveti marterniki so si v' dobizhik shteli sa Jesusa terpeti in umreti; so tudi serzhno in veselo umerli, de bi Jesusu ostali svešti. Ne le ti, ampak neisrezheno veliko drusih kristjanov je rado umerlo sa vero: bogati, reveshi, moshki, shenske, odrasleni, majhni so radi dali svoje shivljenje sa Jesusa. Bog je perpushal hudo perganjanje nevernikov zhes svojo zerkev, de bi ona od kervi svetih marternikov prizhevanje imela, in de bi vsi spsnali boshjo pomozh nad njo. Tristo let je bila zerkev preganjana; zhe je bilo vezh kristjanov umorjerih, vezh kristjanov je bilo: njih zhudeshi, njih stanovitnost, njih smert je bilo

rodovitno seme drusih kristjanov. Vsi so lahko spoznali, de to ne more biti od ljudi, temuzh je od Boga.

Jesuf Kristuf poglavar zerkve je hotel biti umorjen od hudobnih, de bi svojim vernim sgled dal nepremagljive serzhnosti v' terpljenji savolj pravize. On je poslal svoje aposteljne ko krotke ovze med neusmiljene volkove; tudi pravil jim je, de bodo sovrasheni, in umorjeni savolj njegoviga imena, kar je ref bilo, Bersh v' sazhetku in potlej so Judje in neverniki preganjali, in morili Jesufove verne, ker so neumno mislili Bogu prijetno flushbo storiti. Neusmiljen zesar Neron je umoril veliko kristjanov s' mezham, s' ognjem in drugazhi. Drugi neverni zesarji so si slo persadevali pokanzhati zerkev boshjo, sosebno so morili duhovne, de bi verni bres pastirjev ostali: so skerbno povsod iskali sveto pismo in ga feshgali, de bi verni bres te pomozhi ostali. Neverniki so veliko kristjanov v' morje pometali, veliko jih je v' jezah od smradu, od lakote, od vsiga hudiga pomerlo: ene so sa noge obeshali, de so po vezh dni shivi viseli; nektere so per majhnim ognji pekli, drugim so odsekali nos, ushesa in shnable, potlej jih poslali v' jame rudo kopati: druge so she drugazhi martrali, kakorkolj so si smisliti mogli. V' Persii so navado imeli kristjane svesane v' globoke jame devati; notri so metali misli, in druge majhne shivali, od kterih so bili s' zhasama umorjeni. To je le flishati strashno,

vender malo, malokteri je od vere odstopil, sploh so bili per tazih hudih bolezhinah stanovitni, in so radi umerli sa Jesufa.

Mozh gnade Jesusove je bila ozhitna sosebno per otrozih, kterih dosti je bilo umorjenih sa vero. Dva sveta brata Just in Pastor, rojena na Shpanskim sta shivljenje dala sa vero, prvi v' trinajstim, drugi v' devetim letu. Eulaliya rojena v' Portugalu je bila okolj trinajst let stara, kadar je v' hudih bolezhinah serzhno umerla savolj Jesufa. Sveta Priska Rimaska deviza je tudi le trinajst let stara umerla sa vero. Sveta Nesha ravno tako je v' trinajstim letu s' svojo smertjo prizhevala od katoljske vere. Sveti Ziril je le enajst let star umerl savolj Jesufa. Ti in drugi so bili v' majhni starosti prizhevavzi Jesusovi uprizho nevernikov. Od kod so imeli to prezhudno mozh? Oni so jo dosegli is nebes. Zhlovek is svoje mozhni ne samore tiga, le mozh boshja napravi slabiga zhloveka sanizhevati svoje premoshenje, sapustiti svoje prijatle, in dati svoje shivljenje sa nevidne prihodne obljubljene dobrote.

Kristjan! premisli dobro veliko terpljenje svetih marternikov, ali prizhevavzov Jesusovih, in uzhi se od njih svesto flushiti Bogu; raji vse sapustiti ko njega rasshaliti. Zhe bosh sveto sovrashil svoje shivljenje, bosh sadobil vezhno shivljenje. Stori, kar Bog po modrim sapove: „Bodi stanoviten na Gospodovi poti.“ Sirah. 5, 12. Tudi: „Bojuy se

sa rešnizo s' vso mozhjo do smerti.“ Sirah. 4, 33. Ne boj se ne sasmahevarzov, ne hudobnih, ne neusmiljenih, ne mogozhnih, ne nobeniga, ampak ostani svest Bogu. Ako je kaki kristijan v' hudih bolezhinah odstopil od vere, ni bil isgovorjen; veliko menj si ti isgovorjen, ako gresbisth, in od Boga odstopisth savolj besedi neumnih. Poslufhaj, kaj Jesus govori: „Kteri bo mene pred ljudmi satajil, tiga bom jest satajil pred svojim Ozhetam, kteri je v' nebesih.“ Mat. 10, 33.

M o l i t e v.

O Jesus vojvela marternikov! ako jest premislím, kaj, in koliko si ti terpel is ljubesni do mene: ako premislím, kaj in koliko so tvoji sveti apostelni in marterniki serzhno terpeli is ljubesni do tebe, se framujem svoje gresbne nestanovitnosti. Jest sim ti persegel svestobo, ker ti si moj Gospod. Ti si mene is velike milosti najel sa plazhilo vezhniga shivljenja. Obljubil si, in dal mi bosh nebeshko kraljestvo, zhe tebi svesto flushim, vender moja velika spazhenost me lahko napravi soper tebe gresbhati. Ponishno te prosim, daj mi serzhno stanovitnost, de po isgledu tvojih svetih marternikov nikdar ne odstopim od tebe, de premagujem vse sapeljive skuflhnjave, in de pridem v' vezhni mir, kjer nobenih skuflhnjav ne bo. Amen.

III. dan fufhza.

Sveti Marin vojsihak, marternik.

Akoravno je bil zesar Galjen prepovedal preganjati kristjane savolj vere, vender neverno ljudstvo, in neverni oblastniki vneti sa prasno zhaft svojih ismishljenih bogov niso jenjali, slasti v' daljnih deshelah, kristjanov preganjati in moriti. To prizhuje, de zerkev tudi pod mirnimi zesarji ni popolnoma miru imela. Ravno pod sgorej imenovanim mirnim zesarjem Galjenam je sveti Marin bil umorjen sa vero. On je bil imenitniga in bogatiga rodu, in sraven svešt vojsihak. Ahej oblastnik v' mestu Zesareji v' Judeji je svetiga Marina v' veliki zhafti imel savolj njegove sosebne serzhnosti, in ga je hotel visoko povsdigniti; neki drugi vojsihak ga je is nevoshljivosti satoshil per oblastniku, rekozh: Marin je namenjene flushbe nevreden, ker je kristjan. Oblastnik bersh poklizhe svetiga Marina, in ga vprasha: Kakshne vere si ti? Sveti Marin mu serzhno odgovori: Jest sim kristjanske vere. Oblastnik mu ojstro rezhe: Tri ure ti dam odloga premisliti ali svojo vero sapustiti, ali pa umreti. Shkof tistiga mesta, imenovan Teotekni, je to svedil, je shel svetimu Marinu naproti, ga je peljal v' zerkev in ondi rekel: Marin! kaj si bosh sbral, zhaft sveta, ali prijasnost Jesusa?

Sveti Marin bersh odgovori: „*Jesufa si svolim.*“ Shkof mu rezhe: „Bodi stanoviten Bogu, on te bo mozhniga storil, in ti bo dal sebe sa plazhilo, pojdi v' miru.“ Sveti Marin gre is zerkve neravnost pred oblastnika, in serzhnejshi ko poprej mu rezhe: „*Raji vse terpim, preden bi se odpovedal Jesufu.*“ Oblastnik ga je ukasal peljati, in umoriti. Sveti Aster, bogat shlahetni Rimski gospod, je vprizho nevernikov njegovo sveto truplo vsel, in ga zhashto pokopal v' letu 261, ali 262 po Jesufovim rojstvu.

N a u k.

Od stanovitnosti v' boshji slushbi.

Sveti Marin je vsm dal sgled serzhne stanovitnosti. On je bil bogat, pa ni ljubil bogastva: on je bil vojsihak pod nevernim zesarjem, vender je vse svoje kristjanske dolshnosti dopolnoval, kakor jih vera uzhi, pa zhes boshjo sapoved ni hotel nizh storiti, raji je umerl. On je bil frezhen pred ozhmi sveta, pa je bil she bolj frezhen per Bogu, kader je vse sgubil savolj njega. O frezhna njegova stanovitnost! kadar mu je bilo rezhenost: Sberi si, povikshan biti v' veliko zhasht, ali umreti; si je raji sbral smert sa resnizo, ko frezho s' greham. Kar je govoril, je bila zhishta resniza, ker je umerl, de bi Jesufa ne rashalil.

Ljubi grešnik! premisli, kakšno voljo imaš greh opustiti, in Bogu flushiti? Ti velikokrat obljubiš svestobo vsigamogozhnimu Bogu, pa kakor majhen otrok hitro posabiš storjene obljube. Kaj misliš, od kod je tvoja grešna nestanovitnost? Od tod je, is tvoje majhne shaloſti zhes grehe, ker tvoje serze je premalo sgrevano is ljubesni do Boga, sato nima ſtanovitnoſti. Zhe duſha reſnizhno ſovraſhi grehe, je tudi ſtanovitna v' dobrim. Sovraſhtvo zhes grehe isvira is praviga ſapopadka, ki ga zhlovek ima od njegove hudobe, in sato terdno ſklene ne vezh greſhiti; in ne ſklene le ne vezh greſhiti, ampak ſe tudi greha reſnizhno varuje. David je is vſiga ſerza ſovraſhil grehe, sato pa je tudi reſnizhno djal: „Sim ſklenil in perſegel ſapovedi tvoje pravize dershati.“ Pf. 118, 106. Tedaj ti sato grehe ponavljajſh, ker jih premalo ſovraſhiſh: perſadevaj ſi pravo ſhaloſt od Boga ſadobiti, in boſh ſtanoviten.

Stanovitna ſveſtoba v' boſhji flushbi je potrebna, in ta prizhuje od ljubesni do Boga. Kaj pomaga vediti ſvoje dolſhnoſti, obljubiti ſtanovitnoſt, in ponavljati obete, zhe vender ni nobene ſtanovitnoſti? Veliko greſhnikov ob velikanozhnim zhaſu obljubi ſvoje ſhivljenje poboljſhati, vender poboljſhanja ni: zhes malo zhaſa ſe ſopet raſodeva njih ſtara hudobi-ja, kakor poprej v' prijaſnoſti, v' nezhiſtoſti, v' krivizi, v' nevarnih perloſhnoſti, v' navadnih grehih. Morebiti ti ravno tako delaſh.

Obljubish: Raji hozhem vse sgubiti, in vse terpeti, ko Boga rasshaliti, pa hitro raji Boga shalish, ko poterpeti majhniga sanizhevanja; ali rasshaliti majhniga zhloveka, ali si majhno filo storiti. Tebi in slehernimu gresniku pravi modri: „Sin! si gresnil? ne gresni vezh.“ Sirah 21, 1. Ta stanovitnost je potrebna, in jo imash, zhe ljubish Boga is vse dushe.

Nizh ti ne pomaga le sheleti, le obljuditi poboljšanja, ampak se moresh tudi poboljšati, in v' dobrim stanoviten ostati. Po grehu si shalosten, in obljudish se ga varovati, pa sopet gresnish: si sopet po navadi shalosten, vender po navadi ponavljash grehe, ne le majhne tudi velike. Ta gresna nestanovitnost je v' tebi, ker nozhesh vsiga storiti, in se vsiga varovati, kar ti Bog sapove in prepove. Ti premalo premishljujesh boshje refnize, ktere bi te s' boshjim shraham napolnile, premalo molish; mehko shivish, ne opustish slabih perloshnost, si rad per slabih, nozhesh svojiga slabiga telefa pokoriti; se ni treba tedaj zhuditi, de se per slabih hudobi je navsamesh, in de v' skušnjavah gresnish. Ti se s' svojo slabostjo sgovarjash, in tvoja slabost te obsodi, ker nozhesh storiti, in se nozhesh varovati, kar ti Bog sapove in prepove. Ti si slab, in sam si nakopavash skušnnav, ker ljubish greh. Kako bosh sgovorjen? Ne moresh sgovorjen biti, in ti morem s' prerokam Oseam rezhi: „Sam si kriv svojiga pogublenja.“ Os 13, 9.

De v' vezhno nesrezho ne pridešh, premishluj vezhne resnize, prosi is serza Boga, bodi ponishen, shivi v' strahu, varuj se nevarnih perloshnost, imej serzhnost, vojfkuj se serzhno zhes hudo poshelenje, tako bosh premagovoviz. Neisrezheni mozhne so greshe navade, pa s' gnado boshjo jih samoresh premagati, delaj, kar sim prej pravil, in Bog te ne bo sapustil; greh ti bo zhedalje bolj ostuden, dobriga se bosh pervadil, in dobro delal; potlej bosh lahko in stanovitno flushil Bogu. Ne obupaj nikolj, pa tudi bodi pridn, in verjemi, de bo tvoje serze od veselja poskakovalo savolj boshje pomozhi. Ps. 12, 6.

M o l i t e v.

Usmiljeni Gospod! kaj bo s' menoj? jest sim terdno upal, de vsi moji grehi so bili na spovedi odpushteni, pa moja premajhna shalost, in nestanovitna volja mi prizhuje drugazhi. Premalo sim sovrashil svoje grehe, terdne volje nisim bil varovati se jih; v' bude perloshnosti sim radovoljno hodil, in od tod je moja gresna nestanovitnost v' dobrim. Vem in sposnam, de sim pogubljenja vreden, vendar upam v' tvojo neskonzhno milost, in is tega upanja te prosim, daj mi svojo gnado, s' ktero bom vse samogel: daj mi sposnati tvoje neisrezhene dobre, in obshalovati filno hudobno greha, de ga is ljubesh do tebe is serza sovrashim, in se ga varujem. O sveti Ma-

rin! ti serzhni vojshak Jesufov, sprosi meni tako serzhno voljo, kakorshno si ti imel, de stanovitno in neprestalsheno slushim Bogu, de umerjem raji, ko njega rasshalim. Amen.

IV. d a n f u f h z a.

Sveti Kasimir.

Sveti Kasimir je bil tretji otrok poljskiga kralja Kasimira III. tega imena, in brumne Elisabethe kraljize, hzhere zesarja Alberta II. tega imena. On je bil rojen peti dan kosaperska v' letu 1456. Kraljiza Elisabetha njegova poboshna mati je mozšno skerbela svojiga sina Kasimira v' vsi poboshnosti srediti, sato ga je preskerbela s' modrim in svetim uzhenikam, de bi bili on in drugi njeni otrozi s' boshjim straham napolnjeni. Kasimir je raji od vsih drusih bratov posluschal in ubogal svojiga svetiga uzhenika; on she otrok je ljubil, in se bal Boga, is ljubeshni do Boga se je skerbno varoval tudi majhnih grehov, in vsiga, kar bi bilo samoglo njegovo dusho spazhiti. Kadar je sposnal, de je zhisto shivljenje Bogu nar prijetnishi, si je persadeval zhistost ohraniti, in bil je tudi zhiste dushe in zhistiga telefa. De bi bil smirej zhist, je pokoril svoje mlado telo; je velikokrat leshal na tleh; se je rad

pošil in dolgo je molil; naskrivnim je nosil ojsre oblazhila; velikokrat je vstajal po nozhi Boga hvaliti; v' zerkvi je bil ves samaknjen, in per vsih rezheh je bil rasgled modrosti in poboshnosti. Nar slajshi mu je bilo premishljevati resnize svetiga pisma, ljubesen in smert Jesufovo, in druge resnize svete vere: v' tim premishljevanji se je zhedalje bolj vnemala njegova dusha, in v' obilnih solсах je svoje molitve opravljal. Sosebno je upal v' proshnjo Marije, in se ji serzhno perporozhal, de bi po nje proshnji obilnost vsiga dobriga od Boga prejemal.

Sveti Kasimir je bil poboshen v' resnizi, ker je bil s' Bogam sdrushen s' saveso mozhe ne ljubesni, tudi je bil moder, prijasen in usmiljen s' blishnim. Prava poboshnost ne stori zhloveka zhudniga, terdiga, neusmiljeniga, neperljudniga, ampak dobriga; usmiljeniga, prijasniga. On je bil ponishen s' vsimi, usmiljen s' ubogimi, nobeniga ni sanizheval, vsaziga je pohlevno v' potrebi svaril. On je bil prijeten Bogu in ljudem. Srezhno bi bilo poljsko kraljestvo, ako bi bil sveti Kasimir sa svojim ozhetam nastopil, on bi si bil slo persadeval sa zhasno, in she bolj sa vezhno srezho svojih podloshnikov, pa Bog, kteriga poti so neisvedljive, ga je poklizal k' sebi. Nevarno je sholel, in lahko se ve, koljko de so sdravniki fkerbeli is bolesni mu pomagati, pa njih persadevanje je bilo sahtonj. Sdravniki so mu nasadnje svetovali perpomozhik, ki je

bil soper njegovo dobro vest, pa on je hotel raji nedolshen umreti, kakor si pomagati s' graham is bolesni. Umerl je, ali saspal v' Gospodu zheterti dan tiga mesza v' letu 1484, ofem in dvajset let star. Sto in dvajset let po njegovi smerti so odperli njegovi grob, nashli so njegovo sveto truplo zelo in dishezhe. Bog je po njem velike zhudeshe delal.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Poboshnost je lepa in potrebna vsim, vendar je she lepshi per bogatim zhloveku. Revesh, rojen in srejen v' terpljenji, se loshej varuje sapeljivosti sveta, pa bogatinu se dobrote in sladnosti sveta tako rekozh ponujajo, ga obdajajo, in ga lahko sapeljajo, ker spridenata natora je vsiga tiga lazhna. Uboishtvo je fizer dobro, vendar ne pomaga, zhe je dussha zhastti, bogastva, ali sladnosti lazhna. Ubog s' svojim revnim stanam sadovolen in poterpeshljiv bo lahko svelizhan, ker pravi sveti Gregor: „Uboishtvo je varh nedolshnosti, in bramba pred hudobijo.“ Bogastvo desiravno je rodovitno velikih skufhnjav, kakor boshja beseda prizhuje, je ravno sato svetost bogatina velike hvale vredna, ker nedolshno shivi v' fredi skufhnjav. Sveti Kasimir je bil bogatim in mogozhnim lep sgled vsiga dobriga. On je bil kraljevi sin, vendar je bil poni-

shen, vſim uſmiljen, ſe ni ſramoval dobrih kriſtjanſkih del, Boga je hvalil tudi ozhitno, in je po vſih ſapovedih v' priſho vſih ſhivel. Blagor ſvetu; zhe ſo mogozhni oblaſtniki v' reſnizi brumni!

Starifhi naj ſoſebno ſkerbé ſvoje otroke s' ſvetim ſhivljenjam, in s' ſvetimi nauki uzhititi bogabojezhe ſhiveti. Ako ſo otrozi dobri kriſtjani, bodo oni odrasleni veliko dobrega delali. Dober kriſtjan ima ſkerb ſa zhaſt boſhjo, tudi ſa prid deſhele in ſleherniga zhloveka. Dober kriſtjan je pokoren Bogu, in ſvojim oblaſtnikam ſavolj Boga, je dober deſhelam, pravizhen oblaſtnik, in priden v' vſim. Bogatini imajo navado ſvoje otroke s' uzheniki ofkerbeti, to je prav, vender oni ne ſmejo ſvojih otrok v' nemar puſhati. Naj vsamejo uzhenika modriga in ſvetiga, de ima modroſt ſvetih. Otroke uzhati po volji boſhji ni lahka rezh. S' otrozi ſe more reſ po otrozhje ravnati, vender tako, de oni ſpoſhtujejo, ljubiſo in ubogajo ſvojiga uzhenika. Se more natanko ſvediti mozh njih uma, de ne bodo preobloſheni; tudi je potrebno ſpoſnati njih natoro, de niſo nepremérjeno ſtrahovani, ali njih ſamovoljnoſti puſheni: ſe more natanko ſpoſnati, zhe njih pogreſhki iſvirajo iſ hudiga, ali iſ nedolſhne ſlaboſti. Neisrezhene modroſti je treba v' tim teſhkim opraviſu, pa ſvete modroſti, de otroke ljubeshnivo napeljuje v' ſvetoſt in dopolnjenje vſih dolſhnoſt ſvojiga ſtanu. Taziga uzhenika je odbrala pobolſh-

na kraljiza Elisabeta svojimu ljubimu otroku Kasimiru, sato je on bil rodoviten vsiga do-
briga. Starshi naj delajo, kar je ona, naj
spofhtujejo uzhenika svojih otrok; vprizho njih
naj terdo sapovedujejo spofhtovati in ubogati
ga; naj pufhajo modrimu uzheniku vso ob-
last zhes otroke, de nobene potuhe nimajo,
in de so permorani pod pametno pokorshino
shiveti. Moder in svet uzhenik bo per tazih
veliko dobriga storil, in si bo persadeval jih
sopet roditi, dokler Kristusovo podobo dobé.
Gal. 4, 19.

Zhe hozhesh, ljubi otrok! frezhen biti,
jemli na-se, po isgledu mladenzha Kasimira,
svete nauke, in lepe sgledé svojih starshov
in uzhenikov. Ubogaj is serza rad svoje star-
she in uzhenike, in le tako bosh moder, pri-
den in poboshen. Skerbno se varuj majh-
nih grehov, in ne bosh nikdar greshil smert-
no. Ljubi zhistost, de bosh zhistimu Bogu
vshezh: ohrani jo skerbno, premishljuj mozh
boshje resnize, smerti, in terpljenje Jesuso-
vo: tudi s' gorezho molitvijo, s' ponishnostjo,
s' framoshljivostjo, s' boshjim straham, in ve-
dno misli, Bog me vidi. Beshi pred vsm,
kar te samore spazhiti, koljkor je mozh. Ti
si sam sebi skushnjava, ker si slabe nature;
kako pa bosh obstal, zhe poslushash rasujsdan-
e; zhe si nepotrebeno prijasen s' drugim spo-
lam; zhe si hudosheljnih ozhi. Posnemaj sve-
tiga mladenzha Kasimira, kteri je hotel raji
umreti, ko zhistost sgubiti. Svari serzhno

hudobne; ne boj se shaliti hudobniga skufhnjavza; raji bodi od vsih sanizhevan, preden bi sapravitl gnado boshjo.

M o l i t e v.

O moj Bog! zhe premislím sveto shivljene tvojiga svestiga flushabnika Kasimira, ne vem kaj bi od framote pozhel. On bi bil lahko vse dobrote sveta vshival, vender je bil smiraj v' pokorjenji: on je bil mlad, vender zhist, jest pa sim ognusil svoje mlade leta s' vso nesramnostjo. Mlade leta, ako so zhiste, tebi nar bolj dopadejo, pa jest sim jih sapravitl, ker sim jih dal v' dar tvojimu in svojimu sovrashniku. Vse, karkolj je samoglo moje flabe pozhutke rasveselvati, sim shelel, ali delal. Usmiljeni Özhe! odpusti grehe moje mladosti, ker jih refnizhno obshalujem: bom popravitl, kolikor bom samogel, svoje gresne smote, de saj posihmal shivim po tvoji sveti volji. Shaloft, solse, pokorjenje bo sanaprej moj vsakdanji kruh, de usmiljenje, odpushe-nje, in svelizhanje sadobim. Amen.

V. d a n f u f h z a.

Sveti Foka marternik.

Sveti Foka je uboshno shivel v' revni hishi-
 zi bliso mesta Sinope per zhernim morji: ma-
 lo semlje, ki jo je imel, je pridno obdeloval,
 s' svojim perdelkam, je shivel sebe, in tudi
 ubogim pomagal. On je popotnike s' vesel-
 jem pod svojo streho jemal, in jim po svoji
 mozhi stregel bres vsiga plazhila. Ne le kri-
 stjani, tudi neverniki so ga ljubili, ako tudi
 so dobro vedili, de on je kristjanske vere.
 Vskalo je preganjanje zhes zerkev, pa on se
 ni nize tiga bal, ker je shelel svoje shivljenje
 sa vero dati. Neverni oblastnik, ki je svedil,
 de Foka je serzhen kristjan, (svedil je lohka,
 ker on je shiroko slovil savolj svoje dobrodel-
 nosti,) je ukasal dvema soldatama ga umori-
 ti. Leta dva soldata gresta is mesta in pride-
 ta ravno ponevadama v' njegovo hisho, de bi
 ondi svedila, kje stanuje. Kadar prideta v' hi-
 sho, sta bila od svetiga Foka lepo sprejeta,
 in potlej postreshena: med vezherjo on pri-
 jasno vprasha soldata, pokaj sta prishla, in
 kam gresta? Soldata sta mu odgovila: Gre-
 va eniga kristjana iskat in umorit: tukaj bli-
 so more biti njegova hisha, Foka mu je ime.
 Prosiva te, pokashi nama njegovo hisho; pa
 varuj se komu tiga rasodeti. Sveti Foka se

ni tiga ustrašil, in jima je lepo odgovoril: „Tukaj prenozhita in pozhivajta, jutri bom vama mosha pokasal, kteriga isheta.“ Soldata sta bila vesela; pa sveti Foka ni nize spal, vso noz je molil, in svojo dusno Bogu perporozhal, in sam si grob skopal. On bi bil lahko beshal, pa je mislil: Boshja volja je, de umerjem sa vero: smert bo mene preselila v' nebefa; naj se sgodi boshja volja. Drugi dan on pelje soldata na svoj vert, in jima rezhe: „Jest sim Foka, kteriga ishete. Soldata sta ostermela, in nerada umorila svojiga dobrotnika, vender sta ga, ker sta se bala oblastnika.

N a u k.

Od smerti gresnikov, in pravizhnih.

Sveti Foka se ni bal smerti, ker je bil smiraj perpravljen umreti. Njegovo sveto shivljenje je bilo vedno perpravljjanje k' frezhni smerti, sato je rad umerl. Ravno tazi ga svetiga shivljenja bi mogel vsak zhlovek biti, de bi ga smert is tiga sveta preselila v' nebefa. Smert je vsm napovedana; nobeden smiraj ne shivi; nobeden ne ve zhafa svoje smerti; vsaki le enkrat umerje; po smerti ni odpuštenja smertnih grehov. To uzhi, de blagor zhloveku, kteri je perpravljen vsaki zhaf umreti: pa tudi gorje zhloveku, kteriga smert najde v' smertnim grehu. Sato opomi-

nja Kristuf: „Zhujte, ker ne veste ob kateri uri bo Gospod prishel.“ Mat. 24, 42. In sopet: „Zhujte, ker ne veste ne dneva, ne ure svoje smerti.“ Mat. 25, 13.

Kristjan! shivi poboshno, pravizhno, in sveto, de kadar Gospod pride, ali s' sadno bolesnjo poterka, mu veselo odpresh, in gresh v' -njegov pokoj. Zhe pravizhno shivish, bo smert konez sedajnega terpljenja, in vrata v' frezhno vezhnost. Zhe pravizhno shivish, bosh enak delavzu, kateri je zel dan svesto delal, in na vezher se veseli savolj prejetiga plazhila. Shivi po sapovedih, in bosh s' svetim Pavlam saupljivo rekel: „Zhas moje smerti je bliso, dobro vojskovanje sim vojskoval, tek dokonzhal; in meni je perhranjena krona pravize, ktero mi bo dal Gospod. Zhe shivish po sapovedih, bosh tudi ti prejel plazhilo milosti in pravize od Boga, kakor tudi pravi sveti Pavel: „Krono pravize bo meni dal Gospod: ne le meni, temuzh vsm, kateri njegov prihod ljubijo.“ II. Tim. 4, 6 — 8. Tisti ljubijo Gospodov prihod: kateri sanizhujejo semljo, in hrepené po nebesih; pa sraven tudi shivé po vsih sapovedih.

Vem, tudi pravizhni bres sosebniga boshjiga rasodenja ne morejo vediti, ali so ljubeshni ali serda vredni, ali so v' gnadi, ali bres gnade, vender imajo prizhevanje lastnih dobrih del. Dusha prav skerbno sa zhas boshjo, lazna in delavna dobrih del, sladko upa v' neskonzhno milost boshjo, in lahko

umerje. Tudi poterti gresnik, kateri je smirerj shaloften svojih grehov, in stanoviten v' dobrim, ima veliko upanje v' usmiljeniga Boga. David je sizer gresnik, pa se je spokoril in sato je saupljivo djal: „Bog bo mojo dusko resnik od peklenške oblasti.“ Pf. 48, 16. Zhe ti nisi ohranil nedolshnosti, posnemaj Davida v' pokori, in bosh ko on resnik od peklenške oblasti.

Smert odvsame pravizhniku in nepravizhniku vse, kar imata na svetu, pa pravizhen lahko sapusti svet, kteriga je sanizheval. On je bil she prej ubog v' duhu, je svet in kar je na njem ko blato zhislal; lahko ga sapusti. Hudobnik je imel vse svoje misli in veselje v' posvetnih rezheh, sato grosno teshko umerje. Takrat bo on s' shaloftjo sposnal: V' resnizi sim bil sahtonj prevezh fkerben sa svet. Pf. 38, 7.

Pravizhnik in nepravizhnik bota permorana sapustiti vso svojo drushino, shlahto, in prijatle; pa pravizhnik je svojze in druge ljubil savolj Boga; bo tedaj vse sapustil lahko savolj njega. On upa, de tudi potlej bo svoji shlahti in prijatlam pomagal: tudi de bo od njih prejemal pomozh, zhe je bo potreboval. On sapusti svojo shlahto in prijatle, pa upa de bo prishel med bolji prijatle, med angelje in svetnike. Hudobnik se teshko odlozhi od svoje shlahte in od prijatlov, ker jih je ljubil po mesu, in se boji med slabo drushbo priti, ker njega shivljenje je bilo slabo.

Pravizhnik in nepravizhnik moreta bolezhine preštati, in v' bolezhinah umreti, ali pravizhnik lahko terpi bolezhine, ker je vaje voljno terpeti; ker terpi v' duhu pokore savolj Boga, ker vé, de Bog ga tepe is ljubeshni, de bi bil ozhifhen. On je nosil Jesusa krishaniga smiraj v' serzu; tudi sdaj v' bolesni ga ima smiraj pred ozhmi; s' njim si on polajsha bolezhine, in mirno jih terpi. Hudobnik je bil smiraj mehkiga shivljenja, in nepoterpeshljiviga serza: sraven tega ga vest hudo pezhe, pretezhenó in prihodno ga silno skerbi, malo upa, veliko bolezhin terpi, nerad, pa jih more preštati, in se boji umreti.

Ljubi moj kristjan! kar sim do sdaj pravil, je majhna rezh. Smert je nashí natorí grenka, pa smert bi ne bila tako strashna greshnikam, ako bi sodbe ne bilo. Pravizhnik in nepravizhnik se odlozhita od sveta v' bolezhinah, pa dobrimu in hudimu ne bo enako. Po letim shivljenji bo drugo shivljenje, to je kratko, uno bo vezhno; vender po letim shivljenji, dobrimu ali hudimu, bo prihodno shivljenje vezhno dobro, ali vezhno hudo. Kar sdaj seješh, bosh tamkej shel, kakor sdaj shivish, bosh vshival, ali terpel vekomaj. Perpravljaj se tedaj k' smerti, perpravljaj se s' resnizhno pokoro, s' svetim shivljenjem, bodi smirej perpravljen, ker ne vesh ure svoje smerti, de te smert ne najde v' smertnim grehu. Vesh, kaj prizhuje beseda boshja: „Gorje vam, vi hudobni! kader umerjete, bo kle.

tev vafh dél.“ Sirah 41, 11, 12. Tudi:
„Grefhnikov smert bo prav huda.“ Pf. 33,
22. Ubogaj, perpravljaj se prav fkerbno fre-
zhno umreti, de se ne bofh vekomaj kfal.

M o l i t e v.

Blagor pravizhnim! Blagor fpokorjenim
grefhnikom! oni fo pred smertjo svetu odmer-
li, ker fo svoje hudo posheljenje s' sapovedimi
krishali, fo shiveli po naukih Jesufovih; ali
faj s' pokoro refnizhno popravili svoje padze.
Oni bodo v' sadnji bolesni hvalili Boga, ki jim
je dal sveto shiveti, in polnim dobriga upanja
umreti. Oni bodo enaki jetnikom, kterim je
jezha od oblastnika odperta, in rezhenó: Poj-
dite v' mir domu. O Gospod Jefus! ti fi me
uzhil sveto shiveti, ti fi umerl na krishu, de
bi jefh vekomaj ne umerl, pomagaj mi s' svojo
gnado svoje flabo shivljenje poboljshati, in v'
dobrim ftanoviten biti, de ne bom od tebe
savershen. O ljubi sveti Foka! bodi moj po-
mozhnik per Bogu, de mi savolj Jefusa po-
maga, in da frezhno umreti, de svelizhanje
sadohim. Amen.

VI. dan fufhza.

Sveti Pavel pufhavnik, imenovan priproft.

Sveti Pavel, imenovan priproft savolj majhne uzhenosti in ravniga serza, je bil kmet v' Egiptu. On je nedolshno shivel, po svoji mozhi Boga hvalil, poterpeshljivo delal, in se ni mefhal v' nobeno nepotrebno opravilo. Njemu ni bilo mar, kaj je noviga na svetu, kaj se slabiga godi, ampak le kako bi po sapovedih shivel: njemu je bil svet nesnan, in on svetu. Do fheftdesetiga leta je on shivel tako, pa fosebno shalofna pergodba ga je pergnala v' pufhavo. Ofem dni je hodil po pufhavi, fam ni vedil, kam bo prifhel, Bog ga je vodil pred uto svetiga Antona pufhavnika, in ondi misli oftati, Ponishno je profil svetiga Antona ga vseti med svoje uzhenze, de bi se per njem nauzhil prave svelizhanfke poti. Sveti Anton mu je odgovoril: Ti fi pre ftar, se ne morefh navaditi nafhkih poflav, in ojftrega shivljenja: pojdi domu, moli, delaj in flushi Bogu, in tako bofh svelizhan. Ko je sveti Anton to ifgovoril, se je saperl v' svojo uto, pa sveti Pavel ni fhel prozh, ondi je bil tri dni, molil je Boga in profil svetiga Antona. Ta mu je sopet rekel: Pojdi, pojdi domu, ti se ne bofh pufhave pervadil, ker fi pre ftar. Sveti Pavel mu odgovori: Ne pojdem domu;

tukaj ostanem, upam ko drugi pušhavniki shiveti. Kader sveti Anton vidi njegovo stanovitno voljo, ga pusti v' svojo uto, in ga uzhi, rekozh: „Zhe hozhesh tukaj per meni ostati, postiš se do vezhera vsaki dan, ne govori nikolj bres potrebe, de bo tvoja dušha perpravna svete rezhi premišljevati in moliti; s' delam si moreš kruh saflushiti; tvoje pokorjenje more biti stanovitno, in tvoja pokorščina popolnoma.“ Sveti Pavel se je ponishno in rad vsimu podvergel, in svesto s' dobro voljo vse dopolnoval. Vsa njegova skerba je bila svestó ubogati bres vsiga sgovora, karkolj mu je sveti Anton sapovedal. Sveti Anton je bil rasvetljen uzhenik, je bil ojster f' seboj, pa usmiljen s' drugimi, je skasal svojiga uzhenza, pa ga ni hotel preobloshiti zhes mozh; vezh shivesha je njemu dajal, ko sebi vošhil; pa sveti Pavel je shelel she vezh terpeti, in se je hotel ravno tako ojstro postiti, kakor je vidil nad svojim uzhenikam. Vse je rad delal, poterpeshljivo terpel, molil stanovitno, in se zhedalje bolj posvezheval. On je bil Bogu prijeten, in je prejel od Boga dar zhudeshov. Umerl je sveto v' pušhavi v' letu 350.

N a u k.

Od posta. Kakšhín de more biti.

Sveti Pavel pušhavnik se je s' postam pokoril, ker je vidil svojiga uzhenika svetiga An-

tona, in druge brumne, de so se radi postili. Ref, vsi brumni kristjani so veliko zenili post, in so se radi postili, de bi hudobno telo pokorili, in s' zhišto dušho flushili Bogu. Post je bil v' stari in novi saveši v' veliki zhašti. David se je rad postil, in ojštro se je postil, kakor sam prizhuje: „Moje kolena so od posta oslabiljene.“ Ps. 108, 24. Sveto pišmo prizhuje, de Eštera, akoravno sveta, je svoje telo s' postam pokorila. Ester. 14, 2. Verni kristjani so se veselo postili po sgledu Jesufa Kristusa, kateri se je ojštro postil štirideset dni in nozhi v' pušhavi. Mat. 4, 2.

Post je zhloveku potreben, de s' njim pokori svoje grešhno telo. Vsaki je hude natore, in ima nepokorno telo, sato je pokorjenja potreben. Zhe telo ni pokorjeno, ima huji mozh soper dušho, in lahko jo pogubi. Vsi morejo škerbeti tiga hudobniga sovrashnika pokoriti, in ga devati pod pokoršhino, de dušha loshej flushi Bogu. Tako so delali vsi dobri, in tako je delal sveti Pavel, akoravno apostel, kateri od sebe prizhuje: „Tarem svoje telo, in ga v' sušhnošt devam, de savershen ne bodem.“ I. Kor. 9, 27. Zhe svojim telesu obilno vošhimo, šlabimo dušho, ako ga pokorimo, ga podvershemo Bogu. Vsaki in vselej more fizer sdershljiv biti, pa šhe bolj v' postnih dneih od zerkve sapovedanih. Prav govori sveti Avgušhtin: Posti se, zhe si grešhil; posti se, ker samorešh grešhiti, de bi ne grešhil.

Post ima veliko mozh. Post ima resnizhno veliko mozh, ker ta je Bogu prijeten. Kdor se v' duhu pokore prav posti, veliko sprofi od Boga. David od sebe prizhuje: „Postil fim se, in ponishal, in bom prejel kar profim.“ Pl. 34, 13. Eleahim vikshi darovaviz, ki je vidil Jude v' hudih stiskah, jim je rekel: „Ostanite stanovitni v' postih in molitvah, in bote od Boga uslishani.“ Judit. 4, 12. Jesus je svojim uzhenzam djal, kader niso samogli hudizha isgnati: „Leta sorta hudizhov ne bo isgnana, kakor s' molitvijo in s' postam.“ Mat. 17, 20. To prizhuje, de post ima veliko mozh, ker je Bogu prijeten, vender ta more s' molitvijo in s' drugimi dobrimi deli sdrushen biti, kakor bo sdaj rezhen.

Sam post je malo vreden bres drusih dobrih del. Kristjani se nekaj pokore ob sapovedanih postnih dneh, vender so slabiga shivljenja po navadi. Molutev in almoshna morete postu perdrushene biti, vender poboljshanje je nar potrebnishi. Judje so bili v' nadlogah, so vpili in se postili, pa niso bili od Boga uslishani. Oni so se nad tim zhudili, pa prerok Isaija njim pravi: „Glejte, pravi Gospod, na dan svojiga posta delate po svoji volji, se praudate, in prepirate neusmiljeno, sato niste uslishani. Ne postite se ko do sdaj.“ Jer. 58, 3, 4. Sraven posta je spreobernjenje sosebno potrebno, kakor Bog po svojim preroku Joelu sapove: „Spreobernite se k' meni s' postam, in s' jokam, Ninivljani

niso le s' postam dosegli usmiljenja, ampak s' poboljšhanem vred.“ Jona. 5, 10. Namen sapovedaniga posta je pokoriti, in poboljšhati spazhenoto natoro, in le tako ima veliko mozh.

Besedniki svojiga mehkiga telefona pravijo: Bog je vse stvaril sa nashe potrebe; vse jedi so same na sebi nedolshne, sakaj tedaj bi ne jedel mesa, ali kar hozhem, in kader hozhem? mara kaj Bog sa lazhen trebih? Odgovorim: Ref vse jedi so same na sebi nedolshne, kakor pravi sveti Pavel. I. Tim. 4, 4. Tudi Kristuf pravi: „Kar skosi usta noter gre, ne ognusi zhloveka. Mat. 15. 11. To je resnizhno, vender vsaki more biti pokoren katoljshki zerkvi, ktera sapove, de verni se morejo v' sapovedanih dneih sdershati mesenih jedi, in s' perterganjem pokoriti svoje telo. Ljubi kristjan! premisli, de sizer jed te ne ognusi, pa ognusi te nepokorshina. Sad, kteriga so prvi starshi jedli, ni bil sam na sebi shkodljiv, pa slo shkodljiva je bila njih greshna nepokorshina. Tudi meso, kteriga so Judje v' pufhavi is posheljenja jedli, je bilo samo na sebi nedolshno, vender prizhuje sveto pismo: „She je bilo meso v' njih sobeh; in glej! boshji serd se je vnel zhes ljudstvo, in ga je s' veliko morijo udaril.“ IV. Mojs. 11, 33. Glej! tebi sdravnik prepove od nekterih jedi jesti; in ti ga savolj svojiga sdravja ubogash bres vsiga sgovora: sakaj pa jesljash s' krivo-verzi zhes sapoved katoljshke zerkve? Ob kratkim: zhe predersno sanizhujesh sapoved

katoliške zerkve, kateri je Jezus dal oblast, sam sposnati, de nozhefi biti nje otrok.

Posti se rad po svoji mozi. Zhe nisi terdniga sdravja, zhe potrebne teshke dela delati; zhe je kak drugi pravizhen urshah od naukov zerkve poterjen, si smesh nekoliko pregledati: pa persadevaj si druge dobre dela delati, Zhe se ne morefi postiti, ne bodi tega vesel, temuzh shaloften. Sveti Avgustin pravi, in njegovih besedi nikolj ne posabi: *Ako se ne morefi postiti, jokajozh jej.* V' postnih dneih nikolj ne jej mesa, ali mesnih jedi bres zerkveniga perpushenja. Zhe je perpushenje osnanjeno, dersbi ga natanko; ako se ga hozhefi poslushiti: zhe ne jesth mesa, akoravno je zerkev perpushenje dala, bolje storish. Ako si bolan, ali kak drugi sosebni urshah imash, poprashaj, in ubogaj svojiga duhovna, Glej, de si ne pomagash s' lashmi; sakaj perpushenje vikshih s' svijazho sadobljeno ne more per Bogu isgovorjati. Posti se v' duhu pokore rad po navadi dobrih kristjanov svoje shkofije. Ne pohujshaj se nad hudobnimi, kateri so mozhniga telefa v' rasujsdanji in norzhijah, pa nozhejo majhniga pokorjenja prenesti. Posti se rad, pa tudi sraven premaguj svoje hudo posheljenje: naj se postijo vsi pozhutki tvojiga slabiga telefa. Zhe se tako postish, blagor tebi!

M o l i t e v.

O moj Bog! jest sim velik gresnik pokorjenja potreben, vender se ga branim. Vera me uzihi, de telo je moj sovrasnik, pa jest is flepe ljubesni do njega mu pregledujem, mu dajem potuho in mozh soper dusho s' obilno streshbo. Vsi sveti so se radi postili, Mojsef, Elija, Danjel, svelizhar Jesus, apostelni, pufharniki, in drugi, jest pa se branim, se sgovarjem, in nozhem. Zhe se ravno nekoliko postim kader mi zerkev sapove, se ne postim v' duhu pokore: zhe le majhen sgovor imam, sim vesel, nad slabimi se rad pohujsham, in is prasniga strahu sanizhujem sapoved. O Gospod! ne bom vezh svojiga slabiga nepokorniga telefa zhes sapoved poslusshal, temuzh se bom rad postil, kolikor mi bo mozh: sraven si bom tudi persadeval obilno moliti, druge dobre dela delati, in slasti svoje pozhutke pokoriti, de tvoji pravizi sadoftim, pred greham se obvarujem, in sadobim odpushtenje grehov. Amen.

VII. dan fushza.

Sveti Tomash Aquin uzhenik.

Sveti Tomash je bil rojen na Napolitanfkim od bogatih starshov v' letu 1225. On je bil,

komaj šest let star, poslan v' kloster, de bi
ondi bil na uzhenosti in poboshnosti srejen.
Bog mu je obilno gnado dal, in s' njo ga ob-
varoval pred sapeljivostjo. On, akoravno še
otrok, ni nizeh otrozhjiga nad seboj imel, fil-
no rad se je uzhil, dolgo molil, malo pa prav
modro govoril. Kadar je bil enomalo odra-
sel, je bil od ozheta poslan v' Neapel v' sho-
lo, kjer je s' stanovitnim pridam zlo hitro v'
uzhenosti rasil: so se vsi in tudi njegovi uzhe-
niki zhudili nad njegovo modrostjo. Sama
uzhenost bi bila pa mladenzhu Tomashu malo
pomagala ali nizeh, ako bi on ne bil tudi v'
brumnosti rasil; on je bil zhedalje brumnishi.
Gorezhe je ljubil Boga, sato se je bres made-
sha ohranil v' nar nevarnishhi starosti v' sredi
spazhenih mladenzhov. On, ako tudi mlad,
od vsih hvaljen; in imenitne shtahte, je skle-
nil v' kloster svetiga Dominika iti, de bi on-
di svesto flushil Bogu: shel je v' kloster, in
je bil filno vesel. Kadar je njegova mati sve-
dila, kaj se je sgodilo je bila grosno rasferde-
na; s' filo ga je dobila v' roke, ga saperla
doma, kjer je bil ko v' hudi jezhi. Njegovi
rasujsdani bratje so ga sanizhevati, in si slo
persadevali ga odverniti od svetiga sklepa,
pa sahtonj. Hudobni bratje so si kaj hujshiga
smislili: poslali so k' njemu hudizhovo ne-
framno flushabnizo ga od dobriga sklepa in
od Boga odverniti, pa on jo je serzhno spo-
dil, in potlej je klezhe hvalil Boga sa dvojno

premaganje. Takrat je bil še le sedemnajst let star.

Ljubi mladenzh Tomash jo bil na sadnje rasveseljen. Mati vidijozha njegovo nepremagano stanovitnost, je sposnala boshjo voljo nad njim, in ga je radovoljno poslala nasaj v' klofhter. Minihi so ga bili slo veselji; dali so mu odbraniga uzhenika, pod katerim je sosebnost uzhenost sadobil. Res, njegova uzhenost je bila velika, pa še vezhi je bila njegova ponishnost: on je skrival kolikor je samogel svojo modrost, vendar je bila rasodeta. Njegova neisrezhena ponishnost je bila skufhana in rasodeta sosebnost, kader ga je papesk Klemen IV. tiga imena namenil sa shkofa poglavitniga mesta Neapel. On se je prestrašil te velike flushbe, in ni maral sa nje obilne prihodke: pisal je ponishno papeshu: „Prosim njih svetost, nobene flushbe meni vezh ne ponujati.“ Ako ravno je shelel vsem ostati nesnan, je vendar is ljubeshni do katolishke zerkve veliko uzhenih bukev spisal, ktere so polne visokih, in zhishnih naukov. Sveto je shivel, in sveto je umerl devet in shirideset let star, v' letu 1274.

N a u k.

Od prave modrosti.

Sveti Tomash je bil v' resnizi moder, ker je smirej skerbesh voljo boshjo zhedalje bolj

sposnavati, in po nji svesto shiveti. Vse njegove misli, besede in dela so bile k' timu svetimu namenu, Boga sposnati, njemu flushiti. Uzhil se je, poslušal uzhenike, v' molitvi in drusih dobrih delih je bil stanoviten, de bi pravo modrost dosegel, sa boshjo zhašt skerbel, in blishnimu v' nebesa pomagal. Njegovo sveto shivljenje, njegova stanovitnost v' skufhnjavah, in njegova ponishnost prizhuje, koliko je bil on s' Bogam sdrushen. Ravno to je prava modrost, le to je modrost, in sunaj tiga ni modrosti. Srezhen je on bil, in srezhen bo vekomaj, ker je pravo modrost nashel. Salomon pravi: „Blagor zhloveku! kateri modrost najde.“ Prip. 3, 13. Tudi: „Kdor modrost najde, shivljenje najde, in bo od Gospoda svelizhanje prejel.“ Prip. 8, 35.

Modrosti je potrebna. Kdor je moder po volji boshji, ne hodi v' tami, ker svetloba je per njem. Kdor ima pravo modrost, sposna boshjo voljo, in prime sa vse perpomozhke zhe dalje bolj Bogu dopasti. Bres soli je vsako jed neprijetna: bres modrosti je vsako delo nepopolnama. Sato je Jesus dal svojim apostelnjam nebeshko modrost, in jim je prej rekel: „Vi ste sol semlje.“ Mat. 5, 13. Modrost je vse v' vsm: ona vse rezhi prav obrazha; prejme vse dobro in hudo, de vse obrazha na boshjo zhašt: modrost sposna, kaj, kedaj, koliko, kako je perloshno ali neperloshno: modrost ve zhašt sa vsako rezhi; ve molzhati al goyoriti, poterpeti ali svariti ob pra-

vim zhafu: modroſt vſe rezhi prav ravna, ker drusiga ne iſhe ko dopaſti Bogu.

Pervo ſnamnje prave modroſti je pobošnoſt. Modroſt raſujsdaniga zhloveka je nevredna tiga viſokiga imena, ker mi modroſt, ampak praſna in ſhkodljiva uzhenoš. Uzhen pa raſujsdan zhlovek je imeniten norez, ker vſo ſvojo uzhenoš obrazha na pomozh ſvojiga ſpazheniga ſerza. Modroſt tiga je noroš per Bogu, je prekanjenje v' hudobii, ker ne ſpoſna boſhje volje. Modri pravi: „Prekanjenje v' hudobii ni modroſt, in ſmiſhljevanje greſhnikov ni raſumnoſt.“ Sirah 19, 19. Spridena duſha ne more modra biti: ona ima ſmirej kaj govoriti zheſ ſleherno ſapoved, ima ſmirej doſti ſgovorov, de bi ſe ne podvergla ſ' dolſhno pokorſhino. Salomon prizhuje: „Modroſt ne gre v' hudovoljno duſho, in hudobija preſhene ſvetiga Duha, uzhenika modroſti.“ Modr. 1, 4, 5. Ljubi moj! perſadevaj ſi po ſapovedih ſhiveti, in le tako boſh modroſt naſhel. Zhe ſi hudoben, ti bo modroſt gnjuſoba, veliko boſh ſizer vedil, pa ne k' ſvojimu ſvelizhanju. Poſluſhaj modriga: „Ako modroſti ſhelish, ohrani pravizo (ſvetoš).“ Sirah 1, 33. Nedolſhni Job pravi: „Glej! ſirah boſhji je modroſt.“ Job. 28, 28.

Drugo ſnamnje prave modroſti je poſiſhnoſt. Prevſetnik je hitro viſoko uzhen v' ſvojih ozbeh. On hozhe vſe vediti, pa nobene rezhi prav ne ve: hozhe vediti, kar ne

ve, in se framuje sposnati: Ne vem, ne umém tuga. Prevsetnik se rad prepira sa prasne rezhi, in shlobudra od vsiga, de bi drugi ne rekli: Ne ve. Zhe ne ve, kaj prida odgovoriti, veliko napzhniga govori, ali sanizhuje blishniga, ali mu ozhita slabosti, ali kaj drugega pozhenja, de le vshuga. Prevsetnik nima prave modrosti, ker ona je le ponishnim dana. Ravno sato je Jesus djalt: „Ozhe! sahvalim te, de si to skril modrim, in si majhnim rasodel.“ Luk. 10, 21. Prevsetnik se ne da preuzhiti, ker nozhe nobeniga poslushati: on ne premisli, kar mu je od modriga rezheno, ampak le premisli, kako bi mu svito odgovoril. Pray govori Salomon: „Bolj je upati, de bo norez, ko ta, poboljšhan.“ Prip. 29, 20. Ti, o kristjan! bodi ponishen, in bosh hitro moder. Zhe si ponishen, bosh rad poslushal Jesusa, njegove namestnike, in vsaziga modriga zhloveka. Zhe si ponishen, bosh rad poprasheval, poslushal, sposnal, in popravit svoje smote. Zhe si ponishen, se bosh uzhil, kar ti je dobro in potrebno vediti: se bosh varoval, kar je prasniga, previfokiga, shkodljiviga, in ravno to je prava modrost.

Ifhi prave modrosti. Modrosti iskati je prava modrost, in blagor tebi, ako jo najdesih! nashel jo bosh, zhe je ishesih s' ravnim ferzam. Skerbi v' katolishki veri dobro poduzhen biti; poslushaj in premishljuj Jesusove nauke, de sveto shivish, in svelizhanje sa-

dobish. Modri te uzhi: „Moj sin! premish-
luj sapovedi, in Bog ti bo dal sasheljeno mo-
drost.“ Sirah 6, 27. Prosi is serza Boga ti da-
ti pravo modrost, in jo bosh dosegel. Sveti
Jakop te perganja saupljivo profiti Boga, re-
kozh: „Kdor modrosti potrebuje, naj prosi Bo-
ga, kateri vsm obilno da.“ Jak. 1, 5.

M o l i t e v.

Srezhen sveti Tomash, kateri je Boga sa-
zhetnika prave modrosti s' vsm serzam iskal
in nashel! On je le svete modrosti iskal, de
bi samogel Boga zhe dalje bolj sposnavati,
sebe posvezhevati, in blishnimu v' nebesa po-
magati. On ni iskal prasne, posvetne, shkod-
ljve modrosti, ktera napihuje in spazhi; am-
pak je hrepenil po sveti modrosti, ktera bolj-
sha in posvezhuje. On je bil srezhen, pa jest
sim nesrezhen, ker sim potrebno modrost v'
nemar pufhal, in sim si persadeval vediti ve-
liko nepotrebna in shkodljiviga. O Bog! daj
meni ognjene shelje, po isgledu tvojiga flusha-
bnika svetiga Tomasha, vediti in delati, kar
mene boljsha, kar tebi dopade, kar je blishni-
mu na prid, de bodem ne le dober deshelan,
ampak tudi tvoj rasumen flushabnik, de po
smerti pridem tebe delivza modrosti vshivat.
Amen.

VIII. dan fufhza.

*Sveti Janes, duhovni ozhe usmiljenih
bratov.*

Sveti Janes je bil rojen v' Portugalu od katoljških in poboshnih staršev v' letu 1495. V' deſetim letu je ſhel ſkrivaj delezh od ſvojih ſtaršev: ker ni vedil, kako bi ſe ſhivel, je ſhel ſluſhit; priden in ſveſt je bil ſvojimu goſpodarju. Kadar je bil odrasel, in kruha ſe prenajedel, je radovoljno ſhel v' ſoldaſhko ſluſhbo pod mogozhnim in ſrezhnim zesarjem Karlam V. tiga imena. Od ſoldatov iſpuſhen je ſhel naſaj k' pervimu goſpodarju; pa ſopet je ſoldaſhko ſluſhbo vſel pod ſgorej imenovanim zhaſtitljivim zesarjem, v' letu 1532. Po dokonzhani vojski je bil iſpuſhen, in je ſhel na ravnoſt domu, kjer od vſe ſhlahte ni drusiga naſhel ko eniga ſtriza, od kteriga je ſvedil, de po njegovim ſkrivnim odhodu je mati ſbolela in umerla od sgoli ſhaloſti; ozhe pa je ſhel v' kloſhter. Janes je bil veſ v' ſolſah ſavoljo ſvoje nepokorſhine, in je dolgo premiſhljeval, kako bi ſe ſamogel ſpokoriti. Sklenil je med nevernike iti in kri preliti ſa vero: on je bil ſhe na poti, pa en moder minih mu je odſvétoval: ſhel je na ſhpanſko v' meſto Granata, in ondi ſe preſhivel s' ſvojim pridam. V' tiſtim meſtu je bil bogabojezh du-

hoven ognjen osnanovaviz boshje besede Janes od Avila; Janes ga je shel poslušhat: pridiga je bila od pokore, med pridigo in potlej je na glas jokajozh vpil: „*O Gospod! bodi mi usmiljen! Gospod, bodi meni grešniku usmiljen!*“ Kadar je shel is zerkve si je pulil lafe, metal se po tleh, in druge nenavadne rezhi delal. Ljudje so menili, de je norez in so ga peljali v' mestno hišho norzov: tamkej so mu malo dajali jesti, so ga perklenjeniga imeli, in ga topli, de bi ga s' strahovanjem osdravili, pa on je vse to v' duhu pokore voljno preterpel. Sgorej imenovan sveti duhoven Janes od Avila je shel k' njemu, in mu rekel: Janes: sadošti je tiga, sanaprej skerbi bolj pokoro delati. On je bil bersh pokoren, je jenjal od svoje prostovoljne norosti, in vsi so se zhudili.

Sveti Janes je sdavnaj shelel, in premišljeval, kako bi samogel revesham, sapušhenim otrokam in bolnikom pomagati. On je sa svet poprašhal svojiga duhovniga ozhe-ta, in s' njegovim svetam je v' najem vsel eno hišho, ktero je hitro napolnil s' revnimi, ali bolnimi ljudmi. Duhovni in bogatini, ki so vidili njegovo ognjeno ljubesen, so mu sesidali prestorno hišho sa to usmiljeno dobro delo. On je tudi dobival usmiljene ljudi na pomozh sa streshbo revesham in bolnikom, in ti so se imenovali usmiljeni bratje. Sveti Janes od velikih skerbi in od veliziga terpljenja je nevarno sholel; previden s' svetimi sa-

kramenti je mirno zhakal smerti. Sadnjo uro je profil okolj postelje stojezhe vun iti: je vstal, vsel podobo krishaniga Jesusa, jo objel, in klezhe savpil: „*O Jesus! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.*“ Kteri so sunej stali in zhakali, kadar so saflifhali ta glas, so hiteli k' njemu, pa je bil she mertev. Umerl je pet in petdeset let star na ta dan, v' letu 1550. Papesh Aleksander VIII. je sapovedal njegov spomin obhajati.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Sveti Janes je bil fosebno usmiljen do reveshov in bolnikov: v' tim svetim opravilu je bil deset let, in njegova ognjena skerb ozhitno prizhuje, de on je bil od Boga k' ti-mu namenjen. Tedaj, kar je prej delal in terpel, nepokojno hodil po svetu, in drugo, teshko je verjeti, de bi bilo is boshjiga pokli-za. Bog je raslozhil stanove in opravila, de eni to, eni to delajo: ni vsak sa vse dela, in niso vsi sa eno, ampak kakor Bog slehernimu zhloveku daje. Vsak more dobro premisliti lastnosti dushne in telesne; sraven tudi moliti, in vprashati modre sa svét, de si odbere stan po volji boshji. Refnizhno je, kar pravi sveti Pavel: „Vsak ima svoj dar; eden fizer tako, drugi pa tako.“ I. Kor. 7, 7. Ako zhlovek sajde, more shalovati, kakor je storil sveti

Janes, in popraviti, zhe je mozh: ako ne more popraviti, naj se spokori, in naj si persadeva na se vse dolshnosti svesto dopolnovati, de odpuštenje sadobi od usmiljeniga Boga.

Sveti Janes je hotel iti med nevernike kri preliti sa vero, pa modri minih ga je odvernili. On je bil neuzhen, in neperpravljen osnanovati vero nevernikom; more biti bi bil med neverniki oslabil, in odstopil od dobriga. On je fizer mislil sa zhaft boshjo skerbeti, in svojo dusho svelizhati, pa bleso ni bila njegova gorezhnost po pameti. Kristjanska dusha! nikar prenaglo se ne poloti kaj velikiga in teshkiga, de ne obnemagash. Premisli dobro voljo boshjo, svojo mozh in vse: ne skleni kaj sosebna storiti is nagle gorezhnosti; ne saveshi se nespametno s' kako teshko obljubo: pozhakaj, premisli, moli, poprahuji in skleni modro, de se ne bosh preposno keshal. Ta nauk flushi v' vsih rezheh, tedaj, si ne persadevaj vediti, kar tebi ni treba, in ni koristno vediti: ne stori nizh zhes svojo mozh, ampak skerbi sapovedi Gospod Boga svesto spolnovati, in pridno shivi v' svojim stanu. Lih to uzhi sveti Pavel, rekozh: „Premislite, kaj je volja boshja, in nikar vezh od sebe ne misli, ampak kar je prav, kakor je Bog dal.“ Riml. 12, 2, 3.

Sveti Jaues se je neumniga delal, de bi bil od ljudi sanizhevan, strahovan in pokorjen. Ti nikar ne obsodi njegove misli, pa tu-

di ga ne posnemaj v' tim. Per enih ali drusih svetih najdesih vzhaf kaj posebniga in nena-
vavniga: ne misli, de morest ravno to dela-
ti, ampak posnemaj skerbno te boshje prijatle
v' ljubesni, usmiljenji, ponishnosti, pokorje-
nji, kolikor ti je od Boga sapovedano, de
bosh svelizhan. Ako si moder, so ti nevadne
in sosebne dela svetih v' nauk. Veliko vernih
je shlo v' pufhavo; ti ne morest, pa ljubi sa-
moto, de loshej shivish nedolshno. Pufhavniki
so korenine, ali sadje v' shivesh imeli; ti ne
morest ob tim obštati, pa varuj se poshresh-
nosti. Eni so na dva dni jedli; ti ne morest
tako, pa bodi sdershljiv, in posti se rad po
navadi dobrih kristjanov, in po svoji mozhi.
Drugi so vse svoje premoshenje ubogim ras-
dali: to ne saveshe tebe, pa morest usmiljen
biti in pomagati ubogim po svojim premoshe-
nji. Drugi so svoje telo gajshlali do kervi,
ali ga zhudno pokorili: ti terpinzhuj svoje
gresno telo, vender modro, de ga v' pokor-
shini dershish. Tako delaj v' drusih rezheh,
de bo tvoja boshja flushba po pameti, kakor
uzhi sveti Pavel. Riml. 12, 1.

Sveti Janes je veliko skerbel in veliko
terpel v' streshbi revesham in bolnikam: po-
snemaj ga v' tim kokikor samorest in premo-
rest, ker to usmiljeno delo Bogu slo dopa-
de, in veliko plazho saflushi. Strezhi in po-
magati morest domazhimu bolniku, pa tudi
drugim po svoji mozhi. Je kaki revesh bo-
lan, ne sapusti ga; zhe on nima svojih bliso,

ga vsemi pod svojo streho, in mu ljubesnivo pomagaj s' vso mozhjo. Zhe vidish bolnika shalostniga, potroshtaj ga: zhe je nepoterpeshljiv, govori mu od terpljenja Jesufoviga, in od dolshne pokorshine Bogu: zhe je neskerben, ga opominjaj s' svetimi sakramenti se ofkerbeti. V' zhimur ga potrebniga vidish, mu pomagaj, pa s' vsim poterpljenjam in ljubesnijo. Ne brani se bolnikov obiskovati, in jim pomagati na dushi in na telesu. Zhe to delash, bosh sebi nar bolj pomagal. Per bolnikih lahko sposnash slabost svojiga telesa, ker tudi ti bosh v' bolezhinah: sposnash lahko svojo nizhémernost in neumno ljubesen od svetá, kteriga bosh sapustil: sraven bosh prejel veliko plazhilo, ker Jesusu streshesh, zhe bolniku v' imenu Jesufa streshesh, kakor je on sam govoril. Mat. 25, 36. 40.

M o l i t e v.

O moj Bog! sposnam pred teboj, de sim nepriden flushabnik, ker nimam v' svojih opravkih nobeniga dobriga namena, ker vse nepremishljeno, ali nepopolnoma opravljam, ker ne premislim tvoje svete volje, ampak le po svoji volji delam. Moja edina misel in skerb je, kako bi loshej shivel na svetu, ne kako bi se posvetil v' svojim stanu: savolj tiga si veliko nepotrebniga smishljujem in delam, kar mi ne bo po smerti nizh pomagalo. Ker sim jest smotena stvar, ne ljubim tebe is vsiga ser-

za, ne ljubim sebe prav, tudi ne blishniga, kakor ti sapovefh. Tako tekó prasne moje leta, in bres sapovedanih dobrih del pojdem pred tvojo pravizhno sodbo. O Gospod! pomagaj mi bolj prav shiveti. Sanaprej hozhem is vsiga serza tebe ljubiti, in tudi is ljubesni do tebe blishnimu pomagati, slasti revesham, in bolnim, de od tebe sadobim usmiljenje. Amen.

IX. dan fufhza.

Ss. Apolon, Filemon, in tovarshi marterniki.

Sveti Apolon je bil levit poln gorezhnosti sa zhaft boshjo, in sa svelizhanje blishniga. Ob zhasu hudiga preganjanja pod nevernim zesarjem Dioklezijanam je on serzhno obiskoval kristjane, in s' ognjenimi besedami jih je unemal raji vse prestati, ko vero sapustiti. Neverniki Egiptovskiga mesta Antinoma so ga nashli v' tim svetim delu, in so ga v' jezho vergli. Filemon je bil slep nevernik, sanizhevaviz Jesusove vere: ta je shel k' svetimu Apolonu, ga je sanizheval, in je veliko gerdiga govoril soper Jesufa. S et i Apolon je sdihoval nad njim, in is serza molil, rekozh: Gospod Jesus! daj letimu neumnimu zhlove-

ku usmiljeno sposnanje. Ta kratka pa go-rezha proshnja je bila uflifhana: Filemon je gnado dosegel, sposnal Jesusov nauk, ki ga je flifhal, je bil berfh v' veliki shalofti in sol-sah; potlej is serza rezhe: Tudi jest hozhem biti kristjan. Ker on je kristjansko vero ozhi-tno sanizheval, je tudi hotel nji ozhitno pri-zhevanje dajati; savolj tiga gre pred oblastni-ka Arijana, in vprizho veliko nevernikov mu rezhe: Ti filno krivizhno delash, ker kristja-ne, dobre in prijetne flushabnike boshje pre-ganjash. Arijan se mu smeja, ker misli de po svoji stari navadi norzhuje, in mu rezhe: Pojdi norez! sdaj mi ni perloshno tebe po-slushati. Filemon odgovori: Norez sim bil, pa sdaj ne, ker sim kristjan. Dolgo sta se be-sedila, in na sadnje je oblastnik permoran mu verjel. Tudi isvé, de ga je sveti Apolon spreobernil. Bersh ukashe svetiga Apolona is jezhe pred sodbo perpeljati, in mu serdito rezhe: Ti hudobnik! ti ni sadofti sanizheva-ti mogozhne bogove, in she druge sapelju-jesh? Tukaj morefh vprizho vsih darovati bo-govam, ali pa bosh umorjen. Sveti Apolon, in tudi Filemon sta ostala stanovitna, sato je oblastnik ukasal oba seshgati. Neverniki so hiteli veliko germado napraviti, med tim je sveti Apolon is serza profil Boga sa njih spre-obernjenje. Sveti Apolon in Filemon sta bi-la v' ogenj vershena, pa sta bila dolgo v' njem bres vse fhkode. Oblastnik in drugi neverni-ki se nad tem slo zhudijo, sposnajo boshjo

mozh, in s' enim glasam savpijejo: Kristjanov Bog je pravi Bog! Oblastnik bersh ukashe vse jezhe odpreti in kristjane ispuštiti.

Zesar Dioklezijan je bil ravno takrat v' Aleksandrii, in je hitro isvedil, kakshna se je sgodila: bersh je poslal shtiri sveste flushabnike, de bi k' njemu perpeljali oblastnika, Apolona in Filemona. Sveti Filemon je s' poslanimi flushabniki na poti do Aleksandrije tako lepo govoril, in prizheval od katoljshke vere, de so se vdali resnizi, in se spreobernili. Ti gredo pred zesarja Dioklezijana, in mu rezhejo: Tukaj imash zhloveke, po ktere si nas poslal, pa vedi, de tudi mi smo kristjani, in de tvoje bogove sanizhujemo. Zesar se je grosno rasferdil, in jih nagovarjal moliti bogove: ker so bili pa stanovitni, jih je ukasal v' morje pometati.

N a u k.

Spreobernjenje ni sploh naglo, ampak pozhafno.

Naglo spreobernjenje noriga Filemona, neusmiljeniga oblastnika, in drusih slepih nevernikov na proshnja svetiga Apolona je bilo zhudesh gnade boshje. Spreobernenje terdovratnih gresnikov prizhuje, de nar hudobnisthi se spreobernejo, in se radi spreobernejo, ako jih Bog hozhe spreoberniti s' svojo mogozhno gnado. Bog ne spreoberne

greshnika, de bi permoran hotel, kar nozhe, ampak spreoberne njegovo hudo voljo v' dobro, de radovoljno hozhe, kar ni hotel. Bog spreoberne greshnika s' snotrajnim zhesnatornim veseljem do dobriga, ktero premaga natorno veselje do hudiga. Savel nar serditishi sovrashnik katoljšhke vere, je naglo bil s' gnado boshjo spreobernjen v' osnanvavza ravno tilte od njega preganjane vere. On sam prizhuje: „Nisim vreden se apostelna imenovati, ker sim preganjal zerkev. S' gnado boshjo pa sim, kar sim.“ I. Kor. 15, 9, 10.

Bog ni dolshan nobenimu gnade dati, ampak le is milosti jo daje. Vsi smo bili ko neumne ovze safhli, sgreshili pot pravize, in hiteli v' pogubljenje. Preden smo gnado prejeli, smo bili nepridni, nepremoshni, in neradovitni dobrih del. Tedaj, ne savolj nasih dobrih del, ampak savolj svoje milosti nam je Bog pomagal. Sveti Pavel pravi: „Bog je nas, ne is del pravize, ktere smo mi storili, ampak po svojim usmiljenji svelizhal, pomagal k' svelizhanju.“ Tit. 3, 15. Ravno taka je sdaj, ako kristjan s' smertnim greham sgubi sadobljeno pravizhnost, on si nizeh pomagati ne samore. Bog le is milosti mu daje gnado, ako mu jo daje, pa mu ni dolshan pomagati. Ako bi bil Bog dolshan zhloveku pomagati, bi gnada ne bila gnada ampak dolg: milost bi ne bila milost. Riml. 11, 6. To uzhi, de vsaki more prav skerbnno ohraniti gnado boshjo. S' pomozhjo gnade se samore gnada

ohraniti: ako jo sgrabimo, s' zhem jo samoremo saflushiti?

Per Bogu ni navadno gresfnike naglo spreoberniti, ampak szhasama. Bog samore vsaziga gresfnika naglo spreoberniti; pa to je filno redko. On szhasama spreobrazha gresfnika, de s' teshkim vojskovanjem zhuti in sposna, koljko grenko in hudo je Boga sazhetnika in sapopadik vsiga dobriga sapustiti. To je gresfniku potrebno, de potlej varnishhi shivi, in sferbeishhi ohrani pravizhnost s' teshkim trudam, in dolгим terpljenjem sadobljeno. Tako uzhi sveti Avgushtin. Ne le sveti Avgustin, pa tudi vsa zerkev enako misli, ktera je ravno sato dolgo pokorila gresfnike in le po dolгим pokorjenji jih odvesovala. Kakshin sapopadik bi gresfnik od hudobe greha imel, ako bi ga odpravil, kadar bi hotel? On bi rasshalil Boga, kadar in koljkor bi hotel, in bi se spokoril, kadar bi se njemu ljubilo. Temu ni tako, ampak Bog daje gnado, zhe hozhe, in zhe nozhe ga pusti v' grehu: in zhesiravno mu pomaga, se more s' dolгим vojskovanjem gresfnik sam spokoriti, de ostane potlej stanoviten.

Ljubi gresfnik! premisli dobro vse to, in kader te Bog klizhe s' gnado svojo, hiti k' njemu s' pravo pokorsfino. Ti bi se rad spreobernal, pa bres vojskovanja in terpljenja, kar biti ne more. Bog ti daje v' sazhetku majhno luzh in pomozh, de bi ti vidil svojo nevarnost, in zhutil svojo slabost: terpi, delaj

in bodi svest boshji gnadi; sa to bo obilnisthi pomozh prishla, in bosh obveseljen. Zhe per-vo gnado sanizhujesh, bosh morebiti vse gna-de savergel, ktere ti je Bog dati namenil, in bosh v' grehah ostal. Gospod Bog tako govo-ri po Davidu: „Moje ljudstvo ni mojiga glasú poslufhalo: sato sim jih pufhal sheljam njih serza: oni bodo po svoji volji shiveli.“ Pf. 80, 12, 13. Tvoja dusha je v' veliki nevarnosti, ako ni gnadi bersh pokorna. Vse gresfnike Jesus opominja, rekozh: „Hodite, dokler ima-te luzh, de vas tema ne obide.“ Jan. 12, 35.

Varuj se odstopiti od poti do pravize sa-volj terpljenja, ki ga najdesht na nji. Kaj ti pomaga dobro sazheti, ako tega ne dokon-zhasht? Bog ti pomaga s' gnado svojo, de ho-disht serzhno in stanovitno po poti pokore, in odpufshenje sadobisht. V' sazhetku svojiga spre-obernjenja najdesht dosti britkost in teshav, pa nikar se ne utradi, in ne obnemagaj: upaj v' Gospoda, prosi stanovitno, delaj pridno, in bosh zhutil nad seboj Gospodovo pomozh. Le verjemi, zhe dalje lashej ti bo, in potlej bosh, ne le lahko, ampak tudi veselo slushil Bogu. Prerok Habakuk pravi: „Ako Gospo-dova pomozh odlashta, perzhakuj je, sakaj gotovo bo.“ Hab. 2, 3. Zhe upash v' mozh gnade, in si ji svest, ti rezhem, s' svetim Pav-lam: „Bog kateri je dobro delo v' tebi sazhel, ga bo tudi dokonzhal.“ Filip. 1, 6.

Ne shtej se spokorjeniga, ako le shelish in si nekaj persadevasht bolje shiveti. Tvoje

misli, in tvoje shivljenje morejo drugazhne biti v' vsih rezheh: vse hude navade morešh rasdjati, vse hude perloshnosti opustiti, in vse sapovedane dobre dela dopernafhati. Bolan si, zhe ena sama bolesen tvoje telo tare, sdrav si, zhe nobene bolesni nimafh. Opravizhenje ne more biti nepopolnoma, ker ne morejo biti eni smertni grehi odpushteni bres drusih. Prizhevanje sprave s' Bogam, in odpushtenja grehov je le ponovljenje vsiga shivljenja po Jesusu Kristusu. Sama spoved ti ne more pomagati, zhe sraven ni zhesnatorne shaloſti, in praviga poboljšhanja. Modri pravi: „Ktiri svoje grehe opusti, bo usmiljenje dosegel“ Prip. 28, 13.

M o l i t e v.

O moj Bog! jest sposnam pred teboj svojo lenobo, in nestanovitnost. Vem, de sim gresbrik, in shelim odpushtenja grehov, pa ne storim in nozhem storiti, kar mi ti sapoveſh: se branim sapovedane pokore, ne opustim hudih perloshnost, se nozhem spreoberniti, in savolj tiga ne sadobim odpushtenja grehov. Ako bi se samogel bres terpljenja, bres persadevanja, bres vojskovanja spreoberniti: bi se rad spreobernil; ker pa to ne more biti, raji oſtanem v' grehih. Velikokrat si me klizal, in si mi pomagal s' svojo gnado, pa moja maloſerzhna in ſapeljana duſha se ti ni vdala. Spovedniki ſo me velikokrat lju-

besnivo uzhili in svarili', vender ljubesen do greha me je dershala v' fushnosti greha. O ljubi Ozhe! ne saversi mene nepokorniga grešnika! pomagaj mi po svoji veliki milosti, ker sanaprej si bom resnizhno persadeval svoje shivljenje poboljšhati po tvoji sveti volji, in hozhem v' tvoji flushbi stanoviten ostati. O sveti marternik Apolon! na zhigar prošnje so terdovratni neverniki gnado spreoburnjenja dosegli, sprosi tudi meni mogozhno gnado, de se s' njo resnizhno poboljšham, stanoviten ostanem, in vezhno svelizhanje sadobim. Amen.

X. dan fushza.

Svetih shtirideset marternikov.

Neverni zesar Lizini je is flepe gorezhnosti skerbel sa zhašt svojih lashnjivih bogov, in je neusmiljeno preganjal kristjane, flushabnike boshje. V' mestu Sebaste je bila sapoved osnanjena, de vsi zesarjevi vojshaki morejo na en dan ozhitno davovati lashnjivim bogovam. Vsi neverni vojshaki so radi ubogali, pa med njimi je bilo shtirideset pravovernikov, in ti so odstopili od drusih, de bi ne bili njih malikovanja deleshni. Ti so bili vsi mladi, mozhni vojshaki, svesti svojimu zesarju, pa veliko

bolj vfigamogozhnimu Bogu. Savolj Boga so bili svesti nevernimu zesarju v' perpušhenih rezheh, pa tudi savolj Boga so hotli raji shiviljenje dati, ko malike moliti. Ti svesti vojsniki so bili nepokorshine obdolsheni, in poklizani pred neverniga oblastnika: ta jih je lepo nagovarjal, in jim tudi ojitro sapovedal ubogati, pa saštonj. Oblastnik jih je ukasal neusmiljeno rasmesariti, in potlej v' tamno jezho vrezhi. V' jezhi so bili dolgo pušheni, in ob tim zhasu so se perpravljali serzhno sa vero umreti.

Is jezhe so bili sopet peljani pred oblastnika, in vsi so neprestrašheno sposnali Jesufa. Sodnik jih je obfodil, in sapovedal, de svesani in bres oblazhil v' mersli vodi morejo tako dolgo leshati, de umerjo. Sveti marterniki so veselo tje fhli v' smert: eden drugimu so serzhnost dajali, in vsi molili: „O Gospod! *shtirideset nas je tukaj, stori dobrotljivo vse nas premagavze, de vsi sadobimo nebeshko krono.*“ Usmiljeni Bog je njih proshnjo uslisshal, pa drugazhi, ko so oni mislili. Oni so bili na hudim mrasu, ker mozhni mersli vetri in dnovi so bili takrat: sraven njih je bila gorka hisha, in soldat per njih; kterimu je bilo sapovedano v' gorko hisho jemati tiste, kteri bi, od velikiga mrasa premagani, od vere odstopili. Soldat sraven stojezh je vidil zhudno perkasen; vidil je angelje is nebes priti, in terpezhim vojshakam krone pernesti, slehernimu eno: samo enimu niso kro-

ne dali. Neverni soldat se nad to perkasnijo grosno zhudi, in premishljuje, sakaj enimu ni bilo krone dane. Med tem se ravno tisti vojshak oglasi, in prosi v' toplo hisho rekozh: „Bom ubogal zesarja.“ On gre v' hisho, ker pa je is hudiga mrasa v' slo gorko hisho prishel, so ga hude bolezhine umorile. Ta je bil she per vratih nebeshkiga kraljestva, pa savolj svoje nestanovitnosti v' terpljenji, je hitreji od unih umerl, in je shel v' vezhno terpljenje. Njegovi sveti tovarshi so bili savolj tiga slo shalofni, pa kmalo so bili obveseljeni, ker gnada boshja je neverniga soldata sraven stojezhiga spreobernila. Ta je savpil: „Sim kristjan!“ je svoje oblazhila od sebe vergel, in se njim perdrushil. Tri dni in tri nozhi so bili na mrasu, kakor pishe sveti Gregor Nisen, in v' bolezhinah umerli: en sam od drusih mozhneji je bil she nekaj shiv. Njegova mati ga je s' prijasnimi besedami tolashila; on je komej vsdignil merslo roko in materi podal v' snamenje serzhne ljubesni do nje. Leta mozhna verna mati vidijozha nevernike na vosé devati trupla svetih marternikov, de bi jih feshgali, si je s' vso mozhjo persadevala tudi svojiga sina k' unim djati, rekozh: „Ljubi moj otrok!“ pojdi svoj tek frezhno dokonzh, de s' svojimi svetimi tovarshi pridefh pred Gospoda. On je kmalo umerl, in s' drugimi je bil od nevernikov feshgan. Njih frezhna smert je bila v' letu 319.

N a u k.

Vse je Bogu v' oblasti.

Ti sveti marterniki mnogih krajev, pa sdrusheni med seboj s' shivo vero, so frezhno umerli is ljubesni do Jesufa. Eden je odstopil od njih; pa gnada boshja je drusiga perdobila. Kristjan je od vere odpadel, nevernik se je spreobernal, in se njim perdrushil. Vernik she bliso nebesfhkiga kraljestva ga je sgubil; nevernik delezh od svelizhanja ga je dosegel. Poprejshne dobre dela, in hude bolezhine niso pravoverniku pomagale, ker ni bil do konza stanoviten; neverniku ni fhkodovala poprejshna hudobija, in s' kratkim terpljenjam je svelizhanje dosegel. Sakaj tako? Ni bil vernik v' dobrih delih, in v' bolezhinah bolj vreden boshje pomozhi od uniga nevernika polniga hudih del? Sakaj je Bog sapustil svojiga slushabnika, in pomagal svojimu sovrashniku? Prijatel! varuj se predersno soditi boshjih skleпов. Modri pravi: „Noben ne samore boshjiga sveta vediti.“ Sirah 9, 10. Sveti Pavel svari preradovedne, rekozh: „O zhlovek! kdo si ti, de se hozhesh s' Bogam prepirati.“ Riml. 9, 20. Premisli, kaj govori sveto pismo; prerok Malahija pravi: „Ni le bil Esav brat Jakopov? vender tako govori Gospod: „Jakopa sim ljubil, Esava pa sovrashil.“ Malah. 1, 2. 3. To je bilo

pred vsimi dobrimi, ali hudimi deli. Riml. 9, 11. 12. Kaj porezhesh? Je kriviza per Bogu? Tega ne. Riml. 4, 21.

Bog je Gospod vsiga in vsih, in dela kar hozhe: on je Gospod svojih darov, in nobenimu ni nizeh dolshan. Modri pravi: „Kakor perst v' rokah lonzharja, tako je zhlovek v' oblasti stvarnika.“ Sirah 33, 13. 14. To je resnizhno, vender vse boshje dela so pravizhne: vse njegove pota so milost in praviza, in krivize ne more biti per Bogu. Bog je vselej pravizhen, in vse pravizhno ravna, ako tudi ne moresh vediti, sakaj on tako dela. Tedaj ponishuj se pod vsigamogozhno roko boshjo, s' straham in s' trepetanjem flushi Bogu; ne upaj neumno v' svojo voljo; in mozh: bodi ponishen tudi v' dobrih delih; ne sodi boshjih sodob po svojim tamnim umu: nikolj ne govori napzhno od tih visokih rezhi. Kdo si ti, de hozhesh svojiga stvarnika soditi? Prav govori Salomon: „Ti teshko sapopadesh, kar je na semlji, in s' trudam umesh, kar imash pred ozhmi: kako bosh vedil, kaj je v' nebesih?“ Modr. 9, 16. Rezi tedaj s' svetim Pavlam: „O visokost bogastva boshje modrosti! kako ne sapopadljive so njegove sodbe, in neisvedljive njegove pota! kdo je misel Gospodove vidil, ali kdo je njegov svetovaviz bil?“ Riml. 11, 33. 34.

Porezhesh: zhe je vse v' oblasti boshje volje, in nizeh v' oblasti nashe volje: zhe Bog dela, kar hozhe: zhe svelizhuje, ali pogub-

ljuje po svoji volji, kje je naša prosta volja? zhemu se truditi sa svelizhanje? kako se varovati pogubljenja? Ljubi moj! nikar predelež ne segaj s' svojo neumno modrostjo, ampak vedi le: kar ti je treba vediti. Kaj ti je pa treba vediti? To vedi, in tiga se dershi, de Bog je tvoj in vsih ozhe, ozhe vsiga usmiljenja; de njegova vsigamogozhna volja ne oklene tvoje volje, in je ne stori nepremoshne; de svelizhanje ali pogubljenje bosh prejel po svojih dobrih, ali hudih delih. Varuj se misliti, de planet, pod katerim si rojen, pergodbe tvojiga shivljenja visha, sakaj to je prasna vera, shkodljiva vrasha. Tudi ne misli: Sakaj bom skerbel, in dobro delal? Zhe me je Bog namenil v' nebefa, bom svelizhan: zhe me je namenil v' pogubljenje, bom pogubljen. Ne misli tako, fizer bosh ali pogubno obupal, ali predersno upal, in oboje ti bo branilo v' nebefa. Terdno veruj, kar pishe sveti Pavel: „Bog hozhe svelizhanje vsih, in Jesus frednik med Bogam in med zhloveki se je dal v' smert sa odreshenje vsih.“ I. Tim. 2, 4 — 6. Boshja previdnost ti ne odvsame proste volje. Zhe je v' svetim pismu kaka beseda terda, zhe so ti tvoje misli nadleshe; zhe visokih rezhi ne moresh sapopasti, terdno se dershi tega le, kar ti sdaj rezhem. Bres gnade boshje ne samoresh nizh dobriga storiti; zhe imash gnado, ali je nimash, je tvoja volja vender le prosta, po svojih delih bosh prejel vezhno svelizhanje ali pa pogubljenje.

Smírej tedaj shivi v' upanji in v' strahu, de po varni poti pridešh v' nebesa. Zhe predersno upašh, bošh preposno sposnal svojo veliko slabost, zhe se prevezh bojišh, bošh opušhal dobre dela. Upaj v' usmiljeniga Boga, pa svesto njemu slushi v' strahu. Ne sa-
pravljaj gnade, rekozh: „Bog jo bo sopet dal.“ Zhe greslišh, ne misli: „Meni ni vezh sveli-
zhanja.“ Zhe greslišh, ne sgovarjaj svojih grehov, ali svoje nepokore rekozh: „Sim mo-
gel greseliti, in ješt nisim kriv svoje nepoko-
re, ker gnade nimam.“ Zhe dobro shivišh, ne hvali se s' svojimi dobrimi deli, ktere de-
lašh s' pomozhjo gnade. Tudi ti nauki ima-
jo skrivnosti v' sebi, pa dershi se po njih ozhi-
tnim poduzhenji, in dobro ti bo. Delaj, kar
David uzhi: „Slushi Gospodu s' straham, in
veseli se v' njem s' trepetanjem.“ Pf. 2, 11.

M o l i t e v.

O Gospod! ti si obdan s' neisrezhenó zha-
stjo, in moj slab um mi saštane pred njo. Ref,
ne morem vediti, sakaj enimu pomagash is
grehov, drusiga pušhasth v' grehih; pa kdo
sim ješt, de bi tebe sodil? Verujem, de kri-
vize ni per tebi, ker vse tvoje poti so milost
in praviza. Vem, de si me stvaril bres mene,
pa ne bošh me svelizhal bres mojiga persade-
vanja. Vem, de sam is sebe nizh ne samo-
rem dobriga, vender ti nisi kriv mojih gre-
hov; is svoje mozhi lahko grem od tebe, pa

is svoje mozhi ne pridem nasaj k' tebi. Sam se poboljšhati ne samorem, vender sam sim kriv svoje nepokore. De ne obnemagam v' premišljavanji previšokih skrivnost, klezhé te ponishno prosim: Daj mi svojo gnado, de k' tebi nasaj pridem; ohrani jo v' meni, de po tvojih sapovedih skerbo shivim, in tebe nikdar ne sapustim. Sveti marterniki, vojshaki in prizhevavzi Jesufovi! sprosíte mi gorezho ljubesen do Boga, de bom s' njo premagal vse hudo, in delal vse dobro, in pridem v' vašho drushbo Boga vekomaj hvalit. Amen.

XI. dan fushza.

Sveti Eulogi mashnik, marternik, in sveta Lukrezja deviza, marterniza.

Sveti Eulogi je bil rojen na Shpanskim v mestu Kordovi. Ob njegovim zhasu so Turki gospodovali v' desheli, sovrashni so bili kristjanam, in jih preganjali. Bog je svojimu shalostnimu vernimu ljudstvu dajal sveste flushabnike, med kterimi je bil sveti mashnik Eulogi. Ta je nevtrudno verne uzhil, in jih vnemal vse terpeti sa sveto vero, in na njegovo ognjeno opominjevanje je veliko vernih premagovalo vidne, in nevidne sovrashnike. Pod turshkim kraljem Abderamam je bil sveti

mašhnik Eulogi v' jezho vershen, pa Bog ga je refhil v' prid svojiga ljudstva. On je ref prav fkerbno uzhil, de bi bili verni rodoviti dobrih del, stanovitni ostali v' njih, in shivljenje dali sa vero. Tudi je verne velikokrat opominjal: Ne pohujshajte se nad frezho nashih slepih sovrashnikov, oni sizer gospodujejo, in naf tarejo, pa premislite de smo stvarjeni ne sa svét, ampak sa nebesa. On ni le sa verne fkerbel, ampak tudi sa spreobrnjenje nevernikov, ali slabovernikov, med kterimi je bila rojena Lukrezja. Ona je bila rojena od bogatih turshkih starishov v' mestu Kordovi, pa is fosebne milosti boshje je sposnala praviga Boga, in odrefshenika Jesufa. Njeni starishi, kader so to svedili, so ji bili filno nadleshni, pa ona je perbejshala k' svetimu mashniku Eulogju. Ta je njo poslal k' svoji sveti sestri Anuloni, in potlej k' drugim vernim, de bi starisham perkrita ostala. Starishi niso jenjali poprashevati po nji, in ko so svedili, kje de je, so fhli bersh k' oblastniku praviti, in on je bersh poslal svoje flushabnike po njo. Ti so ne le sveto Lukrezjo, ampak tudi svetiga Eulogja v' tisti hishi nashli, ker jo je ravno takrat uzhil v' katoljshki veri, so oba peljali pred sodnika.

Sodnik je ojstró svaril svetiga Eulogja, de tako sapeljuje ljudi. Sveti Eulogi je sodniku odgovoril: „Jest sim mashnik flushabnik Jesusov, in sim dolshan kasati pot svelizhinja v' sim ljudém; tudi tebi, ako me hozhesh

poslušhati.“ Sodnik mu ni nize odgovoril, pa je ukasal shibe perneſti. Sveti Eulogi je oblaſtniku rekel: Ne le tepen, tudi umorjen biti ſim perpravljen v' prižhevanje, de Jeſuf je Bog, in tvoje Mahomed laſhnjiv perok. Sodnik, bleſo ni imel oblaſti v' ſmert ga obſoditi, ga tedaj ukashe gnati k' vikſhim oblaſtnikam, pred kterimi je ravno to govoril; berſh je bil obſojen, in peljan na moriſhe. Umerl je leta dan v' letu 859. Potlej je peljana bila pred ſodbo tudi ſveta Lukrezja, neisrezheni ſo ſi perſadeli ſtarſhi in drugi, vender ni hotla vere ſapuſti: ſato je bila tudi ona ſhtiri dni potlej obſojena, in umorjena.

IV a u k.

Is njih ſhivljenja.

Sveti Eulogi je ſkuſil, kako veliko ſerzhnoſt daje vera, ako je ſhiva. Kriſtjan ſhive vere ſanizhuje vſe, de Boga ſadobi, premaguje vſe ſkuſhnjave ſavolj nebeſhkiga kraljeſtva; ſe ne pohujſha nad hudobnimi, ker ima pred ſeboj pravizhno ſodbo boſhjo. Kar je ſveti Eulogi v' ſerzu veroval, je tudi govoril vernim in nevernim, pred ljudſtvam in pred oblaſtniki. Kriſtjan moj! imaj terdno in ſhivo vero, in ta ti bo neisrezheni mozh dajala vſe ſkuſhnjave premagovati. Reſnizhno je, kar Jeſuf govori: „Vſe je mogozhe timu, kteri veruje.“ Marka 9, 22. Premalo pa je le

v' serzu verovati; morešh imeti shivo, mozhoh, delavno vero, de se tega, kar verujesh in is vere naskrivnim dobriga delash, ne framujesh pred drugimi sposnati in delati, ako je potrebno. Kakshin kristjan si ti, ako se pred drugimi kristjani framujesh dobro delati? Ves si ogenj sa svojo prasno zhasht, in sanizhevanje slabih te lahko odvrazhuje od dobriga, ti ubrani po sapovedih shiveti? Ravno to je kriviza, in ravno to te obsodi. Bodi mozhen soper hudo, in serzhen v' dobrim ishive vere. Sveti Janes pravi: „To je premaganje, ktero svet — vse skušnjave — premaguje, nasha vera.“ I. Kor. 5, 4.

Sveti Eulogi je vidil sovrashnike Jesusove vere srezhno gospodovati v' desheli, pa on se ni nad tem nizh pohujshal; tudi druge verne je uzhil, ne pohujshati se nad njih srezho. Tudi to je snamenje shive vere, ker ta uzhi, de tukej ni obljudljena deshela, ampak le pufshava, po kateri hodimo v' obljudljeno deshe-lo, v' nebefa. Vera uzhi, de zhasna srezha je majhna rezh, in de ta ne bo hudobnim pomagala; ampak de jim bo gorje po smerti. Zhe se ti pohujshash nad srezho hudobnih, si Judam enak, kateri so slushili Bogu savolj telesniga plazhila: to bi bilo snamnje, de je tvoje kraljestvo tukaj, in de drusiga ne shelish. Premisli besede preroka Malahija: „Hudobni pravijo: Prasno je Bogu slushiti, kaj smo perdobili, ker smo po njegovih sapovedih shivelili? Odgovori Gospod: Kader bom sodil, bo-

te vidili raslozhik med pravizhnim in nepravizhnim.“ Mal. 3, 14. 17. 18.

Sveta Lukrezja je bila frezhna, ker je svetiga uzhenika Eulogja imela, in njemu pokorna bila. Ona je bila v' neumni veri rojena, pa je serzhno premagala strah pred starishti, in je bila stanovitna do smerti. Posnemaj jo, ljubi moj kristjan! poslušhaj s' dobrim serzam uzhenike katoljskhe zerkve, in bodi jim rad pokoren. Nimašh na svetu svejšjih prijatlov, ker te odkrito uzhé, te ljubesnivo odvrazhujejo od hudiga, in si slo persadevajo sa tvojo vezhno frezho. Posnemaj sveto Lukrezjo, in tudi perve verne, katerim je sveti Pavel hvaleshno pisal: „Niste me sanizhevali, ampak prejeli ste me, ko angelja, ko Kristusa.“ Gal. 4, 14.

Sveta Lukrezja je bila raji pokorna Jesusu ko starisham, de bi svelizhanje doslegla. Ona je refnizhno ljubila, sposhtovala in ubogala svoje starishe, pa nikdar zhes sapovedi. Ona je bila grosno shaloftna; ker jih ni smela ubogati, vender je hotla Bogu svešta ostati. Ti ravno tako delaj; ubogaj rad, pa nikdar zhes sapovedi; ne posnemaj nobeniga v' hudim in premisli, de Bog bo tebe in vsaziga pravizhno sodil. Premisli, kaj pravi Kristus: „Kdor ljubi ozheta, ali mater bolj ko mene, ni mene vreden.“ Mat. 16, 37.

Sveta Lukrezja je skrivaj shla is hishe svojih nevernih starishov, in perbeshala k' svetimu Eulogju, ker se je bala od njih nad-

leshnosti in strahovanja premagana biti. Ona je sicer slo ljubila svoje starše, vendar veliko bolj je ljubila Boga in svojo dušo. Ljubi moj! zhe ne beshiš pred sapeljivimi ljudmi, ali zhe od sebe ne denesh sapeljiviga zhloveka, si Bogu nepokoren, ljubish svojo nesrežo, in si sovrashnik svoje duše. Ne rezi: Bom obilnishi molil, se bom skerbnishi varoval, de ne greshim. Slabo upanje je to, in ne bošh v' radovoljnih skušnjavah Bogu svest ostal, ako pred nevarno perloshnostjo ne beshish. Ljubesen do greha te vjetiga dershi, ta ti ubrani perloshnosti opustiti, in ta te uzhi veliko sgovorov, de bi ne storil, kar ti Bog sapove. Ti si slabe nature, in she hujshi si oflabljen od radovoljnih grehov, tedaj bošh ponavljal svoje padze, ako se nozhesh hudih perloshnost varovati. Pozhutno veselje, dobizhik, ali kar si bodi, kaj ti bo pomagalo po smerti? Ubogaj tedaj, in de rad ubogash velikokrat premishljuj besede svelizharja Jesusa: „Kaj pomaga zhloveku, ako ves svet dobi, vse dobrote vshiva, svojo dušo pa pogubi? Mat. 16, 26.

M o l i t e v.

Blagor meni! ako bil tako skerben sa svoje svelizhanje, ko sta bila sveti Eulogi, in sveta Lukrezja. Res, nista samogla vezhi ljubeshni skasati do Boga, in do svoje duše, ker sta sanizhevala svoje premoshenje, in svoje

shivljenje. Kdor raji da vse, in terpi vse, ko grešhiti, je popolnoma. O Gospod nebesški kralj! sposnam svojo grešno slabost, in hudo nestanovitnost; vsaki zhlovek, sleherna stvar me lahko odverne od tebe; verh vsi-ga tiga sim si radovoljno nakopaval hude skušnjave, de bi lasheji grešhil. O jest nesre-zhen! kaj bo s' meno, kader bom prišel pred tvojo pravizhno sodbo? Nebesški Ozhe! usmiljenje mi skashi, gnado mi daj, de po sgledu svetiga Eulogja in svete Lukrezje ser-zhno in stanovitno tebi flushim. Ref, raji ho-zhem vse sgubiti, ko tebe sapustiti, raji ho-zhem vse terpeti, ko tebe rasshaliti. V' pokori bom shivel do smerti, de odpushtenje grehov, in vezhno svelizhanje od tvoje neskonzhne mi-losti sadobim. Amen.

XII. d a n f u f h z a.

Sveti Gregor papesh.

Sveti Gregor je bil rojen v' Rimu v' letu o-kolj 540 od bogatih, mogozhnih in poboshnih starshov. On je prejel od Boga veliko modrost in sosebno brumnost. Zesar Justin II. ga je postavil vikshiga poglavarja Rimskiga mesta. On, tako visoko povikshan, je skerbno slu-shil Bogu, in tudi svesto opravljal dolshnosti

svoje velike flushbe: ker pa se je bal savolj posvetnih skerbi premalo flushiti Bogu, se je flushbi odpovedal, in vse svoje veliko premoshenje prodal. S' zeno prodaniga premoshenja je pomagal ubogim, sedem klosh-trov v' Sizilii sesidal, in eniga v' svoj hishi, kjer je sam bil, de je varnishhi shivel. On je bil takrat pet in trideset let star, pa s' dolgi-mi molitvami, s' stanovitnim branjem svetih bukev, ali pisanjem, s' postam je oslabil svo-je telo, in ni drusiga shelel ko is tiga sveta iti, de bi s' Bogam bolj sdrushen bil. Njego-va ljubesen do blishniga je bila grosno veli-ka. En dan je vidil lepe sushnje na prodaj in je vprashal: Od kod so ti, in kakshne ve-re? Odgovorili so mu: Ti so anglesi, in ne-verní, O shkoda, je on shalofno savpil, de ti lepi ljudje so sushnji hudizhovi! Bersh je shel papesha Benedikta profit: Naj poshlje brumne uzhenike na anglesko, in zhe drugi ne gredo, grem jest. Papesh ga je ref poslal, pa bersh je ljudstvo grosno shalofno k' pape-shu pershlo in mu reklo: „Sveti ozhe, vsi smo shalofni, ker si dovolil Gregorju iti.“ Na proshnje vfiga mesta, ga je nasaj poklizal. Sveti Gregor je sizer is pokorshine nasaj pri-shel, pa je smirej to sheljo ohranil v' ferzu, de bi ob perlolshnim zhasu nevernim angle-sam pomagal praviga Boga sposnati.

Sveti Gregor je shel sopet v' svoj klosh-ter, pa ni bil dolgo v' njem pushten, ker pa-pesh Pelagi II. ga je poslal savolj sosebnih

opravkov v' Konstantinopel k' zesarju Tiberju; pod kteriga oblastjo je takrat Rim bil. On je ubogal, je vsel s' seboj nektare brumne minih, in s' njimi je shivel ko bi bil v' klofhtu: sraven narózhenih opravkov je on v' Konstantinoplu tudi dosti drusiga dobriga delal. Kadar je bil nasaj prishel v' Rim, je shel sopet v' svoj klofhter; pa ni mogel biti dolgo v' ljubim pozhitku. Papesh Pelagi je v' mezu profenza 590 sa kugo umerl, in on je bil svoljen sa papesha, branil se je s' vso mozhjo, pa se ni mogel ubraniti, ker vsa duhovshina, vse verno ljudstvo, in tudi zesar Maurizi so ga permorali se podurezhi. Kuga je zhedalje huji ljudi morila in jih je neisrezhenó dosti pomorila. On je skerbnó opominjal ljudi k' pokori. V' eni pridigi je rekel: *Bojmo se shibe boshje, ktere nismo hotli prej s' resnizhno pokoro odverniti. Vsi smo v' strahu pod mezham boshjiga moshtovanje. Smert prehiti bolesen, in preden se spokoriti samore, greschnik umerje. Obshalujma svoje grehe; ne obupajmo, ker Bog nas opominja s' shibo, de bi sgrevanim greschnikam persanesel.* Potlej je sapovedal tri prozefije sa odvernjenje shibe boshje, in per prozefiji jih je ofemdeset umerlo.

Vsi so bili slo veseli povikshanja svetiga Gregorja, on sam je bil shalosten, je smiraj shaloval, ker se je bal, savolj prevelikih skerbi svoje velike flushbe, sebe posabiti, in svoje dushe v' nemar pushati. Sbeshati je hotel,

ali po vsem mestu so bili varhi postavljeni mu ubraniti. Kader vidi, de mu ni mozh ube-shati, se je s' nekim kupzam saštopil, kateri je dal kosh narediti, in v' koshu ga je is me-šta skrivaj spravil, de je potlej v' hošto sbeshal in se skril. Rimljani vsi shalofini so tri dni molili, se postili, in Boga profili jim dati svedi-ti, kje de je Gregor. Kakor so svedili, kje de je, so shli beršh po njega, in ker je is tega sposnal, de je to volja boshja, je shel nasaj v' Rim, kjer so ga vsi s' neisrezhenim veseljem sprejeli. Po tim se je dal shegnati.

Vsi verni so se veselili savolj tiga frezhni-ga svoljenja, le on je shaloval, kakor sam pishe. Tako je pisal zesarjevi sestri Teoktisti: *Ves snotranji mir sim sgubil, kakor sim su-naj povikshan, tako sim v' serzu padel. Dru-siga nisim shelel ko lozhiti se od vsiga po-svetniga, de bi le nebeshke dobrote premishlje-val. She sim bil tako frezhen, de shelil ni-sim nizh na svetu, in tudi bal se ga nizh; pa nagli vihar, (svoljenje sa papesha) me je vsiga smotil in prestrafhil. Tudi zesar je moje svoljenje poterdil, pa vredniga me ven-der ni mogel storiti, in tudi takih lastnost ne dati, ki mi jih je treba. V' listu do Narša pishe: Tako me serze boli, de komaj govo-rim. Vse me shalofiniga stori, in sa kar se drugi vesele, jest shalujem. — Prosim te, moli sa-me.*

Ali ravno sato, ker se je trefel pod te-sho poglavarstva katoljšhke zerkve, jest skerb-

nifhi spolnoval svoje dolshnosti, de bi samogel obstati na sodni dan. Besedo boshjo je osna-
noval ognjeno, in to mu je bila prva dolsh-
nost. Petje per flushbi boshji je popravil, in
perporozhal, de bi verni s' lepimi, hvalnimi
pesmi Boga serzhno hvalili. Posebno skerb je
imel do ubosih, v' sazhetku mesza jim je delil
shito, meso, vino, sozhivje i. t. d. Vsaki dan
je imel per misi dvanajst uboshzov. Pa ni
skerbel le sa uboge v' Rimu ampak tudi sa
druge. Skerbel je sa lepoto zerkva, de se
je flushba boshja spodobnifhi v' njih oprav-
ljala.

Ponishen je bil tako, de se je vedno le
med sadnje shtel, perpravljen je bil vsaziga
poslufhati, ki bi ga bil kaj posvaril, in sam
je rekel, de te so njegovi resnizhni prijatli,
ki mu grehe ali pregresfhke povedo, de pot-
lej ve svojo dusho bolj ozhifiti. V' njegovi
hifhi ni bilo nobeniga posvetniga veselja, ker-
shanfka brumnost se je per vsih vidila. To-
varfhi njegovi so bili uzheni, brumni duhov-
ni in minihi, in njegovi flushabniki so tako
sveto shiveli, ko prvi kristjani.

Kristjani od vsih krajov so ga v' dushnih
potrebah sa svet vprashali, in ga prejeli. Med
drugimi kristjani ga je Gregorja, imenitna Go-
spa sa svet vprashala. Savolj svojih grehov,
zhe jih je Bog odpustil ali pa ne, je bila smi-
raj nepokojniga serza, desiravno se jih je prav
zhisto spovedala. Pisala mu je, in vse odkri-

toferzhno povedala, kako de se ji godi, in pravi: „Tako dolgo ne bom mirniga serza, dokler mi ne bošh povedal, de is boshjiga rasodenja vesh, de mi je Bog grehe odpustil.“ Sveti Gregor, mosh po volj boshji, ji odpishe: „*Ti hozhesh kaj taziga od mene svediti. kar je teshko, in bres vsiga prida; teshko, ker nisim vreden, de bi mi Bog kaj taziga rasodel; bres prida, ker ne smesh zel zhasf svojiga shivljenja savolj storjenih grehov mirna biti, ampak do sadnjiga sdihljeja jih obshalovati in objokovati. Sveti Pavel je bil v' tretje nebesa samaknjen, vender se je bal, de bi pogubljen ne bil. Gotovost je mati lenobe.*

Veliko rezhi je poravnal v' katoljshki zer-
vi, skerbel je, de bi verni blishni in daljni po
vsih sapovedih poboshno shiveli. Veliko le-
pih bukev je spisal sa poduzhenje, (sato ga
katoljshka zerkev ozhaka zerkve imenuje) de-
firavno je bil smiraj bolehen in v' velikih sker-
beh. Smiraj mu je bilo per serzu spreober-
njenje nevednih Anglesov. Poslal je k' njim
svetiga Avgushtina, uzheniga miniha, in dru-
ge, ki so jim osnanovali vero Jesusovo, in jih
veliko spreobrnili. Trinajst let, shest mes-
zov in deset dni je nosil teshko butaro pogla-
varstva katoljshke zerkve, in je sveto umerl v'
letu 604.

N a u k.

Ponishnost v' visokosti. — S' pokoro odverniti boshjo jeso.

Sveti Gregor je bil usmiljeniga serza do ubosih, vedno jim je pomagal, in jim tudi v' daljne deshele poshiljal pomozh. Vsaki dan je dvanajst ubosih per svoji misi imel, kakor bi bili njegovi bratje. Ubog, navajen berazhiti, je sizer potreben, pa potrebnishi je framoshljivi ubog, sato je sveti Gregor sosebno skerbel sa framoshljive uboge svediti, in jim pomagati. Len in nesframoshljiv berazh je shtrafinge ne pa usmiljenja vreden, ker Bog je usakimu zhloveku sapovedal se preshiveti s' delam. Ubogi, ki si shivesha ne more s' delam saflushiti, je usmiljenja in pomozhi potreben in vreden; in vsaki mu je dolshen po svoji mozhi pomagati. Modri pravi: „Sin! ne odtegni daru potrebnimu, in ne odverni svojih czhi od ubosiga.“ Sirah 4, 1. „Do ubosih terdoserzhni bogatini ne pridejo v' nebeshko kraljestvo.“ Mat. 25. „Kdor pomaga ubogim is serza rad po svoji mozhi savolj Boga, bres nevolje, bres memranja, bres ozhitanja, bo veliko usmiljenje prejel od Boga.“ Tob. 4, 10.

Sveti Gregor se je s' vso mozhjo branil visokosti, zhasti in oblasti; in le permoran je stopil na stol svetiga Petra. On je shelel v' kloshtru shiveti in umreti: ne de bi bil v' le-

nobi, ktero je smirej sovrashil, temuzh de bi varnishhi shivel, in Bogu bres druge smote flushil. Vse je bilo veselo njegoviga povikshanja, on sam je bil shalošten, in je bil v' fkerbi ves zhas svojiga shivljenja: pa ravno sato je smirej nevtrudno delal. Prav to je snamnje refnizhno ponishne in bogabojezhe dushe. Kdor se slepo saveshe, ali bres premiselka na se vsame velike dolshnosti, bo teshko shivel po volji boshji. Veliko je vrednih visoke flushbe le v' svojih ozheh, ker jih napuh sapeljuje, de se ne sposnajo. Kdor prav sposna svojo slabost, in premisli dolshnosti visozi-ga stanu, se le permoran, in v' velikim strahu teshki butari podvershe, ker je ponishnost. Ponishnost ne sposna svoje vrednosti ali svojiga saflushenja ravno sato, ker je ponishen. Bodi ponishen, in ne bosh v' svojih mislih prevezh pravizhen. Prid. 7, 17. Zhe si v' svojih mislih pravizhen: to je, zhe sebi prevezh upash, bosh hitro padel. Bodi raji v' pokorshini, ko v' oblasti, ker bosh varnishhi Bogu flushil. Posnemaj Jesusa, kteri je djal: „Nifim prishel, de bi meni drugi stregli, ampak de bi jest drugim stregel.“ Marka 10, 45. Ako si postavljen oblastnik, ne posabi, de si zhlovek: bodi v' ponishnim strahu. Tvoja narvezhi fkerb naj bo po sapovedih shiveti, in druge dershati pod pokorshino sapoved. Ne ti, ampak sapovedi naj s' teboj gospodujejo. Bodi pravizhno usmiljen, in usmiljeno pravizhen s' vsimi, ker tudi ti bosh shel pred sodbo. Ne

posabi nikolj, kar moder govori v' Gospodovim imenu: „Vi vikšhi semlje! poslušajte: Oblast je vam dana od Gospoda; in on bo vaše dela isprafheval, in vas bo ostrejšhi od majhnih sodil. Bog ne bo nad nikomur obraša gledal, tudi se ne bo nikogar visokosti bal; ker on je majhniga in veliziga vstvaril.“ Modr. 6, 2, 8.

Sveti Gregor je ob zhasu kuge osnannoval pokoro, ker Bog le s' pokoro se da potolashiti. Bog shtrafuje savolj grehov; on ne shtrafuje, de bi mi terpeli, ampak de bi se spreobernili. Bog ni vesel nashiga terpljenja, temuzh nas ima v' terpljenji, de bi mi sposnali, koliko hudobno je njega sapustiti. Mi smo tukaj od Gospoda pokorjeni, de ne bomo po smerti pogubljeni. Sveti Pavel je mislil po Bogu, sato je pisal: „Sdaj se veselim; ne sato, ker ste shalofni bili *mojiga bodezhiga svarjenja*, temuzh, ker ste shalofni postali k' pokori.“ II. Kor. 7, 9. Bog ne uflifhi nashiga vpitja, ako vpijemo le savolj nadlog, ampak zhe grehe obshalujemo in opustimo. Se ne smemo zhuditi, ako Bog nas shtrafuje; ampak zhudimo se, de nismo konzhani in pogubljeni: sakaj, kdo njega ishe, in kdo njemu slušhi? Morebiti smo slabeji od unih, ktere je kuga morila ob zhasu svetiga Gregorja, vender Bog nas she terpi. Kako dolgo? Ne vemo, in sato odvernimo shibo boshjo s' pravo pokoro, de ne bo smert prehitela nashe pokore. Delajmo vreden sad pokore, ker se

kira je she nastavljena. Vsako drevo, ktero ne rodi dobriga sadu, bo issekano, in v' ogenj versheno. Luk. 3, 8, 9.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! jest sim delezh od duha tvojiga svestiga slushabnika svetiga Gregorja. On, kolikor je samogel, si je persadeval majhen biti pred seboj, in pred drugimi le per-moran je visoko stopil, jest pa sim visokih misel in shelja, akoravno bres saflushenja. Moj greslhi napuh je meni grosno shkodljiv, ker is njega sebe povikshujem, blishniga sanizhujem, sim terd do ubosih, nerad ubogam, terdó gospodujem, sim nepoterpeshljiv v' nadlogah, sim v' dobrotah rasujsdan. Vidim, de ta ni prava pot, poboljshati se hozhem, pomagaj meni, o dobrotljivi Gospod, po svoji veliki milosti. O sveti Gregor! prvi namestnik Jesufov na semlji, sprosi mi od Boga duha brumnosti, modrosti, ponishnosti, de spo-snam in delam, kar mi samore vezhno frezho saflushiti. Amen.

XIII. d a n f u f h z a,

Ss. Ziril, in Metodi shkofa.

Sveti Ziril (Kiril), in Metodi sta bila brata, pa mozhneji sdrushena s' gorezho, zhisto ljubesnijo, ko s' saveso kervi. She mlada sta se odpovedala posvetnim dobrotam, in skerbno flushila Bogu. Ona bi bila lahko frezhna in flovezha na svetu, pa sta si raji drage saloge perpravljala sa nebesa. Ta dva brata sta bila vsa gorezha do Boga: sato sta bila tudi gorezha sa svelizhanje blishniga. V' sredi devé-tiga stoletja po Kristusovim rojstvu je bilo veliko Slovenzov k' pravi veri spreobrnjenih, ali pravih uzhenikov jim je manjkalo, nobenih slovenskih bukev she ni bilo, in nihzhe she ni snal slovenskih besedi pisati; satorej so poslali Slovenzi v' Zarigrad ali Konstantinopel do greshkiga zesarja Mihaela III. in ga proslili, de bi jim umnih in dobrih uzhenikov poslal. Na to jim poshlje Zirila in Metodja. Is pokorshine in prave ljubesni do Boga in blishnjiga sta sapustila svoj dom in svojiga ozheta, po imenu Leona v' Tefaloniki, in sta pershla, kakor dva angela, v' nashe slovenske deshele boshje nauke osnanovat. Kmalo sta snajdla k' greshkim zherkam toliko novih zherk, koliko jih je sa slovenske besede, de se prav po govorjenji pisati samorejo, potrebno, in

sta poslovenila sveto pismo, masha in druge molitevške bukve. Ker sta imela gorezhnost aposteljnov, sta bila od Rimskiga papesha postavljena namestnika aposteljnov. Kralji, oblastniki in podloshni, tudi neverni so jih radi poslušhali, in se spreobrazhali, ker so vidili nad njima resnizhno brumnost in gorezho fkerb vse svelizhati. Ta dva sveta uzhenika sta mogla veliko nadlog in sopernosti preštati, vender do smerti nista jenjala serzhno uzhiti, in ljudi spreobrazhati.

N a u k.

Od zhiste, stanovitne in shive vere.

Sveti Ziril in Metodi brata sta Slovenzam, nashim prednikam, osnanovala vero v' praviga Boga, in v' Jesusa vsih odreshenika, de bi oni s' shivo vero, in s' svetim shivljenjem Bogu flushili. Ona fizer nista is svoje mozhi nevernikov spreobrazhala, vender sta si slo persadevala, in boshja mozh je bila nad njima, kakor je Jesus dobrotljivo obljudil. Hvala bodi ljubesnjevimu in vsigamogozhnimu Jesusu, kateri je napolnil svetiga Zirila in Metodja s' svojim Duham, in po njima dal nam slovenzam velik dar svete vere prav sposnati. Res, velik dar je sveta vera, ker zhlovek bres nje je ves neumen in hudoben. Vera v' praviga Boga je korenina vsiga dobriga, ker je,

po besedah svetiga Pavla, bres vere nemogozhe Bodu dopasti. Hebr. 11, 6.

Vera more biti zhišta in štanovitna. Ni ti perpušheno, ne vezh, ne menj verovati, ampak le kar je Bog rasodel. Ako odvsamešh veri, ali ji kaj perštavišh, ni zhište vere v' tebi, krivoverniki tako delajo. Ponishno poslušhaj katoljšhko zerkev, ktera vse rasodete refnize uzhi. Ne modruj po svoji pameti, in ne poslušhaj slabih, kterih edina uzhenost je rasujedano serze. To ti sapove sveti Pavel rekozh: „Bodi sdrav v' veri, ne poslušhaj napzhniga govorjenja.“ Tit. 1, 13, 14. Bodi štanoviten v' veri, ktera je poterjena s' zhudeshi, in s' kervjo veliko flushabnikov Jesufovih. She enkrat ti povem; ne modruj v' veri, ne poslušhaj hudobnih; sakaj sdaj je refnizhno, kar je sveti Pavel sdavnaj pravil: „Veliko je nepokornih in sapeljivzov: te vštavlaj s' serzhnim svarjenjem.“ Tit. 1, 10, 11.

Vera more biti shiva, ali delavna. Vera bres dobrih del je ne le mertva, ampak tudi shkodljiva, ker saflushi hujšhi obsojenje. Vera te ne bo svelizhala, ako ne shivišh po nji; le vera, ktera is ljubesni dela, ti saflushi nebesfhko kraljestvo. Zhe veruješh vse rasodete refnize, pa shivišh slabo, verujozh ne bosfh svelizhan. Sveti Jakop pravi: „Tudi hudizh veruje, in trepezhe.“ Jak. 2, 19. Od slabih nerodovitnih kristijanov pravi sveti Pavel: „Eni govore, de sposnajo Boga, pa s' delmi ga taje, ker so nagnusni, in k' dobrim

delam neperpravni.“ Tit. 1, 16. Sopot pri-
zhuje sveti Jakop, rekozh: „Kaj vam bo poma-
galo bratje, zhe vero imate, dobrih del pa
nimate?“ 2, 14. Premisli tedaj svoje dela,
zhe shivish ali ne po veri. Ravno to ti sapové
sveti Pavel, rekozh: „Skushaj se, zhe si v'
veri.“ II. Kor. 13, 5.

Vera, ako je shiva, se rasodeva v' vsih
rezheh. De ubogash svetiga Pavla, in se sku-
shash, zhe si v' shivi veri, premisli svoje shiv-
ljenje. Zhe si shive vere, imash Boga vedno
v' svojim serzu, in njegov strah te spremlja
povsod; nikdar ne posabis, de Bog te vidi,
in si persadevash pravizhno shiveti pred nje-
govim vsiga vidnim ozhesam. Zhe si shive ve-
re, zhashish vse, kar je boshjiga: si lazhen
boshje besede, jo skerbno poslushash, ona
ti presune serze, rasvetli, ogreje in rodo-
vitniga dela: per sveti masi in per vsih sve-
tih skrivnostih se snajdes, ne le spodobno, am-
pak tudi bogabojezhe; svete sakramente ne-
isrezheni spofhtujesh, in se slo skerbno per-
pravljash jih vredno prejemati. Zhe si shive
vere, mislish in sodish vse po nji; slabosti,
pogreshke, grehe, dobre dela, frezho, ne-
frezho, in vse prezenujesh po veri, ker ona
ti daje pravi sapopadik od vsiga. Zhe si shive
vere, si v' nadlogah poterpeshljiv, ker ter-
dno verujesh v' vezhno shivljenje: si v' sku-
shnjavah stanoviten Bogu, ker od njega upash
plazhilo svoje svestobe, se ne dash smotiti ali
pohujshati ne od veliko greshnikov, ne od

imenitniga greslnika, ker vera te uži, de Bog bo tebe, majhne in velike sodil po sapovedih; raji vse terpiš, ko Boga rasshaliti, ker terdno veruješ, de nar huji nesrezha je Boga sapustiti. Zhe imaš shivo vero, ona je tvoja pomozh, tvoja bramba, tvoja svetloba, tvoje shivljenje. Ref je tedaj, kar piše sveti Pavel: „Pravizhen is vere shivi.“ Heb. 10, 38.

Te sopet prosim, premišli, zhe si v' shivi veri, ne sapeljuj se. De v' Boga veruješ, je dolshnost in potreba, pa kako shiviš? Zhe nisi hvaleshen sa prejeto sveto vero; zhe ti ni mar sa boshjo besedo; zhe svete sakramente merslo, in le permoran prejemaš; zhe le posvetno ljubiš; zhe shiviš po poshelenji in po spazhenih navadah svetá, nimaš shive vere ampak mertvo, in hujši obsojenje te zhaka. Refnizo govori sveti Pavel: „Boljši bi ti bilo poti pravize ne posnati.“ II. 2, 21.

M o l i t e v.

O Jesuf! ti sonze pravize, si svetlobo moje dushe in vsiga svetá, ti si meni in drugim gnado prave vere dal: tvoji sveti aposteljni so neisrezheni skerbni in terpeli sa spreobnjenje nevernikov, drugi tvoji flushabniki, in ta dva sveta Ziril in Metodi uzhenika Slovenzov sta si ravno tako veliko persadevala, jest pa sanizhujem velik dar svete vere, in ga nepridniga delam s' slabim shivljenjem.

Vse moje misli, besede in dela bi mogle biti po prejeti sveti veri, pa sim poln spazhnosti in smot, ker je vera mervta v' meni, ker is vere ne shivim. O Gospod! daj mi sposnati velik dar svete vere: daj mi shiveti po nji: de sadobim, kar verujem, namrezh tebe, de te vekomaj hvalim v' nebesih. Amen.

XIV. d a n f u f h z a.

Sveta Matilda kraljiza.

Sveta Matilda je bila rojena v' Vestfalji na Nemshkim od bogatih in mogozhnih starshov. Ti so bili dobri katoljski kristjani, in so dali svojo majhno hzher v' klofhter, de bi ondi bila v' vsm dobrim srejena. Njena nedolshna dusha je v' klofhtu imela obilnost svetih isgledov in naukov. Delati, moliti, brati, premishljevati, in v' pokorshini shiveti, so jo brumne nune skerbno uzhile, in ona je rada ubogala. Brumna Matilda je shla is klofhtra, in je bila porozhena s' Henrikam vojvodam v' Saksonji, kateri je bil potlej svoljen kralj nemshkiga kraljestva, v' letu 919. Bog jo je povikshal v' prid veliko drusih, ker ona, mogozhna kraljiza, je rada veliko dobriga delala. Ako tudi je bila tako visoko povikshana, je vender bila ponishna, in zhe dalje ponishni-

fhi. V' visokim stanu je bila she bolj uterjena in preprizhana, de vsa posvetna zhaft je nizh, temuzh de le Boga moliti, in njemu slushiti je prava modrost, zato je rada molila in hvallila Boga. Is serza rada je pomagala ubogim, bolnike in jetnike obiskovala, in tudi jih uzhila poterpeshljivo vse nadloge preterpeti. Nje poboshni mosh kralj Henrik je bil vsiga tiga vesel, ker tudi on je bil bogabojezh.

Sveta Matilda je tri in dvajset let s' svojim dobrim mosham bogabojezhe in mirno shivela. Po njegovi smerti pa je veliko hudiga prestati mogla. Dva njena sinova Oto in Henrik sta poslushala hudobne podpihovavze, in sta prenaglo verjela, de ona je sapravljivka, ker s' preobilnim darovanjem sapravlja kraljevo premoshenje. Oto in Henrik sta svojo sveto mater tako ojstro imela, de je bila permorana bres vsiga premoshenja is deshele iti. Ona je sizer v' poboshnosti svoje otroke skerbno redila, vender is natorne materne premehke ljubeshni do mlajshiga sina Henrika si je prevezh persadevala povikshati ga: potlej je bila od obeh sanizhevana. Bog je njeno nepremishljeno slabost tukaj ojstro pokoril. Ona preganjana od lastnih otrók je molzhé preterpela, molila sa-nje, nikdar memrala zhes njih nehvaleshnost, tudi jih je sgovorjala, koljkor je samogla. Kadar je bila popolnama ozhishena s' preganjanjem, s' ponishivanjem, in s' poterpljenjem, je bila obveseljena od Boga, ker nje sinova sta sposnala

storjeno krivizo, in jo hitela popraviti. Stareji sin Oto je poslal nekatere imenitne Gosposde do svoje matere jo ponishno profit nasaj priti. Kader je svedil, de pride, ji je shel naproti, in potlej vprizho vsih jo je klezhe, profil odpuštiti mu. Drugi sin Henrik je ravno tako storil, ona je oba ljubesnjivo objemala, in veselo shla na prvi dom, kjer je bila ljubljena, in zhesheena od vsih. She bolj skerbno ko prej je dobro delala, molila stanovitno, reve sham pomagala, in se perpravljala k' smerti, ktera je bila v' letu 968.

N a u k.

Nekteri nauki star sham, in otrokam.

Sveta Matilda je imela poboshne star she, in ti so slo skerbeli sa nje poduzhenje in svelizhanje. Ona je tudi v' sakonu bogabojezhe shivela, in slo skerbela sa svelizhanje svojih otrók. Kteri stopijo v' sakon po volji boshji, v' njem shivé v' boshim strahu; so sheljni saroda, de bi bil Bog moljen; skerbé sebe in otroke svelizhati, ti so in bodo frezhni. Kteri so prasni boshjiga strahu; se saveshejo is gerdih shelj, in nimajo Boga pred ozhmi, kako samorejo prav shiveti? Zhe starshi ne skerbé sa svoje svelizhanje, zhe so med seboj prepirljivi; zhe otrozi nimajo od njih praviga poduzhenja; zhe so pohujshani od njih slabih isgledov; bodo lahko starshi in otrozi nesre-

zhni. Vsi starshi morejo uzhati svoje otroke, ne le po stanu shiveti, ampak posebno Jesusa posnemati. Zhe so otrozi srejeni v' boshjim strahu, to bo potlej veliko dobra ga sadu obrodilo. Zhe otrozi v' boshjim strahu srejeni sajdejo, bo vender ostalo v' njih serzu seme vsiga dobra ga. Vef svet bi bil prenovljen in preroben, ako bi vsi starshi slo skerbeli sa svoje otroke, ker bi ti potlej enako skerb sa svoje imeli, in potlej od rodu do rodu. Tako bi se godilo, kar je od Tobija zapisano: „*Vef njegov sarod je ostal v' dobrim shivljenji, in so bili Bogu in ljudem prijetni.*“ Tob. 14, 17.

Sveta Matilda je sizer slo skerbela sa svelizhanje svojih otrok, pa is natorne ljubeshni fi je prevezh persadevala sa zhasno srezho svojiga mlajshiga fina Henrika, ravno to je bilo krivo njenih velikih nadlog. Starshi sploh skerbe sa svoje otroke, pa vsi nimajo pravih skerbi sa otroke, sato od njih prejemajo nehvareshnost in sanizhevanje. Natora uzhi ljubiti otroke, pa ta ljubeshen ne sme le natorna biti. Neumna shivina ljubi svoje mlajshi, pa zhlovek, in slasti kristjan, more visheji misliti, in skerbeti sa svelizhanje svojih otrok. Starshi ljubijo po mesu svoje otroke, kader bolj skerbe sa telo ko sa dusho; bolj sa zhasno ko sa vezhno srezho. Natorna ljubeshen, ako je sama, je shkodljiva dushi, ker starshi is nje pregledujejo, persanasajo otrokam, in jih pushajo shiveti po posheljenji.

Modri starshi skerbe sa telo pa veliko bolj sa dusho svojih otrok, nikolj ne delajo raslozhka med otrozi is slabosti, ampak vse ljubijo, in sa vse skerbe pravizhno. Raslozhik med otrozi je potreben, kakor so umni ali nevedni, mozni ali slabi, bojezhi ali predersni, nedolshni ali hudobni, de starshi uzhe, svare, strahujejo mehko ali oistro, pravizhno in permerjeno svoje otroke. To je refnizhno, pa ta raslozhik more biti is modre ljubesni, ne pa is slepiga nagnjenja. Otrok lepiga oblizhja, ali perlisnjenih besedi je ljubljjen, sgovarjen in hvaljen tudi v' svojih slabostih, drugi menj prijetni so vedno strahovani. To ni pravizhno, in ta krivizhna ljubesen je veliko hudiga pernefla, rodi sanizhevanje, nevoshljivost, prepir in napravi starsham grenke solse, kakor se je godilo sveti Matildi, in prej patriarhu Jakopu.

Dva sinova svete Matilde sta s' njo neusmiljeno delala, pa potlej sta popravila nji storjeno krivizo. Ona sta veliko ljudi pohujshala s' svojo gerdo nehvaleshnostjo, potlej sta se vpriizho veliko ljudi pred njo ponishala. Otrozi ne bodite nikdar nehvaleshni svojim starsham: nikolj jih ne shalite krivizhno, ako ravno oni imajo kako slabost. Sapifano je v' svetim pismu: „Preklet bodi otrok! kteri ne spofhtuje svojiga ozheta in svoje matere.“ V. Mojs. 27, 16. Kdor je svoje starzhe rasshalil, more hiteti popraviti to, de ga boshja kletev ne konzha.

Sveta Matilda je bila vſim vdovam isgled
brumnosti. Vdove, ako ſo prave vdove, ſo
ſpoſhtovanja in pomozhi vredne. Prave vdo-
ve ſo te, ktere ljubijo ſvojiga ranziga moſha
smiraj, in ſa njegovo duſho molijo: ktere mo-
zhno ſkerbe ſa ſvoje otroke, de bi v' brum-
nosti shiveli, ktere ſo v' molitvi, in v' dobrim
ſtanovitne; ktere ſe noſijo in ſadershe poni-
ſhno, varno, framoshljivo, odlozhene od ſve-
ta; ktere upajo v' Boga in ſkerbe le njemu
dopaſti. Vſe niſo prave vdove, ker ſhive
bres vſiga ſtrahu; ſo nizhimerne in prasne
dobrih del; ſo prerodovedne nepotrebnih no-
viz, ſe veſele, de ſo jarm ſvojiga moſha od
ſebe ſpravile, ker bres pokorſhine ſhele ſhi-
veti ſlabo; ſavershejo ſvoje perve otroke is
neumne ljubesni do drusiga moſha; ſo rade
hvaljene, ljubljene od ſveta, ali ſo viſoke no-
ſhe, rade v' poſedinah, v' drushbi, v' ſlabih
perloſhnoſtih. Sveti Pavel od dobrih in ſla-
bih vdov piſhe ſvojimu ljubimu Timoteju, in
njegove beſede naj dobro premiſhljujejo te,
ſa ktere ſo piſane, de po ſvojim ſtanu ſhive.
On tako piſhe: „Spofhtuj vdove, ktere ſo
reſ vdove. Vdova naj upa v' Boga, in naj
bo ſtanovitna v' molitvah. Vdova, ktera v'
ſladnoſtih ſhivi, je ſhiva mertva. Sapoveduj,
de naj bodo framoshljive in ſkerbne ſa ſvo-
je. Vdova naj ſhivi, de ima prizhevanje do-
brih del, de je otroke (*poboshno*) sredila,
bliſhnimu pomagala, in v' drusih dobrih de-
lih ſtanovitna bila. Mlade vdove sversi, ako

poštopajo, hodijo po hišah, so lene in jesi-
zhne, preradovedne in govore, kar se ne spo-
dobi.“ I. Tim. 5, 3 — 13.

M o l i t e v.

O Bog! veliko lepih naukov najdem nad
tvojo sveto flushabnizo Matildo. Ona je bila
v' visokim stanu rojena, od Boga je bila pot-
lej višhej povsdignjena, vender je bila zhe
dalje brumnishi, in ponishnishi. Ona bi bila
lahko vse dobrote vshivala, ktere svet samore
dati, vender je rada v' pokorjenji shivela. To
me uzhi, in svari. Jest sim poln dušnih in
telesnih potreb, vender visokiga duha; se ne-
rad ponisham, in nikdar nozhem svoje velike
revshine sposnati, sim poln grehov, vender ni
duha pokore v' meni. O Gospod! ponishaj
mojo prevsetno dušho s' pravim sposnanjem
moje slabosti, nevrednosti in hudobije. Daj
mi duha pokorjenja, de odmerjem vsim gre-
ham. Odpusti mi vse hudobije, in ponovi me
po svoji svetosti. O sveta Matilda! prosi sa me
revniga greslnika, de bi samogel s' pomozhjo
gnade po tebi shiveti, ker tako bom tudi po
Kristusu shivel, in bom prishel v' boshje kral-
jestvo. Amen.

XV. dan fufhza.

Sveti Seren marternik.

Sveti Seren je bil dober in bogabojezh kristjan v' mestu Sirmiumu na Ogerfskim. On je bil vertnar, v' pokori je shivel, in syeshlo flushil Bogu. Ob zhasu hudiga preganjanja, ki se je bilo vsdignilo ob zhasu neverniga zesarja Dioklezijana, se je skril, pa sopet prishel k' svojimu navadnimu delu. En dan je lih opoldne prishla na vert ena visoka gospa. Sveti Seren je vidil nad njo snamenje rasujsdane dushe, in sato ji je serzhno rekel: „Visoka gospa! sakaj sdaj opoldne pridete na moj vert? vi morete kake neposhtene misli imeti, pojdite domu, in ne posabite potrebne framoshljivosti. Ta gospa je bila shena imenitniga zesarjeviga flushabnika. Ona bersh pishe svojimu moshu, in ga prosi ojstro se moshtovati nad Serenam; ki jo je sanizheval. Mosh nje se je pertoshil per zesarji, in zesar je bersh pisal mestnimu oblastniku, de naj Serena hudo fhtrasa. Mosh sam nese to pismo deshelnimu oblastniku. Oblastnik ga vprashal: „Kdo je tisti zhlovek, kateri se je predersnil tvojo gospo sanizhevati?“ Gospod, odgovori: „En vertnar je, en revesh, Seren se imenuje.“ Oblastnik ga bersh ukashe pred sodbo perpeljati, in ga vprashal: „Sakaj si sa-

nizheval gospo letiga zesarjeviga flushabnika?“ Seren odgovori: „Ne pomnim, de bi bil to storil.“ Pazh, mu rezhe oblastnik, ta in ta dan. Seren se bersh domisli, in odkrito pove kaj, in sakaj de jo je svaril. Toshnik takrat poln framôte odstopi, ker sposna hudobijo svoje shene, pa oblastnik ni ispuštil Serena, ampak ga vprašha: „Kakšne vere si ti?“ On odgovori: „Kristjanske vere sim.“ Oblastnik ga vprašha: „Kje si bil skrit, kadar smo vse kristjane preiskali?“ Seren mu odgovori: „Bog me je obvaroval.“ Oblastnik ga bersh ukashe umoriti, in je bil umorjen dva in dvajseti dan svezhana v' letu 307.

N a u k.

Od hudobe smertniga greha.

Neverni oblastnik je menil, de so vsi kristjani pomorjeni v' tisti desheli; sakaj je pa vender vprašhal svetiga Serena: „Kakšne vere si?“ Sato ga je vprašhal, ker njegova sopenost do greha ga je rasodela, de je kristjanske vere. Neverniki so dobro vedili, de kristjani se grosno bojé greha, in de oni v' vsej zhišlosti in framoshljivosti shivé. Kteri je tako shivel, je bil bersh obdolshen katoljšhke vere. Bog daj, de bi sedajni kristani enaki pervim bili! pa sdaj se oni malo greha bojé, in veliko jih je, de se malo lozhijo od nevernikov. Sedajni kristjani sploh mislijo: Greh je

majhna rezh. Od kod je ta slepota? Ta slepota isvira is neumne ljubeshi do sebe; is merse vere; is premajhniga sposnanja boshje svetosti; is pohujshanja drusih gresnikov. Premisli, o kristjan! kaj ti bom sdaj pravil od hudobe smertniga greha, de se ga skerbno varujesh.

Vfaki greh, pa sosebno smertni, sanizhuje Boga. Ako smertno gresish, sanizhuješ svetost boshjo, ktera ti sapové sveto shiveti; sanizhuješ vfigamogozhnost boshjo, ktere se ne bojish; sanizhuješ prizhnost boshjo, pred ktero hudobijo delash; sanizhuješ milost boshjo, kteri si nehvareshen; sanizhuješ vse lastnosti boshje, namrezh Boga, in puntarsko rezhes: „Nozhem njemu flushiti!“ Ti si prah in pepel, vender vsdigujesh svojo glavosoper Vfigamogozhniga? Ti si prah in pepel, vender se neisrezheno rasferdish, zhe drugi tebe sanizhujejo; kako bosh sgovorjen, ker ti sanizhuješ nar svetejshiga Boga? Kar je Jesus rekel Judam, je rezhenotebi, in vsm gresnikom: „Vsi ste meni zhasht odvseli.“ Jan. 8, 49. Premisli dobro té strashne besede: „Kdor greshi, je is hudizha.“ I. Jan. 3, 8.

Smertni greh odvsame gnado boshjo. Ta je velika, in nar huji nefrezha. Pred greham si ti bil dopadljiv otrok boshji, ker Bog je nad teboj dopadenje imel; po grehu si sovrashnik boshji, ker Bog sovrashi tvoje hudobne dela. David prizhuje: „Bog sovrashi vse, kte-

ri hudobijo delajo.“ Pf. 5, 7. Bosh sposnal na sodni dan, kako velika nesfrezha je bres gnade boshje biti: kako velika sfrezha prijatel biti nebeskiga kralja. Bosh na desni ali na levi; bosh poshegnan ali preklet; bosh svelizhan ali pogubljen, kakor bosh ali v' gnadi, ali bres gnade boshje. Premisli dobro, kar pravi prerok Jeremija: „Tvoja hudobija te bo toshila. Vidi in vedi, kako hudo je tebi, ker si sapustil Gospoda svojiga Boga.“ Jer. 2, 19.

Smertni greh sanizhuje, in teptá Jesufovo sveto kri. Premisli neisrezhene bolezhine Jesufove; glej njegove svete rane in sveto kri; vse to sanizhujesh in savershesesh, ako en samkrat smertno greshish. Jesus je umerl savolj greha, in ti ga vnovizh krishash v' svojim serzu s' smertnim greham? On je umerl savolj greha, de bi ti hudobo greha sposnal in se ga varoval: ti pa se perdrushish hudobnim Judam, ga sanizhujesh, in teptash njegovo sveto kri? On je umerl, de bi ti vezhno shivljenje dosegel: ti shivish, de grehe ponavljash. O slepota velika! Poslufhaj besede svetiga Pavla: „Kdor na prejeto snanje refni-ze radovoljno greshi, ga zhaka ognjeno moshtovanje. Sanizhevavzi Mojsefove postavbe so bili bres vse milosti umorjeni, huji moshtovanje saflushi ta, kteri Sina boshjiga poteptá, in kri testamenta, s' ktero je bil posvezhen, ognusi.“ Hebr. 10, 26, 26. Sveti Pavel tudi prizhuje, de kdor po kerstu smertno gre-

shi, Sinu boshjiga sopet sam sebi krisha, in saframuje. Hebr. 6, 6.

Smertni greh odvsame saflushenje vseh dobrih del. Kar je tozha shitu, kar je kuga sdravju, kar je moriviz telefu, to je smertni greh dufhi, in pa she hujshi. Ako bi ti saflushenje imel Marije, aposteljnov, marternikov in vseh svetih, ob vse pridefh s' enim samim smertnim greham. Bog sam prizhuje od tiga po svojim preroku Ezechijelu, rekozh: „Ako pravizhen od svoje pravize odstopi, bodo vse njegove dela posabljene, on bo umerl, *bo pogubljen.*“ Ezech. 18, 14.

Smertni greh saflushi hude shtrafinge. Bog je greshnike strafhno pokoril, de bi oni in vfi sposnali, kokikanj je on s' greham rashaljen. Glej vef svet s' vodo, imenitne mesta s' ognjem, deshele s' mezhem konzhanje! Lakota, kuga, vojska, in druge shibe prizhujejo od hudobe smertniga greha. Prizhuje moder Sirah: „Ogenj, tozha, lakota, smert in vse je sa moshtovanje vstvarjeno.“ Sirah 39, 35. Premisli strafhno konzhanje Jerusalemskiga mesta. Zesar Tit ga je narbolj konzhal: lakota je bila v' mestu tako velika, de so ljudje bili permorani jesti, kar je gerdo imenovati, pred mestam je bilo zhafitristo, zhafi petsto krishanih Judov: vezh ko milijon Judov je bilo s' lakoto, ali s' mezham umorjenih; dosti drusiga silno hudiga so Jude prestali. Sakaj? Savolj krivize Jesusu storjene. Premisli, kaj hudiga smertni greh sa-

flushi na unim svetu, namrezh vezhno pogubljenje. Te dve besedi imej smirej pred ozhmi, de ne greshtsh nikdar, (*vezhno pogubljenje*). Smertni greh je neisrezheno hudo, in njegova velika hudobija permora usmiljeniga Jesusa obsoditi dusho v' vezhne martre, sa ktero je vso svojo sveto kri ljubesnivo prelil. Nikolj ne posabi, kar bo sodnik Jesus na sodni dan greshtnikam rekel: „Poberite se od mene, vi prekleti, v' vezhni ogenj.“ Mat. 25, 41.

M o l i t e v.

O Jesus! sakaj fim tako malo sposnal hudobo smertniga greha? Vedil fim fizer, de smertni greh tebe hudo shali, vender mersla vera mi je branila to prav sposnati. Ako premislim tvojo neisrezheno svetost, vidim ostudnost svojih grehov; ako premislim tvojo veliko ljubesen do mene, sposnam svojo gerdo nehvaleshnost; ako premislim tvojo pravizo, vidim svojo krivizo peklenstkiga ognja vredno. Vezhno pogubljenje je neisrezhena shtrafinaga, vender moji veliki hudobii permerjena. O ljubi Gospod! daj mi gnado zhedalje bolj sposnovati svoje ostudne grehe; in se spokoriti. Sanaprej hozhem raji vse prestati, ko tebe rasshaliti. Pomagaj mi savolj svoje milosti k' pravi pokori, de ne bom od tebe sasslshal: Poberi se ti preklet v' vezhni ogenj. Objamem tvoj sveti krish, kushujem tvoje svete rane, in s' velikim vpitjam prosim: „Ne savor-

si me! Sveti Seron! sprosi mi od usmiljeniga Jesusa to gnado, de v' tvoji drushbi njegovo milost hvalim vekomaj. Amen.

XVI. d a n f u f h z a.

Sveta Marija spokorjena.

Sveta Marija je bila sedem lét stara, kader so ji starshi pomerli. Shlahta jo je peljala k' svetimu Abrammu njenimu strizu, kateri je bil v' pufhavi bliso mesta Edefa, in ker je po dobrim kasala, jo je veselo sprejel, jo sraven sebe v' drugi hifhizi sredil in ofkerbel, kakor je bilo v' pufhavi mogozhe. Skerbnno jo je uzhil svete pesmi in psalme peti, in ker shanfke nauke, de bi sveto shivela in Bogu flushila. Preteklo je dvajset let, kar je dekle per njem v' sveti nedolshnosti in zhistosti shivelo. Ali ker sovrashnik zhloveshkiga rodu nikolj ne miruje, jo je spazhen zhlovek sape-ljal. Neprenehama jo je sato vest pekla, ni ga imela vezh miru, jokala, tolkla se in vpila: *Gorjé meni, gnado boshjo sim sgubila, trud mojih svetih uzhenikov, njih lepi nauki, vfi so sgubljeni; toliko lét sim Bogu shivela, sdej je kakor bi ne bila. Gorjé meni! kaj hozhem storiti, kam beshati? Boga sim sapu-stila; strizu se ne smem perkasati, in tudi*

nisim vredna, de bi me vezh uzhil, ali pa v' sdanji nesfrezhi tolashil, beshala bom is tega kraja v' daljne kraje, ker me noben zhlovek posnal ne bo. Sgubljena sim, sa me ga ni vezh svelizhanje. Ravno ob tim zhasu ni bilo njeniga svetiga striza doma, je mogel savolj drugih velikih opravkov drugej biti; obupala in sbeshala je v' daljno nesnanno mesto, kjer je rasujsdano shivela. Kakor se navadno s' greschnikam godi, perviga smertniga greha se vstrafhi, drusiga she loshej storil, po tim se vest utolashi, in v' nar vezhih grehih mirno shivi, tako se je tudi s' Marijo godilo.

Kadar je bila she preshla, pride sveti Abram domu, moli in gre pozhivat, pa zelo nozh ni imel miru v' spanji. Vstane gre gledat v' hishizo Marije, pa jo prasno najde, prestrafhi se, solse so ga polile in savpije: *Gorje meni, neusmiljen volk je moja ovzhizo rastergel. O Jesus, Svelizhar sveta! perpeljaj mi mojo sgubljeno ovzhizo, sbudi mertviga deklizha. Usmili se me, ne daj mi od shlalofti prej umereti, dokler se moja hzhi ne spreoberne, in jo spet najdem. Dve leti je sdihoval, jokal in Boga profil sa nje spreobernenje, in de bi svedil, kje de je, zhes dve leti she le sve v' kterim mestu je, in kako slabo shivi. Obledo je oblazhilo stariga vojshaka, de bi ga ne posnala, in gre jo iskat. Najde jo v' flushbi v' ofhterji, kjer je bila gospodarju velik dobizhek. Pride v' hisho,*

da denarjov ofhtirju, ga prosi mu jo pokasati, rekozh: De je od nje lepote v' dalnjih deshelah veliko perpovedovati flishal. Pohujshljivo oblezhena pride pred njega, pa preoblezheniga ga ni sposnala, vstrafhi se je, in od shaloſti ni vedil kaj ſtoriti. Po tim rezhe ofhtirju mu dobro vezherjo perpraviti, in de naj dovoli deklizhu s' njim vezherjati, kar se je sgodilo. Po vezherji jo na ſtran poklizhe, ſe odkrije, de ſe mu je veſ obraſ vidil, in ji rezhe: „*Moja hzhi, me posnaſh! O, kaj ſi poſtala; Kaj ſi? Kdo te je tako nefrezhno ſtoril? O, kje je tvoja nedolſhnoſt, kje tvoja poboshnoſt? Kje je tvoje prejšhno ſpokorno ſhivljenje, ko ſi tako ſveſto Bogu ſluſhila? Ali mi niſi mogla berſh takrat povedati, in jeſt in naſh ljubi prijatel Efrem bi ſe bila ſa te pokorila, ſakaj ſi ſbeſhala, in mi toliko ſhaloſti napravila?*“ Od ſramote ga ni mogla pogledati, in od ſtrahu beſede ne pregovoriti. Sveti Abram ji rezhe: „*Ljuba moja hzhi, ſakaj mi nuzh ne odgovoriſh? Ali niſim ſavoli tebe ſem perſhel? Poſluſhaj, moja hzhi! tvoje grehe hozhem na - ſe vſeti, jeſt hozhem na ſodni dan ſa te odgovoriti, jeſt hozhem pravizi boſhji ſa tvoje grehe ſadoſtovati.*“ Od ſhaloſti in ſramote ſe je komaj ſavedila, in jokaje je ſazhela govoriti: „*O ſhe ſi ne upam val v' obraſ pogledati, kako bi ſi pa upala, uboga greſhni-za, ſe k' Bogu oberiniti.*“ Sveti Abram jo ſerzhno dela, in ji rezhe; Le pojdi s' menoſ, ne

boj se, per Bogu hozhem sa te govoriti. Glej nozh in dan moli Efrem, nash prijatel sa-te, upam, de bo Bog njegovo proshnjo uflishal zhe so tvoji grehi she tako veliki, je boshja dobrota she vezhi. V' skusfnjavah greshti ni nizh noviga, ali v' hudobii ostati, to je hudo in strashno. Le pojdi s' meno, zhlovek je fizer slab, ali Bog je vsigamogozhen, on samore in hozhe slabimu gresniku pomagati, ker on nozhe smerti gresnikov, temuzh de se spreoberne in shivi. Marija pravi: zhe je taka, de she f' pokoro samorem milost dobiti, grem s' teboj v' pushavo.

Potlej je shel s' njo v' pushavo, veselo je hvalil Boga, ker je sgubljeno ovzo nashel. Kader pride v' pushavo, jo sapre v' poprejsno hishizo, de bi v' pokori shivela do smerti. Marija je ref v' ojsri pokori shivela, se vedno postila in svoje grehe obshalovala. Kterikolj je memo njene hishize shel, in flishal njeno sdihovanje, je hvalil Boga, in je bil opominjan svoje grehe sovrashiti. Bog se je na njeno pokoro oserl, in ji ni le grehov odpustil, temuzh tri leta po tim, ko je v' pushavo pershla, ji je tudi dal dar zhudeshe delati. Petnajst let je she potlej shivela v' svetosti, in bliso shtrirdefetih let stara je sveto umerla.

N a u k.

Ne samolzhati grehov na spovedi.

Marija bi ne bila tako delezh safhla, ako bi bila rasodela prvi greh svojimu spovedniku, ali saj svojimu svetimu strizu. Ako bi bila rasodela svoj greh, bi bila potrebne nauke prejela se spokoriti, ne pa obupati: ker pa od framoshljivosti ni hotla svojiga greha rasedeti, je ostala bres pomozhi, je obupala, in safhla v' velike hudobije. Blagor nji, ker jo je losebna milost boshja nasaj perpeljala k' pokori, fizer bi bila vekomaj pogubljena.

Kristjan! nar prej veruj, de odkrito sposnanje storjenih grehov pred boshjim namestnikom je sapovedano od Jesusa. Poslufhaj besede Tridentinskiga sbiralishta: „*Kdor rezhe, de odkrito sposnanje svojih grehov na spovedi ni potrebno k' svelizhanju, in de to ni od Jesusa sapovedano, naj bo odlozhen od zerkve.* Sej. XIV. Ako hozhesh odpushe-nje grehov sadobiti, podversi se katoljski zerkvi, kateri je Jesus oblast dal, in te nji podvergel. Ako se predersno vstavljash katoljski zerkvi, se sam lozhish od nje.

Ktere grehe si dolshan na spovedi rasedeti? Odgovori sbiralishe Tridentinsko, de se moresh vsih tebi snanih smertnih grehov pred mafhnikom obtoshiti, in tudi vsih okoljs-hen, savolj katerih so tvoji grehi hudobnishi.

Majhnih grehov ni dolshnost rasodeti, ker samorejo s' drugimi dobrimi deli sbrisani biti: si dolshan pa rasodeti té, od katerih resnizhno ne vesh, zhe so ali niso smertni. Ubogaj in spoveduj se vsih svojih snanih grehov, smertnih, ali majhnih, ker se morebiti krivo sodish, in se sapeljujesh, ker majhni grehi te lahko napeljajo v' smertne, ako ne prejemas potrebnih nauk od spovednika. Tudi je dobro, de rasodevas svoje slabosti in skusnjave; sakaj tako bosh poduzhen loshej se jih varovati in premagovati.

Spoveduj se ponishno in odkrito. Ne bodi enak hinavzam, kateri rasodevajo in perkri-vajo svoje grehe, ker vsih hudih okoljshin no-zhejo povedati; ker svojih svijazhnih misel ne rasodevajo; ker sgovarjejo svoje grehe, kakor svit hudodelnik pred sodnikom. Sramuj se svojih grehov, pa framuj se k' sveli-zhanju, ne k' pogubljenju. Sramuj se, ker si soper Boga hudobno greshil, pa ne framuj se, de bi svoje grehe samolzhal, perkrival, ali sgovarjal. Hudizh ti rad poverne po grehu, kar ti je pred graham odvsel; pred graham ti je odvsel framoshljivoft, po grehu ti poverne framoshljivoft; pred graham ti odv-same framoshljivoft, de bi greshil, po grehu ti poverne framoshljivoft, de bi se ne spovedal. Ne poslufhaj svojiga sovrashnika ne pred graham, ne po grehi. Sveti Janes pravi: „Ako svoje grehe sposnamo, je Bog svest in pravizhen, de nam nashe grehe odpusti.“ I.

Jan. 1, 9. To je resnizhno, ako je sraven odkritiga sposnanja tudi zhesnatorna shaloft.

Ne sgovarjaj svoje grefhne framoshljivosti, rekozh: Zhe se odkrito spovem, ne bom odvese prejel. Neumnesh! bosh tedaj odvesan per Bogu, in odpushenje svojih grehov dosefel, ako se ne spovesh? Kaj ti bo pomagala nevredna odvesa? Zhe spovednika golufash, bosh tudi vsigavedniga Boga? Dalej se sgovarjash: Moji grehi so veliki, nobeden nima tazih. Desiravno bi bilo ref, kar pravish, vender le odkrito jih rasodevaj, de milost sadobish. Zhe je bolnik nevarnishi bolan, bolj je potreben sdravniku resnizo povedati. Zhe se bojish saflusheniga svarjenja, kje je tvoja ponishnost? Hozheshe mari, de bi te spovednik hvalil sa volj hudobnih del? Zhe porezhesh: Spovednik me posna. Bosh savolj tiga lashnik per spovedi? Zhe te bolj posna, bolji je sa-te; lashej in varnishi te bo vodil k' pokori; sa-te bo profil Boga. Ljubi grefhnik! prav terdno misli, de spovednik je tvoj dober ozhe, in usmiljen sdravnik, zhe si ti nevarnishi bolan, vezh usmiljenja bo s' teboj imel: zhudil se ne bo nad tvojimi velikimi grehi, ker je tudi on zhlovek; hvalil bo Boga savolj tvojiga ponishniga sposnanja; shaloften bo sizer tvojih grehov, pa usmiljeno shaloften, in si bo persadeval perpeljati te do Jesusa s' pravo pokoro.

She enkrat ti rezhem odkrit biti pred spovednikam. Rasodevaj mu svoje grehe, skriv-

nosti svojiga serza, in vse kar mu je treba vediti, sheli od njega popolnoma sposnan biti. Posnemaj Davida: „Hozhem sam soper sebe svojo krivizo pred Gospodam sposnati.“ Pf. 31, 6. Posnemaj sgrevaniga fina, kateri je poln framote in shaloſti pred svojim ozhetam ponishno sposnal svojo hudo nepokorfhinno, in s' tim sgrevanim sposnanjem je doſegel uſmiljenje. Luk. 15. Poſluſhaj is ſvetiga piſma: Ahan ſe je pregreſhil soper Goſpoda, in ſato je bil ſmerti vreden. Joſve mu rezhe: „Daj zhaſt Bogu, in povej svojo pregreho.“ Ahan je reſnizhno vse povedal, deſiravno je vedil, de bo umorjen. Joſ. 7. Glej! Ahan odkrito pove svojo pregreho, zhe ga ravno to ſposnanje ne reſhi od ſmerti: ſakaj bi ti odkrito ne govoril, ker te to ſposnanje ſamore od vezhne ſmerti reſhiti? Zhe nozhesh ſpovedniku ſvojih grehov raſodeti, ſi nevredno odveſan; drugikrat ſe boſh teſhej ſpovedal, in zhe dalje teſhej, potlej boſh mogel vezhi framote preſtati, ker ſe boſh mogel verh ſamolzhanih grehov tudi nevrednih obhajil ſpovedati. Zhe odlafhaſh reſnizhno obtoſhenje ſvojih grehov, ſi vezh grehov nakopavaſh, in teſhej ſadobiſh miloſt; zhe ſe ne boſh nikolj reſnizhno ſpovedal, boſh na ſodni dan pred vſim ſvetam raſodet, in to bres vse miloſti. Prav govori ſveti Avguſhtin: „*Boljſhi je pred boſhjim nameſtnikam framoto preſtati, ko pred vſim ſvetam bres vſiga prida raſglaſhen biti.*“

M o l i t e v.

O Jezus! ti si is ljubeshni do moje dushe, de bi se lashej ponishal in spokoril, sapovedal odkrito spovedati se svojih grehov pred spovednikam, pa moj napuh se vstavlja tvoji ljubeshni-vi sapovedi. Zhe nis - popolnoma samolzhal, sim pa svoje grehe perkrival, ali sgovarjal, de spovednik ni samogel moje hudobije prav sposnati. Vest mi prizha, de nisim bil vselej na spovedi resnizhen, pred spovedjo sim shelel vse grehe rasodeti; na spovedi sim se sramoval zhisto resnizo govoriti: po spovedi mi je bilo shal, de nisim poprafhal, de nisim odkrito govoril, de nisim vsiga rasodel. Tudi sposnam, de sim se bal skerbniga, varniga in modriga spovednika, ker sim ljubil greh. Lastna ljubeshen mi je dajala upanje, hoshja beseda mi je dajala strah, vender sim bil raji poln nadleshnih viharjev v' serzu, ko biti pokoren tvoji sapovedi. O Gospod! persadeval si bom vse popraviti; bres odloga pojdem pred svojiga ozheta, tvojiga namestnika, in vezh nozhem v' tih smotah shiveti. Vreden sim sanizhevanja, saframovanja in svarjenja, pa svarjenje dobrotljiviga spovednika je svarjenje usmiljeniga ozheta, kteriga sim vreden in potreben. Hvalil bom tebe, o Jezus! s' resnizhnim sposnanjem svojih grehov, de se spokorim, in milost sado-bim. Amen.

XVII. d a n f u f h z a,

Sveta Jedert deviza, nuna.

Sveta Jedert je bila rojena v' majhnim mestu Lauden od mogozhnih staršev v' letu 626, ali 628. Njenimu ozhetu je bilo ime Pipin, njeni materi Ita, ali Idoberga. Ta poboshna in sveta gospa je svojo ljubo hzher prav skerbno uzhila Boga sposnati, in mu flushiti s' svetim shivljenjam. Blagor otrokam! ako se od staršev uzhé prave bogabojezhnosti, in nad njimi vidijo ravno tako sveto shivljenje. Sveta Jedert je bila vsa gorezha v' boshji flushbi, ohranila se je nedolshna, in je tudi sklenila dati se Jesusu v' dar s' popolnoma zhištostjo. Njena stanovitna volja se je per vsem rasodevala, pa posebno ob tej perloshnosti. Kralj Dagobert je en dan kosil v' hišhi nje ozheta Pipina. Neki mogozhen, bogat, mlad in lep gospod je vprizho vsih povabljenih profil kralja napraviti ozheta Pipina mu dati v' sakon deklizo Jedert. Pipin je bersh dovolil v' to proshnjo; in kralj vprasha deklizo, zhe bi tudi ona v' to dovolila? Ona je serzhno odgovorila: „Moj shenin je Jesus; nozhem tedaj nobeniga, ne tiga, ne drusiga.“ Vsi so se zhudili nad njenim serzhnim odgovoram, in ji niso bili nizz nadleshni.

Pipin ozhe je kmalo potlej umerl, sveta Ita je po njegovi smerti tamkaj bliso sesidala klofhter, v' kteriga je ona s' svojo hzherjo fhla; perdrushevale so se druge shenske is duha pokore k' njima, in vse fkupej so v' molitvah, v' postih, v' ponishnosti in v' zhiftofi Bogu flushile. Sveta Jedert je bila le en in dvajset let stara svoljena vse druge nune vishati, in v' tim teshkim opraviu se je ozhitno vidilo, de je bil sveti Duh v' nji. Posebno je fkerbela, de bi vse nune bile dobro poduzhene v' ljubesnivi veri Jesufovi, ker je vedila, de nevednost je rodovitna, mati lashnjive gorezhnosti, fhkodljivih vrash, in dosti drusiga hudiga. Ako je ravno sveto shivela, in veliko fkerbela, se je vender ene leta perpravljala k' smerti s' fosebnimi dobrimi deli. Umerla je mirno in sveto bersh po sveti mafhi, med ktero je bila obhajana, 17. dan mesza fushza, dva in trideset let stara. Bog je njeno svetost s' mnogimi zhudeshi rasglafoval.

N a u k.

Zhiftoft je lepa, pa ima veliko fovrashnikov,

Ozhitno se vidi, de sveta Jedert je dar zhiftofi od Boga prejela, ker je lahko in stanovitno premagovala nar mozhnejji nagnjenje flabe nature. Ona je bila hzhi mogozhnih in bogatih starifho; bogat, mlad, in lep mla-

denzh s' pervoljenjem njeniga ozheta sheli in profi se savesati s' njo; kralj jo nagovarja v' sakon, pa ona mlada in zhišta deviza serzhno odgovori: Jesuf je moj shenin, sato nozhem ne tiga, ne drusiga. Kar je govorila, je bila zhišta resniza, kakor je njeno sveto in zhišto shivljenje potlej prizhevalo. Ona je bila ena tistih, od kterih je Jesuf rekel: „Eni se nepremoshne storé savolj nebeshkiga kraljestva. Kdor samore sapopasti, naj sapopade! Vsi ne sapopadejo te besede, ampak ti, kterim je dano.“ Mat. 19, 11, 12. Jesuf hozhe rezhi: Eni premagujejo svoje telefno poshele-nje, in shive v' popolnoma zhištosti, de bi loshej prishli v' nebeshko kraljestvo; pa vsi ne sapopadejo, koljko je devishstvo lepo, in vsi ne samorejo toljko, ampak le ti, kterim je dano od Boga. Sveta Jedert je s' gnado boshjo sposnala in zenila po vrednosti lepo devishstvo, in ga je ohranila do smerti.

Nezhishtoš ni nobenimu perpushena, in sato pravi sveti Pavel apostelj: „Nezhishtoš se zlo ne sme med vami imenovati; sakaj nezhistniki ne bodo delesha imeli v' kraljestvu Jesufovim.“ Efes. 5, 3, 5. Sakon je perpushen, in kdor v' njem shivi po volji boshji, je Bogu vshezsh. Strah boshji, sdershnoš, poterpljenje, in gorezha skerb sa svelizhanje otrok je veliziga plazhila vredno, vender je sakon nishej od lepiga devishstva. Devishstvo, ali popolnoma zhištoš Bogu nar bolj dopade. Salomon pravi: „Zhištoš stori dusho Bogu nar

blishej.“ Modr. 6, 20. In sopet: „Kdor zhi-
stost ljubi, je prijatelj nebeskiga kralja.“ Prip.
22, 11. Sveti Atanasi pravi: „*Zhista dusha*
je prijetno prebivalishe svetiga Duha.“ S.
Ziprijan: „*Devize so zvet Jesusovih ovzhiz.*“
Boshja beseda, in ozhaki hvalijo zhlost, de-
vishtvo pa nar bolj. Sveti Ambrosi tako go-
vori: „*Kdor ohranu devishtvo, je angeljam*
podoben.“ Res! bolj hvale vreden od angeljov,
ker oni zhisti duhovi niso skufhani; devize
pa premagujejo s' serzhnim vojskovanjem na-
dleshne pozhutne skufhnjave.

Dober je sakon, vender bolj je zhlove-
ku nesavesanimu ostati, ako samore, ker lo-
shej Bogu flushi. Sakon nakopava veliko sker-
bi, kateri prav lahko rasdelé zhloveka med
Bogam in svetam. Nesavesan ima menj sker-
bi in dolshnost, sato veliko loshej flushi Bo-
gu. Tukaj so prav perloshne besede svetiga
Pavla, ki tako pishe: „Od deviz nimam Gospo-
doviga povelja, de bi jim sapovedal tako
ostati, in se ne moshiti, ali ne sheniti: svét
pa vam dam, ker vam je bolj nesavesanim
biti. Zhe si s' sheno savesan, ali s' mosham
savesana, ti Gospod sapove v' tej savesi osta-
ti. Zhe se oshenish, ne greshish; zhe se de-
viza omoshi, ne greshi, ker to je perpushe-
no; vender shelim, de bi vi bres skerbi in
dolshnost sakona ostali. Kdor je prost, loshej
misli, kar je Gospodoviga, in loshej mu flu-
shi s' vsim serzam: kdor je savesan, skerbi
sa svét, in teshej flushi Bogu, ker je rasde-

ljeniga serza.“ I. Kor. 7, 25 — 34. Vsaki naj premišljuje besede svetiga Pavla, ktere so polne svetlobe, de si svoli stan po boshjimu poklizu. Vsaki ima svoj dar od Boga, in vsaki naj vprasha modriga sa svet, in naj prosi Boga, de bi njegovo voljo sposnal, in po nji storil.

Zhirstost ima veliko sovrashnikov, sato bo di varen. Sovrashnik zhirstosti je telesno posheljenje, ktero sapeljivo vabi tvojo dusho dovoliti v' greh. Ref je, kar pravi sveti Pavel: „Velik saklad imamo v' slabim telesu.“ II. Kor. 4, 7. Sovrashniki tvoje zhirstosti so vsi nadlesni skufknjavzi, kterih je svet poln. Ti nastavljajo saderge, slasti mladim; oni nimajo, in ne dajejo pokoja, ker so polni nezhistiga duha. Sato je zhirstost redka, pravi sveti Hieronim, ker jo lastno posheljenje, in vidni sovrashniki salasujejo. V' nezhistost perpravi slabo govorjenje, nepotrebna prijasnost s' drugim spolam, slaba drushba, rasujsdan ples, obilnost jedi in pijazhe, radovednost slabiga, shivljenje bres dela, predersne ozhi, in vezh drusiga. Zhe hozhesh po sapovedi zhirsti biti, varuj se prav skerbno vsiga tiga, karkolj te napeljuje v' nezhistost, sraven tiga trudi svoje nepokorno telo s' poshtenim delam; premishluj svete rezhi; ljubi samoto, in moli stanovitno.

Ljubi moj! fosebno ti perporozhim ponishnost in svamoshljivost, ker bres tih zhednost ne moresh ohraniti zhirstosti. Zhe si rav-

no dolgo zhasa shivel v' nezhistosti, ne sanahaj se, ampak smirej bodi v' skerbi; drugi morebiti bolj stari od tebe, so v' sivih laséh svojo dusho ognufili s' nezhistostjo. Boj se ljudém dopasti, fizer si bosh veliko skushnjavzov in skushnjav nakopal. Ako se hvalish s' svojim telesam, ker imash dopadenje do sebe savolj drusih, nifi ponishne in framoshljive dushe, bosh resnizhno padel v' nastavo hudobnih. Tvoja lepota naj bo ponishna framoshljivost pred Bogam in pred ljudmi. Sposh-tuj svoje slabo telo vprizho Boga, in angelja varha. Blagor tebi, zhe me ubogash, ker lahko bosh prishel v' drushbo zhistih duhov zhistiga Boga vshivat. Kristuf pravi: „Kteri so zhistiga serza, bodo Boga gledali.“ Mat. 5, 8.

M o l i t e v.

O Jesuf shenin zhistih dush! kako bom jest prishel v' tvoje kraljestvo, ker [me nezhisto posheljenje lahko sapelja? Zhe se ravno bojim djanfskih gerdih grehov, to je le is natorne framoshljivosti, ali is strahú pred ljudmi; fizer je moje serze polno ostudnih shelj, v' ktere vezhkrat dovolim. Sam si nakopavam skushnjave; sam sim sovrashnik svoje dushe, ker premalo molim, premalo sim framoshljiv, premalo se varujem skushnjavzov: s' preder-snimi ozhmi, s' smeham, s' perlisnjenim govorjenjem, in drugazh slabim svojo she poka-

sheno natoro. O Gospod! pomagaj mi po svoji veliki milosti; vstvari v' meni zhišto serze; daj mi ziste misli; obvaruj me pred nezhištim ljudmi, de se obvarujem tiga strupa, in de s' zhišto dušho tebi flushim. O sveta Jedert zhišta nevesta Jesufova! sprosi mi gnado svetiga Duha, de s' njena pomozhjo zhišto shivim po svojim stanu, in de pridem zhištiga Boga vekomaj vshivat. Amen.

XVIII. d a n f u f h z a.

Sveti Ziril Jerusalemski shkof.

Sveti Ziril je bil od svetiga Maksima Jerusalemskiga shkofa savolj njegoviga svetiga shivljenja shegnan v' maslnika; on mu je isrozhil osnanovanje besede boshje, in poduzhenje novinzov v' veri. Sveti Ziril je s' posebnostjo, skerbjo in goreznostjo to teshko flushbo opravljal. Kader je bil sveti Maksim umerl, je bil sveti Ziril svoljen v' letu 350 sa shkofa poglavitne Jerusalemske zerkve. V' sazhetku njegoviga shkofstva je bil velik zhudesh v' Jerusalemu. Sedmi dan velikiga travna ob osmi uri sjutrej v' letu 351 se je perkasal velik krish svetlishi od sonza, kateri je segel od hriba (Kalvarja) do oljske gore: dolg je bil namrezh tri tretinke ure. Vsi Je-

rusalemzhani so ta prezhudni krish vezh ur vidili; v' velikim strahu so bili vsi, mladenzhi in stari, moshé, shené in devize so hiteli v' zerkev in she Ajdje s' njim, in vfigamogozhniga Boga in Jesusa hvalili. Ta zhudesh je bil rasosnanjem po vsm svetu, in sveti Ziril je pisal od njega zesarju Konstanzu v' Konstantinopol. Morebiti je ta zhudesh pomenil hudo preganjanje pravovernih, ktero so po tem od krivoverzov sazheli terpéti.

Ene leta potlej, namrezh v' letu 362 so bili drugi sosebni zhudeshi v' Jerusalemu. Zesar Julijan je sapustil katoljskko vero, in je malikovaviz postal. On je svijazhno preganjal zerkev; tudi je hotel besedo boshjo lashnjivo skasati, ktera se je natanko dopolnila nad Jerusalemam. Daniel je prerokoval, de bo savolj smerti Jesufove Jerusalem in tempelj rasdjan', in de to rasdjanje bo ostalo. Dan. 9, 26. Jesuf je tudi pravil: „Tukaj ne bo kamena na kamenu pushteniga.“ Mat. 24, 2. Vse to se je resnizhno sgodilo. Rimljanji so mesto in tempelj rasdjali; sami Judje so to rasdjanje dokonzhali. Zesar Julijan je dal perpushtenje Judam sopet sesidati rasdjano mesto in tempelj, de bi boshjo besedo lashnjivo kasal. Judje so is vsih deshel hiteli v' Jerusalem; s' premoshenjem in s' rokami so se go-rezhe lotili tiga veliziga dela, stari, mladi, moshki, shenske, vse je delalo, ker so menili sa boshjo zhasht delati. Judje so bili polni napuha in shuganja zhes kristjane prebivajo-

zhe v' Judeji, ker so menili poprejshno zhasť, in oblast dosezhi. Sveti Ziril se je njim smejal, ker je bil mosh shive vere, in je govoril, de vse njih del je sastonj, de Jesusov pre-rokovanje bo she le sdaj popolnoma poterjeno, ker ne bodo samogli tempeljna sesidati. Judje so nar prej podirali stare sidove, in kader so vse poderli, in novo sidanje sazheli, je ogenj is semlje shvigal, in delavze poshgal, hotli so beshati v' blishna zerkev, pa kar is mesta niso mogli, in poshgani so bili, pa ker she niso bersh od svojiga sklepa odstopili, je sopet ogenj veliko Judov poshgal, tako veliko-krat, de so obupali in ozhitno sposnali, de soper boshje rasodenje nizh ne samorejo, in so od dela nehali. V' tistih dneih je tudi bil velik potref, de je vse padalo na kup, in je bilo veliko mertvih. Tisti zhasť se je tudi nad mestam velik krish perkasel svetlishi od uniga sgorej popisana, kateri je pomenil smago Jesusove vere soper Jude, nevernike in krivo-verze. Zesar Julijan ako ravno mogozhen, je bil permoran od svojiga sklepa odstopiti, in vsi so sposnali, de zhloveshka mozh je slaba soper besedo boshjo. Veliko Judov je spoznalo svojo smoto; ti so shli pred svetiga shkofa Zirila, in ga profili v' Jesusovi veri poduzheni biti, de bi bili kersheni. Sveti Ziril je bil prizha vsih tih zhudeshov; tudi neverni pisarji prizhajo od njih. On je veliko terpel sa svelizhanje svojih ovzhiz, sa spreobernjenje Judov in nevernikov; veliko huji je prestal

od krivoverzov, kateri so ga neusmiljeno so-
vrashili in preganjali. On je v' velikih brit-
kostih vishal svojo shkofijo; pet in trideset let
je bil shkof, in je sveto umerl v' letu 385.

N a u k.

Od boshje in zhlovekove volje.

Sveti Ziril je bil mosh shive vere, sato
je krivizhno preganjanje krivoverzov voljno
prestal, sato se je persadevanju nevernikov
in Judov smejal, sato je bil v' velikih britko-
stih smiraj stanoviten. Tudi ti, o kristjan! bo-
di shive vere v' Boga, in ne bosh nikdar od
njega sapushen. Vera je korenina vsiga do-
briga, podpira dobro, odganja hudo. Nizh
ne de, zhe ne umesh skrivnih pot boshje mo-
drosti, previdnosti, milosti in pravize; le terd-
no veruj v' Boga modriga, usmiljeniga, pra-
vizhniga, vsigamogozhniga. Ti ne moresh ra-
sumeti ne frezhe, ne nefrezhe Adamovih otrok:
sakaj Bog ponisha pravizhnika, sakaj povik-
sha hudobnika: sakaj kriviza obvelja, sakaj je
nedolshnost preganjena. Te rezhi so tebi ne-
sapopadljive, pa vera te uzhi, de Bog vse
ravna modro in pravizhno, in de je drugo
shivljenje, kjer bo plazhilo po saflushenji,
kakor govori Salomon. Prid. 3, 16, 17.

Terdno veruj, de kar je Bog govoril,
bo dopolnjeno. Daniel je veliko zhasa prej
pravil od konzhanja Jerusalema in templja;

resnizhno je to bilo pod poglavarjem Titam. Jesuf je djal: „Kamna ne bo pushteniga na kamnu:“ resnizhno je to bilo. Rimski poglavar Tit je mesto in tempelj rasdjal, vender je pustil nekaj lepshiga osidja, potlej pod nevernim zesarjem Julijanam so Judje sami sadnji kamen ven vergli; in tako je moglo ostati. Terdovratni Judje so dopolnili besedo Jesufovo, kader so se njegovi besedi vstavljali. Resnizhne so besede svetiga Gregorja: „*Hudobnik dopolni voljo boshjo, tudi kader se stavi volji boshji.*“ Sato sveti Pavel savpije: „O visokost bogaštva boshje modrosti.“ Riml. 11, 33.

Ne sgovarjaj svoje hudobne volje, ali svojih hudobnih del s' boshjo voljo. Hudobniki islagajo boshjo voljo po svoji hudobni volji, kar ni prav. Kader se je nad Jerusalemam perkasal sveti krish, so katoljshki verniki prav govorili: To pomeni premaganje Jesufove vere nad krivoverzi. Krivoverzi so lashnjivo djali: To je prizhevanje nashiga resnizhniga uka. Judje so menili sa resnizhno boshjo zhast fkerbeti in delati, kader so si persadevali Jerusalema in tempelj sopet sesidati, pa ni bilo ref. Sveti Ziril shkof in verni so se jim smejali, ker so vedili, de njih persadevanje je soper voljo boshjo. Kader je Bog Rimsko zesarstvo s' kugo, s' lakoto, s' mezham shtrafoval savolj prelite kervi svetih marternikov, so neverniki djali: To je shtrafinga nashih mogozhnih bogov, ker nepokonzhamo vsih kristjanov. Tudi med nami je veliko lashnjivih

sodeb. Zhlovek rad isлага boshjo voljo po svoji volji; sheli, de bi bila boshja volja po njegovi volji, sgovarja svojo hudo voljo s' sveto boshjo voljo, ker ne svoje, ne boshje volje ne sposna, in je nozhe sposnati. Krivizhnik v' frezhi pravi: Ako bi ne bilo boshja volja, bi frezhe ne imel, ravno t~~e~~ je njegova nefrezha. Dva zhloveka stopita v' sakon is samiga hudiga posheljenja; potlej pravita: „Boshja volja je to.“ Tako drugi; pa vse ni po volji boshji, kar je is boshjiga perpushtenja. Treba je tedaj po veri in po svetih naukiah misliti, ali govoriti od boshje volje, sato opominja sveti Pavel: „Premislite, ktera je dobra, dopadljiva in popolnoma volja boshja.“ Riml. 12, 2.

Kader Bog ispeljuje po hudobnih svoje modre sodbe, ni nikolj hudiga kriv. Bog hudo perpushta, ker samore is hudiga dobro jemati. On prepové hudo, vender perpushta hudo is neisrezhene modrosti. Bratje so prodali v' sushnost svojiga nedolshniga brata Joshefa: Bog je to perpustil, ker ga je hotel v' Egiptu na prid veliko drusih povikshati, vender so greshili. Jesus je hotel umreti, sklepa boshji je ta bil, vender neisrezheno so greshili ti, kateri so ga v' smert isdali. Veliko tazinga je v' svetim pismu. Akoravno Bog velikokrat perpushta hudo, vender zhlovek radovoljno dela hudo, hudobnik flushi boshji modrosti, vender je hudobnik, ker prosto voljno dela hudo. Nikolj tedaj ne rezi: „Meni je to

dano, ne morem drugazh, boshja volja je ta, pod tako svesdo fim rojen. Zhe tako govorish, govorish soper vero, kakor so nek-daj govorili krivoverzi. Poslufhaj svetiga Jakopa: „Bog ni skufhnjaviz na hudo, on nikogar ne skufha. Vlaki je skufhan od svojiga posheljenja.“ Jak. 13, 14.

M o l i t e v.

O Bog vezhna modrost, praviza in sve-tošt! kako se predersnem jest tvoje neisvedljive poti sapopasti, ker sam sebe ne sposnam? Um moj je kratek, tamen in spriden; teshko sapopade, kar moje ozhi vidijo, kako samore vediti, kaj ti mislish? Le kar si ti nam is so-sebne milosti rasodel, si bom persadeval vediti k' svojimu poboljšhanju: tvoje svete sapovedi bom nozh in dan premishljeval, de bi shivel po tvoji sveti volji, ta bo moja modrost in uzhenost sanaprej. Vera me uzhi, de ti vse pravizhno, modro in ljubesnivo ravnash; to mi je sadošti, de tebi pokorno flushim. Daj mi pravo modrost in snanje potrebnih resniz, de zhedalje dopadljivshi tebi shivim; daj meni prav sposnati Jesusa, in ga posnemati, in tako bom vse potrebno snanje imel. Sveti Ziril velik flushabnik boshji! ti mi sprosi pravo modrost, popolnoma pokorshino, nepremagano svestobo v' sapovedih Gospod Boga, de po tvo-

jim sgledu njemu dopadem, in pridem v' ne-
befa ga vshivat vekomaj. Amen.

XIX. dan fufhza.

Sveti Joshef, shenin Marije devize.

Sveti Joshef je velik svetnik per Bogu, in v' vsej katoljshki zerkvi. Malo se fizer ve od njegoviga svetiga shivljenja, vender le, kar pravijo sveti evangelisti od njega, da velik sapopadik od njegove svetosti. Sveti evangelii prizhuje, de je bil Davidoviga rodú: ako ravno pa je bil kraljeviga rodú, se je vender s' delam shivel v' majhnim mestu Nazaretu. Kadar je bilo bliso odrefhenje vsiga sveta, si je sveti Joshef svolil zhisto devizo, tudi Davidoviga rodú, imenovano Marijo. Ona je bila tudi uboga pred svetam, pa bogata s' gnado per Bogu. Oba sta imela serzhno voljo v' devishtvu shiveti, pa is boshjiga sklepa sta bila porozhena. Le zhistá in sveta ljubesen je sdrushila te dve lepe dushe, ko dva zhistá duhova sta skupej shivela v' revni hifhizi, sadovoljna sta bila svojiga uboshtva, vedno hvalila Boga. Oba sta le skerbelá v' samoti flushiti Bogu s' vso dusho, in nista vedila, kaj jima je Bog namenil; namrezh nar vezhi fresho in zhaft. Marija je po bo-

shji besedi mati obljubljeniga odrefhenika postala, pa tiga ni rasodela svetimu Joshefu, ampak je upala, de mu bo Bog rasodel. Sveti Joshef vidi nad njo snamnja rodovitnosti, in je bil v' velizih britkosti: svetost Marije mu brani hudiga misliti od nje; kar vidi, shali njegovo serze. Bog ni dolgo pustil svojiga flushabnika v' tih teshavah, angelja mu poshlje povedat, de kar je v' Marii, je od svetiga Duha, in de bo rodila odrefhenika. Slo je bil vesel s. Joshef, kadar to sasilfhi. Takrat so se mu ozhi odperle, vidi in hvali veliko milost nad obema: njegovo stiskano in poterto serze sdaj od veselja poskakuje, ker odrefhenik je bliso, ker njegova sveta nevesta je njegova mati, in on od Boga svoljen njegov rejni ozhe. Joshef in Marija se pogovarjeta od te velike boshje milosti, oba hvalita Boga.

Ob zhasu napovedaniga popisovanja gresta v' mesto Betlehem. Shla sta is pokorshine do neverniga zesarja v' Betlehem, pa ravno s' to pokorshino sta dopolnila, kar je Bog govoril po svojim preroku Miheji, de v' Betlehemu bo odrefhenik rojen. Mih. 5, 2. On di bliso mesta, v' revni shtalizi je bil Jesus rojen. Sveti Joshef je bil tiga vesel, pa tudi shalosten, ker ni samogel po svojih sheljah Jesusu strezhi: kmalo pa je njegovo serze od veselja poskakovalo, namrezh ob prihodu nedolshnih pastirjev in mogozhnih modrih. Sveti Joshef je bil po tem v' veliki skerbi,

Herod je hotel Dete umoriti, sato mu je angelj sapovedal bersh vstati, in s' njim odriniti v' Egipt. S' Jesufam in s' Marijo je shel v' Egipt, in ondi je ostal do Herodove smerti. Ne le pokorshina, vse zhednosti so bile per svetim Joshefu. On je umerl, preden je Jesus uzhitil sazhel, njegova smert je bila ne le frezhna, tudi vesela, ker on je smirej Bogu flushil s' vso dusho, in ker per njem sta bila Jesus in Marija. Vesel je shel s' sveta starim ozhakam osnanit, de njih reshenje je bliso.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Sveti Joshef, zhisti shenin zhiste devize Marije, je velik svetnik per Bogu in per ljudem, ker je fosebno gnado prejel. Svetiga Tomasha, uzhenika, in drusih nauk je, de Bog daje gnado po stanu, v' kteriga on zhloveka nameni. Sveti Joshef je bil od Boga svoljen shenin nar sveteji devize Marije, tudi varh Jesusa Kristusa. Po tej veliki zhasti in visoki flushbi je on gnade prejel od Boga. Gnada tedaj njemu dana je bila neisrezhenno velika, in tudi neisrezhenno velika je njegova svetošt, ker je bil Bogu vselej pokoren. She prej je bil sveti Joshef velik svetnik, potlej v' sveti drushbi Marije in Jesusa, v' velikih britkostih, in stanovitni pokorshini je zhe dalje sveteji prihajal. Kristjan! profi s' solumami Bo-

ga sa obilnost gnade, ker s' njo samorešh vse, bres nje ne samorešh nizh dobriga delati. Ne obupaj v' slabostih, v' skusnjajah, v' teshavah, ampak le prosi stanovitno, zhe si bolj potreben, bolj prosi in bosh obveseljen.

Sveti Joshef je velik svetnik, ker je bil shenin Marije. Velika svetost Marije prizhuje od svetosti svetiga Joshefa, kteriga je ona od Boga prejela, in ga perferzhno ljubila. Marija in sveti Joshef sta se perferzhno ljubila, pa od kod je ta mozhna ljubesniva save-sa? Ta ni bila is natore, temuzh is gnade: slaba, natorna, pozhutna ljubesen je bila de-lezh od Marije in svetiga Joshefa, med njima je bila le sveta in zhist. Ljubila sta se tedaj ko se svetniki in svetnize med seboj ljubijo v' nebesih. Desi tudi sveti Joshef je ljubil Marijo, in je bil od nje ljubljen bres vsiga telesniga dopadenja, je vender mozhno sker-bel sa njo, jo redil in v' vsih teshavah per-nji stanoviten ostal. To je sakonskim v' nauk. Ako je per njih le natorna ljubesen, niso Bo-gu vshezh, in ta ljubesen ne bo stanovitna. Sraven sakonske ljubesni naj imajo tudi zhi-sto in sveto, ktera uzhi eden sa drusiga sker-beti, poterpeti in pomagati stanovitno v' vsih rezheh, de bi bili vekomaj frezhni.

Sveti Joshef je velik svetnik, ker je bil varh Jesufov. Nebeshki Ozhe je svojiga Sina isrozhil svetimu Joshefu, in Jesuf ga je sposh-toval bolj ko natorni sin svojiga ozheta. Ne-beshki Ozhe bi bil lahko dal svojimu ljubi-

mu Sinu veliko angeljov varhov, pa le svetiga Joshefa mu je dal. Jesus ni bil potreben ne angeljov, ne svetiga Joshefa, vendar je hotel po njem obvarovan biti. Neisrezhen velika svetost je bila svetiga Joshefa, kateri je to posebno flushbo opravljal. Sveti Joshef je redil Jesusa Kristusa, bolj ko dober ozhe svojiga ljubiga otroka. Starshi naj se uzhé od svetiga Joshefa varhi biti svojih otrok. Oni naj bodo skerbni varhi dushe in telefa svojih otrok, ker bodo sa nje odgovor dajali Bogu.

Sveti Joshef je velik svetnik savolj sosebne ponishnosti. On je bil kraljeviga rodú, vendar ga ni bilo sram s' teshkim delam sebe in svojo sveto drushino shiviti. On je sosebne gnade od Boga prejemal, pa nikdar ni besedize drugim od njih pravil, le Boga je hvalil. Kristjan moj! bodi tudi ti ponishen, ker bres ponishnosti ni prave svetosti. Ne sramuj se teshkiga dela is prasne visokosti, sposnaj svoje pogreshke, in nikar se s' filo pravizhniga ne delaj: ne govori rad od sebe, od svojih dobrih del, od svoje dobrodelnosti neperloshno, ne sheli rasosnaniti svoje dobrote, svojih krishov, svoje poterpeshljivosti, sakaj to prizhuje od napuha, ne od ponishnosti. Naj le Bog ve tvoje skrite dobre dela, in on ti bo pravizhno povernil.

Sveti Joshef je velik svetnik savolj sosebne pokorshine. Pokorshina, zhe is ponishnosti ne isvera, je hinavska, ali lakomna in sato nevredna per Bogu. Popisovanje shivlje-

nja svetiga Joshefa obilno prizhuje od njegove ponishne pokorshine. Zlo, kadar je mogel po nozhi vstati, in v' Egipt, v' nesnano deshelo med nevernike naglo odriniti, ni samovoljne misel imel, ali soperne besedize govoril; po zhloveshki slabosti bi bil lahko djal: Bog je prej vedil vse to, pa prav po nozhi mi sapove uftati in beshati. Jesus bo odreshil svoje ljudstvo, sdaj nozhe sebi pomagati, Jesus nedolshen more beshati pred hudobnim Herodam, kako se bom shivil v' nesnani desheli? Nizh tiga, ali taziga ni mislil sveti Joshef, ampak voljno, hitro in ponishno uboga. Kristjan! s' timi nauki sebe pravizhno sodi; zhe le permoran ubogash; zhe imash smirej kaj govoriti zhes boshje sklepe, ali zhes oblastnike; zhe hozhesh vse po svoji volji delati, kakshina je tvoja pokorshina? Nobene ni.

Sveti Joshef je velik svetnik in pomozhnik. Evangeli od njega prizhuje: Joshef mosh Marije je bil pravizhen; on je tedaj shivel natanko po vseh sapovedih, sato je dopadel Bogu, in sato veliko samore per njem. Jesus ga je ljubil, ga tudi sdaj ljubi, in uflishuje njegove profhnje. Kristjan moj! ti s' vso zerkvijo zhastish svetiga Joshefa, pa premisli, zhe ga prav zhastish; ga prav zhastish, ako ga skerbno posnemash, zhe po mozhi ne shivish po njem, tvoja zhast je prasna. Premisli njegovo shivljenje, premisli svoje, morebiti per tebi ni senze njegove gorezhnosti,

ponishnosti, poterpeshljivosti, pokorshine, zhistosti. Ponishaj se, in profi:

M o l i t e v.

O moj Bog! zhe premislím shivljenje tvojiga flushabnika svetiga Joshefa sposnam svoj nevednost in hudobo; se morem framovati in ponishevati. On je bil pravizhen, ker je po vsih sapovedih svesto shivel; jest sim hudoben, ker sim le po svoji volji rasujsdano shivel. O Gospod! usmili se mene hudobniga greshnika, ako ravno nisim usmiljenja vreden. O mogozhen pomozhnik sveti Joshef! profi sa-me Jesusa. Ti si ga ljubil is vsiga serza, sdaj ga vshivash v' nebesih, ti si mu stregel s' vso skerbjo, si ga skerbno obvaroval pred sovrasnikmi; ti si ga na rokah nosil, ga objemoval in kusheval ljubesnjivo: tebi je hotel biti pokoren, in ne bo tvojih proshenj sanizheval. Sprosi mi od Jesusa veliko ljubesen, ponishnost, zhistost, poterpeshljivost in vse zhednosti, de pravizhno shivim, in frezhno umerjem. Si bom s' vso mozhjo persadeval svoje shivljenje poboljshati, de Jesusu, Marii in tebi dopadem. Marija in sveti Joshef! bodita moja pomozhnik sdaj, in slasti v' sadnji uri, de svojo dusho saupljivo isrozhim Jesusu, in ga prijasniga najdem. Amen.

XX. d a n f u f h z a.

Sveti Panhár marternik.

Sveti Panhár je bil rojen od katoljških porodnikov, in od njih v' katoljški veri srejen. On je bil lep, perljuden in prebrisan, sato ga je neverni zesar Dioklezijan v' svojo flushbo vsel. V' neverni hišhi je opešhal na keršhanstvu, je is maloferzhnosti malike molil; s' tem se je perlisoval zesarju, in od njega veliko flushbo sadobil. Kader šte njegova mati in sestra svedile vse to, šte mu ljubesnivo pisale, in ga lepo profile svojo veliko pregreho sposnati, se poboljšhati, in vse terpeti sa Jesufovo vero. To ljubesnivo, pa tudi svarjezhe pismo je bral, prebral in premišljeval vezhkrat: Bog mu je dal gnado shaloštniga sposnanja, ves v' solsah je glasno molil in profil: „Gospod Jesus! usmili se mene nevredniga greslnika.“ Hišniki so ga slišhali sdihovati, so sposnali, de je grosno shalošten, pa niso vedili sakaj. Ti so pravili zesarju: „Ne vemo, kaj je tvojimu dobrimu flushabniku Panhárju; na glas joka.“ Zesar ga poklizhe, in vprašha: „Ljubi moj Panhár! sakaj si shalošten?“ Panhár mu odgovori: „Oh! kako ne bom shalošten, ker sim svojiga Boga sapustil.“ Zesar mu prijasno rezhe: „Hozhešh ti tedaj sopet kristjan biti? te prosim, is ljubesni do mene ni-

kolj vezh tiga ne misli.“ Panhár mu prav serzhno odgovori: „O, de bi ne bil nikolj od Jesusa odstopil! raji hozhem vse bolezhine terpeti, in tudi umreti, ko se sanaprej Jesusu odpovedati.“ Zesar rasferden ga ukashe hudo pretepti, in potlej ga da v' oblast mestnemu sodniku, rekozh: „Ako Panhár nozhe malikov moliti, umori ga.“ Oblastnik si je veliko persadjal Panhárja od vere odverniti, ker pa ga ni mogel, ga je ukasal s' mezham umoriti. Tako je sveti Pankár v' mestu Nikomedii s' svojo kervjo sbrisal svojo prejšnjo nesvestobo, in je vesel fhel v' nebeshko kraljestvo.

N a u k.

Od teshkiga lastniga sposnanja.

Sveti Panhár je bil nefrezhen v' frezhi, ker savolj neverniga zesarja je malike molil: posvetna zhalt, bogastvo in oblast je od njega dosegel, pa kaj bi to v' vezhnosti pomagalo? On je is slabosti malike molil. Ako se to ravno slabost imenuje, je vender bila filno velika pregreha. Srezhen je bil, de je popravil svojo smoto, in sbrisal svoj greh s' svojo kervjo. Naj bi bil Panhár te same pregrehe kriv, in ne odstopil od nje, bi bil vekomaj pogubljen. Sveti Jakop prizhuje: „Kdor vse sapovedi spolnuje, pa le ene ne, vse sanizhuje: sakaj, Bog je rekel: Ne preshestovati, in tudi, ne vbijati.“ Jak. 2, 10, 11. Vse sapovedi so od

Boga, in vse moremo spolnovati. Ne rezi tedaj: Samo enkrat fim smertno gresnil. Je mar to malo, le en smertni greh imeti? Bi se ti malo sdelo, ako bi tvoja hifha le enkrat sgorela? ako bi le enkrat smertno ranjen bil? Ni smertni greh huji nesfrezha od vsih nesfrezh? Sakaj tedaj tako govorish: „Le enkrat fim smertno gresnil?“ Naj bo tudi ref, kar pravish, vender si s' enim greham pekel saflushil; zhe le enkrat va-nj pridesh, bosh v' vezhnim terpljenji savolj eniga samiga smertniga greha. Gorjé tebi vekomaj, ako se ne spokorish. Prerok Ezehiel pravi: „Dufha, ktera je gresnila: bo umerla, *bo pogubljena*.“ Eze. 18, 20.

Morebiti pa nifi le enkrat smertno gresnil, temuzh vezhkrat. Ne ti, ne nobeden ne samore vsih svojih grehov sposnati. Potrebna ponishnost je uzhila pravizhne trepetati savolj nesposnanih grehov, kaj pa tebe pravizhniga dela? Kdo ti je rasodel, de si le enkrat gresnil? Napuh te sapeljuje, pa ravno sato se boj. Eni pravijo: „Kaj pa hudiga delam? krivize nobenimu ne storim: molim rad, hodim k' sveti mafhi, k' spovedi, in druge dolshnosti dopolnujem.“ Ljubi moj! ne bom te prenaglo permerjal hudobnimu fariseju, kteri je ravno tako govoril: morebiti je ref, kar govorish, vender te prosim, saj pomisli, de David, rasfvetljen prerok, je profil sa odpushenje skritih prehov. Pf. 18, 13. Sveti Pavel, akoravno apostelj, ni nizh hudiga nad seboj vidil, vender ni sebe pravizhniga shtel.

I. Kor. 4, 4. „Si ti bolji ali slaběji od tih? Tedaj ne sanafhaj se na svojo pravizhnost, temuzh shivi v' ponishnosti. Premajhno poduzhenje v' sapovedih, flaba vest, ljubesen do greha, mlazhnost do Boga, pohujfhanje hudobnih, flabe navade svetá, in dosti drusiga sapeljuje zhloveka, in sapeljivo ga opravizhuje, de svojih grehov ne sposna. Salomon pravi: „So hudobni, kateri mirno shivé, kakor bi dela pravizhnih imeli.“ Prid. 8, 14. Premisli, zhe imash veselje nad Bogam, zhe fkerbifh, njemu dopasti, zhe krotifh svoje hude misli, zhe pod postavo dershifh svoje hudo posheljenje. Zhe tiga ne delash, se pravizhniga lashnjivo fhtejesf, kakor govori sveti Janes: „Ti pravifh: Si bogat, in premoshen, pa ne vesh, de si reven in uboshen.“ Skr. Ras. 3, 17.

Kar najdesf slabiga nad seboj, hitro odpravi s' resnizhnim spreobernjenjem. Zhe odlasfash resnizhno poboljshati se, kader te Bog klizhe, morebiti te ne bo vezh klizal: zhe ti nozhesh, kader Bog hozhe, morebiti on ne bo hotel, kader bi ti hotel. Prav sato opominja Isaija: „Ifhite Gospoda, dokler ga je najditi“ Isa. 55, 6. Terdovratnim gresfhnikam pravi Kristuf: „Vi me bote ifkali, in bofte v' svojim grehu umerli.“ Jan. 8, 21. Ne sanizhuj milosti, ker morebiti bo zhasf mashtovanje hitro prifhel. Ta svét ti da moder, rekozh: „Ne odlasfhaj se h' Gospodu preoberniti; sakaj njegova jesa bo naglo prifhla.“ Sirah

5, 8. 9. Zhe tvoje telo sboli, mu hitish pomagati, sakaj pa enako ne hitish svoji dushi pomagati, kader je ranjena od greha? Imash pismo od Boga, koliko zhasa bo s' teboj potterpljenje imel? Ako odlashash se spreoberniti, teshej se spreobernesh, ker tvoji grehi huji v' tebi gospodujejo; samoresh naglo umreti, in kaj bo sa dusho? Menish je majhna frezha ali nefrezha, vezhno svelizhanje ali vezhno pogubljenje? Premisli, kaj Salomon v' Gospodovim imenu govori: „Greshniki bodo, *na sadnjo*, v' me klizali, pa jih ne bom uflishal, sato ker so moje svarjenje sanizhevali.“ Prip. 1, 28. Bog tako govori, ne de bi tebe pogubil, temuzh de bi se ti poboljšhati hitel, in se svelizhal. Ne sanizhuj tedaj bogastva boshje milosti, delaj vreden sad pokore, de milost sadobish.

Pravish: Bi se rad spreobernil, ako bi gnado imel. Gnada je ref potrebna, pa morebiti je ta sgovor tvoje lene dushe v' greh saljubljene. Sam lahko prizhash, de shelish drugazh shiveti, in de te vest vezhkrat pezhе; vidish, to je snamnje, de Bog te she ni sapustil, de te on klizhe: vsdigni se tedaj serzhno, in pojdi s' mozhno voljo k' njemu. Ta sedajni zhas svetiga posta je sosebni zhas milosti, ne obupaj, ampak upaj v' dobrotljiviga Jesufa, in pojdi k' njemu s' pravo pokoro. Prosi Boga s' serzhnim vpitjem, jokajozh prosi Jesufa od greschnikov sa vse greshnike krishaniga, upaj v' njega milost, kushuj njegove

rane, in is serza rezi: O Jesuf, usmiljenje mi skashi! pomagaj moji dushi, ne savori mo-
je dushe, sa ktero si vso svojo kri prelil! Pre-
mislihluj smert, sodbo in vezhnost, de se na-
polnishi s' straham; pa tudi neisrezheni lju-
besen Jesufovo, de se vnamesti v' ljubesni.
Njegova britka smert ti prizhuje, koliko te on
ljubi, in koliko sovrashi greh. Ljubi tedaj
Jesufa in sovrashi greh, rastergaj svoje serze
s' veliko shalostjo, opusti grehe in perloshno-
sti grehov, in potlej bodi v' dobrim stanovi-
ten. Sdaj v' postu na sunajnim boljsi biti,
nekaj se s' postam pokoriti, opustiti vidne no-
rost svetá, pa drusiga nizh, je premalo. Spre-
oberni svoje misli, naj prebiva duh Jesufov
v' tebi, ljubesen do Boga bodi shivljenje tvo-
jiga shivljenja, ponovi se po Jesusu, in le ta-
ko bo tvoje spreobrnjenje resnizhno.

M o l i t e v.

O moj Bog! ako premislim svoje slabo
shivljenje, me grosa obide, ker sim tebe vsi-
gamogozhniga Gospoda velikokrat sanizheval.
Druga smota je bila v' meni, de nisim hotel
svojiga svijazhniga serza sposnati. Od svojih
grehov sim sodil po natori, po svoji napazh-
nosti, po slabosti drusih, po hudih navadah
sveta, ne pa po tvojih sapovedih. Kader sim
vidil pregreshnike, sim se s' njimi sgovarjal,
rekozh: Tudi drugi tako delajo. Neumnesh
sim bil, ker grehi drusih ne morejo mojih sgo-

varjati, ker ti bošh vse pravizhno sodil, in všim pravizhno povernil. Sveti Panhar je reslo gresnil, ker je tebe sapustil, pa njegovo spreobrnjenje je bilo resnizhno, in je s' svojo kervjo sbrisal svoj greh. Oh! de bi jest saj resnizhno jokali! O Gospod! daj meni prav sposnati svoje hudobno in svijazhno serze, daj meni is serza shalovati is ljubeshni do tebe, daj meni resnizhno poboljšhanje in stanovitnost v' dobrim, de svoje grehe sbrisnem, in milost od tebe sadobim. Amen.

XXI. dan fushza.

Sveti Benedikt duhovni ozhe veliko minihov.

Sveti Benedikt je bil rojen v' mestu Norzji na Lafhkim v' letu 480 od bogatih starshov. Ti so ga she majhniga poslali v' sholo v' Rim: s' posebnim pridam se je uzhil, in s' tim je delal svojim starisham veliko veselje. V' modrosti, pa veliko bolj v' poboshnosti je rasel, bogabojezhishi je bil od vših drusih. Sato se je bal pohujshanja svojih souzhenzov, in le shestnajst let star je shel v' samoto bliso terga Subiak. V' globoki jami je bil tri leta všim ljudém nesnan, en sam minih blishniga kloshtra je vedil, in mu vzhafi malo kruha pernefil. Lahko se ve, koljko de je

on terpel v' tisti jami, odlozhen od vsih ljudi, pa njega edino veselje je bilo v' pokori shiveti. Ta sveti mladenzh je bil enkrat od nezhistih skushnjav tako filno nadleshan, de s' vsm persadevanjam jih ni mogel odpraviti. Kaj je storil? skozhil je med bodezhe ternje, in si ves shivot raspraskal: s' telesno bolezhino je telesno gerdo posheljenje sa vselej premagal. Bog je obilno plazhal njegovo serzhno stanovitnost, in posihmal je bil prost od tih skushnjav, ktere so poboshnim duham slo soperne.

Sveti Benedikt bi bil rad le samotnen in odlozhen od vsih ljudi shivel, pa ni bilo mogozhe. Njegovo sveto shivljenje in veliki zhudeshi so bliso in delezhi floveli; veliko ljudi mnogih stanov is duha pokore je hitelo k' njemu v' pushavo, in ga nadleshno profilo per njem flushiti Bogu. On je v' njih proshnje dovolil, je sesidal dvanajst majhnih klofhtrov; v' flehernim tih je bilo dvanajst minihov; v' vsakim klofhtru je bil en poglavar od njega postavljen. Sveti Benedikt je svojim miniham svete sapovedi dal, te so bile permerjene zhlovekovi slabosti, vender perpravne zhloveka posvezhevati. Uboshtvo, molitev, delo, branje, pokorshina je bilo vsm sapovedano. Sveti Benedikt je filno sovrashil in oistro prepovedal bogastvo in lenobo. Sveta misel je ta, ker is bogastva in lenobe isvira mehko, rasujsdano shivljenje. Njegovi minihhi so s' nedolshnim shivljenjem prav svesto

flushili Bogu. Sveti Benedikt se je nekej let potlej s' nektermi minihi preselil na Napolitansko, in je shel na en hrib, po blishnjim mestu Montecafino ravno tako imenovan. Ondi je nashel nekaj nevernikov, ali malikovazov: bersh je njih malike rasdrobil, in sesidal dve majhne zerkve; s' svojo perljudnostjo, s' nauki in s' zhudeshi je tiste flepe malikovavze k' sveti veri spreobernal. Ondi je klofhter sesidal, in potlej dosti drusih po kristjanskih deshelah. Veliko uzhenikov, papeshov, svetnikov, in marternikov je bilo is bratovshine svetiga Benedikta; do donashnjiga dneva so minihi svetiga Benedikta flovezhi v' uzhenosti. Sveti Benedikt je v' Gospodu saspal 21. dan fushza v' letu 543. tri in shestdeset let star, in njegova sveta dusha polna veliziga saflushenja je fhla v' vezhno plazhilo, sa ktero je nevtrudama delala.

N a u k.

Od posvetnih in dushnih skerbi.

Sveti Benedikt je ves zhas svojiga shivljenja veliko delal in terpel sa svoje svelizhanje, in sa svelizhanje blishniga. To je dolshnost vsih. Ni dolshnost fizer v' klofhter, ali v' pushavo iti, pa dolshnost je bogabojezhe shiveti, in stanovitnost imeti v' boshji flushbi, enako skerb moremo sa blishnjiga imeti. Boshje stvari smo, in moremo svojiga ljubiga

stvarnika vedno moliti, sosebno s' svetim shivlenjem. Sveti Pavel pravi: „Prosim vas spodobno shiveti po poklizu s' vso ponishnostjo. Ponovite se v' duhu, oblezite noviga zhloveka, kateri je po Bogu stvarjen v' resnizhni pravizhnosti in svetosti.“ Efes. 4, 1. 2. 23. 24. Zhe tako shivimo, bomo v' resnizi molili in hvallili Boga, tudi bomo svoje dushe svelizhali.

Sveti Benedikt je smirej pred ozhmi imel Jesusa vojvoda vsih svoljenih: imej ga tudi ti, o kristjan. Sakaj je bil Jesus med nami tri in trideset let? Sa nas neumne ovzhize je on bil, de bi nam pravo pot kasal v' nebeshko kraljestvo. Vse Jesusove dela, sgledi, nauki, zhudeshi, terpljenje in smert je bilo k' nashimu poduzhenju, ink' odreshenju. Jesus je bil rojen od zhiste devize, de bi nam zhistost perporozhil. On je rojen v' revni shtalizi opolnozhi, v' fredi sime, bres pomozhi je hotel biti, de bi nas uzhil ne bati se ubosh-tva in terpljenja. Jesus je beshal pred neusmiljenim Herodam v' Egipt, de tudi mi voljno terpimo preganjanje savolj pravize. Jesus je skerbno uzhil, de sposamo vrednost boshje besede, in jo radi poslushamo, de bi shiveli po nji. Jesus je odpushal sovrashtnikam, de jim tudi mi radi odpushajmo. Jesus je veliko molil, de tudi mi stanovitno molimo. Jesus se je postil, de se tudi mi radi postimo in v' pokorjenji shivimo. Jesus premishljujuzh nasho nehvaeshnost je na vertu kervavi pot potil, de bi mi resnizhno jokali zhes svoje

grehe. Jesuf je hotel umreti na krishi, de sposnamo njegovo veliko ljubesen, in de ga v' refnizi ljubimo, de sposnamo hudobo greha, de se ga refnizhno varujemo. Jesuf je od smerti vstal, de bi nam pokasal, kako bomo zhaftito premenjeni, ako shivimo po njegovih sapovedih. Jesuf je vprizho uzhenzov, v' nebefa shel, de bi nam pokasal kraljestvo nam perpravljeno, ako njega posnemamo. Sveti Pavel uzhi: „Kristuf Jesuf je dal sebe sa nas, de bi nas posvetil, in nas refhil od vsiga greha, in sebi ozhistil ljudstvo, ktero bi njemu dopadlo, in se po dobrih delih ravnalo.“ Tit. 2, 14.

Svetniki boshji, slasti sveti marterniki, so hiteli s' teshkim krisham po kervavi poti sa Jesufvim krisham. Vsaki more hoditi sa Jesufam s' krisham, in s' svetim shivljenjam, kakor sveti Peter opominja, rekozh: „Bratje! persadevajte si s' lepim shivljenjam svoje poklizanje in svoljenje uterditi, de pojdete v' nebeshko kraljestvo. II. Pet. 1, 10, 11. Bog je nas poklizal k' svetoſti, de bodimo Jesusu podobni, in le tako pojdemo v' nebeshko kraljestvo. Kriſtjan moj! premisli, kako shivish in koljko ſkerbiſh sa svoje svelizhanje. Poſluſhaj, kaj je Jesuf govoril: „Marta! Marta! ti si ſkerbna, in si veliko persadevaſh, eno ſamo pa je potrebno. Marija si je nar bolji del svolila, kteri ne bo od nje vset.“ Luk. 10, 41. 42. Te beſede ſo poduzhne in ſvarjezh. Marta je bila dobra, in je ſkerbela

ne sa fhkodljive ali hudobne rezhi, ampak sa postreshbo Jesufovo, vender je bila posvarjena, ker je prevezh fkerbela. Marija je bila pohvaljena, ker je per Jesufovih nogah s' lazhno dusho poslufhala njegove svete nauke, de bi po njih shivela. Sakaj in koga ti kristjan fkerbifh? Morebiti fkerbifh is lakomnosti, is napuha, is nezhistosti, de bi po svoji volji shivel, ne pa sa vezhno frezho svoje edine dushe. Skerbifh sa svet, kteriga bosh sapustil, ne sa kraljestvo, ktero ti ne bo odvseto. Opravljaj svesto poshtene dela svojiga stanu, pa imej smirej svoje verno ako obernjeno v' nebefa, de boshjo voljo v' vsem delafh, kakor uzhi sveti Pavel: „Vse karkolj delate, delajte v' imenu Gospoda Jesufa.“ Kolof. 3, 17.

Ljubi moj! premisli dobro, zhe imash v' svojih poshtenih delih Boga pred ozhmi. Zhe le is lakomnosti isvira tvoja pridnost, kaj ti pomagajo nepokojne fkerbi? Zhe hrepenish po dobizhku, de bi samogel svojo poshreshnost, ali nezhistost nasititi, kaj ti samore tvoja pridnost pomagati! Zhe se v' svojih delih hudobno jesish, ali kolnes, kakshno plazhilo bo prejelo tvoje terpljenje? Plazhilo vsiga tiga bo hudo, ne dobro. Ravno tako ne moresh upati dobriga plazhila, zhe kershanfke dela slabo opravljash. Delaj tedaj pridno, de poshteno shivish, pa shivi, de Bogu flushish. Premisli, kakshna je tvoja dusha. Morebiti je mozna in neprestrashena, kadar

jo prevsetnost napihuje; kadar jo lakomnost perganja; kadar jo jesa ali druga slabost navda: nasproti pa je morebiti vsa mersla in nepridna, kadar bi se mogla vstavljati hudobnim, svariti greslnike, greha se varovati. Tedaj, zhe je tvoja dusha vsa gorezha sa svet, in vsa mersla sa Boga, kako bo svelizhana? Sposnaj in popravi sdaj svoje smote, de se ne bosh preposno ksal. Imej smirej pred ozhmi besede Jesufove: „Kaj pomaga zhloveku ves svet dobiti, svojo dusho pa pogubiti?“ Mat. 16, 26.

M o l i t e v.

O Jesuf! ponishno sposnam, de fim eden tistih, ktere je hishni gospodar posvaril, rekozh: Kaj stojte tukaj zel dan bres dela? Sposnam, de fim nerodovitno drevo, sekire in ognja vredno, ker fim tvoj nepriden flushabnik. Sposnam sebe kriviga, ker fim gorezh sa svet, mersel sa tvojo zhasht. Kaj bom pozhel, kader me bosh pravizhno fodil? Ti mi bosh pokasal svoje svete rane in krish, na kterim si umerl is ljubesni do mene: kaj pa jest delam in terpim is ljubesni do tebe? O Gospod! vem de moje slabo shivljenje mi sa flushi pekel, sato se poboljshati hozhem. Upam v' tvojo neskonzhno milost in profim: Pokli zhi in perganjaj me s' svojo gnado k' terpljenju, k' pokori. Posno bom sazhel tebi flushiti, pa si bom s' vezhim pridam persadeval

prejeti ko delavzi, kateri so bili posneji pri-
shli, polno plazhilo od tvoje milosti. O sveti
Benedikt, velik prijatel boshji! spros mi sose-
bno gnado velike gorezhnosti in nepremagane
stanovitnosti, de Bogu svesto flushim, in de
od sodnika Jesusa saslishim: „Pridi v' moje
kraljestvo.“ Amen.

XXII. dan fufhza.

Sveti Basili mafhnik, marternik.

Sveti Basili je bil svet mafhnik v' mestu An-
ziri, v' Galazji. On je bil poln gorezhnosti sa
zhaft boshjo, in sa svelizhanje blisniga; so-
seбно je skerbel sa spreobrnjenje krivover-
zov, katerih je veliko nasaj pervabil v' katolj-
shko zerkev. Kader je neverni zesar Julijan
svijazhno preganjal zerkev, je sveti Basili neu-
trudama opominjal verno ljudstvo v' pravi ve-
ri stanovitno ostati, in raji umreti, ko se vda-
ti shuganju neverniga zesarja. Saturnin je
bil tisti zhas deshelni oblastnik v' Anziri: pred
njega so neverniki peljali svetiga Basilja, in
ga pred njim hudo toshili, rekozh: Ta zhlo-
vek je filno hudoben in shkodljiv, povsod dra-
shi ljudi, in kolne zesarja. Oblastnik ga vpra-
sha: „Kdo si ti?“ Sveti Basili mu odgovori:
„Jest sim kristjan.“ Oblastnik: „Sakaj drashish

ljudi, in kolneſh zesarja?“ On odgovori: „Ne drashim ljudi, in nekolnem zesarja, vender ti povem, de zesar, akoravno mogozhen, je le zhlovek pod oblaſtjo vſigamogozhniga Boga.“ Saturnin je bersh ſvojim flushabnikom ukasal ga hudo rasmefariti, in potlej ga je ſaſramljivo vpraſhal: „Kaj ne, de zesar dobro plazhuje nepokorſhino?“ Sveti Basili mu odgovori: „Jeſt le v' Boga upam, in njemu bom ſtanovitno flushil.“ Oblaſtnik ga je poſlal v' jezho.

Zesar Julijan je bil takrat bliſo meſta Anzire, in je vſe to ſvedil: poſlal je tedaj tri ſvoje flushabnike v' meſtu ſvetiga Baſilja od vere odverniti. Med timi je bil Pegasi ſgovoren in perliſnjen zhlovek, v' kteriga je zesar nar bolj upal. Pegasi je bil prej kriſtjan, pa ſavolj zesarja je malikovaviz poſtal. Ta je ſhel v' jezho ſvetiga Baſilja nagovarjat zesarja ubogati. Sveti Basili mu je ſerzhno odgovoril: „Ti ſdajaviz reſnize, ſakaj ſi ſe odpovedal vezhnimu ſvelizhanju? Prej ſi bil deléſhen boſh je miſe, ſdaj ſi deléſhen miſe hudizhove. Prej v' drushbi ſvetih ſi hvalil Boga, ſdaj v' drushbi hudobnih hvaliſh hudizha. Kaj boſh pozhel, kader te bo Bog ſodil?“ Pegasi mu ni vedil kaj odgovoriti, in je ſhel ſvojim prijaſlam praviti, kakſhna ſe mu je ſgodila. Neverni zesar Julijan je kmalo potlej priſhel v' meſto Anziro, je ſvedil vſe, in ukasal ſvetiga Baſilja pred ſe perpejati. Sveti Basili je ſhel pred zesarja s' veſelim in ſerzhnim oblizhjem, in s' navadno ſerzhnoſtjo pred njim prizhuje,

de nikdar ne odstopi od Jesusa. Na sadnje mu rezhe: Jesus je kralj vsih kraljev, on ti bo odvsel zesarstvo, v' bolezhinah bošh umerl, in tvoje truplo ne bo pokopano. Resnizhne so bile té besede, ker drugo leto je bil zesar v' vojski hudo ranjen, in je umerl delezh od svojiga poglavitniga mesta. Zesar je bil filno raskazhen od serzhniga govorjenja svetiga Basilja, in mu je serdito rekel: Jest bi te bil spustil, pa sdaj sapovem: Vsaki dan bodo sedem kozzov mesa od tvojiga telefa odresali, dokler ne umerjesh. Resnizhno je to bilo, pa sraven so tudi svetiga Basilja s' rasbeljenim shelesam hudo martrali tako dolgo, de je umerl. Njegova sveta dusha se je v' miru lozhila 28 dan tiga mesza v' letu 362.

N a u k.

Nekaj od terplenja Jesusoviga.

Sveti Basili je bil v' svojih bolezhinah podoben Kristusu Odresheniku, in sato je vesel shel v' njegovo kraljestvo. Vsi marterniki so imeli pred ozhmi vojvoda Jesusa ranjeniga in umorjeniga sa vse zhloveshstvo. Jesus jim je serzhnost dajal s' svojo gnado in is svojim sgledam, de so voljno in veselo terpeli preganjanje savolj pravize. Kristjan! kaj in koliko ti terpisih? Sakaj si pa nepoterpeshljiv v' majhnih nadlogah? Kako bi poterpel smertne bolezhne, zhe te she majhne nadloge sma-

gajo? Premisli! Sedaj s' menoj, kar je Jezus terpel, de boš po njegovim izgledu, in po izgledu njegovih marternikov poterpesljiv v' vseh nadlogah, de po izgledu spokornikov sovrashih svoje grehe, de po izgledu vseh svetih ljubih Jesusa zhes vse.

Gresnik! de osdravish svoje serze s' sovrashtvam zhes grehe savolj Jesusa, premisli! Sedaj njegovo veliko shalost na vertu Getsemani. Jezus je premisli! Sedaj svoje britko terpljenje in tvojo nehvaleshnost. Vse hude bolezhine, pravi, bom terpel; vso svojo kri bom pretil sa dufhe, vender ene bodo filile v' peklu, in vsa moja kri jim bo k' vezhnimu pogubljenju. Vso svojo kri bom do kaplize pretil, terdovratni gresniki bodo moja kri tepali. Ljubesen fili Jesusa v' smert, pa spomin nashe gresne nehvaleshnosti mu she pred smertjo napravi smertne britkosti, kakor je sam rekel: Moja dufha je shalostna, de mi je umreti. O gresnik! premisli kervavi pot Jesusa, in tudi sakaj on kervavi pot poti. Podloshi svojo terdovratno dufho, de bo omezhena od svete kervi Jesusove, de obshaluje grehe vsaj s' solsam, ker jih Jezus obshaluje s' kervavimi kapljami. Ako je ljubesen do Jesusa v' tvojim serzu, boš tako rekozh smertne britkosti zhutil, ker si njega ljubesniva Gospoda nehvaleshno rasshalil. Shalost zhes grehe je oster pa usmiljen mezh, kteri sladko rani dufho, jo permora mho shalovati, in ne posabi boshjiga rasshaljenja. Spokorni

greslnik posnema Davida, kateri prizhuje od sebe: „Solsé so nozh in dan moj kruh, ker vsaki dan k' meni pravijo: Kje je tvoj Bog?“ Pf. 41, 4.

Sveti Basili je bil v' svojim britkim terplenji terpijozhimu Jesusu podoben. Sgorej je bilo popisano, koliko je ta svetnik terpel, vender je vse hude bolezhine voljno preterpel, ker je bolezhine Jesufove imel smirej pred ozhmi. O greslnik! premisli, kaj in koliko je Jesus terpel, kader so ga neverni flushabniki v' Pilatovi hishi neusmiljeno rasmesarili. Kervi sheljni soldatje so obdali krotkiga Jesusa, in nezhloveshko ga rastepli; on pa v' svojih hudih bolezhinah je bil usmiljeniga serza, in prijasnih ozhi do njih. Jesus od stebra odvesan in peljan pred ljudstvo, kervave stopinje sa seboj pusha, de radi hodi-mo sa njim. Uzhi se od Jesusa svoje telo pokoriti. Zhe mu prevezh pregledash, in perpushash po gerdih sheljah delati, kako posnemash Jesusa? Sveti Pavel pravi: „Kteri so Kristusovi, so svoje meso krishali.“ Gal. 5, 24. Krishano telo je bolezhne, in sato slabim sheljam prestora ne daje. Nosi bolezhine Jesufove v' svojim serzu, de te veselje do greha ne premaga, in de po Jesusu shivish. Posnemaj svetiga Pavla, kateri je enako delal, kakor sam prizhuje: „Umiranje Jesufovo na svojim telesu nosim, de tudi shivljenje Jesufovo v' meni ozhitno postaja.“ II. Kor. 4, 10.

Sveti Basili je v' svojim velikim terpljenji Boga hvalil, ker je tudi Jesus rad terpel is ljubesni do njega, in do vsih. Ljubi grešnik! tudi ti voljno nosi svoje krishe, in rad hodi sa Jesusam, de pridešh frezhno sa njim v' nebeshko kraljestvo, Glej! Jesus je veselo objel velik krish njemu napravljen od hudih sovrashnikov, in je letimu teshkimu krishu svoje kervave rame rad podloshil; ne bošh tudi ti nosil voljno saflushenih krishov, ktere ti nebeshki Ozhe is usmiljenja poshilja? Zhe se krishov, nadlog in pokorjenja bojish, ne prebiva Jesusov duh v' tebi. Hozhešh s' sladnostjo in veseljem nebeshke dobrote saflushiti? Slaba, popazhena natora hrepeni po dobrotah, pa grenke sdravila so ji potrebne, sakaj pa se jih branish? Poslushaj svetiga Petra: „K' terpljenju smo poklizani, ker je tudi Jesus sa nas terpel, in nam sgled sapustil, de po njegovih stopinjah hodimo.“ I. Pet. 2, 21. O kristjan! sposnaj svojo smoto, in profi:

M o l i t e v.

O Jesus! hvaleshno sposnam, de si ti vel saljubljen v' nas nevredne stvari, akoravno nismo tvoje ljubesni vredni. Vsi smo grešniki, pa jest sim prvi med vsemi, in sato sim ti vezhi hvaleshnofti dolshan. Ref, o Gospod, sam sebe morem obsoditi: premalo sim te do sdaj ljubil in hvalil. Daj mi zhe dalje bolj sposnovati svojo hudobijo, de se vsaj pred te-

boj ponishujem in shalujem. Le is ljubesni do tebe shelim svoje grehe sovrashiti in opustiti, is ljubesni do tebe se hozhem pokriti, in stanovitno tebi slushiti. Ti nedolshno Jag-nje boshje si neisrezheno terpel sa greshnike, tudi jest bom terpel savolj tebe, de sad tvo-jiga svetiga krisha ne bo nad menoj sgubljen. Sveti Basili! ti si bil delésheh kelha Jesufovi-ga, ker si v' bolezhinah umerl savolj njega, sprosi mi ljubesen do Jesusa, sovrashtvo do greha, duha pokorjenja, poterpeshljivost v' nadlogah, stanovitnost v' dobrim, de pridem v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XXIII. dan fushza.

Sveti Viktorjan in tovarshi, marterniki in sposnovavzi.

Sveti Viktorijan je bil rojen v' mestu Adru-mentu v' Afriki, in je bil oblastnik v' velikim mestu Kartago. On je bil filno bogat, pa bo-gabojezh kristjan, moder v' svojih velizih oprav-kih, in svest svojimu kralju. Krivoverni Hu-nerik je takrat kraljeval v' Afriki; v' sazhetku svojiga kraljevanja je bil katoljshkim pravi-zhen in usmiljen, pa v' letu 484 je sazhel hudo preganjati verne kristjane. Hunerik je vedil, de je Viktorijan kristjan, in ga je she-

Iel k' svoji lashnjivi veri nagniti; pa sveti Viktorijan mu je serzhno odgovoril: Jest sim bil v' katoljshki zerkvi keršhen, in hozhem v' katoljshki veri oftati, ne bojim se ne ognja, ne sveri, ne drusih hudih rezhi. Ako bi ravno ne bilo nobeniga plazhila po smerti, bi ne hotel svojimu stvarniku nesvest biti. Kralj je bil filno rasferdjen od te svete serzhnosti, uka-sal ga je hudo martrati, in v' velikih bolezhinah je rad umerl savolj Boga.

Danf je tudi zhaštiti spomin dveh bratov, ktera sta tudi v' Afriki sa katoljshko vero ter-pela. Od krivoverzov sta bila v' jezho ver-shena, in potlej obeshena sa roke, in na no-ge so jima navesali kamenja, tako sta visela zel dan. Tudi s' rasbeljenim shelesam in dru-gazhi sta bila na telesu martrana; ali pa prej so se jih hudobniki navelizhali martrati, ko ona terpeti. Potlej sta bila spushtena, ker serzhnost tih je dajala serzhnost vernimu ljud-stvu umreti sa Jesufa. Desiravno nista bila umorjena, sta vender od zerkve postavljena v' shtevilo marternikov, ker sta bila perpravljena sa vero umreti.

Zerkev tudi obhaja spomin svetiga Libe-rata sdravnika, in njegove svete shene, ker sta bila serzhna sposnovavza katoljshke vere pod sgoraj imenovanim kraljem Hunerikam. Kri-voverzi so svetiga Liberata v' eno, njegovo sveto sheno v' drugo jezho saperli, de bi eden drugimu serzhnosti ne dajala. Hudizhovi flus-habniki so en dan rekli sheni: Ubogaj kra-

lja, kakor je tvoj mosh ubogal, in bosh frezhna. Shena jim odgovori: „Peljite me k' nje-mu.“ Peljali so jo k' moshu, kateri je bil ravno takrat pred sodnikom. Shena mu ojštró rezhe: „O ti nefrezhen, in gnade boshje nevreden! sakaj hozhesh savolj svetá svojo dušho pogubiti?“ Sveti Liberat ji odgovori: „Ljuba moja shena! ni ref, kar so ti pravili, ker ješt fim smiraj stanoviten v' veri.“ Is tiga je sposnala lashnjivo govorjenje sapeljivzov, in je bila obveseljena. Kralj je sapovedal obadva isgnati is deshele, pa od krivoverzov štajima odvseta bila dva majhna sinova, sato je sveti Liberat slo shaloval. Shena polna upanja v' Boga ga je svarila, rekozh: „Sakaj jokash? Jesuf jima bo dober ozhe, in bo jima pomagal stanovitnima oštati v' veri.“ Tako je verna shena tolashila shalošt svojo in svojiga mosha.

V' neufmiljenim preganjanji krivoverniga kralja Hunerika je tudi veliko terpelo sa katoljfhko vero dvanajšt mladenzhov. Ti so bili odbrani sa petje per boshji flusbi v' poglavitni zerkvi mesta Kartago. Krivoverzi so si persadevali te fantizhke sapeljati. Ker se ni so vdali, so bili veliko dni saporedama neufmiljeno tepeni, pa hujshi bolezhine ki so terpel, serzhneji so postajali, ker vfigamogozhnost boshja je bila s' njimi. Na sadnje so bili spusheni, in vsi pravoverniki so te serzhne mladenzhe v' veliki zhafti imeli.

N a u k.

Ne ustrašiti se pokore.

Ti sveti marterniki so bili serzhni prizhevavzi Jesufovi vprizho slepih krivoverzov, in so veliko terpeli sa katoljskko vero. Ljubi gresnik! premisli, kaj in koliko so pravizhni terpeli, in nikar se ne boj terpljenja, kteriga si s' grehi saflushil. Sveti marterniki so premagovali hudo posheljenje, neusmiljene oblastnike, smertne bolezhine in vse, de bi v' obljudljeno kraljestvo prishli: ti moresh tudi premagovati svoje hudo poshelenje, sanizhevanje hudobnih, in mehkobo svojiga telef, de v' pokorjenji shivish, in v' nebefa pridesh. Premisli dobro, kaj sveti Pavel od terpljenja svetih govori: „Oni so saframovanje, tepenje in jezhe preterpeli. Bili so kamenovani, shagani, skushani, s' mezham morjeni. Shiveli so uboshni, v' nadlogah in v' revshini. Svet jih ni bil vreden, potikali so se po pushavah, po gorah, berlogih in jamah podsemljskih.“ Hebr. 11, 36 — 38. Glej, koliko so pravizhni terpeli sa nebeshko kraljestvo! sakaj se ti bojish terpljenja, pokorjenja, pokore?

Ne poslushaj sovrashnika tvoje dushe, kteri te strashi, rekozh: „Ne moresh premagovati presilne flabe nature; ne moresh se spokoriti; pozhakaj in odlashaj do bolj perloshniga zhafa.“ Hudizh te skusha s' tem, ker

sheli tvojo duſho pogubiti. Ref, tebi je nemo-
gozhe, pa Bogu je vse mogozhe; ti ſi ſlab,
pa gnada boſhja je mozhneji od tvoje ſlaboſti.
Saupljivo rezi s' Davidam: „S' boſhjo pomo-
zhjo bom vse ſovraſhnike premagal.“ Pf. 43,
5. Zhe obupaſh, hudo ſhalifh uſmiljeniga
Boga, in ſe ne boſh ſpokoril. Zhe ſo ravno
tvoji grehi veliki, ne obupaſ, ker miloſt boſh-
ja je vezhi od tvoje hudobije. Zhe obupaſh,
kako boſh ſamogel moliti, ſhalovati, dobro
delati, ſe ſpokoriti? Upaj v' boſhjo miloſt,
pa nevtrudno proſi, premaguj ſe, in boſh
miloſt doſegel. Ref, niſi vreden odpuſhjenja,
pa ravno ſato moreſh upati v' boſhjo miloſt.
Poſluſhaj Jeſuſa rekozhiga: „Pridete k' meni
vſi, kateri ſte obloſheni, in jeſt vaſ bom poſhi-
vel.“ Mat. 11, 28. Pridite k' meni greſhniki
vſi s' pravo pokoro, ako tudi ſte s' velikimi
grehi obloſheni, ne obupajte, jeſt vaſ bom
ljubeſnivo ſprejel, in v' ſvojo prijaſnoſt vſel.
Stori tedaj, kar Jeſuf ſapové, in boſh vezhno
miloſt prejel.

Porezheſh: Kako ſe bom ſpokoril, ker
velikokrat ſliſhim prizhevati, de je pokora
teſhka? Ref, pokora je teſhka, greſhnik mo-
re veliko moliti, ſe poſtiti, in terpeti po veli-
koſti grehov; vender nikar ſe tiga ne uſtraſhi,
ker s' gnado boſhjo vse ſamoreſh. O greſh-
nik! ne boj ſe pokore, pojdi k' modrimu ſpo-
vedniku; uſmiljeno te bo ſprejel; zhe ſi bolj
s' grehi obloſhen, vezhi uſmiljenje bo s' teboj
imel: le terdno voljo imej greh opuſtiti. Od

sazhetka ti bo le lahke rezhi sapovedal, kakor molitev, premišljevanje, in druge enake rezhi, de hudobo greha sposnavash, in mozh dobivash: potlej le ti bo sapovedal po tvoji mozhi teshke dela pokore. Le verjemi mi; pokorjenje ni preteshko, ampak sladko sgrevanemu gresniku. Prijetnishi ti bodo solsé, ko vse dobre te sveta. Ja! v' pokorjenji, v' shaloſti, v' solſah boſh pokoj naſhil, ker to ti bo upanje dajalo per Bogu najti miloſt. Sdaj v' greh ſaljubljen, ne ſposnaſh ſnotrajniga miru in veſelja; pa kader boſh notranje veſelje okuſil, ti bodo vse greſhne ſlaboſti ſoperne: nikdar ſe ne boſh ſamogel prezhuditi, de ſi bil prej tako neſrežno oſlepljen; ſhaloſtno boſh djal ſ' ſvetim Avguſhtinam: O Bog! vezhna dobrota! ſakaj ſim te jeſt tako poſno ſposnal? Sveti Peter kratko pové veliko: „Goſpod je ſladak.“ I. Pet. 2, 3.

Reſ, Bog ſapove greſniku ſvojo hudo voljo ſatajiti; ſebe premagovati; ſovraſhnikam odpuſhati; pred nevarno perloſhnoſtjo beſhati; krivizo popraviti; v' molitvi, v' ſamoti, v' ſolſah ſhiyeti; pa nikar ſe tega ne preſtraſhi. Zhe ſi ſmertno bolan, tudi grenke ſdravila jemljeſh, in jih drago plazhujefh, de ſdravje ſadobiſh. Kaj in koljko teshkiga bi ti preterpel, ako bi ti ſodnik tiſto na meſti ſaſluſhene ſmerti ſapovedal? Sakaj pa ſe bojiſh pokore, ktera ti ubrani v' vezhno ſmert, in ti odpre nebeſhko kraljeſtvo? Koljko terpiſh, in preterpiſh, de bi bil prijatel mogo-

zhniga zhloveka? Sakaj ne bosh terpel, in preterpel, de bi bil vezhni prijatel nebesh-kiga kralja? Raj ti je bolji, tukaj malo zhasa greshno veseliti se, in potlej vezhno terpeti, ali tukaj malo zhasa v' pokori shiveti, in potlej se vezhno veseliti? Zhe nozhesh sdaj opustiti greha in greha perloshnosti, lashnjivih prijatlov, krivizhniga dobizhka, in kar ti Bog prepove, bosh vender le mogel vse to sapustiti in v' vezhnost iti. Stori tedaj savolj Gospoda, in savolj svoje dushe, kar bosh mogel, morebiti kmalo, od smerti permoran. Sopot ti rezhem: Ne boj se pokore, ampak spokori se in bosh vesel. Poslufhaj ljubeshnjiviga Jesufa: „Vsemito moj jarm na-se, in bote pokoj nashli svojim dusham, sakaj moj jarm je sladak, in moja butara lahka.“ Mat. 11, 29. 30.

M o l i t e v.

O Gospod! ti si svet, pravizhen in usmiljen. Ti sovrashish greh, in ga shtrafujesh, pa tudi is usmiljenja sapovesh pokoro. Zhe ostanem v' grehu, bom vekomaj savershen, zhe se resnizhno spokorim, me vsamesh v' shtevilo svojih ljubih otrok, in mi bosh dal vezhno svelizhanje; ker resnizhna pokora, po tvoji dobrotljivi oblubi, sapre pekel in odpre nebefa. Sapeljan od hudizha in od svojiga hudiga posheljenja sim se bal in branil pokore, ako ravno sim vedil, de bres nje ni

svelizhanja. O jest neumnesh! sim se bal in branil v' narozhje tvoje neskonzhne milosti iti. Usmiljeni Ozhe! daj mi po Jesusu Kristusu svetiga Duha, de s' polno voljo storim, kar ti sapovefh, spreoberni me, de sebi odmerjem, tebi shivim, daj mi veselje do pokorjenja, do solsa, do vsiga dobriga. O sveti marterniki in sposnovavzi Jesusovi! sprositi mi vsaj nekoliko tiste serzhnosti v' terpljenji, ktero ste vi imeli in skasali, de me bo po vashim izgledu veselilo savolj Jesusa terpeti, in njemu svesto flushiti, de se bom po smerti v' vashih drushbi vekomaj veselil. Amen.

XXIV. dan fushza.

Sveta Katarina Shvedovska deviza.

Sveta Katarina je bila rojena v' Shvedovski desheli v' letu 1320. Nje ozhe je bil firsh Hulfo, njena mati je bila sveta Brigita. Ta je dala svojo she majbno hzher v' klofhter, de bi bila obvarovana pred sapeljivim svetam, in se nauzhila Bogu flushiti. She v' majhni starosti je bila modra, framoshljiva in brumna. Kadar je odrasla, jo je ozhe oblubil v' sakon Egardu poboshnimu in bogatimu gospodu. Katarina je shelela deviza ostati, pa ni hotla shaliti svojiga ozheta; dovolila je

v' to savešo is upanja v' mogozhnost gnade boshje, de bi tudi v' sakonu ohranila devish-tvo. Tisti dan, ki sta bila porozena, je svo-jimu poboshnimu sheninu tako neisrezhenó le-po od devishstva govorila, de ga je lahko na-pravila v' nje shelje dovoliti. Oba sta pokle-knila, Boga is serza profila, in obljubila de-vishstvo ohraniti. De bi samogla v' tim stano-vitna ostati, sta potlej v' vednim pokorjenji shivela: sta dolgo molila, pogostim se postila, velikokrat na golih tleh leshala, ubogim obil-no pomagala, in veliko drusiga dobriga de-lala. Teshka obljuba je ta, in nobeden ne sme is nagle gorezhnosti, slasti v' sakonu, ta-ke obljubi storiti, ker silno redki so ti, de bi toljko samogli. Vsak naj terdno obljubi s' pomozhjo gnade boshje po vsih sa ovedih shi-veti, pa ne sme naglo kaj posebniga nesapo-vedaniga terdno obljubiti bres dolge skush-nje, in bres sveta svojiga navadniga modriga spovednika.

Sveta Katarina je bila fizer silno vesela per svojim poboshnim moshu, ker sta eden drugimu serzhnost dajala Bogu flushiti; pa od drusih je mogla veliko terpeti. Nje ponish-no, samotno in sveto shivljenje je bilo slabim ljudém soperno, kakor je vselej navada na svetu: sanizhevali so jo saframljivo, in govo-rili soper njo; pa ona je sanizhevala sanizhe-vanje slabih, ni jih poslufhala, in ni odstopi-la od dobriga. Bila je, ako ravno s' slabim mesam obdana, v' zhišlosti in v' vsm dobrim

stanovitna, ker je vsak dan premišljevala
bitko terpljenje Jesufovo. V' tim premiš-
ljevanji je v' ljubesni rašla, obilno jokala zhes
svoje slabosti, in mozh dobivala na tanko po
vseh sapovedih in po evangeljskih svetih shiveti.
Po smerti svojiga brumniga mosha Egarda, je
shla v' klofhter, in je ondi v' pokoji Bogu
flushila. Nje zhišta dusha se je lozhila od
sveta v' letu 1381. Bog je veliko zhudeshov
po nji delal.

N a u k.

Od premišljevanja Jesufoviga terpljenja.

Sveta Katarina je bila vneta v' ljubesni
do Boga, in je bila rodovitna vsiga dobriga,
ker je vsak dan premišljevala terpljenje Je-
sufovo. Kristjan! delaj tudi ti tako, in bošh
tudi rodoviten v' vseh sapovedanih dobrih delih.
Vesh, de sgolj ljubesen do vsiga zhloveshtva
je napravila Jesusa na krish. Ref! on je umerl
sa vse, de bi vsi refsheni bili od vezhne smer-
ti. Bodi tedaj hvaleshen neisrezheni ljubesni
Jesufovi, in nikdar ne posabi njegove velike
milosti. Kdo umerje sa svoje prijatle? Jesuf
je umerl sa svoje sovrashnike, de bi bili ve-
komaj svelizhani; vezhi ljubesni ne more bi-
ti od te. Dober otrok ne more posabiti svo-
jih ljubih starshov: prijatel ne posabi dobriga
prijatla, ako ravno sdavnaj mertviga, tudi ti
nikdar ne posabi ljubesnjiviga Jesusa.

Premišljevanje terpljenja Jesufovigā je sdravilo vsih tvojih slabost. Njegov kervavi pot na vertu te uzhi is serza sovrashiti in obshalovati svoje grehe. Njegovo saframovanje te uzhi serzhno sanizhevanje hudobnih, kateri te hozhejo od dobriga odvrazhati. Grenka pijazha njemu podana te uzhi nesmere v' jedi in pijazhi se varovati. Ki so ga s' rasterganim plajsham oblekli, te uzhi ponishne in sramoshljive noshe biti. Njegovo usmiljene do sovrashnikov te uzhi vsmim sovrashnikam is serza odpušhati. Njegove velike bolezhine ti osnanujejo pokorjenje svojiga nepokorniga shivota. S' eno besedo, vse terpljenje Jesufovo je polno dobrih, svetih in potrebnih naukov, in blagor tebi zhe Jesufovo terpljenje skerbno pogostim premišljujesh.

Premišljevanje terpljenja Jesufovigā ti ho pomagalo premagovati nezhišto posheljenje. Sveti Avgushtin prizhuje od sebe: Kader me nezhišto posheljenje skusha, bersh perbejšim v' kervave rane Jesufove, in moj sovrashnik je premagan. Tudi ti tako stori, kader kolj si skushan zhes sapoved. Kader si skushan, posabi sebe in svoje slabosti, de premišljujesh Jesusa ranjeniga, kervaviga, krishaniga; ravno tako ga vshivo premišluj, ko bi bil pred njegovim kervavim krisham: pomudi se v' tim premišljevanji, in ne odstopi, dokler ne dosesesh mirú; potlej ga sahvali, ki ti je dal premagati sapeljiviga so-

vrashnika. To ponavlja, kaderkolj sovrashnik ponavlja skusnjave soper sapovedi.

Premišljevanje terpljenja Jesufovida ti je potrebno, de ukrotiš svojo hudobno jeso. Jesufu so veliko hudiga ozhitali; hudo so ga sanizhevali, ozhitno gajshlali, saframljivo peljali skosi poglavitno mesto Jerusalem k' smerti s' krisham oblosheniga, med hudodelnike so ga postavili, in tudi v' smertnih bolezhinah ga sanizhevali: vse lje preterpel, vsem odpustil, in tudi sanje profil. Glej kralja nebes in semlje sanizhevaniga od hudobnih, pa tudi glej ga dobrotljiviga in usmiljeniga. Ti enako delaj. Jesuf Sin boshji preterpi vse hudo savolj tebe: sakaj bi ti vfiga hudiga ne preterpel savolj njega? Jesuf je nar pravizhnishi, ti pa si gresnik; on veliko terpi, ti malo terpiš; kako bosh svojo nepoterpeshljivost, jeso, ali sovrashtvo govarjal?

Premišljevanje terpljenja Jesufovida ti lahko ubrani pohujshati se nad drugimi. Zhe vidish bogatine, ne posheli njih srezhe, ampak premisli Jesufa ubosiga in sapusheniga na krishi. Zhe vidish dobre v' nadlogah, ne sodi slabo, ne njih, ne previdnosti boshje: glej Jesufa vojvoda vseh pravizhnih v' smertnih britkostih. Zhe dobro delash, in slabo prejesh; premisli Jesufa umorjeniga savolj pravize. Zhe vidish neumnesh v' gresnih dobrotah in v' veselji, ne odstoji od oske poti krisha Jesufovida. Tako v' vsem delaj, in bosh prejel obilno povernjenje.

Premišljevanje terpljenja Jesufoviga te
vzhi sebe pokoriti. Premišljuj Jesufa ranje-
niga, rasmefarjeniga, mertviga na krishi,
de sposnash hudobo svojih grehov, in de jih
nad seboj pokorish. Nebo, semlja in vse je
obshalovalo Jesufovo smert; obshaluj jo tudi
ti, ker Jesus je umerl savolj tvojih in vfiga
svetá grehov. Sposnaj hudobo svojih grehov,
de si v' ferzu slo shaloften; jokaj per krishi
Jesufovim; shivi v' solсах in v' pokorjenji;
bodi potlej stanoviten v' dobrim, de Jesufa
vnovizh ne krishash v' svojim ferzu.

Premišljevanje terpljenja Jesufoviga mo-
re v' tebi vshgati veliko ljubesen. Jesus je
ljubesen, in sgolj ljubesen ga je napravila na
krish. Ne mozhni sovrashniki, ne sila hudo-
bnih, ne krivizhni oblastniki so permorali Je-
sufa umreti, ampak le ljubesen do greshni-
kov. Ljubi tedaj Jesufa zhes vse. Je tebi pre-
vezh shiveti po volji Jesufovi, ker je on umerl
is ljubezni do tebe? Prijatle ljubiti je sladko;
sakaj pa ne ljubish nar boljiga prijatla Jesu-
fa? Vem, rad bi ga ljubil, ako bi ti poshe-
lenje do greha ne branilo; pa kakshna je tvo-
ja hvaleshnost, zhe je bres mozhi? Bodi ve-
likokrat s' svojim duham pred kervavim kri-
sham umirajozhiga Jesufa v' drushbi shaloftne
Marije njegove matere, in premišljuj smert-
ne bolezhine Jesufove, de se v' tebi ljubesen
do njega vnema. Kader si skufhan, de bi
storil zhes sapovedi, bersh odverni svojo vo-
ljo od hudiga savolj Jesufa, ravno tako, ko

bi on tebi rekel: Ljubi moj otrok! sdershi se od tiga is ljubesni do mene. V' vsih skusnjavah delaj tako, ta ljubesnjiva misel ti bo presunila serze, in nobena sapeljivost te ne bo odvernila od Jesufa.

M o l i t e v.

O Jesuf! nobeniga dobriga saflushenja nifi ti nashel nad menoj, vender si hotel sa-me umreti. Vezhne smerti sim bil vreden, vezhno svelizhanje si mi ti saflushil. Od kod ta velika milost? Is sgoli ljubesni tvoje. Ljubi moj Gospod! ti si bil sovrashen, sanizhevan, preganjan, krivo obdolshen, gajshlan, krishan is ljubesni do mene; kaj sim pa jest delal, ali terpel is ljubesni do tebe? O jest nehvaleshni zhlovek, in nevredni kristjan! Ref, nevredno nosim tvoje presveto ime, ker ne ljubim tebe, in ne shivim po tebi: ali posihmal bom tvojo nesafiusheno veliko ljubesen, in tvoje britke bolezhine v' svojim serzu vedno nosil, de ti bom hvaleshen, de greh sovrashim, in v' tvoji flushbi ostanem stano-viten. O sveta Katarina! ti si bila polna ljubesni do Jesufa; sprosi mi od njega dar prave ljubesni, de tukaj hvalim Jesufa, de mu svesto flushim, in de postanem deléshe sa-flushenja njegove grenke smerti. Amen.

XXV. dan fufhza:

*Uzhlovezhenje Sinu boshjiga — Osnanjenje
devize matere Marije.*

Bog je is sosebne milosti bil obljudil Odrshenika bersh po grehu pervih starshov, to usmiljeno obljudo so preroki v' Gospodovim imenu ponavljali: patriarhi in pravizhni so ga verno zhakali, pa she le shtiri tavshent lét potlej je bila storjena obljudba dopolnjena. Angel Gabrijel je bil she sdavnaj prej od Boga poslan preroku Danielu rasodet zhas prihoda obljudljeniga Odrshenika; ravno ta angel je bil poslan duhovnimu Zahariju osnanit rojstvo Janesovo; shest mesov potlej je bil poslan v' majhno mesto Nazaret k' devizi Marii rodu Juda, rodovine Davida. Ona je bila uboga in ponishna, komaj blishnim sosedom snana, pa bogata per Bogu. V' nje majhno revno hishizo angel gre, samo najde, in ji rezhe: „Zheshe na si Marija! gnade si polna, Gospod je s' teboj, shegnana si med shenami.“ Ponishna in framoshljiva deviza Marija se prestraishi nad tim govorjenjam, in skerbno premishluje saflishane besede. Angel ji prijasno rezhe: Ne boj se Marija! ti si gnado nashla per Bogu, ti bosh spozhela v' svojim telesu, in rodila Sinu, tiga Jesus imenuj. Ta bo velik, in Sin Narvikshiga; Gospod bo njemu

dal sedesh njegoviga ozheta Davida; on bo kraljeval v' hifhi Jakopa na vekomaj, in njegoviga kraljestva ne bo konez. Marija svestó poslufha angela, pa savolj njegovih fosebnih obljub se ne prehiti, ona ponishna in modra deviza vprafha: Kako se bo to sgodilo, ker jest mosha ne sposnam? Angel boshji! jest fim in hozhen oftati deviza, kako bom mati? povej mi. Angel ji odgovori: Sveti Duh bo v' tebe prifhel, in mózh Narvikfhiga te bo obfenzhila. Glej! Elisabeta tvoja teta, akoravno do sdaj nerodovitna, je pred fhestimi mefzi spozhela finu, sakaj Bogu je vse mogozhe. Marija je sposnala boshjo voljo, in se je vda-la Bogu, rekozh: „Dekla fim Gospodova, sgodi se mi po tvoji besedi.“ Bersh, ko je Marija te besede isrekla, je Sin boshji v' njenim zhiftim telesu zhlovek postal. Od ftvarjenja sveta ni bilo, in do konza sveta ne bo take velike vesele pergodbe. Sato je dolshnost nekoliko sposnati veliko milost boshjo, in posebno svetost Marije.

N a u k.

Is tiga prasnika.

Uzhlovezhenje Sinu boshjiga je velika fkrivnost. Nikdar ni mogozhe sapopasti tiga, Bog Sin je zhlovek postal. Zhudno sdrushe-nje boshje nature s' zhlovefhko preseshe vse nafhe misli. S' svetlobo rasodete vere fi per-

sadevajmo nekoliko spoznati to visoko skrivnost, de Boga is serza vselej hvalimo.

Boshja milost je prvi urshah uzhlovezhenja Sinu boshjiga. Bog je neisrežno dober, sgolj dobrota ga je, in vse stvari nam osnanujejo njegovo dobrotljivo voljo, vender njegovo milost nam nar bolj osnanuje uzhlovezhenje Sinu boshjiga. Nafha nevrednost she vezh povikshuje milost boshjo, ker je Sin boshji zhlovek postal, ne sa pravizhne, ampak sa greshnike. „Bog naf je, ne is del pravize, ktere smo mi storili, ampak po svojim usmiljenji svelizhal.“ Tit. 3, 5. Sveta Elisabeta, kader je bila obiskana od Marije, je savpila: Od kod je to meni, de mati mojiga Gospoda k' meni pride? She bolj se moremo mi zhuditi, in veselo savpiti: Od kod nam je to, de Sin boshji h' nam pride? Ne moremo drugazh misliti: Milost boshja nam ga je dala.

Uzhlovezhenje Sinu boshjiga nam raso-deva modrost boshjo. Bog postane zhlovek bres vse shkode svoje neisrezhene visokosti. Bog je majhno dete, vender vsigamogozhen. Bog vsame na-se nafhe ostudne grehe, vender je nar sveteji. Bog Sin je porok sa nafhe grehe, desiravno on neisrezheno sovrashi greh. Boshja modrost tudi je rasodeta, ako premislimo, de Sin boshji je hotel v' slabosti zhloveshke natore premagati hudizha, kteri je vso zhloveshko natoro v' prvih starih spridil. Sin boshji dokonzha svelizhanje na lesu, ker na lesu je pogubljenje sazhetik ime-

lo. Sin boshji premaga hudizha, in vse sovrashnike, kadar se on vſim sovrashnikam podvershe. K' temu je Sin boshji zhlovek postal, in ravno to rasodeva veliko modrost boshjo.

Uzhlovezhenje Sina boshjiga nam rasodeva pravizo boshjo. Pervi greh je slo rasshalil Boga; in je vſim saflushil vezhno pogubljenje. Ta greh je bil isvirek vſih drugih grehov. Vſi smo bili sovrashniki boshji; vſi otrozi jese in mashevanja. Bili smo veliki dolshniki boshje pravize, pa smo bili nepremoshni boshji pravizi sadoſtiti, vſi bi bili pogubljeni. Kaj je Bog storil? Ozhe nebeshki nam je dal svojiga ljubiga Sinu, de bi v' zhloveſhki natori prelil sa nashe velike dolge svojo nedolshno kri, in s' njo sadoſtil rasshaljeni boshji pravizi. Glej tedaj, koljko je bil Bog rasshaljen od greha, de ga je sam Sin boshji samogel sbrifati!

Uzhlovezhenje Sinu boshjiga rasodeva hudobo greha, kateri se nar bolj vſtavlja boshji svetosti. Greh je neisrezheni hudo, nar bolj sanizhuje neisrezheni svetost boshjo. Mi nevedni in sprideni otrozi nismo sposnali hudobe greha, in nismo sposnali svetosti boshje, sato je Bog Sin zhlovek postal, de nas je uzhil, in potlej umerl na krishi, kar nar bolj prizhuje od hudobe greha. Vse to nas uzhi in sapove hvaleshnost. Vedna hvala bodi Bogu, kateri nam je bres vsiga saflushenja dal odre-

shenika. Sdaj premislimo veliko svetost Marije.

Boshja obljuba Odreshenika poslati se je spolnila nad devizo Marijo, ker ona je bila svetejši od vseh. Bog jo je s' svojo gnado napolnil, kakor je govoril po svojim angelu. Marija, po boshjim sklepu sarožhena s' svetim Joshefom, je stanovala na Galilejskim v' majhnim mestu Nazaret. Ona je bila uboga in svetu nesnana, pa vsa sveta in bogata per Bogu. Ona je skerbela le Bogu dopasti, pa sama ni vedila, koliko mu dopade, ker je bila vsa ponishna. Verno je zhakala Odreshenika, in sdihovala po njem; posebno je bila vesela, ker je she zhaš prishel njegoviga prihoda. Ona je v' svoji revni hishizi bleso ravno premishljevala to usmiljeno boshjo obljubo, kadar je angel Gabrijel k' nji prishel. Marija je ob tej perloshnosti rasodela vso lepoto svoje bogabojezhe dushe.

Modrost Marije je bila rasodeta ob prihodu angela Gabrijela. Angel od Boga poslan jo je prijasno posdravil, in ji obljubil mogočniga Sinu, pa Marija ni naglo v' to dovolila, temuzh je hotla svediti, kako se bo to zgodilo. Ona ni bila maloverna Bogu ko Zaharija, ampak je is rasvetljene modrosti varna in skerbna, le potlej se je podvergla, kadar je vse premislila, kako de bo mati postala. Tudi ti bodi moder, in premisli, preden kaj posebniga sklenesh, ali delash. Modrosti je slo potrebna, de se prenaglo ne save-

skesh, de se varujesh perlisnjenzov in vse sapeljivosti soper svojo dusbo. Sirah pravi: „Modro serze se bo greha varovalo, in pravi-ze dela mu pojdejo po frezhi.“ Sir. 3, 32.

Zhistost Marije je bila rasodeta. Zhisti duh v' zhlovekovi podobi naglo pride k' Marii, jo prijasno posdravi, in ji obljubi rodovitnost, pa ona se nad njim, in njegovim govorjenjam prestrafhi. Marija je vidila nad angelam snam-nja boshje zhasi in svetosti, vender se je pre-strafhila, in ni dovolila v' njegovo govorje-nje, dokler ni salsishala: „Sveti Duh bo v' te-be prishel, in mozh Vsigamogozhniga te bo obsenzhila.“ Marija vsa sveta se angela pre-strafhi; she bolj se ti boj slabih, ker si slab. Marije varnost obsodi tvojo predersnost, is kte-re se ne bojish nevarnosti greha, jo zlo lju-bish in ishesh. Sakaj se ne bojish hudobnih salesovavzov? Sakaj si rad v' njih nevarni drushbi? Sakaj verjamesh njih lashnijimu govorjenju? Ti niso angeli od Boga poslani, ampak flushabniki poslani od nezhistiga hudi-zha. O ljubi moj! Ljuba moja! posnemaj Ma-rijo, de dopadesh Bogu.

Ponishnost Marije je bila rasodeta. She perve besede angelja so bile velika resnizhna hvala. Vishih angeljov eden Gabrijel imeno-van, je rekel Marii: „Zheshe na si Marija!“ Nikolj ni angel tako prijasno zhloveka ogovo-ril, kakor je Gabrijel Marijo. Sraven perstavi: „Gnade si polna. Gospod je s' teboj.“ Angel prizhuje ne le, de Marija je v' gnadi per Bo-

gu, ampak de ona je polna njegove gnade, in de Bog ima posebno dopadajenje nad njo. Potlej ji obljubi rodovitnost s' mozhjo svetiga Duha, de bo deviza in mati; mati prezhudna, in deviza bres madesha. Marija sposna, de je svoljena mati obljubljeniga Odrefhenika, kteriga pravizhni zhakajo; de bo visoko povikshana zhes vse ljudi, in nebesшке duhove; de jo bodo vsi rodovi frezhno imenovali: ve, de angel resnizo govori, vender komaj mu verjame is velike ponishnosti, in ponishno pravi: „Dekla sim Gospodova, naj se mi sgodi po tvoji besedi.“ O prezhudna ponishnost Marije! velika svetost in globoka ponishnost je Bogu nar prijetnishi, sato je Marija dopadla Bogu. Ref, nizh bolji ne more biti, ko svetost bres madesha, in ponishnost bres hinavshine. O kristjan! sposnaj svojo slepoto. Ti se povikshujesh, desiravno si poln slabost; verjamesh perlisovavzam, ako ravno lashnjivo govoré, hvala lashnikov ti dopade, zhelih ti vest drugazh prizhuje. Kako posnemaš Marijo? Veliko naukov bi ti lahko dal od ponishnosti, pa le dobro premishljuj ponishnost Marije, in obilno naukov boš imel.

M o l i t e v.

Ozhe nebesški! od kod je ta sosebna dobrota, de meni, in vsmu svétu poshljesh svojiga edinorojeniga Sinu? To je, ne savolj mojiga, ali drusih saflushenja, ampak is tvoje

nefkonzhne nesaflushene milosti. Terdno verujem, vender se mi prezhudno sdi, de stvarnik sa stvar, Gospod sa flushabnika, Bog sa zhloveka zhlovek postane, de bi mene, in vse od vezhne smerti odreshil. Te velike dobrotljive skrivnosti vnemajo moje serze, in hvalo pojem tebi usmiljenimu Bogu! O prezhista deviza, in prezhudna mati Marija! prosi Boga sa vse zhloveshtvo, de vsi sposnamo in hvalimo veliko milost boshjo nad teboj, in nad nami. Ti si od vsigamogozhniga Boga povikshana, po tebi smo od njega prejeli Odreshenika, s' svojimi mogozhnimi proshnjami sprosi nam gnado prezhudniga uzhlovezhenja in terpljenja tvojiga ljubiga Sina delésni biti, sdaj in vekomaj. Amen.

XXVI. dan fushza.

Ss. Kastul in tovarshi marlerniki.

Sveti Kastul je bil mogozhen per nevernim zesarju Dioklezijanu, in je stanoval v' njegovi hishi. On je bil bogabojezh kristjan ves vnet sa katoljshko vero, s' svojo perljudno uzhenostjo je veliko nevernikov spreobernal. Bog mu je mozh dal zhudeshe delati. Kader je zesar Dioklezijan sazhel verne preganjati, je sveti Kastul veliko vernikov k' sebi vsel, in

tudi papasha svetiga Kaja. Neverniki so fizer vse hishe, in vse kota skerbno preiskovali, vender niso shli k' svetimu Kastulu, ker niso verjeli, de bi bil on kristjan, ali kristjane per sebi skrite imel v' zesarjevi hishi. Sveti Kastul in tovarshi so vedili, de dolgo zhafa ne bodo skriti ostali; savolj tiga so se skerbno perpravljali k' smerti f' posti, s' molitvami, f' solsami, s' drugimi dobrimi delmi, in vedno profili Boga jim dobrotljivo dodeliti gnado serzhne stanovitnosti. Med njimi je bil en slab kristjan, kateri je malo kershanstva nad seboj imel, drugi so ga uzhili in svarili, pa se ni hotel poboljšhati, in je sraven is nevolje shel k' oblastniku satoshit svoje svete brate. Oblastnik je bersh to povedal zesarju Dioklezjanu. Zesar je bil grosno rasshaljen, de so se predersnili kristjani v' njegovi hishi skriti biti, poslal je svoje soldate po nje, in ukasal vse v' hudo jezho sapreti. Zhes ene dni jih je ukasal perpeljati pred sodbo, in ker so stanovitni ostali v' veri, je sapovedal vse pomoriti, sunaj svetiga Kastula. Tiga je perhranil de bi ga bolj neusmiljeno martral, ker ga je shtel podpihovavza drusih. Vezh dni saporédama so ga neusmiljeno martrali, in potlej ga shiviga pokopali.

N a u k.

Odvesa ni dobra bres poboljšanja.

Sveti Kasti in drugi kristjani njegovi tovarshi so bili bogabojeshi, kakor njih stano-
vitnost v' veri pod neusmiljenim nevernim ze-
sarjem sadošti prizhuje; vender so se skerb-
nisthi perpravljali k' smerti, kadar so bili v'
vezhi nevarnosti. Tudi ti, o kristjan! bodi
smirej bogabojesh, in smirej perpravljen fre-
zhno umreti, ker ne vesh ne dneva, ne ure,
Perpravljaj se skerbnisthi, kadar ti telefna fla-
bošt napoveduje blishnjo smert. Ako posvet-
no, slabo, krivizhno, hudobno shivish, bosh
teshko frezhno umerl. Sveto pismo prizha:
„Smert greshnikov je strashna.“ Pf. 33, 22.
Porezhesh: Zhe vezhkrat greshim, se spove-
dujem, in s' odveso so vsi moji grehi odpu-
sheni, kaj bom tedaj skerbel? Ljubi moj!
nikar ne verjemi, de so ti grehi odpusheni
na spovedi, ako poboljšanja ni. Dobro pre-
misli zhe so tvoje spovedi dobre, ali slabe.
Ker je sdaj zhas velikonozhne spovedi, ti ho-
zhem ene potrebne nauke dati, de se sdaj in
potlej skerbno perpravljash k' spovedi: tu-
di de loshej sposnash vrednost ali nevrednost
svojih spoved.

Ljubi moj greshnik! premisli kako si shi-
vel in kako shivish; koljko si persadevash svo-
je shivljenje poboljšhati; zhe ti nemogozhnost,
uboshtvo, saframovanje pred svetam, ali lju-

besen do Boga ubrani greschno shiveti. Pobiljschanje prizhuje, de je tvoje upanje v' opravljeni spovedi dobro; zhe ni poboljschanja, je nemogozhe odpuschnanje grehov. Modri Sirah pravi: „Od hudobije odstropiti je Gospodu dopadljivo, in od greha odstropiti je proshnja sa odpuschnanje grehov.“ Sir. 35, 5. Spoved je fizer sapovedana, pa ni le spoved sapovedana, temuzh tudi resnizhno poboljschanje savolj Boga, in to je nar potrebnishi. Sopot pravi modri: „Spreoberni se h' Gospodu in sapusti svoje grehe.“ Sirah 17. 21. Zhe ne sapustish svojih grehov, se ne moresh spreoberniti h' Gospodu, in od njega ne moresh sadobiti odpuschnanja, zhe se tudi svojih grehov spovesch.

Sama spoved ne stori dobre pokore, ampak pokora stori dobre spovedi. Ne bodi eden tistih, kteri so popolnoma bres skerbi, de so se le spovedali. Zhe se spovedujesh, pa ostanesh pijaniz, nezhistnik, krivizhnik, ali druge hude navade ne opustish, kako samorejo biti tvoji grehi na spovedi odpuschneni? Poplazzhash svoje dolge, ker vse svoje dolge povesch? Je bolnik osdravljen, ako sdravniku rasodene svojo bolesen? Svoje dolge poplazzhash, zhe dasth blishnimu v' vrednosti, koljkor si dolshan. Se osdravish, ako bolesen odpravish, in svoje dela po navadi opravljash. Ako bi se bolnik hvalil: Sdaj sim sdrav, pa bi ne mogel is postilje, bi mu verjel? Sakaj pa sebi verjamesch, de si sdrav na duschi, ako rav-

no si s'he hudo bolan? Sveti Materšh prizhujе: „Judje so bili keršhevani od Janesa v' Jordanu, ker so se obtoshevali svojih grehov.“ Mat. 3, 5. 6. Prav tim, kateri so se ozhitno obtoshili svojih grehov, in so bili keršheni, je sveti Janes ojštro rekel: „Vi, gadja salega, kdo vam je pokasal boshji jesi ubeshati? Delajte tedaj vreden sad pokore.“ Luk. 3, 7. 8. Kakor so se ti ponishali na okó pred Janesam, in so se obtoshili svojih grehov bres sadu pokore, tako delajo nekteri kristjanje pred spovednikam, in so ravno tistiga ojštriga svarjenja vredni.

Delaj vreden sad pokore, in le tako upašh pravizhno, de so tvoje spovedi dobre. Zhe svojiga telefa ne pokorišh, ako ravno si savolj njega, ali s' njim smertno gresihl; zhe storjene krivize nozhesh popraviti; zhe svojiga blishnjiga sovrashish, in mu nozhesh odpustiti; zhe si len v' flushbi boshji, in ti ni mar; zhe ne premagujesh svojiga jesika, f' kterim sdrashbe napravljash, in nesramno govorish; zhe nozhesh slabih perloshnost opustiti, kdo ti more verjeti, de si spokorjen in poboljšhan, ali de si na spovedi vredno odvesan? Modri tako govori: „Kteri bo svoje grehe sposnal in sapustil, bo sadobil usmiljenje.“ Prip. 28, 13. Sveti Gregor, in vsi Ozhaki s' njim pravijo: „Kaj pomaga spovedati se bres spreobrnjenja? Kdor nozhe grehov opustiti, ne ljubi Boga, ne shaluje sadoſti in je neperpraven sadobiti miloſt.

Varuj se sapeljati svoje dushe. Zhe si tudi slab, vender zhutish nekaj mozhi svete vere, vest te pezhe, ishes miru, in ga najti shelish s' odveso svojih grehov: to je potrebno, pa premisli, kako se perpravljash odveso, ali odpushtenje grehov sadobiti. De te nekaj sferbi, de ene dni ne hodish v' svojo navadno hudo perloshnost, de se varujesh narostudnisthi grehov nekaj dni; de nekaj vezh molish, je dobro, pa premalo, ker poboljshanje more biti terdno, stanovitno v' vsem is ljubesni do Boga. Tvoja shalost, ali sovrashtvo zhes grehe more biti v' tebi veliko, zhesnatorno, de ti serzhno delavno voljo daje, vse storiti, kar ti Bog sapove, in vse opustiti, kar ti on prepove. Morebiti ni per tebi nobeniga snamnja in nobeniga sazhetka praviga spreobrnjenja, vender se sanashash na opravljene spovedi, in shivish bres sferbi. Morebiti si bres vse brumnosti, sanizhevaviz dobrih in dobriga, se hvalish s' svojimi grehi, si skoraj bres vere, le savolj ljudi gresh k' spovedi o velikonozhi, in le savolj prizhjozhnih shelish k' svetimu obhajilu. Glej, koljko si slep so per svojo dusho. Kaj ti samorejo take spovedi pomagati? Prav govori sveti Ziprijan: *Odveso si prejel, pa si shkodljivo usmiljenje sadobil.* Zhe refnizhnim naukam nozhes verjeti, bosh vezel ob prvi bolesni.

M o l i t e v.

O dobrotljivi Ozhe nebeshki! ti si po svojim Sinu Jesusu ponovil sapoved pokore, in gresnike podvergel spovednikam, de bi odpuštenje sadobili svojih grehov, pa jest sim ta potrební perpomozhik is lenobe, is ljubesni do greha sanizheval. Morebiti sim velikokrat s' odveso bolj savesan bil; lashnjivi mir sim dosegel, ker per meni ni bilo praviga spreobernjenja, praviga sovrashtva zhes grehe. Sposnam, de sim le odvese iskal, to mi je bilo sadošti, ker sim bil slep, in is slepote sim mislil, de so mi vsi grehi odpušteni, zhe sim le odveso prejel. Shelim, o Gospod! sdaj sposnati svoje smote, in is serza jih shelim popraviti, preden me bošh pravizhno sodil, de me po mojih delih ne obsodišh. Daj mi svojo mogozhno gnado de sposnam, in se spokorim. Svoje shivljenje hozhem f' pomozhjo tvoje gnade po sapovedih tvojiga Sinu poravnati, svoje grehe is ljubesni do tebe sovrashiti in opustiti, de s' shalostno in odkrito spovedjo sadobim odveso in odpuštenje vsih svojih grehov. Amen.

XXVII. dan fufhza.

Sveti Irenej fhkof, marternik.

Sveti Irenej je bil rojen od nevernih staršov v' mestu Sirmii na Ogerškim, pa je bil rasvetljen s' sveto vero Jesufovo she v' majhni starosti; sato veliko milost je bil smirej Bogu hvaleshen, in mu svesto flushil. Njegovo shv-ljenje je bilo sveto per Bogu, in per ljudéh, savolj tiga so ga verni svolili sa fhkosa, dok-ler je she mlad bil. V' letu 304 je bila v' mestu Sirmii osnanjena krivizhna sapoved ne-vernih zesarjov Dioklezijana in Maksiminjana, de vsaki more ali moliti bogove, ali umreti. Probo oblastnik je ukasal nar prej fhkose in duhovne v' jezho pometati, de bi verni bres pastirjov ostali in opeshali. Tudi svetiga fhko-fa Ireneja so svesali, in ga peljali pred sodni-ka. Probo mu rezhe: „Moli nafhe bogove.“ Sveti Irenej mu odgovori: „Kdor moli bogove, bo konzhan.“ Oblastnik ga je dolgo nagovar-jal v' to, pa on je bil zhedalje serzhneji. Ob-lastnik ga ukashe svojim flushabnikom po vsm telesu neufmiljeno rastergati: in kader je bil svetnik ves v' kervi, so pertekli njegovi starshi, shena in otrozi, vse je jokalo pred njim, vse ga je profilo ubogati; pa nizh jim ni odgovoril. Njegovi majhni otrozi so obje-movali njegove noge, in jokali per njem, pa

stanoviten je ostal. Oblastnik Probo ga le nagovarja ubogati, in per shivljenji ostati, sosebno is ljubeshni do svojih majhnih otrok; pa sveti Irenej mu je serzhno odgovoril: „Ohraniti hozhem svojo dusho, in skerbim sa njo, de bo vekomaj frezhna.“ Oblastnik ga je ukasal v' jezho vrezhi, kjer je bil dolgo zhasa v' velizih teshavah.

Oblastnik Probo je svetiga Ireneja dolgo jezhil, de bi se navelizhal terpeti, in raji ubogal; pa ni bilo tako, temuzh serzhno je djali: „Delaj kar hozhesh s' meno, in nikolj ne bosh perzhakal, de bi jest storil, kar shelish.“ Probo serdit ukashe svetiga Ireneja hudo martrati, in sraven ga nagovarja ubogati, rekozh: „Reshi se od smerti f' pokorshino.“ Sveti Irenej mu odgovori: „Reshim se od smerti, ako te ne poslusham, ker tako bom dosegel vezhno shivljenje. Sodnik ga obsodi, rekozh: „Ukashem nepokorniga Ireneja v' vodo vrezhi.“ Ta se nad to sodbo sazhudi, in mu pravi: „Ker si bil filno serdit, sim saupljivo zhakal is tvojih ust hujiga obsojenja.“ Prosim te slo neusmiljeno me umoriti, de bosh sposnal, kako radi mi kristjanji terpimo sa vero is ljubeshni do Boga. Oblastnik je bil slo rasshaljen f' tem govorjenjem; ukasal ga je hudo rasmesariti, s' mezham umoriti, in v' vodo njegovo truplo vrezhi. Sveti Irenej bliso smerti je vesel molil tako: „Gospod Jesus Kristus! sahvalim te, de si mi dal poterpeshljivost v' vsih bolezhinah, naj se mi odpro nebese, de jest,

tvoj hlapec Irenej, sa tvojo sveto vero umorjen, pridem v' tvojo vezhno zhaft.“ Ko je bil odmolil, so ga umorili, in v' Savo vergli.

N a u k.

Vezhnost premishljuj.

Sveti Irenej je bil vesel hudih bolezhin, in je shelil veliko vezh terpeti, de bi saflushil veselo vezhnost. Vsi syetniki, slasti sveti marterniki so bili stanovitni v' boshji flushbi; raji so vse bolezhine terpeli, ko od Boga odstopili, ker so imeli svoje verno okó v' vezhnosti. Sveti Irenej je bil mlad; starshi, shena in otrozi njegovi so jokali per njem, in ga jokaje profili ubogati neverniga sodnika, pa nobeniga ni poslushal; stanoviten je ostal, shivljenje je dal, de bi vezhno veselo shivljenje dosegel. Stanoviten je bil v' hudih bolezhinah, ker je terdno veroval, de terpljenje sdajno, ako tudi veliko, je majhino memo prihodne nebesihke zhafti, v' ktero pojdejo svesti boshji flushabniki. Riml. 8, 18.

Kristjan moj! premishljuj vezhnost, in bosh lahko flushil Bogu, zhe posabis vezhnost, bosh oflabil v' dobrim, greh ti bo gospodoval, in vekomaj bosh nefrezhen. Zhlovek je ves slab, ako ne premishljuje vezhnosti. Bres tiga strahu je, ko so majhni uzhenzi bres uzhenikove prizhjozhnosti, namrezh, nepokojni in slabi. Ravno take so nashe misli, besede

in dela bres premishljevanja vezhnosti. Kdor premishljuje vezhnost, shivi v' boshjim strahu, in se ima pod pokorfhino vsih sapoved. To prizhuje, de je tebi, in vsm premishljevanje vezhnosti potrebno. Sato pravi Modri: „Per vsih svojih delih se spomni poslednjih rezhi, in nikdar ne bosh gresfhil.“ Sirah 7, 40. Ako-ravno si po natori slab, vender te skusfhnjave ne bodo premogle, ker te bo premishljevanje neskonzhne vezhnosti napolnilo f' straham, strah te bo perganzal is serza Boga profiti; gnada boshja in tvoj prid te bota obvaro-ovala pred greham in pogubljenjam. Vesli, de zhlovek od shene rojen malo zhafa na semlji shivi, in kmalo pojde v' neskonzhno vezhnost, od koder nasaj nikdar ne pride. Dobri in slabi bodo vezhno shiveli; pa dobri bodo vezhno shiveli v' nebesih, slabi bodo vezhno shiveli v' peklu. Po sdajnim dobrim, ali slabim shivljenji bo prihodno vezhno shivljenje: ali vezhno shivljenje neisrezheno dobro, ali vezhno shivljenje neisrezheno hudo. Premishljui to pogoštim.

Vezh ljudi bo pogubljenih ko svelizhaniah. Sam Kristuf prizhuje: „Veliko jih je poklizaniah, malo pa svoljenih.“ Mat. 20, 16. Tudi: „Voske so vrata, in tesna je pot k' svelizhanju, in malo jih je, kateri jo najdejo“ Mat. 7, 14. Ako bi bil Jesus rekel: „Shiroka je pot k' svelizhanju, veliko je svoljenih, in malo jih bo pogubljenih; bi vender ti ne smel bres strahu shiveti, ker bi vender samogel

v' shtevilu savershenih biti, kolikanj pa se moreš bati, ker bo malo svelizhanih, veliko savershenih? Sveti Bernard od sebe tako govori: „*Vse kosti trepetajo v' meni savolj prihodne vezhnosti.*“ Tudi drugi sveti so v' enaki fkerbi shiveli; sakaj pa ti greslnnik neskerbno shivish? Mladenzh, dekliza! premishljuj vezhnost, de loshej nedolshno shivish. Tudi starim je to potrebno, pa telefna slabost she sama od sebe napeljuje stare v' premishljevanje neskonzhne vezhnosti; mozh shivota pa mladošt odvrzhuje od tiga potrebniga premishljevanja, desiravno je mladimu she potrebnish. Premisli dobro, de mlade leta hitro teko, mladošt hitro sgine, ko roshiza ob vrozhini, tovarshi te bodo sapustili, in nobeden ti ne bo mogel pomagati, zhe sdaj Bogu ne flushish. Kaj ti bo greslno veselje, napuh, lepota, bogastvo, ali drugo pomagalo v' vezhnosti? Jesus vprasha: „*Rakslhno menjo bosh dal sa svojo dusho?*“ Mat. 16, 26.

She malo s' menoš premishljuj neskonzhno vezhnost. Vera uzhi: „*Dusha nikolj ne umerje.*“ Kje bo tedaj vekomaj? Ne ve se, zhe bo vekomaj v' nebesih, ali vekomaj v' peklu. Nobeden ne more pred smertjo vediti, ampak svedil bo od Jesusa, kam bo shel; zhe v' nebesa, ali v' pekel: zhe pojde v' nebesa, ali v' pekel, bo ondi vekomaj. Nobeden ne samore sapopasti, kaj de je vezhnost. O ljuba dusha! odkupljena s' predrago kervjo Jesufovo, dobro premisli, pogostim premish-

ljuj, in si persadevaj kolikor samorešh nar bolj rasumeti te dve kratki besedi: Nikdar, vselej. Vezhnost nikdar ne bo konza imela, vselej je: vselej je, nikdar ne mine. Ref, ti in vsi bomo vekomaj v' neisrezheni vezhnosti, tamkaj bo vezhno dobro, ali vezhno hudo: ali vekomaj v' nebesih v' nesapopadljivi bo shji zhaſti, ali vekomaj v' peklu v' neisrezhenih bolezhinah. O gresnik! premishljuy vezhnost. Misli, premishljuy, kolikor hozhešh, vender ne bošh samogel vezhnosti popolnoma spošnati, Kaj te vezhnost uzhi? Vezhnost te uzhi Bogu svešto flushiti, greha se skerbnno varovati, hitro in resnizhno se spokoriti, vse nadloge preterpeti, po vsih sapovedih shiveti. Vse to ti bo lahko, ako ne posabišh vezhnosti. Dufha keršhanská! vezhkrat premishljuy vezhnost, bodi skerbna, klizhi v' Jesusa, v' Marijo, de prav shivišh, in pojdešh v' frezhno vezhnost.

M o l i t e v.

O vezhnost! o vezhnost! ti si mi sdaj grosovitna, ker sim do sdaj slabo shivel; ravno sato sim slabo shivel, ker sim tebe posabil, O vezhnost! ti si svetim marternikam prezhudno serzhnost dajala, ti si vse svetnike perganjala k' dobrimu, in vsm pomagala, ki so tebe premishljevali, stanovitno Bogu flushili; tudi jest te bom rad premishljeval, de se ne motim vezh s' sapeljivim svetam, de se spo-

korim, in svojo neumerjazho dušno svelizham. Ako bi le neskonzhno vezhnost, in svoje velike grehe premisłhljeval, bi obupal, pa, o Jeshu! ti si moje upanje in moja podpora, k' tebi perbeshim, k' tebi vpijem: Pomagaj mi! Refhi me od vezhniga poglubljenja! Vse dni svojiga shivljenja bom premisłhljeval vezhnost, de shivim v' strahu, pa tudi tvojo milost, de skerbno in serzhno tebi flushim. Sveti Irenej! bodi ti moj besednik per usmiljenim Jeshusu, de mi dobrotljivo gnado da po njegovi sveti volji smirej shiveti; de, kader bom od njega sojen, sałlishim: Pojdi s' menoј v' nebesłhko kraljestvo. Amen.

XXVIII. dan fufhza.

Ss. Armogast, Arkinim in Satur, sposnovavzi.

Pod krivovernim kraljem Genferikam je bilo v' Afriki silno veliko marternikov in sposnovavzov boshje Jeshove natore, med kterimi so bili tudi sgorej imenovani v' letu 475. Sveti Armogast je bil mogozhen flushabnik per krivovernim kralji Genferiku. Smirej je bil stanoviten v' katoljsłhki veri, in desiravno slo skufhan, vender ni nikdar odstopil od nje. Kralj od njegove stanovitnosti rasferden, ga

je ukasal neusmiljeno martrati; potlej ga je flushbe odstavil, vse premoshenje mu vsel, in ga poslal v' globoke jame rudo kopat. Kralj, de bi ga huji v' shivo ponishal, ga je ukasal v' mesto Kartago pergnati, in mu sapovedal bliso mesta njegovo shivino pasti. Kralj je to storil, de bi se sveti Armogašt vprizho mogo-
zhnih snanzov in prijatlov te niske flushbe slo
framoval. Sveti Armogašt je rad preterpel
saframovanje savolj Jesufa; on je molil in
hvalil Boga, in je bil smirej vesel svojiga ni-
skiga stanu; po smerti je prejel veliko in ve-
zhno plazhilo v' nebesih.

Sveti Arkinim je bil tudi skušhan od kri-
voverniga kralja Genferika od vere katoljške
odstopiti, pa je v' nji stanoviten ostal. Kralj
ga je k' smerti obsodil, pa rabeljnu je na
skrivnim sapovedal: Zhe se Arkinim boji u-
mreti, in skashe voljo svojo vero sapustiti, le
bersh ga umori; zhe pa je serzhan, in se ne
boji smerti, nikar ga ne umori. Kralj je ta-
ko sapovedal, de bi sveti Arkinim marternik
ne bil. Prav serzhno je shel k' smerti, ker
ga je veselilo sa vero umreti, pa ravno sato
ni bil umorjen. Pa zhe ravno ni bil umorjen
je vender dosegel plazhilo svetih marternikov
savolj njegovih refnizhnih shelj shivljenje sa
vero dati.

Sveti Satur je bil ofkerbniik vse hišhe
Unerika pervorojenza kralja Genferika. V' kri-
voverni hišhi, in v' veliki oblasti je bil smirej
v' boshjim strahu, ni se framoval svoje svete

vere, temuzh jo je ozhitno sposnal. Krivo-
 verni kralj je tudi tiga svito skushal, in ker
 ga ni samogel smotiti, mu je serdito rekel:
 Ako me ne ubogash, bosh od flushbe odsta-
 vljen, vse premoshenje ti bo odvseto, tvojo
 sheno bom drugimu dal, in tvoje otroke bom
 v' flushnost prodal. Sveti Satur se nad tim
 strasnim shuganjem ni prestrasnil, in je kra-
 lju odgovoril: „*Raji vse sgubim, ko prija-
 snost vfigamogozhniga Boga.*“ Shena nje-
 gova, kadar je to svedila, je shla k' njemu
 s' otrozi, in klezhé pred njim ga je s' solsam
 profila kralja ubogati, rekozh: Ljubi moj
 mosh! veselej sim te ljubila, smirej sim ti bila
 svesta, smirej sim te bila vesela, oh! ne sa-
 pusti me, in nesrezhnih ne delaj svojih otrok:
 sej Bog ve, in vidi, de sila te permora ubo-
 gati kralja, sgovorjen bosh per njem. Sve-
 ti Satur poln shive vere v' Boga ji mirno pa-
 serzhno odgovori: Shena! ti ne govorish prav,
 kralja in tebe bi poslushal in ubogal, ako bi
 ne bilo drusiga shivljenja po smerti. Ljuba
 moja! pomisli, de ti me danš skushash na-
 mesti hudizha, ker si persadevash mene ve-
 komaj nesrezhniga storiti. Jest zhakam Jesu-
 sovih obljud, in svest ostanem njegovim bese-
 dam: Kdor ljubi sheno, ali otroke bolj ko
 mene, ni mené vreden. Tako je premagal
 vse skusnjave, svest je ostal Bogu, nesrezhen
 je bil pred svetam, pa vezhno plazhilo vshi-
 va v' nebesih, ktero Bog daje vsim stanovit-
 nim dusham.

N a u k.

Kakšna more grevenga biti.

Kristjan! dobro premisli lepo in terdno stanovitnost letih serzhnih sposnovavzov boshje Jesufove natore. Silno so bili bogati; neusmiljeni kralj jim obeta veliko hudiga, pa raji vse sgubé in vse terpé, ko odstopiti od ene same rasodete resnize. Bogu so ostali stanovitno svești, ker so sposnali ostudnost in hudobijo greha. Od kod je pa tvoja greslna nestanovitnost? Od premajhniga sposnanja hudobije greha. Verujesh fizer, de greh sanizhuje vsigamogozhniga Boga, in tvojo duslo v' pekel obsodi, vender se ga malo varujesh. Obljubish: Raji hozhem vse terpeti, ko sanaprej Boga rasshaliti; vender tvoja volja ni stanovitna, ker premalo sposnash hudobijo greha, ker ga premalo sposnash, ga premalo sovrashish, in se ga premalo varujesh. Tedaj, tvoj sklep greha se varovati, ne obstane, ker se premalo kšash. Zhe prave grevinge ni, tudi odpušhanja grehov ni, tudi obhajila so nevredne. De tako nesrezhen ne bosh; de sdaj ob velikonožhnim zhasu in vselej prejemasl vredno svete Sakramente, ti shelim potrebno poduzhenje dati.

Bogu dopadljiva grevinga je serzhno veliko sovrashtvo vsih grehov is ljubesni do Boga, s' terdno voljo sklenjeno raji vse terpeti, ko greshiti. Bres tga resnizhniga sovrashtva

grehov je nemogozhe dosezhi odpušhanje. Nar sveteji Bog sovrashi greh, tudi greslnik ga more sovrashiti; ako ne, ošlane greslnik in umerje v' svojim grehu. Grevinga je nar potrebnishi, ker bres nje ni bilo, in ne bo nobene milosti. Sato Bog sapove po svojim preroku: „Spreobernite se k' meni is vsiga serza, s' jokam, s' plakanjem.“ Joel 2, 12. David je is shaloštniga serza pred prerokam Natanam sposnal: Greshil fim soper Gospoda! Sato je od njega saflishal: Gospod ti je tvoj greh odpuštil, ne bošh umerl. II. Kralj. 12, 13. Umerl (*pogubljen*) bi bil David bres te resnizhne shalošti. Premisli greslnik, zhe je tvoja grevinga po volji boshji.

Sgoli besede niso obshalovanje. Zolnar v' tempeljnu pred Bogam, in sgubljeni fin pred svojim ozhetam sta s' besedo sposnala svojo shalošt, in sta milošt doseгла: pa sta jo doseгла ne sato, ker sta ponishno govorila, ampak ker sta bila v' serzu, kakor sta s' besedo pravila, slo shaloštna. Greslniza per Jesusovih nogah ni nizh govorila, vender je saflishala od ljubesnjiviga Jesufa: Tvoji grehi so ti odpušbeni, ker je bila njenja dusha vsih grehov slo shaloštna. Antijoh je glasno in ozhitno sposnal svojo hudobijo, vender ni dosegel usmiljenja, ker ni prave shalošti v' serzu imel. To te užhi, de ti ne pomaga ponishno govoriti pred Bogam, in pred spovednikam: Meni so is serza shal vsi moji grehi; zhe ti ni res shal, ali ne savolj Boga. Prav je svojo hudo-

bijo sposnati s' ponishno in shalofno besedo, pa premisli, zhe je to refniza, ne hinavshuj, ker Bog ti gleda v' serze. Ti govorish po prejetim vernim poduzhenji, vender je tvoje serze nezhutno in merslo.

Solsé, ki is snotrajne bolezhine savolj grehov pridejo, so dobre, pa solsé niso vselej snamenje prave shalofsi, in bres tih samore biti prava grevinga. Sveti Peter je milo jokal, od snotrajne velike britkosti gnan se ni mogel sdershati, in njegove solsé so bile refnizhne. Sveti Pavel, saj se ne ve, ni jokal, vender je bil refnizhno spreobernjen. Eni imajo solse perpravljene, kadar hozbejo, defiravno serze ne ve sato. Premisli tedaj dobro, kakshno je tvoje serze. Potrebno je slo shalovati zhes grehe le is ljubesni do Boga. Eni shalujejo zhes grehe savolj lastne shkode, ko Esav savolj prodaniga pervorojstva, ali ko kralj Antioh savolj strahu pred smertjo: drugi is drusih natornih nadlog, kar ne sadobi odpushenja. Morebiti si ti slo shalofsten, in sovrashish svoje grehe, ne ravno savolj Boga, ampak savolj svoje shkode, framote, sanizhevanja, sapushenja, ali drusih nadlog, ki so ti jih grehi nakopali, kar ti ne sadobi milosti. Sveti Avgushlin pravi: *Obshalujem shalofstne gresfnike, ker oni prav ne shalujejo.* O gresfnik! shaluj is ljubesni do ljubesnjiviga Boga, in le taka je dobra grevinga. Sveti Peter prizha: „Ljubesen pokrije

obilno fhtevelo grehov.“ I. Pet. 4, 8. Ljubesen in le ljubesen sbrishe grehe.

Zhe hozhesf sposnati, ali je tvoja grevinga dobra ali ne, premisli svojo voljo. Velika zhesnatorna shalost je vselej sdrushena s' možno voljo ne vezh gresfhati. Kdor s' pomozhjo gnade boshje sposna, in sovrashi hudobijo svojih grehov, se jih tudi resnizhno hozhe varovati, in se jih varuje. Zhe je sovrashtvo grehov savolj Boga, je tudi volja varovati se jih savolj njega. Zhe je grevinga zhes grehe savolj fhkode, je tudi fklep ali obluba savolj nje. Zhe je shalost majhna, je tudi volja flaba. Dobro premisli, kakshna je tvoja volja, in koliko de je možna. Zhe je sovrashtvo grehov v' tebi is ljubeshi do Boga, se bosh greha resnizhno varoval, ako bi bil ravno skrit vsm ljudem; ako bi te nago-varjali v' greh; ako bi ti veliko frezho napravil. Ako bi slo sovrashil grehe savolj Boga, bi bil stanoviten v' dobrim, in bi posnemal svetiga Pavla, kteri je serzhno djalo: „Terdno vem, de ne strah pred smertjo, ne ljubeshi do shivljenja, ne oblastniki, ne fila, ne druga rezh me ne bo samogla lozhiti od Boga.“ Riml. 8, 38. 39. Premisli dobro tedaj, zhe je tvoja volja resnizhna, delavna, stanovitna, to je, zhe greh in hude perloshnosti serzhno opustish, zhe premagujesh svoje hudo posheljenje; zhe po sapovedih neprestrafsheno shivish; zhe vse to delash savolj Boga. Zhe nish po tih naukiah svojih grehov sovrashil, ponishuj se in profi:

M o l i t e v.

O moj Bog! kako samorem jest pred teboj rezhi: Ref sim sovrashil, in sovrashim svoje grehe zhes vse hudo is ljubesni do tebe, bil sim do sdaj ko otrok bres ljubesni do staršov, slab, samoglaven in nepokoren. Nekaj sim se bal shibe tvojih shtrafing, pa greha nisim sovrashil is ljubesni do tebe. Dober sim bil s' dobrimi, slab sim bil s' slabimi, po drusih sim gledal, in nad njimi se pohujshal; zhe mi je bil greh shkodljiv na premoshenji sim ga bil shaloften, pa ne savolj tvojiga sanizhevanja. Pred spovedjo in na spovedi sim nekaj kfanja imel, pa sim hitro posabil; sovrashtvo greha ni presunilo moje dushe, ni pokonzhalo ljubesni do greha, in ta je hitro sopet obrodila gresfni sad. Usmiljeni Gospod! pokonzhaj v' meni s' mogozhno gnado vso ljubesen do greha; daj mi veliko sovrashtvo zhes greh, in veliko mozh se ga stanovitno obvarovati savolj tebe. Sveti sposnovavzi Jesufovi! ki ste raji veliko shkodo serzhno preterpeli ko ubogali neusmiljeniga kralja, sprosite mi enako mozhno voljo, de svest vselej ostanem Bogu, in po smerti prejmem vezhno plazhilo. Amen.

XXIX. dan fufhza.

Sveti Ziril, levit in tovarshi, marterniki.

Sveti Ziril levit (*duhoven sheftiga shegna*), je bil ves vnet sa katoljshko vero, in ob zhasu katoljshkiga zesarja Konstantina si je veliko persadeval malikovanje pokonzhati. Neverniki so bili slo rastogoteni savolj tiga, in so ga sheléli umoriti, pa is strahu pred zesarjem Konstantinom so bili permorani mu persanesti. Zhes nekaj zhasa je nastopil zesar Julijan ves gorezh sa flepe malike, in poln togote soper Jesufovo sveto vero. Pod njegovim zesarstvam so neverniki raslivali vso svojo jeso nad vernimi. Svetiga Zirila so popadli, ga suvali, kleli, vlazhili in na sadnje mu trebuh prere-sali, oferzhje is njega vseli, in ga s' sobmi pretergali. Tudi drugim svetim vernim so tako delali, slasti duhovnim in devizam: sra-ven so trebuh umorjenih s' jezhmenam natlazhili, in svinje pergnali, de bi s' jezhmenam tudi njih oferzhje posherle. Bog je sizer te neusmiljene morivze s' nesnanimi bolesni hudo shtrafal, pa niso sposnali, ne flepote svoje lashnjive vere, ne hudobije svojiga neusmiljeniga djanja: v' tmi so ostali, v' grehu umerli, in v' pogobljenje shli.

N a u k.

Kako grevingo obuditi?

Slepi neverniki so neusmiljeno morili nedolžne kristjane, in so menili svojim bogovam svesto flushiti, ker niso spoznali hudobije svojiga nezhloveshkiga neusmiljenja. Bili so fizer sato od pravizhniga Boga hudo shtrafani, pa niso spoznali, niso se spreobrnili, in so v' svojim grehu umerli. Tudi v' katoljski cerkvi ni malo slepih gresnikov, kateri ne spoznajo hudobije svojiga slabiga shivljenja, teshe svojih grehov, in v' lashnjivim miru shive. Drugi spoznajo fizer svoje slabo djajanje, vera jim prizhuje od hudobije njih grehov, in vedo svoj revni stan; vender so slepi, ker sadošči ne spoznajo, so neobzhutniga serza, svojih grehov ne sovrashijo, in se ne poboljšajo. De bi tudi ti v' njih shtevilu ne bil, de bi spoznal in sovrashil svoje grehe, te hozhem uzhit, de milostljivo odpušhanje sadobish.

Sovrashtvo greha isvira is sposnanja greha. Zhlovek bres boshjiga rasvetljenja ne sposna, ima krivo vest, se sgovarja in tudi hudobije sposnanih grehov ne ve. Sato vpraša David: „Kdo sposna grehe?“ Pf. 18, 13. Tedaj, o kristjan! moli in prosi Boga ti dati sposnanje svojih grehov; de vesh, v' zhem si greshil, in koliko je hudo njega s' grehi sanizhevati. Moli in prosi s' velikim serzhnim

glasam, ko zhlovek is globozhine glasno profi pomozhi, tako ti klizhi v' Boga, ker le on ti pomagati samore. Bog je ozhe vsiga usmiljenja, in te bo, ako ravno hudobniga otroka, uflifhal, zhe is serza va-nj klizhesih, ker se spokoriti shelish. Upanje in serzhnost ti sam Jesus daje: „Moj Ozhe vam bo rad dal dobriga Duha, ako ga profite. Profite, in se vam bo dalo.“ Luk. 11, 9. 13. Profi stanovitno in ne jenjaj, dokler nisi uflifhan. Stanovitna proshnja dopade Bogu: ona predere oblake in je uflifhana.

Premishljuj strashno vezhno pogubljenje, de hudobo greha sposnash. En sam smertni greh ti sapre nebesa in odpre pekel. Dusha po boshji podobi stvarjena bo savershena, prekleta in obsojena v' pekel na vekomaj savolj eniga samiga smertniga greha. Premisli tudi, de usmiljeni Jesus, kteri je smertne bitkosti prestal sa odreshenje sveta, bo obsodil dusho v' vezhne bolezhine savolj eniga samiga smertniga greha. O neisrezhena hudobija smertniga greha! ta permora usmiljeniga Jesusa, de obsodi dusho med hudizhe, desiravno je sa njo svojo sveto kri pretil. Premishljuj pogostim to, de v' tebi se velik strah obuduje, in is vsiga serza sovrashish greh. Premishljuj in moli, moli in premishljuj, in ne jenjaj. David od sebe pravi: „V' svojim premishljevanji sim shalosten in ves prestrashen. V' Boga hozhem klizati, in on mi bo

pomagal.“ Pf. 54, 3. 17. Tudi ti tako delaj, in pomagano ti bo.

Premišljuj neskonzhno milost boshjo, de se tvoja dušha vnema v' ljubeshni, in is ljubeshni sovrashi greh. Ti ne samorešh povedati vsih nesaflushenih prejetih boshjih dobrot. Bog je tebe in vse is ušmiljenja stvaril, po Jesusu ti je dal svetlobo svete vere; dobrotljivi Jesus je svoje predrago shivljenje sa-te dal na krishu; s' svetim Duham te je posvetil; s' svojim mešam in kervijo te redil; Bog ti je namenil in ti bo pomagal v' nebeshi, de bi ga vekomaj vshival; svoje angele ti je dal varhe, svetnike sa pomozhnike; in veliko drusiga do-
briga. Bog te bolj ljubi, ko dobra mati svojiga ediniga otroka: ti pa hudobni otrok, nesvesta stvar, nehvaleshni kristjan si veliko hudiga sa veliko dobriga vrazheval svojimu Stvarniku, Odrešheniku, Posvezhevavzu. Sam Bog se potoshi po svojim preroku, rekozh: „Poslušajte nebeshi! Otroke sim sredil in povikshal, oni pa so me sanizhevali.“ Isa. 1, 2. Premišljuj neisrezhene dobrote boshje, in svojo gerdo nehvaleshnost, de milo jokash, in is ljubeshni do Boga slo sovrashish svoje grehe.

Premišljuj pogostim britko terpljenje, in grenko smert Jesusovo. Zhe si bil nehvaleshni, vsaj sdaj sposnaj svojo hudobijo. Klezhé pred Jesusovim krisham glej, ogleduj in premišljuj njegove rane, ktere glasno vpijejo: Jesus te ljubi, in is ljubeshni do tebe viši

na krishu, de bi ga tudi ti ljubil, in is ljubeshni do njega svoje grehe sovrashil. O greshnik! ne shali vezh svojiga nar boljiga prijatla; ne perdrushi se vezh njegovim neufmiljenim sovrashnikam. Premisli, Jesufa si rasshalil, vezhne smerti si vreden, vender te on zhaka poterpeshljivo, dobrotljivo, ti pomaga k' pokori, ljubeshnjivo te sheli objeti, in ti ufsmiljeno dati namesti saflusheniga pekla nebeshko kraljestvo. Sdaj pred njim rasodevaj svoje serze.

M o l i t e v.

O ljubi Jesus! ne morem vezh nositi velike teshe svojih gerdih grehov, in ostudne nehvaleshnosti. Ti si nar ljubeshnivishi Gospod, jest nar hudobnishishi flushabnik. Vse me klizhe k' pokori, pa tvoja neskonzhna ljubeshsen premaga popolnama moje terdovratno serze. Ref, sim bil do sdaj slep, mlazhen, nehvaleshin in hudoben. V' velizih grehish sim mirno shivel; nad peklam sim visel bres strahu. Ko od smertniga spanja sbujen, vidim sdaj hudobo in ostudnost svojih grehov in shalofino rezhem: Sakaj sim tebe svojiga nar boljiga Gospoda rasshalil? Sakaj sim se perdrushil tvojim sanizhevavzam? Sdaj shalujem, in bom shaloval vse dni svojiga shivljenja; sovrashim, in bom smirej sovrashil vse svoje grehe; hvalim, in bom vedno hvalil tvojo neskonzhno milost. Tebi hozhem svesto flushiti, v'

pokori bom shivel do smerti, de, ker plazhila nedolshnosti ne morem prejeti, vsaj plazhilo pokore prejmem od svoje neskonzhne milosti. Amen.

XXX. dan fufha.

Sveti Janes Klimak pufhaunik.

Sveti Janes je bil rojen, kakor sploh pravijo, v' Judeji v' letu 525. On she otrok je bil v' katoljshki veri dobro poduzhen, in pottlej je zhedalje bolj rafel v' poboshnosti in v' modrosti. Vsi so ga zhaftili savolj fosebne uzhenosti in svetiga shivljenja; on pa se je slo bal hvale, ker je bil v' resnizi ponishen, in je shel k' svetim pufhavnkam na goro Sinaj. Onda je bil sveti mosh, uzhenik novinzov, po imenu Martiri, timu se je Janes podvergel, in per njem je postal velik flushabnik boshji. Sveti mladenzh Janes je dosegel fosebno brumnost, ker se je s' vso mozhjo odpovedal lastni volji. Drusiga mu ni bilo mar ko ubogati Boga in svojiga svetiga uzhenika, nikdar ni hotel po svoji volji delati, ker je bil ponishen. De bi Bogu pokojno flushil, je fkerbno premagoval vso nepotrebno radovednost: nikolj ni poprafhal, kaj se godi po svetu; nikolj ni hotel poslushati prasnih noviz; malo je govo-

ril, de bi svoje dushe ne odvernili od svetiga premisljevanja, in de bi bila dusha smirej perpravljena Boga moliti. Kader je njegov sveti uzhenik Martiri umerl, je shel od ondod prozh, in se podal bolj v' samoto, de bi skerbnihi Bogu flushil. V'fako saboto in nedeljo je hodil v' zerkev k' boshji flushbi. Zerkev je bila dalezh dve uri, pa njemu se je bliso sde-la, ker je po poti premisljeval ali molil. Sku-shnjave so mu bile sizer slo nadleshne, pa s' premisljevanjem, s' molitvijo, s' postam, s' ponishnostjo, s' upanjem v' Jesusa jih je ser-zhno in frezhno premagoval. Od v'fih per-pushtenih jedi je sizer jedel, pa veselej malo, de je svoje slabo telo pod pokorshino deval. Vse je delal is ljubesni in v' ljubesni, ker je Boga v'figavedniga in dobrotljiviga smirej pred seboj imel; njegovo shivljenje je tedaj bilo vedna molitev; ker je smirej skerbel v' v'fih rezheh voljo boshjo spolniti. V' svojim pre-misljevanji in v' svoji molitvi je obilno jo-kal, vender je tudi sraven neisrezheno vese-lje zhutil. Rad je bral sveto pismo, in pre-misljeval rasodeto besedo boshjo, de bi sve-sto shivel po nji. Tudi je bral bukve svetih ozhakov, de bi s' njih poduzenjem lasheji rasumel sveto pismo, in se bolje v'favljal kri-voverzam. Ponishnost je bila v' njem veselej velika: is te je sebe sanizheval, in se bal hval-le drusih, vender je v' potrebi blishniga uzhil, in le Boga hvalil, kader so bili njegovi nauki

blishnimu v' prid. Osemdefet let je shivel: umerl je v' letu 605.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Sveti Janes Klimak je bil sgled resnizhne brumnosti; nizh nesnaniga, nizh posebniga ali zhudniga ni bilo per njem, ampak ljubesen, ponishnost, pokorshina, molitev in druge sapovedane zhednosti. Prava brumnost je stanovitno dobro shivljenje po vsih sapovedih: shivi tako, tiga se dershi, in bosh svelizhan. Ne posnemaj samovoljnih dush, ktere ne poslusljanjo uzhenikov, veliko upajo v' svojo mozh, is nagle gorezhnosti hozhejo goré prenashati, potlej strashno padejo. Ne posnemaj tistih, ktere farisejski duh vodi; skerbé sa nesapovedane dobre dela, sapovedane opushtajo; so natanko svesti v' nepotrebnih rezheh, leni pa v' potrebnih. Ti s' shnabli zhasté Boga, s' serzam so delezh od njega. Mat. 15, 8. Od tih tudi sveti Pavel govori: „Oni imajo podobo brumnosti, v' resnizi so brés nje.“ II. Tim. 3, 5. Opravljaj vse sunanje dobre dela od Boga sapovedane, ali poterjene od katoljshke zerkve, pa she bolj si persadevaj ljubesen, ponishnost, pokorshino imeti; zhe ne, bosh shtet med hinavze, kterim Jesus rezhe: „Gorjé vam, vi hinavzi, ki unanje zhistite, snotraj pa ste polni hudobije. Ozhi-

sti prej snotranje, de tudi sunanje postane zhi-
sto.“ Mat. 23, 25. 26.

Prava brumnost je svojo hudo voljo pre-
magovali, po sveti boshji volji shiveti. Prav
je govoril sveti Franzhishk Saveri: *Ljubi
moji! vsa svetost je sapopadena v' prema-
govanji svoje hudobne volje.* Volja tvoja in
vsih je sama na sebi hudobna, boshja volja
je sama na sebi sveta, tedaj ni svetosti bres
pokorshine tvoje volje do boshje volje; zhe
hozhes Bogu dopasti, odpovej se svoji volji,
de boshjo spolnes. Jesus je sapovedal mo-
liti in profiti: Sgodi se tvoja volja, kakor v'
nebesih, tako na semlji. *Mi prosimo po sa-
povedi Svelizharja, pravi sveti Avgushtin,
ne, de bi Bog delal, kar hozhe, temuzh,
de bi mi hotli in delali, kar Bog hozhe.* Pro-
simo Boga, de nam da pokorno voljo, ker
bres pokorshine ni svelizhanja. Jesus nam je
v' vsih rezheh dajal sgled pokorshine, sato
je resnizhno djal: „Ne ishem svoje volje, am-
pak volje Ozheta, kateri me je poslal,“ Jan.
5, 30. Ljubi moj! tudi ti delaj tako, fizer-
ne pojdes v' nebeshko kraljestvo. Sam Kri-
stus prizhuje: „Kteri dela voljo mojiga Ozhe-
ta, ta pojde v' nebeshko kraljestvo.“ Mat. 7,
21. Ktera je pa volja boshja? Odgovori sveti
Pavel: „Volja boshja je vashe posvezhenje,
de se ohranite v' svetosti, in ne shivite po po-
sheljenji.“ I. Tef. 4, 3 — 5. Volja ali sa-
poved boshja je, de po vsih sapovedih shi-
vish, in premagujesh hudo posheljenje; in

to je tvoje posvezhenje. Vem, sebe premagovati je nar tesheji, pa ravno to je nar potrebnishi. Bodi tedaj vsaki pravizhni sapovedi podvershen: s' polno voljo delaj dobro; s' vso mozhjo se varuj hudiga, tako bosh shivel po volji boshji, in bosh svelizhan.

Premaguj nepotrebno radovednost in radovidnost. Bodi vselej skerben svediti in se nauzhiti, kar je tvojimu poshtenimu stanu in tvoji neumerjuzhi dushi v' prid, de shivish po volji boshji, pa varuj se nizhemernih in veliko bolj shkodljivih noviz. Vse svet v' hudim tizhi, vse je polno pohujshanja, skoraj permoran bosh dosti slabiga vidil, in slishal: ti je to premalo? Tvoja dusha ni nikolj popolnoma mirna, ker svet, morju enak, ji ne daje pokoja. Tudi per boshji slushbi, v' premishljevanji in v' molitvi si vezhkrat smoten in rasmishljen, kakor sam vesh in sposnash, pa bosh veliko slaběji, zhe si nizhemerniga ali shkodljiviga radoveden, ker sveti Duh le v' tihoti govori dushi, in ona le v' tihoti poslusha njegov glas. Zhe skerbish svediti, kako drugi shivé, kako se tukaj, ali tamkaj godi, le meni verjami, bosh veliko slabiga svedil, sebe ne bosh sposnal, sebe bosh posabil. Ne bodi tedaj nepotrebna radoveden. Zhe rad poslushash in poprashtujesh, tudi rad govorish; saflishana beseda bo, ko novo vino is posode, is serza silila; bosh rad govoril, sebi in drugim velike sitnosti nakopaval. Nepotrebna radovednost je s' lenobo sdrushena; lenoba

pa je huda dušna bolesen. Atenzi so v' lenobi shiveli, sato jim ni bilo drusiga mar, ko kaj noviga praviti, ali poslušhati. Djan. ap. 17, 21.

De so lenoba, radovednost in shlobudranje sdrushene, poslušhaj svetiga Pavla, ki prav: „Ene postopajo, po hishah hodijo, so ne le lene, ampak tudi jesizhne, in govore, kar se ne spodobi.“ 1. Tim. 5, 13. Té lene dušhe svedo vse, kar se godi, in tudi kar se ne godi; njih pokashena dušha vse verjame, tudi nemogozhne rezhi: prezhudne novize, ktere saflushijo sanje pijanza imenovane biti, so jim verjetne, akoravno zhes bratovsko ljubesen; vse kote napolni s' svojim nepokojsnim jesikam. Té lene prevsetne dušhe gospodujejo vse ljudi, duhovsko in deshelsko gosposko, dajejo svete oblastnikam, uzhé uzhenike pridigovati, spovednike spovedovati, in sebe ne sposnajo, koljko de so prasne glave, uboge dušhe, nevoshljivi serfsheni, polne gadoviga sirupa. Pazh té vedo v' zhim je prava brumnost sapovedana! Prava brumnost je v' ljubeshni, v' ponishnosti, v' pokorshini, v' mirnosti. Premisli dobro te nauke in sebe, zhe se kriviga sposnash, ponishuj se.

M o l i t e v.

O moj Bog, kako lahko sam sebe sape-ljujem! vem, de ni svetosti bres pokorshine is ljubeshni do tebe, vender slepo fim se sana-

shal na svojo brumnost. Morem sposnati, de malo in nepopolnoma sim tebi flushil, ker sim raji po svoji slabi volji shivel. Lahke rezhi sim delal, teshke opusshal, slasti kar je bilo soper moje hudo poshelenje. Po svoji volji delati mi je bilo vse lahko, po tvoji sveti volji delati mi je bilo vse preteshko. Ti, o Gospod! vse samoresh, vender slabim zhlovekam persanashash is veliziga usmiljenja; jest pa slab zhlovek sim hotel vse rezhi in vse ljudi po svoji volji imeti. Jest, nepopolnoma stvar, velikokrat soper tvojo sveto voljo delam; se pa neusmiljeno togotujem, ako ni vse po moji volji. Sato memram zhes tvojo pravizhno in usmiljeno previdnost; govorim hudo soper blishniga, in sim nepokojniga serza. Ozhe vsiga usmiljenja! spreoberni mojo hudobno voljo po svoji sveti volji. Po sgledu tvojiga svestiga flushabnika svetiga Janesa si bom slo persadeval s' ponishno, hitro in popolnoma pokorshino tebi flushiti, s' teboj smirej sdrushen biti, de pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

XXXI. dan fushza.

Sveti Benjamin levit, marternik.

Sveti Benjamin je bil levit katoljshke zerkve v' Persji ob zhasu neverniga kralja Isde-

gerda, ali Varanana njegova ga sinu. Oba sta hudo preganjala verne, in veliko marternikov v' nebesa poshiljala. Sveti Benjamin je serzhno osnanoval Jesusa Kristusa, ker je shelel vse spreobniti, in tudi veliko terpeti sa sveto vero. Kralj ga je ukasal v' tamno jezho vrezhi. Zhes dve leti je prishel k' kralju poslanik rimskiga zesarja; ta je svedil, kakshna de je s' Benjaminam, in je profil kralja spustiti ga. Kralj je bersh dovolil v' to proshnjo, zhe Benjamin obljubi ne vezh osnanovati Jesusa. Poslanik to obljubi kralju; potlej poklizhe svetiga Benjamin, in ga nagovarja molzhati od Jesusa. Sveti Benjamin mu odgovori: Ne morem in ne smem molzhati, ker mi Bog prepove. On je ko prej osnanoval praviga Boga in odreshenika Jesusa. Kralj je to svedil, ga je pokliral in serdito mu rekel: Ako se ne odpovesh svoji veri, bosh umorjen. Sveti Benjamin se ni tiga shuganja prestrashil, in vprasha kralja; Kralj! ako bi eden tvojih flushabnikov tebe sanizheval, in si drusiga kralja svolil, kako bi ga pokoril? Kralj odgovori: S' smertjo. Sveti Benjamin na to modro pravi: Kralj! premisli, kakshne shtrafinge je vreden ta, kteri svojiga Stvarnika sapusti, in namesti njega moli njegove stvari. Kralj vel rasferdjen ga ni mogel dalje poslushati, ampak sapove v' njegove perste mu dvajset ojsrih shebljev sabiti, v' vsaki perst eniga. Grosna je bila ta bolezhina, pa sveti Benjamin jo je tiho preterpel. Kralj je menil, de

is sanizhevanja molzhi, ukasal ga je she huji martrati, in potlej shiviga na kol natakniti. Sveti Benjamin je v' tih velizih bolezhinah serzhno in veselo umerl, in njegova sveta dufha je fhla v' nebesfko kraljestvo Boga vekomaj vshivat, ker je sa njegovo zhaft vedno fkerbel in veliko terpel.

N a u k.

Is njegoviga shivljenja.

Nevednost potrebnih refniz je velika nefrezha. Persijani so molili sonze, in praviga Boga niso sposnali, sato so bili nefrezhni. Sveti Benjamin je bil slo shaloften njih dufhne flepote; is perferzhne ljubesni jim je osnannot val vfigamogozhniga Boga in odrefhenika Jesusa. Neverni kralj je nehvaleshno umoril svestiga bofhjiga flushabniga svetiga Benjamina: ta je kralju in vsm vofhil vezhno svelizhanje, pa sa plazhilo je prejel hudo smert. Kralj bi bil lahko sposnal, de sonze in druge stvari niso bogovi; pa ukoreninjene navade, sploh pohujfhanje, hudo posheljenje in druge enake smote oflepe zhloveka, de nozhe sposnati in si vezhno nefrezho nakopava. Ljubi kristjan! hvali in sahvali usmiljeniga Boga sa velik dar svete vere, bres ktere ni svelizhanja. Akoravno si prejel sveto vero, vender samorefh drugazhi sapeljan biti, sato premisli in premishluj, kar ti bo sdaj rezhenot.

Ne upaj prevezh v' svojo modrost, in ne
bodi v' svojih mislih pravizhen, ker si smoti
podvershen. Napuh in hudo posheljenje je
bolesen vsiga zhloveshtva. Prerok Jeremija
tako govori: „Vsih serze je hudobno in nesa-
popadljivo: kdo ga sposna?“ 17, 9. Ref,
serze vsih je hudobno, desiravno hudobno je
nesapopadljivo: sato nesapopadljivo, ker je
hudobno, svijazhno, napuhnjeno. Napuh,
is kteriga vsi grehi isvirajo, jih sgovarja in
brani jih sposnati. Srezhen ta, kteri sposna
svoje slabosti, pa tih je malo; prav sato pre-
rok shalostno vprashja: *Kdo jih sposna?* Ne
rezi: Sim v' sholo hodil, snam brati, sim do-
bro poduzhen v' kaloljski veri; kako samo-
re biti nevednost v' meni? Odgovorim, de
ravno te tvoje besede skashejo veliko neve-
dnost. Menim, de ti nisi toljko uzhen in ras-
svetljen ko David; vender ta boshji prerok
ponishno sposna svojo nevednost, rekozh: „Kdo
sposna pregrehe? Ozhisti me, o Gospod! od
mojih skrivnih grehov.“ Ps. 18, 13. David
tudi sebe nevedniga shteje in sato Boga prosi
mu odpustiti skrite nesposnane grehe. Ne
uzhenost, ampak gnada daje sposnanje. Ne-
uzhen zhlovek, pa dobre vesti in ravniga ser-
za, je modrejshi od visokouzheniga pa bres
boshjiga strahu. Fariseji so bili uzheni v' po-
stavi, vender so bili nevedni postave; oni so
bili slepi in niso sposnali svoje slepote; sato
so predersno vprashali Jesusa: *Smo tudi mi
slepi?* Jan. 9, 41. Kdor se da gospodovati

od napuha, ali od lakomnosti, ali od nezhi-
stosti, ali od nevoshljivosti, ali od drusih gre-
shnih slabost, ne more sposnati svojih grehov,
vender radovoljno jih nozhe sposnati. Hudo-
bnik je v' tmi, in obdan od tme, vender
ni sgovorjen; on je v' tmi, ljubi tmó, in
luzh sovrashi, ker so njegove dela hude, pa
ravno to je njegova sodba. Jan. 3, 19. Od
radovoljno slepih tudi David prizhuje: „Oni
nozhejo sposnati in rasumeti, in v' tmi ho-
dijo.“ Pf. 81, 5. Ti nimajo sgovora sa svoje
grehe. *Boj se tedaj dushne slepote, ker ta
je nar huji nesfrezha; zhe se je ne bojish,
si she v' nji sapopaden,* pravi sveti Bernard.

Imej sapopadik od dobriga in hudiga le
po boshji besedi. Zhlovek je poln tme, ne-
vednosti in hinavshine; sato mu je Bog is usmi-
ljenja svojo voljo osnanil. David pravi: „Bo-
shja beseda je svetilo mojim nogam, in luzh
mojim stesam.“ Pf. 118, 105. Bodi shive ve-
re, ponishne dushhe in dobre vesti, in le tako
bosh sposnal boshjo voljo. Ne poslushtaj svo-
jiga hudiga poshelenja, ktero si persadeva pra-
vizhno butaro boshjih sapoved polajshati, sgo-
varjati grehe, verjeti hudobnim. Pokasheni
kristjani govore od vsiga po svoji spazhnosti,
ne verjemi jim. „Njih gerlo, *pravi David,*
je odpert grob, s' svojim jesikam lashnjivo
ravnajo.“ Pf. 5, 11. Ti so she sapeljali svojo
dusho, bodo tudi tvojo, ako se jim ne vstav-
ljash terdno s' shivo vero. Oni govore is na-
puha, is obilnosti hudobije, kar morebit sami

ne verjamejo. Dershi se stanovitno rasodete besede, ne poslušaj ne svojiga hudiga posheljenja, ne jesika hudobnih. Ne daj se sapeljati od pohujšhanja grešnikov, ali od slabih navad neumiga svetá. Premaguj vso hudobijo, zhe ena sama huda slabost v' tebi gospoduje, si slep, svijazhen, in zhište resnize ni v' tebi.

Varuj se napuha, bodi ponishen, in bosh lahko sposnal resnizo. Napuh je dušna pijanost. Ta sapeljuje zhloveka, mu ubrani sposnati in popraviti, kar je hudiga storil. Zhlovek od napuha sapeljan hozhe vse vediti, le sebi verjame, in ne poslušha nobeniga, ako mu ne govori po njegovi slabosti. Kako se bo tak poboljšhal? Bodi ponishen in perpravljen, dober nauk na-se jemati, naj bo ta od koder hozhe. Bodi hvaleshen savolj saflusheniga svarjenja, in popravi svoje smote, tako bosh moder, frezhen in Bogu prijeten, Ne poslušaj perlisnjenzov, kateri drusiga ne vedo govoriti, ko je, je: ne, ne po tvoji volji. Ne vjesi se, zhe te sovrashnik svari, sovrashnik bolj vidi tvoje slabosti ko tvoj prijatelj; mirno premisli njegovo svarjenje, in zhe resnizo govori, poboljšaj se. Bodi vselej ponishen; zhe si tak, bosh loshej sposnal svoje dolshnosti do Boga, do sebe, do blishniga; in loshej se bosh poboljšhal. Nar resnizhnishki snamnje dobriga in ponishniga serza je svarjenje poslušhati. Ljubi svarjenje, in bosh moder. Prip. 12, 1.

M o l i t e v.

Sahvalim te, o usmiljeni Gospod! ki si mi dal luzh svete vere, in vse potrebne nauke po Jesusu Kristusu svojim Sinu; pa sposnam, de je she dosli temniga v' meni, in de sim bil premalo svetlobi vere pokoren savolj hudiga posheljenja, ktero v' meni tizhi. To obroduje saderge, nastave in svijazhe, kterih ne sposnam, in tudi sposnanih se nozhem varovati, ker sim rad pokoren posheljenju slabe nature. Silne skushnjave, ko mozhni viharji, so gnale mojo slabo dusho; ljubil sim svojo nevarnost, in sato nisim tebe is serza profil pomozhi. Shlislhal sim velikokrat, kako so svetniki shiveli, vender raji sim se nad hudobnimi pohujshal. O dobrotljivi Gospod! daj mi obilnost gnade, de njena nebeshka sladkost premaguje shkodljivo sladnost greha, in de po tvoji sveti volji shivim. Daj mi stano vitno mozh, kakorshno si dal svojimu flushabniku svetimu Benjaminu, de me nobena rezhe ne odverne od tebe, ampak nepremaknjeno po tvojih svetih sapovedih shivim. Vsi sveti boshji prijatli profite Boga sa - me, de shivim po Jesusu Kristusu, in de ga v' vasli veseli drushbi vekomaj hvalim v' nebeshkim kraljestvu. Amen.

K a s a l o.

Preſtavní godovi.

	Stran
Nedelja. Nauk ſploh od vſih nedelj in prſnikov ſkosi leto	1
Advent. — Kaj v' adventu premiſhjevati in delati	5
Shtirje kvaterni tedni. — Sakaj ſo kvaterni tedni od zerkve poſtavljeni	8
Preſveto ime Jeſuf. — Kako Jeſufa reſnizhno moliti	11
Pepelnizhna ſreda. — Kaj zerkev v' tim zhaſu ſvoje otroke uzhi	16
Shtirdeſetdanſki poſt. — Od poſta	20
Shaloſtna mati boſhja Marija. — Bodi ſhaloſten s' ſhaloſtno Marijo	24
Zvetna nedelja. — Kaj pomenijo zerkveni opravki zvetne nedelje	28
Veliki zhetertik	32
Veliki petik	40
Velika ſabota. — Kaj pomenijo zerkveni opravki tega dneva	54
Velikanozh. — Potrebno in poduzhno je vſtajenje Jeſuſovo	59
Kriſhevi teden. — Sakaj ſo prozeſhje, in kaj uzhé	64
Vnebohod Jeſufa Kriſtuſa. — Jeſuſov vnebohod je vterjenje v' veri, in ſpodbod le nebeſh-kiga kraljeſtva iſkati	68

	Stran
Binkuštna nedelja. Nauk od sedmirih darov f. Duha	72
Sveta Trojiza. — S. Trojizo s' shivo vero in svetim shivljenjam moliti	78
Sveto rešnje Telo. — Terdno verovati, in vredno prejemati Jesusa v tim posvetim Sakramentu	82
Angelji varhi. — Od ljubesnive pomozhi ange- ljov varhov	86
Sladko ime Marije. — Marijo po veri zhaštititi	90
Roshenkranfka nedelja. — Od roshenkranza .	93
Zerkveno shegnanje. — Kratko raslaganje zer- kveniga shegnanja	95
Dan svojiga rojstva, in kersta. — Kaj delati na dan spomina svojiga rojstva in kersta .	102

Neprestavni godovi.

P r o s e n z.

I. dan. Obresovanje Jesufovo. Nauk. Resni- zhno in bersh svoje shivljenje po Jesusu poboljšhati	106
II. dan. Sveti Makar Aleksandrijz pufhav- nik. — Is njegoviga shivljenja	109
III. dan. Sveta Genovefa deviza. — Is njeniga shivljenja	114
IV. dan. Sveta Sinkletika deviza. — Mogožhe je v' nebela priti	118
V. dan. Simeon Stilita pufhavernik. — S' ved- nim pokorjenjem svoje hudo posheljenje premagovati	123

- VI. dan. Sveti trije kralji. — Is tiga prasnika 129
- VII. dan. Sveti Luzijan marternik. Nauk.
Verni morejo biti sheljni svetih naukov,
in delati po njih 137
- VIII. dan. Sveti Severin, Esterajharški uzhe-
nik. — Sakaj nam Bog pošilja nadloge? 141
- IX. dan. Sveti Gordi marternik. — V' fleher-
nim stanu je mogozhe dushe svelizhati 147
- X. dan. Sveti Pavel prvi pufhavnik. — Kdor
hozhe Bogu svesto flushiti, naj preshene
ljubesen do svetá 153
- XI. dan. Sveti Thedos duhovni ozhe veliko
menihov. — Smert daje sposnanje in skerb
svojo dusbo svelizhati 160
- XII. dan. Sveti Arkadi marternik. — Kteri so
bogabojezhi kristjani? 165
- XIII. dan. Sveti Hilari škof in uzhenik. —
Kteri so resnizhni, ali lashnjivi modri? . 171
- XIV. dan. Sveti Feliks maslnik. — Od pre-
zhudne, pa pravizhne previdnosti boshje 177
- XV. dan. Sveti Makar egiptovski, pufhavnik.
— Bodi pravizhen, miren, ponishen, po-
terpeshljiv, in le tako bosh pokojno shivel 183
- XVI. dan. Sveti Klemen Anziran, škof in
marternik. — Kaj naj starshi delajo svoje
otroke svelizhati 190
- XVII. dan. Sveti Anton, duhovni ozhe pufhav-
nikov. — Od strahu boshjiga 197
- XVIII. dan. Svetiga Petra stol. — Kaj to po-
meni in uzhi? 205
- XIX. dan. Sveti Janes škof, almoshnar. —
Od praviga usmiljenja do ubogih 208
- XX. dan. Sveti Boshtjan marternik. — Kaksh-
na more biti ljubesen do blishniga 213
- XXI. dan. Sveta Nesha deviza, in marterni-
za. — Kako zhiflost ohraniti 220

- XXII. dan. Sveti Vinzenz levit, in marternik. — S' pomoznjo gnado boshje se lahko pravizhno shivi 227
- XXIII. dan. Poroka devize Marije. Nauk is tiga prasnika 233
- XXIV. dan. Sveti Timotej fhkof, in marternik. — Duhovne ljubi, in spofhtuj 237
- XXV. dan. Spreobrnjenje svetiga Pavla. — Od greslnikove slepote in spreobrnjenja 242
- XXVI. dan. Sveti Polikarp, fhkof in marternik. — Ufmiljenimu Bogu svefto flushi 253
- XXVII. dan. Sveti Janes Krisostom fhkof, in zerkveni uzhenik. — Poflufhaj. ohrani, premifhljaj in dershi svete nauke 258
- XXVIII. dan. Sveta Pavla vdova. — Is njeni-ga shivljenja 266
- XXIX. dan. Sveti Franzhifhk Salesi, fhkof. — Od ljubesnive krotkosti 271
- XXX. dan. Sveti Pioni, mafhnik, marternik. — Vfh grehov se fkerbno varovati 277
- XXXI. dan. Sveta Marzela vdova. — Shivi sveto, in nikogar se ne boj 282

S v e z h a n.

- I. dan. Sveti Ignazi fhkof in marternik. — Terpeti is ljubezni do Jesufa 287
- II. dan. Ozhfhevanje Marije-Darovanje Je-susovo, ali Svézhniza. — Is tiga prasnika 294
- III. dan. Sveti Blash, fhkof in marternik. — Is ponishnosti béshi pred nevarno per-losnostjo 300
- IV. dan. Sveti Andrej Korsin, fhkof. — Od kod je fpazhenost per odraslenih? 306

	Stran
V. dan. Sveta Agata, deviza in marterniza. — Is njeniga shivljenja	312
VI. dan. Sveta Ratiija, deviza in marterniza. — Is njeniga shivljenja	318
VII. dan. S. Adauk, in veliko marternikov. — Po veri shiveti, svet sanizhevati, sa ne- beshko kraljestvo fkerbeti	325
VIII. dan. Ss. Filea fhkof in Filorom, mar- ternika Nauk. Ne legati, resnizo govori- ti; pa tudi v' potrebi resnizo perkrivati	329
IX. dan. Sveta Polona, deviza in marterniza. — Od modriga govorjenja, in molzhanja	336
X. dan. Sveti Vilhelm minih. — Upanje in strah moreta vkupaj biti	342
XI. dan. Ss. Saturnin, maslnik, in tovarshi materniki. — Sveta masla je nar imenitni- shi ofer; slo pomaga bogabojezhe shiveti	347
XII. dan. Sveta Evlalija, deviza in marterni- za. — Nadloge so savolj grehov; so tudi praviznim potrebne; poterpeshljivost je sopovedana	353
XIII. dan. Sveti Martinijan, pushavnik. — Va- ruj se hudih perloshnost; spravi od sebe, kar te pohujsha	359
XIV. dan. Sveti Valentin, maslnik in mar- ternik. — Dushna flepota je grosno fhlo- dljiva	364
XV. dan. Sveti Abram fhkof. — Od odpusha- nja prejetiga rasshaljenja	371
XVI. dan. Sveta Julijana, deviza in marter- niza. — Vsa zhast nizh ne pomaga bres kerfshanskiga shivljenja	377
XVII. dan. Sveta Shkolaftika, deviza. — Moli in ljubi pravizo, in hosh uslishan	382
XVIII. dan. Sveti Simeon, fhkof in marter- nik. — Boshji otrozismo: moremo po tim shiveti	388

- XIX. dan. Sveti Konrad. — Storjeno krivizo, ali fhkodo popraviti 394
- XX. dan. Veliko svetih marternikov. — Od zhudeshov 399
- XXI. dan. Sveti Peter Damijan fhkof. — Od nizhémernosti svetá: od perpravljanja v' vezhnost 405
- XXII. dan. Svetiga Petra stol v' Antiohii. — Katoljfhka zerkev je od Boga zhudno postavljena in ohranjena 411
- XXIII. dan. Sveta Marjeta is Kortone. Nauk od pokore, ali spreobrnjenja 418
- XXIV. dan. Sveti Matija apostel. — Od nesvestiga Judesha, in zhlovekove nestanovitnosti 427
- XXV. dan. Sveti Ananija mas'hnik, in tovarshi marterniki. — Od flushbe in hvaleshnosti do Boga savolj njegovih dobrot 432
- XXVI. dan. Sveti Nestor, fhkof in marternik. — Sakaj blishniga ljubiti 438
- XXVII. dan. Ss. Julijan, Euni in Besa marterniki. — Od flushbe Jesufove, in hudi zhove 443
- XXVIII. dan. Sveti Marterniki kershanfke ljubeshni. — Kaj pred bolesnijo, v' bolesni, in potlej delati 449

S u f h e z.

- I. dan. Sveta Eudozija marterniza. — Sodbo boshjo premishljevati, in se k' sodbi perpravljati 457
- II. dan. Ss. Perpetua, Felizita, in tovarshi marterniki. — Od svetih marternikov sploh 464

	Stran
III. dan. Sveti Marin vojshak, marternik. — Od stanovitnosti v' boshji flushbi . . .	471
IV. dan. Sveti Kasimir. — Is njegoviga shiv- ljenja . . .	476
V. dan. Sveti Foka marternik. — Od smerti gresnikov, in pravizhnih . . .	482
VI. dan. Sveti Pavel pushavnik, imenovan priprošt. Od posta. Kakshin de more biti . . .	488
VII. dan. Sveti Tomash Akuin uzhenik. — Od prave modrosti . . .	494
VIII. dan. Sveti Janes, duhovni ozhe usmil- jenih bratov. — Is njegoviga shivljenja . . .	501
IX. dan. Ss. Apolon, Filemon, in tovarshi marterniki. — Spreobrnjenje ni sploh nag- lo, ampak pozhasno . . .	507
X. dan. Svetih shtirdeset marternikov. Nauk Vse je Bogu v' oblasti . . .	514
XI. dan. Sveti Eulogi mashnik, marternik, in sveta Lukrezija deviza, marterniza: — Is njih shivljenja . . .	521
XII. dan. Sveti Gregor papes. — Ponishnost v' visokosti. — S' pokoro odverniti boshjo jeso . . .	527
XIII. dan. Ss. Ziril, in Metodi shkofa. — Od zhiste, stanovitne in shive vere . . .	537
XIV. dan. Sveta Matilda kraljiza. — Nekteri nauki starsham, in otrokam . . .	542
XV. dan. Sveti Seren marternik. — Od hu- dobe smertniga greha . . .	549
XVI. dan. Sveta Marija spokorjena. — Ne sa- molzhati grehov na spovedi . . .	555
XVII. dan. Sveta Jedert deviza, nuna: — Zhi- stost je lepa, pa ima veliko sovrashnikov . . .	564
XVIII. dan. Sveti Ziril Jerusalemfki shkof. — Od boshje in zhlovekove volje . . .	570
XIX. dan. Sveti Joshef, shenin Marije devize. Is njegoviga shivljenja . . .	577

- XX. dan. Sveti Panhár marternik. — Od tesn-
kiga lastniga sposnanja 584
- XXI. dan. Sveti Benedikt duhovni ozhe veli-
ko minihov. — Od posvetnih, in dušnih
skerbi 590
- XXII. dan. Sveti Basili maffnik, marternik.
— Nekaj od terpljenja Jesufoviga 597
- XXIII. dan. Sveti Viktorijan, in torarfhi mar-
terniki in sposnovavzi. — Ne ustrašiti se
pokore 603
- XXIV. dan. Sveta Katarina fhvedevska de-
viza. — Od premishljevanja Jesufoviga
terpljenja 610
- XXV. dan. Uzhlovezhenje Sinu boshjiga. —
Osnanjenje devize matere Marije. — Is
tiga prasnika 617
- XXVI. dan. Ss. Kaftul, in tovarfhi marterni-
ki. — Odvesa ni dobra bres poboljšanja 624
- XXVII. dan. Sveti Irenej fhkof, marternik.
— Vezhnost premishljuj 631
- XXVIII. dan. Ss. Armogast, Arkinim in Sa-
tur, sposnovavzi. — Kakšna more gre-
vinga biti 637
- XXIX. dan. Sveti Ziril levit in tovarfhi mar-
terniki. — Kako grevingo obuditi? 645
- XXX. dan. Sveti Janes Klimak pufhavnik. —
Is njegoviga shivljenja 650
- XXXI. dan. Sveti Benjamin levit, marternik.
Is njegoviga shivljenja 656

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000421709

